John Adams Library.

IN THE CUSTODY OF THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY.

SHELF No.
Adams
134.7

J. B. A. Bpr=h-a

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

Dionysii Orbis descriptio

Commentario Critico & Geographico (in quo controversiæ pleræque quæ in veteri Geographia occurrunt explicantur, & obscura plurima elucidantur) ac Tabulis illustrata.

A

GUILIELMO HILL A. M.
Collegii Merton: in Academia Oxonienſi olim Socio; jam vero Gymnasiarcha Dublinienſi.

Textui etiam subjungitur figurarium quæ apud Dionysium occurrunt (cum Dialectis & aliis Grammaticis minutiis) systema, in usum tyronum; ut non modo philologis & Geographiæ studiosis verum & scholis inserviatur, in quibus Geographia vetus, Historiæ lux, una cum poesi Græca ex hoc fonte imbibi poterit.

Τῆς Γεωγραφίας ὠφέλεια ποικίλη, ἡ μὲν πρὸς τὴν πολιτικὴν, ἡ δὲ πρὸς ἐπιστήμην. Strabo lib. 1.

LONDINI,

Excudebat *R. Daniel*, Impensis *Humphredi Robinson*, in Comœterio Divi *Pauli* ad insigne trium Columbarum. 1658.

E n
8 1

x^x Adams
134.7

Illustrissimo Domino

D. HENRICO CROMWELLO, Sereniſſimi OLIVARII Domini Protectoris Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ Deputato in Hiberniæ regimine conſtituto; nec non ampliſſimo procerum concilio eidem aſſiſtenti.

TEnellus hic infans (illuſtriſſime Domine) in Anglia nuper editus, huc abrepto parente quo confugiat non habet niſi ad Amplitudinem tuam, orans atque obteſtans ut ſub umbra favoris tui vitales auras carpat, ut familiæ tuæ humillimus cliens aſcribatur, & nomine tuo, tanquam umbone obtento, à venenato invidiæ morſu protegatur. Equidem in clientelam Amplitudinis tuæ noviſſime aſcitus officii mei eſſe duco mea ſingula ad judicii tui tribunal ſiſtere, nec tantum operæ tibi &

reipublicæ impenſæ, verum & otii, tibi & venerando concilio rationem reddere, cum quantus ſum veſter ſim, quantum poſſim tantum vobis debeam. Humanitatem ſummam, ſummam munificentiam, ſummum bene meritis benefaciendi ſtudium in ſummo iſto honoris faſtigio in quo Excellentia tua conſtituta eſt, nec non in Magnifico Domino Cancellario, & reliquo ampliſſimo procerum cœtu, reſidere expertus ſum; ideo veſtro favori, veſtro miniſterio patriam, parentes, neceſſitudines, quicquid fere charum poſtpoſui, & plus me adhuc humanitati veſtræ debere lubens fateor quam ſolvendo ſim, niſi gratus animus cum ſedulo in hoc opere miniſterio, ad liberandam fidem ſufficiat. Agellum equidem mihi non in frugiferum in Anglia colui, ſed minus inde fructuum ad publicum rediit, nec nobis ſolum nati ſumus. Nonnihil

hil etiam honoris tenuitati meæ accedere visum, cui aliquod grati animi testimonium retribuendum censui, quod me in Angliæ oppidulo delitescentem, ipse (Excellentissime Domine) & magnifici concilii heroes, clarissimi Domini Bridges, Chiliarchæ olim militaris, viri pietate & prudentia conspicui, & publicæ utilitatis promovendæ zelo non vulgari accensi, luculento de me testimonio ad hoc inducti (cui secundum Amplitudinem vestram, Hibernia acceptum referre debet, siquid commodi mea qualicunque opella reipublicæ præstetur) ad suscipiendam gymnasii hujus publici curam è patria mea evocare dignati estis, evocatum propitiis favoris vestri radiis illustratis, qui patriæ desiderium mihi quodammodo auferunt, ubi per quindecennium proxime elapsum saxum hoc adolescentiæ instituendæ

perpetuo volveram, Sisyphio plane labore, at non irrito pariter conatu. Ibi Spartam quam nactus eram quanta poteram cura ornanti aliquod tamen in oppido non magno respirandi spatium concessum; quicquid vero otii obtigit lusibus & nugis prodigere non libuit (studium enim mihi gratissima recreatio, nec sapiunt palato meo quævis dapes præ illis quas Musæ præbent) sed quæcunque temporis ramenta colligere licuit, non illaudata, ut spero, parsimonia reposui, suavissimis studii oblectamentis impendenda. Cum igitur Dionysium τὸν περιηγητὴν in manus sumerem, poetam qui *omne tulit punctum*, quippe qui Geographiæ utilitatem poeticæ dulcedini miscuerit, indoluit mihi quod Scholis fere incognitus, nec Academiis satis notus delitescerem, quasi vivus sepulturæ traditus, qui vitales auras trahere, & præ toto fabula-

bulatorum grege (qui dum fabulis laſcivis aures oblectant animum corrumpunt, & blandum virus propinant) juvenum manibus teri meretur. Hunc igitur è tenebris in lucem proferre, & ex Hippolyto jamdudum quaſi intermortuo Virbium facere conatus ſum, ſucciſivas horas huic operæ impendens ne prorſus perirent; ſperans fore ut auctor hic cedro dignus, lumine ex commentariis hiſce noſtris & adjunctis tabellis accenſo, *volitet vivus per ora virum*, & in clara tandem luce verſetur. Agellum hunc fateor ab Euſtathio, magni nominis viro, culturam aliquam nactum, at non plane ab eo ſubactum periti ſentiant, quem ſpero uberiores poſthac fructus, iterato huic labori pares, redditurum. Ille Geographicas difficultates ſicco pede præteriit, navigavit per aperta pelagi, aut ad hiſtorias & fabulas, quaſi ad Alcinoi

cinoi hortos, aut Lotophagorum terram, appulsus, lusit ac lasciviit; Geographicis scopulis & Syrtibus me commisit, qui freta & brevia tandem emensus studiosæ juventuti ad antiquam Geographiam viam, uti spero, faciliorem aperiam, ad poesin Græcam pariter ducentem, non lascivo & meretricio, sed matronali cultu ornatam. Opus hoc non ingratum tibi (illustrissime Domine) & magnificis venerandi concilii heroibus fore confido, qui bonas literas promovere tanto studio satagitis, neque ulli impensæ parcitis ut viris doctis & piis huc accersitis crassæ ignorantiæ & superstitionis nebulæ ex insula hac fugentur. Testantur hoc tot pii Evangelii ministri quotidie ex Anglia huc evocati & honorificis stipendiis aliti; testatur sumptus ingens ab exercitu nuper impensus, imperatoris sui ductu & suasu, ad bibliothecam doctissimi

simi Præsulis Armachani lectissimis libris affatim instructam in publicos usus coemendam, testatur liberale stipendium in Gymnasiarcham & hypodidascalos Dublinienſis hujus Scholæ erogatum. Publica scilicet vobis curæ sunt: malletis reipublicæ florenti, pietate & literis bene institutæ præesse, quam ipsi in immensum ditescere; quam fiscum, tanquam lienem, intumescere, dum cætera omnia contabescunt. Primos illos rectores vobis pro exemplo proponere videmini, *quorum prudentia*, teste Seneca, *ne quid suis deesset providebat*, *fortitudo arcebat pericula*, *beneficentia augebat ornabatque subjectos*, *quibus officium erat populum regere*, *non imperium*. Insignem pietatem tuam (Excellentissime Domine) insignem inde emanantem in pios Euangelii ministros & in bonos omnes benevolentiam, quos quasi

ſinu fovere dignaris; inſignem in indigos munificentiam, inſignem in tam excelſo honoris gradu comitatem, manſuetudinem, & animi moderationem ſuſpiciunt pii, & te tanquam fulcrum ad vacillantem hanc inſulam ſtabiliendam divinitus miſſum agnoſcunt. Ad ipſos etiam Hibernos beneficentia tua ſe exporrigit, de quorum liberis honeſta diſciplina imbuendis pia cura animum tuum tangit; & quorum parentes univerſam Anglorum ſobolem hinc radicitus extirpare conati ſunt, ii non tantum miſericordia tua in natali ſolo vivunt, verum & munificentia tua aluntur & bonis literis imbuuntur. Nimirum, ſolarium inſtar, undequaque ſe ſpargunt ſalutares benignitatis tuæ radii, optima quæque foventes, craſſiora, ubi res patitur, deputantes. Hinc quocunque iter facis tot certantium hominum plauſus, & feſtæ

ſtæ acclamationes, non imperatæ, non metu expreſſæ, ſed gaudio & amore elicitæ, ac interni affectus nuntiæ. In univerſo etiam concilio, in indigis & viduis virorum bene meritorum beneficentia ſublevandis, in literarum ſtudio excitando, & piis quibuſcunque operibus promovendis, quantus conſenſus? quam pulchra & piis grata harmonia? Hinc factum, ut ad vos hominum oculi & animi, non aliter quam ad Septentriones ferrum magnetico ſpiritu imbutum, undequaque convertantur. Atque (ut alios taceam ſingulari pietate, prudentia, in pauperes munificentia, aut aliis nominibus ſpectabiles) plurimum profecto cæterorum animos, licet ad literas promovendas ſponte propenſos, acuit nobiliſſimus Dominus Cancellarius, multis nominibus mihi colendus, tam eloquentiæ quam juris &

æqui antiſtes, cui mentis acumen ineſt ad legum nodos ſolvendos quod nomini plane reſpondeat, & par prudentiæ pietas. Sed quid ego lineas meas tranſilio? Meridiano ſolis fulgori quid confert lucerna accenſa? Meum eſt curare ne ſpem veſtram fallam, ſed ut literis & probis moribus adoleſcentia mihi tradita, quantum res ſinit, imbuatur; & firma literaturæ fundamenta locentur, quæ ſi deficiant & vacillent quicquid ſuperſtruitur corruet. Literis quid in humanis rebus pulchrius? quid humano generi utilius? Quid, quæſo, inter nos & Scythas, aut barbaros barbarorum Americanos intereſſet, ſi tolleretur diſcrimen ex pietatis præceptis & literis humanioribus ortum? Neque enim nobis quam efferis quibuvis gentibus

Ex meliore luto finxit præcordia Titan.

Omnes Adami posteri sumus, ex eodem pulvere efformati; origine pares institutione discriminamur, ut hic homines degere, illic feræ vagari videantur. Deum igitur humillimis precibus obtestor, ut oneri quod mihi incumbit par sim, cui vel athleta aliquis in numeroso hoc cœtu facile succumbat. Munere enim hoc siquis probe perfungi velit, Hercules alter Μυσαγέτης sit oportet: requiruntur Herculeæ vires, Herculea tolerantia, cum Herculei labores subeundi sint: desideratur omnimoda fere eruditio ad peritam auctorum ἐξήγησιν, cui non quilibet è triviis Grammaticaster, imo non nisi πάνσοφος quispiam in universa philologia sufficiat; ad hæc sancti & illibati mores, cum do-

centium exempla discentium animis facile se insinuent ; curandum igitur ut purum sit speculum in quo mores suos pueritia componat. Prudens denique sit oportet qui cæcam & effrenem adolescentiam , prout res postulat , doceat , regat , corrigat ; imo disciplina hæc rite administrata civilis sapientiæ imago quædam est , in minuta quasi tabella exhibita. *Quid aliud est sapiens* , inquit * magnus ille Stoïcus , *quam humani generis pædagogus ?* Dabo equidem operam , cum dignus hoc munere in tanta urbis hujus frequentia Amplitudini vestræ visus fuerim , ne delectus vestri vos pœniteat , conatibus modo faveat Deus , & parem labori successum præbeat : conari enim nostrum est , eventum præstare in unius Dei manu situm. Faxit Deus ne generosa Anglorum propago in alieno solo degeneret , sed ut

* *Seneca.*

ad

ad optima quæque erigatur; utque incondita gens cui misti degimus, institutionem meliorem nacta feritatem tandem suam exuat, & bonis literis emollita, aspirante divini numinis afflatu, veræ pietatis tandem aliquando semina excipiat. Sic non erit olim quod miselli Hiberni querantur, siquid à nostratibus jure belli (furiali rabie ab ipsis excitati) ablatum amiserint, quippe qui longe meliora rependerint; ut victos fuisse, si quando hæc favente Deo contigerint, ipsis pro beneficio futurum sit, & victi victoribus jure gratulentur, infelices futuri nisi victi fuissent. Ut mira hæc (Excellentissime Domine) sub auspicato regimine tuo edenda reserventur, & ut firmissimo veræ religionis nexu subditorum tandem animi tam pio rectori alligentur (quo nihil tibi gratius, nihil ipsis utilius vel optari potest) ut-

que, tanquam pharus, in excelso constitutus, indies clarius pietate eluceſcas, & fulgidis virtutum tuarum radiis bonos illustres, invidorum vero aciem perstringas, Deum Opt. Max. obnixe precatur

Excellentiæ tuæ & ampliſsimi
procerum conſeſſus humillimus ſervulus

GUILIELMUS HILL.

Clarissimi viri, & linguarum Orientalium peritissimi,

DUDLEII LOFTUSII,

Juris utriusque Doctoris, legumque in Academia Dublinensi Professoris publici, & Summæ Cancellariæ in Hibernia Magistri, de hisce in Dionysium Commentariis judicium, literis ad auctorem scriptis exhibitum.

Rei literariæ nomine egregio, mihique charissimo amico,

D. GUILIELMO HILL.

HAsce annotationes tuas in Dionysium dici non potest quam acceperim cupide, quæ non vulgarem attulerunt mihi voluptatem. Ex quo enim Dionysii τῆ περιηγήσεως libellus, tanquam colle *residens, magis conspicuus, tuisque radiis illustrior mihi factus est, sicuti & lætius floruit omnibus, eatenus cordi meo insedit ejus delectatio, quod eidem, ut muscæ pes melli, affixus hæsi, & ex novo ei allato gustu auctiorem protinus de auctore æstimationem, sicuti conceptum ingenii & literaturæ tuæ amorem intimis meis sensi visceribus majorem. Hæc non dico quod meis egeas præconiis, quem tam honorifice prædicat Dominus Henricus Mole, Cantabrigiæ quondam Orator publicus, antiquo amicitiæ fœdere mihi conjunctus; sed ut hac oblata occasione florentissimam ingenii tui messem remittendo, veritati debitum perhibeam testimonium. Quis enim, nisi mentis inops, vel invidiæ ærugine laborans, sese potest retinere, quin profiteatur, quod summa tua industria, ingeniique quem impendisti succus, id nunc effecit, ut vero usui fructuique omnibus sit tuus Dionysius? Quod enim extremis*

extremis ille digitis attingebat, tu profunde pertractasti, illique nitorem nebulosa vetustate fere ademptum in solidum tua luce reddidisti: unde etiam plerisque Græcis auctoribus restitutionem fecisti in integrum; vix enim in unum eorum incidis, cui multis in locis candidissimam, imo radiantem, lucem tuæ non adferant annotationes; quippe quæ, instar nucifrangibuli, fracto vetustorum verborum cortice nucleum sensus excludere inserviunt. Parcius nunc scribo festinante calamo, tum quia variorum negotiorum me districtum tenent occupationes, tum quia te tuâ operâ lectores potius quam meis laudibus metiantur: ad eandem igitur eos lubens refero, & extremis meis verbis, tanquam acerrimis quibus possum stimulis, te vellem incitare, ut Græcæ linguæ, sicuti & omnigenæ doctrinæ studia, quo soles amore persequaris, nec dubites

quin sit * لكل عمل ثواب *quod ut feliciter tibi succedat precatur ex animo famæ & nominis tui studiosus*

*Unicuique operæ præmium.

DUDLEIUS LOFTUSIUS.

Εἰς ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΝ,

ἣν ἐξέδωκέ τε, καὶ διὰ τῆς ῥωμαϊκῶν γραμμάτων ἐσαφήνισεν

ΓΙΛΕΡΜΟΣ ΟΥΙΛΛΟΥΤ,

ὁ περὶ γεωγραφίαν φοιτός.

ΜΟυσάων ἀγέν☉ ἦν Διονύσι☉, ἀλκαρ ὀΐτας,
Δῶρον Ἀπόλλων☉, σῶμα γεωγραφίης·
Καὶ μάλα γ' ἀπρεκέως. Ἀλλ' εἰ φρίβατον Ἀειδὸν
Ἑλλάδι☉ εὐρυχόρῳ Καμιέπφα λέγει,
Πάντας ἐπ' αὐθρώπους οἷ κλέ☉ Ἰλλο☉ ἄερτο;
Ὃς φριηγητὴν ἐξεπόνησε σοφόν·
Ὃς χθόνι, καὶ πλάγεσι, καὶ ὠκεανοῖσιν ἀμύτλων
Ἦγε κατ' εὐθείαν δεξιὸς Εὐσέβιον.
Σπυγνὲ Χάρων, ἣν αὖθις ἄνω πεφραδμένα δέξῃ,
Μηκέτι Παρνασσὸν, μηκέτ' Ὄλυμπον ἐλᾷς.
Ἡ γὰρ βίβλο☉ ὅρο☉ πέλεται· τῆς δ' ἐν φρίωπῆς
Πάντα βλέπεις, Κόσμο☉ ἅπας φρ' ἐυγὺς ἔχει.

R. WIDDRINGTON
Græcæ linguæ Professor
Regius.

Ad

Ad eruditum DIONYSII

Τῦ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ

explicatorem.

QUi mare, qui terras, urbesque & flumina ponti,
Et toto humanum visit in orbe genus;
Eustathius, multa perfundens luce Poëtam,
Se comitem longæ præbuit esse viæ.
Phosphorus ille quidem, nitidum qui nocte remota
Nuntiat ætherei Solis adesse jubar.
Tu plenis fulges radiis, splendore coruſco
Sexta velut medium cum notat umbra diem.
Ante, Dionysum soli cepere Gigantes,
Tempora qui studiis longa dedere suis:
Nunc patet & pueris, & cum crescentibus annis
Crescit descripti plurimus Orbis amor.
Hoc Tibi debemus: celebris, Te interprete, Vates
Fit Lusus juvenum, qui Labor ante senum.

HENRICUS ASPALAXIUS
Coll. Regal. Cantabrigiæ.

In

In DIONYSII AFRI *Poëma de Situ Orbis*
à doctissimo viro

GUILIELMO HILLO

novis & Commentariis pariter & tabellis illustratum.

ORbem jam totum Dionysius Afer habebat,
Subdideratque sibi: non talem Europa Tyraunum,
Non Asia ipsa tulit; qui lege & compede gentes
Clauserit, atque ipsum qui vinxerit Ennosigæum,
Et maria, & terras, zonamque coegerit omnem
In numeros, metroque polos æquaverit ambos.
Denique non alius Pimpleo è vertice vates
Se dedit huc pronus, campo ut potiretur aperto,
Circuituque vago extremas appelleret oras:
Non alius qui Pegasio sic nectare cunctas
Perfunditque plagas, & mundum carmine complet,
Geographus & vates, pedibusque perambulat omnes
Quas Sol cunque sua collustrat lampade terras;
Terrasque tractusque, & climata cuncta pererrat
Sedulus, & magnæ sinuosa volumina matris
Describit radio, doctoque in pulvere pingit.
Hic Situs Orbis erat, nunc mortua terra resurgit
Artis Apollineæ (quid enim non carmina possunt?)
Luce nova radians, vivisque animata figuris.
Quam cito Mæonius mundum circumvolat ales,
Tædia dum fallit cantu, atque immensa viarum
Eludit spatia & placidis ambagibus orbem!
O quam nos circum, nos circum hic amabilis error
Ducit anhelantes ultra, indocilesque morari!
Nec metas cupimus, nec dum placet ultima Thule,
Odimus Herculeas, non est via longa, columnas.
Nunc vel ad Auroram, & Gangem, Gadesque remotas,
Distantesque licet, celeri transcurrimus ictu:
Æthiopasque etiam, extremos licet usque virorum,
Æthiopas geminos, & utrumque accedimus Indum.
Et te, Nile pater, quanquam caput abdere tentas,
Cernimus, & Pharii florentia rura Canopi,
Isiacasque aras, & te, latrator Anubi:
Nunc &, Memphi, tuæ liceat miracula terræ,
Pyramidum moles, regum & monumenta videre.
Nunc etiam Libyæ tuto calcamus arenas,
(Afer enim dux magnus adest, meliorque Catone)

Et

Et loca tosta siti, squalentiaque arva, nec ullo
Serpente impetimur, nisi dipsade plura videndi.
Nunc & Trinacriæ colles, Erycinaque Templa,
Et Siculi quondam florentia regna tyranni,
Atque Syracusæ nostro cognominis Afro
Regia se ostendunt: mox & Carthaginis altæ
Relliquias colimus, quæ, dum Annibal arma moveret,
De mundi imperio certaverat æmula Romæ:
Mox Siculum mare sulcamus, celsumque Pelorum
Radimus, aërii projectaque saxa Pachyni:
Tum procul horrificis resonantem incudibus Ætnam,
Læstrygonasque feros, vastisque Cyclopas in antris,
Sirenum & scopulos fugimus, Scyllamque latrantem.
Ææam hinc ultro ferimur, sed Moly recepto
Cyllenî, vitreæ damnamus pocula Circes.
Hinc nos ad se Europa vocat, pulcherrima mundi
Portio, ubi & flavas quam primum ostentat arenas
Nos rapit unda Tagi, mediisque immiscet Iberis.
Tendimus, Hesperius qua lambit littora Bœtis,
Dives ubi ingenii salibusque superba Latinis
Bilbilis, & doctos ubi Corduba jactat alumnos:
Mox etiam Italiam petimus, populumque potentem;
Mantuam adoramus, miramur Tuscula Tullî,
Et Livî tumulum Patavino agnoscimus agro.
Tum vehimur Tybri, æternamque invisimus Vrbem,
Templa Deûm, & circos, dominæ & capitolia Romæ.
Tum Gallos, Sueonasque, & fortia pectora, Belgas,
Vangionas, Batavosque truces, Cattosque rebelles;
Tum Siluras, toto & divisos orbe Britannos:
O patria, ô divûm domus Albion, inclyta bello!
O quam te memorem! quam nunc juvat usque morari,
Mirarique tuæ spectacula plurima terræ!
Fluviorum regem Tamisim, & Trinobantidos arces,
Mausolea, pharos, delubra, minasque ruinasque
Heu! Templi ingentes, pendentem & in aëre molem;
Tum Dubrin, & Madum, Rutupinaque littora Cantî;
Inde Coritanos, ustosque Aquilone Brigantes
Spectamus, qua Trenta fluit, qua Camus & Isis,
Quorum & uterque sacris Musarum allabitur hortis:
Nec te, nympha tamen tacitam, Sabrina, relinquam,
Cornaviosque tuos: mox & Devamque Monamque
Aspicimus; Tum putre solum, sed pinguis Iërne
Panditur, & Tuesi nimium vicina Caledon.
Quid mora? lustratis aliis nullo ordine terris,

Iam

Iam totos nos Hellas habet, prænobilis Hellas,
Græcia & armorum, Musarum & Græcia mater;
Hic Macetûm gentes, Agamemnoniæque Mycenæ,
Et Pylus, atque Argos, regioque minoris Atridæ:
Tum parvam at Magno gaudentem pignore Pellam,
Thessala tum Tempe, mox & Pandionis arces
Conspicimus læti, & doctas veneramur Athenas.
Insulæ item Ægæo in pelago, Lesboque Samoque
Invitant; cupimus tum scire ubi mascula Sappho,
Natus ubi Arion, femore & Sophus inclytus aureo;
Et patriam magni Chion admiramur Homeri.
Trajicimus Tanaïm, atque Asiatica regna videmus,
Armeniam, Phrygiamque, sed heu! fuit Ilium, & ingens
Gloria Teucrorum; tota est jam Troja sepulchrum,
Pergamaque ipsa suis penitus jam mersa ruinis.
Inde Palæstinam, & Solyma, & Babylona superbam,
Arsacidumque domos, nec non regnataque Medis
Bactra, Scythasque truces, & inhospita littora Ponti:
Tum Susa, & Persas, magnique Palatia Regis;
Bosphoron, & Thracas, notos & vellere Colchos,
Assyriosque Arabasque, & tostos sole Sabeos.
Singula quid referam nostro spectanda Periplo,
Quæ innumera occurrunt? Sed enim & salebrosa viarum,
Et brevia, & Syrtes, atque acroceraunia saxa,
Cimmeriasque simul tenebras, obscura locorum,
Orbis & Afer habent (nec enim caret Africa monstris)
Sphingesque gryphosque, & dignos vindice nodos.
En igitur novus Alcides demissus ab alto,
Idem monstrorum domitor, purgator & orbis
Impiger, Hillus adest, sacri vetus incola montis;
Expedit ille viam salebris, densasque tenebras
Discutit; ingeniique acie dumeta recidit,
Et complanat iter facile, atque ænigmata solvit:
Hinc nova jam rerum facies, & nube remota
Lux oritur, nitidisque renidet terra figuris.
Ergo etiam annosi stabit dum machina mundi,
Sedibus antiquis tellus & fixa manebit,
Atque idem Situs Orbis erit, cantabitur Afer,
Et Dionysiacæ florebit fama camœnæ,
Qua rotat astra polus, qua sidus currit utrumque;
Tuque adeo, Interpres, toto celebraberis orbe,
Hillus & Hesperiis, atque Hillus notus Eois.

JACOBUS DUPORT S. T. B.
Coll. Trin. Cantabrig.

In DIONYSII AFRI *Poëma Geographicum*
ab eruditiſſimo viro,

D. GUILIELMO HILL
tabellis & notis illuſtratum.

EDe tuum, Montane, optantibus, ede libellum;
Nec prohibe excultum quo minus extet opus.
Pars quota terrarum eſt ubi non tibi debitor? *Euge*
Hinc aliquis clamet, clamet & inde σύφως:
Et velut extenſis digitis, *an epiſtola venit*
Ad me, quiſque rogat, quando veredus adeſt;
Sic libro proſtante tuo Librarius ante
Fit jam Mercator, conſtituitque forum:
Da mihi primus ait, *mihi porrige* deinde ſecundus,
Dum pede ſtant uno, dum premit umbo latus.
Res hæc quid ſibi vult, oracula dicite; in una
Nempe Mathematicus, nempe poëta, cute.

RO. WHITEHALL Med. Bac.
Coll. Mert. Oxon. Socius.

In

A

GUILIELMO HILLO

lucidissime explicatam.

Portitor æthereas cum conscendisset ad auras — Ὁ πορθμεύς, Charon sc.
(Dum staret Stygiis linter inanis aquis)
Et Maiæ cum prole locum disquireret, unde
Prospiceret geminum tutus uterque polum,
Carminibus binis Ossæ superaddit Olympum
Mæonides, montes montibus accumulans: — Vid. Luciani Dialog. qui inscribitur Χάρων, ἢ ἐπισκοπούμενος.
His superimpositus totum circumspicit orbem
Hillus, & *Eoas Hesperiasque domos.*
Hinc homines, Vrbes, populos, fluvios, freta, campos
Conspicit, & toto quicquid in Orbe patet;
Omnia luminibus lustrat, signatque tabellis,
Atque oculis præbet conspicienda tuis.
Qua spectatus Atlas, qua Pelion, Ossa & Olympus,
Qua reliqui montes, notus & Hillus *erit.*
Qua situs Orbis erit, necnon Dionysius Afer,
Eustathius notus, notus & Hillus *erit.*

Mantua Virgilium jactat, Verona Catullum;
Miratur vatem Bilbilis ora suum;
Gloria turrigeræ numerosus Horatius Vrbis,
Cui Venus Appuliis nomina fecit agris.
Mæoniden Salamis, Colophon, Chios, Argos, Athenæ, — ἑπτὰ πόλεις, &c.
Smyrna, Rhodosque; Hillum *totus at Orbis amat.*

GUIL. DUGARD Scholæ Mercatorum-Scissorum Moderator.

***

Prius

Præfatio ad Lectorem.

Lectori φιλολόγῳ Guilielmus Hill

S. D.

IN feraciſſimo licet ſcriptorum ſeculo, in quo inopes ſtudioſos ipſa fere copia fecit, operæ pretium tamen me facturum ratus ſum, ſi in illuſtrando Dionyſio τῷ περιηγητῇ aliquid opellæ collocarem. Neſcio enim an alius è toto Græcorum poetarum choro (è quorum albo auctorem hunc noſtrum eximendum non cenſeo) ſtudioſorum uſui commodior eſſe poſſit, quippe qui utile dulci, tanquam Chio Falernum, miſcuit. Si materiam ſpectes, ſumma in ea utilitas; antiqua ſcil. Geographia, hiſtoriæ lux & oculus alter, ex Eratoſthene & aliis traditur: qua, tanquam mutuatitia dioptræ ope, longinqua intueri licebit, & ipſa locorum idea animis impreſſa fidelius res geſtæ animo inſculpantur. Si ſtylum (quamvis in materia, ut queritur Mela, eloquentiæ minime

nime capace) is floridus & terſus eſt, epithetis denſus, figuris variis, quaſi tot floſculis, pictus, in quo denique omnes Gratiæ & Veneres elucent. Ita poeticum nectar ſtudioſa juventus, tanquam ex Caſtalio fonte, hinc imbibat, & Geographiæ ſimul utilitatem ex eodem fonte hauriat. Sed quid tu, inquies, poſt Euſtathium? quid poſt opimam illius meſſem præter ſpicilegia tibi reſtabit? Equidem Euſtathium (quem in multis ſuſpicio) juventutis manibus terendum cenſeo; ipſe quidem quod in eo melleum inveni, tanquam ſedula apis, in alveare hoc detuli: ſed *Dulcius ex ipſo fonte bibuntur aquæ*; ideo Euſtathii Commentarios, qui jam pridem deſiderari cœperunt, hiſce noſtris adjungere libuit, ſi bibliopola è re ſua futurum cenſuiſſet. Verum ut tanto viro detrahere non eſt animus, nec cornicum, quod aiunt, oculos configere; ita quædam in eo deſiderari non ad ornatum tantum ſpectantia, verum quibus ipſa hujus operis fundamenta innituntur, cogor fateri. Grammaticum quidem magnum fuiſſe nemo, niſi Zoilus plane, negabit: nihil interim obſtat quin nos pumiliones gigantis illius humeris inſiſtentes nonnunquam aliquid ultra proſpiciamus: at Geographiæ rudem fuiſſe ſi quis non videat, ſibi aut oculos aut ani-

mum deesse hoc ipso fatebitur. Dionysio quidem condonandum (cui ut poetæ sic diserto esse licuit) quod fabulas, tanquam condimenta, austeriori Geographiæ quandoque admiscet, ut delicatioribus palatis adblandiatur. Hic vero, à quo, ut interprete, veritas jure exposci potest, dum in fabulis recitandis sibi nimium indulget, & quicquid apud fabulosos scriptores occurrit temere converrit, veræ Geographiæ & historiæ fidem corrumpit. Equidem veritatis, quantum licuit, indagandæ studiosus fui: fabulas rarius attigi, nisi cum in auctore ipso explicandæ occurrerent; tum vero stigmate aliquo inusto eas notavi, ne lectori imponant, sed prima fronte à meliore historia dignosci possint. Solida expetit lector discendi avidus, siliquis istis non pascitur. At si nucleum aliquem sub cortice latere deprehendi, eum sedulo eruere conatus sum; Theologica præsertim mysteria, remotis fabularum involucris, referare, & lectorem quasi in adyta ista ducere. Geographica optimi cujusque auctoris sententia stabilivi, ut habeat lector cui tuto innitatur, nec dubia opinione pendulus fluctuet. Rarius quidem ipsa auctorum verba recitavi, ne notæ hæ (quæ instituti rationem jam excesserunt, dum in senticetis quibusdam diutius hæsi, ut impeditam

peditam per veterum Geographiam viam lectori complanarem) in giganteum volumen excreſcerent: loca tamen qua decuit fide perpetuo annotavi, ut ex ipſo fonte bibere poſſit, cujus ſiti ex ciſternis hiſce noſtris non ſatisfit. Si quando diſcrepantes auctorum ſententiæ occurrerint (qui quidem ſcopuli haud parum moræ mihi fecerunt, qui Sirenios fabularum cantus obturatis auribus tranſire potui) ſingulas conferre, & pro judicii noſtri modulo expendere conatus ſum. Suum interim cuique judicium liberum relinquo: neque enim idem omnibus guſtus; neque una antliaè puteo, in quo latere dicitur, veritas hauritur. Tabulas quaſdam Geographicas addere placuit, quibus non modo loca ea quorum meminit Dionyſius, verum & omnia celebriora quæ apud veteres occurrunt, diligenter appinximus, ut antiquam Geographiam, hiſtoriæ lampadem futuram, vel pueri, dum librum hunc manibus terunt, ſenſim ſine ſenſu imbibant. Grammatica, ſiqua majoris momenti fuere, Commentariis ipſis inſeruimus: minutias in uſum tyronum ſeorſim annotavimus, ne vel illorum ſtudiis deeſſe videremur (cum ſcholis hunc utiliſſimum, ob Geographiæ fructum auctarii loco accedentem, præ reliquis poetis Græcis futurum ar-

bitremur) vel tricæ istæ & apinæ gravioribus rebus obstreperent, & doctiorum palatis farrago ista nauseam pareret. In gentium aut locorum Etymologiis indagandis non obvia quæque arripui: sed conjecturas probabiles ex rebus ipsis petitas fabulis prætuli; & ubi veræ, aut verisimiles saltem, non suppeterent, silere malui quam fabularum historiæ nomine imponentium præstigiis plurimorum more lectori illudere, & ab hominum nominibus ex industria confictis locorum omnium originem petere. Impostura ista in obscuris latentior, in evidentibus erumpit; ut dum Æthiopiam ab Æthiope Vulcani filio nominatam, & Italiam Hesperiam dictam ab Hespero rege quidam insulse fabulantur, cum etyma ipsa non ψευδώνυμα vel tyronibus linguæ Græcæ manifesta sint. Sed in nominibus quibus nulla cum Græca lingua cognatio major fingendi audacia, quippe securitas ibi major: ideo vix ulla gens barbara est, vix regio aut civitas, quin terrigenam aliquem mox exilire faciant qui indito nomine eam sibi adoptet. Is eorum mos est, quos ignorare pudet, mentiri non pudet: nec de Græculis tantum verum est, quod *quæ nesciunt ea fingunt*, ut à Clarissimo Salmasio * de iis notatum, quem honoris causa

* *Plin. exerc.*

nomi-

nomino, quippe quem, dum aliud agit, auctori noſtro plurimum lucis attuliſſe lubens fateor. Henrici Stephani, viri de literis Græcis optime meriti, interpretationem Latinam apponi curavi; quam quidem immutare religio mihi fuit: ſi quando ab ejus ſententia diſcedere cogat mihi maxime amica veritas, ea rationum momenta quæ me alio inclinarunt æquo lectori penſitanda relinquo. Expectet forſan aliquis ut de auctoris patria, & tempore quo vixerit, ſententiam meam proferrem: ſed Delio natatore opus eſt, ut res adeo obſcuras, & in profundo latentes, ſagaci indagine eruat. Eum quidem ſub Domitiani imperio, aut paulo poſt, ſcripſiſſe (licet imperante Auguſto aut Nerone viguiſſe ſtatuat Euſtathius) è verſu 208 elicitur, ubi excidii Naſamonum Romanis rebellantium (quod quidem ſub Domitiano accidiſſe à Salmaſio περὶ πάνυ recte notatum, ut ſuo loco probamus) tanquam recentis meminit, cum vacuas domos & ea nuperi belli veſtigia quæ tempus delere ſolet, tunc conſpicua fuiſſe declaret. Non paucis eum Afrum fuiſſe Euſtathius perſuaſit; ſed nec tanti apud nos eſt nuda illius viri auctoritas, nec (quod in ejus rei argumentum arripit) quod περιήγησιν ſuam ab Africa ordiatur; cum nec Ptolemæus nec

Strabo ab ea orbis parte in qua ipsi degebant descriptiones suas auspicentur ; & majoris certe momenti in contrarium sit, quod toti Africæ describendæ vix tantum operæ impendit quantum Græciæ soli, aut uni Asiæ regioni : neque enim eam, si ipse Afer fuisset, tanquam de terra incognita loquens, & in patria sua hospes, pauciſſimis perstringeret. Verisimilius est natione Græcum fuisse, quod statuit Suidas, sive ex ipsa Græcia, sive ex proxima Asia, aut aliis regionibus vicinis, tum quod Græco nomine appellatus sit, tum quod lingua Græca, his vernacula, scripserit (cui Afri, nisi iis Ægyptios accenseas, minus assueverant) tum quod in iis regionibus describendis, quasi in scena propria versatus, fusissime expatietur. Sed cum Suidas Διονύσιον εἰκεμβρίτην modo Dionysio Milesio, modo Corinthio, modo Samio aut Rhodio, modo Byzantio tribuat, ut tot fere urbes pro Dionysio nostro quot pro Homero certent, quid hic faciet veritatis studiosus ? cui sententiæ assentietur ? An Afrum è Nomadum genere, an Græcum è vaga Pelasgorum gente statuet ? Conjecturam quidem meam, sed timide, proposui in vers. 138. ubi videre est in eorum sententiam me maxime propendere qui Byzantium ejus patriam statuunt ; sed ipsum Apollinem Del-

phicum,

phicum, si de re adeo dubia consultus fuisset, non nisi anceps aliquod responsum redditurum fuisse arbitror. Si quis tandem natalem Homeri locum mihi ostenderit, eidem ego talionem rependam Dionysii nostri patriam indicando. Sed aurum & gemmas pro rei ipsius pretio æstimamus, quocunque tandem sub cœlo nascantur: nec auctoris nostri gloriam offuscare potest natalium obscuritas, cum insita, solis instar, luce resplendeat. Siquas nubes ego depulerim, ut clarius effulgeat, tibi gratulor, lector, mihi gaudeo; sin humanitus aliquando lapsus fuerim, in Etymologicis præsertim conjecturis, errata admonitus facile agnoscam, & tu facilis, uti spero, ignosces. Si *sine pane satur* fieri non potes, his mecum fruere; bellaria alibi quærenda.

Bene-

Benevole Lector,

CUm longius à prælo auctor abfuerit, errata quædam Typographica irrepſerunt, præſertim in Appendicem, ſub quo nomine & Indices Geographicos auctor comprehendit. Ex his ſiqua Orthographiæ leges nonnihil violent, aut πολυκοφανίας quiddam efficiant, auctori fraudi ne eſto. Sequentia vero, quæ tibi erroris anſam præbere poterant (cui potius quam famæ propriæ conſultum voluit auctor) calamo antequam aliquid legis emendare ne pigeat. Siqua in textum irrepſerint, ea indagandi otium non fuit: interim in margine textus pag. 13. pro *politis* -- poſitis ſubſtituatur: pag. 16. pro ραδὶ ſcil. -- Padi ſcil.

In Commentariis errata ſic corrige.

Pag. 5. lin. 11. pro *nomenclatoribus* -- nominis auctoribus
p. 6. lin. 28. pro πυθῶνας -- πυθῶνι
p. 12. lin. 16. pro *proprius* -- propria
p. 120. lin. 8. poſt ἐπεξηγῆσι addatur colon (:)
p. 121. lin. 18. poſt *vicina*, adde -- aut contra illam ab hac
p. 148. lin. 8. poſt *Quod* adde -- Britannia
p. 159. lin. 4. poſt κωλιάδος addatur comma (,)
p. 206. lin. 13. poſt ἐκλειπὸν adde -- Non conſtat
p. 258. lin. 33. pro *Europæ* -- Aſiæ
& lin. 34. pro *Arabiæ* -- Aſiæ

In Appendice.

p. 3. lin 27. pro *continuentur* -- continuetur
lin. ult. pro *firmari* -- firmavi
p. 4. lin. 3. pro *Saria* -- Sarra.
lin. 18. pro *nata* -- nota
lin. 20. pro *Varatem* -- Daratem
p. 6. lin. 3. pro *in explorato* -- inexplorata
p. 7. lin. ult. pro *illuſtrant* -- illuſtrent

In

p. 1. lin. 27. pro *situ* -- sinu.
lin. 29. pro *diversa* -- divisa
lin. 30. pro *nominantur* -- nominatur.
p. 3. lin. 14. pro 160 -- 360.
lin. 16. pro *Veado* -- Verde
p. 4. lin. 8. pro *Palalleli* -- Paralleli

In Indice Geographico in Dionysium.

In nomine Ætolia pro *Wiceta* -- Niceta
In nom. Arachosia pro *Gedrosiæ* -- Gedrosiæ
In nom. Armeniæ mons pro *Pæyarden* -- Paryarden
In nom. Bactriana pro *Astigias* -- Istigias
pro *vocat* -- vocatur
In nom. Carpathus pro *Sarpanto* -- Scarpanto
In Cercinna pro *Cherecheni* -- Chercheni
Pro *Continusa* 456. *vers.* 850. -- Cotinusa vers. 456. vide Gades
In Cyrene pro *Barzæ* -- Barcæ
Pro *Elias* -- Elais
In nom. Fretum Herc. pro *Stratto* -- Stretto
In nom. Hyllæi pro *Taru* -- Trau
In nom. Hypanis pro *Male* -- Mela
Pro *Liucopena* -- Leucopetra
In nom. Liburnides pro *Curieta* -- Curicta
In nom. Lilybæum pro *Capa* -- Capo
Pro *Lybre* - Lyrbe
Pro *Marcones* -- Macrones
In Media pro *Sarach* -- Sarch
In nom. Plotæ pro *Ætoliæ* -- Æoliæ
In nom. Rhæti pro *Gidaris* & -- Graiaș
In nom. Salmonium pro Ptol. *Sarmonium* } Ptol. Samonium
In Samothracia pro *Sarmothracia* -- Samos Thracia
Pro *Sanius* -- Samus
In nom. Thybris pro *Teverie* -- Teveri
In nom. Troglodytæ pro *Abismiæ* -- Abissiniæ

In linea Africæ Indici ſubſcripta.

Poſt *in Indice* adde -- ſuperiore

In Indice Hiſpaniæ, Galliæ, Britanniæ, &c.

In nom. Artaunum pro *Wutzburgh* -- Wurtzburg
In nom. Blani pro *Ebbani* -- Eblani
In nom. Cadurci pro *Luerci* -- Querci
Deleantur quæ de Dur. flu. exarata ſunt
In nom. Finni pro *Flandria* -- Finlandia
In Iſtria pro *pegio* -- regio
In Italica pro *Alcana* -- Alcala
In Medulli poſt *Breſſe* adde -- horum & Seguſianorum ſolum occupat.
In nom. Mediolanum pro *Caliſpina* -- Ciſalpina
In Mediolanium pro *Sainetes* -- Saintes
Pro *Mataris* -- Metaris
Pro *Nemets* -- Nemetes
In Nicæa pro *Nazza* -- Nizza
Pro *Naiodunum* -- Noiodunum
Pro *Oſiſynii* -- Oſiſmii
Pro *Penniæ* -- Penninæ
In Salenæ pro *Cheſtelfeild* -- Cheſterfeild
Pro *Serbium* -- Serbinum
Pro *Taururum*, *ſeu* -- Taurunum, ſeu
In nom. Tibiſcum pro *Razio* -- Lazio
In Venetia pro *Macca* -- Marca
In nom. Volcæ pro *Tectoſagiæ* -- Tectoſagæ.

Quandoquidem Dionyſius ex tribus Typographiis prodierit, lectorem monitum velim, Textum Græcum cum Interpretatione Latina apud *Th. Newcomb*, Commentarium cum Indice Rerum & Verborum apud *R. Daniel*, Appendicem vero & Inſtitutiones Geographicas una cum Indicibus aliis apud *G. DuGard* excuſa fuiſſe.

Monita de inſerendis Tabulis Geographicis, quarum 4 ad Textum & totidem ad Comment. & Indicem ſpectant.

Tabula univerſalis vetus ante Textus pag. 1.
Africæ Tabula antiqua poſt pag. 10.
Europæ Tabula antiqua poſt pag. 18.
Aſiæ Tabula antiqua poſt pag. 38.

Italiæ, Græciæ, & Aſiæ min. Tabula antiqua poſt Comment. pag. 88.
Syriæ, Ciliciæ, & Ægypti Tabula antiqua poſt Comment. pag. 237.

Tabula nova totius terrarum Orbis ante Appendicem.
Europæ Tabula nova ante Indicem omnium ultimum.

DE usu notarum quæ textui interseruntur (quas tyrones soli respiciant, docti cum contemptu prætereant) consulatur præfatio Grammaticarum annotationum Systemati præfixa: interim lectorem hæc monitum velim.

In Textu Græco notæ Arithmeticæ 1, 2, 3, 4, &c. figuras notant (ad quas & dialecti referuntur) in Synopsi (quam solam in facilioribus consulendam censeo) iisdem notis signatas.

Nota † consulendum esse in difficilioribus quibusdam uberius Figurarum Systema innuitur; in quo vox sic signata pro exemplo allata invenietur, & qua ratione mutatio facta sit explicabitur.

Asteriscus * de re aliqua ad Grammaticam spectante consulendum esse eo in loco Commentarium indicatur, cui non modo Geographica verum & Grammatica quædam majoris momenti subinde inseruntur.

Nota hac // indicatur variam aliquam lectionem, ab editis plerisque diversam, in exemplaribus quibusdam à Stephano olim repertam; aut mihi ipsi arridere, ubi notæ // *lego* subjungitur.

Quod ad voces spectat interpretationi Latinæ in margine adjectas, & his notis † aut // signatas, sciat lector Hen. Stephano olim placuisse difficiliora quædam auctoris loca quasi paraphrasi quadam explicare, cujus interpretationem vel in vocula immutare mihi religio fuit. Eam, prout ab ipso

ipso edita est, sartam tectam tibi exhibeo. Sed visum est mihi, præter ea quæ explicationis causa ab ipso addita, nonnulla ejusmodi in tyronum gratiam, quos Commentarium crebro consulere fortasse pigebit, margini Latino inserere, eaque hac nota signavi †.

Quod si lectio aliqua ab editis plerisque diversa, aut interpretatio à Stephani sententia aliena, mihi arriserit, notam hanc apposui //.

Siqua duriora videantur, Commentarium consulat Lector, atque interim censuræ parcat.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ * ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ.

‖ ἄσπετα.

Ἀρχόμενός 55 γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν, 1
Καὶ πολιὰς, πόλιάς τε, καὶ ἀνδρῶν *‖ ἄκριτα φῦλα, 2
Μνήσομαι 41 Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου, ἐν δὲ ἑκείνῳ 3
77 Πᾶσα χθὼν, ἅτε νῆσος ἀπείριτος, * ἐσεφάνωται. 4
Οὐ μὲν πᾶσα * διαπρὸ πρηΐδρομος, ἀλλὰ διαμφὶς 5
‖ Ὀξυτέρη * ‖ Εὐρυτέρη 24 βεβαῶτα πρὸς 5 41 ἠῶιον κελάδοντες· 6
Σφενδόνη 4 εἰοικυῖα. μίαν δὲ 77 ἑκάστοτε 1 ἔδσαν 7
‖ Πρῶτον μὲν Λιβ. καὶ ὑπερκάτω μὲν Λιβ. ‖ θερεόταλον. Ἄνθρωποι 12 ναιετῶσιν ἐπ' 11 ἠπείρησι 21 δάσασθαι· 8
72 ‖ Πρῶτα μὲν 54 ἓν Λιβύῃ, μετὰ δ' Εὐρώπῃ, 37 Ἀσίῃ τε. 9
Ἀλλ' ἤτοι Λιβύη μὲν ἀπ' Εὐρώπης ἔχει 4 ἕκτερον 10
Λοξὸν ἐπὶ 12 γραμμῆσι, 55 Γάδειρά τε καὶ στόμα Νείλου· 11
Ἔνθα ‖ βορεόταλον πέλει μυχὸς 41 Αἰγύπτοιο, 12
Καὶ * τέμνον πρὸς ἕσπερον 41 Ἀμυκλαίοιο Κανώβου. 13
Εὐρώπην δ' 37 Ἀσίης Ταναΐς 34 διὰ 10 μέσσον ἐείζει· 14
(Ὃς 53 ῥάθ' ἑλισσόμενος 61 γαίης διὰ 17 Σαυροματάων, 15
Σύρει) ἐς 37 Σκυθίην τε καὶ 28 ἐς Μαιώτιδα λίμνην) 16
* Πρὸς 37 βορέην, νότον δὲ 4 μεσάτειον Ἑλλήσποντος· 17
‖ νοτιώτερον. Σῆμα δ' ὑφορᾶται ‖ νοτιώταλον 28 ἐς στόμα Νείλου. 18
Ἄλλοι δ' 11 ἠπείρησι 35 διὰ χθόνα νοσφίζοισιν. 19
Ἰθμὸς ἄνω τέταλαί τις * ὑπέρλαπτος * Ἀσίδος 20 αἴης, 20
81 Κασπίης τε * μεσηγὺ καὶ 41 Εὐξείνοιο θαλάσσης· 21
20 Κεῖνον δ' Εὐρώπης 37 Ἀσίης θ' ὅρον ὑδάξαντο. 22
Ἄλλος δ' αὖ μακρὴν καὶ * ἀθέσφατον ἐς νότον * 98 ἕρπει, 23
10 Ἀρράσιος 41 κόλπου καὶ 41 Αἰγύπτοιο μεσηγύ· 24
93 Ὃς ῥά τε νοσφίζει Λιβύην Ἀσίηθεν 20 αἴης. 25
Τοῖα μὲν ἀμφ' 4 11 ἕκαστα βροτοὶ διεμοιρήσαντο. 26
‖ δένος. Παντὶ δὲ 83 ἀκαμάτη φέρεται ‖ ῥόος 41 Ὠκεανοῖο, 27
Εἷς μὲν 1 ἐὼν, 12 πολλῇσι δὲ 12 ἐπωνυμίῃσιν 3 ἀρηρώς. 28
Ἦτοι ὁ μὲν * Λοκροῖο παρ' ἐσχατιὴν 41 ζεφύροιο, 29
76 Ἄτλας ἑσπέρου 2 † κυκλήσκεται· αὐτὰρ ὕπερθεν 30
Πρὸς 37 βορέην, ἵνα * 56 παῖδες ἀρειμανέων Ἀειμαικῶν, 31
Πόντου 77 μὲν καλέουσι πεπηγότα τε, Κρονίου τε· 32
Ἄλλοι δ' αὖ καὶ 98 νεκρὸν ἐφίμισαν, 4 εἵνεκ' ἀφαυρῆς 33
5 Ἠελίου. βεβάασιν γὰρ 4 ὑπείρ ἄλα 73 πρόσθε φαεινὴ, 34
4 Αἰεὶ δὲ 12 σκιεροῖσι παχυίεται ἐν 12 νεφέλῃσιν. 35

Λυπὰς

[illegible] portum,
32 Pontum ipſum vocant congelatúmque, Saturniúmque.
33 Sed alii mortuum quoque dixerunt, propter debilem
34 Solem: tardiùs enim ſuper mare hoc lucet, 35 Semper
autem tenebricoſis craſſeſcit in nubibus.

36 At

TERRÆ UNIVERSÆ Veteri cognitæ Tabula Dionysio accommodata.
Oceanus Boreal.
Insulæ Britannicæ
Scandinavia
Mare Cronium
Sarmatia Asiatica
Sarmatia Europæa
Oceanus Atlanticus
EUROPA
Germania
Dacia
Euxinus
SCYTHIA
Caspi Mare
Sogdiana
Bactria
Hyrcanium Mare
Hispania
Gallia
Pontus
Asia minor
Armenia
Mare Mediterraneum
Hesperium
Syria
Palestina
Arabia Deserta
Assiria
Babylonia
Susiana
Persis
Parthia
ARIA
Paropanisis
Carmania
Gedrosia
INDIA intra Gangem
Mauritaniæ
Numidia
Getulia
Africa propria
Cyrenaica
Lybia Exterior
Ægyptus
Arabia Felix
Sinus Arabicus
Persicus Sinus
Libya Interior
Garamantes
Nigritæ
Phazania
Ethiopia Interior
Hesperi Ethiopes
Troglodytæ
Azania
Barbaria
Mare Rubrum
Oceanus Æthiopicus
Ægyptus
Sinus Hesperius
Agisymba
Cerne
Dion:
Nilus
Palus
Rapta
Taprobane Ins:
Dioscoridis Ins:
Aromata
Myrrhifera regio
Barbaricus Sinus
Indus fl.
Ganges fl.
Tanais fl.
Rha fl.
Caucasus
Euphrates fl.
Tigris fl.
Nilus fl.
Niger fl.
Bagradas fl.
Atlas Mons
Hercyn. Mons
Rhipæi Montes
Riphæi Montes
Imaus Mons
Sericæ
Seres
Scythæ
Tochari
Oxus fl.
Jaxartes fl.
Caspia Porta
Caucasi montes
Parapamisi montes
Gangem pr:
Coliacum pr:
Hesperu pr:
Arsinarium pr:
Gorgad. Ins:
Fortunatæ Ins:
Cyclades Ins:
Creta
Cyprus
Rhodus
Sicilia
Sardinia
Corsica
Baleares Ins:

DIONYSII
ORBIS DESCRIPTIO.

[1] INcipiens terram & latum mare canere, [2] Et fluvios, urbêsque, & hominum nationes quæ præ multitudine vix discerni possunt, [3] Mentionem faciam Oceani profundè fluentis; illo enim [4] Tota tellus, tanquam insula immensa & interminata, est cincta: [5] Non tamen tota prorsus rotundum circuitum habens, sed utrinque [6] † Latior, vergens ad solis vias: [7] Fundæ similis. Una autem ipsa quamvis sit, [8] Homines tres in continentes partiti sunt: [9] Primùm quidem Lybiam, deinde verò Europam, Asiámque. [10] Sed certè Lybia quidem ab Europa habet terminum [11] Obliquum in lineis, Gades, & os [ostia] Nili: [12] Ubi maximè borealis est recessus Ægypti, [13] Et fanum percelebre Amyclæi Canobi. [14] Europam autem ab Asia Tanais in medio disterminat: ([15] Qui quidem volvens se per terram Sauromatarum, [16] Trahitur in Scythiam & in Mæotidem paludē) [17] Versus boream, australis autem disterminatio [terminus medius] Hellespontus: [18] Sed limes est ultrà porrectus magis australis versus os [usque ad os] Nili. [19] Alii autem continentibus terram separant. [20] Isthmus sursum porrectus est quidam † supremus Asiaticæ terræ, [21] Caspium inter & Euxinum mare: [22] Illum autem Europæ Asiæque terminum dixerunt. [23] Alius verò longus & immensus in austrum serpit, [24] Arabicum sinum & Ægyptum inter, [25] Qui quidem separat Lybiam ab Asiatica terra. [26] Talia sanè de terminis mortales vulgarunt. [27] Circumquaque porro infatigati fertur fluxus Oceani, [28] Unus quidem, sed multis cognominibus instructus. [29] Nempe qui est ad Locri extremitatem zephyri, [30] Atlas [Atlanticus] & occiduus nuncupatur: verùm desuper [31] Ad boream, ubi pubes Marte furentium Arimaſporum, [32] Pontum ipsum vocant congelatúmque, Saturniúmque. [33] Sed alii mortuum quoque dixerunt, propter debilem [34] Solem: tardiùs enim super mare hoc lucet, [35] Semper autem tenebricosis crassescit in nubibus.

† Magis extensa.

† in Boreâ aliſſimâ parte, v. v. 30 & 31.

Αὐτὰρ ὅδι * περόπησα φαείνῃ [11] ἀνθρώποισιν, 36
Ἠῶον καλέουσι καὶ Ἰνδικὸν [56] οἶδμα θαλάσσης. 37
Ἄρχι δ' [3] * Ἐρυθραίου τε καὶ [79] Αἰθιόπων καλέουσι, 38
‖ ἀγκὼν Ἐνίετα) Πρὸς νότον· ἔνθα ἢ [50] πολλὸς ἀοικήτῳ χθονὸς ‖ * αὐλὼν 39
Ἐκτέτα), μαλερῆσι κεκαυμένῳ * [5] πελίοισιν. 40
Οὕτως Ὠκεανὸς [65] περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν, 41
‖ Τοῖ ῳ εὼν, καὶ τῖα μεῖ. ‖ τέμ. [10] ‖ Τόσσος [1] ἐὼν, καὶ πᾶσα μεῖ' αὐθράσιν [4] ἀνόμαθ' ἕλκων. 42
* Κόλπες δ' ἔνθα καὶ ἔνθ' [98] ἀφιδύγε) ἔνδοθι βάλλων 43
Εἰς ἅλα· πλεῖστοι μὲν πλέονας, * [36] πόντοιο δὲ μείζους. 44
Ἦτοι μὲν περόπησε, ὃς * ἑσπερείῃ ἄλα ‖ πίλει. 45
Συρόμῳ Λιβύηθεν ἔσω Παμφυλίδος [20] αἴης. 46
Δεύτερος αὖτ' * ὀλίγος μέν, ἀτὰρ * περοφρέσαι ῳ ἄλλων, 47
[53] Ὅς τ' * [20] ὑπικυδνάμῳ ῳ κρονίης ἁλὸς ἐκ [41] βορέαο, 48
Καασίη * ἀπὸ ῥέεθρον ὑπόπεσε σι θαλάσσῃ, 49
[54] Ἦντε καὶ Ὑρκανίῳ ἕτερος διεφημίζετο. 50
Τῶν δ' ἄλλων, οἵτ' εἰσὶν [49] ἀπαὶ [37] τοπίης ἁλὸς ἄμφω, 51
Εἷς μὲν ἀνώτερός ὄφι, τὸ Περσικὸν οἶδμα περκάδων, 52
[72] Ἀντία [81] Καασίης τεθαμμένῳ * ἀμφιτρίτης· 53
Ἄλλῳ δ' [10] Ἀρραδικος κυμαίνε) ἐγγύθι κόλπος, 54
‖ κόλπε. Εὐξείνε ‖ πόντε νοτιώτερον [98] ὁλκὸν [28] † ἑλίσσων. 55
[10] Τόσσῃ μὲν κόλποι βαθυκύμονι ῳ Ὠκεανοῖο, 56
Οἷ [27] μείζους· ἄλλοι δέ τ' ἀπειρέσιοι [24] γεγάασι. 57
Νῦν δ' ἁλὸς ἑσπερίης [19] ἐρέω πόρον, ἢν τ' ὅπι πάσας 58
‖ ροΐοισιν Ἠπείρους λοξοῖσιν ὀπιτέρσε) ‖ [10] πελάγεσιν· 59
Ἄλλοσε μὲν [11] νήσοισι * περίδρομος, ἄλλοσε δ' αὖτε 60
Ἡ ορέων ἢ [98] πέζαν ὑποξύσα [38] πολήων. 61
[97] Ὑμεῖς δ', ὦ Μῶσαι, σκολιὰς [64] ἐνέποιτε κελεύθους, 62
Ἀρξάμεναι στιγμῆς ἀφ' [76] ἑσπέρης [41] Ὠκεανοῖο. 63
Ἔνθά τε καὶ σῖλαι περὶ τέρμασιν Ἡρακλῆῳ 64
[24] Ἑστᾶσιν (μέγα θαῦμα) πας' [9] ἐμοὶ σὶ τάδε ἴσκε, 65
* Μακρὸν ὑπὸ πρηῶνα πολυσπερέων Ἀτλαάντων· 66
‖ ἕρμαμεν ἄξον. [53] Ἡνί τε καὶ [4] χάλκειῳ ἐς ἠέρα [65] ‖ ἕρμαμε κίων. 67
* Ἡλίβα ῳ, πυκινοῖσι καλυπτόμῳ ῳ [7] νεφέεσι. 68
Πόντῳ μὲν περόπησε Ἰβηνικὸς [11] ἀρχομένοισιν 69
Ἐγκέχυ), [54] ὃς πέρ τε καὶ Εὐρώπης πέλει ἀρχή, 70
Καὶ Λιβύης. [10] μέσσος γὰρ ἐλίσσε) [17] ἀμφοτεράων. 71
Σῖλαι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα φορὰ [12] πλωτῆρσι [51] * κέλευ), 72
Ἡ μὲν ἐπ' Εὐρώπην, ἡ δ' ἐς Λιβύλυ [9] ὁρόωσα, 73
[75] Τὸν ὃ μέλεκδέχε) [76] Γαλάπης ῥύῳ, ἔνθά τε γαῖα 74
Μαστλίη τελέυσα, ὁπίσσοπον ὅρμον ἔχουσα. 75
‖ ἠπειείσι. [5] Ἐξείης δ' ὅδι τοῖσι Λιγυσταὶ ἕλκε) ἄλυσιν. 76
Ἐνθ' [56] Ἰταλῶν [50] † ἱέες ἐπ' ‖ ἠπείσιο νέμον), 77

56 At ubi primùm apparet hominibus, 57 Eoum vocant atque Indicum fluctum maris. 58 Propè autem Rubrúmque ac Æthiopum appellant, 59 Ad austrum : ubi certè multus non habitatæ terræ tractu s 40 Extensus est, fervidis ustus solibus. 41 Sic Oceanus circumcurrit terram universam, 42 Tantus, & talia inter homines nomina trahens. 43 Sinus autem hinc inde eructat, introrsum mittens 44 In mare : parvos quidem plures, quatuor verò maximos. 45 Scilicet primus, qui † occiduum mare gignit, 46 Tractus è Libya intra Pamphylicam terram. 47 Secundus autem, exiguus quidem, sed || potissimus aliorum, 48 † Qui separatus à Cronio ⌈Saturnio⌋ mari, à borea, 49 Caspio || profundum fluentum intromittit mari: 50 Quod etiam Hyrcanium alii nuncuparunt. 51 At aliorum ⌈sinuum⌋ qui sunt ab australi mari ambo, 52 Unus quidem superior est, Persicum fluctum profundens, 53 Contra Caspium versus mare: 54 Alter verò Arabicus fluctuat juxta sinus, 55 Euxino ponto magis australem † sulcum volvens. 56 Tot quidem sinus procellosi Oceani, 57 Majores: verùm alii etiam innumeri sunt. 58 Nunc autem maris occidui referam meatum, quod ad omnes 59 Continentes tortuosis convertitur pelagis : 60 Aliàs quidem insulis circumfluum, aliàs verò 61 Aut montium aut oram subradens urbium. 62 Vos verò, ô Musæ, difficiles referte vias, 63 Auspicatæ ordine ab occiduo Oceano. 64 Ubi etiam columnæ in finibus Herculis 65 Stant (ingens miraculum) ad extremas Gades, 66 Alto sub monte ⌈montis cacumine⌋ longè latèque disperforum Atlantum. 67 Ubi etiam ænea in cœlum excurrit columna, 68 Excelsa, densis operta nubibus. 69 Pontus quidem primus Ibericus incipientibus 70 Infunditur, qui & Europæ est initium 71 Et Libyæ. nam medius volvitur ambarum. 72 Columnæ autem hîc & illic ad latera sitæ sunt : 73 Una quidem ad Europam, altera verò ad Libyam spectans. 74 Illum autem excipit † Galaticus gurges: ibique terra 75 Massilia extensa est, rotundum ⌈curvum⌋ portum habens. 76 Deinceps post hos Ligusticum trahitur salum. 77 Ubi Italorum filii in continente habitant,

† *mediterraneum.*

|| *produ-ctissimus, in longitudinẽ sc.* v. Com.

† *Error veterum,* v. Com.

|| *rapidum*

† *aquæ fluxum.*

† *Gallicũ mare.*

Ἐκ Διὸς [38] * Αὐσονίῆες ἀεὶ [72] μέγα κοιρανέοντες, 78
Ἀρξάμενοι βορέηθεν ἐσω λιμνὴν ὅτι πέτρη, 79
[53] Ἥ ῥά τε [83] Σικελικῆς ὅτι πορθμίδος [98] ἐρρίζωται, 80
[5] Ἐξείης δ' ὅτι Κύρνον [98] ἐρύγεται ἁλμυρὸν ὕδωρ. 81
‖ ἐνδοθι. [61] Τῇ δ' ἐπι Σαρδόνι μορμύρεται ‖ ἐγγύθι πόντου. 82
‖ Τὸν ὃ μεταξύ. [61] ‖ Τόνδε μετ' ὤρυται Τυρσηνίδος [56] οἶδμα θαλάσσης 83
Πρὸς νότον· αὐτὰρ ἔπειτα πρὸς αὐγὰς [5] ἠελίοιο 84
Κυρτὸς ὀπισθέρεται Σικελὸς ῥόος· αὐτὰρ * ‖ ἔνερθεν 85
‖ ὑπερθεν. Ἐσχέχυται κὴ μέχρι πολυκλύστοιο Παχυνος, 86
Καὶ Κρήσιος ἄκρης (ἣ τ' εἰς ἅλα [4] πολὺ [65] νένευκε, 87
[31] Πάρ θ' * ἱερὴν Γόρτυναν, κὴ ἠπειρώτιδα Φαιστὸν, 88
‖ μέτωπον Πρόσφορνης. κριοῖο * ὠκυγαλέκτου ‖ κάρηνον· 89
[32] Τὴν μὲν γὰρ [77] † μιν κὴ κριὸς ἐφημίξαντο μέτωπον) 90
Ναὶ μὴν κὴ τετάνυσται Ἰηπυγίη ὅτι γαῖαν. 91
[10] Κεῖθεν δ' ὀρωθεῖσα πταίνει [76] Ἀδριὰς ἄλμη 92
Πρὸς βορέην. αὖθις ὃ πρὸς ἑσπέριον μυχὸν [98] ἔρπει, 93
Ἥντε κὴ Ἰονίην ἀπενανέται κυδάξαντο. 94
‖ legend. videtur ἐπεφόγει. v. Com. Διονὰς δ' ἠπείρους ‖ * ἀπερύγεται. [35] ἐς μὲν ἑσπερ 95
Δεξιτερὴν κ[1] χεῖρα φαίνεται Ἰλλυρὶς [20] αἶα, 96
Δαλματὶη δ' ἐφύπερθεν. * ἐνυαλίοιο πέδον ἀνδρῶν. 97
Σκμῆ δ' Αὐσονίων [22] * ἀπεπτάμενοι * ἄστετος [106] ἰθμὸς, 98
[4] Πελυτενὶς, [12] τειαῖσι πρὸς ἠόος ἀμφιτίταις, 99
Τυρσηνῇ, Σικελῇ τε, κὴ Ἀδριάδι * πηδήσῃ. 100
Ἡ [52] μία δ' εἰς [99] † ἄνεμον τεκμαίρει ὁλκὸν ἑκάστη· 101
Τυρσηνὴ ζέφυρον, [60] Σικελὴ νότον, Ἀδριὰς ἄρκτον. 102
Αὐτὰρ * ὑπὲρ Σικελῆς χθονὸς ἕλκει οἶδμα [102] * κορύσσων 103
Πόντου ἔσω Λιβύης, νοτίῃ ὅτι Σύρτιν ἱάσσων 104
Τλὼ ἑτέρῃ, [53] ἣ πέρ τε κὴ ἀρυτέρῃ ἐνέποισιν· 105
[31] Ἄλλη δ'. ἧπερ ἀφαυρὸν ἔχει πορὸν ἔνδον [1] ἐόντα, 106
‖ ἐχομένη. Τηλόθεν ‖ ἐρχομένῃ δέχεται * πλημυρίδα πόντε. 107
[77] Ὡς οἱ μὲν βόωσιν ἁλιστυφέλοι δύο [67] κόλποι. 108
‖ legio Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν. ‖ * Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν, Κρήτης [22] † ἀναπέπτα οἶδμα 109
δ' ὄρων Σικελῶν. v. Com. [72] Μακρὸν ἐπ' [22] ἀντολίην, Σθμανίδος ἄχρι * κορυφῆς, 110
Ἦν Κρήτης ἐνέπουσιν ἑῴτερον [45] ἤμενα ἄκρον. 111
Δοιαὶ δ' ἐξείης πρότερα φρίσσουσι θάλασσαι, 112
Ἰσμαείκῆ [12] πνοιῇσιν ἁλιστυφέλοι [41] βορέαο, 113
Ὀξὺν [9] φισσόωντα, ἑτὴ ‖ κατεναντία κεῖται. 114
‖ κατ' ἐναντία κεῖται. Ναῦται δ' ὑποπρὸ πλώουσι, [100] * Φαρίην ἅλα [2] κικλήσκουσιν, 115
Ὑπτίον ἐς πρηῶνα πτανομένῳ [41] Κασίοιο· 116
Σιδονίην δ' ἑτέρην, ὅθι τείνεται ἐς [53] μυχὰ γαίης 117
Ἰσσὸς ἄχρις πόλιος, Κιλίκων χώρην ὑποδυομένων, 118
Ἰσσικὸς ὁλκάδι [61] βορέην ἔπι κόλπος ἀπείρων. 119

Οὐ

Jove Ausonii semper longè latéque dominantes,
rsi à borea introrsum usque ad Leucopetram, [80] Quæ
em Siciliæ in freto fixa est, [81] Deinceps verò in Cor-
n eructat salsam aquam: [82] Post hanc autem Sardo-
n murmurat intus mare. [83] Hunc verò excipit Tyr-
ii [Thusci] unda maris, [84] Versus austrum: at de-
ps ad ortum solis, [85] Obliquus obvertitur Siculus
tus: cæterùm infra [86] Insusus est, etiam usque ad
ıynum qui multis undis abluitur, [87] Atque Cretæum
montorium (quod in mare valde prominet, [88] Et
:a sacram Gortynam, ac mediterraneam Phæstum,
ronum, arietis || assimilans caput: [90] Eóque ipsum
m arietis vulgò dixerunt frontem) [91] Quinetiam
ansus est † Iapygiam ad terram. [92] Inde verò dila-
ım protenditur Adrium salum [93] Ad boream: sed
sum ad occiduum recessum serpit, [94] Quod etiam
ium accolæ dixerunt. [95] || Duas verò continentes
ctat. intranti quidem [96] Dextram ad manum cerni-
Illyris terra, [97] Dalmatia verò supra [ultra]
:tiorum solum virorum. [98] Ad lævam verò Ausoni-
ım expanditur immensus isthmus, [99] Longè por-
tus, tribus circumfluus maribus, [100] Tyrrheno
husco] Siculo, atque Adrio || adventante. [101] Unum-
odque autem in ventum dirigit tractum: [102] Tyrrhe-
m in zephyrum, Syculum notum, Adrium eurum.
Porro supra Siculam terram trahitur undam attollens
Pontus || intra Libyam, australem in Syrtim volvens
Alteram, quam quidem & latiorem vocant: [106] Altera
rò, parvum habens sinum, quæ intus est, [107] Eminus
venientem suscipit æstum maris. [108] Ita quidem re-
ıant vorticosi hi duo sinus. [109] || E montibus autem
culis Cretæ expanditur [porrigitur] unda [110] Longè
ortum, Salmonium usque ad promontorium, [111] Quod
cunt orientale Cretæ esse promontorium. [112] At dein-
ps duo ulterius intumescunt maria, [113] † Ismarici flati-
ıs agitata boreæ, [114] Recta spirantis. quandoquidem è
:gione sita sunt. [115] Nautæ autem primum, † Pharium
ıare appellant, [116] Quod in ultimum jugum porrigitur
asii: [117] † Sidonium verò alterum, (ubi extenditur
ı secessum terræ, [118] Issum aduque urbem, Cilicum
egionem præteriens, [119] Isicus, qui trahitur boream
ersus, sinus immensus-

|| aspectui repræsentans.
† ad Apuliam.
|| Ad duas verò continentes [aquas] eructat.
|| exundante.
|| vel, usq; ad Libyam.
|| A termiis vero Siculi maris.
† Thracii.
† Ægyptium, Synecd. par.
† Phœnicium, Synecd. part.

Οὐ μ̃ [72] πολλὸν ἀνδιχθεν ἰσόδρομος· ἄρχε γὰρ ἤδη 120
*Γαστλιγῖσι δνοφερῆ Κιλίκων ὑποπαίεται [20] αἴης· 121
Τῆμος ὅτ' ζέφυρον τρεπτῷ ἐπερδίγεϑ' ἅλμυρ. 122
Ὡς ἢ δράκων βλοσυρωπὸς ἑλίσσεται ἀγκύλον ἕρπων, 123
Νωθης, [61] τῷ δ' ὕπο πᾶσα βαρυίεϑ' [4] ἕρεϑε ἄκρη 124
Ἐρχομένῳ· τὼς κεῖνϑ ἑλίσσεϑ' [4] εἰν ἁλὶ κύλπος 125
* Νήχυϑ, ἔνϑα κ' ἔνϑα βαρυόμφυϑ [12] ἐσχεθόωσι. 126
‖ ἐσβολὴ Τᾶ μὲν ὅτ' ‖ * ἐσχοὴ Παμφύλιοι ἀμφινέμονϑ', 127
‖ μυχὼν. [10] Οὐσον ὅτ' ἐσβεβίβηκε Χελιδονίων ‖ ὅτ' νήσων. 128
‖ ζέφυρος. Σῆμα δ' ἔχε ‖ ζεφύρε Παταρηΐδα πλόϑεν ἄκρης. 129
[47] Φαίζεο δ' ὁπ [20] κείνε τεϑαμμένϑ αὖϑις ἐπ' ἄκρης, 130
‖ ῥόον. Αἰγαίε [41] πόντοιο πλαλωὶ ‖ πέρην· ἐνϑά τε κῦμα 131
Ῥηϊδόμεν νήσοισι ἐσεβρέμεται [7] Σποράδεσσιν. 132
Οὐ γάρ πε [20] κείνῳ ἐναλίσκεται κύματ' ὀφέλλῃ 133
Ὑψϑι μορμύρων ἕτερος πόρος ἀμφιτρίτης. 134
[4] Οὖρον δ' ἐς Τένεδον τεκμαίρεται [71] † ἑκατόσσαι, 135
*Ἰμβρον ἔχων ἑτέρωϑεν· ὅϑεν σενὸς ἔρχεται ὠλὸν, 136
Συεμβλϑ βορέωδε Προποντίδος ἔνδοϑι· πάσης. 137
Τῆς δ' ὕπερ ἄσπετα φῦλα πλαίνεται Ἀσίδος [20] αἴης 138
Πρὸς νότον· ἠπείρη γὰ [35] ὅτι πλατὺς ἔρχεται ἰϑμός. 139
[61] Τῇ δ' ἔπι, [16] Θρηϊκίε σῆμα Βοσπόρε, ὃν πόρες Ἰὼ 140
*Ἥρης [12] * ἐννεσίησιν ἐνίξατο πόρπις [1] ἐΐσαν. 141
[4] Στεινόταϑ' δὴ κεῖνϑ ἁπάντων [22] ἔπλετο πρεσβιὼς 142
Τῶν ἄλλων, οἵτ' εἰσὶ [41] πολυκλύστοιο ϑαλάσσης· 143
[83] Κυανέας ὅϑι μϑδος [98] ἀναδέας [4] εἶν ἁλὶ πέρας 144
Πλαζομένας, καναχηδὸν ἐπ' [12] ἀλλήλῃσι φέρεϑ'. 145
‖ ἀνδράσι Ἐκ ᾧ τᾶ οἰχόμϑ [22] ὥρμηπλαϑ' ‖ ἐγγυϑι Πόντϑ, 146
[50] † Πολλὸς [1] ἐὼν, κ' πολλὸν ἐπ' [22] ἀντολίης μυχὸν ἕρπων. 147
‖ δῆτι. Τοῦ ‖ δ' ἤτοι λοξαὶ μὲν ὑπερχάονσι κέλϑοι 148
[4] Ἀιεὶ, πρὸς [37] βορέω τε κ' [22] ἀντολίω [9] ὁρόωσαι, 149
[10] Μέσσαι δ' ἔνϑα κ' ἔνϑα [36] δύω ἀνέχοισι κολῶνας. 150
‖ Ἡ μ̃ ἰ- Ἡ ‖ μὼ, ὑφηνοπὴ, [75] τὼ τεκλείοισι Κάρεμβιν· 151
πωνοπὴ, Ἡ ᾧ βορεοτέρη, χαίης ὑπὲρ Ἐυρωπείης, 152
ἢ κ' κε- Τὼ ῥα πρεσκήπονες κεῖϑ καλέοισι μέτωπον. 153
λέυϑοι. Αἴτ' ἄμφω [36] * ξωίασιν ἐναντίαι· ἃ μ̃ [1] ἐΐσαν 154
‖ ἰλιγγὰδ' Ἐγγύϑεν, ἀλλ' ὅσον ‖ ὁλκὰς ὅτ' πρίτον ἦμαρ [10] ἀνύσαι. 155
ὅτ' πρίτον Ἐκ τᾶ δ' αὖ κ' πόντον ἴδοις διδάλεσσιν ἑοῦσαν, 156
ἦμαρ ἀ- Τόρνῳ [1] ἐϊσάμενον πρηνὲς ἄμμαπ' πρῷρε. 157
νύσαι. Ἀλλ ὅτ' νηλὴς [16] σκιὴ, δεξιὰ Πόντε, 158
‖ μόνη δέ πι. Ἰδὺ δαιχαϑέντα· ‖ μέση δέ πι ἔδι Κάρεμβις. 159
Γεγμὴς ἐκτος ἔϑεν, κ' ἐς βορέλιν [9] ὁρόωσα. 160
Σῆμα δ' ἔχε [27] κέρνα ν ζυγὸς πόρης, ὅς' ὅτι δοσὶν 161

120 Non tamen multum proculæ qualem cursum habet. jam enim prope 121 Cilicum terram cessat, flexu atro: 122 Tum ad zephyrum conversam eructat undam. 123 Ut autem draco horrendus visu volutatur flexuosus repens, 124 Tardus, sub hoc autem totum gravatur montis jugum 125 Incedente: sic ille volvitur in mari sinus 126 Diffusus, hinc & illinc gravatus gurgitibus. 127 Hujus quidem ad gurgitem Pamphylii habitant, 128 Quantum progreditur Chelidonias ad insulas. 129 Terminum autem habet zephyri Patareum eminns promontorium. 130 Considera [contemplare] verò ex illo [sinu] conversus rursus ad septentriones, 131 Ægæi ponti vastum gurgitem: ubi etiam fluctus 132 Fractus insulas circumfremit Sporadas. 133 Neque enim aliquis illi similes fluctus excitat 134 Profundè murmurans alius gurges maris. 135 Limitem verò in Tenedum terminat extremum, 136 Imbrum habens altera ex parte, unde † arctum exit fretum, 137 Quod trahitur boream versus, Propontidem intra totam. 138 Hanc autem supra innumeræ gentes panduntur Asiaticæ terræ 139 Ad austrum. continentis enim latus succedit tractus. 140 Hanc item post Thracii ostium Bospori, quem olim Io 141 Junonis impulsu tranavit, juvenca quum esset. 142 Angustissimum sanè illud omnium est fretum 143 Aliorum quæ sunt undosi maris. 144 Cyaneas ubi fama est impudentes in mari cautes 145 Vagantes, cum strepitu [sonitu] in se mutuò incurrere [illidi] 146 Ex eo autem [Bospori ore] apertus panditur propè Pontus, 147 Qui est vastus & longè in orientis recessum serpit. 148 Hujus autem obliquæ quidem procurrunt viæ 149 Semper, ad boream & orientem spectantes: 150 Media verò hinc & inde duo eminent promontoria. 151 Alterum quidem, † superaustrale, quod vocant Carambin: 152 Alterum autem magis boreale, terram super Europeam, 153 Quod quidem accolæ arietis vocant frontem. 154 Quæ ambo coeunt adversa: quum tamen non sint 155 Vicina, sed quantum [itineris] navis intra tertium diem conficeret. 156 Ex hoc verò & Pontum videas bimarem, 157 Ambitu [suo] similem curvi nexui [funi] arcus. 158 Verùm fuerint nervi simulacra † dexteræ partes Ponti, 159 Recta linea delineatæ: at media est Carambis 160 Quæ extra lineam est, & in boream spectat. 161 Simulacrum autem [imaginem] cornuum habet † sinistra pars alvei, quæ ad duplicem 162 Sinu-

† *Hellespontus.*

† *Super Australe latus prominens.*

† *Australes partes quæ ingredienti à dextra sunt.*

† *Borealis*

Εἰλεῖται φοφάλιγγα, βιᾷ [7] κεφάεσσιν ἐοικώς.
‖ οἱδμαίη Τῇ ἢ πρὸς βορέην Μαιώτιδος ‖ ὕδατα λίμνης
Ἐσκέχυται· τὴν μέν τε πέρην Σκύθαι ἀμφινέμονται,
[7a] Ἄνδρες ἀπειρέσιοι, καλέουσι δ' * μητέρα Πόντου.
Ἐκ τ' δὲ Πόντοιο τὸ μυχίον ἔκλυε ὕδωρ,
‖ ἔνι. [73] Ὀρθὸν Κιμμερίης διὰ Βοσπόρε [61] ὦ ‖ πάρα πολλοὶ
Κιμμέριοι ναίουσιν, ὑπὸ ζόφῳ [98] ποδὶ Ταύρου.
Τοίη μὲν μορφὴ κυανωπέος ἀμφιρύτης.
[97] Νῦν δέ τοι ἠπείρου μυθήσομαι εἴδος ἁπάσης,
Ὅφρα κ' ἐκ εἰδέων σὺ γε ἔχοις * ἀφραδέως ὀπιπεύειν·
Ἐκ τῆς δ' αὖ γεραρὸς [f] κ' αἰδοιέστερος εἴης,
Ἀνδρὶ παρ' ἀγνώστῳ [2] * πφαυσκόμενος τὰ ἕκαστα.
Ἤτοι μὲν Λιβύη τελαυσμένη, ἐς νότον [99] ἔρπει,
[99] Ἐς νότον αὖ τολίλυ [f], * τραπέζιῳ [58] εἴδος ὁμοίη,
Ἀρξαμένη πρώτιστα Γαδειρίδος, ἧχί περ ἄκρη
Εἰς μυχὸν ὀξυθεῖσα [2] τιταίνει [41] Ὠκεανοῖο·
‖ ἄχει. [4] Οὖρον δ' [10] Ἀράβιος τεκμαίρει ‖ ἀζὴ θαλάσσης
Εὐρύτερον· τόθι γαῖα [36] * κελαινῶν [50] † Αἰθιοπήων
Τῶν ἑτέρων, τοὶ ἄζὴ τιταίνει ἕδας * Ἐρεμβῶν.
Παρθαλέη δέ μιν [97] ἄνδρες ὁπλείουσιν ὁμοίως.
Ἡ γὰρ δὴ ψηρὴ [f] κ' αὐχμήεσσα [65] τέτυκται,
Τῇ κ' τῇ [104] κυανέῃσι κατάσκιος [7] φολίδεσσιν.
‖ ὑπὸ. Ἀλλ' ἤτοι πυμάτῳ μὲν ‖ ὅπ' γλωχῖνα νέμονται
Ἀζῆς σκιάων. Μαυρουσίδος ἔθνεα γαίης.
‖ Τοῖσι ‖ Τοῖς δ' ἔπι δὴ, *Νομάδων [22] θεσπέσια] ἄπειρα φῦλα,
Νομάδων θεσπέσ. Ἔνθα Μασσυλίοι [f] κ' ἀγέλονομοι Μασυλῆες
Βόσκουσ' ζωὰ παρὰ σφίσιν ἤπειρον [f] κ' ὕλην,
Μαιόμενοι [41] βιότοιο καλιὴν κ' ἀνίκητα [98] δήρια.
Οὐ γὰρ γεωμόρου τομὰ ἐδάσσατο ἀρόσσι,
Κείνοις δ' ἔποτε τερπνὸς ἀνὴρ ὁλκὸς ἀμάξης,
Οὐδὲ βοῶν μυκηθμὸς ἐς αὔλιον ἐρχομένων.
Ἀλλ' αὔτως, ἅτε θῆρες, ἀνὰ δρύα [106] βοσκόωντες
Νήϊδες ἀσταχύων, κ' ἀπαδέες ἀμήτοιο.
Τοῖς δ' ἔπι Καρχηδὼν [82] πολυήρατον [36] † ἀμπέχει ὄρμον,
[94] Καρχηδὼν, Λιβύων μὲν, [28] ἀτὰρ πρότερον Φοινίκων·
[94] Καρχηδὼν, ἣν μάλα [49] ὑπαὶ [100] * βοὶ μεμηθῶσι.
[5] Ἐξείης δ' ὅπ' Σύρτις ἀγάρροον ὁλκὸν ἐλίσσει
‖ ἔλκεται Βαιοτέρη. ἧς τῇδε πρὸς αὐγὰς ‖ ἔρχει ἄλλη
ἄλμη. Ἀσπερ[ὲ]ὴς, [12] εὐρυτέρῃσι βαρυωμένη [12] πρηχῆσιν·
Ἔνθα κορυσσομένης Τυρσηνίδος ἀμφιζήτης,
Ἀλλοῖε μὲν πλημμυρὶς ἐγείρει, [94] ἀλλοῖὸ δ' αὖτε
[23] † Ἀμπωλὶς [13] ξηρὴν ὁπλοχέα [11] ψαμαθοισι.

[17] Τάων

AFRICÆ veteribus Cognitæ Tabula
Mare Atlanticum
Oceanus Occidentalis
Sinus Hesperius
Hesperii Æthiopes
Hesperides
Gætulia
Numidia
Mauritania Cæsariensis
Mauritania Tingitana
Africa propria
Nigritæ
Phaurusii
Salathi
Autolalæ
Autolalæ urbs
Nigritæ Pabus
Augath
Nigira
Nigir fl.
Tagara
Libya palus
Panagra
Gira
Gir. fl.
Churitæ
Thalæ
Leucæthi
Daradæ
Larzetha
Stachir fl.
Stachiræ
Nia fl.
Theon ochema mons
Africerones
Æthiopia
Atlantes
Thamondocana
Mesphanagætuli
Thabudis
Buthuris
Usargala mons
Carsa
Libyca
Garama
Gigantis mons
Cinyphus fl.
Gelanus
Lotophagi
Psylli
Nasamones
Silphiofera regio
Deserta
Libyæ
Garamantes
Lynxama
Chelonides paludes
Astagira
Thuspa
Nuba palus
Nubia
Premis
Napata
Sandace
Premis magna
Meroe urbs
Sacolche
Meroe
Nilus fl.
Berithes
Ptol.
Æthiopia sub Ægypto
Ægyptium Mare
Creta I:
Mare Libycum
Syrtis minor
Syrtis major
Mennix I.
Lepris magna
Neapolis
Ptolemais Arsinoe
Apollonia
Cyrene
Pentapolis
Barce
Phallacra
Berenice
Arsinoe
Catabathmus
Parætonium
Pharos
Alexandria
Arbritis
Memphis
Meridis
Marmarica
Cyrenaica
Libya Exterior
Ægyptus
Thebæ
Oasis magna
Oasis
Ammon
Meta Comon
Catarractes major
Catarractes
Nilus fl.
Mareotis
Sinus Arabicus
Arabia Ægypt.
Troglodytica seu Extrema
Mastitæ
Cinnamomifera regio Ptol.
Elephantophagi Æthiophes
Aranga mons
Struthophagi Æthiopes
Memnonos
Myrrhifera regio
Asaspus fl.
Auxume
Axumba
Interpr.
Atlantes montes
Atlantis mons
Thala mons
Gyrmantica
Valles
Ethiopici montes
Lixa
Tingis
Sala fl.
Atlas mons
Mauri
Volubilis
Tubusuptus fl.
Tusca
Lambesa
Zama
Thabba
Bagradas fl.
Masæsyli
Massæsyli
Auximis
Aripa
Cæsarea
Icosium
Tipasa
Julia Caesarea
Sicca venerea
Hippo Regius
Tabraca
Thabraca
Collops
Girta
Julia
Metagonitis
Gades I.
Fretum Herculeum
Zilia
Carthago nova
Carthago
Mare Tyrrhenum
Sardinia
Corsica
Sicilia
Creta I:
Cyprus I.
Pars
Terranei
Mare Syriacum
Ægyptium Mare
Catabathmus
Parætonium
Pharos
Alexandria
Memphis
Meridis
Marmarica
Cyrenaica
Libya Exterior
Ægyptus
Thebæ
Oasis magna
Oasis
Ammon
Meta Comon
Catarractes major
Catarractes
Nilus fl.
Mareotis
Sinus Arabicus
Arabia Ægypt.
Troglodytica seu Extrema
Mastitæ
Cinnamomifera regio Ptol.
Elephantophagi Æthiophes
Aranga mons
Struthophagi Æthiopes
Memnonos
Myrrhifera regio
Asaspus fl.
Auxume
Axumba
Interpr.
Atlantes montes
Atlantis mons
Thala mons
Gyrmantica
Valles
Ethiopici montes
Lixa
Tingis
Sala fl.
Atlas mons
Mauri
Volubilis
Tubusuptus fl.
Tusca
Lambesa
Zama
Thabba
Bagradas fl.
Masæsyli
Massæsyli
Auximis
Aripa
Cæsarea
Icosium
Tipasa
Julia Caesarea
Sicca venerea
Hippo Regius
Tabraca
Thabraca
Collops
Girta
Julia
Metagonitis
Gades I.
Fretum Herculeum
Zilia
Carthago nova
Carthago
Mare Tyrrhenum
Sardinia
Corsica
Sicilia
Creta I:
Cyprus I.
Pars
Terranei
Mare Syriacum
Ægyptium Mare

Εἰλ
Τῶ
Ἐσχ
Ἀνα
Ἐκ
73
Κιμ
Τοί
97
Ὀφ
Ἐκ
Ἀν
Ἡ
Ἀρ
Εἰς
4 C
Ἐυ
Τῶ
Πο
Ἡ
Τῇ
Ἀλ
Ἀ
Τ
Ἐ
Βό
Μ
Ο
Κε
Ὁ
Ἀ
Ν
T
94
94
5
Β
Ἀ
Ἐ
Ἀ
23

ὁϊδμαΐα

ἔνι.

ἄχει.

ὑπὸ.

Τοῖσι δ' ἔπι Νομάδων ἀνδράσι.

ἕλκεται ἄλμυ.

162 Sinuatur, flexum [curvaturam] arcus cornibus similis. 163 Cujus etiam ad boream [borealem partem] Mæotidis aquæ paludis 164 Infusæ sunt. hanc quidem circum Scythæ ut. inque habitant, 165 Viri innumeri. vocant autem matrem Ponti: 166 Ex hac enim Ponti immensa trahitur aqua, 167 Rectà Cimmerium per Bosporum: apud quem multi 168 Cimmerii habitant, subter frigido pede Tauri. 169 Talis quidem forma [est] cærulei maris. 170 Nunc autem tibi continentis eloquar faciem universæ, 171 Ut quanquam non conspicatus; habeas speciem [imaginem] ejus facilem intellectu [comprehensu:] 172 Ex hoc autem honorabilis & magis reverendus esse possis, 173 Homine coram imperito edisserens singula. 174 Nempe Libya quidem extenta ad austrum serpit, 175 Ad austrum & ortum, mensulæ forma similis: 176 Orsa primùm à Gadibus, ubi quidem extrema 177 In secessum acuminata porrigitur Oceani: 178 Limitem verò, Arabicum terminat prope mare 179 Latiorem. ubi terra nigrorum Æthiopum 180 Alterorum, quos juxta porrigitur solum † Eremborum. 181 Pelli pantherinæ autem ipsam homines perhibent similem. 182 Arida enim & squalida est, 183 Hinc & inde nigris distincta squamis. 184 Verùm extremum quidem ad angulum habitant 185 Prope columnas [Herculis] Mauritanæ gentes terræ. 186 Post has autem, † Nomadum longè latèque dispersæ sunt infinitæ nationes, 187 Ubi Masæsyliique, & in agris degentes || Masylenses 188 Pascuntur cum liberis per continentem & sylvam, 189 Quærentes victus miseram & fœdam venationem [Quærentes victum misera & fœda venatione.] 190 Non enim terram findentis sulcationem noverunt aratri, 191 Illis item nunquam jucundus auditur tractus plaustri, 192 Neque boum mugitus ad stabulum redeuntium: 193 Sed passim, more ferarum, per sylvas pascuntur, 194 Inscii spicarum, & ignari messis. 195 Post hos autem Carthago perjucundum continet portum; 196 Carthago, Aphrorum quidem, priùs verò Phœnicum: 197 Carthago, quam fama est sub bove [tergore bovis] dimensam fuisse. 198 Deinceps autem Syrtis rapidè fluentem tractum volvit 199 Minor. post hanc ad ortum venit alia 200 Immensa, amplioribus onerata gurgitibus: 201 Ubi intumescente Tyrrheno mari, 202 Interdum quidem inundatio excitatur, interdum verò rursus 203 Reciprocatio [recessus æstus] siccas currit super arenas.

† *Troglodytarum.*

† *Numidarum.*

|| vel *Masylæi.*

[17] Τέων δ' ἀμφοτέρων [5] † μεσάτη πόλις ἐσσὶ εἰκῆ. 204
''Ην ῥά τε [2] κικλήσκουσι [34] Νέλω πολιν· ἣς ὑπὲρ αἶαν 205
Λωτοφάγοι ναίουσι, [4] φιλόξεινοι [24] γεγαῶτες· 206
''Ενθά ποτ' αἰολόμητις ἀλώμενος ἦλθεν Ὀδυσσεύς. 207
[20] Κεῖνον δ' οὔ πω ἔολπα χώρου ἐρημωθέντα μέλαθρα 208
Ἀνδρῶν [44] ἀρήϊα [22] † ποσθιμένων Νασαμώνων, 209
Οὓς Διὸς ἐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Αὐσονὶς [100] αἰχμή. 210
Ἀσβύσται δ' ὅτι [11] τοῖσι μεσήπειροι τελέθουσι, 211
Καὶ τέμενος [41] Λιβυκοῖο θεᾶ, φαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ, 212
‖ δ' πυργος Κυρλίη τ' ‖ εὐίππων, [100] † Ἀμυκλαίων ‖ γλυκὺ ἀνδρῶν. 213
‖ ἔδος. Ἄζῃ θ', Μαρμαρίδαι θερσιπόλοι [41] Αἰγύπλοιοι, 214
Γαιτυλοί τ' * ἐφύπερθε, καὶ ἀζηχὲς Νίζηνται· 215
‖ ὑπὸ γαῖαν. [5] Ἐξείης δ' ὅτι τοῖς, Φωκαΐσιοι, ὧν ‖ ὑπὲρ [20] αἶαν 216
Ναίουσιν Γαράμαντες ἀμείλιτοι· ἐν δὲ [11] μυχοῖσι 217
Βόσκεντ' ἠπείροιο πανύσταλοι [50] † Αἰθιοπῆες, 218
Αὐτῷ ἐπ' Ὠκεανῷ, πυμάτης ἀλὸς ἔμπεδα Κέρνης, 219
[61] Τῶν πάρος ἀθαλέων Βλεμύων ἀνέχουσι κολῶναι, 220
''Ενθεν ποταμοῖο κατέρχεται ὕδατα Νείλου, 221
''Ος δ' ἤτοι Λιβύηθεν ἐπ' [22] ἀντολίῃσι [77] † πολὺς [98] ἔρπων, 222
Σῖεις ὑπ' Αἰθιόπων κικλήσκεται· οἱ δὲ Συήνης 223
‖ πρεσθέντα. Ἐνναέται ‖ πρεσθῆνα [35] μετ' [4] ὄνομα Νείλον ἔθεντο. 224
‖ ὃ κὴ πρέψαντε. [20] Κεῖθεν δ' ἐς [37] βορέαο τελαυσομένη ἀλλυδὶς ἄλλη 225
Ἐπλὰ διὰ σωμάτων εἱλιγμένη εἰς ἅλα ‖ πίπτει, 226
‖ βαθεῖ, ''Υδασι [98] παίνων λιπαρὴν πέδον Αἰγυπτίοιο. 227
''Υδατι παίνων. Οὐ γάρπις ποταμῶν ἀναλίγκιος [82] [65] ἔπλετο Νείλῳ, 228
Οὔτ' ἰλὺν [19] βαλέειν, ὅτε χθονὸς ὅλκιον ἀέξει· 229
''Ος [53] ῥά τ' ἐκ Λιβύην ἀποτέμνει Ἀσίδος [20] αἴης, 230
Ἐς [96] Λίβα μὲ [95] Λιβύην, ἐς δ' αὖγάς. [95] Ἀσίδα γαῖαν. 231
Τῷ πάρα [68] γαιετάοισι ἀειρεσίῃσιν [68] γλυκὺ ἀνδρῶν, 232
Οἳ πρῶτοι [41] βιότοιο ‖ λελησάμενοι κελεύθου, 233
‖ Συωξήσαντο. Πρῶτοι [41] δ' ἰμερθέντες ‖ ἐπρήσαντο ἀρούρας, 234
‖ ἐπειρήσαν. Καὶ πόρον ἰθυτάτης ὑπὲρ αὐλακος * ἐπλώσαντο· 235
Πρῶτοι δὲ [12] γραμμῆσι * πόλον διεμέτρησαντο, 236
Θυμῷ [10] θερσαλέοισι λοξὸν δρόμον [5] ἠελίοιο. 237
‖ χέρσε. Τῶν δέ κεν αὐδήσαιμι καὶ αὐτὴς [4] πείρατα ‖ γαίης, 238
Καὶ μορφήν· ἐ μὲ γὸ ὀλίζονα [33] ἔμμορε πμῆς. 239
Οὐδὲ μέν ἐδὴ ὀλίγη [58] † μέγεθος πέλει· ἀμφὶ πὶ ἄμφαν 240
‖ τέκνα. ''Ευζοΐη, ἐυλείμων τε, καὶ ἀγλαὰ ‖ πάντα φέρουσα. 241
Σῆμα μὲν ἦν [12] τειρήσιν ὅτι πλοῦσι βέβηκεν, 242
''Ερὺ μὲν ἀμφ' ἀστὺς βορείπδας, * ὀξὺ δ' ἐπ' ἠῶ, 243
Ἑλκόμενον καὶ μέχρι [41] βαθυκρήμνοιο Συήνης, 244
[4] ''Ουρεσιν [11] ἀμφοτέροισι [7] † πεπιεσμένον ἐρυμνὴν, 245

[75] Τῶν

204 Harum autem ambarum in medio urbs ſtabilita eſt,
205 Quam appellant † Novam urbem : cujus ultra terram † *Neapolin.*
206 Lotophagi habitant, hoſpitales qui ſunt naturâ :
207 Quò olim variis inſtructus conſiliis errans venit Ulyſſes.
208 Illam autem rurſus circa regionem deſerta domicilia 209 Hominum videas interemptorum Naſamonum,
210 Quos Jovem non curantes perdidit † Auſonia haſta. †*Romana Synecd.*
211 Aſbyſtæ autem poſt hos mediterranei ſunt, 212 Atque lelubrum † Libyci dei, arena ſub multa, 213 Cyrenéque † *Jovis Ammonis.*
onos habens equos, [equites] † Amyclæorum [Spartaiorum] genus hominum. 214 Juxta autem Marmaridæ †*Laconũ.*
ergentes ad Ægyptum, 215 Gætuli item deſuper, & icini Nigretes. 216 Deinceps vero poſt hos Phauruſii :
uorum ſupra terram 217 Habitant Garamantes innumeri.
n ſeceſſibus autem 218 Paſcuntur continentis omnium
xtremi Æthiopes, 219 Ipſum ad Oceanum, ultimæ prope empe [loca amœna] Cernæ. 220 Quos ante peruſtorum
ilemyum eminent juga, 221 Unde pinguiſſimi deſcendunt aquæ Nili, 222 Qui quidem è Libya ortum verſus
patioſus ſerpens, 223 Siris ab Æthiopibus vocatur : at
yenes 224 Incolæ converſo mutârunt nomen Nilum.
converſum aliam in partem nomine mutato appellârunt Nilum.] 225 Illinc verò in boream extenſus † alibi alius
26 Septem per oſtia volutus in mare delabitur, 227 Aquis † *in plures alveos ſciſſus.*
inguefaciens fertile ſolum Ægypti. 228 Non enim quiquam fluviorum par eſt Nilo, 229 Neque ad limum proiciendum, neque ad ſoli felicitatem [fertilitatem] augendam : 230 Qui certè & Libyam dirimit Aſiatica ab ora,
31 In Libem [Africum] quidem, Libyam : in ortum verò,
Aſiaticam terram. 232 Hunc accolunt præclarorum genus
ominum, 233 Qui primi vitæ diſtinxerunt vias, 234 Primi
em optabile experti ſunt aratrum, 235 Atque ſemen
per rectiſſimum ſulcum poſuerunt. 236 Primi etiam † *triangularis*
ineis cœlum dimenſi ſunt, 237 Animo contemplati obiquum curſum ſolis. 238 Horum autem eloquar & ipſius
ines terræ, 239 Et formam, ſi quidem non parvum adepta ‖*ad meridiem*, v.
ſt honorem. 240 Neque etiam exigua, quod ad magnitu- Com.
linem attinet : verùm una inter alias 241 Bene paſcuis in- ‖ aut, *utraque ex*
tructa & pratis, & eximia omnia producens. 242 Figura *parte poſitis.*
gitur † tria ſuper latera fixa eſt, 243 Lata quidem ad litora borealia, acuta [arcta] verò ‖ ad auroram, 244 Quæ tra-
nitur etiam uſque ad habentem alta montium præcipitia
yenem, 245 Montibus ‖ duobus undique tegentibus munita,

[75] Τῶν μέσα [41] χαλλιρόοιο κατέρχε῾ται ὕδατα Νείλου. 246
Καὶ † μὲν πολλοὶ † καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν· 247
῾Η μὲν ὅσοι Θήβῃσι ἑκατομπύλοισι ναιετάουσι, 248
Θήβῃσι * ὠγυγίῃσι, ἑκατόμπυλον, ἔνθα * γεγαῶσι 249
Μέμνων [22] αὐτέλλουσαν ἐλὼ ἀπαάζε῾ται ῾Ηῶ· 250
[10] ῾Οσσοι θ' ἑσπερίην [5] μεσάτην ἤπειρον ἔχουσιν, 251
῾Η [10] ὅσοι [12] πολεμῆσιν ἐπ' [7] ἠϊόνεσσι θαλάσσης 252
[10] Παῤῥαλίῃσι ναίουσι ἔσω Σερβωνίδος ἄλμης. 253
Τῆς πρὸς μὲν ζεφύροιο, [82] † Μακηδόνιον [6] πολίεθρον, 254
῾Ενθα * [41] Σινωπίτου Διὸς [41] μεγάλοιο μέλαθρον, 255
Χρυσῷ πημάντῳ κεκασμένον. ἐκ δὲ ἐκείνου 256
[36] Νῦν ἐν ἀνθρώποισι [78] † δεύτερον ἄλλον ἴδοιο, 257
‖ ἠχί τε μαχραὶ. ῾Ουδὲ μὲν [78] † ἀφνῷ [37] ἑτέρῳ ‖ πόλιν· ἠχὶ μὰρ ἄκραι 258
Φαίνον῾ται * σκοπιαὶ Παιηωνίδος Εἰλειθυίης. 259
‖ Κασσίπηα χώρῳ. ‖ ὃ καὶ Κασσώπηα λίμνῃ. Τῷ ἢ μέτ' [22] αὐτολίῃσι [11] δόμοι ‖ Κασσώπηα πέλῃσι 260
[38] Πηλῆϊ [6] πολίεθρον ἐπώνυμον ἄνδρες ἔχουσι 261
‖ λελασμένον. [72] ῾Εξοχα ναυτιλίης [74] † δεδαημένοι. ἃ μὲν ἐκεῖνοι 262
‖ κόλπον. ῾Ανέρες ἐν [7] Λιβύεσσιν ἀρίθμιοι· ἢ γὰρ ἐς αὐγὰς 263
῾Εσπαπέρε Νείλοιο ‖ νενασμένον [10] ἔλλαχον ἄξυ. 264
῾Αλλοι δ' πλεῖσι [73] πόλισι χθόνα ναιετάουσιν· 265
Οἱ μὲν ἐπ' ῾Ωκεανῷ, [94] οἱ δ' ἠπείρου ἀνὰ [10] μέσσας· 266
[24] Οἱ δ' ἀμφ' εὐρείης Τειτωνίδος ὕδατα λίμνης, 267
[53] ῾Η † μέσα Λιβύης ἀμφέλκε῾ται εὐρέα ‖ πόντου· 268
Τοίη μὲν Λιβύης μορφὴ καὶ χῶμα τέτυκ῾ται. 269
Εἰ δ' ἢ ῾Ευρώπης ἐθέλῃς τύπον, ὅτι σε κεύσω· 270
[36] † ῾Ωυτὸς μὲν Λιβύης ῥυσμὸς πέλῃ, ἀλλὰ μετ' ἄρκτου 271
῾Εσπαίαι, καὶ τοῖο ἐπ' [22] αὐτολίῃσι πάλιν [98] ἕρπῃ, 272
Οἷο καὶ νοτίης Λιβύης ὅτι τέρμα βέβηκεν. 273
῾Αμφω δ' ἶσον ἔχουσιν ἐπ' ῾Ασίδα [22] † νείατον [98] ἴχνο· 274
῾Η μὲν πρὸς βορέην, ἢ δ' ἐς νότον· εἰ δέ κε θείης 275
Τούτας ἀμφοτέρας γαῖαν μίαν, ἧκεν ὁπηρὸ 276
* Σχῆμα πέλοι κώνῳ [37] πλευρῇς ἶσον [12] ἀμφοτέρῃσιν· 277
῾Οξὺ μὲν ἐσσείριον, πλατὺ δ' [22] αὐτολίῃσι τοῦ [10] μέσσην. 278
[32] Τένεκά [52] μοι τοιοῦτον ἰδὼν πόρεν [17] ἀμφορεάων 279
῾Ηπείρων, ῥέα τέρμα [46] κιχήσεαι [5] ῾Ευρωπείης: 280
Τῆς ἤτοι πυμάτῳ μὲν τοῦ γλωχῖνα [68] νέμον῾ται, 281
῾Αρχὸς [17] σκιλάων, μεγαθύμων ἔθνο῾ς ῾Ιζήρων, 282
‖ τελασμένον. [71] * Μῆκος ἐπ' ἠπείροιο ‖ τετραμμένον, ἦχι βορείῃ 283
῾Ωκεανὸς κέχυται ψυχρὸς ῥόο῾ς ἔνθα Βρεταννοὶ, 284
Λαὸς † φῦλα νέμον῾ται ἀρημανέων Γερμανῶν, 285
῾Ερκυλίῃ δρυμοῖο [68] δολιχοσκιόεντες * ὀρόγκες. 286
῾Ηπείρου [30] κείνου ἐπάλξεσιν [57] βοείῃ. 287

Τοῖς

246 Quos inter pulchriflui descendunt aquæ Nili. 247 Atq; 248 Et
hanc quidem multi & opulenti homines tenent,
qui † Thebas percelebres inhabitant, 249 Thebas priscas † *Thebaï-*
centum portas habentes : ubi resonans 250 Memnon *dem, in*
exorientem suam salutat Auroram, 251 Et qui septem *quâ The-*
urbes habentem mediam continentem tenent, 252 Et qui *bæ urbs,*
uda ad littora maris 253 Maritimam incolunt, usque ad *Synecd.*
Serbonium salum [lacum.] 254 Porro hujus à zephyro *partis.*
ad zephyrum] † Macedonicum oppidum est, 255 Ubi † *Alexan-*
† Sinopitæ Jovis magni templum 256 Auro pretioso or- *dria.*
natum. haud facilè illo 257 Templum inter homines divi- † *Serapi-*
nius aliud videre queas, 258 Neque sanè æquè opulentam *dis.*
aliam urbem: ubi summæ 259 Cernuntur † speculæ Palle- † *Pharos,*
nidis Idothea. 260 Hanc verò post, orientem versus, *Periphr.*
ad Casium montem 261 † Pelei oppidum cognomine † *Peluſi-*
omnes tenent 262 Egregriè navigationis periti : non *um, Per.*
tamen illi 263 Homines inter Afros numerandi[numerati]
siquidem ad orientem 264 Septem ostia habentis Nili
sitam sortiti sunt urbem. 265 Alii item plurimi hanc ter-
ram incolunt : 266 Alii quidem ad Oceanum: alii verò
continentes per medias : 267 At alii circum latæ Trito-
nidis aquas paludis, 268 Quæ quidem media Libyæ cir-
cumvolvit † latum sinum. 269 Talis certè Libyæ forma † *latum*
& figura est. 270 Quòd si etiam Europæ desideres formam, *lacum*
non te celabo. 271 Idem sanè Libyæ situs est [eadem *maris*
figura] verùm ad septentriones 272 Versa est: & talis *instar.*
ad orientem rursus serpit, 273 Qualis etiam australis
Libyæ ad limitem tendit. 274 Ambæ autem æquale ha-
bent ad Asiam ultimum vestigium : 275 Hæc quidem ad
boream, illa verò ad austrum. quòd si feceris 276 Ex his
ambabus terram unam, certè in universum 277 Figura
fuerit coni, lateribus æqualis ambobus : 278 Acuta qui-
dem, occidua, lata verò ortum sub medium. 279 Idcirco
mihi talem conspicatus tractum ambarum 280 Conti-
nentium, facilè fines invenies Europæ. 281 Cujus vide- † *Hercu-*
licet extremo sub angulo habitant 282 Prope † columnas, *leas sc.*
magnanimorum gens Iberorum, 283 In longitudinem
continentis || versa : ubi borealis 284 Oceani diffusum est || *aut ex-*
frigidum fluentum : ubi Britanni 285 Albæque gentes *tensa.*
habitant martiorum Germanorum, 286 Hercyniæ sylvæ
præterfalientes montes [montium juga] 287 Continen-
tem illam similem esse ferunt corio bubulo.

288 Post

Τοῖς δ' ἔπι, [10] Πυῤῥηναῖον ὄρος καὶ δώματα Κελτῶν, 288
*Αγχίστι [17] πιμάων [10] καλλιῤῥόου Ἰστανόιο· 289
Οὐ πω ἐπὶ [12] πρηχοῆσιν [5] ἐρημαίην ἀνὰ νύκτα 290
Ἠλιάδες [21] κάκυσαν, ὀδυρόμεναι Φαέθοντα. 291
‖ ἐφήμενοι [20] Κεῖνται δ' [56] Κελτῶν παῖδες ‖ ὑφήμενοι [11] αἰγείροισι 292
‖ ἀμέλγονται. [30] Δάκρυ ‖ ἀμέργονται χρυσαυγέϊ [41] ἠλέκτρῳ. 293
Τόνδε μέν' [5] ἐξείης, Τυρσηνίδος ἤδεα γαίης. 294
‖ lego Τῆς δὲ, ῥαδὶ ſc. * ‖ Τῆς δ' πρὸς [22] ἀντολίην ἀναφαίνει Ἄλπις ἀρχὴ, 295
Τῆς διὰ [5] † μεσατίης καλάσσεται ὕδατα Ῥήνε, 296
[5] Ὑσσάπον [49] ποτὶ χεῦμα βορειάδος ἀμφιτείτης. 297
‖ Αὐτὰς. Ῥήνῳ δ' ἐξείης ἐπιτέλλεται * [81] ἱερὸς Ἴστρος, 298
93 ‖ Ἴστρος ἐς [22] ἀντολίην τετραμμένος, ἄρχι θαλάσσης 299
Εὐξείνε, τόθι πᾶσιν ἐρύγει ὕδατος ἄχνην, 300
Πενταπόροις [12] πρηχοῆσιν ἑλισσόμενος πρὸς Πόντην. 301
‖ κέχυται Τοῦ μὲν πρὸς βορέω τελαυσμένα φῦλα ‖ νέμει 302
Πολλὰ μάλ' ἐξείης, Μαιώτιδος ἐς στόμα λίμνης, 303
Γερμανοί, [25] † Σαμάϊ τε, Γέται θ' ἅμα, Βασάρναι τε· 304
Δακῶν τ' ἀστὶ [20] ἄλια, καὶ ἀλκήεντες Ἀλανοί, 305
Ταῦροί θ' οἱ ναίουσιν [38] Ἀχιλλῆος δρόμον αἰπύν, 306
‖ ἕρμα. Στεινὸν ὁμῶς δολιχόν τε, καὶ ἄντης ‖ ἐς στόμα λίμνης. 307
‖ ἀγαυῶν. Τῶν δ' ὑπὲρ ἠπείρου πολυίππων φῦλον ‖ Ἀλανῶν. 308
‖ καὶ ἀγαρῶν. Ἔνθα * Μελάγχλαινοί τε καὶ ἀνέρες ἱππημολγοί, 309
Νάρυες θ' Ἱππόπωδές τε, Γελωνοί τ', ἠδ' Ἀγάθυρσοι· 310
Ἦχι Βορυσθένεος πολαμὸς τελαυσμένον ὕδως 311
Μίσγει Εὐξείνῳ, κεῖθι πρηπάρθιδε μετώπῳ, 312
‖ χαμμῆς [72] Ὀρθὸν ἐπὶ ‖ χαμμῆ, καλεναντία [17] Κυανεάων. 313
[20] Κεῖται καὶ Ἀλήσκοιο καὶ ὕδατα [41] Παν.ιάπαο 314
Ῥιπαίοις ἐν [10] ὄρεσι διανδίχα μορμύρουσι. 315
‖ Ἡδυφαὴς. Τῶν δ' πρῶτα πρηχοῆσι, πεπηγότος εὐθὺ πόλου, 316
‖ Ἡδυφαὴς ἴλεκτος ἀέξει, [72] οἷά πε αὐγὴ 317
Μιλίης ἀρχομένης· ἀδάμαντά τε [9] παμφανόωντα 318
Ἐγγύθεν [44] ἀθρήσειας ὑπὸ ψυχροῖς Ἀγαθύρσοις. 319
Ἴστρε μὲν [10] τοσσίδε βορειότεροι [24] γεγάασι. 320
Πρὸς δ' νότον * ‖ Γέρρα, καὶ Νωείκι' ἄστε ‖ ἐρυμνά· 321
‖ ἐρέμνά. Παννόνιοι, Μυσοί τε βορειότεροι [16] Θρηίκων, 322
‖ ἔτι πρὸ- ‖ Αὐτοί τε Θρήικες, ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες. 323
ςολῆσι. Οἱ μὲν, ‖ ἐπὶ πλαγίῃσι Προποντίδος ἀμφιτρίτης, 324
‖ λύχνῳ τε πρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοίῳ. [94] Οἱ δ' ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀγάρροον, [94] οἱ δ' ὑπὲρ αὐτῆς 325
Ἀγαίης βαθὺ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης. 326
Ἔνθα μιγησόμενοι χθὶ σκοπιὴς Παλλήνης 327
Φύετο ἀστὴρ ὄγδοος λίθος, [72] οἷά πε ἀστὴρ 328
Μαρμαίρων, ‖ λυχνίς τε πρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοίη. 329

330 Ἴστρον

288 Post hos autem, Pyrenæus mons & domicilia † Celta-
rum, 289 Prope fontes pulchriflui Eridani : 290 Cujus
olim juxta fluenta tacitam per noctem 291 Heliades fle-
verunt, lugentes Phaethontem. 292 Illic item Celtarum
ilii sedentes sub alnis 293 Lacrymam colligunt aureo
colore fulgentis electri. 294 At post hunc deinceps He-
ruscæ sedes terræ. 295 Atque hujus || ad orientem ap-
paret Alpis principium, 296 Cujus per medium devol-
untur || flumina Rheni, 297 Extremum ad fluentum
borealis maris. 298 Post Rhenum autem exoritur im-
mensus Ister, 299 Ister in orientem conversus, prope mare
300 Euxinum, ubi omnem eructat undæ spumam, 301 Quin-
quefluis ostiis labens circum Peucen. 302 Hujus quidem
ad boream [borealem partem] porrectæ gentes habitant
303 Multæ valde, ordine, Mæotidis usque ad ostium paludis,
304 Germani, † Samatæque, Getæque simul, Bastarnæque :
305 Et Dacorum immensa tellus , & strenui Alani,
306 Tauríque qui habitant Achillis cursum aditu difficilem,
307 Angustum simul longúmq; atque ipsius usque ad ostium
paludis. 308 Super hos autem porrecta est equis abundan-
tium gens Alanorum : 309 Ubi Melanchlæníque, & homi-
es qui equos mulgent, 310 Neurique Hippopodésque,
Geloníque atque Agathyrsi : 311 Ubi Borysthenis fluvii
xtensa aqua 312 Miscetur Euxino, arietis ante frontem,
313 Recta ad lineam, è regione † Cyanearum [petrarum]
314 Illic quoque Aldesci & Panticapæ aquæ 315 Riphæis in
montibus separatim murmurant. 316 Horum item juxta
urgites, glaciale prope mare, 317 Jucundo nitore lucens
lectrum nascitur, velut quidam splendor 318 Lunæ in-
untis : adamantémque pellucentem 319 In propinquo
ideas sub frigidis Agathyrsis. 320 Istri sanè tot [populi]
agis boreales sunt. 321 Ad austrum autem, ||Gerræ, &
ioriciæ urbes munitæ : 322 Pannonii, Mysique, magis bo-
eales Thracibus, 323 Ipsique Thraces immensam terram
abentes. 324 Hi quidem ad latera Propontici maris,
5 Illi verò super Hellespontum citifluum, reliqui autem
per ipsius 326 Ægæi profundam undam multisoni maris.
7 Ubi apes educantis in montibus [scopulis] Pallenæ
8 Nascitur asterius pulcher lapis, ceu quædam stella
9 Splendens, & lychnis flammæ ignis omnino simi-

† *Gallorũ, quo nomine tam Cisalpinos quàm Transalpinos cõplectitur.*

|| *ad exortum.*

|| *aquæ.*

† *Sarmatæque.*

† *quæ & Symplegades.*

|| *Rhæti aut Graij* v. Com.

Ἶσον μ' πολεμόν [10] πόσει φερεμαχέτοισι: 330
* [47] Φράζεο δ' Εὐρώπης λοιπὸν πόρον, ὅς ἐπὶ χειρὸς 331
Ἑκτέτα * κρηπῖδι πρὸς ἠῶ· ἦ μ', Ἰθήρων, 332
Τλῶ ἦ, Πανελλήνων, ἦ δ' ἐθελῶν [50] † Ἀυσονιήων. 333
[54] Ἀλλ' ἤτοι πυμάτη μ' ἀγαυῶν ὄψιν Ἰθήρων, 334
Γείτων Ὠκεανοῖο πρὸς ‖ ἑσπέρ. ἐν δέ οἱ ἄκρη 335
‖ ἕσπερον. ‖ ἦ κ' ἐσέδυν. [57] Στηλάων Ἀλύβη κεῖται μία. τῆς δ' ὑπένερθε 336
Ταφιοῦς χαλέσασα, * ῥυηφενέων πέδον ἀνδρῶν, 337
Κεμφοί θ' οἱ ναίουσιν [49] ὑπαὶ πόδα Πυρφλιωέων. 338
‖ ἄκρη. [10] Μέσσῃ δ' ἀμφοτέρων [22] παρατέτραπται Ἀυσονὶς ‖ ἄλσα 339
[4] Πελυτενίης· ἦ μὴν τε μέσην ὄρος ἄνδιχα τέμνῃ 340
[5] Ὀρθὸν, ἄτ' ἐν γαίῃσι ἰδυμένον (ἐκ αὖ ἐκεῖνο 341
[5] Ἶρις μωμήσαιτο σοφῆς [16] ὑποδρὸς Ἀθώης) 342
‖ Οἳ ῥά τ', ‖ ἦ κ' Οὐ ῥά τ'. [89] ‖ Ὅ ῥά τε [2] † κιχλήσκουσιν Ἀπέννιον. * ἐκ ἦ βορείης 343
[9] Ἀλπ@ ἀρχόμενον Σικελὼ ἐπὶ πορθμίδι ‖ λήγει. 344
Πολλὰ δέ οἱ φῦλ' ἀμφί. τά τοι ῥέα πάντ' ἀγορεύσω, 345
* Ἀρξάμεν@ πλουρῆς ζεφυέπιδος ἐκ [41] βορέαο. 346
‖ τέμνῃ, ‖ ἦ κ' τέμνει. Τυρρηνοὶ μ' [72] πρῶτ', ὅτι δέσφισι φῦλα * Πελασγῶν, 347
Οἳ πρὶν Κυλλήνηθεν ἐφ' ἑπτείλια ἄλλα βάντες, 348
[5] Αὐτόθι [5] * νηήσαντο σὺν ἀνδράσι Τυρρηνοῖσι. 349
Τοῖς δ' ἔπι, * μέρμερον ἔθν@ ἀγαυῶν ὄπιν Λατίνων, 350
Γαῖαν [68] ναιετάοντες [82] ἐπήρατον· ἧς διὰ [10] μέσσης 351
Θύμβρις ἐλισσόμεν@ καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλῃ, 352
‖ ποταμὸς [94] Θύμβρις [80] ὑῤῥείτης ‖ ποταμῶν [78] βασιλεύτατος ἀνθρώπων, 353
[94] Θύμβρις ὃς ἱμερτὴν ἀποτέμνε@ ἄνδιχα Ῥώμην, 354
[93] Ῥώμην πρήσσαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων, 355
Μητέρα [17] παίδων πολίων, ἀφνειὸν ἔδηλον. 356
‖ ἱερὸν. ‖ ἀγνὸν. Τῇ δ' ἔπι, Καμπανῶν ‖ λιπαρὸν πέδον. ἦχι * μέλαθρον 357
‖ Ἀγνῆς Παρθενόπης, ταχὺν βεβειδὼς ἀμήνας· 358
[94] Παρθενόπης, ἣν πάν@ ἑοῖς ὑπεδέξατο κόλποις. 359
Πρὸς ἦ νότου, μάλα [72] πολλὸν ὑπὲρ Σμῦρνίδα πέλλης, 360
Φαίνον@ πρηχεῖα Πλακεντίνη Σιλάρειο. 361
Ἄσχι ἦ Λεύκανοὶ κ' Βρέττιοι ἄνδρες ἔασι, 362
Τοσσάτιον ναίοντες ὅσον λεύκην ἐπὶ πέλλῃ. 363
Κεῖθεν δ' ἐς βορέην Ζεφύρῃ ‖ πρόφαινε@ ἄκρη· 364
‖ πρόμπαπα@. Τῇ δ ‖ ὕπο Λοκροὶ [48] ἔασιν, ὅσοι πρωτέρης [7] ἐτέρωσιν 365
Ἦλθον ἐπ ‖ Ἀυσονίλῃ, [37] σφετέρης μιχθέντες ἀνάσσῃ· 366
‖ ἔπι. ‖ Ἀυσονίης. Τῶν κ' νῦν γλῶ@ ὄρνιν ὅτι [12] πρὸ χοῆσιν Ἀλικὸς. 367
Τῆς ἦ μὲν δ' ἐξείης Μελαπόντιοι· ἐγγύθι ἦ σφῶν 368
Ἰμερτὸν [6] πτολίεθρον [80] εὐστεφάνοιο Κρότων@, 369
Ναύλοχον χαλεπτ@ ἐπ' Ἰονίῃ πρηχῆσιν· 370
Ἐνθά κεν αὖπως ἴδοις * Λακινιάδος δόμων Ἥρης. 371
Ἔστ

EUROPÆ Vet. Cognitæ Tabula
OCEAN
Orcades Ins:
Ebuda Ins:
Britannicæ Insulæ
Caledonia
Albion
Hibernia
Oceanus Germanicus
Scandia propriè dicta
Mare Sarmaticum Seu Cronium
Nerigon plin:
Hippopodum ins: Plinio et Melæ
Arimaspi
SARMATIA
Agathyrsi
Geloni
Neuri
Borusci
Sudeni
Venedæ
Fini
Gythones
Hamaxobij
EUROALANI Seu Alanij PÆA
Tanais fl:
Rhipæi montes
Germania
Saxones
Teutones
Semnones Suevi
Burgundiones
Luti
Sidones
Avareni
Scithidava
Borysthenes fl:
Amadoci montes
Peucini
Basarnæ
Tauri
Roxolani
Tanais urbs
Mæotis palus
Mæotæ
Peuce mons
Carpates mons
Sylva Quadi
Rhodopa mons
Dacia
Getæ
Arpij
Pontus Euxinus
Tyras fl:
Tyragetæ
Ulpiana
Sandaga
Saliæ
Lisias
Argidava
Zarmigethusa fl:
Istrus fl:
Tomi
Bosphorus Thracius
Carambis pr:
Thracia
Bithynia
Galatia
Pontus
Mysia
Asia
ASIÆ
Cappadocia
Phrygia Minor
Lydia
Macedonia
Mare Ægeum
Achaia
Peloponnesus
Creta
Cydonia
Gortyna
Thæstus
Salmonium pr:
Rhodus I:
Cyprus
Paphus
Cilicia
Pamphylia
Isaurus mons
Syria
Palæstina
Mare Siculum
Sicilia
Pachynum pr:
Libycum Mare
Mare Balearicum
Baleares Gymnesiæ ins:
Sardinia
Corsica
Mare Gallicum
Mare Tyrrhenum
Gallia Narbonensis
Gallia Aquitanica
Gallia Lugdunensis
Gallia Belgica
Germania Superior
Germania Inferior
Rhætia
Helvetij
Sequani
Lingones
Treviri
Mediomatrici
Leuci
Rauraci
Sabis fl:
Rhenus fl:
Danubius fl:
Oceanus Britannicus
Hispania Tarraconensis
Lusitania
Hispania Bætica
Mauritania Tingitana
Mauritania Cæsariensis
Africæ Pars
Terra Nigritarum
Atlantis Mons
Fretum Gaditanum
Mare Mediterraneum
Mare Ibericum
Tagus fl:
Iberus fl:
Hiberus fl:
Durius fl:
Sacrum pr:
Celticum pr:
Finisterræ pr:
Boreum pr:
Notium pr:
Gobæum pr:
Olisippo
Gades
Carthago
Utica
Hippo Regius
Numidia
Cirta
Tingis
Mauri
Gætuli
Garamantes
Nasamones
Psylli
Augila
Cyrenaica
Marmarica
Ægyptus
Nilus fl:
Memphis
Alexandria
Pelusium
Arabia
Mare Rubrum
Sinus Arabicus
Troglodytæ
Æthiopia
Meroe
Nubæ
Blemmyes
Nasamones
Garamantes
Atlantes
Atlantis Mons
Nigritæ
Terra Nigritarum
Æthiopia
Meroe
Nubæ
Blemmyes
Troglodytæ
Arabia
Mare Rubrum
Sinus Arabicus
Ægyptus
Nilus fl:
Memphis
Alexandria
Pelusium
Cyrenaica
Marmarica
Augila
Psylli

330 Istrum quidem fluvium tot [populi] circumaccolunt.
331 Considera autem Europæ reliquum tractum, qui in triplicem 332 Extentus est crepidinem ‖ ad orientem: unam quidem, Iberorum: 333 Alteram verò, Græcorum: aliam autem, fortium † Ausoniorum. 334 Verùm ultima quidem illustrium est † Iberorum, 335 Vicina Oceano ab occasu: in ea autem promontorium 336 Columnarum [Herculis] Alyoa sita est una: háncque subter 337 Tartessus amœna, divitiis affluentium solum hominum, 338 Cempsique, qui degunt sub pede Pyrenæo [Pyrenæorum montium.] 339 Media autem ambarum panditur Ausonia tellus, 340 Longè extenta: quam quidē mediam mons bifariam secat 341 Rectus, velut ab amussi directus (non illum 342 Peritus reprehendere posset † doctæ minister Palladis) 343 Quem Apenninum vocant. ‖ è septentrionali verò 344 Alpi incipiens, Siculo in freto desinit. 345 Multæ autem illi gentes utrinque sunt: quas tibi facilè omnes recensebo, 346 Orsus à latere occidentali † à borea. 347 † Tyrrheni quidem primùm, post hos autem gentes Pelasgorum, 348 Qui quondam † è Cyllene in occiduum mare profecti, 349 Illic ‖ habitarunt cum viris Tyrrhenis. 350 Post hos autem, sagax gens illustrium est Latinorum, 351 Terram incolentes amabilem, quam per mediam 352 Thymbris tractus lympidum fluentum in mare mittit: 353 Thymbris pulchrifluus, fluviorum maximè regalis aliorum, 354 Thymbris qui amabilem secat duas in partes Romam, 355 Romam honorabilem, meorum ‖ magnam domum principum [dominorum] 356 † Matrem omnium urbium, opulentam sedem. 357 Post hanc autem, Campanorum pingue solum: ubi † domicilium 358 Castæ Parthenopes, spicarum onustum manipulis: 359 Parthenopes, quam pontus suis suscepit finibus. 360 Cæterùm ad austrum, valde multum ultra † Sireniam petram, 361 Apparent fluenta † Peucentini Silari. 362 Propè verò Lucani & Brentii [Brutii] viri sunt, 363 Tantum incolentes quantum ad Leucopetram. 364 Illinc verò ad boream Zephyriū apparet promontoriū: 365 Sub hoc verò Locri sunt, qui prioribus annis 366 Venerunt in Ausoniam, quum rem habuissent cum suis dominabus: 367 Quorum etiam hodie genus est adfluēta Alecis. 368 Post hos autē deinceps Metapontii: prope autē ipsos 369 Optabile oppidū bene coronatæ, bonis mœnibus munitæ [Crotonis, 370 Quod incolitur amœni apud Æsari fluenta: 371 Ubi excelsam videas Laciniæ ædem Junonis.

‖ ad meridiem.
† Italorum
† Hispanorum.
† Faber, Periphr.
‖ Boreali verò parte ab Alpi incipiens, v. Com.
† quà ad Boream simul vergit.
† Thusci, seu Etrusci.
† ex Arcadiâ, in quâ mons Cyllene.
‖ vel congregati sunt, v. Com.
† Metropolin.
† Neapolis
† Minervæ promontoriū.
† Picentini.

Ἐστι δέ τοι [32] κἀκεῖθι Διὸς μέγα [22] † χωσαμένοιο 372
[5] Δειλαὶη Σύβαρις [28] ναέτας ξενάγχουσα πεσόντας, 373
|| ναίει. * Μηναμένης ὑπὲρ αἶσαν ἐπ' Ἀλφειῷ [7] γεφέωσι. 374
|| Ἱππ- Σαυνῖτ' δ' ὅπ τῖσι μέσην χθόνα ναιετάουσι, 375
γίων. Καὶ Μαφσῶν διὰ φῶλα. Τάφρας δ' ἄλλος ἐχώσθη || κεῖθ', 376
|| τρεπλὺ [68] † Ἦν πο' Ἀμυκλαίων [10] ἐπολίσσαθο [33] καρῆρες [99] Ἄρης. 377
ἐπωδάξε Ἐξείης δ' ὅπ τῖσι, Καλαβρίδος ἤθεα γαίης, 378
ἄλμιν. φῶλά τ' || [81] † Ἰππύγων τελαυσμένα μέσσ' Τείσιο 379
|| ὃ κ' ὕτω τρεπλὼ Πάντον ἐς ἀγήτορα [86] Ἀκυλῆϊον· ἔνθα νέναστε 380
ἐπισυρε Ἄξυ Τερμεραίων, [22] † μυχάτις ὅπ [4] πείρασι πάντα. 381
ἄλμιν. [10] Τόσσα μὲ Ἀυσονίην ἐπιβώσατε ἔθνεα γαίαν. 382
κ' ὧδε, [20] Κεῖθεν δ' εἰς αὐγὰς || τρεπλὴ ἐπισύρε ἄλμη, 383
τρεπὴ Θίνας ὑποξύσσα Λιβυρνίδας, ἀμφὶ τ' Ἐρυκὼ 384
ὅπισύρε Τλείων χθόνα πᾶσαν ὅση ἐπικλίνε ἰόμῳ, 385
ἄλμη. || Βελιμέων τ' ἀκτάς. -- [59] ὅπι δ' ἄσπετον ὅλκὸν ἄγουσι 386
|| Βελί- Ἰλλυρικὴν || ἐπὶ χέρσον ἑλίσσε, ἄχρι [105] κολώνης, 387
μων, vel Τ[4] [79] Οὐρέων τ' ἠλιβάτων. [75] τὰ Κεραύνια κικλήσκουσι. 388
Βελινέων, Κεῖνον δ' || αὖ ἐπὶ πόλπην [97] ἴδιος ἐκπωλέα τύμβον, 389
Eust. [93] Τύμβον ὃν Ἁρμονίης Κάδμοιό τε φῆμις [6] † ἐνίσσει. 390
|| ποτὶ. Κεῖθι γὰ εἰς ὀφίων || σκολιὸν γύον ἠλάσσατο, 391
|| αὖ ἐπὶ Τ[10] Ὅσσοτ' ἀπ' [99] † Ἰσμωνῆ λιπαρὸν μὴ γῆρας ἴκοιτο. 392
χῶρον ἰ- Ἔνθά σφιν τέρας ἄμμο θεοὶ [21] θέσαν· ἀμφὶ γὰ αὖαν 393
δοις ἐπι- Κέγχνω ἀμφοτέρωθεν * ἐρηρέδαι δύο πέτραι, 394
πνέα. Αἵτ' ἄμφω [5] † σωΐσαι [39] δονδύμβαι, ἢ τέ πο ἀρχὴ 395
|| Σκολιῶν Γίγνεται [12] ἐννάετησι κυλινδομένοισι κακοῖσι. 396
δέμας. Πρὸς ἠῶ νότον, μάλα πολλὸν ὑπὲρ Θρήκην ἐείδωλον, 397
|| ξωιὸν. Ὠκεῖλον δ' ὑπὲρ αἶαν, ἐρείδεται Ἑλλάδος ἀρχὴ, 398
|| πολυδι- Πολλὸν ἀνερχομένη, διαπὴ ζωθέσα θαλάσσῃ, 399
νήτω. Αἰγαίη, Σικελῆ τ'. [99] † ἄνεμον δέ τι [10] ἕλλαχ' ἑκάστη· 400
|| Τῆς μὲν Ἐσπέριον Σικελὴν, τόν τε ζέφυρον καλέουσιν, 401
πρὸς ζέ- Αἰγαίη δ' ἀέρα [55] Πέλοπος δ' ὅπ πᾶσος ὀπιδεῖ, 402
φυρον. κ' Εἰδομένη πλατάνοιο μυκείλοντι πετήλῳ. 403
ὧδε, Τῆς Ἄκρῳ μὲ γὰ ἔοικεν [1] ἐδρώμενθ' ἑνὸς ἰσθμὸς, 404
πρὸς μὲν Πρὸς βορέλω, κ' || κοινὸν ἐφ' Ἑλλάδος [98] ἴχνθ' ἐρείδων· 405
ζέφυρον. * Φύλλῳ δ' ἤπειρος ἀειδινήτῳ πρὸς ἰωὴν, 406
|| legō Κόλποις [4] αἰναλίοις [98] ἐστεμένη ἔνθα κ' ἔνθα. 407
τεφυλί- || Τῆς πρὸς μὲ ζεφύρου, || * Τεφυλλίδ' ἤθεα γαίης, 408
δος. Ἔνθ' * ἐρεβεννότατθ' ποτιμὴν Ἀλφειὸς ἐδδύῃ, 409
|| Νείπθεν * Σμίζυθρθ' [12] πρόχυσιν [29] Μεσσηνίς [41] Εὐρώπαο 410
|| ὃ κ' γαί- Οἵτ' ἄμφω || Ἀσπηθεν ἀναζωύζοισι ῥέεθρα, 411
ηθεν. Καὶ ὁ μὲ Ἠλείων, ὁ δ' [100] † Ἀμυκλαίων χθόνα τέμνῃ. 412

Καδδὲ

372 Est autem etiam ibi Jove valde irato 373 Infelix Sybaris incolas gemens interemptos, 374 Qui insanierunt supra modum ob †Alphei præmia. 375 Saunitæ [Samnites] verò post hos mediterraneam terram occupant, 376 Et Marsorum veloces gentes. Tarentum vetò prope mare jacet, 377 Quod olim Amyclæorum [Lacedæmoniorum] condidit fortis Mars. 378 At deinceps post hos, Calabricæ sedes terræ, 379 Gentésq; †Iapygum extentæ usque ad Hyrium 380 Maritimam: Hyrium, ubi trahitur Adrium salum 381 Mare in finitimum Aquileense: ubi condita est 382 †Urbs Tegestræorum, intimis in finibus maris. 383 Tot quidem Ausoniam circum depascuntur gentes terram. 384 Inde autem ad auroram conversum circumvolvitur salum, 385 Littora subradens Liburnica, circúmq; firmam 386 Hylleorum terram omnem quæcunque adjacet isthmo, 387 || Bulimeorúmque littora. --- post verò, immensum tractum ducens 388 Illyricam circum terram volvitur, usque ad jugum, 389 Montésque excelsos, quos Ceraunios vocant. 390 Illum autem circa sinum videas insignem tumulum, 391 Tumulum quem Harmoniæ Cadmíque fama dicit. 392 Illic enim in serpentum flexuosum genus mutati sunt, 393 Quando † ab Ismeno opulentam post senectam migrarunt. 394 Ubi ipsis prodigium aliud dii fecerunt. circa nanque terram 395 Illam utrinque sita sunt duo saxa: 396 Quæ ambo concurrunt agitata [concussa] quum aliquod principium 397 Est incolis mali quod advolvitur [appropinquat ipsis.] 398 Cæterùm ad austrum, longè supra Thraciam feracem, 399 Oriciámque super terram, situm est Græciæ initium. 400 Multum ascendens, duplici cinctum mari, 401 Ægæo, Siculóque. †ventum autem sortitum est utrunque: 402 Occiduum, Siculum, quem zephyrũ appellant: 403 Ægæum verò, eurum. † Pelopis autem insula consequitur, 404 Similis platani muris caudam imitanti [in acumen definenti] folio. 405 Summitati [petiolo] enim similis est constrictus angustus isthmus, 406 Ad boreã, atque commune in Græciam vestigium figens: 407 Folio verò continens circumflexuoso, || in ambitu, 408 Sinibus marinis circumdata hinc inde. 409 Cujus quidem ad zephyrum || Tryphyllidis sedes terræ, 410 Ubi amœnissimus fluviorum Alpheus iter facit, 411 Divisus fluentis à Mesenio Eurota: 412 Qui ambo ab Asea emittunt fluenta: 413 Atque hic quidem Eleorum, ille verò † Amyclæorum terram secat.

† *Olympiaca.*

† *Apulorum.*

† *Tergeste*

|| *Bulinium, seu Bullionũ.*

† *à Thebis, quas Ismenus alluit.*

Metonym. adjuncti.

† *Plagam peculiarẽ vento proprio signatam.*

† *Peloponnesus.*

|| *vel rotunda.*

|| *Triphylidis, Elidis sc.*

† *Laconũ, Synecd. partis.*

414 In

23 Καλλὰ μέσην 106 † νῆσον, κοίλην χθόνα ναιετάουσιν 414
‖ Ἀπλα- Ἀρκάδες * 38 ‖ Ἀπλαπῆες ὑπὸ 98 σκοπιὴν Ἐρυμάνθε, 415
νῆ. Ἔνθα Μέλας, ὅθι Κρᾶθις, ἵνα 87 ῥέῃ ὑγρὸς Ἰάων, 416
Ἦχι κὴ ὠγύγε μινύες ὕδασι λάεσσιν. 417
‖ Λυκαώ- Ἄσχε Ἀρκείων ἄρσις, κὴ γαῖα ‖ Λακώνων· 418
νων. Ἣ μὲ ἐς 22 ἀντολίην, ἣ δ' ἐς νότον 9 εἰσορόωσα. 419
Δοιαὶ δ' Ἰθμια 50 νῶτα θαλερομέεσσι θαλάσσαι, 420
‖ ἠῶ Ἔρ- Ἦτ' Ἐφύρης ἀνηκὺ 49 ποτὶ ζόφον, ἣ τε θεὸς ‖ αὐγὰς 421
χεμήν. Ἑλκομένη, τὴ μὲν τε Σαρωνίδα κικλήσκουσι. 422
‖ Πρόσθε. 20 ‖ Νέρθε γεμὶν Ἰθμοῖο θεὸς αὐγὰς Ἀτθικὸν ἔθνος, 423
Τῶ διὰ θεσπεσίη φέρεν ῥόον Ἰλισσοῖο, 424
Ἔνθεν κὴ 37 Βορέης ποτ' ἀνήρπασεν Ὠρείθυιαν· 425
Τῷ δ' ἅπτ, Βοιωτῶν τε πέδον, κὴ Λοκρὶς ἄρουρα· 426
Θεσσαλίη δ' ὅπ τοῖσι, 82 † Μακηδονίης τε 38 πόλησι. 427
Ταῖς δ' ὀπφαίνον κορυφαὶ χιονώδεν Αἷμε 428
16 Θρηϊκίε· τῶν δ' αὖτα 49 ποτὶ ῥιπὴν ζεφύρου 429
‖ ἑσπέ- Δωδώνης 96 ἤπειρος ἀπείρεν ‖ ἐντετάνυσται. 430
νω. Τῆς δ' ὕπερ, ἐς νότον ‖ εἶσιν ὑπὸ 98 σκοπὴν ‖ Ἀραχύνθε, 431
‖ εἶσι μὲ. Ἀνδρῶν Αἰτωλῶν πεδίον μέγα· τῶν διὰ 10 μέσσε 432
‖ Ἀραχύν- 98 Σύρεν ὁλκὸν ἄγων Ἀχελωΐε ἀργυροδίνης, 433
θε. * 25 Τειναιὴς ὅθι πόλον ἑλισσόμεν, διὰ 10 μέσσων 434
Νήσων, ἃς καλέουσιν * Ἐχινάδας· ἦσιν ὑπέρων 435
6 Ἔασεν ἄλλυδις ἄλλα * Κεφαλλήνων 6 πολιήτρα. 436
Τῷ δ' ἐπὶ Φωκὶς ἄρουρα ποτὶ 22 ἀντολίην τε κὴ νῶ, 437
Ἑλκομένη βορέαδε, * χθὶ σῶμα Θερμοπυλάων, 438
36 † Παφνησὸς νιφόεν ὑπὸ πλυκὶ τ διὰ μέσσης 439
Κηφισσὸς μέγα χεῦμα καταβρόμον κελαρύζει. 440
‖ Φωκὶς πὶ- Τῷ πάρα, * Πυθῶν δυόεν πέδον, ἦχι δράκοντα 441
δα. Δελφοῦσι 7 τειπόλεσσι θεὸς ‖ φθιμένοις ὁλκὸς, 442
93 Ὁλκὸς 13 ἀπειρεσίησιν ὀπηδείοισι 7 φολίδεσσι, 443
36 Νηῶ ἐν ἱερῷ· ὅθι πολλάκις αὐλὸς Ἀπόλλων, 444
* Ἣ ὑπὸ Μιλήτε ἢ ὑπ Κλάρε ἅρπ βεβικὼς, 445
Ἰαλλόμενος 78 χρυσέης ἀνάλυεν ἄμμα φαρέτρης. 446
Ἀλλ' ὁ μὲ ἱλήκοι· 97 σὺ δέ μοι 57 † Διὸς 10 ἔνεπε Μῆσα 447
‖ Φαίνον. Νήσων 17 πασάων ἱερὸν πέρον αἴτ 11 ἐνὶ πόντῳ 448
Ἀνδρᾶσι ‖ νέεσσι, τεθαμμένα 96 ἀμφὶς ἀμαῖ, 449
Ἥτις μὲ χθὶ μέσσον ὑφεσσείων σκιλάων, 450
Ἑξαπόντιλα Γαῖα πέρα φαείνε ἀνθρώποισι. 451
‖ ἔπ. Νήσε ‖ ἐπ' ἀμοιβαίης, ὅθι τέρμασιν Ὠκεανοῖο 452
‖ Αἰγιό- Ἐνθάδε Φοινίκων ἀνδρῶν 68 χθὼ ἐναίουσιν, 453
χιος. 68 Ἀζῆνες μεγάλοιο Διὸς γόνον ‖ Ἡρακλῆα. 454
Καὶ τ μὲ 28 ναετῆρες, ὅθι πρότερον ἀνθρώπων 455

Καλλι-

414 In media autem insula, cavam [intra valles sitam] terram inhabitant 415 Arcades Apidanenses sub celso jugo Erymanthi, 416 Ubi Melas, ubi Crathis, ubi fluit liquidus Iaon, 417 Ubi etiam priscus porrigitur aquis Ladon. 418 Propè verò Argivorũ aratio [arva] & terra Laconum: 419 Hæc quidem in orientem, illa verò in austrum spectans. 420 Duo autem Isthmium dorsum circumfremunt maria, 421 † Quódque contra Ephyrem [Corinthum] versus occasum, quódque ad ortum 422 Extenditur: quod quidem & Saronicum vocant. 423 Infra autẽ Isthmum ad orientem Attica tellus est, 424 Per quam divini fertur fluxus Ilissi: 425 Unde etiam Boreas quondam rapuit Orithyam. 426 Post hunc, Bœotorúmque solum, & Locris tellus. 427 Thessalia verò post hos, Macedoniæque urbes. 428 Post has autem apparent vertices nivosi Æmi 429 Thracii. hujus è regione, ad flatum zephyri, 430 † Dodonæ regio immensa extenta est. 431 Hanc autem super, in austrum vergit, sub speculam [jugum celsum] Aracynthi, 432 Hominum Ætolorum planities magna: quam per mediam 433 Labitur, tractum [agmen aquarum] agens Achelous argenteos vortices habens, 434 Trinaciæ [Siciliæ] in mare se evolvens, per medias 435 Insulas quas vocant Echinadas: quas vicinorum 436 Sequuntur alibi alia Cephallenum oppida. 437 Post hunc autem Phoceæa tellus ad ortum & auroram, 438 Quæ porrigitur boream versus † ad fauces Thermopylarum, 439 Parnassi nivosi sub clivo [declivitate] quam per mediam 440 Cephissi vastum fluentum descendens resonat. 441 Apud quem, † Pythonis nidorosum solum, ubi draconis 442 † Delphynes tripodibus dei adjacet spira, 443 Spira infinitis inhorrescens squamis, 444 Templo in amabili: ubi sæpe ipse Apollo, 445 Aut è Mileto aut è Claro quum recens advenit, 446 Subsistens aureæ solvit vinculum pharetræ. 447 Verùm hic quidem propitius [mihi] esto: tu autem mihi Jovis [filia] Musa dic, 448 Insularum omnium sacram viam, quæ in mari 449 Ab hominibus habitantur, conversæ aliò aliæ. 450 Nempe in medio † occiduarum columnarum, 451 Extremæ Gades apparent hominibus, 452 Insula in circumflua, in finibus Oceani. 453 Ibi Phœnicum hominum genus inhabitant, 454 Venerantes magni Jovis filium Herculem. 455 Atque hanc quidem incolæ, ætate priorum [priscorum] hominum

† *Sinus Corinthiacus.*

† *Epirus.*

† *adversus fauces.*

† *Delphi, olim* Πυθὼ

† *Qui & Python, Ov. M. 1.*

† *Herculearum.*

[26] † Καλλιζομένην Κοπνῆσαν, ἐφημίξαντο Γάδειρα. 456
|| Λιμνήσιαι. Νῆσοι δ' ἐξείης * || Γυμνήσιαι. ἀγχι δ' * Βῆσσος, 457
Σαφδώ τ' Ἀρυτάπη, καὶ || ἀπείρονα εἰν ἁλὶ Κύρνος, 458
||lego ἀγχι δ' Ἔ- Ἤν ῥά τε || Καρσίδα φῶτες ὀπιχθόνιοι καλέουσιν. 459
βυσσος. Ὕλλη δ' * ἀμφιλαφὴς ὅπῃ [72] τύσον [10] ὅσσον ἐκείνη. 460
Τλῶδε μέτ', Αἰόλου εἰσὶ θοοὶ δρόμοι [4] εἰν ἁλὶ νῆσοι, 461
||ἐπίσκοπος Αἰόλε [41] Ἱπποτάδαο, [4] φιλοξείνε [38] βασιλῆος, 462
||vel Καρσίναν ἀν- Αἰόλε, ὅς * ἅπαντα μετ' ἀνδράσιν [10] ἔλλαχε δῶρα, 463
δρες Euſt. || Κοιρανίῃ ἀνέμων κλονεόντων θ' ἱαμένων τε. 464
Ἐπ' ἀδὲ οἱ ταί γ' εἰσὶν, ἐπώνυμοι ἀνδράσι * Πλωταί, 465
||Κοιρανέης. [32] Οὐδέποκ' [10] μέσσον ἔχουσι θοὸν πλόον ἀμφιέλικτον. 466
* Τειταπίη δ' ὅπῃ τῆσιν, ὑπὲρ πόδα Αὐσονιάων 467
Ἐκτέταται, * πλάζῃσιν ὅπῃ πεισὶν [98] ἐπικλύῃ. 468
Ἄκρα δέ οἱ, [84] Πάχυνός τε, Πελωρίς τε, [88] Λιλύβη τε. 469
Ἀλλ' ἤτοι Λιλύβη μὲ ὅπῃ [87] ῥιπὴν ζεφύροιο 470
Εἰσανέχει, Πάχυνον ὃ περὶς αὐχὰς, αὐτὰρ ἐπ' ἄκρης 471
[36] Ἠνεμόεσσα Πελωρὶς, ἐς Αὐσονίην ὁρόωσα. 472
* Τῆς μὲ περὶς βορέην ὁλοὴ ναύτῃσι κέλευθος, 473
[4] Στεφὴ τ', σκολιή τ' καὶ ἀκρῆ· ἦχι θάλασσα 474
Συρομένη, μακρῆσι περιβρεμέται * πολάδεσσιν, 475
*[102] Λοιὸν τμηθεῖσα [56] πολυσχώνοι σιδήρῳ. 476
Πρὸς δ' νότον Λιβυκός τε πόρος, καὶ Σύρτιδος ἀρχὴ 477
* Γῆς ἑτέρης· ἑτέρωι δ' αὖ ἴδοις περάτερωσε περήσας, 478
Ἐσπερίην· τῆς πρόσθε νέων νησῖδες [48] ἔασι, 479
|| Μιλίξ καὶ Κέρκινα. || Μιλίγξ καὶ Κέρκινα, Λιβυσσικὸν ὅρμον ἔχουσα. 480
Ἀλλ' ὁπότ' Ἀδριάδος * σκαιὸν πόρον ἀμφιτρίτης 481
|| καὶ Κέρκινα. Πίσελάσῃς ὅπῃ νηὸς, Ἰπποτγίλην || ὅπῃ γαῖαν, 482
* Δήεις ἰξάλιμα Διομήδεος αὐπόα νῆσον, 483
|| ἐς πόντον. Ἔνθ' ἥρως ἀσίκανε, * χαλεψαμένης Ἀφροδίτης, 484
[10] Ὁππότε * τειλλίζων μελεϊδήσειεν ἔθνος Ἰάπυγες, 485
[6] Νῆ' ἀλόχῳ βελέεσσι κακόφρονος [5] Αἰγιαλείης. 486
[5] Ἐξείης δ', πρησσὸ πρὸς αὐχὰς || Ἰονίοιο, 487
|| πελίσιον. * Ἀμφίρυτα νήσων ἀναφαίνεται ἄστεϊ ὅλκος. 488
|| πλήμυρ Ἐ. Τὰς πόρε [56] Κόλχων [50] φῆις ἐπέδησαμον, ὅτ' ἐμόγησαν 489
[21] Ἰάσια μαστεύοντες || ἀλιπλαγέες [101] * Αἰήτην. 490
Ἐξείης δ' ὅπῃ τῆσι Λιβυρίδες [98] ἐρρίζωνται. 491
Πρὸς δ' νότον μὲν δρυμὰ Κερκύρια [56] νηῒ θέσκη 492
Νῆσοί κεν φαίνοιντο * περιῤῥόδιον [63] Ἀμφιτρωνίων, 493
[63] Καὶ λιπαρὴ Κέρκυρα, εἶλον πόδα Ἀλκινόοιο. 494
|| legο Νικαίης. Τῇ δ' ἔπι * || Νικαίης Ἰθάκης ἕδος ἐστεϊκται, 495
Νήσων τ' [27] ἀλλάων [10] ὅσσας [52] τ' ὑπὸ Χαλκίδος ἔρπων 496
[37] Δίγμης ἀργυρέης [16] Ἀχελωΐδι ἀμφὶς ἐλίσσει. 497

Πολλαὶ

456 Dictam Cotinusam, vocarunt Gades. 457 Insulæ autẽ deinceps Gymnesiæ [Baleares] propè verò || Busus, 458 Sardiniáque latissima, & immensa in mari Cyrnus, 459 Quam quidem Corsicam viri indigenæ appellant. 460 Nemoribus autem abundans nulla adeo ut illa. 461 Hanc autem post, Æoli sunt quæ circuiri possunt [rotundum circuitum habentes] in mari insulæ, 462 Æoli Hippotadæ, hospitalis regis, 463 Æoli qui miranda inter homines sortitus est munera, 464 Imperium ventorum turbantium, tumultuantiũ] quiescentiúmque. 465 Septem autem ei illæ sunt; cognominatæ ab hominibus Plotæ [navigabiles] 466 Eo quòd mediam circumnavigationem habent circumflexam. 467 Trinacia [Sicilia] autem post has, super solum Ausoniorum 468 Extenta est, latera super tria stans: 469 Promontoria verò ei, Pachynúsque, Peloríque, † Lilybéque. 470 Sed enim Lilybe quidem ad flatum zephyri 471 Prominet, Pachynus verò ad orientem, cæterùm ad ursas [septentrionem] 472 Ventosa Peloris, in Ausoniam spectans. 473 Hujus quidem ad boream pernicioſa nautis via, 474 Angustáque & obliqua, & intractabilis [cujus improbitas vel sævitia inhiberi nequit] ubi mare 475 Tractum longos fremit circa scopulos, 476 † Aonio scissum multas cuspides habente ferro. 477 Ad austrum autem & Libycus [Libyci maris] meatus, & Syrtidis initium est 478 Alterius: alteram verò videas, ulterius ubi trajeceris, 479 Occidentalem: quam ante duæ parvæ insulæ sunt, 480 Meninx & Cercinna, Libysticum portum habentes. 481 Verùm quum Adriatici sinistrum alveum maris 482 Intraveris in navi, Iapygam in terram, 483 Invenies fortis Diomedis confestim insulam. 484 Quò heros venit, infensa Venere, 485 Quando peroptatorum adiit gentem Iberorum, 486 Suæ uxoris consiliis malevolæ Ægialeæ. 487 Deinceps autem, maris ad ortum Ionii, 488 Apsyrti insularum apparet immensus tractus, 489 Quas olim Colchorum filii incursarunt, quando defessi fuerunt 490 Vestigia indagantes vagabundæ † Æetines. 491 Deinceps autem post has Liburnicæ sitæ sunt. 492 Verùm ad austrum post saltus Ceraunios navi currenti 493 Insulæ appareant, ex ulteriori loco, Ambraciotarum, 494 Atque pinguis Corcyra, charum solum Alcinoi. 495 Post hanc autem, Nericiæ Ithacæ sedes fixa est, 496 Insularúmque aliarum, quotquot é Chalcide labens 497 Vorticibus argenteis Achelous circumdat.

|| *Ebusus.*

† *& Lilybæum.*

† *Neptunio tridente.*

† *Medeæ Æetæ filiæ.*

498 Multæ

|| Locum sic interpungo : Καρπάθος αὖθ' ἑτέρωθι, ζόφον ἔγχυθι δ' αὐτῆς Κρήτη πιμέσσα, ||νότον. || v.Com. in v.568. || ἔδος ἀνδρ ||ὴ γθύϑ. ||κόλπῳ. || Ῥώνδ' || λιγύφωνϑ. || Iego Κῶϑ, aut Κώα, v. Com. || Iego Πελλιναίε.

*Αἰγυλά τ' ἠδὲ Κύθηρα, Κομαίειά τ' ηὐηχῆα. 499
||Καρπάθος αὖθ' ἑτέρωθι, *[49]ποτ||ζόφον. ἔγχυθι δ' αὐτῆς 500
Κρήτη πιμέσσα, Διὸς μεγάλοιο πτολίων, 501
[77]† Πολλή τε [88] λιπαρή τε καὶ ἀβλοϑ. ἧς ὑπὲρ Ἴδη, 502
[93]Ἴδη κεκμηκόμοισιν ὑπὸ δρυσὶ πιλεδόωσα· 503
Καὶ τὸ πεῖ μέγεϑος || θεσπέσιον. -- ἄλλα δὲ πόλις 504
[92]† Αἰγυπτίης Ῥόδος ἔστιν, *Ἰηλισίων || πέδον ἀνδρῶν. 505
Τλώδε μέτ' ἀντολίην δὲ *Χελιδόνιαι [24]γεγάασι 506
Τρεῖς νῆσοι, μεγάλης Παλαρηίδος ἔνδοθεν ἄκρης. 507
Κύπρος δ' εἰς ἀυγὰς *Παμφυλίης ἔνδοθι κόλπε 508
Κλύζετ', [85]† ἐπιπρόσϑιον [105] *ἄξυ Διωναίης Ἀφροδίτης. 509
Ἄζχι δὲ Φοινίκης Ἀρραδϑ., μεγάλῳ ἐνὶ || πόντῳ. 510
Πρόσϑε δὲ Σεριάδϑ κορυφῆς, *ἐσύρϑεν Ἀβαντων, 511
Φαίνονδ Σαλαμίς τε καὶ Αἰγίνης [6] πολίεϑρον. 512
Θηπτὸς δέ πε δῆρις πόρες Αἰγαίοιο, 513
Ἐντὸς ἔχων [22]† ἐνάτρδεν ἀπειρεσίων σίχα νήσων, 514
[10] Ὅσσον ὅπ' *[4] εεινοπὸν ὕδωρ Ἀδαμαντίδϑ Ἕλλης, 515
Στεῖς ὅπα καὶ Ἀευδϑ ἐναντίον ὅρμον ἔδεγλο. 516
Εὐρώπης δ' αἱ μὲ λαπὶς ὑπὸ νάματι χϑεὸς, 517
Ὁρμῶνδ' ἐξείης· [57]† Ἀσίης δ' ὁπὶ δεξιὰ κεῖνδ, 518
[71]† Μῆκος ἐπ' ἀρκτῴοιο πτανύσϑιαι βορέαο. 519
Εὐρώπης δ' ἤτοι μὲ *Ἀβαντιὰς [22] [65] ἔπλελο Μάκρις, 520
Σκῶρός τ' [36] ἠνεμόεσσα, καὶ αἰπεινὴ Πεπάρηϑος. 521
Ἔνδεν καὶ *Λῆμνϑ, κραναὸν πέδον Ἡφαίστοιο, 522
[22]† Πέπλαδ, *ὠγυγίη τε Θάσος, Δημήτερος ἀκτή· 523
Ἴμβρος, [34] Θρηϊκίη τε Σάμος, *Κορυδαΐπον ἄστυ· 524
Αἱ δ' Ἀσίης πρόσϑεν αἶσαν λάχον, ἀμφὶς ἴδεσϑαι 525
Δῆλον ἐκυκλώσαντο, καὶ [4] [58] ἔνομα Κυκλάδες εἰπ· 526
*Ῥύσια δ' Ἀπόλλωνι χρεοὶς ἀνάγκιον ἅπασαι, 527
||Ἀρχωλύε γλυκερὸδ [72] νέον [4] ἔαρος, ὅτ' ἐν [10] ὄρεσσιν 528
Ἀνδρώπων ἀπάνευδε κύει || [82] λιγύφθογγϑ ἀηδών. 529
Νῆσοι δ' ἐξείης *Σποράδες πρὸς πάμφανόωσιν, 530
Οἷον ὅτ' [10] ἀννεφέλοιο δι' ἠέρος εἶδε) ἄστρα, 531
Ὑγρὰ νέφη κραιπνοῖο βιπσαλέε βορέαο. 532
Ταὶς δ' ἔπ, νῆσοι [48] ἔασιν Ἰωνίδες· *ἔνδα δὲ ||Καῦνϑ, 533
Καὶ Σάμος ἱμερόεσσα, Πελασγίδος ἔδρανον Ἥρης, 534
Καὶ Χίϑ, ἠλιβάτε || *Πελλιναίε ὑπὸ [98] πέζαν. 535
Κεῖδεν δ' Αἰολίδων ἀναφαίνε) [4] ἔρεα νήσων, 536
Λέσβε τ' *εὐρυχόροιο, καὶ ἱμερτῆς Τενέδοιο. 537
Κεῖδε Μέλας καὶ κόλπϑ ἐφ' Ἑλλήσποντον [48] ἵησιν, 538
Ἀφρὸν ἐρεμνόμεϑ· βορέλιος δ' ὁπὶ πολλὸν ἰάπτ 539

Πέπλαδ)

[498] Multæ verò || Amnisi [Cretæ] magis boreales [septentrionales] conspiciuntur, [499] Ægyláque atque Cythera, Alauriáque aspera: [500] || Carpathus item alia in parte ad occasum. prope autem ipsam [501] Creta honorata, Jovis magni nutrix, [502] Magnáque pinguísque, & bona pascua habens. quam super Ida, [503] Ida pulchricomis sub querubus eminus viresćens: [504] Atque hujus quidem magnitudo ingens.---ex adverso autem oræ [505] Ægypriæ Rhodus est, Ialysiorum solum hominum. [506] Hanc autem post, orientem versus, Chelidoniæ sunt [507] Tres insulæ, magnum atareum intra promontorium. [508] Cyprus autem ortum versus Pamphylium intra sinum [509] Alluitur, amabilis urbs Dionææ Veneris. [510] Juxta verò Phœnicen Aradus, asto in mari. [511] At verò ante Sunium verticem [promontorium] supra † Abantas, [512] Apparent Salamísq; & Æginæ ppidum. [513] Admirandus autem quidam est profundus urges Ægæi, [514] Intus habens utrinque infinitarum serim insularum, [515] Usque † ad arctam undam Athamantidis telles, [516] Sestus ubi & Abydus oppositam [ex adverso] ationem posuerunt. [517] Europæ autem [insulæ] hæ quidē lævæ sub flexu manus [518] Ingredienti, deinceps: Asiæ erò † ad dextram sitæ sunt, [519] || In longitudinem septentrionalis porrectæ boreæ. [520] Porro Europæ quidem † Aantias est Macris, [521] Scyrúsq; ventosa, & excelsa Peparethus. [522] Unde & Lemnus, asperum solum Vulcani, [523] Paesćit, [aperitur, vel sese ostendit] Prisćáq; Thasus, Cereris edes fertilis: [524] Imbrus, † Thraciáq; Samus, Corybantica ivitas. [525] Quæ verò Asiæ primam partem sortitæ sunt, ircumeuntes [526] Delum circumdederunt, & nomine Cylades sunt: [527] Gratulatoria verò sacra Apollini choreas lucunt universæ, [528] Ineunte dulci recens [primùm] vere, quando in montibus [529] Ab hominibus procul parit dulisona luscinia. [530] Insulæ autem deinceps Sporades || unlique micant, [531] Ceu quando innubilem per aerem cernuntur sidera, [532] Humidas nubes velox ubi dispulit boreas. [533] Has autem post insulæ sunt Ionicæ: ubi || Caunus, [534] Et Samus amœna, Pelasgica sedes Junonis, [535] Et Chios ltissimi || Pellenæi sub pede. [536] Inde Æolidum [Æolicarū] apparent montes insularum, [537] Lesbíque spatiosæ, & amœnæ Tenedi. [538] Illic Meláśq; sinus ad Hellespontum radit, [539] Spumam eructans: at in boream longè tendenti.

|| *Amnisо, hoc est, Cretâ in quâ Amnisius.*
|| *Carpathus item aliâ in parte: ad Occasum verò prope ipsam Creta.*
† *insula, Tapinosis.*
† *Eubœam, cujus veteres incolæ Abantes dicti.*
† *ad Helleſpontū, Periphr.*
† *à latere Occident.*
† *à latere Orientali.*
|| vel, *secundum longitudinem ad Arctoum porrectæ Boream.*
† *Eubœa, olim Macris, Abantum ſedes.*

† *Samothracia insula, ubi Corybantum sacra peracta.* || *vel, undique apparent.* || *Coos.* || *Pelinnæi.*

[540] Ex-

22 Πέτρα Ἔνθα 56 Προποντίδος οἶδμα θαλάσσης. 54
Ἔστι δέ τις κὴ σκαιὸν ὑπὲρ πόρον Εὐξείνοιο 54
‖μεγαλώνυμος. Ἄντα Βορυσθένεος ‖ πολυώνυμος εἰν ἁλὶ νῆσος 54
Ἡρώων· Λευκὴν μιν 58 ἐπωνυμίῃ καλέουσιν, 54
32 Οἰωνοὶ 62 οἱ 75 τὰ πάρεσι κινώπετα * λευκὰ τέτυκται. 54
Κεῖθι δ' Ἀχιλλῆος τε κὴ ἡρώων φάτις ἄνδρων 54
Ψυχὰς εἰλίσσεσθαι 5 ἐρημαίας ἀνὰ βήσσας. 54
Τοῦτο δ' 4 ἀεισάμενοι 61 Διὸς πάρα δῶρον ὀπάζει, 54
Ἀντ' ἀρετῆς. ἀρετὴ γὰρ ἀκήρατον ἔλλαχε τιμήν. 54
‖ἰθὺς. Κιμμέριον δ' ἄρα τοι διὰ Βόσπορον ‖ εὐθὺς ἰόντι 54
‖δεξιέρης ‖ κὴ δεξιτερὴ. Ἄλλη ἀπειρεσίη 106 † νῆσος πέλει, ἣ ῥά τε λίμνης 55
Ἐνθάδε ‖ δεξιερῆ Μαιώτιδος ἐσίεικε. 55
Ἧς ἔπι Φαναγόρη τε κὴ Εὐκτὴ Ἑρμώνασσα, 55
Ἐνθά τε ναιετάουσιν Ἰωνίδες ἔκγονοι ἄνδρες. 55
Αἵδε μὲν ἀνθρώποισιν ἀγακλέες εἰν ἁλὶ νῆσοι. 55
‖παρὲκ ῥόον. ‖ κὴ παρὲκ ῥόον. Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο ‖ παρὲκ 87 ῥόον ἐσεφανῶσθαι· 55
17 Τάων δ' αὖ πρόσθεν ἐγὼ θέσιν ἐξενέποιμι, 55
10 Ὁππότερα τ' ἀνέμοιο πρὸς * 98 σφυρὸν δέδιν ἐκφέρη. 55
‖Τευδέος. Ἦτοι μὲν ναίουσι * βοοβρόον ἀμφ' Ἐρύθειαν 55
Ἀτλαντίδες πρὸς ζόφον 26 ‖ Τευδέες 50 Αἰθιοπῆες, 55
Μακροβίων 50 † ἧπες ἀμύμονες, οἵ ποθ' ἵκοντο 56
Γηρυόνου μετὰ πότμον ἀγλαΐοργος. -- * αὐτὰρ ὑπ' ἄκρῳ 56
26 Ἰρὼ, ἵν' ἐνέπεσε 98 κάρῃ 45 30 ἔμπα 5 Εὐρωπείης, 56
‖κὴ ἐθνῶν. ‖ κὴ ἐθνῶν. 71 †Νῆσος δ' 56 Ἐσπερίδας, τόθι κασσιτέροιο ‖ κὴ ἐθνῶν. 56
Ἄφθιτοι ναίουσιν 56 ἀλαυοὶ ‖ παῖδες Ἰβήρων. 56
‖Βορεήπιδας ἀρχὰς. Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο 11 παρὲκ ‖ Βορεήπιδας ἀκτὰς 56
Δισσαὶ νῆσοι 48 ἔασι Βρετανίδες, 72 ἀντία Ῥιπῆς· 56
Κεῖθι γὰρ 5 ὑσπίλου 98 ἀπρὸξ ἐξ ἄλα δίνης. 56
73 5 Τάων τοι μέγεθος * θαυμάσιον· ὧδέ τις ἄνδρα 56
Νήσοις ἐν πάσῃσι Βρεταννίσιν * ἰσοφαρίζει· 56
Ἄρχῃ ἴσ, 5 * νησιάδων ἕτερος πόρος, ἔνθα γυναῖκες 57
‖ lego Ναμνιτάων, v. Com. Ἀνδρῶν ἀντιπέρηθεν ἀλαυῶν * ‖ Ἀμνιτάων 57
Ὀρνύμεναι ‖ τελέουσι κατ' 87 νόμον 81 ἱερὰ βάκχῳ, 57
Στεφάνωμαι κισσοῦ 106 * μεταμφύλλοιο κορύμβοις, 57
‖τελεθουσι Ἐννύχιαι· παλάγης ὑπὸ λιγύθροος ὄρνυται ἠχή. 57
Οὐχ ὅτω 16 Θρηϊκος ἐπ' 26 ἠόσιν Ἀμφιθόοιο 57
100 Βιστονίδες καλέουσιν ἐρίβρομον * 101 Εὐραφιώτην, 57
Οὐδ' ὅτω Ζωὴ πασι μεγανδίνῳ ἀνὰ Γαγγῃ 57
Ἰνδοὶ κῶμον ἄγουσιν ἐειδρεμέτῃ Διονύσῳ, 57
‖ v. Com. in v. 572. Ὡς κεῖνον κατ' ἄνεσσι ‖ ἀνδάζοισι γυναῖκες. 57
Πολλὰ δὲ 11 † παρέτρεσε πάμπαν ὁδὸν Ὠκεανοῖο, 58
Νῆσόν κεν * Θέλλῃ εὐρυχόῳ 36 νηῒ περήσας· 58

Ἔνθα

Expanditur [aperitur] hinc & inde Propontidis unda
uris. 541 Est verò quædam siniſtrum ſuper meatum
ıxini 542 Ex adverſo Boryſthenis, magni nominis [cele-
is] in mari inſula 543 Heroum : Leucen[Albam]ipſam
gnomine vocant, 544 Quoniam ei quæ inſunt animalia,
)a ſunt. 545 Illic item Achillis & heroum fama eſt ali-
ım 546 Animas verſari deſertas per valles. 547 Hoc
rò optimates à Jove donum ſequitur, 548 Pro virtute.
tus enim immortalem ſortita eſt honorem. 549 Cim-
rium verò tibi per Boſporum recta eunti 550 Alia im- † *veriùs*
nſa † inſula eſt, quæ quidem paludem 551 Intra (ad *peninſula*
xteram) Mæotidem ſita eſt. 552 Quam ſuper Phænago-
que & bene conſtructa Hermonaſſa, 553 Ubi habitant
i Ionica ſunt oriundi à terra. 554 Hæ quidem homini-
s valde nobiles in mari inſulæ. 555 At aliæ Oceani in
ento cinctæ ſunt : 556 Harum autem manifeſtum ego
ım eloquar, 557 Et † cujúſnam venti ad plantam[pedẽ]
quælibet. 558 Nempe habitant boum nutricem circum † *ad quam*
ytheam, 559 Atlantis circa undam[Atlanticum ad mare] *cœli pla-*
etatem in deos colentes Æthiopes, 560 Macrobiorum *gam.*
i inculpati, qui olim advenerunt 561 Geryonis poſt
ortem ſuperbi.---at ſub promontorio 562 Sacro, quod
rhibent caput eſſe Europæ, 563 Inſulíſque † Heſperidi- † *Caſſite-*
s [occiduis] ubi ſtanni origo, 564 Divites habitant illu- *ridibus,*
ium liberi Iberorum. 565 Aliæ autem Oceani ad borealia *Periphr.*
tora 566 Duæ inſulæ ſunt Britannicæ, contra Rhennm.
' Illic enim extremum eructat in mare vorticem.
§ Harum ſanè magnitudo immenſa : neque ulla alia
» Inſulas inter omnes Britannicas æquatur[æqualis eſt]
» Juxta autem, parvarum inſularum alius tractus, quò
tores 571 Hominum ex ulteriore ora illuſtrium ‖ Amni- ‖ *Namnitarum.*
rum 572 Profectæ peragunt juxta ritum ſacra Baccho,
3 Redimitæ hederæ nigra folia habentis corymbis,
4 Nocturnæ : ſtrepitus autem tinnulus [ſtridulus] ex-
tatur ſonitus. 575 Non ſic Thracii juxta ripas Abſinthi
6 Biſtonides [Thræiſſæ] inclamant multifremum Ira-
nioten [Bacchum] 577 Neque ſic cum liberis nigros ha-
ntem vortices circa Gangem 578 Indi comeſſationem
gitant valde ſtrepero Dionyſo, 579 Sicut illo in loco
rant [clamant Evan] mulieres. 580 Multam autem ulte-
us ubi ſecueris viam Oceani, 581 In inſulam Thulem
ene ædificata nave trajicies :

582 Ubi

Ἔνθα μ̃ ⁵ ἠελίοιο βεβηκότος * ἐς πόλεον ἄρκτων, 58
Ἦμαρ ὁμῶ̃ χ̀ νύκτας ἀμφαφὲς ἐκκέχυ̃ται ⁹⁸ πῦρ. 58
*Λοξοτέρη γὰρ τῆμος ὑπερφέρε̃ται τροφάλιγγι, 58
Ἀκτῖνων ἰθεῖαν ὅτ' ἐλίσσιν ἐρχομένοιο, 58
*Μέσῳ' ἐπ' ⁹⁹ κυανέης νοτίλου ὁδὸν αὐτὸς ἐλαύνῃ. 58
‖ βαρὺ ἐτερλω. Ἀλλ' ὁπόταν Σκυθικοῖο ‖ βαθὺ ῥόον Ὠκεανοῖο 58
³⁶ Νηῒ τάμῃς, ‖ πρότερον δὲ πρὸς Ἠῶ̃ν ἄλα νάμφῃς, 58
⁴ Χρυσείλῃ τοι ¹⁰⁶ † νῆσον ἄγει πέρας, ἔνθα χ̀ αὐτὸς 58
²² Ἀντολίην δαρὸν φαείνε̃ται ⁵ ἠελίοιο. 59
‖ sic interpungo: Κεῖθεν δ̃ ὑπερφθεὶς * νοτίης πρηπάρροιθε ‖ κολώνης, 59
⁶² Αἰ̃ά κε Κωλιάδος μεγάλῃ ὅτ' νῆσον ἵκοιο, 59
Μητέρα Τανταλίδαο Ἀσωπηΐδων ἐλεφαίνων· 59
Αἰ̃ά κε Κωλιάδος, μεγάλῃ &c. *Ἦς ὕπερ, ἀργινόεντα ἀφρόμβῳ τροφάδεσσι 59
Δινεῖ̃ται χ̀ κύκλον ἐν αἰθέρι καρκίνος αἴθων. 59
Αὐτὴ δ' εὐρυτάτη ⁵² ⁵⁸ μέγεθος πέλε· ἀμφὶ δὲ πάντη 59
Κῆτεα δῖναι ἔχουσιν, Ἐρυθραίῃ ⁹⁸ βοτὰ πόντῳ, 59
⁴ Οὔρεσιν ἠλιβάτοισιν ἐοικότα. Φρῖ δ' ὑπὲρ ἄκρων 59
‖ πρεμίκεται. ⁶⁵ * Τέρμιχεν νώτων ‖ πρεμικὲς ὅλκὸς ἀκανθῆς. 59
⁵⁶ † Δυσμενέων τοι παῖδες, ἑλισσόμενοι πρὶ πόντον, 60
‖ ἀντίοφαν Κείνοις ‖ ἀντάσιαν ἀλώμενοι. ἃ γὰ * ἐρωὴ 60
Λυγροῖς ἐν ⁷ στομάτεσσιν· ἐπὶ μέγα χάσμα ⁶⁵ πέτυκται. 60
Πολλάγι δ' αὖ χ̀ ³⁶ νῆα ταχὺ αὐτοῖς ἀνδράσι νηὸς 60
Κῆτα καταβρώξαι ⁵ τεράατα. τοῖς γὰ ²² † ἀλίῃσι 60
Εἰν ἁλὶ χ̀ μακρὴ κακὰ ²¹ δηλήσατο μυρία δαίμων. 60
Εἰ δέ τι πρότερον, * Καρμανίδος ἔκλυθεν ἄκρης, 60
Ὠγυγες· ἐνθά τ̃ τύμβος * Ἐρυθραίῃ βασιλῆος. 60
Ἐκ τ̃ δ' αὖ ⁴⁴ περάσειας ὅτ' στόμα Πρόσθος ἅλμης, 60
Ὁρμηθεὶς βορέαο, χ̀ Ἰκαρίην εἰσαφίκοιο· 60
Ἰκαρίην ⁴ εἰναλίην, ὅθι * πυρ πόλοιο θεοῖο 61
Βωμοὶ κνισήεντες ἀθανάτῳ καπνὸν ἔχουσι. 61
‖ ἐρέπει. ¹⁰ Τόσσας μ̃ νήσους ‖ ἐπέχει ῥόος Ὠκεανοῖο 61
Εὐρυτέρας· ἕτεραι δέ τ' ἀπείρεσαι ²⁴ μεγάασιν· 61
Αἱ μ̃, ὅτ' πρόσχοῖσι Λιβυσσίδος ἀμφιβίτης 61
⁹⁴ Αἱ δ' Ἀπίης· ⁹⁴ αἱ δ' αὖτε πρὸς χ̀ ἴσιν ⁵ Εὐρωπίης. 61
Ἄλλαι δ' Ἀμαζονίδες νῆσοι ἀπείρεσι, αἱ μ̃, τὰς ἀνδρῶν 61
Ναιόμεναι, χ̀ ³⁶ πυνὸν ἐπήρατον ὅρμον ἔχουσι· 61
Αἱ δ̃, βαθύχαιτοι † χ̀ ἃ ναύτῃσιν ἑτοῖμαι· 61
Τῶν ἃ ¹⁶ † ῥηΐδιον μοι ⁶ ³⁶ † ἐνισπεῖν ⁴ ὄνομα ¹⁷ ⁷⁹ πασέων. 61
‖ vide in v. 271. *Σχῆμα δέ τοι Ἀπίης, ‖ ῥυσμὸς πέλε ἀμφοτεράων 62
Ἠπείρων, ἑτέρωθεν ἁλίσκιον εὐρὺ κόλπῳ, 62
Ἑλκόμενον χ̀ βαιὸν ἐπ' ²² ἀντολίης μυχὰ πάσης. 62
Ἔνθά τ̃ χ̀ ἔπλαγε θεσπεσίῃ Διονύσῳ 61

Ἐξᾶσιν

[582] Ubi quidē ſole progreſſo † ad polum urſarum [ſeptentionum] [583] Interdiu ſimul ac noctu ſemper conſpicuum ſunditur lumen. [584] Obliquiore namque tunc verſatur onverſione, [585] Radiis directam ad inclinationem venitibus, [586] Donec ad atros [Æthiopas] auſtralem viam ırſus confecerit. [587] Verùm quum Schythici profundum ırgitem Oceani [588] Navi ſulcaveris, atque ulterius ad are Eoum deflexeris, [589] Auream tibi † inſulam adducit actus [via] ubi etiam ipſius [590] Ortus puri cernitur ſolis. [591] Inde autem † converſus auſtrale ante promontorium, [592] Illico Coliadis [Veneris] magnam ad inſulam perveni. , [593] Matrem Taprobanam in Aſia genitorum elephanrum. [594] Quam ſupra cœleſtibus ſublatus converſionibus [595] Verſatur in orbem in æthere cancer ardens. [596] Ipſa tem ampliſſima, quod ad magnitudinem attinet. circa m autem undique [597] Cete littora habent, Erythræi ubri] pecora maris, [598] Montibus altiſſimis ſimilia: per horum autem ſumma [599] Inhorreſcit dorſa prængus tractus ſpinæ. [600] Hoſtium utique filii agitati per are, [601] Illis occurrant errantes. non enim effugium [602] Exitioſis in faucibus. ſiquidem ingens rictus [hiatus] iſtit. [603] Sæpenumero autem etiam navem cum ipſis minibus navis [604] Illa abſorbuerint monſtra. etenim leratis [605] In mari & terra mala infinita conſtituit deus. [606] Eſt autem tibi ulterius, Carmaniæ extra promontori, [607] Ogyris: ubi tumulus Erythræi regis. [608] Ex hac tem trajicies ad fauces Perſici ſali, [609] Proficiſcens bom verſus, atque Icarum pervenies. [610] Icarum maritim, ubi ſub tauropolæ || deæ [Dianæ] [611] Aræ nidore undantes acerbum fumum habent. [612] Tot quidem ulas obtinet gurges Oceani [613] Majores: aliæ autem umeræ ſunt, [614] Partim quidem in fluentis Libyci iris, [615] Partim verò Aſiæ: quædam etiam circa plagam ropæ. [616] Aliæ autem alibi inſulæ infinitæ, partim ab minibus [617] Habitatæ, atque navibus optabilem ſtatiem [portum] habentes: [618] Partim alta habentes æcipitia, & minimè nautis opportunæ: [619] Quarum n facile mihi referre nomen omnium. [620] Porro figura iæ, tractus eſt ambarum [621] Continentium, ab altera rte ſimilis imagini coni, [622] Quæ porrigitur paulatim orientis † receſſum totius: [623] Ubi etiam columnæ iebis geniti † Dionyſi

† verſum polum Arcticum.

† verius, peninſulam.

† converſus ante promontorium Auſtrale Coliacū, ſtatim pervenies &c. Hyperbaton.

|| vel dei. Apollinis.

† extremas partes

† Bacchi.

[624] Stant,

|| πύμαλον 44 Ἐξᾶσιν || πυμάτιο δ᾽ ἀρὰ 87 ῥόον Ὠκεανοῖο, 624
Ἰνδῶν 5 ὑσπίοισιν ἀν᾽ ἔρεσιν ἔνθά τε Γάγγης 625
Λάπτον ὕδωρ Νυσαίον ὅπ᾽ πλαταμῶνα κυλίνδει. 626
|| Οὐδὲ μὴν. Ἀλλ᾽ ἠ αὖ 10 τόσον μέγεθος 64 πέλει Ἀσίδος αἴης, 627
|| Οὐδ᾽ ἄπαν εἶδος ἔοικεν ἀλίγκιον· ἐν γὰ ἐκείνας 628
Ἠπείρους εἰς πόν|Θ || ἀπείρ|Θ ἡγεμονεύ. 629
||ἔσω ῥόον ||εἰς ἅλα. Ἐν δ᾽ Ἀσίῃ πολὶς Ὠκεανός. * τειωτὶς γὰ ἑλίσσων 630
Κόλπους κυμαίνοντας ἐρύγεται || ἔνδοθι βαθμῶν, 631
Πρσπικὸν, 84 Ὑρκάνιόν τε, κὴ 10 Ἀρράζιον βαθυδίνιω· 632
Τὲς δύο μὲ, νοπῆς· τ᾽ δ᾽ ἐς βορέιω ὀρόωντα, 633
93 Ἐς βορέιω ὀρόωντα, κὴ ἐς Λίβα γείτονα πόντε 634
Ἐυξείνε· τόθι φῶτες ἀπείρειοι ἀμοιβέμονῆ. 635
Μέσσον δ᾽ ἀμφοτέρων χθονὸς ἄπει|Θ 106 ἰσθμὸς ὁρίζε, 636
Τῇ κὴ τῇ μακροῖσι πτυνόμν|Θ πεδίοισι. 637
|| Μέσσον μὲ. || Μέσσα γεμὼ πάσης Ἀσίης ὄρος ἀμφιβέβηκεν, 638
Ἀρξάμνιον γαίης Παμφυλίδος, ἄχρι κὴ Ἰνδῶν· 639
|| ὀρθότατον. Ἄλλοτε μὲ λοξὸν τε κὴ ἀγκύλον, ἄλοτε δ᾽ αὖτε 640
Ἰχνεσιν || ὀρθότερον· Ταῦρον δέ 77† ἑ κικλήσκουσιν, 641
|| ὑψικάρηνον. 32 Οὔνεκα παιρεφανές τε κὴ || ὀξυκάρηνον ὀδεύε, 642
|| θειχίδες || πάντων ὄνομ᾽ ἔπποι. 4 Οὔρεσιν * ὀκλαδίοισι || πολυχίδες ἔνδα κὴ ἔνδα· 643
Ἐκ τὲ ἀπειρέσιοι πολαμοὶ καναχηδὰ ῥέουσιν, 644
Οἱ μὲ θεὸς βορέιω, 94 οἱ δ᾽ ἐς νότον, 94 οἱ δ᾽ ὅπ᾽ ῥιπὴν 645
Εὖρε κὴ ζεφύρειο. πίς αὖ || πάντ᾽ 4 ὀνόματ᾽ εἴποι; 646
Οὐ μὲ ἐπωνυμίαν μίαν 10 ἔλλαχεν, ἀλ᾽ ὀν ἑκάστη 647
||ἔχουσι. Οὔνομ᾽ ἔχ|Θ τροφάλιγγι. τὰ δ᾽ αὖ κείνοισι μέλοιλο 648
Ἀνδράσιν οἳ χθ᾽ χῶρον ὁμόειον οἶκον || ἔθεντο. 649
Νῶν γε μὲ ἔθνεα παντα διέξομαι 10 ὅσσ᾽ ἀρίδηλα 650
Ἐνναίε· Μᾶπα δ᾽ ἰδύνταλον ἴχ|Θ ἄρυειν. 651
Ἦτοι μὲ λίμνης Μαιώπιδος ἄγχι νέμονται 652
Αὐτοὶ * Μαιῶται τε κὴ ἔθνεα Σαυρομαλάων. 653
Ἐβλὸν ἐνυαλίε γλύ|Θ Ἄρε|Θ. ἐκ γὰ ἐκείνης 654
Ἰππίμις φιλότη|Θ Ἀμαζονίδων ἐγένοντο, 655
69 * Τὴν πόλε Σαυρομάτησιν ἐπ᾽ ἀνδρώποισι μίγησαν, 656
Πλαγχθεῖσα πάππηδεν, ὀπίσσω δὲ θρομάδον|Θ· 657
32 Τέκνα κὴ παῖδες μεγαλήτορες ἐξεγένοντο, 658
Γλῶν ναιετάοντες ἀπ᾽ εἰλον· ἧς διὰ μέσσης 659
|| μέσα. Συρόμν|Θ Ταναΐς Μαιώπι|Θ ἐς || 50 μυχὰ πόντε, 660
Ὅσσε κὴ Εὐρώπην ἀποτέμνε) Ἀσί|Θ αἴης· 661
Ἐς δύσιν 95 Εὐρώπην· ἐς δ᾽ αὖ ἀς, 95 Ἀσίδα γαῖαν. 662
Τὲ δ᾽ ἤτοι * πηγαὶ μὲ ἐν 4 ὄρεσι Καυκασίοισι 663
Γηλόθι μορμύσσουσιν· ὁ δ᾽ πατὺς ἔνθα κὴ ἔνθα 664
Ἐκπνέ|Θ Σκυθικῆσιν ἀπ᾽ ἠχάσι πεδίοισι. 665

Τῶ

[24] Stant, extremi juxta gurgitem Oceani, [625] Indorum
ltimis in montibus: ubi Ganges [626] Candidam [limpi-
lam] aquam Nyſſæam ad planitiem litoralem volvit.
[27] Verùm non tanta magnitudo fuerit Aſiæ terræ,
[628] Neque tota ſpecies videtur ſimilis. quippe in illis
[29] Continentibus unum mare immenſum dominatur:
[30] At in Aſia vaſtus Oceanus. tres enim volutans [631] Si-
ius fluctuantes eructat, introrſum mittens, [632] Perſicum,
lyrcanium, & Arabicum profundos habentem vortices:
[33] Duos quidem, auſtrales, † alium verò ad boream ſpe-
tantē, [634] Ad boream ſpectantē, & ad Libem [Africum]
icinum ponto [635] Euxino: ubi homines innumeri circum-
abitant. [636] Mediū verò amborū terræ immenſus iſthmus
init, [637] Hinc & inde longis porrectus campis. [638] Medium
erò totius Aſiæ mons circuit, [639] Orſus à terra Pam-
hylia, ad Indos etiam uſque, [640] Interdum quidem ob-
iquus & curvus, interdum verò rurſus [641] Veſtigiis [in-
eſſu ſuo] rectior: Taurum verò ipſum nominant, [642] Eo
uòd tauro ſimilis, & acutum caput habens incedit,
[43] Montibus ſpatioſis multifidus hinc inde. [644] Ex quo
nnumeri amnes cum ſtrepitu fluunt: [645] Hi quidem ad
oream, illi verò ad auſtrum, quidam item ad impetum
flatum] [646] Euri & zephyri. quis omnia nomina retu-
erit? [647] Nec certè cognomentum unicum adeptus eſt,
erùm in unoquoque [648] Nomen habet anfractu [flexu]
læc autem illis curæ ſint [649] Hominibus qui in loco illo
icinam domum poſuêre. [650] Nunc quidem gentes o-
nnes percurram quotquot celebres [651] Incolunt: Muſæ
erò rectiſſimum veſtigium ducant. [652] Nempe paludem
læotidem prope habitant [653] Ipſi Mæotæque & gentes
Sauromatarum, [654] Strenuum bellicoſi genus † Martis.
lam ex illo [655] Forti concubitu Amazonidum geniti
iunt, [656] Quo olim Sauromatis cum viris mixtæ ſunt,
[57] Vagatæ è patria, procul à Thermodonte: [658] Quare
tiam liberi magnanimi nati ſunt, [659] Sylvam incolentes
mmenſam: quam per mediam [660] Volutus Tanais Mæ-
otidis in ſinum labitur: [661] Qui etiamnum Europam ab-
cindit [ſecernit] ab Aſia terra: [662] Ad occaſum, Euro-
pam: ad ortum autem, Aſiam terram. [663] Hujus ſanè
ontes quidem in montibus Caucaſiis [664] Procul mur-
murant: vaſtus autem hinc inde [665] Concitus [rapidè
luens] Schythicos currit ſuper campos.

† *Supple; quanta Europæ & Africæ, Ellipſis.*

† *Hyrcanium mare ſc.*

† *qui & Sarmatæ.*

† *quippe quo Amazones ortæ ferebantur, his verò Sarmatæ,* v. Com.

Τὲ δ' αὖ κυμαίνονθ' [72] ἀπείριον ἐκ [41] βορέαο, 666
‖ ὑπὸ. Πηγέων ἀθρήσειας ‖ ἀπὸ κρυμοῖο παγύτα. 667
‖ χῶρον. Σχέτλιοι οἳ πρὸς κεῖνον ἐνοίκια ‖ φῶτες ἔχουσιν· 668
[4] αἰεὶ σφιν ψυχρή τε χιὼν, κρυμός τε δυσαὴς. 669
Καὶ δέκεν ἐξ ἀνέμων ὁπόταν πλεῖστον κρύος ἔλθῃ, 670
‖ ὁρῶν). [3]Η ἵπποις δυσκόντας ἐν ὀφθαλμοῖσιν ‖ ἴδοιο, 671
‖ ἢ κὴ ὁ- [3]Ηὲ κὴ ἡμιόνοις, ἢ ἀχαύλοις γλύφοντο βοῶν. 672
Οὐ δέ μιν ὧδ' αὐτοί κεν ἀπήμονες τελέσειαν 673
[3]Ανέρες, οἳ κείνησιν [49] ὑπαὶ [12] ῥιπῆσι μίμνουσιν· 674
[3]Αλλὰ χθὶ ἠλάσκοισιν, [3]ωκυδρόμοις ἀπήνας, 675
Χώρῳ εἰς ἕτερον· λείπουσι δ' ἰῆα ἄπαντες 676
‖ δυνονῖες Χμεσείοις, οἵ τε [33] ζφι κακὴ ‖ δύονῖες ἀέλλη, 677
‖ βιωσίεν- Γαῖαν τε κλονέουσι κὴ [4] ἔρεα ‖ πολιήνῖα. 678
τα. Τόσσοι μὲ πόλεμόν Ταΐδε δεινοπαθέοισι. 679
Σαυρομάτας δ' ἐπέχουσιν * ἐπασυτέρους [24] γεγαῶτες 680
Σινδοὶ, Κιμμέριοί τε, κὴ οἱ πέλας [3]Ευξείνοιο 681
‖ lego Κερκέποί τ' * [3]Ορέται τε, κὴ ἀλκιήνῖες [3]Αχαιοί· 682
Κερκέποι, * Τές ποτ' ὑπὸ Ξανθοῖο κὴ [3]Ιδαίης Σιμόεντος 683
Τορέται ἰε- [4] Πνοιαὶ [21] [10] νοσσίσαντο * νότοιό τ' κὴ ‖ βορέαο, 684
v.Com. [6] [3]Εσσομβρίης μὲ δύειν * [101] [3]Αρπαλύκη βασιλῆϊ. 685
‖ ζεφύρεο ιο Τοῖς δ' ὁπηνικάσσιν ὁμόκλιον ἆμαρ ἔχουσιν 686
‖ Ζυγοί τε * [3]Ηνίοχοι, ‖ Ζύγιοί τ' Πελασγίδος ἔκγονοι αἴης. 687
Λακωνί- [31] Πάρ' ἢ μυχὸν πόντοιο, * μὲ [56] χθόνα Τωναειδάων, 688
δος. Κόλχοι ναιετάουσι * μετηλυδες [3]Αιγύπτιοι. 689
‖ κόλπον. Καυκάσου ἐγγὺς ἐόντες, ὃς [84] [3]Υρκανίον πρὸς ‖ πόντον 690
[4] [3]Ουρεσιν ἠλιβάτοισιν ἀέξεται. ἔνθά τε Φᾶσις 691
[56] * Κιρκαίῃ κὴ νῶτον ὑλοτόμῳ πεδίοιο, 692
[3]Ευξείνῳ [49] ποτὶ χεῦμα δολὼ ἐφέλκει ἄγκλῳ, 693
[3]Αρξάμενος [72] πωεῖται ἀπ' ἔρεος [3]Αμαξίοιο. 694
Τῷ ἢ πρὸς ἀντολίην βορέην τ' ὀπάκεκλιται [106] ἰσθμὸς, 695
[93] [3]Ισθμὸς [81] Καστίης τε κὴ [3]Ευξείνοιο θαλάσσης. 696
Τῷ δ' [68] ὁπηνικάσσιν * ἑωθινὸν [68] ἔδυ ἰδέσθαι [3]Ιδρίην, 697
Οἵ ποτε [99] Πυρρίχην ἐπ' ἀντολίην ἀφίκοντο, 698
[3]Ανδράσιν [3]Υρκανίοισιν ἀπεχθέα δῆριν ἔχοντες. 699
Καὶ * Καμαειτάων φῦλον μέγα, [75] τοὶ πρὸς Βάκχην 700
‖ σχιλιῶν ‖ Εὖ οἱ ‖ κὴ Εὖ στι. [3]Ινδῶν ἐκ πολέμοιο δεδεγμένοι [4] ἐξείνιαιαν, 701
Καὶ μὲ ‖ * Λιμναίων ἱερὸν χορὸν ἐσήσαντο, 702
Ζάμολξα κὴ νεβρίδας ὅτι σφίδεσι βαλόντες, 703
‖ ὁ δ' ἐν ερ. ‖ [3]Ενοῖ Βάκχε λέγοντες· ‖ ὁ δ' ὄρεσι [51] † φίλαλο δαίμων 704
‖ διαχεά- Κείνων ἀνθρώπων ἠμελεῖ κὴ ἤθεα χαίρει. 705
μαι. Τοῖς δ' ἐπ [81] Καστίῃ κυμαίνεται ἀμφιτρίτη· 706
[4] Ῥεῖα δέ τοι κὴ πώδε ‖ διαχεάμαι δάλασσαν, 707

[6] Hoc porro æstuante immensum in modum à borea,
[7] Glaciem videres præ frigore concretam. [668] Miseri
ii circa illum domicilia homines habent: [669] Perpetuò
is frigida nix, gelúque pernicioſè ſtans [cum pernicioſo
itu conjunctum] [670] Et quum è ventis plurimum frigus
nerit, [671] Aut equos morientes ante oculos cernas,
[2] Aut etiam mulos, aut in agro ſtabulantium genus
ium. [673] Neque etiam ipſi illæſi eſſe poſſent [674] Homi-
:s qui illis ſub flatibus manerent: [675] Verùm fugiunt,
nctis plauſtris, [676] Regionem in aliam: linquunt autem
rram ventis [677] Hybernis, qui etiam improba furentes
uentes] procella, [678] Terrámque agitant & montes
niferos. [679] Tot ſanè fluvium Tanain accolunt. [680] Sau-
matas verò excipiunt qui magis conferti ſunt [denſi]
[1] Sindi, Cimmeriique, & qui prope Euxinum [682] ‖Cer-
tiique, Oretæque, & ſtrenui Achæi, [683] Quos olim à
antho & Idæo Simoente [à Troja] [684] Flatus ab-
ixerunt auſtríque ‖ & aquilonis, [685] Sequentes ad
illum Martia fortitudine præditum [vel, † à Marte
iundum: vel, Martis filium] regem. [686] Poſt hos autem
bitant vicinam terram tenentes [687] Heniochi, Zygiique
Pelaſgica oriundi terra. [688] Ad receſſum autem inti-
um Ponti, † poſt terram Tyndaridarum, [689] Colchi
bitant, advenæ Ægypti, [qui eò commigrarunt ex Æ-
pto] [690] Prope Caucaſum qui ſunt, qui Hyrcanium
ope mare [691] Montibus altiſſimis excreſcit. ubi Phaſis
[2] † Circæi per dorſum [planiciem] ſe volvens campi,
[3] Euxini ad undam rapidam eructat ſpumam, [694] In-
ciens primùm è monte Armenio. [695] Hujus autem
rſus orientem boreámque adjacet iſthmus, [696] Iſthmus
iſcrimen] Caſpiique & Euxini maris. [697] In eo autem
bitant orientalis gens Iberorum, [698] Qui olim † è Pyrene
orientem venerunt, [699] Cum hominibus Hyrcaniis im-
acabile bellum cõmittentes. [700] Etiam † Camaritarum
itio magna, qui quondam Bacchum [701] Indorum è bello
cipientes, hoſpitio exceperunt, [702] Atque cum Bacchidi-
is ſacram choream duxerunt, [703] Cingula [balteos] &
nnulorum pelles pectoribus injicientes, [704] Euoe Bacche,
amantes: ipſe autem animo amplexatus eſt deus [705] Il-
rum hominũ nationem, & ſedes [domicilia] illius terræ.
[5] Poſt hos verò Caſpium fluctuat mare: [707] Facilè au-
m tibi & hoc deſcripſerim mare,

‖ *Cercetii Toretæq;.*
‖ *vel, & Zephyri.*
† *Agamemnonem ſc. cujus proavus Oenomaus Martis filius.*
‖ *potiùs, è Laconica.*
† *poſt Dioſcuriadẽ.*
† *Colchidis, ubi Circe nata, utpotè Æetæ ſoror,* v. Com.
† *Ex Hiſpaniâ, ubi Pyrenæi montes.*
† *virorum in cameris degentiũ,* v. Com.

Οὐ μὲ ἰδὼν ἀπάνευθε πίεσις, ὁ [36] νηὶ φρήσας. 77
Οὐ γάρ μοι βίος ὅτι [17] μιγαιάων ὅπι νηῶν· 70
Οὐ δέ μοι ἐμπορίη πεδόωσ, ἀλλ' ὅπι Γάγγην 71
Ἔρχομαι, ([72] διά τε πολλοὶ Ἐρυθραίης διὰ πόντε, 71
Ψυχῆς ἀκ ἀλέγοντες, ἵν' ἄσπετον ὄλβον ἔλωσ) 71
Οὐδὲ μὲ Τρκανίοις ὅπιμίσγομαι, ἀλλ' * ἐρεείνω 71
* Καυκασίας [98] κνημῖδας ‖ Ἐρυθραίων τ' Ἀεμνῶν· 71
Ἀλλά με Μεσσίαν φορέῃ νόος, ἄτε δυώαν 71
Νόσφιν ἀλημοσυνῆς πολλὼ ἄλα μετρήσαθαι, 71
Οὐρεά τ' ἤπειρόν τ' ἠὲ αἰθερείλω ὁδὸν ἄστρων· 71
Ἀλλ' εἰ τοι χῶμα φερίδρομον ἀμφιέλικτον 71
Πάσης Καστίης μεγάλης ἁλός. ἠκ ἀν' ἐκείνω 71
Νηῒ φρήσειας [5] τειτάπις ὅπι [50] κύκλα σελήνης· 72
Τόσσος γὰρ πόρος ὅσιν ἀμείλιχος. ἂψ ὃ μετ' ‖ ἄρκτος 72
Ἑλκομένη, [37] φερέχοῆς ὅπιμίσγει Ὠκεανοῖο. 72
‖ Ἦ δὴ πολλὰ μὲ θαῦμα μετ' ἀνδράσι θαύματ' ἀέξει, 72
Φύσει ὃ κρύσταλλον, ἰδὶ' *[36] περίεσσαν ἰάσπιν, 72
Ἐχθρὼ * Ἐμπέδοσιν, καὶ ἀμοις εἰκέλοισι. 72
Πάντα δὲ λοι [19] ἐρέω ὅσα ‖ μὴν [3] πέλει φλαὶ νέμονται, 72
Ἀρξάμενος πλαγίης ζεφυρίπδος † ἐκ βορέαο. 72
Πρῶτοι μὲ Σκύθαι εἰσὶν ὅσοι Κεραύνιος ἁλὸς ἄγχι 72
[10] Παρράλιον ναίκσιν ἀνὰ στόμα Καστίδος ὄλμου. 72
‖ Οὗτοι δ' ἐξείης, * ὅπι δ' αὐλοῖς Κάστιοι ἄνδρες· 73
Ἀλβανοί τ' ὅπι τοῖσιν [16] ἀμοῖοι, οἱ δ' ὑπὲρ αὖαν 73
Τρηχεῖαν ναίουσι Καδόσιοι. ἄγχι ὃ Μάρδοι. 73
Τρκάνιοι ‖ Τάπυροί τ'. ὄπι ὃ σφισιν ὁλκὸν ἐλίσσει 73
* ‖ Μάρδος, Δερκείων τε καὶ ‖ ἀφνειῶν πίμα Βάκτρων· 73
Ἀμφοτέρων γὰρ μέσσος ἐς Τρκανίην ἁλα [57] † βαίνει. 73
Ἀλλ' ἤπι Βάκτροι μὲ ἐπ' ἠπείροιο νέμονται 73
Χώρην εὐρυτέρην, * κνημοῖς ὑπὸ ‖ Παρνασσοῖς, 73
Δερβίκιοι δ' ἑτέρωθεν ἐφ' ὕδασι [84] Καστίοισι. 73
Τὰς ὃ μέτ', αὐλολίην δὲ, [36] πέριμνσι † κελαδοῦσι ‖ * Ἀορσοὶ 73
Μασσαγέται ναίουσι, δοῶν * ῥυτῆρες ὀϊστῶν· 74
Ἀνέρες οἷς μήτ' αὐτὸς ἐγὼ, μήθ' ὅσις ἑταῖρος 74
Ἐμπελάσσαι. μάλα γάρ [53] τε [81] † κακοξεινώτεροι ἄνδρων. 74
Οὐ γάρ σφιν σίτιο μιγίφερον ὅσιν ἐδωδὴ, 74
Οὐ δέ μιν [54] θάλασσα εἶν ἁλὶ μελαίνη· ἀλλὰ γὰρ ἵπποι 74
Αἵματι μίσγοντες λάκτὸν γάλα, δεῦτα πίδενται. 74
Τοῖς δ' ἐπὶ πρὸς βορέην Χωράσμιοι οἷς ἔπι γαῖα 74
Σκιδιὰς, ἧς διὰ ‖ μέσσων ῥέει ἱερὸς Ὦξος. 74
[53] Ὅσσε λιπὼν Ἡμωδὸν ὄρος, μὴ Καστίδα [57] † βαίνει. 74
[54] Τὸν μέτ', ὅπι [12] πρόχοῆσιν [81] Ἰαξάρτεω νέμονται 74

‖ lego Ερυθραίων Λεμνῶν, v.Com.

‖ ἄρκτον Ἑλκόμενος. ἦ, ὅθι δ' ἐπ' ἄρκτος Ἑλκομένη ‖ Ὅς δὲ. ‖ οἱ.

‖ Ὠννοι καὶ Οὐῶνοι.

‖ τ' Ἀπυροί. ‖ lego Μαργος Δερβεκίων τε ‖ ἀφνειὸν. ‖ lege Παφνισσοῖο vel Παφαμισσοῖο, Eust. ‖ ἀέξεω ‖ μέσσος. ‖ ὃ μὲν ἀνὰ μέσσον.

[708] Qui tamen non vidi procul meatus [sinus ejus] neque navi eò trajeci. [709] Non enim mihi vita est in atris [atra vice oblitis] navibus: [710] Neque mihi mercatura est paterna: neque ad Gangem [711] Proficiscor, (ut multi rerum per mare, [712] De vita non soliciti, quò immensas divitias consequantur) [713] Nec cum Hyrcaniis commercium mihi est. neque vestigo [714] Saltus qui in pede Caucasi, rubeorúmque Arianorum: [715] Verùm me Musarum agitat [impellit] mens, quæ quidem possunt [716] Absque agatione magnum mare metiri, [717] Montésque & contentem & æthereum cursum siderum. [718] Verùm fuerit anè forma rotunda, undique sinuosa, [719] Totius Caspii magni maris. non illud [720] Navi trajeceris † tertiæ ad orbes lunæ. [721] Tantus nanque trajectus est immanis. retrò autem ad septentriones [722] Protractus, † gurgitibus comiscetur Oceani. [723] Quod certè multa quidem alia inter omines miracula producit, [724] Gignit autem crystallum, tque aerei coloris iaspim, [725] Infestam Empusis, & aliis pectris. [726] Omnes autem tibi referam quotquot ipsum entes circũhabitant, [727] Orsus à latere occiduo à † borea. [728] Primi quidem Schythæ sunt, qui † Saturnium prope iare [729] Maritimam oram incolunt ad ostium Caspii iaris. [730] Unni autem deinceps: post ipsos autem Caspii iri. [731] Albanique post hos Martii, quique super terram [732] Asperam habitant Caduśii. prope autem Mardi, [733] Hyrmiique, Tapyrique. post autem ipsos tractum sinuat [734] ‖ Mardus, Dercebiorúmq; & divitum potus Bactrorum. [735] Amborum nanque medius in Hyrcanium mare effunitur. [736] Sed nimirum Bactri quidem in continente posdent [incolunt] [737] Regionem latiorem, sub jugis ‖ Parassi, [738] ‖ Dercebii autem altera ex parte ad undas Caias. [739] Hos verò post, orientem versus, trans resonanm [frementem] Araxem [740] Massagetæ degunt, velocum emissores sagittarum: [741] Viri quibus nec egomet, eque quisquis est sodalis [742] Appropinquet: multo nanie inhospitaliores sunt aliis. [743] Neque enim ipsis suavis umenti est cibus, [744] Neque sanè vinum indigenum populare] sed equorum [745] Sanguini miscentes candim lac, epulas apponunt. [746] Hos autem post ad boream, horasmii: post quos terra [747] Sugdiana, cujus per meum volvitur sacer Oxus, [748] Qui linquens Emodum ontem, in Caspium [mare] labitur. [749] Quem post, ad ienta Iaxartæ degunt

‖ *& Arianorum mare Rubrum accolentium.*

† *intra trimestre spatium.*

† *Error veterum, cùm mare Caspium cum Oceano commercium non habeat.*

† *& à boreali ejus lateris parte.*

† *prope Oceanum septentrionalem.*

‖ *Margus Derbeciorum.*

‖ *Parpanisi.*

‖ *Derbecii.*

Τόξα Σάκας φορέοντες, ἀ[35] μικέης ἄλλοθ' ἑλέσχοι 750
Τοξεύτης· ἀγὰς σφι *[106] θέμις[72] ἀνεμώλια βάλλειν. 751
‖ Φρένοι. Καὶ Τόχαρροι, ‖ Φρέρροί τε· καὶ ἔθνεα βάρβαρα Σηρῶν, 752
Οἵλε βόας μὲ ἀναίνονται καὶ ἴφια μῆλα, 753
Αἰόλα ὄ * ξαίνοντες ἐρήμης ἄνθεα γαίης, 754
Εἰμαλέα τεύχουσιν πολυδαίδαλα, πημάντα, 755
‖ γαίης. Εἰδώλια[41] χροιῇ λειμωνίδος ἄνθεσι ‖ [41] ποίης· 756
Κείνοις ἔπ[53] κεν ἔργον ἀρηχάων ἐρίσσειεν. 757
Ἄλλοι ὄ Σκύθαι εἰσὶ * ἱππήμοι, ὅτε νέμονται 758
* Ἐραλιάς· τοὶ δέ σφι[36] δυσήνεμος ἑστήκασιν χθών, 759
‖ κεχλιμένη. Χειμερίοις ἀνέμοισι ‖ λελειμμένη, ἠδὲ χαλάζαις. 760
Τόσσοι μὲ φῶτες τοὶ Κάσπια κύματ'[48] ἔασι. 761
‖ vid. not. in v. 821, * [47] Φεράζεο δ' ἐκ Κόλχων καὶ Φάσιδος ἐς δύσιν ἴδη, 762
[57] † Ἐυξείνῳ ὧδε ‖ κεῖσθ', ὁπλαδὸν ἔθνεα Πόντῳ, 763
‖ Ἄσχι. ‖ Ἄσχι[16] Θρηϊκίῃ σύμαλοθ', τόθι * Χαλκὶς ἄρουρα. 764
Βύζηρές τοι φῶτα, καὶ αἰχμῇ φῶλα βεχείρων· 765
Μάκρωνες, Φίλυρές τε, * καὶ [56] οἳ μούσυνας ἔχουσι 766
Δερβίκες. τοὶ δ' ἄσχι * πολύρρωστες Τιβαρηνοί. 767
Τοῖς δ' ἔπι, καὶ * Χάλυβες συφελὼ καὶ ἀπηνέα γαῖαν 768
Ναίουσιν, μογεροὶ δεδαηκότες ἔργα ζιδήρου, 769
Οἳ ῥα [6] † βαρυδόποισιν ἐπ' ἀκμοσιν [24] ἑσπῶντες, 770
Ὄυπολε παύονται καμάτῳ καὶ ὀίζυος αἰνῆς. 771
Τὰς ὄ μὲτ' * Ἀσυρίης * φορέχυσις χθονὸς ἐκτελάνυσσε· 772
Ἔνθ' [89] Ἀμαζονίδεσσιν ἀπ' ἔρεθ' Ἁρμῳίοιο 773
‖ ἐνίπτειν. Λάθρον ὕδωρ ‖ φορέπτειν * ἐννάλιος Θερμώδων, 774
Ὅς πτ'[2] † ἀλωομένῳ Ἀσωπίδα [21] † δέκλο Σινώπην, 775
Καὶ μιν [3] * ἀκηχεμένῳ σφετέρῃ * παρενάσσαλο χώρῃ, 776
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσιν. ὁ γὰρ φιλότητι ἔρασσε 777
* Ἰαμύδνων, πάσης ἀπενόσφισεν ἐκ ἐθέλουσαν. 778
Ἐκ τῆς καὶ [6] πολίεθρον ἐπώνυμον ἄνδρες ἔχουσι· 779
‖ Θερμ. Κεῖνα δ' αὖ πολεμοῖο ‖ φορεῖ χρυμώδεας ὄχθας 780
[97] Γέμνοις κουσάλλα καθαρὸν λίθον, [72] ἰδὰ [13] τε πάχλῃ 781
Ἀφρεείλῃ· [65] † δύεις δὲ καὶ * ὑδατόεσσαν ἴασιν. 782
Ἴεις δ' ἐξείης καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει. 783
Τῷ δ' ὁπλομυρίοισι ῥοαὶ Ἄλυος πολεμοῖο, 784
‖ Ἐλκ. μέν. ‖ Ἑλκόμεναι βορέλυσδε, Καρομβίδος ἐγγύθεν ἄκρης, 785
Ἀρξάμεναι πορέπτον ἀπ' ἔρεθ' Ἁρμῳίοιο. 786
Παφλαγόνες δ' ὅτι τοῖσιν ἐπ' ἠϊόνεσσι νέμονται, 787
‖ Ἠγίθ. Καὶ * Μαιανδρωῶν ἱερὸν ‖ πέδον· ἔνθ' ἐνέπουσιν 788
* Ὀυδαῖοι Κρονίδαο μέγαν κύνα * χαλκεόγωνον, 789
Χερσὶν ἀνελκόμενον μεγαλόφρονος Ἡρακλῆος, 790
‖ στόμαλος. Δεινὸν ὑπὸ ‖ στομάτων [12] βαλέειν σιαλώδεα χυλόν· 791

Τὸν

Sarmatiæ Europæ pars
SARMATIA ASIATICA
Mæotis palus
SCYTHIA INTRA IMAUM
SCYTHIA EXTRA IMAUM
MARE CASPIUM Seu HYRCANIUM
Iaxartes
Ariacæ
SOGDIANA
Sacæ nomades
Massagetæ Ptol:
Pontus
EUXINUS
COLCHIS
IBERIA
ALBANIA
Pontus Galaticus
Cappadocia
ARMENIA MAIOR
Gordene
Mesopotamia
Assyria
Babylonia
Media
Parthia
ARIA
Paropanisus
Bactriana
Choramy
Caucasy montes
Cyprus
MARIS MEDITERRANEI PARS
Ægyptium pelagus
Palmyrena
Syria
Phœnicia
Iudæa
Arabia Deserta
Arabia Petræa
Arabia Felix
Sinus Persicus
CARMANIA DESERTA
DRANGIANA
ARACHOSIA
INDIA INTRA GANGEM
INDIA EXTRA GANGEM
INDOSCYTHIA
Ægyptus
Libya Propria
AFRICÆ PARS
Sinus Arabicus
MARE RUBRUM
ÆTHIOPIA SUB Ægypto
Troglodytæ
Adulitæ
DYTÆ
EREMBI
Catabani
Sabæi
Homeritæ
Catabania
Asabi
Sachalitæ
Avalitæ
Azaniæ pars
Barygaza
Sinus Gangeticus
MARE ORIENTALE
Taprobanæ pars
Sinus Magnus
Chersonesi pars
ASIÆ Veteribus Cognitæ Tabula

Τόξα Σάκχα φορέοντες, αἰ [35] μηκέτι ἄλλοθ' ἑλέσχοι 750
Τοξάζηται· ἀγὰρ σφι * [106] δέμας [72] ἀνεμώλια βάλλειν. 751
‖ φρῆνας. Καὶ Τόχαροι, ‖ φρῆρές τε· καὶ ἔθνεα βάρβαρα Σακῶν.

‖ γαίης.

‖ κεκλιμένη. ‖ vid. not in v. 821 ‖ Ἄρκτ.

‖ ἐνίησιν

‖ ὠδάς.

‖ Ἐλκομένας.

‖ ῥώθωνας.

Χερσὶν ἀνελκόμενον μεγαλόφρονα Ἡρακλῆα, 790
‖ στόμαλος. Δεινὸν ἀπὸ ‖ στομάτων [12] βαλέειν σιαλώδεα χυλόν· 791
Τὸν

750 Arcus Sacæ geſtantes, quos nemo alius improbaverit
751 Sagittarius. non enim ipſis fas eſt incaſſum jaculari.
752 Et Tochari, Phruríque, & gentes barbaræ Serum,
753 Qui boves quidem aſpernantur, & pingues oves:
754 Varios autem depectentes deſertæ flores terræ, 755 Veſtes faciunt varii artificii pretioſas: 756 Similes colore pratenſis floribus herbæ. 757 Illis nequaquam opus aranearum certaverit. 758 Alii item Scythæ ſunt numeroſi, qui poſſident 759 †Extremitates: circum verò ipſos tellus quam venti infeſtant, eſt porrecta, 760 Hybernis ventis objecta, atque grandinibus. 761 Tot quidem gentes circum Caſpias undas ſunt. 762 Obſerva autem, à Cholchis & Phaſide ad occaſum jam, 763 Euxini juxta labrum [littus] turmatim [catervatim] gentes Ponti, 764 Uſque ad Thracium oſtium, ubi †Chalcis tellus. 765 Byzeres tibi primùm, ac prope [illos] gentes Bechirum, 766 Macrones, Peilyréſque, & † qui turres habent 767 Ligneas. hos verò juxta, pecore abundantes Tibareni. 768 Poſt hos autem, etiam Chalybes duram & ſævam terram 769 Habitant, laborioſi edocti fabricam ferri: 770 Qui quidem graviſonas [gravifremas] ad incudes ſtantes, 771 Nunquam ceſſant à labore & ærumna gravi. 772 Hos autem poſt, † Aſſyriæ aggeſtio [aggeratio] terræ extenta eſt, 773 Ubi Amazonidibus è monte Armenio 774 Albam [limpidam] aquam immittit bellicoſus Thermodon, 775 Qui quondam errabundam Aſopi filiam excepit Sinopen, 776 Atque ipſam mœſtam ſua collocavit in regione, 777 Jovis imperio. hic enim concubitus jucundi 778 Cupidus, à patria abduxit invitam. 779 A qua etiam †urbem cognominem homines habent. 780 † Illius autem fluvii circa frigidas ripas 781 Secabis cryſtalli nitidum lapidem, veluti glaciem 782 Hybernam: invenies verò & cæruleam iaſpim. 783 Iris autem deinceps limpidas aquas in mare mittit. 784 Poſt hunc verò murmurant fluenta Halyis fluvii, 785 Quæ trahuntur boream verſus, Carambim prope promontorium, 786 Exorta primùm è monte Armenio. 787 Paphlagones autem poſt hos ad littora habitant, 788 Et Mariandynorum divinum ſolum: ubi perhibent, 789 † Terreſtris Saturni ingentem canem, æneam vocem habentem, 790 Manibus extractum magnanimi Herculis, 791 Terrum è faucibus projeciſſe ſalivæ ſimilem ſuccum:

† *Extremas orbis partes ad ſeptentrionem.*
† *Chalcedonia regio.*
† *Moſſynœci, Periphr.*
† *Leucoſyriæ, v. Com.*
† *Sinopen.*
† *Thermodontis.*
† *Cerberum, Jovis Stygii, hoc eſt, Ditis, canem.*

Τὸν μ' ἐδέξαλο γαῖα, ϗ ἀνδράσι * πᾶμ' ἐφύτευσεν. 79
Ἀσχ ὃ Βιθυνοὶ λιπαρὼ χθόνα ναιετάουσι, 79
Ῥήβας ἔνθ' ἐρατεινὸν ὑπωρείῃσι ῥέεθρον, 79
94 Ῥήβας, ὃς Πόντιο θρᾳξὶ σομάτεσσιν ὀλεύει, 79
94 Ῥήβας, ἓ κάλλιστον ὅτι χθονὶ σύρεϊ ὕδωρ. 79
Τόσσοι μ' Πόντιο θρῄκιπται ἄνδρες 48 ἔασι· 79
Κεῖνα δέ τι Σκυθίης θρηλελεγμένα φῦλα πολέθω. 79
Νῶϊ δ' αὖ * 10 παρράλίης Ἀσίης πόρον ἐξενέποιμι, 79
Ὅς ῥά τε θρὸς νότον εἰσιν ἐφ' Ἑλλὴς πόντον ὀδεύων, 80
Καὶ 49 ποτὶ μικρὸν νόπον ῥόον Αἰγαίοιο. 80
Μέσφ' αὐτῆς Συείης τε ϗ Ἀρραζίης ἐρατεινῆς: 80
* Χαλκιδέες μ' θρῆτα θρᾳξὶ σόμα γαῖαν ἔχουσιν, 80
Οὐδας ἐς 62 ἀντιπέρην Βυζάντιον εἰσορόωντες. 80
† Βέβρυκες δ' ὅτι τῆσι, ϗ 4 ἄρεα Μισίδος αἶης, 80
Ἠχί θρ ἰμερόεντα * Κίῳ θρείῃσι ῥέεθρα, 80
* Τῶ πο' ὅτι θρεχῆσιν Ἴλιον ἠρπάζατο νύμφη, 80
Ὀπηδὸν δερφάντα πελωρίης Ἡρακλῆῳ. 80
Ἔνθεν ἐφ' Ἑλλήσποντον ὑπερέχῃ ἄσπετον 98 ἀγκὼν 80
Βαιότερης Φρυγίης· ἑτέρη δέ τοι ἔνδοθι κεῖται, 81
Εὐρυτέρη 24 γαίῃσι, παρ' ὕδασι Σαγγαρείοιο. 81
Ἀλλ' ἤτοι μεγάλη μ' ἐπ' ἀνθολίλῳ τελάνυσαι, 81
Ἱππίῳ, λιπαρή τε· θρὸς ἑσπερίλη δ' αὖ ἴδριο 81
* Τλῶ ἑτέρλω, ἣ κεῖται ὑπὸ ‖ ζαθέης 88 πόδας Ἴδης, 81
‖ ζαθέης. Ἴλιον 36 ἠνεμόεσσαν ὑπὸ πλαρῆσιν ἔχουσα, 81
94 Ἴλιον, ἀγλαὸν ἄστυ παλαιγλύφων ἡρώων. 81
94 Ἴλιον, ἰῶ 70 ἐπίλιστε 16 Ποσειδάων ϗ Ἀπόλλων, 81
94 Ἴλιον, * ἰῶ ἀλάπαξαν Ἀθλιαίη τε ϗ Ἥρη· 81
‖ ὑπ' ἐυρρέοντι. Ξάνθῳ ‖ ἐπ' ἐυρὺ ῥέοντι ϗ Ἰδαίῳ Σιμόεντι. 81
Τλώδε μέτ' Αἰολίδος 22 θρᾳπέπλαϊ ἤθεα γαίης, 82
Αἰγαίς θρᾳ 98 * χεῖλος, * ὑπὲρ μέγαν Ἑλλήσποντον. 82
‖ ἔνθα. Τῇ δ' ὑπαυετάουσιν ἀγαυῶν ‖ 56 παῖδες Ἰώνων, 82
‖ Ἀσχίαλα. ‖ Ἀσχίαλοι 24 γεγαῶτες, ὅτι χθονὸς ἧς διὰ 10 μέσσης 82
Μαίανδρῳ λιπαρῆσι κατέρχεϊ εἰς ἅλα δίναις, 82
Μιλήτῳ τε μεσηγὺ ϗ * εὐρυχόρου Πειλώης. 82
71 17 Τάων ἀμφοτέρων γε βορφοτέρω ἐσίδριο 82
10 Παρράλίλω Ἔφεσον, μεγάλλω πόλιν 101 * Ἰοχεαίρης, 82
βαθυδὸν. Ἔνθα θεῇ ποτε ‖ 36 νηὸν Ἀμαζονίδες 2 † τετύκοντο, 82
* Πρέμνῳ ἔνι πτελέης, θρεωσῶν ἀνδράσι θαῦμα. 82
* Μηονίη δ' ὅτι τῆσιν ἐπ' 22 ἀνθολίλῳ τετάνυσαι, 83
Τῳόλῳ ὑπ' 36 ἠνεμόεντι. τόθεν Πακτωλὸς ὀδεύων 83
* χρυσὸν ὁμοῦ δίνῃσιν ἐφελκόμενος κελαρύζει. 83
Τοῦ δ' αὖ ὅτι πλαρῆσι καθήμενος 4 εἴσεις ὥρῃ 83

Κύκνα

792 Quem quidem [ſuccum] recepit terra, & hominibus noxam procreavit. 793 Propè autem Bithyni pinguem erram incolunt, 794 Rhebas quò amabile immittit fluntum, 795 Rhebas, qui Ponti [Euxini] juxta oſtia incedit, 796 Rhebas, cujus pulcherrima ſuper terram trahitur inda. 797 Tot quidem Ponti accolæ homines ſunt: 798 Illæ autem Scythiæ antè memoratæ gentes ſunto. 799 Nunc verò maritimæ Aſiæ tractum eloquar, 800 Qui quidem in auſtrum abit, ad Helleſpontum tendens, 801 Et id longiſſimi auſtralem gurgitem Ægæi, 802 Uſque ad pſam Syriámque & Arabiam amabilem. 803 † Chalcilenſes quidem primùm prope oſtium terram tenent, 804 † Solum in tranſverſum Byzantium ſpectantes. 805 Bebryces autem poſt hos, & montes Myſiæ terræ, 806 Quâ amœnas Cius projicit undas, 807 Cujus olim uxta fluenta Hylam rapuit nympha, 808 Strenuum amulum ingentis Herculis. 809 Inde in Helleſpontum procurrit immenſus flexus 810 Minoris Phrygiæ: altera verò intus ſita eſt, 811 Latior quæ eſt, ad aquas Sangarii. 812 Verùm magna quidem ad ortum extenta eſt, 813 Equorum altrix, pinguiſque. ad occaſum autem cernes 814 Alteram, quæ ſita eſt ſubter divinæ pedes [radices] Idæ, 815 Trojam ventoſam [in loco edito ſitam] ſub lateribus habens, 816 Trojam, inſignem urbem veterum heroum, 817 Trojam, quam condiderunt Neptunus & Apollo, 818 Trojam, quam everterunt Minervâque & Juno, 819 Ad Xanthum latè fluentem, & Idæum Simoentem. 820 Hanc autem poſt, Æoliæ expanſæ ſunt ſedes terræ, 821 Ægæi juxta labrum [littus] ultra magnum Helleſpontum. 822 Hanc autem poſt habitant illuſtrium liberi Ionum, 823 Maritimi qui ſunt, in terra quam per mediam 824 Mæandrus pinguibus delabitur in mare vorticibus, 825 Miletum inter & ſpatioſam Prienam: 826 Quibus ambabus magis borealem aſpicies 827 Maritimam Epheſum, magnam urbem Dianæ, 828 Ubi deæ quondam ædem Amazonides ſtruxerunt, 829 In trunco [ſtipite] ulmi, immenſum hominibus miraculum. 830 Mæonia autem poſt has urbes ortum verſus porrecta eſt, 831 Tmolo ſub ventoſo. unde Pactolus means, 832 Aurum cum vorticibus trahens ſuſurrat. 833 Hujus autem ad latera ſedens veris tempore

† noxiam herbam Aconitum

† Chalcedonii.

† Ex adverſo in ſolum Byzantium ſpectantes

834 Olorum

‖ ὕλλω. * Κύκνων φοιτάοις λιγυρὴ ὄπα, τοί τε κατ' ‖ ὕδωρ 83
Ἔνθα κ' ἔνθα νέμονται ἀεξομένης ἐπὶ [4] ποίης. 83
‖ ἐς Ασίδα Πολλοὶ δὲ λιμῶνες ‖ ἐν * Ἀσίδι πλεδάωσιν· 83
[72] Ἔσχατα δ' [23] ἀμπελόεν Μαιάνδριον, ἔνθα Καΰστρε 83
‖ παφλάζονθ'. Ἤνυσα ‖ καχλάζονθ' * ὑπὲρ ῥέεθρα ἀγλαὸν ὕδωρ. 83
Οὐ [36] μὰν οὐδὲ γυναῖκας [10 46] * ὀνόσεαι, αἳ περὶ κεῖνο 83
Θεῖον ἔδος, χρυσῷο κατ' ἰξύος ἄμμα βαλέσθαι 84
‖ ἀμείβονται. [39] Ὀργεῦνται, ἑκάτερθε ‖ ἑλισσόμεναι περὶ κύκλον, 84
[5] Εὖτε [82] Διωνύσοιο χορεύσασθαι τελέσειεν. 84
‖ περισμαραγεῦντες. [53] Σὺν καὶ παρθενικαί, νεοθηλέες ἠΐθεοί τε, 84
Σκαίοισιν· τῆσιν ὃ ‖ πέπλος [39] σμαραγεῦντες ἄπασι 84
‖ πεπέσφι. Ἴμερλος δονέουσιν ὅτε ‖ πέπαθεσι χιτῶνας. 84
[54] Ἀλλὰ τὰ μὲν Λυδοῖσι μετ' ἀνθρώποισι μέλονται. 84
‖ κεκλιμένοι. Πρὸς δ' ἄλα ‖ κεκλιμένῃσι Λύκιοι χθόνα ναιετάουσι, 84
Ξάνθῳ ὅθι περχῆσιν, [80] εὐρρείτῃ πολεμοῖο· 84
Ἔνθα βαθυκρήνοιο φαείνεται ὄρεα Ταΰρε, 84
‖ Παμφυλίων. ‖ Παμφύλων καὶ μέχρι· Κράγον δέ ἑ φημίζουσι. 85
Κεῖθι δ' αὖ ἀνθρήσεις * [4] ὑποφρύλιον [6] πολίεθρον 85
Ἀσπενδον, πολεμοῖο φερὲ [87] ῥόον Εὐρυμέδοντος, 85
Ἔνθα * συοκτονίῃσι Διωναίῳ ἰλάονται. 85
Ἄλλαι δ' ἐξείης Παμφυλίδες εἰσὶ [38] πόληες, 85
* Κώρυκος, Πέργη τε, καὶ [36] ἠνεμόεσσα Φάσηλις· 85
Τῶν ὃ πρὸς ἀντολίην [5] μεσάτῃ χθόνα ναιετάουσιν 85
Ἰδρίες ἐν πολέμοισι Λυκάονες ἀγχιλότοξοι. 85
Τοῖς δ' ἐπὶ [17] Πισιδέων λιπαρὸν πέδον· ἦχι πόληες, 85
Τερμεῆς. Λύρβη τε, καὶ ἰῷ ἐπολίσσαιλο λαός 85
Πεῖν ποτ' Ἀμυκλαίων, μεγαλώνυμος ἐν χθονὶ Σέλγη. 86
Κεῖθεν δ' εἰς αὐγὰς, σκολιὸν πρεμνεύμενος εἶμον 86
Πολλὸν ἔσω [24] βεβαῦα πρὸς ἕρομος ἀμφιγίπι, 86
[104] * Γείτων Εὐξείνοιο πολυκλύστοιο θαλάσσης. 86
‖ πόνθ'. Κεῖνός τοι Κιλίκων προσύρεται ἔθνεα ‖ κόλπῳ 86
Μακρὸς ἐπ' ἀντολίην· Ἀσίης ὃ [4] τεινὰ [39] καλεῦσι. 86
‖ ἀρχομένων Καὶ * πρὸ μὲν πλεόνων πολεμῶν ὑπεμίσγετο ὕδωρ 86
Τηλόθεν ‖ ῥεχομένων, Πυραμοῖό τε καὶ Πινάροιο, 86
‖ lego ἰεμένω, v. Com. Κύδνε ἑ σκολιοῖο μέσην διὰ Ταρσὸν ἰόντος· 86
Ταρσὸν [80] [22] εὐκτιμένην, * ὅθι δὴ πόλε Πήγασος ἵππου 86
Ταρσὸν ἀφεὶς, χώρῳ [21] λίπεν [4] ἤνεμα, πῆμος ἀρ' ἵππε 87
‖ v. Com. in v. 821. * Ἐς [5] Διὸς * ‖ ἱέμενος [21] πέσεν ἥρως Βελλεροφόντης. 87
Κεῖθι δὲ καὶ * πεδίον τὸ Ἀλήϊον, ἔνθ' ἀτ' ‖ [50] νῶτα 87
Ἀνθρώπων ἀπάνευθεν ἀλώμενος [14] * ἐνδιάασκε. 87
‖ βεβάασι Πολλαὶ δ' ἐξείης Κιλίκων ‖ [24] γαίασι πόληες, 87
Λυρνησσὸς, Μαμόη τε, καὶ Ἀγχιάλεια, * Σόλοι τε· 87

4 Olorum exaudires canoram vocem, qui in nemore
5 Hîc & illic pascuntur, crescente in herba. 836 Multa
anque prata † in Asia virent, 837 Præcipuè verò in
mpo Mæandrio: quò Caystri 838 Placidè stre-
entis influit splendida aqua. 839 Ne mulieres quidem
tuperabis, quæ in illo 840 Divino solo, aureo per lumbos
ilia] vinculo cinctæ 841 Tripudiant, mirificum se fle-
entes circum orbem, 842 ‖Quando Bacchi choreas cele-
rant: 843 Simul quoque virgines, recens ablactati velut
innuli, 844 Saltant. quibus circumstrepentes venti,
45 Elegantes agitant in pectoribus vestes. 846 Atque
æc quidem Lydos apud homines curæ sunt. 847 Ad mare
utem vergentem Lycii terram incolunt, 848 Xanthi ad
uenta, pulchriflui amnis: 849 Ubi alta præcipitia ha-
entis visuntur montes Tauri, 850 Ad Pamphylios etiam
sque: Cragum verò illum vulgò appellant. 851 Illic
iam videre queas quod supra mare est [maritimum]
ppidum 852 Aspendum, fluminis juxta undas Eury-
edontis, 853 Ubi suum mactationibus Dionæam [Venę-
em] placant. 854 Aliæ autem deinceps Pamphylicæ sunt
rbes, 855 Corycus, Pergáque, & ventosa [ventris expositra]
haselis. 856 Harum autem ad orientem mediam terram
abitant 857 Periti in bellis Lycaones, curvis arcubus
tentes [sagittarii.] 858 Hos verò post, Pisidarum pingue
olum: ubi urbes, 859 Termessus, Lyrbáque, & quam
ondidit populus 860 Olim aliquando Amyclæorum,
Spartanorum] quæ est magni nominis in terra Selga.
61 Inde autem in orientem, obliquum circumsecat tra-
nitem 862 Multum introgressum circumfluum mare,
63 Vicinum Euxino undoso æquori. 864 Ille sanè Cili-
um trahitur circum gentes sinus 865 Longus in orientem:
Asiæ verò angustias [fauces] vocant. 866 Atque † in hunc
quidem multorum fluminum commiscetur unda, 867 Pro-
ul venientium, Pyramíque & Pinari, 868 Cygníque flexu-
osi [sinuosi] mediam per Tarsum euntis, 869 Tarsum bene
tructam, ubi quondam Pegasus equus 870 Ungula amissa,
oco reliquit nomen, quando ex equo 871 Ad Jovis
domicilium] ‖ proficiscens decidit heros Bellerophon.
872 Illic etiamnum campus Aleius, cujus in dorso [in pla-
nicie] 873 Ab hominibus seorsum oberrans versabatur.
874 Multæ autem deinceps Cilicum sunt urbes, 875 Lyr-
nessus, Mallúsque, atque Anchialia, Solíque:

876 Aliæ

† *in Asiâ strictè & propriè dictâ, v. Com.*

‖ *vel, ac si celebrarent.*

† *in Issicũ sinum.*

‖ *proficiscente, seu delato.*

Αἱ μὲν, ἐν ἠπείρῳ, αἱ δ' αὐτῆς ἄγχι θαλάσσης. 87
‖ Συρίων. Τῆς δ' ἔπι, [5] * Κομμαγηνῶν ἔθος, ‖ Συείης τε πόληες 87
‖ ὑπερτέτης θειμήκεες. ἀμφὶ γὰ ὄλκοὶ 87
Θινὸς ‖ ὅτι τρεπῆς θειμήκεες. ἀμφὶ γὰ ὄλκοὶ 87
Ἐς δύσιν ἕρπουσι πολιῆς ἁλὸς, ἄχρι κολώνης 87
θειμήκεα. Οὔρεα δ' ἀγχιάλοιο βαθυκρήμνου Κασίοιο. 88
[16] Ῥηδίως δ' ἂν τοι λοιπὸν πόρον αὐδήσαιμι 88
[17] Γαιάων Ἀσίης· [97] ὁ δέ τοι λόγος ἐν φρεσὶν ἔστω, 88
Μηδ' * ἀνέμοις φορέοιτο πονηθέντων χάριες ἔργων. 88
Εἰ γάρ μοι σάφα τοῦδε καταφρήσαιο [98] κέλευθον, 88
[3] Ἦ τάχα [32] κἀν ἀνθρώποισιν ὁμαρτήσειας ἀρηρότοις 88
Καὶ πολέμους, πολίων τε θέσιν, καὶ γαῖαν ἑκάστην. 88
‖ τετάχθω * Σχῆμα μὲν ἓν [36] † πουρέουσι ὅπη πλατυῆσι ‖ τετύχθω, 88
‖ μὲν. [32] Πεπλαμένον δολιχοῖσιν ἐπ' ἀντολίην πεδίοισιν. 88
‖ ἐς ἠῶ. [32] [11] † Οἶδα ‖ γὰ ἐν ἀρήτοισιν [39] ἐμοὶ εἰπόντ [74] † ἀνάκτος 88
Ἀσίη. Πᾶσαν ‖ ἔως Ἰνδῶν Ἀσίην ὄρος ἀνδιχα τέμνειν. 89
* Κεῖνό τοι ἐν πλατυῆσι βορειότερον τελέοιτο· 89
Νεῖλον δ' ἐσίειον πλατὺν πέλοι αὐτὰρ ἔπειτα 89
‖ εἴδματ' Ἐρυθρόν. Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς· νότον δ' [16] ἁλὸς ‖ εἴδματ' Ἐρυθρῆς. 89
[47] Φρίζεο δ' ὡς * τὸν [98] πέζαν ἐπ' ἀγκὰς ἵξομαι ἤδη, 89
Ἀρξάμενον Συείηθεν, ὅθεν [21] λίπον· ἐκ δ' ἄρ' ἔμοιγε 89
Μύθε ἄτε φλοιὸν ἀνὴρ ὀπιμωμήσαιτο. 89
‖ ἐς νότον. Ἀλλ' ἴτοι Συείη μὲν * [4] τὴν ἁλὸς ‖ ἐγγύθεν ἕρπε 89
Ἐς νότον, ἀντολίῃ τε, [6] πολύσταλιν αἶαν ἔχουσα· 89
Ἦν * Κοίλῃ ἐνέπουσιν ἐπώνυμον, [32] ἕνεκ' ἄρ' αὐτῆ 89
‖ τὸν. Μέσσην καὶ [6] † χθαμαλὴν ὀρέων ‖ δύο [32] † τερσὸν ἔχουσιν, 90
Ἑσπερίη Κασίοιο, καὶ ἠὼς Λιβάνοιο· 90
Καὶ τῇ μὲν πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν, 90
Οὐχ ἅμα ναιετάοντες ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διαμφὶς. 90
Οἱ μὲν, ἐπ' ἠπείρῳ, [1] τοὶ μὲν Σύριοι καλέονται· 90
Οἱ δ', ἁλὸς ἐγγὺς [1] ἐόντες, [58] ἐπώνυμοί εἰσι Φοίνικες, 90
* Τῶν δ' ἀνδρῶν γλυφῆς οἱ Ἐρυθραῖοι [24] γλάσσιν 90
‖ Dat. poet. Οἱ ὦρτο ‖ νήεσσιν ἐπειρήσαντο θαλάσσης, 90
Πρῶτοι δ' ἐμπορίης ‖ ἁλιδινέος ἐμνήσαντο, 90
‖ ἁλιμηδέος. Καὶ βαθὺν ἠρεμίων ἄστρων ‖ πόρον [10] ἐφράσαντο. 90
Οἵ τ' Ἰόπην, καὶ Γάζαν, * Ἐλαΐδα τ' ἐναίοισι, 91
‖ χρεὼν. Καὶ Τύρον ὠγυγίην, Βηρυτὸν τ' αἶαν ἐρατνὴν 91
‖ ἠνεμόεσαν. Βύβλον τ' ἀγχίαλον, καὶ Σιδόνα ‖ ἀνθεμόεσαν, 91
Ναιομένην χαρίεντος ἐφ' ὕδασι Βοστρηνοῖο, 91
Καὶ * Τρίπολιν λιπαρὴν, Ὀρθωσίδα τε, [88] Μάραθόν τε, 91
* Λαοδίκειαν θ' ἣ κεῖται ἐπ' ἠόνεσι θαλάσσης 91
‖ Πισιδίῃσι. Καὶ ‖ [85] † Ποσιδήϊα ἔργα, καὶ ἱερὰ τέμπεα Δάφνης, 91
Ἦχί [53] θεὸς Ἀντόχοιο ἐπώνυμος Ἀντιόχεια. 91

Αὐτὰ

876 Aliæ quidem in continente, aliæ verò ipsum prope nare. 877 Post has autem, Commagenum solum, Syriæq; ppida, 878 Littore in inflexo longè protracta. circum anque tractus 879 In occasum conversus est cani maris, sque ad jugum 880 Montis maritimi, alta habentis præipitia Casii. 881 Facilè autem tibi reliquum cursum [reliquam peragrationem]eloquar 882 Terrarum Asiæ. verùm æc tibi verba in mente hæreant: 883 Neque à ventis feraur elaboratorum gratia operum. 884 Etenim si mihi planè anc perceperis viam [viæ descriptionem]. 885 Profectò tiã aliis peritè memorare possis 886 Et fluvios,& urbium itum, & regionem unamquanque. 887 Figura igitur quaior in lateribus esto, 888 Expansa spatiosis in ortum ampis. 889 Scis enim te inter prima dicentem me audisse 890 Totam usque ad Indos Asiam montem bifariam scinlere: 891 Ille mons tibi inter latera magis aquilonaris iat: 892 Nilus autem occidentale latus sit: at orientale, 893 Indicus Oceanus: australe verò, maris undæ rubri. 894 Observa autem quomodo sub ultimam oram [illius uadrilateri] in orientẽ perveniam jam, 895 Orsus à Syria, nde reliqui [digressus sum] neque me 896 Sermo tanquam sit confictus, quisquam possit reprehendere. 897 Sed imirum Syria quidem super mare prope serpit 898 Ad ustrum, orientémque, urbibus abundantem terram: 899 Quam Cavam perhibent cognomine, quandoquidem psam 900 Mediam ac depressam [humilem]montium duo acumina cingunt, 901 Occidentalis Casii, & orientalis Libani. 902 Et hanc quidem multique & divites homines enent, 903 Non simul habitantes cognomines, sed seorsum: 904 Alii quidem super [in] continente, qui sanè Syrii vocantur: 905 Alii autem, prope mare sunt cognomento Phœnices, 906 † Eorum hominum ex genere [stirpe] qui Erythræi [rubri maris accolæ]fuerunt. 907 Qui primi navibus periculum fecerunt maris, 908 Primi itẽ mercaturam marivagam excogitarunt, 909 Atque profundam cœlestium siderũ viam deprehenderunt [observarunt] 910 Qui Iopen, & Gazam, Elaidémque incolunt, 911 Et Tyrum vetustam, Berytíq; terram amœnam. 912 Byblúmq; maritimam, & Sidonem floridam, 913 Habitatam venusti ad fluenta Bostreni, 914 Et Tripolim pinguẽ, Orthosidáq; Marathúmque, 915 Laodicénque, quæ sita est ad littora maris, 916 Et † Neptunia opera, & sacra tempe Daphnes, 917 Ubi quidem Antiochi de nomine dicta Antiochia. 918 Cæ-

† vel contrà; amphibola enim sunt verba, v. Com.

† Posidium.

‖ δένδρεα. Αὐτὰρ ἐνὶ [87] [12] μέσσῃσιν, Ἀπαμείης [6] πολύλεθρον. 918
‖ Ἀρραβίη κόλπε πύμαλον ῥόον. ‖ καὶ πύλας. Τῆς ὑπὸ πρὸς ἀντολίην καλαύρεϊ ὑγρὸς Ὀρόντης 919
Ἀσσύριος, * Ἀντιόχοιο μέσην [35] διὰ γαῖαν ἐείζων. 920
Πᾶσα δέ τοι λειμὼν τε καὶ εὐβοίη [32] [65] ἔπλετο χώρη, 921
Μῆλά τε [15] φερέμβεα, καὶ ‖ [30] †δένδρεσι καρπὸν ἄρουραν. 922
* Τῆς δ' αὖ ἰδὺς πρότερος, ποταμώτερον οἶμον ὀδεύων, 923
‖ Ἀρραβικὴ κόλπε [22] † μύχαλον πόρεν, ὅστε μεσηγὺ 924
‖ ἄχεις Ἐλαιῶν, Εἰλεῖται Συρίης καὶ [10] Ἀρραβίης ἐραννῆς, 925
Τὴν δὲ ἐπ' ἀντολίην τετραμμένος, * ‖ ἄχρι Σελανῶν. 926
ἢ Ἐλαιῶν. Κοῖλον δ' * ὑλήεσσαν Ἀράβων πρόχοον αἶαν, 927
‖ καὶ ἄχι Σελανῶν. Πολλὸν ἀνερχομένῃ, διανὴ ζωοδόκος θαλάσσῃ, 928
[16] Πρὸς δὲ [10] Ἀρραβίην [29] †ἄνεμον δέ τοι [10] ἄλλαχ' ἐνίσσει 929
Ἀρραβίη, ζέφυρον· [26] Πρὸς δ' εὐρέα κεκλίδηται. 930
Vera lectio est * Πέζα δὲ ὁππὴ τετραμμένη ἀντολίηνδε, 931
Κλύζετ' [71] Ἐρυθραίοις ὑπὸ κύμασιν Ὠκεανοῖο. 932
ἄχεις Ἐλαιῶν. Καὶ τῆς τοι θείας μυθήσομαι [72] ἔξοχα μὲν 933
‖ [17] Πασάων πολύολβα καὶ ἀγλαὰ φῦλα νέμονται. 934
‖ Γαιάων. Ἄλλο δέ τοι καὶ δῶρον ἐμὸν ἔξοχον ἄλλων ἐπείνη 935
‖ σμύρνης ἐυώδεος, Ἣ * δύε, ἣ ‖ σμύρνης, ἣ ἐυόδμε καλάμοιο, 936
ἣ. Ἣ καὶ θεσπεσίοιο πεπαυμένε λιβάνοιο, 937
‖ αὐτὸς. Ἠὲ κασίης. [72] ἑτέων γὰρ ἀνὰ χθόνα [21] λύσαλο κείνων 938
‖ γείναλο. * Ζεὺς ‖ αὐτὸν [10] Διόνυσον [80] ἐύῤῥαφέος ποτὲ μηροῦ 939
‖ αὐτόματοι. Τῷ καὶ γειναμένῳ κηώδεα ‖ φύετο πάντα. 940
Μῆλα ὑπὸ καὶ τῆμος λασίοις ἐβαρύνετο μαλλοῖς 941
‖ φέρεται. Ἐν νομῷ, ‖ αὐλομάτοις ὑπὸ κατῤῥέον ὕδασι λίμναι. 942
‖ ὃ νεβρῖδας μὲ ἐπωμαδίας. * Ὀρνίθες δ' ἑτέρωθεν ἀοικήτων ὑπὸ νήσων 943
[5] Ἦλθον σύλλα ‖ φέρουσες * ἀκηδασίων κιναμώμων. 944
Αὐτὰρ ὁ ‖ μὲ νεβρίδα κατωμαδίην ἐπάνυσε, 945
Κισσῷ δ' ἱμερόεντι καλὰς ἔστεψεν ἐθείρας, 946
‖ ἀνεδήσαλο. * Ἀκροχάλιξ δ' ὑπὸ πλεκτὸν ‖ ἀνασσάατο θύρσοις 947
[9] Μειδιόων, καὶ πολλὸν ἐπ' ἀνδράσιν ὄλβον [22] † ἔχυσε. 948
‖ ὑπὸ. [32] Τὴν εἵνεκεν εἰσέτι νῦν λιβάνῳ [98] κομόωσιν ἄρουραι, 949
‖ καὶ, ὅπ χλιτῶν, καὶ χλιτῶν. [4] Οὐρεσι μὲν χρυσῷ, πολιοὶ δ' ἑτέρωθι σιπλαῖς. 950
Αὐτοὶ δ' ἐννέσται μαλακὸν [98] πόνον ἤμενον ἕρσαι, 951
[4] Χρυσείοις πέπλοισιν ἀγαλλόμενοι μαλακοῖσι. 952
‖ Χαλδάσιοι. [54] Ἀλλ' ἤτοι ποτὲ μὲν ‖ * ὑπὲρ κλιτὺν Λιβάνοιο 953
Ἄφνειοὶ ναίουσιν [58] ἐπώνυμίην Ναβαλαῖοι. 954
‖ legend. videtur Καλα. Ἄσχι δ' ‖ Χαλδάσιοί τε καὶ Ἀσσύριοι· ὅς ἔπι γαῖαν 955
Χατραμῖς [66] ἐννάσει. καλέουσι Πέρσιδος αἴης. 956
Αὐλὰς Ἐρυθραίης [98] πλαγὸν ναίουσι θαλάσσης 957
Μυναῖοί τε, Σάβαι τε, καὶ ἀσχίγυοι ‖ Κλιλαδωνοί. 958
Τόσα 959

[8] Cæterùm in mediis [mediterraneis urbibus] Apameæ
ppidum. [919] Hujus autem ad ortum delabitur liquidus
rontes [920] Immensus, † Antiochi mediam regionem
irimens. [921] Porro tota pinguísque & pascua est regio,
[2]Oves ad pascendas,& ad augendum arboribus fructum.
[3] Hanc autem videbis ultra, magis australem viam per-
ens, [924] Arabici sinus intimum meatum, [cursum]
ui inter [925] Volvitur Syriámque & Arabiam amœnam,
[6] Paulum ad orientem conversus, usque || ad Selanos.
[7] Inde verò † ditissimorum Arabum adjacet terra,
[8] Multum ascendens, duplici circundata mari, [929] Persi-
óq; Arabicóq;. † ventum autem sortitum est [adeptum
t] utrunque: [930]Arabicum,zephyrum: Persicum verò,
iri vias. [931]Limes autē illi australis conversus ad orientē,
[2] Alluitur rubris fluctibus Oceani. [933] Etiam hujus tibi
tus eloquar. eximiè enim ipsum [934] Inter omnes [alios]
ilde opulenti & insignes populi colunt. [935] Aliud quin-
iam miraculum valde magnum obtigit illi: [936] Semper
agrans aromatis, suaviter subolet [937] || Vel thus, vel myr-
iam, vel bene odoratum calamum, [938] Aut etiam di-
num matureſcens thus, [939] Vel casiam. revera enim in
rra solvit illa[940] Jupiter ipsum Dionysum [Bacchū] bene
to à femore: [941] || Proinde nato odorata nascebantur
mnia. [942] Oves quinetiam tunc densis onerabantur vel-
ribus [943] In pascuis, subitis item delabebantur aquis la-
is. [944] Volucres insuper aliunde non habitatis ab insulis
[5] Venerunt folia ferentes non vitiatorum [sincerorum]
namorum. [646] At verò ille hinnuli pellem in humeros
xtendit, [947] Et hedera jucunda pulchras ornavit co-
ias. [948] Ebrius autem vino implexus quassavit thyrsos,
[9]Blandè ridens,& magnas hominibus illis divitias super-
idit. [950] Quare ad huuc usque diem || thure gloriantur
va, [951] Montes autem auro, flumina item alia ex parte
loramentis [aromatibus] [952] Ipsi autem incolæ valde
inguem [opulentum] populum habent, [953] Aureis ve-
ibus gloriantes mollibus. [954] Verum enimvero primi
uidem ultra declivitatem Libani [955] Divites habitant
ognomento Nabotæi. [956] Propè autem † Chablasiique
Agrei: quos juxta tellus [957] Chatramitica incolitur,
egione Persicæ terræ. [958] Cæterùm rubri latus habitant
iaris [959] Minnæique, Sabæque, & vicini || Cleta-
eni.

† *Antiochenam regionem, ipsámque Antiochiam.*

|| *ad Elana.*

† *Arabia Felix.*

† *peculiarem cœli plagam*

|| *vel thyum, lignū odoratum de quo Plin. l. 13 c. 16.*

|| *vel, & illi nato.*

|| *aut arbore thureâ comata sunt, hoc est, frondent.*

† *Chaulatæi.*

|| *Catabeni.*

[960] Tot

[10] Τόσσα μ' [10] Ἀρβαλίων φερέοικα φῦλα νέμονται. 950
Ἄλλα δέ τοι κὴ πλεῖσα· φέρει γάρ ὅτι μεγίστη. 951
Τῆς ὑ περὶ ἀντιπερείαν, [49] ἀπὸ δ' ἐπὶν ζεφυρίου, 952
Λυκίην * ὀρεσκώων ὑπερφαίνει ἔδας Ἐρεμβῶν, 953
‖ καλαρρώγεσιν. Οἳ βίον ἐν πέτρῃσι ‖ κατωρυχέεσιν ἔθεντο 954
Γυμνοὶ, κὴ κλεπτῶν [4] * ὀπιδευέες. ἀμφὶ δ' ἄρα Ζφὶν 955
Ἰδὲ θαλπομένοισι μελαίνεται ἀυαλέῳ χρώς· 956
Ἄυλως δ' [72] οἷά τε θῆρες ἀλώμενοι, ἄλγε' ἔχεσιν. 957
Οὐκ ὡς ἀβρηϊῶν Ἀρβήλων ἠύῳ. ἃ γὰ ἐν ὄλβῳ 958
Ἶσην μοῖραν ἅπασιν ἐπ' ἀνδράσι [21] δάσσατο δαίμων. 959
Αὐτὰρ ὑπὲρ Λιβάνοιο, πρὸς αὐγὰς [5] ἠελίοιο 960
Τῆς ἑτέρης Συρίης δολιχὴ μινύνεται αἶα, 961
‖ μέχει πολυκλύστοιο. Ἑλκομένη κὴ ‖ μέχρις ἁλικλύστοιο Σινωπῆς. 962
Τῆς δ' ἤτοι μέσσης μὲ ἐπ' ἠπείροιο βαθείης 963
Καππαδόκαι ναίουσι, δαίμονες [16] ἱπποσυνάων. 964
‖ v.Com. in v.772. ‖ Ἀσύριοι δ' ἀλὸς ἄχλυ, πρὸ δὲ σῶμα Θρῃκίδος. 965
Τῆς ὑ πρὸς ἀντολίην, ὀρέων ὑπὸ παιπαλοέντων 966
Φαίνετ' ἀπειρεσίη πολαμὸς ῥόῳ [36] [41] Ἰευφρήτης· 967
Ὃς δή τοι πρῶτον μὲ ἀπ' [4] ἔρεω Ἀρμηνίοιο 968
Μακρὸς δὴ [87] νότον εἶσι, πάλιν δ' [98] ἀγκῶνας [28] ἑλίξας 969
Ἀντίω ἠελίοιο μέσην Βαβυλῶνα περήσας, 970
Περσίδος εἰς ἁλὸς οἶδμα δὴ ὠπερόγει ἄχθη, 971
‖ φορέει ῥόον ἐγγὺς ὀδεύων. [5] † Ὑσπίης [88] πρόχοῃσι Τερηδόνος ἐγγὺς ὀδεύων. 972
Τόνδε μετ', εἰς αὐγὰς, πολαμῶν ὤκιστος ἁπάντων 973
Τίγρις [80] ἐϋῤῥείτης ‖ φέρεται, ῥόον ἶσον ἐλαύνων, 974
‖ ὀδεύων Τόσσον ἀνάυδην ἰὼν, ὅσον ἔδρομον ἡμιβ‖ ὀδεύσας 975
Ἰφθ. Ἰφθιμος κὴ κραιπνὸς ἀνὴρ ἀνύσειεν ὁδίτης. 976
Ἐσ δέ τις χῦ [10] μέσα πρόσχοα ὕδασι λίμνη, 977
[4] [58] Ὠσπερ Θωνῖτις, ἧς ἔλκεται ἐς [50] μυχὰ Τίγρις, 978
Δωϊὼν πολλὸν ἔνερθε· πάλιν δ' ἐξαῦτις ἀναχὼν 979
Ὀξύτερον πρόσσω κάτω ῥόον. ὄκ ἂν ἐκείνε 980
Ἐν πᾶσιν πολαμοῖσι δοὠτερον ἄμνον ἴδοιο. 981
Ὅσσοι δ' [36] Εὐφρήτε κὴ Τίγρι ἔνδοθι γαῖα, 982
Τυνδε πρόσκτιονες [34] μέσην πολαμὸν ἀνέπουσιν. 983
‖ v.Com. in v.839. Οὐ μέντοι κείνης γε νομὲς ‖ ὠνόσαλο βέτης, 984
Οὐδ' [56] ὅσσα συεργὶ * κερωνυχα Πᾶνα γεραίρων, 985
Μήλοις ἀγραύλοισιν [6] ἐφέπει. ἁδὲ μὴ ὕλαι 986
Παυροίλιν συτῆρες ἀνὴρ [21] * ἀθέριζατο καρπῶν. 987
Τοίη δὴ [86] κείνης ἄρσσις πέλει, ἐν μὲ ἀέξει 988
[4] Ποίλῃ, ἐν ᾗ νομὲς ἐυανδέας, ἐν ᾗ κὴ ἀνδρῶν 989
Φύτλαι, καλλίστη τ' κὴ [83] ἀθανάτοισιν ὁμοίη. 1000
Τῆς μὲ πρὸς βορέαο, λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσιν 1001

[5] Ἀνέρες

[50] Tot quidem Arabiam ingentes gentes tenent. [961] Aliæ
erò insuper & plurimæ: circunquaque enim est maxima.
[962] Hujus autem ad ulteriorem regionem, sub flatu ze-
hyri, [963] Sterile monticolarum apparet solum † Erem- † *Troglo-*
orum, [964] Qui vitam [domicilia ad vitam transigendam] *dytarum.*
petris suffossis [in terrâ depressis] posuerunt, [965] Nudi
possessionibus carentes. quinetiam ipsis [966] Sudore [æstu]
grum redditur aridum corpus: [967] Temerè verò more
rarum oberrantes, molestias habent. [968] Non sicut de-
catè viventium Arabum genus. non enim in felicitate
[969] Æquam sortem [partem] omnibus hominibus attribuit
us. [970] At ultra Libanum, ad ortum solis, [971] † Alterius † *Quæ*
riæ longa producitur terra, [972] Quæ protrahitur etiam *Leucosy-*
que ad Sinopen quæ mari alluitur. [973] Atque hujus me- *riam, hoc*
a quidem in continente vasta [974] Cappadoces habitant, *est Cap-*
riti equitationis [artis equestris] [975] † Assyrii verò mare *padociam,*
xta, ad ostium Thermodontis. [976] Hujus autem ad ori- *cum Se-*
tem, montibus ab excelsis, [977] Cernitur immensi fluvii *leucide*
ixus Euphratæ, [978] Qui sanè primùm quidem è monte *comple-*
menio [979] Longus in austrum progreditur: rursum *ditur.*
rò anfractus [flexus] contorquens [980] † Contra solem, † *Leuco-*
ediam Babylonem præterlapsus, [981] Persici in maris *syri stri-*
ctum rapidam evomit spumam, [982] Extremis fluentis *ctè sum-*
redonem juxta means. [983] Hunc autem post, in ori- *pt.*
tem, fluviorum celerrimus omnium [984] Tigris pulchri- † *ad Ori-*
us fertur, fluentum æquabile agens, [985] Tantum procul *entem.*
b Euphrate] labens, quantum [viæ] septem diebus in-
dens [986] Robustus & celer conficere potest viator.
Est autem quædam in medio circumflua undis palus, ‖ *cujus*
Nomine Thonitis, ‖ cujus trahitur in intima [penetralia] *fertur in*
gris, [989] Sese condens subter. rursum verò denuo emer- *ultimum*
ns, [990] Velociorem projicit infra [in inferiores regiones] *recessum*
dam. non illo [991] Inter omnes fluvios velociorem alium *Tigris* [de-
nspexeris. [992] Quæcunque verò Euphratem & Tigrim *inde*] *con-*
ra [inter] tellus est, [993] Eam accolæ † mediam amnium *dens se*
chibent: [994] Non certè illius pascua vituperabit bubul- *sub terrâ*
s, [995] Vel † quicunque fistula corneam habentem ungu- *&c. Sal-*
n vel [acuticornem] Panem celebrans [996] Oves in agro *mas.*
bulantes sequitur: neque sanè sylvam [997] Omnigenam v. Com.
ctuum vituperarit is qui operam ponit circa plantas. † *Mesopo-*
Talis in illa aratio [cultura] ad producendum [999] Her- *tamiam,*
m, & pascua florida, atque etiam hominum [1000] Stirpem, † *Pastor.*
lcherrimámq; & immortalibus similem. [1001] Hujus qui- *Periphr.*
m ad boream pingue solum habitant

Ἀνέρες Ἀρμῳ̃οί τε, ἠ̃ ἀγχέμαχοι Μαπηνοὶ, 100
Οὐρεσι κεκλιμένοι, πολαμὸν περάπαν [36] [41] Ευφρήταο, 100
Πίονες, ἀφνειοί τε, ἠ̃ [21] Αρεϑ δ' [24] δεδαῶτες. 100
Πρὸς ἠ̃ νότον, Βαζυλῶν, ἱερὴ πόλις ἰῶ ῥά τε πᾶσιν 100
Τείχεσιν ἀρρήκτοισι Σεμίραμις ἐτεφάνωσεν· 100
Αὐτὰρ ἐπ' [38] ἀκροπόλῃ μέγαν δόμον * εἵματο Βήλῳ, 100
Χρυσῷ τ' ἠδ' ἐλέφαντι ἠ̃ ἀργύρῳ ἀσκήσασα. 100
Καὶ τῆς τοι πεδίον περιώσιον, ἔνθα τε πολλοὶ 100
Ἀκρόκομοι φοίνικες * ἐπιρρεφέες πεφύασι. 101
Ναὶ μὴν ἠ̃ χρυσοῖο φέρει χαλκέστερον ἄνδρα, 101
* Ὑγρῆς βηρύλλῳ γλαυκὴν λίθον, ἣ περὶ χῶρον 101
Φύεται, * ἐν [37] περιβολῇς [5] † ὀφιώπιδος ἔνδοθι πέτρης. 101
Αὐτὰρ ὑπὲρ Βαζυλῶνϑ, ὅπῃ [4] ποιηὶ βορέαο, 101
Κιασὶ, Μεσσαβάται τε, Χαλωνῖταί τε νέμονται. 101
Ἀλλ' ὁπότ' Ἀρμῳ̃ίων ὀρέων περάπερσιδεν ὀδεύσῃς 101
Εἰς αὐγὰς, τότ' ἔπειτα τὰ Μηδικὰ τέμπεα δύσεις. 101
Τῶν μὲ περὶς βορέῃσι, ἐειδέλεα γαῖαν ἔχουσι 101
‖ Γηρεί. ‖ Γηλοί τε, [88] Μάρδοί τε, ἠ̃ ἀνέρες Ἀβαπτιῶοί. 101
Πρὸς ἠ̃ νότον ναίουσιν ἀγαυῶν ἔθνεα Μήδων, 102
Κείνης τι ῥυείης ἐειμυδ [24] [68] ἐπιγεγαῶτες 102
[56] Δείπνου δυσμενὲς, * ἀμύμονος ἡρώϊνης. 102
Εὖτε γὰρ Ἀλεξάνδροιο παρὰ [87] ῥόον Ἰλιονῆος 102
‖ Φάρμακα μίσατο. ‖ Φάρμακ' ἐμήσαλο λυγρὰ ‖ [56] χόρῳ [101] Παυσανίδαο, 102
Ἀσσυρίοι μὲ χῶρον κεῖνον [21] λίπεν, ἐς ἠ̃ βαθεῖαν, 102
Πλαζομένῃ κῆρ φῶτας, ὁμώνυμον ἵκετο γαῖαν, 102
‖ ρονῆ. Οὐ μὲν ἐνὰς Κόλχων. [93] Κόλχων γέ μὲν αἶαν ἱκέσϑαι 102
Οὐ οἱ [1] * ἔλω. μιῶιν γὰρ ἐπ' ἀειδίσσελο παῖδός. 102
[32] Ἵνεκεν εἰσέτι νῦν πολυφάρμακοι ἄνδρες [48] ἔασι, 102
Χώρῳ ναιετάοντες ἀπειρέσιον, οἱ μὲν ἐπ' αὐτὰς 103
Πέτρας, αἳ φύσιν ἀφεγγέα ναφκισσιτιν, 103
‖ μαγῶ. Οἱ δ' ἐνὰς ἐν λασίῃσι νεναιμένοι εἰαυλῇσι, 103
Πώεα καλὰ νέμονίες ἄνδρῶν βεβειδότ ‖ μαλλῖς, 103
‖ lego Καασιάδων. v. Com. Τῶων ἐπ' ανπολίῳ τετραμμένοι, ἄχρι πυλάων 103
‖ Καασιάων, αἵτ' εἰσὶ βαθυγουλύας ὑπὸ πέτρας, 103
[16] Κλιτῖδες γαίης Ἀσιήπδος· ἦχι κέλαδος 103
‖ Ἐκτέτα‖ βορέλωδε. ‖ Ἑκτέτα‖ ἐς βορέλω † καὶ ἐς νότον ἐρχομένοισιν, 103
Ἢ μὲν ἐς [84] Ὑρκανίης, ἣ δ' † ἑρέα Πρασιὸς αἴης. 103
Ἀλλ' ἤπι [17] πυλέων μὲν [49] ὑπαὶ πέδα [81] [17] Καασιάων 103
Πάρδοι ναιετάουσιν [16] ἀρῖῖοι, ἀγκυλόπεζοι, 104
Παυσίου πλέθρου δημονες. ὃ γὰρ ἐρέπτῳ 104
[31] Αὐλακ' ὀπιδνοῖσι δ ἀκιζομένες ἀρούρας 104
[2] Οὐδὲ μὲν ἐν νήεσσιν ἅλα τμήξουσιν ἐρέσσαις, 104

Οὐδὲ

[1002] Homines Armeniique,& cominus habitantes Matiani,
[1003] In montibus siti, fluvium ante Euphratem, [1004] Pin-
ies, opulentiq; & Martis bene gnari. [1005] Austrum autem
rsus,Babylon,sacra urbs: quam quidē totam [1006] Mœ-
ous infractis Semiramis coronavit[circūdedit] [1007] Cæ-
ùm in arce urbis ingentem † domum condidit Belo, † ædem.
[8] Auróque & ebore atque argento exornans. [1009] Atque
jus quidē planicies ingens: ibíque multræ [1010] In summo
nantes palmæ ‖fornicatæ, [quæ ramos in fornicis mo- ‖ vel, su-
m propendentes habent] nascuntur. [1011] Jam verò & per tectū
ro fert plus gratiæ habens aliud, [1012] ‖Humidæ berylli consitæ,ut
ucum lapidem, qui in loco illo [1013] Nascitur ‖apud ef- de hortis
via [torrentium] ophiten intra lapidem. [1014] Cæterùm pensilibus
ra Babylonem, ad flatum boreæ, [1015] Cissi, Messabatæ, intelliga-
alonitæque habitant. [1016] Verùm quum Armenios tur.
ntes ultra perrexeris [1017] In orientem, tunc deinde ‖ liquidæ,
dica tempe invenies. [1018] Quorum quidem ad boream, hoc est
le florentem terram tenent [1019] Gelíque, Mardíque, pelluciæ.
omines Atropateni: [1020] Ad austrum autem habitant ‖in cauti-
strium gentes Medorum, [1021] Ex illa scilicet stirpe il- um promi-
ri prognati, [1022] † Æetæ filiæ, † inculpatæ heroines. nentiis,
Quum enim † Actæi [Attici] juxtá fluentum Iliissi v.Com.
Venena molita essent exitiosa † filio Pandionidæ [Pan- † Medeæ.
nis] [1025] Pudore quidem locum illum reliquit: atque † inclytæ,
astam,[1026] Oberrans per homines,† cognominem venit v.Com.
am, [1027] Non quidem longè à Colchis: Colchorum †Athenis,
en terram adire [1028] Haud ei licebat. iram enim sui quas Ilis-
imescebat patris. [1029] Quamobrem in hunc usque sus alluit.
a venefici homines sunt, [1030] Regionem incolentes † Thesei,
ensam, alii quidem ad ipsas [1031] Cautes quæ gignunt Ægeos
urum narci.siten, [1032] Alii verò procul in consitis filio, cui
mineis] siti pratis, [1033] Gregres pulchros pascentes, pater
e oneratos velleribus, [1034] Tantum in orientem versi, Pandion.
e ad portas [1035] Caspias,quæ sunt profundis sub rupi- †Mediam
[1036] Claustra terræ Asianæ: quâ via [1037] Extensa est
boream & in austrum euntibus, [1038] Illa quidem ad
canos, hæc verò ad montes Persicæ terræ, [1039] At verò
arum quidem sub pede [ora] Caspiarum [1040] Parthi
nt Martii, curvis arcubus utentes, [1041] Omnigeni
periti nec enim aratro [1042] Sulcum dirigunt,
ntes arva, [1043] Neque in navibus mare secant
s,

[1044] Nec

‖νομοῖς. Οὐδὲ ‖ νομῶ φέρβεσι βοῶν ἠΰϑ· ἀπ᾽ ὦ γυέθλης 104
Νηπία χοὶ τόξοισι κὴ [12] ἱππισώνσι μέλονται. 104
[4] Λιπὼ δ᾽ ἠχίεσσαν ἀνὰ χθόνα δ᾽ ἔπες ἀκόντων, 104
[3]Η βελέων· πάντη δὲ τ᾽ ἀελλοπόδων δρόμος ἵππων 104
Θωώντων. ὃ γὰρ σφι δέμις δόρποιο πάσασθαι, 104
Πεὶν πολέμε μόχθοισι κάρη ἰδρῶτι παλῦναι· 104
Φέρβονται δ᾽ [12] ἄγχεσι δορυκτήτε βιότοιο. 104
[3]Αλλ᾽ ἔμπης χρὴ δῆεν ἀμαιμακέτες πρὸ ἑόνλας 104
[4]Αυσονίε βασιλῆος [36] ἐπεφρήνυεν ἀνωγή. 104
Εἰ δέ σε κὴ Πέρσας [19] ἰδέειν γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ, 104
Εὐφρεσύνως αὖ σοι κὴ τῶν ἠΰϑ· ἀνδήσαμι, 104
Καὶ πρόσθεν [83] ἀενάων ποταμῶν, ὀρέων τε κελαίνϑες. 104
[4] Μῆνοι γὰρ [53] τ᾽ [3]Ασίης [78] βασιλήϊον ἔδνϑ· ἔχεσι, 104
[94] Μῆνοι δ᾽ ἄσπετον ὄλβον ἐνὶ [87] μεγάρεσιν ἔθεντο, 104
[10] Ὁππότε Μηονίλν κὴ Σάρδιας ἐξαλάπαξαν. 104
Χρυσεά τοι κείνων μὲ ὀπὶ χροὶ τεύχεα φωτῶν, 104
‖Χαλύβιοι. ‖[94]Χρύσεα δ᾽ αὖϑ᾽ ἵπποισιν ὑπὸ [7]σομάτεσσι [50]χαλινά, 104
‖χαλινοὶ. Χρυσῷ δ᾽ ἀμφὶ πίδεσιν ἐκοσμήσαντο πέδιλα· 104
[10] Τόσσος γὰρ ζῆλν ὅλϑ· ἀπίεικϑ· ἀνὰ τοι εἴη 104
Περσὶς ὅλη μεγάλοισι τεθρόμοις [4] ἔρεσι γαῖα, 104
‖Καυπαδῶν [17] πυλέων νοτιώτερον οἶμον ἔχουσα, 104
‖Καππαδοκῶν. Ἑλκομένη κὴ μέχρις ὁμωνύμε ἀμφιρύτης. 104
Τειχδὶ δὲ μιν ναυσὶ διασσδὸν· οἱ μὲ, τὸ ἀρίζηλε, 104
Τοξοφόρων σιερεῆσι παρήμενοι ἔρεσι Μήδων· 104
Οἱ ϑ᾽, μεσόπειροι· οἱ δ᾽ ἐς νότον, ἄχει ϑαλάσσης. 104
‖ lego Πρῶτα Σάβαι, μέτ᾽ τύς δὲ Πασυργάδαι ‖ ἄρχὶ ϑ᾽ [3]Τασκοί, 104
ἄρχὶ Τασκοὶ, v. Com. [3]Αλλοι δ᾽ οἱ ναίοισι διανδιχα Περσίδα γαῖαν. 104
Καὶ τῶν μὲ [50] † πολέες πάλαμοι ἐπιπαίνοισι 104
Τῆ κὴ τῆ [12] σκολιῆσιν ‖ ἐλαυνόμενοι ἐπιχῆσι. 104
‖ ἐλασίμμοι. Χωεῖς μὲ Κύρος ὄπι μεγαν, χωεὶς ϑ᾽ ‖ Χόασπις 2
*[3]Ελκων ‖ [3]Ινδὸν ὕδως, [35] ἐπὰ τε ῥεῖον χθόνα Σόσων. 1
‖ Χοάσπης. Τῶ δ᾽ αὖ ὅπι πλαρῆσιν ἴδις ἐυσπόν [3]Αχαιτίν, 1
Κείμενον [72] οἷα κύλινδρον ὑπὸ χθονός· ὃν ῥ᾽ ἀπὸ πέζης 1
‖ scribe Μηδον ὕδωρ. v. Com. Χρυσείε πόλαμοῖο νάτω σύεσσι χαράδρας. 1
[4] Ἀς δ᾽ αὖ [20] † λιαρῆο [98] γεγηθότες ἐξ ἀνέμοιο 1
Καρπὸν πλεδάσιον ἐπίτειμοι ἀμήλοισι. 1
[97 47] Φραζέο δ᾽ εἰς αὐγὰς λοιπὸν πέρον [3]Ασίδος αἴης. 1
[3]Εγγυθι γάρ τοι [98] πίζα [4] τελείεται ἠπείροιο. 1
[3]Ητοι μὲ ὧδ᾽ [56] χῦμα τὸ Περσικὸ [3]Ωκεανοῖο 1
Καρμανοὶ ναίουσιν, ὑπ᾽ [5] ἠελίῳ ἀνιόντι, 1
Περσίδος ὀκ᾽ ἀπάνϑε, διανδιχα γαῖαν ἔχοντες, 1
ἐς μὲ, [4] ὑπειραλιοι, [1] πὶ δ᾽ ἔνδοϑεν ἠπείρωτε. 1

1044 Nec item pabulo pascunt boum genus: sed à nativitate
1045 Pueri arcubus & equitationibus dediti sunt. 1046 Sem-
per autem streperam per terram stridor jaculorum,
1047 Aut telorum: passim etiam alipedum cursus equorum
1048 Ruentium. non enim ipsis fas est cibum sumere,
1049 Quin priùs ex belli laboribus caput sudore persude-
int: 1050 Vivunt autem prædis hasta parti alimenti. 1051 Ve-
untamen prælio indomiti [insuperabiles] quanvis essent,
1052 †Ausonii regis manssuefecit cuspis [hasta] 1053 Sin au-
em te quoque Persas noscendi dulce desiderium capit,
1054 Perspicuè tibi etiam eorum gentem eloquar, 1055 Atque
ursum perennium fluminum, montiúmq; vias. 1056 Soli
nim Asiæ florentissimã [potentissimã] regno gentẽ habent,
1057 Soli item grandes divitias in domibus reposuerunt,
1058 Quando Mæoniã & Sardias depopulati sunt. 1059 Aurea
inè illorum quidẽ in corpore arma hominum, 1060 Aurea
tiam equis in oribus frena, 1061 Auro item circa pedes
rnant calceamenta. 1062 Tantæ enim ipsis divitiæ sunt
nmensæ. Cæterùm tibi sit [proposita sit] 1063 Persis tota
iagnis circundata montibus terra, 1064 Caspiis portis
iagis australem viam habens, 1065 Porrecta etiam usque
ad cognomine mare. 1066 Trifariam autem ipsam habi-
int separatim: hi quidem, sub Arctis, 1067 Sagittariorum
mbrosis adjacentes montibus Medorum: 1068 Illi verò,
editerranei: reliqui in austrum, usque ad mare. 1069 Primò
abæ, post hos Pasargadæ: propè verò †Tasci, 1070 Aliíque
ui habitant in diversis partibus Persicam terram. 1071 At-
ue hanc quidem multi amnes undique pinguefaciunt,
72 Huc atque illuc flexuosis acti fluentis: 1073 Seorsum
uidem Corus est vastus, seorsum verò Choaspis, 1074 Tra-
ens || Indicam undam, præterfluens terram Susorum:
75 Hujus autem in lateribus cernas pulchrum aspectu
chaten, 1076 Jacentem quasi cylindrum super terram:
iem quidem è rupe 1077 Hyberni fluminis [torrentis]
ostrahunt [detrahunt, deorsum trahunt] alvei.
78 Semper item || placido læti [exhilarati] à vento
79 Fructus virent addensati alii aliis. 1080 Observa
item orientem versus reliquum iter Asiaticæ terræ.
81 Propè enim ora finitur continentis. 1082 Nempe
l undam Persici Oceani 1083 Carmani habitant, sub
le oriente, 1084 A Perside haud procul bifariam [divisim]
rram tenentes, 1085 Alii quidem, maritimi: alii verò
itus mediterranei.

† *Romani Imperatoris.*

† *ad Persicum sinum.*

† *Taoci, seu Taocenii,* v. Com.

|| *verùs, Medicam aquam.*

|| *tepido, minimè gelido.*

Τῶν ὃ περὶ ἀν' Ὀλίλιω Τεθρωσῶν ἔλκε) αἶα, 108
Τείπω 'Ωκεανὲ * μεγακήτε Θ, οἵσι περὶ ἀυγὰς 108
'Ινδὸν [31] παὶ πλαδὸν νόποι Σκύθαι ἐνναίοισιν, 108
"Ος ῥά τ' Ἐρυθραίης καλεναυπίον εἴσι θαλάσσης, 108
Λαβρότατον ῥόον ὠκὺν ὅτ' [87] νότιν [72] ὀρθὸν ἐλαύνων, 109
[3]Αρξάμε Θ [72] τα περῶτ' ἀπὸ Καυκάσε [36] ἠνεμόε Θ. 109
Δεινὰ δέ οἱ σόματ' ὄζει, μέσην δ' ὁπὸ δέρμε νῆσον, 109
[93] Νῆσον [75] τὴν καλέουσιν ὑπερβόριοι Παλαλυῶν. 109
Κεῖνός τι [50] † πολέων ὑποτέμνε) ἔθνεα φωτῶν. 109
'Ηπι μὲν δυσμὴ Θ ὅπῃ κλίσιν [5] ἠελίοιο, 109
‖ 'Αργέας ‖ Παφνισσῖο ‖ Ὃ κὴ Παφαμισσῖο. ‖ λεπῆς ‖ Ψάμμε. ‖ Τὰς ὑποτέμνοντες. ‖ ἐρατὴ ῥοδοπέταλο). ‖ κροτάφοισιν.
Ὀρείτας τ' ‖ Αἰθάς [τ], λινοχλαίνας τ' 'Αραχώτας. 109
*Σαβαΐδας θ' [10] ὅσσους [τ] ῥοδὴ [98] πλυκὶ ‖ Παφανισσῖο 109
*Ξυνὴ ὁμῶς [54] μάλα πάντας [58] ἐπωνυμίλω 'Αειλιὲς. 109
Οὐ χθόνα νεμόντας ἐπήρατον, ἀλλ' ὑπὸ ‖ λεπῆι 109
‖ Ψάμμῳ πεπλιθῦαν, [36] ἰδὲ [87] ῥώπεσι δασεῖαν. 110
Αλλ' ἔμπης ζωῆσιν ἐπαρκέες εἰσὶ κέλευθοι. 110
Ἄλλον γὰρ ζόην ὅλεσον ἀκήρατον αἶα κομίζει. 110
Παύτη γὰ λίθος ὄζυν ἐρυθρὴ [4] * κυανόλιθος, 110
Παύτη δ' ἐν πέτρησιν ὑπὸ φλέβες [98] ὠδίνουσι 110
*[4] Χρυσείης κυανῆς [τ] καλὸ πάκα σαπφείριο, 110
[75] ‖ Τῆς ὑποσμύχουσι, βιοτήσιον ὦνον ἔχεσι. 110
Πρὸς δ' αὐγὰς, 'Ινδῶν ‖ ἐραλεινὴ [22] πέπλα) αἶα 110
[17] Πασάων πυμάτη, ῥοδὴ [98] χείλεσιν 'Ωκεανῖο. 110
"Ην ῥά τ' ἀνδρόμυος μακάρων ὀπὶ ἔργα κὴ ἀνδρῶν 110
[5] 'Ηέλιο Θ περάτησιν ὑπολέγει [7] ἀκτίνεσσι. 111
[57] † Τῶ γαίης ναέ) μὲν [35] * ὑπὸ [58] κρύα κυανέεσσι, 111
[72] Θεσπέσιον [9] λιπόωλες, [1] ἐρεμνέας δ' ὑακίνθῳ 111
Πιοτήτας φορέεσιν ὀπὶ ‖ [13] κράτεσφιν ἐθείρης. 111
Τῶν δ' οἱ μὲν χρυσῆο μελιηδέσι ηλρέθλιν, 111
Ψάμμον [80] [12] ἐυγναμπῆσι λαχαίνοντες [29] † μακέλῃσιν 111
Οἱ δ' ἰστὶς [9] ὑφόωσι λινεργέας· οἱ δ' ἐλεφαίντων 111
'Αργυφέης πειθέντας ἀπηξύσσιν ὀδόντας· 111
"Αλλοι δ' ἰχθύσσιν ὅπ' * πρόβολῆσιν ἀναύρων 111
'Η πυ βηρύλλε γλαυκὴν λίθον. ἢ ἀδάμαντα 111
Μαρμαίρουτ' ἢ [72] χλωρὸ διαυγάζουσαν ἴασπιν, 112
"Η κὴ [9] γλαυκιόωντα λίθον καθαρῆιο τοπάζε. 112
Καὶ γλυκερὴν * ἀμέθυσον [35] * ὑπηέρια πορφυρέουσαν. 112
Παντοῖον δὲ γαῖα μεθ' ἀνδρασιν ὅλβον ἀέξει, 112
[83] 'Αερίοις πολεμοῖσι καπῤῥύτο ἔνθα κὴ ἔνθα. 112
[54] Ναὶ μὴν κὴ λειμῶνες ἀεὶ [98] κομόωσι πετήλοις. 112
"Αλλοθι μὲν δὴ κίγκλο Θ ἀέξε), [94] "Αλλοθι δ' αὖτε 112
"Υλαι πλεδόωσιν * Ἐρυθραίῃ κυλάμοισι. 112

Φοίζε

1086 Horum autem ad orientem Gedrosorum trahitur tellus, 1087 Vicina Oceano ‖ vasto, quibus ad ortum, 1088 Indum ad fluviũ,australes Scythæ habitant, 1089 Qui quidem rubrum contra currit mare, 1090 Impetuosissimam [rapidissimam] undam celerem ad austrum rectà propellens, 1091 Ortus primùm† à Caucaso ventoso [excelso] 1092 Duo autem illi ‖ ora sunt: in mediam verò incurrit insulam, 1093 Insulam quam vocant incolæ Patalenam: 1094 Ille sanè multorum dirimit gentes hominum. 1095 Nempe cadentis ad inclinationem solis, 1096 Oritásque, Aribásque, & habentes lineas vestes Arachotas, 1097 Satraidásque, quoscunque etiam ad clivum [declinationem] Parpanisi 1098 Communiter simul universos cognomento Arianos, 1099 Haud terram incolentes amabilem, verùm subtus enui 1100 Arena oppletam,atque spinetis hispidam [hiram] 1101 Attamen victui sufficientes [idoneæ] sunt viæ. 1102 Aliam enim ipsis opulentiam immarcessibilem[sempiternam] terra profert. 1103 Passim nanque lapis est rubri oralii, 1104 Passim item in rupibus subtus venæ pariunt 1105 Aureæ cæruleæque pulchrum lapidem sapphiri, 1106 E ua desecantes, victuale [rerum ad victum necessariarum] ıretium habent. 1107 Ortum autem versus, Indorum a- ıœna expanditur terra 1108 Omnium extrema,ad littora)ceani. 1109 Quam exoriens, divorum ad opera & homium, 1110 Sol primis accendit[illustrat]radiis. 1111 Quare erræ habitatores quidem corpore subfusci sunt, 1112 Mirè ingues, [vel, nitidi tanquam ex pinguedine] similésque yacintho 1113 Pinguissimas[multum unctas seu delibutas] estant in capitibus comas. 1114 Horum autem quidam ari scrutantur originem[metalla] 1115 Arenam fodientes ırvatis aptè ligonibus: 1116 Alii telas texunt lino elabo- ıtas: alii elephantum 1117 Candidos sectos radunt dentes: 18 Alii vestigant ‖ apud effluvia torrentium, 1119 Aut be- /lli glaucam gemmam,aut adamantem 1120 Relucentem, ‖ *in prominentibus ripis.* ıt viridi colore pellucentem iaspim, 1121 Aut etiam glau-) splendentem colore lapidem nitidi topazi, 1122 Atque ılcem amethystum leviter [sensim] purpurascentem. 23 Omnigenas enim terra apud illos homines divitias roducit, 1124 Perennibus fluviis irrigua hinc inde. 1125 Jam rò & prata assiduè comata sunt foliis. 1126 Alibi enim mi- ı crescit,alibi autē 1127 Sylvæ virescunt calami Erythræi)riginem habentis ex locis Erythræo (i.e. rubro) vicinis ceano: ad quem India protenditur.]

immania cete alenti. † *à Caucaso pseudonymo, celsissimâ Paropamisi parte.* ‖ *ostia.*

97 47 Φράζεο δ' ὥς τοι σῆμα καὶ ὡς πολεμὸς ἐνέποιμι, 1128
4 Οὐρεά τ' 36 ἠνεμόεντα, καὶ αὐτῆς ἔδνεα γαίης. 1129
‖τειαῆσιν Ἦτοι μὲν ‖ 36 † πιούρεσιν ὅπ πλυρῆσιν 3 ἄρηρε, 1130
Πάσησι 87 λοξῆσιν, ἀλιξήλη εἴδεϊ ῥόμβῳ. 1131
Ἀλλά τοι ἐσπερίοις μὲν ὁμέρει & ὕδασιν Ἰνδὸς 1132
‖νόπῳ. Γαῖαν ἐπλημύρει, ‖νόπον δ' 56 ἀλὸς ὄσμαι Ἐρυθρῆς· 1133
Γάγγης δ' εἰς αὐγὰς ὁ ὃ Καύκασος ἐς πόλον ἄρκλων. 1134
Καὶ τὸ μὲν πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχισιν, 1135
Οὔχ ἅμα ναιετάοντες ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διαμφὶς 1136
Κεκριμένοι· πολαμῷ μὲν ἀπειρεσίῃ πέλας Ἰνδῷ 1137
‖πλλὸν. Δαρδανέες, τόθι ‖ λοξὸν ὑπὸ Σκοπέλων Ἀκεσίνῳ 1138
‖ Συρέ- ‖ Συρέμβιον δέκεται πλωτὸς νήεσσιν Ὑδάσπης. 1139
μῳ & δέχε) Τοῖς δ' ἔπι καὶ Κώφης τρίτος 6 ἔσπε) ἀργυρέδινης. 1140
πλωτὸν. Τῶν δὲ μέσοι ναίουσι Σάβαι καὶ Τόξιλοι ἄνδρες, 1141
‖Σκόθροι, ‖ Σκόθροι δ' ἐξείης· ὑπὸ δ' ἔσπε) ἄρκια φῦλα 1142
ὃ καὶ Σκύ- ‖ Παλιανέων. μετὰ τύσδε, 82 Διονύσῳ θεράποντες 1143
θροι. ‖ Γαγαρίδαι ναίουσιν, ὅθι χρυσοῖο γυέθλῳ 1144
Δαιδαλέῳ Ὑπανίς τε φέρῃ, θεῖός τε Μέλανθος, 1145
‖ lego ‖ Λαβρύνθιοι πολαμῶν· ὑπὸ δ' 4 ἔρεβ & Ἡμωδοῖο 1146
Παλιανέως. Ὀρνύμενοι πρηνέσσιν ὅπ 86 Γαγγίτιδα χώρῳ, 1147
Πρὸς νότον ‖ Ὑκόμιοι πεδὰ τέρματα Κωλίδος αἴης. 1148
‖ Παιδαεί- Ἡ ‖ δ' ἤτοι πρηνέσσιν ἐπ' Ὠκεανὸν βαθυδίνῃ, 1149
δαι. Ἠλίβατ & ταχινοῖσι δυσεμβατ & ὀιωνοῖσι· 1150
‖ Λαμπέ- 32 Τένεκά μιν καὶ φῶτες ὀπιπλείουσιν Ἄορνιν. 1151
τατ &. Ἔσι δέ πις ἄντικρυς 80 ἐὺῤῥείτῳ πεδὰ Γάγγῃ 1152
‖ ἑλκομέ- Χῶρος πιμήεις τε καὶ 91 ἱερὸς· ὃν πολε Βάκχος 1153
νῃσι. Θυμαίνων ἐπάτησεν, ὅτ' ἠλάσσατο μὲν ἀέθλοις 1154
‖ λίτοι. 17 Λιμναίων νεκρίδες ἐς ἀπείρονα, ἐς ὃ σίδηρον 1155
Θύρσοι * 21 μαμάωντο, καὶ εἰς ἀστέρμονα δρακόντων 1156
Ζωσῆρες δ' ἕλικές τε πολυγνάμπτοις * ἑλίνοις, 1157
‖Ἤμος. ‖ Τῆμος ὅτ' 12 ἀφραδίῃσι θεῦ ‖ 8 † ἀπέπεσσαν ἑορτῇ· 1158
‖ἀπέπεσσαν. 32 Τένεκα * Νυσαίῃσι μὲν ἐσπέξαντο κέλευθον, 1159
Κόσμῳ δ' ἐσήσαντο Διὶ 50 † ἰάσιν ὄργια πάντα. 1160
‖ἔσβεσεν. Αὐτὸς δ' 10 ὁπότε φῦλα 36 † κελαινεῶν ‖ ὤλεσεν Ἰνδῶν, 1161
Ἡμωδῶν ὀρέων ἐπιβήσατο, φῦλ ὑπὸ 98 πέζαν 1162
Ἕλκεται ἠώιον μέγας ῥόθ Ὠκεανοῖο. 1163
‖ἐρύσας. Ἔνθα δύο σήλας ‖ σήσας θεὶ τέρματα γαίης, 1164
Καζχαλόαν μὲν 99 † χεῦμα κατήλυθεν Ἰσμηνοῖο. 1165
10 Τόσσοι μὲν κεῖ γαῖαν * ὑπείρλατοι ἄνδρες 48 ἔασιν. 1166
Ἄλλοι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα κατ' ἠπείρους ἀλόαν) 1167
Μυρίοι. ἓς ἣν ἀνὴρ ἀειφανέος ἀγορεύσει 1168
Θνητὸς 1 ἐὼν. 4 μέγοι ὃ θεοὶ ῥέα πάντα δυώσαν). 1169

Αὐλ

1128 Attende [adverte] autem ut tibi figuram [formam
diæ] utque fluvios referam, 1129 Montesque excelsos &
ius gentes terræ. 1130 Nempe † quatuor in lateribus sta- † *quadri-*
lita est [fixa est] 1131 Omnibus obliquis, similis figuræ *laterâ fi-*
ombi. 1132 Sed enim occidentalibus quidé conterminus *gurâ est.*
uis Indus 1133 Terram abscindit: ad austrum verò,
aris fluctus rubri: 1134 Ganges autem ad orientem: verùm
aucasus † ad polum ursarum. 1135 Atque hanc quidem † *Septen-*
ultique & beati [opulenti] homines tenent, 1136 Non *trionem*
nà habitantes cognomines, sed diversè 1137 Separati: *versus.*
uvium quidem immensum prope Indum 1138 † Darda- † *aliis*
enses, ubi flexuosum [sinuosum] è rupibus Acesinem *Dardæ,*
139 Delabentem excipit remigabilis navibus Hydaspes. *aut Da-*
140 Hos verò juxta & Cophes tertius sequitur, cujus ar- *radræ.*
entei [id est limpidi] sunt vortices. 1141 Horum autem
fluviorum] medii habitant † Sabæ atque † Toxili viri, † *aliis*
142 † Scodri verò deinceps: consequuntur autem agrestes *Sibæ.*
gentes 1143 || Peucaneorum: verùm post illos, Bacchi cul- † *seu Ta-*
ores 1144 || Gargaridæ habitant: ubi auri originem [mate- *xilæ.*
iam] 1145 Pulchram Hypanisq; vehit, vastúsq; Megarsus, † *Sodri*
146 Rapidissimi fluviorum. è monte autē Emodo 1147 Pro- *Avieno.*
ecti promanant in Gangeticam regionem, 1148 Ad austrum || *Peuca-*
tracti ad fines Colidis terræ. 1149 Hæc autem prominet in *leorum,*
Oceanum profundos habentē vortices. 1150 Ardua, veloces *seu Pex-*
quam vix ingrediuntur aves: 1151 Quare ipsam & homines *celaita-*
cognominant Aornim [avibus carentem] 1152 Est autem *rum.*
quidam mirandus pulchrifluum prope Gangem 1153 Locus || *Ganda-*
nonoratus ac sacer, quē olim Bacchus 1154 Iratus calcavit, *ridæ.*
quum mutarentur quidē molles 1155 Mænadum nebrides
in clypeos, in ensem verò 1156 Thyrsi prorumperent, atque
in spiram draconum, 1157 Balteique & capreoli flexuosæ
vitis, 1158 Tunc quum præ stultitia, dei despexerunt festum.
1159 Quamobrem Nysæam quidem vulgò dixerunt viam,
1160 Decorè autem celebrarunt cum liberis orgia [sacra]
omnia. 1161 Is verò, quando gentes nigrorum debellavit
Indorum, 1162 Emodos montes adiit, quorum sub radice
1163 Volvitur orientalis ingens unda Oceani. 1164 Ubi dua-
bus columnis positis in finibus terræ, 1165 Exultans † ad † *Thebas.*
fluentum rediit Ismeni. 1166 Tot quidē per orbem summi
[præcipui] populi sunt. 1167 Alii autem, hìc & illic per
continentes vagantur 1168 Innumeri, quos nemo perspicuè
memoraverit 1169 Mortalis qui sit. soli autem dii facilè
omnia possunt. 1170 Ipsi

Αὖλοὶ γὲ καὶ πρῶτα [4] θεμείλια [98] * πορνώσαιλο, 117
Καὶ βαθὺν οἶμον ἔδυξαν ἀμειχήτοιο θαλάσσης· 117
Αὖλοὶ δ' ἔμπεδα πάντα βίῳ διεκεκμήρωντο, 117
Ἄσπρα δακρίναντες. ἐκλπρώσωντο δ' ἐνώσῳ 117
‖ ποτάμοιο-‖ αρμλόσασα. Μοῖραν ἔχειν ‖ πόντοιο καὶ ἠπείρσιο βαθείης. 117
[97] † Τῷ ῥα καὶ [2] ἀμοίλῳ ῥυσμὸν φύσιν [10] ἔλαχ' ἑκάστη. 117
Ἡ μὲν γὲ λαλκή τε καὶ ‖ * ἀρμνόεσσα τέτυκ[ται], 117
Ἡ δ', κελαινοτέρη· ἡ δ' ἀμφοτέρων [21] λάχε μορφώ· 117
☞ ἄνθεσι. [102] † Ἀσυνέτης ἐναλίγκιη ‖ [98] ἀνθεῖ μίλτῳ, 117
Ἄλλαι δ' [2] ἀμοῖαι. [77] τὼς γὲ μέγας ἐφράσσατο Ζεύς. 117
Οὕτως ἀνθρώποις [6] ἑτερόῖα πάντα τέτυκ[ται]. 118
[97] Γυιεῖς δ' ἤπειρόί τε, καὶ [4] ἐν ἁλὶ χαίρετε νῆσοι, 118
Γδατά τ' Ὠκεανοῖο, καὶ [4] ἱερὰ χύματα πόντου, 118
Καὶ πόλαμοὶ, κρηῶαί τε, καὶ [4] ῥέα βαστάζοντα. 118
Ἤδη γὲ πάσης μὲ ἐπέδραμον οἶδμα θαλάσσης, 118
[94] Ἤδη δ' ἠπείρων σκολιὸν πέρον. ἀμφί μοι ὕμνων 118
Αὐτῶν ἐκ μακάρων ἀνταξιον εἴη ἀμοιβή. 118

ΤΕΛΟΣ.

1170 Ipſi enim etiam prima fundamenta tornarunt [rotunlarunt terram, quæ eſt fundamentum aliarum rerum omnium] 1171 Atque profundam viam oſtenderunt imenſi maris : 1172 Ipſi, inquam, ſtabilia [firma] omnia itæ ſignarunt, 1173 Sidera diſpertiti. tribuerunt autem inicuique 1174 Partem habere maris,& continentis vaſtæ. 1175Quare etiam diverſam formæ naturam ſortita eſt quæibet. 1176Quædam albáque & candida [vel argillacea] eſt, 1177 Quædam verò nigrior : quædam ambarum ſortita eſt ormam : 1178 At alia †Aſſyriæ conſimilis flori rubricæ : 1179Aliæ item diverſæ. ita enim magnus decrevit Jupiter. 1180 Sic hominibus diſparia omnia facta ſunt. 1181Vos autē ontinentes,& quæ in mari eſtis valete inſulæ. 1182Undæq; Oceani,& ſacra fluenta ponti, maris Mediterranei. 1183 Et luvii, fontêſque & montes ſaltuoſi [vel clivoſi] 1184 Jam nim totius quidem percurri curſum maris, 1185 Jam tiam continentium terrarum flexuoſam[ſinuoſam]viam. t mihi carminum 1186 Ipſis à divis eſto digna remuneatio.

† *Sinopica, regio enim juxta Sinopem Dionyſio Aſſyria dicitur, v. 772.*

FINIS.

GRAMMATICARUM

IN

DIONYSII

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΝ

ANNOTATIONUM

SYSTEMA,

In usum Tyronum concinnatum.

UBI

Dialecti & cæteræ Anomaliæ, quæ in singulis Dictionibus aut Syntaxi occurrunt, ad Figuras, methodicè hìc digestas, reducuntur.

Τὰ κοινὰ κεφνῶς.

LONDINI,

Excudebat THO. NEWCOMB,

MDCLVIII.

IN

EUROPÆ fere totius, cum parte ASIÆ et AFRICÆ, tabula nova.
OCEANUS GERMANICUS
OCEANUS OCCIDENTALIS
MARE MEDITERRANEUM
MARE BALTICUM
Finnicus Sinus
RUSSIÆ PARS
Wolodimera
Creremisi Nagorni
Mordwa
MOSCOVIA
LITUANIA
Podlachia
Mazovia
POLONIA
Volinia
Podolia
Moldavia
TARTARIA CRIMEA SEU PERECOPENSIS
Nagaia ASIÆ
PETIGORI PARS
Astracan
Mæotis
CIRCASSI
GEORGIA
Mengrelia
MAR Maggiore olim PONTUS EUXINUS
ARMENIA
Curdi
Amasia
NATOLIA
Caramania
SYRIA
Aleppo
Cypros
Rodus
Candia
Arden olim ARABIA Deserta
ARABIÆ FELICIS PARS quæ hodie Ayaman
Algier
Fez
Tremisen
Tripoli
BARBARIA
BARCA PARS
Egyptus
Britannicum Mare
Hibernia
Scotia
Anglia
Hispania
Gallia
Francia
Germania
Italia
Sicilia
Corsica
Sardinia
Maiorca
Minorca
Gotia
Zeeland
Holland
Frisia
Westphalia
Saxonia
Brandenburg
Bohemia
Austria
Helvetia
Bavaria
Stiria
Franconia
Normandie
Bretaigne
Champaigne
Guyenne
Gascogne
Languedoc
Provence
Savoye
Delphinat
Lombardia
Ducatus Mediolanensis
Ducatus Venetiæ
Ducatus Mantuanus
Ducatus Parmensis
Ducatus Florentinus
Ducatus Romanus
Ducatus Senensis
Ducatus Ferrariensis
Ducatus Urbinas
Ducatus Spoletanus
Ducatus Beneventanus
Ducatus Apulia
Ducatus Calabria
Ducatus Capuanus
Ducatus Neapolitanus
Ducatus Amalfitanus
Ducatus Salernitanus
Ducatus Tarentinus
Ducatus Sipontinus
Ducatus Barensis
Ducatus Brundusinus
Ducatus Hydruntinus
Ducatus Lucanus
Ducatus Bruttius
Ducatus Thebanus
Ducatus Corcyræ
Ducatus Cephalonia
Ducatus Zacynthus
Ducatus Ithaca
Ducatus Leucadia
Ducatus Dulcigno
Ducatus Ragusa
Ducatus Spalatro
Ducatus Zara
Ducatus Istria
Ducatus Carniola
Ducatus Carinthia
Ducatus Tyrolis
Ducatus Bavaria
Ducatus Austria
Ducatus Stiria
Ducatus Helvetia
Ducatus Bavaria
Ducatus Franconia
Ducatus Saxonia
Ducatus Brandenburg
Ducatus Bohemia
Ducatus Silesia
Ducatus Polonia
Ducatus Lituania
Ducatus Podolia
Ducatus Volinia
Ducatus Moldavia
Ducatus Wallachia
Ducatus Transylvania
Ducatus Hungaria
Ducatus Croatia
Ducatus Bosnia
Ducatus Servia
Ducatus Bulgaria
Ducatus Romania
Ducatus Macedonia
Ducatus Albania
Ducatus Græcia
Ducatus Livadia
Ducatus Morea
Ducatus Candia
Ducatus Cyprus
Ducatus Rodus
Ducatus Natolia
Ducatus Armenia
Ducatus Curdi
Ducatus Assyria
Ducatus Arabia
Ducatus Egyptus
Ducatus Barca
Ducatus Tripoli
Ducatus Algier
Ducatus Fez
Ducatus Maroco
Ducatus Tremisen
Ducatus Tunis
Ducatus Barbaria
Ducatus Numidia
Ducatus Mauritania
Ducatus Libya
Ducatus Ethiopia
Ducatus Nubia
Ducatus Abyssinia
Ducatus Zanguebar
Ducatus Monomotapa
Ducatus Congo
Ducatus Angola
Ducatus Benguela
Ducatus Mozambique
Ducatus Sofala
Ducatus Madagascar
Ducatus Socotra
Ducatus Ormus
Ducatus Persia
Ducatus Media
Ducatus Parthia
Ducatus Hyrcania
Ducatus Bactriana
Ducatus Sogdiana
Ducatus Scythia
Ducatus Tartaria
Ducatus Cathay
Ducatus Mangi
Ducatus Quinsai
Ducatus Zaiton
Ducatus Cochinchina
Ducatus Siam
Ducatus Pegu
Ducatus Arracan
Ducatus Bengala
Ducatus Golconda
Ducatus Visapour
Ducatus Decan
Ducatus Malabar
Ducatus Canara
Ducatus Goa
Ducatus Cambaya
Ducatus Guzarat
Ducatus Indostan
Ducatus Multan
Ducatus Candahar
Ducatus Balk
Ducatus Samarcand
Ducatus Usbeck
Ducatus Turkestan
Ducatus Kathay
Ducatus Mangi
Ducatus Quinsai
Ducatus Zaiton
Ducatus Cochinchina
Ducatus Siam
Ducatus Pegu
Ducatus Arracan
Ducatus Bengala
Ducatus Golconda
Ducatus Visapour
Ducatus Decan
Ducatus Malabar
Ducatus Canara
Ducatus Goa
Ducatus Cambaya
Ducatus Guzarat
Ducatus Indostan
Ducatus Multan
Ducatus Candahar
Ducatus Balk
Ducatus Samarcand
Ducatus Usbeck
Ducatus Turkestan

GRAMMATICARUM
in DIONYSII Περιήγησιν
ANNOTATIONUM
SYSTEMA, &c.

QUæcunque apud Auctorem nostrum præter dialectum communem, & usitatam loquendi & scribendi rationem, scripta occurrunt, sive poetico more, sive ex dialectorum quarundam idiomate, ornatûs gratiâ, ad Figuras & Tropos non incommodè referri possunt. Ne igitur tædium lectori parerem, & chartam frustra delerem, minutias quasque in notis quas margini apponere institueram crebriùs inculcando, Figuras hìc ὡς ἐν τύπῳ (Grammaticas quidem pleniùs, non-nullas etiam Rhetoricas quæ frequenter hìc occurrunt) libere visum est, appositis exemplis compluribus ex ipsomet ore petitis, ut vix quicquã desiderari possit quod ad Grammaticam operis analysin spectet. Figuras simplices (imò & singulas earum species, sive anomaliæ modos) singulis Arithmeticis notis signavi, & easdem notas singulis earundem Figurarum exemplis quæ in Dionysii textu occurrunt apposui, ut iis quasi manu tyronibus duci possint ad Figuram quamcunque quâ à Grammaticâ normâ in voce aut sententiâ notâ illâ signatâ deflectitur: ut v.1. ad --- γαῖάν τε καὶ --- notatum invenies [55], quod si hoc in Figurarum Systemate quæratur, Polydeton esse deprehendes, Pleonasmi speciem. Dialectis aliisque Figuris quæ frequentissimè hìc occurrunt ejusmodi sunt αἶα pro γαῖα, κεῖνος pro ἐκεῖνος, πῶν pro πᾶν· & in terminationibus η pro α, ησι pro αις. οιο pro ου, οισι pro οις, &c.) post primos 300 versus, ut jam satis notatis, valedicimus; quæ non toties obvia sunt, quanquam nonnulli satis facilia, subinde revisimus; difficiliora ubique occurrunt, nunquam insalutata præterimus.

Quòd

Quòd si semel atque iterum perlegatur hoc Systen
dialectis aliisque Figuris quæ apud auctorem nostru
(imò & Homerum, Hesiodum, Musæum, aliósque Poe
quibus Ionica dialectus maximè familiaris, licet r
Æolica infrequens) reperiri solent, brevi ita assues
lector, ut cursu non impedito pergere possit, ad r
nuta hæc rariùs impingens. Et ne pueris molestum
ad singulas notas aliquot paginas hic evolvere, Figu
rum omnium Synopsin concinnavimus, ubi Figu
singulas notis suis insignitas (ut in Tabellâ locor
longè dissitorum situs) intueri liceat: ita omnia ty
nibus in promptu erunt; ea tamen (ut doctoribus fi
liter reddantur) necesse erit memoriæ, tanquam pron
condo, mandare, quæ si in margine posita oculis in
legendum perpetuò obversarentur, negligentior futu
esset memoriæ custodia, tanquam opere suo solutæ.
quæ voces reperiantur quarum enormior sit deflex
ut quâ ratione facta sit (quanquam cognitâ Figur
tyronibus non promptum sit perspicere, ad plenior
hunc Figurarum tractatum, aut Commentarium nostru
his notis † *quasi vide Fig.* aut * *quasi vide Com.* lector
remittimus, ubi analysin vocis ipsius uberiorem reper
Atque hæc quidem tyrones (in quorum gratiam h
exarata sunt) de Figurarum harum usu monuisse si
ciat: è vestibulo igitur in atrium jam transeamus.

Figurarum quæ apud Dionysium occurrunt, a
Grammaticæ sunt (de quibus præcipuè hic agitur) a
Rhetoricæ; & è Grammaticis quidem aliæ ad *Orthog*
phiam spectant, aliæ ad *Syntaxin*, aliæ ad *Prosodi*
Quæ ad Syntaxin spectant, *Figuræ Constructionis* dicunt
quæ ad Orthographiam aut Prosodiam, *Figuræ Diction*
quæ tamen è posteriore harum genere sunt, *Figuræ*
tricæ peculiariter dici possunt.

Figuræ Dictionis, seu πάθη λέξεων, quæ ad *Orthog*
phiam spectant, quibus sc. pars aliqua Dictionis à s
plice & consuetâ scripturæ ratione mutatur, vel in *Qu*
titate, vel in *Qualitate* accidunt.

Quæ in Quantitate accidunt, vel in *redundantiâ* lite
unius aut plurium, vel in earundem *defectu* consistunt.

Ad redundantiam referuntur *Prosthesis*, *Anadiplo*
Epenthesis, *Diplasiasmus*, *Paragoge*, & pleræque *Dialy*

. *Prosthesis* est additio literæ in principio dictionis, ιδδύω pro ἐνδύω. Poet. ἀσαχὸς pro σαχὸς Att. refer δνόφος (unde δνοφερὸς) quod à νέφος factum setur, Dor. item ἔλω pro λῶ· ἐών, ἐοῦσα, ἐὸν, pro ὤν, οὖσα, on. & Poet. τοὶ pro οἱ, Poet.

Anadiplosis, seu *reduplicatio*, Ionibus frequens, est etitio primæ consonantis, cum ι aut aliâ vocali additâ: τείνω fit τίταίνω à ταλέω ταλήσω, & per Syncopen πω, fit per reduplicationem vox poetica πικλέσκω. d si à literâ aspiratâ sit thematis initium, eâ in syl- reduplicatâ in tenuem mutatur; ut à θάσκω, poet. φάω *dico*, fit πφαύσκω. Per reduplicationem etiam κονίω pro ἐπύκονίω ponitur, aspiratâ literâ χ in em κ mutatâ, Ion. nisi à τυκω inus. deducere s.

2° Est etiam *reduplicatio* quædam Atticorum propria, accidit Præteritis verborum, à vocali α, ε aut ο incitium, quâ repetuntur primæ duæ literæ thematis; κεκευθύω pro ἐκκυθύω, ab ἀγέω· ἤγειρα pro ἤγερα, . med. ab ἀρὼ.

enthesis est additio literæ (à literâ præcedente diftis, si consonans sit) aut syllabæ, in medio; hujus sunt species.

1° Quæ *strictè Epenthesis*, seu *Parenthesis* dicitur, vocalis sola additur syllabam non faciens (præcipuè ε, aut υ post ο) quod Ionum est, ut εἰν pro ἐν, ὁς pro ἑοικὼς, ἕερος pro ὅερος, πελὶς pro πόλις· πνοιὰ pro πνοὰ, ἀιεὶ pro ἀεὶ, ὀπιδευὴς pro ὀπι-

2° Quæ *Epectasis* Tryphoni dicitur, cum syllaba ur, quod Ionum & poetarum est; ut ἐξείης pro Ευρωπείη pro Ευρώπη, Ειδοθείη pro Ειδοθέα, ἠέλιος ἠλιος, τεράατα pro τέρατα, Αθωιάη pro Αθωίη, ια pro ἐπιρεῖα, ἴασι pro ἴσι tertiâ plur. ab εἶμι εο, ος pro τρίτος, μέσαλος & μεσάιπος, & geminato σσάπος pro μέσος, ὑψαλος pro ὕψηλος, ποσσάπος pro ὅσος, ὁφίσσης pro ὀφίτης.

3° Quæ Παρέμπλωσις vocatur, cùm consonans una, cui adjungitur diversa, interponitur; ut πολίεθρον πολίσθρον, χθαμαλὸς à χαμαὶ, βαρύσδκπος pro ὄκπος, ἔκπω, & per ἀνίσοιχον ἴκπω, pro ἔκπω,

ἔασμαι pro ἔποιμαι, poet. Sic cùm Doricè ὀμεῦμαι ὀμεῦμαι &c. in verbis Passivis ponitur.

7. 4° Ad Epenthesin etiam referri possunt pleri Dativi poetici terminati in εσσι, ut νεφέεσσι pro νέ licet aliquando etiam Antithesis accedat.

8. 5° Item terminationes Verborum in Imperf Aor. 2. in εσκον, εσκες, εσκε, pro ον, ες, ε, &c. Ion poet.

9. 6° Item cùm in Verbis in αω, contractis in ῶ, o ω ponitur, Ion. & poet. ut κομόωσιν pro κομῶσιν, μ όων pro μειδιῶν· & contrà ἀλαώμεθα pro ἀλώμε o postposito.

10. *Diplasiasmus* est geminatio ejusdem consona Ionibus & poetis frequens; ut τόσσος pro τόσος, μ pro μέσσος, Ἀρραβίκος pro Ἀραβικός, ἔλλαχον pro λάχον.

11. *Paragoge*, quæ προσημαλισμὸς Tryphoni dic est additio literæ aut syllabæ in fine dictionis; ut ἱππί pro ἱππέοις, Ion. ἐνὶ pro ἐν, ὦδαὶ pro ὦδαί, poet. τέρσετι pro τέρσετο, οἶδα pro εἶδας, per Paragogen labæ δα & Syncopen, Æol. ἠὲ pro ἦ, poet.

12. 2° Ad Paragogen etiam spectat νσι pro ις, Ic facto ex ας, in Dat. plur. primæ & secundæ De ut πλουτῆσι pro πλουτῆς, quod ipsum Ionicum est πλουταῖς.

13. 3° Item syllabæ φι & φιν nominibus, & δεν nominibus additæ, poet. ut κράτεσφιν pro κρατός, ζ ἔδεν &c. pro ζέω, ἔω, Ionicè factis ex ζῶ, ἕω

14. 4° Et in Aor. 1. ασκον, ασκες, pro α, ας, &c. & poet.

15. 5° Atque in termin. Infinitivi ευμεναι Dor. pro quod Ionicum est pro εναι· ut à φέρεναι fit φερέμεν nde verò per Paragogen φερέμεναι,

16. *Dialysis*, seu *Diæresis*, est resolutio syllabæ i in duas, Ionibus & poetis frequens: ea aliquando i causâ fit sine literarum mutatione, & tunc ad Fi metricas spectat; aliquando literâ additâ, aut literâ aut pluribus mutatis, & tunc ad hunc locum per ubi de Figuris ad Orthographiam spectantibus ag sic Θρῄκιος pro Θρῆιξ. Ion. pro Θράικες, ponitur ῐδι pro ᾳδι, resolutâ diphthongo impropriâ, in ι mutato, σημεῖον pro σημεῖον.

17. 2° Ad *Dialysin* etiam spectat circumflexorum resolutio in incontracta; ut cùm in Gen. plur. primæ & secundæ Declin. εων pro ων Ionicè, & αων pro ων Æolicè, ponitur.

18. 3° Sic ἡμέες, ἡμεάων, pro ἡμεῖς, ἡμῶν, &c. Ion.

19. 4° Item εω, εεις, εει, pro ῶ, εῖς, εῖ, & in Infin. εειν pro ειν, ut βαλέειν pro βαλεῖν. in Fut. 2. & aliis Temporibus circumflexis, & in Participiis eorundem εων, εουσα, εον, pro ων, ουσα, ον, Ionicè.

Ad defectum literæ unius aut plurium referuntur *Aphæresis*, Ἀφαιρεσις, *Syncope*, *Apocope*, *Synalœpha*.

20. *Aphæresis* est ablatio literæ radicalis à principio, omnibus & poetis usitata; ut κεῖνῳ pro ἐκεινῳ, κεῖθεν pro ἐκεῖθεν, νέρθε pro ἐνέρθε, αἶα pro γαῖα, λιαρὸς pro χλιαρὸς, κίδναμαι pro σκίδναμαι, quod fit per Syncopen σκεδάννυμαι.

21. Ἀφαιρεσις est ablatio augmenti aut reduplicationis; ut δάσατο pro ἐδάσατο. κώκυσαν pro ἐκώκυσαν. δέκτο pro ἔδεκτο, Ion. & poet. δέγμην pro εδεδεγμην Plusq. perf. sisi sit pro ἐδέχετο per Syncopen & Ἀφαιρεσιν augmenti silius.

22. *Syncope* est abjectio literæ aut syllabæ è medio; ut ἔπλετο pro ἐπέλετο, ἀνόλολίν pro ἀνάολολίν, πέπατται pro πεπέτασται, ᾠδῖνες pro ὠφινες, ἐκάτερθεν pro ἑκατέρωθεν, χωσάμενος pro χολωσάμενος, λυσσὸς pro λυσσεὺς, ἀλιῆος pro ἁλιτῆος, Ion. & poet. sic φθιμένῳ pro φθιόμενος, nisi sit pro ἐφθιμένῳ, νέαλον pro νεοτάλου μύχαλος pro μυχαιτάλου, ἔκυρα pro ἔχυσα, Ion. 1. à χέω, κπίμενος pro ἐκπεσόμενος à κπίζω.

23. 2° Huc pertinet *Syncope Æolica*, cum peculiari quadam Antithesi complicata; ut καδδε pro κατ' ὄ, ἄμπωσις, & per Antistæchon αμπώλις pro ἀνάπωσις.

24. 3° In Præteritis etiam Syncope frequenter contingit; ut ἐσᾶσιν pro ἐσήκασιν. βεβαὼς pro βεβηκως, κεχαῶτες (ο in ω mutato) pro κεχηκοτες, Ion. & poet.

25. 4° Syncopes species est quæ Ἔκθλιψις Tryphoni dicitur, cùm consonans è medio poeticè abjicitur, ut Σαμάτῳ pro Σαμμάτῳ, Τεναχιη pro Τεναχσίη.

26. 5° Item *Crasis* quibusdam dicta, quâ vocalis syllabam constituens, post aliam eliditur; ut ἱρὸς pro ἱερὸς ἠὼν pro ἤιων· vel quædam vocalium confusio fit, quali in Synalæphis plerisque, ut Θεσσάλες pro Θετταλέες· huc refer κλήζω contractum à κλαΐζω, Ion. pro κλαίω.

27. 6° Huc referri potest contractio quintæ Declinationis, ut κέρᾳ pro κέραϊ, Ion. & Comparativorum ut μείζους & μείζες pro μείζονες &c.

28. 7° Huc pertinet quæ Ἔλειψις Tryphoni dicitur, cùm diphthongi posterior vocalis tollitur: ut ἐς pro εἰς, ἑλίσσω pro ἑλίσσω, νάω, νᾶις pro ναίω &c.

29. 8° Παφίλλειψις, seu abjectio alterius è geminatæ literis; ut Μεσσήνη pro Μεσσήνη, μάκελα pro μάκελλα.

30. *Apocope* est ablatio literæ vel syllabæ à fine; ut δάκρυ pro δάκρυον, Dor.

Huc refer ἕων pro ἕωλα, facto ex ἔαν, v. Ξ 10.

31. 2° Huc referri potest illa Apostrophi species qu vocalis finalis ante consonantem eliditur; ut Πάς δ' ἐφ' Τόρλωα— v. 88. ubi παρ pro παρὰ ponitur.

32. *Synalæpha* est elisio vocalis aut diphthongi propte aliam vocalem aut diphthongum in proxima dictio cum eadem concurrentem, ita ut utraque dictio in una coalescat, unitis in syllabam unam vocalibus (idque plerunque per Crasin) quæ duas seorsim constituebant ut κἂν pro κὴ ἐν, κἀκεῖθι pro κὴ ἐκεῖθι, τἄνεκα pro τὴ ἕνεκα. Hoc Atticorum proprium est.

In *Qualitate* dictionum mutatâ accidunt *Metathesis Tmesis, Antithesis.*

33. *Metathesis*, quæ Tryphoni *Metalepsis* dicitur, e ordinis literarum mutatio, seu literæ transpositio ab ut sede in aliam: ut ἔμπορε Att. pro μέμφε Prat. me à μείρω. καρπερὸς pro κραιπνούς.

34. *Tmesis* est vocabuli divisio in duas partes; vel p vocis compositæ resolutionem in duas integras dictione ut νεη πολις pro Νεάπολις Poet. μέσση πολάμων pro Μεσ πολαμία.

35. 2° Vel inter vocabuli partes interposita alia dic one, & tunc simul cum Tmesi *Hyperbaton* accidit; u

—di

—διὰ γαῖαν ἐείζων, pro γᾶν διοείζων. Sic —— ἡ πλατὺς ἔρχεται ἶσθμος, pro πλατὺς ἶσθμος ἐπέρχεται.

36. *Antitheſis* ſtrictè ſumpta, ſeu ἀντίστοιχον, eſt literæ ius in aliam mutatio; cujuſmodi eſt η pro α in quavis llaba Ionicè poſituin: ut νηὸς pro ναὸς, νηὸς pro ναὸς, ρλω pro πέραν, ἠὴρ pro ἀὴρ, Παφνητὶς pro Παφναῶτις· m ὄνυμα pro ὄνομα, Æol. ἰδὲ pro ἰδὲ Poet. ὠυτὸς o ἰυτὸς, Ion. μὰν pro ἀλλὰ, Dor. πίσυρες pro τέσσαρες, ol. κελαινὸς κελαινὴ vox Poet. pro μέλας μέλαινα· ιπέχω pro ἀμφιέχω. tenui pro aſpirata poſita, quod olum & Ionum eſt; δύω pro δυο, & ξω pro ζωὴ rt.

37. 2° Et quod ad vocum declinabilium terminationes, c pertinet η pro α in term. primæ & ſecundæ Declin. nicè poſitum; ut πέτρη pro πέτρα. Βορέης pro Βορέας, σίλω pro ἅπαν, & ης pro ας in Dat. plur.

38. 3° Item ηος. ηι. pro ιος. ιι &c. in ſecunda Declin. pro εος, ει, in tertia Declinatione Contractorum, n.

39. 4° Sic ἐυξδ pro ἑωδ &c. & δ pro ϝ in verbis cirmflexis; ut καλεῦσι pro καλῶσι, Doricè.

40. 5° Item οιτι pro οιντο in tertia plur. Optat. verbom Paſſ. Ionicè.

De Vocali brevi, metri gratiâ, mutatâ in ἀντίστοιχον lonm, & contrà, ſub Ectaſi & Syſtole dicetur, quia ad Firas illas à Grammaticis referri ſolet, quamvis propriè hunc locum ſpectet.

Ad *Antitheſin* etiam (ſed ita ut nomen illud latiùs iàm ἀντίστοιχον pateat) referri poſſunt dialecti quiis diphthongi, aut literæ plures, in alias mutantur:

41. 6° In prima Declin. εω pro ϝ Ion. & αο pro ϝ Æol. in tertia οιο pro ϝ Ion.

42. 7° Sic ζεο pro ζεῦ, ἕο pro ἕϝ Ion.

43. 8° Sic in Pluſq. perf. Verb. Act. εα, εες, εε, pro ειν, ; ει, Ion.

44. 9° In Aoriſto 1 Opt. ειαι, ειας, ειε pro αιμι, αις αι, c. Æo.

45. 10° In Infin. εμεν pro εν, Ion. & à Verbo εἰμὶ *sum* ἔμεναι for εἶναι· unde geminato μ fit ἔμμεναι poet. & per Apocopen ἔμεν, Ion.

46. 11° In secunda perf. Pass. εαι pro η, Ion.

47. 12° In Imperat. ευ pro ω, Ion.

48. 13° Εασι pro εἰσι, tertia plur. ab εἰμὶ, *sum*; ἴασι pro ἦσι tertia sing. ab ἦμι, *eo*; sed tanquam ab ἴημι formatum, ut & tertia plur. ἴασι.

49. 14° Item Præpos. ὕπαὶ pro ὑπὸ, ἀπαὶ pro ἀπὸ poet. & ποτὶ, & per Ecthlipsin literæ ϱ, ποτὶ, pro πρὸς Dor.

50. Figuris hisce Dictionis in Qualitate mutatâ accensendus est etiam *Metaplasmus*, cùm ic. nominis terminatio aut Verbi pars aliqua mutatur, secundum aliam declinandi formam quàm nomini illi aut verbo propriè convenit: ut cùm μυχα hìc habetur, quasi à μυχν, cùm singulare sit μυχὸς· & χαλινὰ, cùm singulare sit χαλινὸς· & δένδεσι, tanquam à τὸ δένδρον, δένδρεον, cùm singulare sit τὸ δένδρον. Sic πολλὸς poet. pro πολὺς, & contra πολέων à πολὺς, cùm usitatius sit πολλῶν. Item ὔες & Ion. ὕες, tanquam à recto ὗς· & contractè Nom. plur. ᾦες, & Dat. plur. ὑσὶ, tanquam à recto ὗς, cùm rectus usitatus sit ὑὸς· & Αἰθιοπῆες quasi à recto Αἰθιοπεὺς & Ἀυστρῆες quasi ab Αὐστρεὺς, cùm usitati Nominativi sint Αἰθίοψ & Αὐστρὸς.

51. 2° *Metaplasmus* etiam est (sed Antithesi minùs cognatus) in voce φιλάω. qui Aoristus medius habetur tanquam à φίλα inus. vel Imperfectum, tanquam à φίλα ω Pass. ab Activo φίλημι inus. cùm verbum usitatum sit φιλέω. Item κεονται pro κεῖνται, tanquam à κέομαι inus. & κελαδονθ, tanquam à κελαδέω, pro κελαδοῦσι.

Figuræ Constructionis quæ hìc occurrunt, aliæ sunt quibus integra dictio redundat, ut in *Pleonasmo*, cui affinis est *Periphrasis*; vel deficit, ut in *Ellipsi*: aliæ quibus consueto variatur dictionum ordo, ut in *Anastrophe* & *Hyperbato*; aut sensus vel significandi modus, ut in *Enallage* simpliciore, modi, temporis, &c. & *Antimeriâ*; aut Syntaxis, ut in *Enallage* (ὁλοσχοσικὴ. (quæ *Synthesin Antiptosin*, & alias Figuras speciales complectitur) & *Hypallage*.

Ple

12. *Pleonasmus* est dictionis alicujus redundantia; & quando quidem redundat vox declinabilis, ut in phrasi εὐρύλοχα μεγεθος, πλεονάζει vox μέγεθος quoad sensum, ut desit Præpositio χτ quoad Syntaxin. Redundat ium χὴ ἰῶ, *ver.* 437. μοι, *ver.*279. Ζεὶ *ver.*677. τὸ .166.

13. 2° Sæpiùs verò in Auctore nostro redundant parulæ quæ expletivæ vocantur; ut ρα, περ, μὲ, τὶ &c. Conjunctiones τε, κε, δε· cujusmodi vocula redundans ρέλκον dici solet.

14. 3° Redundat etiam aliquando ἔν. ut *v.*242. ἀλλὰ, 334. αὖ, *v.* 208. μάλα, *v.* 1098. & una negativa post am posita, ut *v.*773.

15. 4° Huc pertinet *Polysyndeton*, quæ Conjunctionum lativarum redundantia est; ut --- χαιάν τε χὴ εὐρέα σον.

16. *Periphrasis* est cùm rem unam per plura verba cumloquimur; ut Κελτῶν παῖδες pro Κελτοὶ, οἶδμα λεύσσης pro θάλασσα, στόμα Βοσπορε pro Βόσπορ, ——σεινωπὸν ὕδωρ Ἀξαμαντίδος Ἕλλης —— pro Ἑλλησπόν.

17. *Ellipsis* est dictionis alicujus ad sententiæ complementum necessariæ defectus: ut in titulo ὀικεμβύης ple γῆς· sic βοείη, *v.* 287. & παρθαλίη, *v.* 151. subelligendo βυρση· Ες Διὸς, supple οἶκον· Διὸς Μῶσα, ple δῶμα ες· Ευξείνε, *v.* 763. supple πόν· τῷ pro τῷ ξίφῳ. Sic *v.* 518. --Ασσης δ', subauditur αἱ vel τοι.

18. 2° Sæpissimè verò Ellipticæ phrases occurrunt bauditâ Præpositione χτ· ut *v.* 240. ἐδ' ὀλίγη μεγεθος, ο χτ μεγεθος· sic *v.* 905. ---ἐπωνυμίην Φοίνικες· *v.* 526. ομα χυκλάδες· cujusmodi multa occurrunt. Huc pernet Synecdoche Grammaticis vocata, ut χρόα κυανέοισι, IIII.

19. 3° Huc pertinet vox subaudita quæ aliam subsequi, ab eâ regi deberet: ut cùm fluvius dicitur ῥεῖθειν, 735. (quo sensu ἐκῥεῖθειν dici solet) subintelligitur ιm τὸ ὕδωρ vel ῥόον, quod exprimitur *v.*783. Sic cùm præpositio absolutè ponitur subauditâ voce casuali; ut ἢ *v.*198, & 403. & Ζωὶ *v.*843. pro Ζωὶ αὐλαῖς· & ἐν, ibaudito Infinitivo antea expresso cum articulo τ, .999.

60. 4° Item *Asyndeton*, seu copulæ reticentia ; ut v.1
Τυρσωὶ ζεφυρου, Σικελὴ νότου, Ἀδριὰς Βροντ.

61. *Anastrophe* est ordinis vocum inversio, ita ut p ponantur quæ positioni deberent : ut cùm Præpos casui suo postponitur ; ut Βορέλω ἐπὶ, v.119. Διὸς ἐξ v.547.

62. 2° Alia ordinis mutatio *Hybertaton* dicitur, c interponuntur quædam inter ea quæ conjungi debere unde aliqua vocum confusio oritur : ut *ver.* 592. Αἰνιάνα præponitur voci Κωλιάδος, cùm postponi beret.

Aliquando etiam clausula una (aut plures) inter ea terponitur quæ conjungi deberent, cujusmodi Hyperb ton est à v.14. ad verba Πρὸς Βορέλω v.17. De Hyperb quod fit v.592. v.Com.

63. 3° *Hysteron-proteron* est cùm quæ ordine tempo aut loci alia præcedunt iis postponuntur: ut v. 494. Corcyra insulis Ambracientium postponitur, cùm ordi loci præcedat.

Enallage, seu Ἀλλοίωσις, est quâ modus pro mod tempus pro tempore, casus pro casu, numerus pro n mero, genus pro genere, una pars orationis pro al aut vox quævis pro alia sibi cognata ponitur ; quod Syntaxin inde mutari contingat, Solæcophanes dicit Enallage verò simplicior est quâ accidentia tantum di onum (ut modus, tempus, &c.) variantur.

64. 1° Enallage modi hìc occurrit v.1062, ubi ἐὴν p ἦν· & v.627, ubi πέλοι pro πέλει, Modus Optativus p Indicativo ponitur.

65. 2° Enallage temporis habetur v.1056, ubi ἔχε verbum Præsentis temporis pro Præterito usurpatu & v.67, ubi Aoristus 2 ἔδραμε pro Præsenti poni derur : sic δίεις, formâ Præsentis sensu Futuri usu patur.

66. 3° Activum aliquando pro Passivo ponitur, & co tra ; ut ἐννάει pro ἐνναίε) v.957.

67. 4° Numerus Pluralis pro Duali ; ut δύο κόλπ v.108. sic v 51.

68. *Enallage* ζολοικοσύνης generis, numeri, aut uti usque (ut oratio verbo tenus quandam Solæcismi sp ciem præ se ferat, sensu tamen congrua sit) Gra matic

aticis Latinis *Syntheſis* dici ſolet, quam tamen aliquî
ώσιν dici malunt, quia ad ſenſum, non verba reſpi-
tur: Ea aliquoties hìc occurrit; ut *v.*350 ——

Τοῖς δ' ὀπὶ μερμερὸν ἔδνω ἀγαυῶν ὄρτο Λαπίνων
Ταῖαν ναιετάοντες ἐπήρατον ——

ìc inter ἔδνω & ναιετάοντες nec genere nec numero
ecta Syntaxis eſt ſi voces reſpicias, ſed ad ſenſum re-
ìicitur, quia per ἔδνω, nomen multitudinis, plures
omines notantur; & ναιετάοντες ad ἔδνω Λαπίνων re-
rtur, perinde ac ſi dictum fuiſſet Λαπῖνοι. Similis Syn-
ieſis eſt numeri, *v.* 232 & 697. generis verò *v.* 1021,
οἱ ἐκγεγαῶτες refertur ad ἔθνεα Μήδων, quia Μῆδοι his
nobus vocibus ſenſu æquipollet. Sic *v.*376 Τάρας δ' ἁλὸς
ντοθι κεῖται, Ἥν ποθ' &c. articulus fœmininus ἥν refertur
l maſculinum Τάρας, quia Τάρας urbs eſt, ideoque πόλις
citè ſubintelligitur.

69. 2° Enallage caſus Ζολοικοφανὴς *Antiptoſis* vocatur,
ujus exemplum extat *v* 656. φιλόπτολος τῷ μίγηναι,
οἱ Accuſativus τῷ loco Dativi ponitur; cùm Homerus
dyſſ. θ dicat μιχαζούσῃς φιλότητι, v.Com.

7°. 3° *Zeugma* etiam, ſi licentius ſit, Enallage quædam
umeri haberi poteſt, cùm ſc. Verbum ſingulare ad
lures Nominativos copulâ conjunctos, aut Adjectivum
l plura Subſtantiva refertur, ubi communior Syntaxis
erbum aut Adjectivum plurale poſtulat: ut *v.*817 ——

Ἰλιον, ἣν ἐπόλισσε Ποσειδέων, καὶ Ἀπόλλων.

uòd ſi *Zeugma* cum *Syllepſi* complicetur, tota oratio ma-
ifeſtius Ζολοικοφανὴς redditur; ut *v.*1145 ——

—— Ὑπανίς τε φέρει, θεῖός τε Μέγαρσος·
Λαβρότατοι πολεμῶν ——

Ibi primò in verbo φέρει *Zeugma* eſt; deinde in Adjectivo
λαβρότατοι *Syllepſis*.

Synecdochen quidem Grammaticis dictam ad Ellipſin
præpoſitionis κατὰ, potiùs quàm Enallagen caſus, referen-
lam cenſemus.

Cum

71. 4° Cum Enallage Σολοικοφανεῖ cognationem quandam habet ea Syntaxeos mutatio quæ *Hypallage* vocatur cùm secundum concordantiam, regiminis rationem, aut reliquam Syntaxin, conjuguntur eæ voces quæ sensu disjungendæ sunt, & contra: ut *v.* 135. ἑξαπωσαν fæminis generis est ut cum Τένεδον congruat, cùm ratione sensu potius cum ἕρον congruere deberet: sic Persius *--- quintadum linea tangitur umbrâ.* Item *v.* 519. ὑπὸ μῆκος βορέαο pro ὑπὸ βορέαν, vel βορέαο (ut Hom. ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων χθὶ μῆκος. Et *v.* 562. ὑπ' ἀκρῳ Ἰρῳ, Νῆσος θ' Ἑσπερίδες αἱ νῆσοι παῖδες Ἰέρων. *sub Sacro promontorio & Hesperidibus insulis habitant Hispani*; cùm sensus sit, *sub Sacro promontorio, ubi Hispani habitant, sunt Hesperides insulæ.*

72. *Enallage* quâ una pars orationis pro aliâ ponitur specialiter *Antimeria* dicitur; ut cùm Adjectivum neutrale, sive singulare sive plurale, pro Adverbio usurpatur quod frequens est: ut ὀρθὸν, rectà; πρῶτα & τὰ πρῶτα primùm.

73. 2° Cùm Articulus pro Pronomine, ut τῷ pro ταύτῳ.

74. 3° Cùm Participium pro Nomine ponitur, ut δαημένοι pro δαήμονες· vel pro Infinitivo, orationem Σολοικοφανῆ reddens; ut *v.* 889. ——

Οἶδα γὰρ ἐν πρόσθοισιν ἑωυτὸν ἐπόντ' ἀκέσας·

ubi ἀκέσας pro ἀκέσαι Atticè usurpatur; ut εἶπον ἰδών, memini me vidisse. Sic Virgilius ——*Sensit medios delapsus in hostes.*

75. 4° Ad Antimeriam etiam referri potest cognata illa Enallages species, quâ vox una pro voce aliâ, ipsi aliquo modo affini, usurpatur: ut cùm Articuli præpositivus pro subjunctivo, quod apud Ionas & poetas frequens; ut τὸ pro ὅ. τῆς pro ἧς τῷ pro ᾧ, &c.

76. 5° Item cùm Nomen Substantivum pro Adjectivo ut Ἀδριὰς ἄλμη pro Ἀδριατική, Ἄτλας pro Ἀτλαντικὸς supple ὠκεανός.

77. 6° Huc pertinet ξ pro ἑαυτὸν vel ἑαυτῷ positum πᾶσα pro ὅλη, ὡς & τὼς pro ὅπως, πολὺς pro μέγας vel εὐρὺς, & μὶν pro αὐτὸν, Dor.

78. 7°. Unus Comparationis gradus pro alio; ut ἀφνείω pro ἀφνειοτέρῳ (nisi potius Ellipsis sit voc

ἔπ

aut τόσον) aut Comparativum à Substantivo de-
tum, ut θεώτερον à θεὸς, v. 257. βασιλάτατον à βα-
λὶς, v. 353.

Figuræ Metricæ, seu quæ ad Prosodiam spectant, sunt
ecphonesis, Diæresis simplex, Ectasis, Systole, Cæsura;
bus & alias Licentias poeticas subjicere licet.

9. *Synecphonesis* est duarum syllabarum in unam con-
ctio, metri causâ facta, servatâ tamen utrâque vocali:
——Αἰθόπων καλέεσι. v 38. ubi πων in unam syllabam
trahitur: sic ἀρέων, v. 389. χρυσείης v. 446. παιήων, v. 619.
yllaba fiunt.

10. Huc referenda est etiam *Diæresis* simplex, in quâ
ales non mutantur, sed tantùm quæ propriè ad unam
abam pertinent in duas distrahuntur: ut εὐσεφανῳ
trasyllab. pro εὐστέφανῳ.

Ectasis, seu *Diastole*, est syllabæ brevis productio, quæ
duobus modis.

11. 1° Cùm litera nulla mutatur; ut cùm in voce
πίνης secunda producitur v. 21, quæ corripitur v. 49.
similis est productio primæ in ἱερὸς v. 298, quæ corri-
ur v. 448 & 700. Sic in κακοξεινότεροι, ο per Ectasin
oducitur, in Homeri imitationem, v. 742. Producitur
am penultima in Ἱππόων v. 379, quæ corripitur in
πυλάι v. 482, & passim apud alios poetas: & secunda
Θρῄκες, v. 322 & 323, quæ ab aliis corripi solet, & ab
o Dion. v. 764.

12. 2° Cùm vocalis brevis, metri gratiâ, mutatur in
πίσειον longam, ε sc. in η & ο in ω (quod ad Figuras
Orthographiam spectantes propriè pertinet, ubi de
ntithesi seu *Antistæcho* actum) ut Μακηδόνιον pro Μα-
δόνιον, Διώνυσος pro Διόνυσος, πολυήρατῳ pro πολυ-
ατῳ, cùm sit ab ἐράω.

13. 3° Notandum etiam *Ectasin* ex necessitate contin-
re, quando concurrunt tres breves in polysyllabâ dicti-
ne, ubi aliquam produci necessarium est metri gratiâ:
in Σικελικῆς prima ex necessitate producitur, v. 80. &
κυάνεῳ. v. 313. & in Ἰονίοιο & in ἀκαμάτῃ, v. 27. cùm
rima corripiatur in Σικελὲς. v. 85. & in κυανὸς & ejus
mpositis, v. 169 & 1105. & in Ἰώνων, v. 553. Et semper
rripiatur α priv. nisi necessitas obstet. Simili necessitate

ex-

excusatur productio mediæ brevis inter duas longas l
catæ, ut in Καασίας.

84. *Systole* est syllabæ longæ correptio; quæ aliquand
contingit literâ nullâ mutatâ, ut cùm in Πάχωϕ
penultima corripitur *v.* 469. Ἄκρα δέ οἱ Πάχωι ϕ—
quæ producitur *v.* 86, & apud alios poetas. Sic in Τ
χάνι ϕ. να à Dionysio corripitur, cùm in Τρκανὸς & ali
gentilibus in ανϕ penultima producatur; quod co
firmat Virgilius,

——*Hyrcanæque admorunt ubera tigres.*

Sic *v.* 1158 ——θεᾶ ἀπίμησαν ἑορτὴν. π in ἀπίμησαν co
ripitur, quod ab Homero Il. α, & aliis producitur.

85. 2° Aliquando accidit vocali longâ, metri grat
mutatâ in ἀντίστοιχον brevem, aut diphthongo in simplice
vocalem (quod ad Figuras ad Orthographiam spectant
propriè pertinet:) sic εὐρύχορες pro εὐρύχωρες po
videtur *v.* 537. v. Com. & *v.* 916, Ποσειδήϊα pro Ποσειδή
ponitur, diphthongo ει, ut corripiatur, in simplex
mutata.

86. *Cæsura* est quâ syllaba brevis, quæ dictionem te
minat, sed pedem novum inchoat post alium jam abs
lutum, producitur: ita peculiaris quædam Ectasis hab
potest: ut

v. 998. Τοῖν ἐπὶ κλίνης——
& *v.* 381, Πόντον ἐς ἀγχίπορον Ἀχιλλῆϊον——
& *v.* 1147 ——προέρεσσιν ὅπι Ταγγήπδα χώρην.
& *v.* 751 ——ὁ γάρ ζοι δέμις ἀνειμώλια βαίνειν.

Hìc ultimæ in ὅπι, ἀγχίπορον, δέμις, contra regulas com
munes, beneficio Cæsuræ producuntur: & in primo qui
dem exemplo *Triemimeris* est, in 2° *Penthemimeris*,
reliquis duobus *Hephthemimeris*.

87. 2°. Frequentissimè verò contingunt, & justissim
habentur, peculiares quædam *Cæsuræ*, sequente dictio
à liquida exorsa; ut

v. 416 —ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων.
& *v.* 429——ποτὶ ῥίπλην ζεφύροιο.
& *v.* 1131, Πάσησι λοξῆσιν——

ubi in ἵνα, ποτι, πάσησι ultimæ syllabæ *Cæsurâ* prod
cuntur, quæ liquida sequente se tuetur: cujusmodi C
suræ sæpissimè in auctore nostro occurrunt.

18. 3° Nec rarò particulæ encliticæ κε. τε, pro ultima laba dictionis cui adjunctæ sunt sumptæ, Cæsuræ beneo producuntur, præcipuè si liquida sequatur: ut,

v. 469—— Πελασγίς τε Λιλαίη τε.
& v. 1019. Γηλοί τε Μάρσοι τε.——
Sic Virgilius, *Liminaque laurusque dei* ——

servanda sunt etiam alia quædam in quibus *Poeticam* ndam *licentiam*, in producendis iis quæ corripi solent, ontrà, Dionysius & alii sibi assumunt, quæ quamvis ad asin & Systolen (si voces eæ laxiùs sumantur) referri sint, non tamen temerè fiunt, sed fundamentis quidam nituntur.

9. 1° Aliquando enim, propter liquidam sequentem, alem brevem (quasi communem inde redditam) prount Poetæ, etiam ubi nulla est Cæsura: ut,

v. 773. Ενθ' Ἀμαζονίδεσσιν——
prima in Ἀμαζονίδεσσιν propter liquidã μ sequentem ducitur; nam non modò ante mutam & liquidam, ùm etiam ante solam liquidam, vocalem brevem pro muni à poetis aliquando haberi statuunt Grammatici. ζφιν, & ὁ sequente ῥα, beneficio liquidarum produtur v. 343 & 1102.

Ὣς ῥά τε κυκλήσκουσιν Ἀπέννιον——
Ἀλλ' ὅγε ζφιν ὅλεθρον——

0. 2° Atque ob hanc rationem communes haberi vitur primæ in φίλος, γαλὸς, Ἄρης, & similibus. Sic in οι prima producitur v. 447, quæ corripitur in ἰλάω 53. & prima in φίλαπ producitur v. 704, quæ corripi t in φιλέω.

1. 3° Quædam etiam aliæ syllabæ apud Dionysium i etiam apud Homerum & alios, quos hic sibi imidos proponit) tanquam communes usurpantur, inquam liquida nulla sequatur; ut prima in ὑδωρ, id videre licet v. 256 & 774. & prima in Ἀπόλλων, 144 & 527. Sed si Ἀπόλλων sic dicatur ab Ἀπόλλυμι, aut λέω (ut Grammatici statuunt) Ecthasis manifesta est prima producitur. Media etiam in Βάεβυκες à Dionysio ducitur, in Homeri imitationem qui eam indifferenter rpat, quamvis à Theocrito & plerisque aliis corripi eat.

Vocalis

92. 4° Vocalis brevis non tantùm ante mutam & liquidam, verùm etiam ante duas mutas, aut duas liquidas quæ syllabam inchoare possunt, ut πλ, κλ, μν, φθ, χθ, à Dionysio & aliis communis habetur (neque enim posita necessariò fit, nisi consonantes duæ in diversas syllabas diremptæ sint) sic γυ in Ἀιγυπτίης corripitur, v. 5 Ἀιγυπτίης Ῥόδος ὄξιν —— nisi Synecphonesin ibi fieri censendum sit: & γυ in λιγύφθογγ[ον] & v. 529 —— λιγύφθογγ[ος] ἀηδών.

Præter Figuras Grammaticas, *Rhetoricas* etiam quasdam, ornatûs causâ, usurpat Dionysius: & eæ quidem quæ frequentissimè hìc occurrunt in vocum quarundam repetione consistunt, & communi ἐπαναλήψεως nomine ab Eustathio comprehenduntur; in tres autem species ex communi Rhetorum sententia, distribui possunt quæ quot hujusmodi Figuræ apud auctorem occurrunt, *Anadiplosin*, *Epanaphoram*, & *Epanodon*.

93. *Anadiplosis Rhetorica* est qua vox aut clausula præcedentem versum aut clausulam terminans in initio sequentis repetitur, ut v. 354 & 355.

——Ἀποτίμνει] ἀνδήεσσα Ῥώμῃ,
Ῥώμῃ πιμπλεῖσαν ——

2° Cui similis est repetitio (licet quibusdam interjecto nominis Θήβη, v. 248 & 249. & χθὶς, v. 379 & 380.

94. *Epanaphora* est quum vox eadem in initio plurium versuum aut clausularum repetitur: sic Καρχηδόνι repetitur v. 195, 196, & 197. & Ἴλιον v. 815, 816, 817, & cum plurimis ejusmodi.

95. *Epanodos* est cùm duobus nominibus propositis sensu nondum finito, ad utrumque redditur, additis quibusdam ad sententiæ complementum; ut v. 661 & 662

——Εὐρώπῃ ἀποτείνει] Ἀσίδος αἴης,
Ἐς δύσιν Εὐρώπης, ἐς δ' ἀυγὰς Ἀσίδα γαίαν.

Nec rarò hìc contingunt *Paronomasia* & *Apostrophe*.

96. *Paronomasia* est vocum ad se invicem allusio; v. 231 — Ἐς Λίβα μὲ Λιβύλλω —— v. 430 — ἤπειρος ἀπείρ

97. *Apostrophe* est aversio orationis ad personam quampiam, aut quod quasi persona fingitur: sic ad Musam unam aut plures sermonem convertit auctor, modò præsè, ut v. 62 & 447. modò implicitè, ut v. 1

1128, Φράζεο, ſupple Μῦσα. Aliquando ad incertam erſonam ſermo convertitur, ut v.257, ἰδεῖν pro ἴδεί τις. ſonnunquam etiam ad inanimata ſermo dirigitur, tanuam animata & intellectu prædita; ut v.1181. quod quiem aliqui ad Proſopopœiam referunt.

De reliquis id genus Figuris, quæ rarò aut nunquam ic occurrunt, conſulantur Rhetorum ſcripta.

Troporum etiam exempla præcipua quæ in auctore occurrunt, Figuris hìc ſubjicere libet. Occurrunt autem ropi ſimplices quatuor; *Metaphora*, *Metonymia*, *Synecoche*, *Antonomaſia*: deinde Troporum in uno verbo ompliicatio, quæ *Metalepſis* dicitur; & Troporum affeiones vulgò habitæ, *Hyperbole*, *Mioſis*, *Catachreſis*; uibus & *Allegoria*, ſeu ſententia Tropica ſubjicitur. Haum definitiones & diviſiones ex rudimentis Rhetoricis ueris familares ſunt, ideo chartæ parcere conſultiùs duxi uàm eas hìc inculcare.

98. *Metaphoræ* hìc frequentiſſimæ occurrunt in vocibus ebus animatis propriùs ad inanimata traductis: ſic vox ἑρπετὸν, v.110. vox ὀπωπὴ, v.171. νῶτα, v.872. πῆς, .68. πίζα v.61. ἴχνος, v.274. κνημῖδες & κνῆμαι. v.714 : 737. quibuſdam terræ partibus, quæ iſtis corporis parbus quadam ſitus analogiâ reſpondent ab auctore triuuntur; ut & χεῖλος & πλευρὰ maris littori. Metaphoicæ etiam dictiones ſunt ἕρπει, ζύρεται, & ἑλίσσεται, à erpentibus ad fluvios & maris ſinus, ſimiliter in longum roductos, & ſimiles flexuum gyros facientes, tranſlatæ: oces ἐστεφάνωται & ἐστεμμένη à coronis tempora ambientius ad terras à mari circundatas traductæ; vox κέλευθος via qua locus aliquis aditur, ad rationem & methodum ua aliquid efficitur ſignificandam; & vox ὕπαλπος, quæ netam notat circa quam in curuli certamine flectitur, ad lexum maris traducta: nec non vox περιώσιος, à rebus rtificialibus quæ torno rotunda fiunt, ad rotundam figuram qua terra à Deo creatore formata eſt, tranſlata; & lia ejuſmodi. Huc referri poteſt color ſimilis pro ſimili poſitus, ut κυάνεος pro *nigro*.

99. *Metonymia efficientis* eſt ubi ἥλιος, *ſol*, pro calore olari ponitur; & Ἄρης Mars pro bello. *Adjuncti*, ubi ἄνεμος. *ventus*, pro cœli plaga; ubi κυάνεοι *nigri* pro Æthiopibus; & ubi ἀπ' Ἰσμηνὸς pro à Thebis, quas Iſmenus fluviu

fluvius alluit, usurpatur ; *signati pro signo*, Μέμνων pr *Memnonis statuâ*.

100. *Synecdoche totius pro parte* est, ubi ἐλέφαντι pr *ebore*, & βοΐ pro *corio bubulo* utitur auctor : *Partis* veri *pro toto*, ἀκμὴ *cuspis* pro hastâ, Θήβη pro Thebaide re gione : Sic *v.*115, ubi Φαείλῳ ἅλα pro mari Ægyptic quod *Pharos* Ægypti pars : *v.* 413, ubi Ἀμυκλαίων pr Λακώνων, quòd *Amyclæ* Laconiæ urbs fuerit : *v.*113, ub Ἰσμαεικὸς pro Thracio, quòd *Ismarus* Thraciæ mons sit *v.*498, ubi Ἀμνισὸς pro Creta (in qua urbs Cnossus, cuju navale Amnisus) usurpatur. Huc referri solet πόλῳ pr cœlo positus. Synecdoche verò *generis pro specie* est δόμῳ pro templo.

101 *Antonomasia* (quam aliqui sub *Synecdoche generi* comprehendunt) reperitur *v.* 490. ubi Ἀκτίνη patro nymicum pro ipso *Medeæ* nomine : & *v.*685, ubi Ἄρηι ἀΐδης patronymicum à proavo Marte longius ductum (d quo v.Com.) pro Agamemnonis nomine usurpatur : iten *v.*53, ubi ἀμφιβίῃσι, *maris* epitheton pro *mari* ponitur uti & ἀμφιβίῃσι in plurali *v.*99.

102. *Metalepsis*, seu *transumptio* ab una Tropica signi ficatione ad aliam, occurrit in voce κορύσσεσθαι, *v.* 103 & 201, quæ cum propriè significet *galeâ armari*, & pe Synecdochen *armari* absolute, inde transumitur ad signi ficandum incursum & impetum irruentis, quali armatu in hostem fertur, & Metaphoricè ab hominibus ad fluctu ibi transfertur. Sic Ἀσσυρίης nomen, quod propriè regi oni ad Tigrin fluvium convenit, per *Synecdochen partis pro toto*, toti Assyriorum imperio impositum est, atque inde per Metalepsin ad Assyrii imperii partem, ab Assyriâ propriè dictâ diversam, juxta Sinopen (quæ & *Leucosyria* dicta) transumitur, *v.* 772 & 975. atque hinc *Sinopica rubrica* Ἀσσυρίη μίλτος dicitur, *v.*1178. Eodem modo nomen Ἀμυκλαίων primò pro *Laconibus* in genere per Synecdochen usurpatur, deinde ad *Lacedæmonios* aut *Theræos*, Laconici generis homines ab ipsis *Amyclæis* diversos traducitur, *v.*213. Per *Metalepsin* etiam Ἀονίῃ (ἰδνεος pro *tridente Neptuni*, à quo Aones Bœotiæ incolæ orti ferebantur, usurpari videtur, *v.*476. v.Com.

103. *Allegoria* est *v.*183 --κυανέῃσι καπύρῃσι φολίδεσσι, ubi de Africa loquens auctor habitationes inter loca de serta

lerta hîc illic ſparſas habente, Metaphoricis dictionibus
tinuâ ſerie utitur, ut de ſerpente ſquamis cæruleis vari-
tâ loqui videatur.

04. *Hyperbole* eſt in vocé ξωνίασιν *v.*154. ubi *concurrere*
intur promontoria revera ſatis à ſe invicem diſtantia:
t & quædam *Sententiarum Hyperbolæ* (eæque aliquando
Tropo) ut *v.*67.

05. *Mioſis*, ſeu *Tapinoſis*, habetur *v.* 509, & 524. ubi
ila tota ἄκρῳ dicitur: quo refertur vox ἀκρολόφες pro
ibus in mare eminentibus poſita; quippe quæ à voce
.Θ deducitur, quæ *maculam* aut *nævum* notat.

06. *Catachreſis* eſt in voce βυκολέον) *v.*193. quæ cùm
priè ſignificet *à bubulco paſci*, (quippe à voce βυκόλος
ucta) abuſivè ibi à bobus ad homines transfertur. Sic
ος aliquando καλλαχρηστικῶς pro magno terræ ſpatio
patur, & νῆσος pro peninſulâ.

SYNOPSIS FIGURARUM.

Figuræ Dictionis ad Orthographiam spectantes.

1. PRothesis, ut ἐείδω pro εἴδω poet. ἀσαχὴς pro σαχὴς Att.
2. *Anadiplosis*, seu *Reduplicatio*; ut πτοίνα pro πτίνω, Ion.
3. 2° *Reduplicatio Attica*; ut ἀκηχεμόνη pro ἠχημόνη.
4. *Epenthesis*, quæ triplex est:
   1° *Parenthesis* vocalis; ut εἰν pro ἐν, poet. ἔρεος pro ὄρεος, Ion.
5. 2° *Epectasis* syllabæ; ut ἐξείης pro ἑξῆς, πείτα pro πίτ, ἠέλιο pro ἥλιο, Αθωάη pro Αθώη, Ion. & poet.
6. 3° *Paremptosis* consonantis; ut πολίεθρον pro πολίεθρον, poet.
7. 4° Huc spectant plerique Dativi poet. in εσσι; ut νεφέεσσι pro νέφεσι, poet.
8. 5° In Imperf. & Aor. β εσκον, εσκες, εσκε, pro ον, ες, ε, Ion.
9. 6° In verbis contract. secund. Conjug. οω pro ω, οων pro ων, &c. Ion. & Poet.
10. *Diplasiasmus*, seu literæ *geminatio*; ut τόσσος pro τόσος Poet.
11. *Paragoge*; ut ὀνὶ pro ὀν poet. ἠπείρεσι pro ἠπείρες, Ion.
12. 2° In Dat. plur. primæ & secundæ Declin. ησι pro ης Ion. pro αις: ut πλάρῃσι pro πλάρῃς, quod ipsum pro πλάρεξῆς.

13. 3° Syllaba

3° Syllaba σι aut σιν Nominibus, & θεν Pronominibus addita; ut κράτεσφι pro κρατῆς, σέθεν pro σέο, (facto ex σέ) poet.

4° In Aor. α ασκον, ασκες &c. pro α, ας, Ion. & poet.

5° In termin. Infin. ευμεναι pro εμεν (quod ipsum Ionicum est pro ειν) ut φερβέμεναι v. 922. Dor.

Dialysis, literâ additâ vel mutatâ; ut ῥηϊδίῳ pro ῥᾳδίῳ, Ion.

2° εων pro ῶν Ion. αων pro ῶν, Æol. in Gen. pl. primæ & secundæ Dec.

3° ἥμεες pro ἡμεῖς, &c. Ion.

4° In Temp. circumflexis, εω, εεις, pro ῶ, εῖς, εειν pro εῖν, &c. Ion.

Aphæresis; ut κεἰνῳ pro ἐκείνῳ, ἄλα pro γαῖα, Ion. & poet.

Ablatio Augmenti aut *Reduplicationis*, ut δάσαιλο pro ἐδάσαιλο, poet. δέδεγμαι pro ἐδεδέγμην Pluſq. perf.

Syncope; ut ἔπλεο pro ἐπέλεο, ἀπολίη pro ἀναλολίη, πεπαται pro πεπέπασται, μύκαλῳ pro μυχαίτῳ, poet.

2° *Syncope Æolica*; ut καδδὲ pro κατὰ δὲ.

3° In Præterito γεγαὼς, ἐσῶσιν, &c. pro γεγηκὼς, ἐσήκασι. Ion.

4° *Ellipsis* consonantis; ut Σαμάτου pro Σαμάτου.

5° *Crasis*; ut ἱρὸς pro ἱερὸς, θεοδέες pro θεοειδέες.

6° Huc refer κέρᾳ pro κέρᾳι, μείζοες μείζους pro μείζονες, &c.

7° Ἔλλειψις posterioris vocalis diphthongi; ut κάω pro καίω.

8° Παρέλλειψις literæ geminatæ; ut μάκελα pro μάκκελλα.

Apocope; ut δάκρυ pro δάκρυον Dor. ἔμεν pro ἔμμεναι, quod ipsum est pro εἶναι v.

2° Huc refer *Apostrophum* ante consonantem; ut παρ' pro παρά.

Synalœpha; ut τἄνεκα pro τὸ ἕνεκα, Att.

Metathesis; ut καρτερὸς pro κρατερὸς, ἔμορε pro μέμορε, Att.

Tmesis; ut νέη πόλις pro Νεάπολις poet.

2° Ubi Hyperbaton simul fit; ut——διὰ γαῖαν ὀρίζον, poet.

36. *Antitheſis*; ut 1° η pro α in prioribus ſyllabis Ioni
poſitum, ut νηὸς pro ναὸς, ἥμῆρ pro ἀμὴρ· item ὄνυμ
pro ὄνομα Æol. ἰδὲ pro ἠδὲ, poet. πίσυρες pr
τέσσαρες, Æol. ξωὸ pro ζωὸ, Att.

37. 2° η pro α in terminat. primæ & ſecundæ Decli
ης pro ας, ης pro αις &c. Ion.

38. 3° ηϑ, ηι, pro ιϑ, ιι, in ſecunda Declin. contr.
pro εϑ, ει &c. in tertia Declin. Ion. & poet.

39. 4° εμεῦ pro εμοῦ &c. & in verbis contr. ᾶ pro ω, ι
καλεῦσι, Dor.

40. 5° οιατο pro οιντο in tertia plur. Opt.paſſ.Ion.

41. 6° Huc refer εω pro ω, Ion. αο pro ω, Æol. in Ge
primæ Declin. & οιο pro ω in tertiâ, Ion.

42. 7° Σέο pro Pronom. ζῶ, ἕω pro ἕ, Ion.

43. 8° In Pluſq.perf.verb. εα, εες, ε, pro ειν, εις, ει, Io

44. 9° Aor. α Opt. ειαι, ειας, ειε, pro αιμι, αις, αι &c. Æ

45. 10 In Infin. εμεν pro ειν· & à verbo εἰμὶ, ἔωγα
ἔμμεναι pro εἶναι, & inde per Apocopen ἔμ
Ion. & poet.

46. 11 In ſecunda perſ. Paſſ. εαι pro η Ion.

47. 12 In Imperat. Paſſ. εο pro ω, Ion.

48. 13 ασι pro ἐᾶσὶ tertia plur. ab εἰμὶ *ſum*; ἴασι p
ἔᾶσι tertia ſing. ab ἔᾶμι *eo*.

49. 14 Præpoſ. ἄπαὶ pro ἀπὸ, κάὰ pro κατὰ poet. π
pro περὶ Dor.

50. *Metaplaſmus*; ut μυχὰ (quaſi à μυχὸς) pro μυχ
δενδρεσι quaſi à τὸ δένδρεϑ, poet. ὑῆες quaſi
ὑῶς, cùm uſitati Nominativi ſint δένδρον
ὑὸς.

51. 2° *Metaplaſmus Conjugationis*; ut φίλατο quaſi
φίλω cùm verbum uſit. ſit φιλέω. κέονϑ pro κεῖν
quaſi à κέομαι.

Figuræ Conſtructionis.

52. *Pleonaſmus*, 1° Nominis, ut ἐυρυπάτη μέγαθος, a
Pronom. &c.

53. 2° *Parelcon*, ſeu vocula κε, τε, ῥα, περ, μεν, r
dundans.

54. 3° *Pl*

3° Pleonasmus Conjunct. ἦν, ἀλλὰ, Adverbii αὖ, μάλα, &c.

4° *Polysindeton*; ut —γαῖάν τε καὶ πόντον.

5° *Periphrasis*; ut Κελτῶν παῖδες pro Κελτοί.

Ellipsis; ut βοείη, supple βύρσῃ· ἐς διὸς, supple οἶκον Διὸς Μοῦσα, supple ἐγάλεο,

2° Ellipsis præpositionis κατὰ, ut ἔνομα Κυκλάδες εἰσί.

3° *Asyndeton*; ut *v.*102.

4° Huc refer ἐπὶ & ζωὸν, sine voce casuali, βεβήκειν absolutè, &c.

Anastrophe; ut Βορέλω ὄπι.

2° *Hyperbaton*; ut *v.*592. & inter *v.*14, & *v.*17.

3° *Hysteron Proteron*; ut *v.*493, & 494.

Enallage; & 1° quidem simplicior, ut

1° Modi, ut πέλοι Opt. pro πέλει Indic.

2° Temporis, ut ἔχυσι sensu Præteriti, ἔπλετο pro πέλῃ.

3° Activum pro Passivo positum, & contra, ut ἐννάιει pro ἐννάιεῖ)

4° Numerus pluralis pro duali; ut δύο κόλποι, *v.*108. sic *v.*51.

Enallage ζολοικοφανὴς generis, aut numeri, aut utriusque; ut —— Φοινίκων ἀνδρῶν γένθ' ἐννάιουσιν, Ἀζόμβροι, &c. Hanc Grammatici Latini *Syntheſin* vocant.

2° Enallage casus ζολοικοφανὴς, ut *v.* 656.——τῷ μίγησιν—— ubi Accus. loco Dativi ponitur. Hanc *Antiptosin vocant.*

3° Ζeugma ζολοικοφανὲς quæ Enallage quædam numeri est, præcipuè ubi cum Syllepsi Zeugma complicatur; ut——Ὑπνίς τε φέρει, ζείης τε Μέλαινος, Λαβρόταλοι ποταμῶν——

4° *Hypallage*; ut *v.*519.

Antimeria, Enallages species, 1° quâ Adjectivum neutrale, sing. aut plur. pro Adverbio ponitur; ut ὀρθὸν rectà, πρῶτα primum.

2° Quâ Articulus pro Pronomine, ut τῷ pro ταύτῃ.

3° Quâ Participium pro Nomine; ut δεδαυκότοι pro δαήμονες aut pro Infinitivo, ut οἶδα ἀκούσας.

75. 4° Quâ articulus præpositivus pro Subjunctivo; ἥν pro ὧν.

76. 5° Quâ Substantivum pro Adjectivo; ut Ατλας pr Ατλαντικὸς.

77. 6° ἑ vel μὶν pro αὐτὸν vel αὐτῷ, πᾶσα pro ὅλη, pro ἅπως, &c.

78. 7° Unus comparationis gradus pro alio positus, ἀφνείω pro ἀφνειοτέρην aut Comparativum Substantivo deductum, ut Σεώτερον v.257.

Figuræ Metricæ.

79. *Synecphonesis*; ut κευσέης. πασέων, dissyllaba facta.

80. *Diæresis simplex*, literâ nullâ mutatâ; ut εὐσέφανο penta:yllabus.

81. *Ectasis* seu *Diastole simplex*; ut Καασίης secund longâ ἱερῆς primâ longâ.

82. 2° Ectasis κατ' ἀντίστιχον, ut Διώνυσος pro Διόνυσος.

83. 3° Ectasis ex necessitate ob trium brevium concur sum; ut ἀναμάτε primâ longâ.

84. *Systole* simplex; ut Πάχωο, secundâ brevi.

85. 2° Syllole κατ' ἀντίστιχον, ut εὐρύχορος pro εὐρύχωρος

86. *Cæsura*; 1° licentior, ut τοίη ἐπὶ κείνης, ultimâ i ἐπὶ productâ.

87. 2° Cæsura ob liquidam sequentem, ut Πάσησι λοξῆσι

88. 3° Encliticæ voces κε, τε, &c. cæsurâ product. u v.1019. *Licentiæ poeticæ.*

89. 1° Brevis ob liquidam sequentem producta ubi nulla cæsura; ut v.343, & 773. sic & Ζεὺς producitur, v.1102.

90. 2° Syllaba communis habita ob liquidam sequentem, ut prima in φιλεω & ἱλάω, cum deriv. ut v.447, & 853.

91. 3° Syllaba communis habita nullâ liquidâ sequente, ut prima in Απόλλων v.444, & 527.

92. 4° Vocalis brevis ante duas mutas, aut duas liquidas; ut πλ, κλ, φθ, μν, correpta; ut ου in λιγύφθογγο v.529.

Figuræ

Figuræ Rhetoricæ.

Anadiploſis Rhetorica; ut in voce Ῥώμη *v.* 354, & 355. & in voce Θήβη. (licet quibuſdam interjectis) *v.*248, & 249.

Epanaphora; ut in nomine Καφισιάδων, *v.* 195, 196, 197.

Epanodos; ut in nominibus Ευρώπη & Ασία, *v.*661, & 662.

Paronomaſia; ut Ες Λίβα μὲ Λιβύη.

Apoſtrophe; ut *v.*60, 1080, &c. ubi poeta Muſam alloquitur.

Figuris Rhetoricis hæ quidem præcipuè hic occurrunt; de reliquis (uti & de Tropis) conſulantur Rhetorum ſcripta.

Tropi qui apud Auctorem reperiuntur, & Troporum Affectiones.

Metaphora
Metonymia
Synecdoche
Antonomaſia
} Tropi ſimplices.

Metalepſis, Troporum complicatio in una dictione.

Allegoria, Tropi per plura verba continuatio.

Hyperbole
Mioſis
Catachreſis
} Troporum affectiones.

templorum difficilium explicationes in Synopſi reperias.

☞ *Gnome*, ſeu Sententia notatu digna.

TOTIUS TERRARUM ORBIS TABULA NOVA

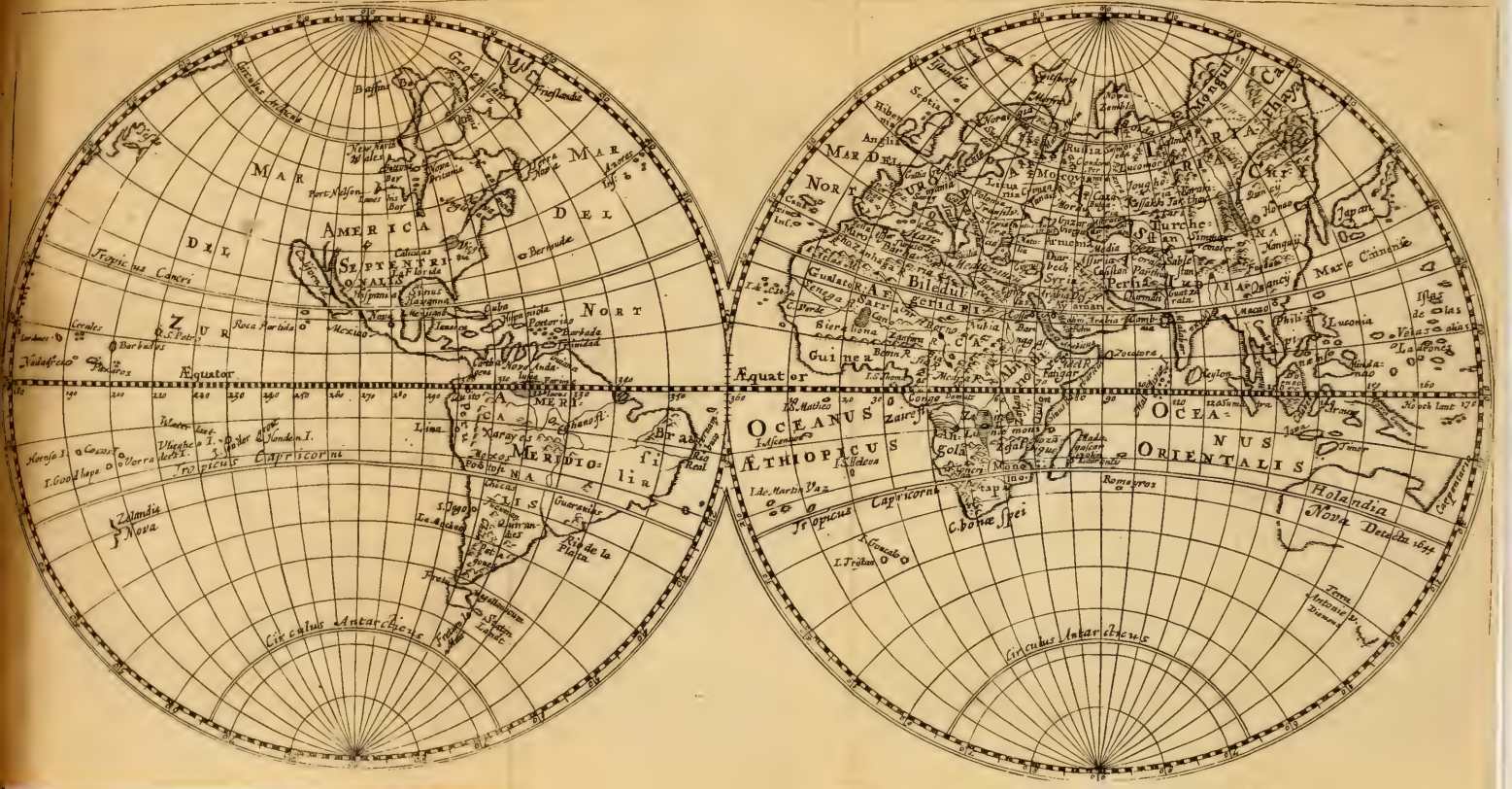

APPENDIX

De Tabulis noſtris, & earum uſu; ubi breves Geographiæ inſtitutiones, in uſum tironum, traduntur.

DE *Tabulis Geographicis* inſtituti noſtri rationem paucis reddere viſum. *Tabulæ duæ univerſales* à nobis concinnatæ ſunt, *altera totius terrarum orbis*, *altera τῆς οἰκουμένης à Dionyſio deſcriptæ*, quâ ea terrarum portio exhibetur quæ illi innotuiſſe videtur, eâque planè formâ, quâ ab ipſo depingitur: totius ſc. terræ tunc cognitæ figura, ab ortu ad occaſum productior, à Septentrione verò ad Meridiem contractior, undæ ſpeciem præ ſe fert; & maxima quidem latitudo in medio eſt, ubi linea ſecundùm Nilum fluvium ducta, & inde ad Tanaïn protracta, Africam & Europam ab Aſiâ diſpescit. A mediâ hac lineâ, tanquam baſi, utrumque latus ſenum contrahitur, ut *Coni duo* conſtituantur, quorum alterum efficit Aſia ſola, juxta Gangis oſtia in acutum verticem deſinens, alterum Africa & Europa conjunctæ, quæ juxta Gades in acumen faſtigiantur, punctulis autem à Gadibus ad Nili oſtia ductis à ſe invicem diſtinguuntur. Quandoquidem verò hæc terræ tunc detectæ figura à veritate nonnihil recedit; Africæ enim ora, quam Oceanus Occiduus alluit, nimis contrahitur, uti & Auſtralior Indiæ pars inter Indi & Gangis oſtia (quam longè in Meridiem procurrere oportuit) ut Africa circa Gades, Aſia ad Gandis oſtia, in acutum deſinat (quò accedit quòd Sericam ſitu minùs Orientali ſtatuere oporteat quàm rei veritas poſtulat, ſi Dionyſii

nysii conos sartos tectos servare velimus) ex alterâ *Orbi terrarum tabulâ* quàm verissimè fieri potuit concinnatâ, ea & siqua sint similia in quibus veteres errârunt, facilè corrigi possunt. Alteram igitur Tabulam alteri conferre lectorem nè pigeat, ut veram terrarum formam ex Tabulâ novi perspiciat (quam & circulis distinximus, de quorum usu mox agetur) eámque tanquam normam adhibeat, quâ dignosci possit si quid in Dionysii descriptione à veritate deflexum sit, & quota orbis portio veteribus cognita fuerit, & ut truncatis Orbis partibus membra reliqua addere possit. Deficiunt sc. in Tabulâ Dionysio accommodatâ Australes Africæ, Orientales quædam Asiæ; & Septentrionales tam hujus quàm Europæ partes, Dionysio & plerisque veteribus incognitæ (qui terram ibi ferè Oceano terminant, ubi punctula extrema à nobis notata) sed nuperis navigationibus detectæ, quæ & alteram οἰκουμένην nobis aperuerunt quam ab *Americo Vespucio Americam* vocare plerisque libuit primo detectori *Columbo* nimis injuriis. In Tabulâ veteri *Thulen* omisimus (quam illam esse insulam quæ hodie *Islandia* vocatur argumentis è Dionysio & aliis veteribus allatis in commentariis nostris evincimus) nè Tabulam totam unius loci gratiâ in Septentrionem nimis producere necesse esset. *Maderam* hodie dictam pro Dionysii *Erytheâ*, & *Insulam St Thomæ* pro *Cerne* notavimus, càm huic satìs conveniant quæ à Dionysio & plurimis aliis de *Cerne* afferuntur. *Menuthias* verò extra Tabulæ ambitum sit, quam tamen *Cernes* nomine à Dionysio notari non repugnat, ut in Commentariis notatum, ubi etiam rationes abundè allatæ sunt cur *Zeilan* potiùs quàm *Sumatram* insulam veterum *Taprobanen* esse censeamus. In ipsâ veteri Tabulâ veram Terrarum formam, quantum per Dionysium licuit, perpetuò retinuimus, ut perspicax lector, eandem in plerisque locorum formam intuens, quæ nomina nova Orbis terrarum Tabulæ inscripta veterum locum occupârint, facilè deprehendere possit. *Particulares etiam Africæ, Europæ, & Asiæ Tabulas* eo animo concinnavimus, ut veteris Geographiæ succurrat diligens lector indè copiosiùs imbibat, quo imbutus ad historicorum & poëtarum scripta evolvenda instructior accedat, cùm Tabulæ universales tanquam *Sceleta* quædam sint membrorum quasi stamina & compages exhibentia, sed exsucca planè & exsanguia. *Tabulas illas particulares*, quo ad eam terræ partem quæ antiquis innotuit, veræ locorum forma

mæ quâ à recentioribus describuntur omnino accommo-
re conatus sum, relicto Dionysio si quando ille à verita-
deviârit. Cui enim sano credibile videatur fluminum
rsus, maris flexus, insularum aut montium situs (si exi-
as quasdam mutationes excipias, neque enim insulas
asdam continenti jam annexas, aut contrà, inficias eo)
ter jam se habere quàm olim habuerint? Necesse igitur
bui quasdam veterum descriptiones nonnihil immutare,
m insularum, fluviorum, & montium nomina iis quæ ho-
extant adaptare conatus sum, quamvis non eodem
ɔrsus situ à veteribus statuantur; multorum enim quæ
die notissima obscura olim fuit aut nulla notitia unde in
s depingendis quæ tantùm quasi per transennam viderunt
inde errare necesse fuit. Oceanum Borealem, quem
rthicum vocârunt, mari Caspio vicinum fuisse, atque ex
per fauces quasdam Caspium prodiisse (Herodoto & Pto-
mæo exceptis) tota fere antiquitas credidit; atque indè
Eoum mare eundem produci non longè ultra Jaxarten
vium, plerisque visum, quem longè indè abesse jam satis
ıstat; uti & Balticum mare, Sarmatici Oceani nomine
n notatum, jam Sinum esse deprehenditur. Africæ o-
n quæ Oceano Atlantico alluitur se *ex conjecturâ solâ* de-
bere fatetur Strabo, Λέγομεν ἐξ εἰκασμοῦ διὰ τὸ ἀπεῖσι-
: & Ptolemæum quidem non aliter fecisse in extremæ
liæ & Æthiopiæ descriptione (dum eas versùs se invi-
n retorquet, ut terra incognita ab alterâ ad alteram
ntinuentur) res ipsa indicat, quamvis ille hoc reticeat.
que immeritò Geographos, obiter & quasi aliud agens,
stringit Plutarchus, quod in extremis terrarum oris,
omnia ferè ignota, appingunt ἢ Σκυθικὸν ὄρος ἢ πέλα-
γος πάγος, consultius sc. ducentes de ingenio suo ali-
d addere quàm Tabulam vacuo spatio devenustare.
uidem Tabularum mearum progressum ibi fisto ubi Dio-
ii φειδηγησις & certior veterum cognitio terminatur,
extrema versus Ortum, Septentrionem & Meridiem loca
ına mea evagari non ausa.

Quod ad *Africæ Tabulam* attinet, in intimis Æthiopiæ &
ɔyæ locis non multa notavi, cùm in aviis illis & deser-
locis perpauca aut olim innotuerint, aut jam satis explo-
a sint. Conjecturâ etiam propriâ aliquando niti, dum no-
veteribus ibi confero, necesse habui ratione tamen ali-
i eam firmari, sed condonabit mihi, uti spero, æquus

lector, si dum sæpius jaculor scopum non semper attig rim. Fluvium illum veterum *Nigirem* esse qui in Occide tali Africæ parte ortus inter *Biledulgerid* & *Saria* fluit, c inde terram subiens atque iterum emergens postea *Gir* voc tur, & *Nubâ* palude absorbetur, non tantùm ex Plinio Solino constat, qui *Nigrum* in finibus Mauritaniæ circa A lantem montem oriri affirmant, & reliqua modò memora consentanea pronuntiant, verùm ex ipso etiam Ptolem elicitur, qui *Nigirem* suum in ultimo ferè Occidente ortu indè in mediterranea, sc. ortum versùs, fluere affirm eúmque ad Usargalam montem deducit, ex quo *Girem* o ri statuit, in *Nubam* paludem influentem. *Senegam* igit fluvium quem subdititio titulo pro *Nigro* seu *Nigiré* veteru pleræque recentiorum Tabulæ exhibent, ab illo prorsi diversum esse res ipsa loquitur, cum contrario planè curs ab Ortu sc. & mediterraneis in Occasum, feratur, in A lanticum mare pluribus ostiis se exonerans. Hujus ostia, flumina quædam ipsi commista, Ptolemæo nata fuisse v dentur (quamvis eorum confluxum aut ignoravit, aut ce rè reticuerit) cum Varatem seu *Daradum*, Stachirem, Niam eâdem latitudine describat quæ Senegæ ostiis conv nit (quorum unum *Senegam*, aliud *Gambram*, alia aliis n minibus hodie appellant) & à Stachire paludem quanda effici affirmet uti hodie à *Senegâ* fit; superiorem verò flu illius cursum veteres prorsus ignorâsse videntur. Urbib illis (uti & gentibus) quas juxta *Nigirem* fluvium statu Ptolemæus, latitudinem majorem tribuimus quàm iisdem Ptolemæo assignatur, uti & ipsi Nigiri fluvio illas interfl enti, recentiorum descriptiones & Plinium ac Solinum i in re imitati. His solus Ptolemæus eâ in re adversatur, loc ad Austrum aliquanto remotiore Nigirem suum describen & urbibus ac populis illi conjunctis idem accidisse consen taneum est; ideo situm eorum respectu Nigris fluvii, potiù quàm latitudinem à Ptolemæo assignatam, respeximus Phaurusios etiam ultra Nigritas, hos ultra Getulos, ad me ridiem locavimus, quâ in re apud omnes convenit; Gara mantas verò eo situ posuimus, ut aliqua saltem eorum par ultra Nigritas & Phaurusios protendatur respectu latitudi nis, quamvis longitudine diversâ, cum ordine illo gente istæ non modò à Dionysio, verùm etiam à Strabone enume rentur, & immensa Garamantum gens à Garamâ metropol ad Garamanticam vallem, & alia Meridionalia Libya

loca

a Æthiopiæ confinia, protensa fuisse videatur.
n *Tabulâ Europæ* pleraque satis evidentia, nisi in extre-
ad Septentrionem orâ, ubi *Nerigon* Plinii *Norvegiam* esse
uimus, Camdeni & aliorum auctoritate, & ipso nomine
:i, & *Scandiam* (quæ insula falsò à veteribus habita, cum
im Balticum mare Sinum fuisse ignorarint, sed Oceanum
naticum appellârint, ut modò notatum) peninsulam
n *Daniæ* & *Suecia* regibus parentem, in quâ *Gothia* ho-
, ut olim *Gutæ*, & *Scanen* seu *Sconen* regio, manifestum
qui nominis vestigium servans. In Sarmatia Euro-
ostendere libuit ubi *Arimaspi*, *Agathyrsi*, & *Hippopodes* à
nysio nominati ab aliis veteribus locantur, quamvis in
:culorum poëtarum officinâ nomina ista fabricata fuisse
:antur. Necessarium etiam duxi locum signare ubi ὄρη
ῥύλλιστοι ille *Riphæi montes* à veteribus statuantur, quam-
:os recentiorum observatio solo planè exæquârit.
n *Asiæ Tabulâ* à Ptolemaïcâ formâ rarò recedere visum
præterquam in Indiâ intra Gangem, quæ promontorii
e longè in Meridiē procurrere hodie deprehenditur aliâ
ıè facie quàm à Ptolemæo depingitur; à quo etiam In-
tota in Ortum plus justo producitur; unde in urbibus
ndis quæ ab ipso nominantur, ad fluvios & promontoria,
ıe ordinem quo loca maritima in periplo se mutuò con-
ıuntur, potiùs quàm ad longitudinis & latitudinis gra-
iisdem ub ipso assignatos, respeximus. Tabulam illam
nihil ultra Gangem (quem ultimam Asiæ σεμνύσεως
am Dionysius constituit) ad Ortum producere libuit,
d citeriorem Sericæ partem in vero situ signandam, Bo-
em etiam & Indiæ proximam Chryses chersonesi par-
, & Sinarum regionis portiunculam Indiæ conterminam,
uantulum loci supperet. Sericam autem veterum ne-
quam *Chinâ* hodiernâ magis Borealem, sed in ipsâ *Chi-*
sse statuimus (sicut *Cambalu* urbem, quæ *Cathaiæ* me-
ɔolis statui solet, & longè in Septentrionem ablegari,
aliam esse quàm *Paquin* seu *Xuntienfu Chinæ* urbem cele-
:imā recens quædam *Chinæ* historia testatur) regnum verò
ı & *Camboiam*, cum Australi *Chinæ* parte (in quâ &
nam regio est nisi Tabulæ nobis imponant) pro Sinarum
ione accipimus, ut in Commentariis fusè explicatum.
n ipsâ *Terrarum Orbis Tabulâ*, illam Asiæ partem, quæ
Tartariæ, ut olim *Scythiæ*, nomine inter Ortum & Septen-
ɔnem longè exporrigitur, neque Oceano terminamus, ut

pleriſque mos eſt, nec cum Americâ committimus, ut à no
nullis fieri ſolet, conjecturâ ſolâ f etis, cùm omnia ibi
explorato ſint; ſed mare hinc ad *Novam Zemlam*, indè pa
lò ſupra *Chinam* producere contenti, quicquid ſpatii int
hæc interjectum eſt nobis incognitum eſſe notamus, & p
ſterorum induſtriæ adhuc detegendum reſtare. Nec lon
ſupra *Chinam* terras producimus, cùm incertum ſit qu
ſpatii terra, quid mare ibi occupet, *Ung* & *Mongul*, & ali
neſcio quibus verborum crepitaculis conſultò omiſſis. H
quidem ità à me exarata; ſed cum ſculptor me inſcio, te
ras ultra produxerit, punctulis terram cognitam à ſpat
cognito diſtinguere viſum.

Tabulas trium orbis partium concinnavimus juxta forma
illam quâ compoſita eſt Ludov. Teixeræ Tabula univerſ
lis, in quâ Meridiani ferè paralleli pinguntur, quam fo
mam Tabulis hisce, quæ loca Polo proxima (ubi Merid
ani omnes in arctum coëunt) nequaquam attingunt, con
modiſſimam duxi, ut quadratæ Tabularum formæ co
gruam. Cum verò iſtâ ratione Brittannia, Sarmatia, Sc
thia, & alia Borealia loca, nonnihil plus juſto dilatent
(quanquam in Aſiæ Tabulâ, quippe omnium longiſſim
numeri à Boreali latere nonnihil contracti ſint, nè à ve
proportione nimiùm recedatur) ex *Tabulâ univerſali nov*
tanquam *Polycleti regulâ*, quid deflexum ſit facilè patebit.

Cùm verò in Italiâ, Græciâ & Aſiâ maritimâ (quæ
Mediterraneo Mari alluitur) deſcribendâ fuſiùs expatiet
Dionyſius, & plurium ibi nominum mentionem faciat quà
in Tabulas Europæ & Aſiæ compingi poterant, *Tabul*
duas Chorographicas delineavimus, *alteram Italiæ* (omiſſâ t
men Galliâ Ciſalpinâ) *Græciæ, & Aſiæ Minoris*, quæ in e
dem ferè latitudine ſitæ ſunt; *alteram reliquæ Aſiæ maritim*
Hæc quidem *Syriam* complectitur (ſub quâ *Phœnice* & *Ju*
dæa comprehenduntur) cum vicinis aliquot regionibu
hinc *Ciliciâ* & *Pamphyliâ* (in quâ ex Strabonis & alioru
ſententiâ à Ptolemaicâ deſcriptione nonnihil receſſum) i
de *Ægypto*, in ipſâ Aſiæ & Africæ, ex Dionyſii ſententi
collimitio ſitâ. Sic regionum illarum, quæ à ſcriptorib
tam Græcis quàm Latinis præcipuè celebrantur, & in quib
omnia fere geſta, quorum in Sacris literis mentio fit (quâ
cauſâ *in Syriæ Tabulâ* nomina ea depinxi quæ in *Sacris* cel
berrima) pleniore notitiâ lector inſtructus, uberrimos i
dè fructus in Hiſtoriæ profanæ & poëſeos lectione, n
conten

ontemnendos in historiâ sacrâ evolvendâ, percipiet; cum historiâ eum cætutire necesse sit, si Geographiæ oculo estituatur.

His præmissis de instituti nostri ratione in Tabulis singu- componendis, breves quasdam *Geographiæ institutiones* bjungere libuit, *Tabulæ totius Terrarum Orbis* explicandæ commodatas; ut hinc præcepta, indè exempla petita, utuâ se invicem luce illustrant.

Geogra-

Geographiæ institutiones.

Geographia est terræ totius nobis cognitæ descriptio, no quatenus elementum est ab aquâ distinctum, se quatenus unà cum aquâ globum unum constitui qui, à præcipuâ parte, *Orbis terrarum* dicitur.

Particularem aliquam hujus regionem describere, *Choro graphiæ* est; urbem aut oppidum aliquod, *Topographiæ*.

Describitur autem terra, vel *Historicè* tantùm, ut in Dio nysii περιηγήσει, ubi nuda regionum enarratio fit; vel *Mathematicè*, Ptolemaïco more, secundùm respectum ad cœlur & circulos imaginarios, quales in nostrâ Terrarum orbi Tabulâ depinguntur.

Cum verò Orbis terrarum Terrâ & Aquâ constet, Terr ipsa dividitur in *Continentes*, quales sunt *Hispania*, *Gallia* &c & *Insulas*, quæ undique mari ambiuntur, quales sunt *Britannia*, *Sicilia*, *Creta*.

Insulis etiam cognatæ sunt *Chersonesi* seu *Peninsulæ*, quæ *Isthmo*, hoc est, angusto terræ spatio, continenti adnectuntur, cujusmodi sunt *Peloponnesus* & *Taurica Chersonesus*; nec non *Promontoria*, *quæ* terræ partes sunt (eæque ut plurimùm montes) à terrâ reliquâ longè in mare prominentes, cujusmodi est *Nerium* Hispaniæ promont. & *Caput bonæ spei* in Africâ extremâ: Promontoria enim *Capita* vulgò vocantur, unde modò literâ p. aut pr. modò literâ c. in Tabulâ notantur.

Terra universa veteribus cognita in tres magnas partes olim divisa est, *Europam* sc. *Asiam* & *Africam*; quarum termini in Tabulâ veteri universali punctis signantur: commodiùs tamen situ Arabico quàm Nilo Asia ab Africâ dirimitur. His partibus quarta jam additur, nostratibus nuper patefacta, & Oceano vasto à cæteris diversa, quæ *America* vulgò nominantur; atque ea ipsa in duas partes, cæteris Orbis partibus nequaquam impares, *Septentrionalem* sc. seu *Mexicanam* & *Meridionalem* seu *Peruvianam*, dirimitur; ut 5 Orbis partes non immeritò haberi possint, præter *Terram Australem*

EUROPÆ fere totius, cum parte ASIÆ et AFRICÆ, tabula nova.
Mare Balticum Vulgo Oost Zee
OCEANUS GERMANICUS
MARE MEDITERRANEUM
RUSSIÆ PARS
LITUANIA
POLONIA
Podlachia
Polesia
Volinia
Podolia
Moldavia
Valachia
TARTARIA CRIMEA SEU PERECOPENSIS
MAR Maggiore olim PONTUS EUXINUS
NATOLIA
Caramania
Arabia Deserta
ARABIÆ FELICIS PARS
Mare Britannicum
OCEANUS OCCIDENTALIS
FRANCIA
HISPANIA
Sardinia
Sicilia
Corsica
Candia
Cyprus
Rodus
Archipelago
Mare Mediterraneum
Algier R.
Tremisen R.
Fez R.
Maroco R.
Tripoli R.
BARBARIÆ AFRICÆ
BARCA PARS
ÆGYPTUS
Mare de Sala seu de Bachu
CIRCASSI
GEORGIA
ARMENIA
Curdi
DIARBEC
ASSYRIA
SERVAN olim MEDIA PARS
Wolodimera
Moscow
Mordwa
Nagorni
Nagaia
Resani
Severa
Podolia
Polesia
Volinia
Podlachia
Lituania
Mazovia
Pomerania
Brandenburg
Livonia
Courlandia
Prussia
Gothia
Finnicus Sinus
Novogorod
Plesco
Wolosok
Periclaw
Plesco
Nicolai
Bielha
Polacko
Smolensko
Dorogobusch
Kerislaw
Nisinovogorod
Wasilgorod
Casan
Bulgar
Samara
Donetzka
Perevolock
Asoph
Sanissa
Astracan
Petigori
Pars
Maotis
Copa
Trinici
Alba Zichia
Sophia
Savatipoli
Mengrelia
Egiso
Bachu
Derbent
Sirach
Trebisonda
Lavora
Amasia
Carpurt
Arsaza
Mus
Mosul
Arzerum
Bagdat
Bets
Aleppo
Antiochia
Tripoli
Damasco
Terra Sancta
Jerusalem
Calder
Cusistan
Elaran
Sinus Persicus
Alexandria
Cairo
Grand Cairo
Suez
Mecha
Arabia Felix
Barbaria
Tripoli
Tunis
Algier
Fez
Maroco
Sardinia
Corsica
Sicilia
Candia
Cyprus
Rodus
Archipelago
Morea
Peloponesus
Livadia
Thessalia
Macedonia
Albania
Bulgaria
Servia
Romania
Walachia
Transylvania
Hungaria
Austria
Germania
Helvetia
Sueviae
Bavaria
Franconia
Saxonia
Misnia
Thuringia
Hassia
Westphalia
Cleve
Gelria
Frisia
Hollandia
Zeelandia
Flandria
Artois
Hainault
Picardia
Normandia
Britannia
Bretaigne
Champania
Lotharingia
Burgundia
Lugdunensis
Aquitania
Gascogne
Languedoc
Provence
Savoye
Delphinat
Italia
Lombardia
Venetia
Ferrara
Mantua
Parma
Modena
Florentina
Ancona
Roma
Campania
Apulia
Calabria
Naples
Sicilia
Sardinia
Corsica
Majorca
Minorca
Ivica
Portugal
Lusitania
Castilia
Leon
Granada
Andalusia
Algarve
Gibraltar
Portugal
Lisbona
Cadiz
Seville
Granada
Carthagena
Valentia
Barcelona
Arragon
Navarra
Biscaia
Castilia
Leon
Portugal
Minho
Douro
Coimbra
Lisbona
Algarve
Andalusia
Granada
Seville
Cadiz
Gibraltar
Ceuta
Melilla
Tanger
Fez
Azaphi
Tedla
Maroco
Magdin
Tremisen
Almedina
Sus
Tunis
Tucca
Bona
Gigeri
Algier
Calamari
Bugia
Oran
Mazalquivir
Tripoli
Lebida
Mesurata
Gerbi I.
Eberchem
Mahometa
Palmyra
Quiquia
Gosso
Malta
Melita
Trapani
Palermo
Messina
Augusta
Syracusa
Catania
Etna m.
Regio
Stromboli
Lipari
Calabria
Naples
Salerno
Gaeta
Ostia
Tivoli
Rome
Viterbo
Florentina
Pisa
Lucca
Genua
Nizza
Monaco
Savoye
Delphinat
Provence
Languedoc
Gascogne
Aquitania
Lugdunensis
Burgundia
Lotharingia
Champania
Picardia
Normandia
Britannia
Bretaigne
Hainault
Artois
Flandria
Zeelandia
Hollandia
Frisia
Cleve
Gelria
Westphalia
Hassia
Thuringia
Misnia
Saxonia
Franconia
Bavaria
Sueviae
Helvetia
Germania
Austria
Hungaria
Transylvania
Walachia
Servia
Bulgaria
Macedonia
Albania
Thessalia
Livadia
Peloponesus
Morea
Archipelago
Candia
Cyprus
Rodus
Scarpanto
Cerigo
Zante
Cefalonia
Ithaca
Corfu
Durazzo
Valona
Otranto
Brundusium
Venetia
Lombardia
Italia
Mantua
Parma
Modena
Ferrara
Ancona
Roma
Campania
Apulia
Calabria
Naples
Salerno
Gaeta
Ostia
Tivoli
Rome
Viterbo
Florentina
Pisa
Lucca
Genua
Nizza
Monaco
Savoye
Delphinat
Provence
Languedoc
Gascogne
Aquitania
Lugdunensis
Burgundia
Lotharingia
Champania
Picardia
Normandia
Britannia
Bretaigne
Hainault
Artois
Flandria
Zeelandia
Hollandia
Frisia
Cleve
Gelria
Westphalia
Hassia
Thuringia
Misnia
Saxonia
Franconia
Bavaria
Sueviae
Helvetia
Germania
Austria
Hungaria
Transylvania
Walachia
Servia
Bulgaria
Macedonia
Albania
Thessalia
Livadia
Peloponesus
Morea
Archipelago
Candia
Cyprus
Rodus
Scarpanto
Cerigo
Zante
Cefalonia
Ithaca
Corfu
Durazzo
Valona
Otranto
Brundusium
Venetia
Lombardia
Italia
Mantua
Parma
Modena
Ferrara
Ancona
Roma
Campania
Apulia
Calabria
Naples
Salerno
Gaeta
Ostia
Tivoli
Rome
Viterbo
Florentina
Pisa
Lucca
Genua
Nizza
Monaco

5 Orbis partes non hactenus habet[illegible]

Australem

tralem incognitam, cujus litora tantùm aliqua adhuc de-
a sunt, quæ sexta pars nonnullis habetur.
Mare aliud est *Externum*, aliud *Internum*. Mare Externum
inus dicitur, qui terram undiquaque ambit, & in 4 mag-
partes, respectu Cardinum cœli quos respiciunt, olim
sus est.
o *Borealem*, à Nerio Hispaniæ promontorio ad Septen-
nem exporrectum.
o *Occiduum* seu *Atlanticum*, ab eodem promontorio ad
peri cornu Africæ prom. aut extremas ab eo latere Afri-
partes antiquis cognitas.
o *Rubrum* (qui Ptolemæo est *Indicus*) inter Æthiopiam
ndiam interjectum; cujus partem Æthiopiæ proximam
hiopicum etiam vocârunt.
o *Orientalem* (qui Dionysio *Indicus* vocatur) ultra Ta-
banen ad Orientem positum.
Hodie etiam Oceanus in 4 partes, sed alio planè modo,
escitur,
o *Mar del Nort*, hoc est Mare Boreale inter Europam,
icæ partem citra Cabo de palma], & Americam Septen-
nalem.
o *Mare Æthiopicum*, inter Africam reliquam, antiquis
ximâ ex parte incognitam, & Americam Meridionalem.
o *Mare Indicum* seu *Orientale* (quod olim Rubrum ap-
atum) inter aversum Æthiopiæ latus & Indiam.
o *Mar del Zur*, hoc est *Mare Australe*, inter Americam
ndiam interjectum.
Mare omne *Internum* vel *Sinus* est, vel *Lacus*.
Sinus è mari magno prodeunt per angustas plerunque
es, quæ *Freta* appellantur, cujusmodi sunt *Fretum Her-
um* & *Magellanicum*.
cus nullum cum Oceano commercium habent, cujus-
li revera est *Caspium mare*, (quod veteres plerique falsò
r *Sinus* numerârunt) & *Lacus Asphaltites* in Judæa.
evera autem 4 sunt *Sinus* præ cæteris insignes, 1o *Ma-
editerraneum* (è quo *Euxinum* & plurima alia prodeunt,
jus partes habentur) 2o *Sinus Arabicus*; 3o *Sinus
cus*; 4o *Mare Balticum*, quod Sarmatici Oceani no-
e antiquis innotuit, qui Sinum esse ignorârunt.
estat ut de *imaginariis Circulis*, quibus *Tabula Orbis terra-
distinguitur, paucis agamus.
um Terra undiquaque rotunda sit, globi instar ejus *he-
misphæ-*

misphæria duo ità depinguntur, ut ea parte aversâ coire p
ratione assequi debeas, & lineas quæ in utroque hemi
rio ducuntur finibus extremis inter se coëuntes ci
integros efficere. *Puncta extrema quatuor*, (in alterut
hemisphærio duo) ubi multæ lineæ concurrunt, *Pol*
tant; duo suprema (quæ à tergo in unum coire cog
dum) *Polum Arcticum* seu *Borealem*; duo infima,
Antarcticum seu *Australem*. Extimas etiam utriusque h
sphærii lineas, à Polo ad Polum ductas, & Hemisphæri
culariter ambientes, à tergo coire censendum, ità ut e
mæ earum partes Polis proximæ extremis, media à
æqualiter dissita mediis concurrant.

Utriusque circuli extremi hemisphærium utrumqu
bientis dimidia pars, numero 160 in medio signata,
à Polo ad Polum ducitur, hinc *Canarias insulas* conti
& Insulas de *Cabo Veado* ferè perstringens, indè ad
inf. proximè accedens, *Meridianum primum* notat, r
enim eum, quorundam recentiorum more, inter ipsas
res ducere libuit, nè ab antiquis in longitudine locoru
randâ nimiùm recederetur.

Post *Meridianum* illum *primum* ad Polos similiter du
neæ *Meridiani* etiam vocantur, (quia *Meridies* est cì
Meridianum loci alicujus sol accesserit) iisque *Longitu*
locorum dimetimur, quæ *distantia est à primo Meridiano*
versùs. Cum verò integer Globus gradibus 360 conste
decimum quemque Longitudinis gradum *Meridiana*
ducitur, quæ in medio, supra *Æquatorem*, numeris
signatur, 10, 20, 30 & sic deinceps usque ad 180 in n
hemisphærio, unde usque ad 360 in altero hemisph
progrediendum, ut notetur in quo *Longitudinis gradu*
quispiam ad quem linea talis ducitur, situs est. Gradu
teros inter denarios hosce medios conjecturâ assequi
ut siquid medio spatio inter lineam 10 & 20 situm sit,
gradu 15 situm esse statuere possis, & pari proportio
cæteris gradibus censendum: Æquatori gradus ii ap
guntur. Ex lineis reliquis, quæ hos transversim secant,
dia, æquali spatio inter Polum utrumque, ab Occa
Ortum ducta, & numeris modò dictis signata, *Æquato*
seu *Linea Æquinoctialis*, sub quâ qui habitant Æthiop
Americani Guianæ & partis Peruviæ incolæ diem noc
qualem, horarum sc. 12, perpetuò habent; quò verò
giùs ab eâ receditur eò productiores æstate, contracti

hyeme dies (quod secundùm *Parallelos* ipsi dictos, ad
ata distinguenda, à Ptolemæo notatum) donec ad Po-
utrumque semestris dies & semestris nox est. Sole
in Æquatore constituto (quod bis in anno fit, verè sc.
o & Autumno ineunte) nox diei ubique terrarum æ-
s est.

neæ *exiguæ* quæ inter Æquatorem & Polum utrumque
ter ab Ortu ad Occasum ducuntur; *Palalleli* vocantur,
tam respectu ad se invicem quàm ad Æquatorem om-
; sui partibus æquidistantes sint; à Polis etiam singulæ
larum partes in Sphærâ solidâ æqualiter distant, *licet*
in plano delineare necesse sit. Parallelorum horum
est ad *Latitudinem locorum* demetiendam, quæ *distantia*
Æquatore versùs Polum alterutrum, ità ut *Latitudo* alia
lis sit, alia *Australis*, numeris 10. 20, 30, & sic dein-
usque ad 90, quod Polis ipsis appingitur (inter quos
quatorem circuli quadrans est) in extimâ utriusque
sphærii orâ notata. Ita ea est loci alicujus *Latitudo*
notat linea ejusmodi ipsum planè contingens; gradus
medios inter denarios hosce conjecturâ assequaris; ut
im 11, 12, 13 &c. ex distantiâ nonnullâ à lineâ 10 ver-
ieam 20: in extimâ ora in Meridiano ii etiam gradus
iguntur. Quilibet *Latitudinis gradus* 60 mille passus
cit, proinde à *Parallelo* quovis ad *Parallelum* proxi-
, ut 10 graduum, ita 600 mille passuum, interval-
:st: *Longitudinis* etiam *gradus* ad Æquatorem his pares
deinde æquâ proportione contrahuntur quò propiùs
los acceditur.

liqua quatuor lineæ ab Ortu iridem ad Occasum du-
ed crassiores aut duplicatæ, *Tropicos* & *Polares Circulos*
it.

neæ duæ quæ Æquatori propiores sunt, gradibus 23½
utrinque distantes, *Tropici* vocantur, & Solaris pro-
is ad Septentrionem & Meridiem termini sunt, quo-
Borealior *Tropicus Cancri*, Australior *Capricorni* vo-
.

picus Cancri nobis etiam *æstivus* dicitur, quia cum eò
ceserit, omnibus Europæ & plerisque Asiæ, inco-
stitium æstivum est, seu dies longissima; Tropicus Ca-
rni *hyemalis* dicitur, quò cum sol accesserit, nobis
i est, seu dies brevissima. Iis verò qui ultra Æquato-
habitant omnia his contraria.

Duæ

Duæ quæ restant lineæ, propiùs Polos ductæ, gra
sc. $23\frac{1}{2}$ ab iis distantes, *Polares Circuli* vocantur; quo
qui Arctico Polo vicinus est, *Arcticus* etiam *Circulus*;
verò *Antarcticus* dicitur.

Polaribus Circulis & Tropicis *Zonæ* distinguntur,
rum quinque numerantur;

Torrida una, inter Tropicos duos posita, quam an
præ æstu habitari non posse falsò opinati sunt.

Frigidæ duæ, inter Circulos Polares & Polos: *Temperat*
dem *duæ*; altera inter Tropicum Cancri & Circulum *A*
eum, altera inter Tropicum Capricorni & Circulum
tarcticum interjecta.

ACCIDENTIA.

Tandem *Accidentia* quædam, seu *Affectiones*, quæ d
sarum Globi terreni partium habitatoribus contingunt
plicare visum.

Partium terræ habitationes vel *absolutè* considerari
sunt, vel *relativè*.

Si *absolutè* considerentur, alii *in Sphærâ rectâ* habitan
in obliquâ, alii *in Parallelâ*.

In *Sphærâ rectâ* habitare dicuntur quorum regio Æq
ri subjecta est, ut *Insulæ Sti Thomæ*, *Sumatræ*, & *Guianæ*
læ. Per utrumque Polum ducitur horum *Horizon*, qui
est hemisphærium superius seu diurnum, cujuslibet loci ab inf
seu nocturno, *dirimens* (ità ut globum in duas æquales p
dividat, ac singulis locis alius atque alius sit) quem
Sol subit, ipsis noctis initium est, diei verò cum supra i
ascendit.

His hi affectus contingunt.

Dies & noctes perpetuò æquales sunt, sc. 12 hora
stellæ omnes illis oriuntur & occidunt.

Sol meridianus illis (& reliquis omnibus qui in
torridâ, hoc est inter duos Tropicos, degunt) bis in
vertici impendet, & tunc *Ascii* dicuntur, quia umbrâ
ridianâ carent; Iidem etiam *Amphiscii* dicuntur, quia
anni temporibus, umbræ meridianæ illis ad Boream,
ad Austrum sparguntur; sole meridiano modò ab ill
Septentrionem, modò ad Austrum vergente.

Binæ illis æstates sunt, cum sc. Sol vertici impendet;
item hyemes, cum versus Tropicū utrumque ab illis rec

In *Sphærâ obliquâ* habitare dicuntur qui inter Polos &
quatc

orem (nonullo tam ab hoc quàm ab illis intervallo) tant, ut Europæi omnes.

is Polus alter semper supra Horizontem elevatur, ut s Polus Arcticus (ejúsque elevatio loci Latitudini par & stellæ illi vicinæ nunquam occidunt, ut nobis Sep- iones; alter Polus semper sub Horizonte deprimitur, obis Antarcticus, & Stellæ illi vicinæ nunquam conspi- tur; reliquæ oriuntur & occidunt.

es illis inæqualis sunt longitudinis, & quo Polo alter- propiores sunt, eò longior dies solstitialis, brevior ialis. Ii etiam qui extra Tropicos habitant, *Heteroscii* itur, meridianus enim Sol illis ab altero tantùm latere ib Australi sc. latere nobis & aliis omnibus inter Tropi- Cancri & Polum Arcticum habitantibus, & proinde æ meridianæ nobis ad Boream semper sparguntur; iis qui ultra Tropicum Capricorni habitant meridianus erpetuò à latere Boreali est, & proinde umbræ, meri- semper ad Austrum sparguntur.

ios *Sphæram Parallelam* habere, animo saltem capias, fi- sc. supponas sub ipsis Polis degere, aut eò pervenire. s semestris dies erit, dum Sol citra Æquatorem est, & stris itidem nox dum Sol ultra Æquatorem; Æquator illis Horizontis vice est.

midia stellarum pars nunquam illis apparet, reliqua dia pars nunquam occidit.

riscii etiam erunt, quia Sol viginti quatuor horarum ab omni latere illos circuit, & proinde umbræ intra temporis spatium ab omni latere illis sparguntur.

relativè considerentur partium terræ habitationes, re- ad se invicem alii *Perixci* sunt, alii *Antœci*, alii *odes.*

rixci sunt qui pari Latitudine ab Æquatore distant, eodem Æquatoris latere habitant (utrique sc. à Borea- s latere, aut utrique ab australi) sed Longitudinem oppositam habent, ita sc. ut ipsorum Meridiani 180 bus à se invicem distant; tales sunt incolæ *Virginiæ* in icà respectu *Chinensium* in Asiâ ultimâ. His par dierum tudo, & pares anni tempestates, pari tempore con- nt; sed dum aliis meridies est, aliis media nox est.

tœci sunt qui eandem Longitudinem habent, quippe odem Paralello habitantes, & parem etiam Latitudi- sed hi Borealem, illi Australem; tales sunt *Pelloponnesi* in Græ-

in Græciâ incolæ respectu extremæ Africæ habitatorum
Caput bonæ spei

His simul Meridies est, & pariter media nox sed cum al
horum æstas est, aliis hyems est; cum aliis dies longissi
aliis brevissimi.

Antipodes sibi invicem sunt quibus tam Longitudo qu
Latitudo opposita est, ità ut toto Sphæræ diametro à se i
vicem distent: tales sunt *Chinenses* respectu incolarum *C*
li Americanæ regionis.

His omnia contraria; dum aliis horum meridies, aliis n
dia nox est; quæ aliis æstas, aliis hyems; quæ aliis d
longissima, aliis brevissima.

Locorun

Locorum omnium

ET

entium, quorum apud Dionysium mentio
it, *INDEX*, nominibus etiam no-
vis cum veteribus collatis, ut Lexi-
ci Geographici vice esse possit.

A.

Abantes, veteris insu-
læ Eubœæ incolæ,
511, unde Eubœa
ipsa Abantias *di-*
, v. 520.
rtides, insulæ maris Adria-
ci, v. 488. harum præcipua
im Absorrus, *hodie* Osaro
ocatur.
dus Mysiæ urbs ad Helle-
ontum, v. 516, hodie Ai-
os *Leunclavio auctore,* Aveo
'astaldo. v. Sestus.
sines Indiæ fluviis in Hy
aspen influens, v. 433, &
497.
xi, gens inter Pontum &
Mœotidem, v. 682, ubi nunc
Mauro lacu *in tabulis pin-*
gitur.
Achelous, Ætoliæ flu. (*hodie*
Pachicolamo *accolis, Pe-*
tantio teste) *v. 433 & 497.*
Achillis dromos, peninsula ad
Borysthenis ostia, v. 306. hanc
cum Achilleâ seu Leuce in-
sulâ Arrianus confundit. quæ
hodie Fidonisi *Bordonio, sed*
ea ab hac diversa est.
Acte pro Attica, unde Ἀκταῖος
pro Ἀττικὸς *v. 1023, v.*
Attica.
Adriaticus Sinus, v. Sinus.
Ægæum mare, vi. Mare.
Ægina, insula Atticæ propinqua,
cum urbe cognomine, v. 512.
Legina *hodie Sophiano; in*
tabulis Engia *vocari video.*

¶ ¶ *Ægyla,*

Ægyla, insula inter Cretam & Peloponnesum, v. 499; *Ptol. Epla. hodie* Cecerigo, *teste Sophiano, quasi Anticythera, sic enim ipse interpretatur.*

Ægyptus, regio in Africæ & Asiæ confinio, v. 12, 227 *&c. Turcis jam* Elquibet *aut* Elchebit: *hujus tres olim partes fuere;* Ægyptus inferior *seu maritima, v.* 253 (*cujus pars Nili ostiis inclusa* Delta *olim dicta est, à literæ* Δ *figura*) *hodie* Maremma, 2° Heptapolis, 3 Thebaïs, *de quibus vide suis locis,*

Æmus, mons Mysiam à Thraciâ dividens, v. 428, *hodie Italis* Monte Argentaro.

Æolicæ insulæ, v. 536, *v. Lesbus & Tenedus.*

Æoliæ insulæ juxta fretum Siculum, v. 461: *harum præcipua olim Lipara, hodie etiam* Lipari.

Æolis, Asiæ minoris regio, v. 820.

Æsarus Magnæ Græciæ in Italiâ fluvius, v. 370.

Æthiopia, Africæ regio ingens, in partes tres divisa, quarum ea quæ ad Orientem vergit, juxta Nilum flu. Æthiopia sub *Ægypto dicta est, de quâ Dion. v.* 179, *ea jam* Abissinia *vocatur: quæ ad Oceanum Occiduum Æthiopia Hesperia, jam* Guinea, Benin *&c. quæ inter has media est olim* Æthiopia interior, *jam* Zanfara Biafra, Medra *&c. Tota hæc quàm prima Æthiopiæ pars longè in Meridiem protenditur, & de ultimâ Meridiem parte antiquis cognitâ loquitur Dion. v.* 21. *Australissimæ partes tunc nondum innotuerant.*

Æthiopicum mare, v. Rubrum.

Ætolia, Helladis propriè dicta regio, v. 432: *Novo nomine* Artinia *à Wicetâ vocatur Ortelio teste.*

Africa, v. Libya.

Agathyrsi Sarmatiæ Europ. populi, v. 316 *&* 319. *A Ptolemæo statui videntur ubi hodie* Livonia. *Dionysius tamen hos quàm Mare Cronium Scythenis proximè admovet.*

Agræi, Arabiæ desertæ pop. (qui in sacris Agareni) *v.* 956.

Alani, seu Alaunii Scythiæ gens Sarmatiam Europeam incolens, 305 *&* 308. *Ptolemæo statui videntur: eo Moscoviæ tractu, qui Severa jam dicitur,* Lithuani *&* Tartariæ Crimææ *interjectus. Sed eos* Volinian *quæ olim* Volania *dicta, jam inhabitare probabiliter statuit Ludouicus Decius, fa vente ipso nomine.*

Albania, Asiæ regio, v. 731. *Jam* Georgiæ *pars.*

Aldescus, Sarmatiæ Europ. fluvius, v. 314. *v. com. Is esse videtur qui* Bog *hodie dicitur, per* Podoliam *fluens.*

ëus campus, in Ciliciâ, poë-
is celebratus, v. 872.
x, Magnæ Græciæ in Italiâ
fluvius, v. 367. hodie Ale-
o, si Leandro fides.
xandria Ægypti urbs, v.
54, jam Scanderia; Alex-
ndria verò Syriæ jam Scan-
lerona.
es, montes inter Galliam &
Italiam, v. 295, & 344.
heus fluvius Elidis Peloponne-
si regionis, v. 374 & 410.
Sophianus Alabo, Marius
Niger Orphea, hodie dici te-
latur.
ba columna Dionysio, quæ
liis Calpe, v. 336, Hi-
paniæ mons, qui vulgò jam
Gibraltar vocatur, voce
orruptâ ex Gebel Tarif,
ic enim Arabes appellant.
azones, fabulosæ Cappado-
iæ & Sarmatiæ partis inco-
æ; v. 773.
bracia urbs Epiri, hodie
arta, Sophiano teste, quòd
& tabulæ confirmant.
braciotarum insulæ, v. 493,
Cephallenia jam Cefalonia,
& Zacynthus, hodie Zante,
um aliis vicinis.
monis templum in Libyâ
Ægypto finitimâ, v. 212,
bi hodie Eleocat desertum.
nisus Cnossi navale in Cretâ
nsulâ, v. 496.
nitæ, v. Namnitæ.
yclæ, antiqua Laconiæ urbs,
nde Amyclæi pro Lacombus
apud Dionysium, v. 213, 377
rc, & Amyclæorum terra
pro Laconiâ, v. 413; v. Laconia.
Anchiale Ciliciæ urbs, v. 875.
Antiochena, Syriæ pars in quâ urbs Antiochia v. 520.
Antiochia, Syriæ urbs, v. 917, adhuc nomen retinens, Nigro teste, quod & Tabulæ confirmant: manifestò quidem errant Villanovanus & alii qui eam Aleppo hodie dici affirmant; repugnat enim situs; videtur autem Aleppo veterum Hierapolis esse.
Aonia, v. Bœotia.
Aornis petra, v. Coliacum promi.
Apamia Syriæ urbs, v. 918. Hamaous hodie dici Bellonius affirmat, Hama Leunclavius.
Aspinthus Thraciæ fluvius v. 575; quo nomine Hebrus intelligi videtur, v. Com. Is hodie Maritze dicitur, Leunclavio teste.
Apenninus, Italiæ mons notus, eam mediam dividens, v. 343.
Aquileia, Carnorum urbs ad intimum Sinus Adriatici recessum, qui indè Ανκλίτ dicitur, v. 381. urbs etiamnum Aquilegia vocatur, Sinus autem ille Golfo di Trieste nuncupatur.
Arabia Asiæ regio, quæ triplex fuit, Petræa, de quâ v. 802, quæ hodie Barraab Zeiglero; Deserta, hodie Berjara, si Villanovano fides; & Felix, de quâ v. 925 & 925, quæ jam Ayaman.

seu Aiman, *appellatur.*

Arabicus sinus, v. Sinus.

Aracynthus, Ætoliæ *mons, v.* 431, *juxta Pleuronam fuit, teste Strabone l.* 10.

Aradus, insula juxta Phœnicen, v. 509.

Arachosia, Arianæ *pars*, *v.* 1096; *nunc* Cabul *Castaldo*, *quod & tabulæ confirmant*; *Cluverio* Candahor; *sed ea videtur montana esse regio contermina Ariæ, Arachosiæ & Paropamisidis partes complectens*, Chesimur *tamen Arachosiæ pars esse videtur Gedrosiæ confinis.*

Araxes fluvius. v. 739 *ubi non intelligitur Araxes Armeniæ fluvius celeberrimus, sed potius Bactrius Bactrianæ fluvius, qui nunc* Bochara *dicitur, si Mario Nigro fides.*

Arcadia, Peloponnesi regio mediterranea, v. 413; *quam nondum nomen amisisse opinatur Ortelius.*

Argia, seu Argolis, Peloponnesi regio, v. 480 *hodie* Saccania *Castaldo*, Romania *Ortelio.*

Ariana Asiæ regio, *v.* 714, *&* 1098: *comprehendit* Ariam *strictius sumptam, hodie* Diargument, *Cluverio*; Paropamisidem, *hodie* Sablestan *eidem*; Drangianam, *hodie* Sigestan *eidem & Mercatori*: *item* Arachosiam *&* Gedrosiam. *de quibus vide suo loco.*

Aribes, seu Arbies aut Arbii v. 1096; *Arianæ populus ubi* Macran *regio in recentiorum tabulis: ab Arbi fluvio nomen sortiti sunt, qui hodie* Berbero, *si Nigro fides.*

Armenia Asiæ regio, *v.* 100: *divisa in* Majorem, *quæ hodie* Turcomanniam *&* Curdi *complectitur*; *&* Minorem *quæ hodie* Pegian *Castaldo & Cluverio testibus*

Armenius mons apud Dionysium montem quempiam notat in Armeniâ situm, aut qui Armeniæ fines attingit, ut Moschicos, Pæyarden, Anti taurum *&c. v.* 694, 773 786, 978: *Ii omnes Tauri partes habentur, & Antitaurus quidem* Rouhat Thoura *à Persis jam vocatur, si Thevetо fides.*

Arimaspi, Scythica seu Sarmatica gens, à poëtis celebrata v. 21. *eos circa Riphæos montes & Mare Cronium statuunt veteres, in ultimo Septentrionis tractu tunc cognito, sc. in* Russiâ *jam dictâ.*

Asbystæ, Cyrenicæ Africæ regionis populus, v. 211: *eorum regio in* Barcâ *jam dictâ comprehenditur.*

Asea Arcadiæ vicus, *v.* 412.

Asia, tertia orbis pars, v. 9, 14, 20, 620 *&c.*

Asia minor, hujus pars Græciæ adversa, v. 138 *&* 836, *jam* Natoliæ *pars Occidentalis: Natoliâ enim nomine regiones omnes inter*

ter Pontum Euxinum & ſare Mediterraneam interſtæ hodie comprehenduntur.
ſi maritima, Aſiam minoſm, cum Pamphyliâ, Ciliâ, & Syriâ complectens, v. 99.
ſi extra Taurum, inter monm illum & Oceanum Rutum ſita quadrilaterâ figurâ 881 & 887.
ſ angustiæ, juxta Pamphyam, v. 865.
ndus Pamphyliæ urbs, v. 52.
ſia, non pro regione propriæ dictâ ultra Tigrim fluvim ſitâ, quæ hodie Azamiæ ars cenſetur, ſed pro Leucoyriâ ſtrictè ſumptâ quæ Cappadociæ pars maritima ſi Galatiæ proxima, v. 772, 975, 1178: ea in Almaſiâ hodie dictâ comprehendi videtur.
las mons, in extremis Mauitaniæ finibus ex plurimorum ſententiâ propius fretum Herculeum Dionyſius locat, v. 67. Ibi Atl ntem majorem hic minorem ſtatuit Ptolemæus: hunc Errifjam vocari, majorem verò Monres claros teſtatur Lud. Marmobius.
lantes, Libyæ pop. circa mon em Atlantem, v. 66, jam zanhaga regnum.
lanticus Oceanus, v. Oceanus.
ropatene, Mediæ regio ad Caſpium mare v. 1019, hodie Sirvan vocatur, Leunclavio teſte.
Attica, Helladis propriè dictæ regio, v. 423.
Aurea Cherſoneſus, v. Chryſe.
Auſonia pro Italiâ, v. 98, 339 &c. v. Italia.

B.

Babylon, urbs in Aſiæ regione Babyloniâ ab ipſâ vocata, v 980 & 1005. Regio ea hodie, Chaldar dicitur, proculdubio à Chaldæis antiquâ ejus gente; urbem hodie Baldach dici refert Caſtaldus, Bagdad Poſtellus, ſed urbem illam potiùs in propinquâ eſſe quàm propriâ Babyloniæ ſede equidem Ortelio aſſentior.
Bactriana, Aſiæ regio, v. 736. hodie Coraſan ſeu Caraſſan Cluverio & Caſtaldo, à Choraſmiis fortaſſe olim inter hanc & Sogdianam ſitus; ea verò Bactrianæ pars quæ Margianæ proxima Aſtigias in Tabulis vocat ab urbe cognomine.
Baleares inſulæ, v. Gymneſiæ.
Baſtarnæ Sarmatiæ Europææ pop v 304; eorum ſedes fuit ubi hodie Podolia.
Bebryces, Myſiæ Aſiaticæ olim pop. v. 805.
Bechires. Ponti Cappadocii gens ignobilis, v. 765. v. Byzeres.
Berytus, urbs Phœnices, v. 911, jam Baruti.

Biſtones Thraciæ pop. v. 576.
Bithynia, Aſiæ regio ad Boſphorum Thracium, v. 793 *hodie* Burſia (*à Pruſâ ſc. urbe, jam* Burſâ) *Giravâ auctore.*
Blemyes, Æthiopica gens Ægypto vicina, v. 220. *regio* Ballo *in recentiorum tabulis ibi loci ſtatuitur.*
Bœotia, olim Aonia; Helladis propriè dictæ regio, v. 426.
Boryſthenes, Sarmatiæ Europ. fluvius, v. 311, *&* 542; *hodie* Nieper *ſeu* Dnieper.
Boſphorus Thracius, Ponti Euxini fauces, v. 140, *vulgò jam Italis* Stretto di Conſtantinopoli.
Boſphorus Cimmerius, Meotidis faucis, v. 167, 549, 746. *vulgò jam* Stretto di Caffa, *&* Bocca di ſan Giovanni.
Boſtrenus Phœnices fluvius, v. 913.
Britannicæ inſulæ, in Boreali Oceano ſitæ, v. 284 *&* 565. *Ex his duæ inſignes ſunt,* Albion (*quæ &* propriè Britannia) *cujus pars Meridionalis hodie* Anglia, *vulgò* England, *pars Borealis* Scotia, *vulgo* Scotland, *vocatur; &* Hibernia *ſeu* Ierne, *vulgò* Ireland. *Angliæ verò nomen ab* Anglis *deducta eſt, qui unà cum Saxonibus è Germaniâ in Britanniam migrârunt, qui quidem* Angilorum Suevorum, *quos planè* Anglos *vocat Tacitus, ſoboles fuiſſe videntur.*
Brutii, Gr. Βρέττιοι *Italiæ v.* 362. *hodie* Calabriæ *pars nomine illo in alienum locum tradu&to.*
Bulimei, ſeu Bullini, aut Buliones, Illyridis pop. quorum urbs Bullis, v. 387.
Buſus, v. Ebuſus.
Byblus, Phœnices urbs, 912; *hodiè* Giblee *ſeu* Gebelletto.
Byzantium, Thraciæ urbs, ſitea à Conſtantino Magno Conſtantinopolis *vocata v.* 804, *hodie Turcis* Stambal.
Byzeres, Ponti Cappadocii ignobilis, v. 765: *ſedes Ducum uti & Macronum, Archirum &c. prope Trapezitem fuit, quæ hodiè* Trebiſonda *vocatur.*

C.

Cadusii Mediæ Atropatenes pop. v. 732.
Calabria, Italiæ regio, v. 357. *Nunc* Otranto, *ab urbe eo nomine,* Hydrunte *olim dicta.*
Calauria, inſula Peloponneſo vicina, v. 499; *hodie* Sidero Sophiano.
Camaritæ, Albaniæ populus, Heniochorum more, in navigiis quas χαμάρας vocant, agens, v. 700.
Campania, Italiæ regio, v. 357. *Nunc* Terradi Lavoro.
Canopus, maritima Ægypti urbs, v. 13: *Hodie* Ecchi

Zieglero, Bichieri *Castaldo.*
padociæ, *Asiæ regio, v.* 974; *eo die partem ejus Paphlagoniæ proximam.* Amasiam *seu* Almasiam, *ab Amasiâ urbe, partem* Genech, *partem* Anadole, *vocari, Cluverius & alii affirmant.*
rambis, *Ponti Galatici, seu Paphlagoniæ, promont. v.* 151 *&* 785, *hodie* Cabo Pisello, *Sophiano teste.*
rmania, *Asiæ regio, v.* 1083: *Hodie maxima ejus pars* Chirman *dicitur, quà verò Persicum Sinum attingit* Armuziæ *seu* Ormus *regnum est.*
rmaniæ *promont. v.* 606, Armozen *Ptolemæo, cui vicina fuit* Armuza, *emporium olim celebre, in regno* Ormus *seu* Ormuz *hodie dicto. Urbs verò quæ hodie* Ormus *vocatur, non est vera veterum Armuzo, licet nomen ejus sibi assumpserit, sed in insulâ sita, quæ, veterum* Oarachtha *esse videtur.*
rpathus, *insula inter Cretam & Cariam, in mari Carpathio ab ipsâ vocato, v.* 502: *jam* Sarpanto.
arthago, *Gr.* Καρχηδών, *Africæ urbs, v.* 195, *Errant qui opinantur illam hodie* Tunis *vocari urbs ea vicino in loco, non tamen eodem sita est, ejúsque, nomine* Tunicensis *oppidi, Plinius olim meminit*
Casius, *mons juxtà Ægyptum, v.* 115, 260, 880, 901; *cui alius cognominis in Syriâ Seleucide, qui & Cassius nonnullis.*
Caspii, *Asiæ pop. ad Mare Caspium,* 730; *à Ptolemæo ibi statuuntur ubi hodie urbs* Derbent, *à Dionysio juxta Caucasum montem, supra Albaniam.*
Caspiæ portæ, *angustus inter montes transitus, ubi è Parthiâ in Mediam & ad Mare Caspium iter sit, v.* 1035 *&* 1039.
Caspium Mare, *v. Mare.*
Casiterides, *insulæ Maris Atlantici Hispaniæ adversæ, Dionysio Hesperides v.* 563: *Non incredibile est Britannicas, aut* Sillinas *hodie vocatas, cum* Cornubiâ *Brittanniæ peninsulâ (quæ insula videri potuit) nomine illo notatas fuisse, propter stannum inde exportatum, quo omni ævo illa Britanniæ pars abundavit: situs tamen à Dionysio & aliis descriptus longè melius* Azoribus *convenit.*
Catabani, *Dion. Cletabeni, Arabiæ Felicis gens, v.* 959.
Caucasus, *mons Albaniam & Iberiam à Sarmatia, dirimens, v.* 690, *hodie* Albsor, *si Nigro fides.*
Caucasus *pro Paropamisi parte altissimâ, v.* 714, 1091, 1133; *ubi* Pamer *à Pineto & Mercatore vocatur.*
Caucasii *montes pro Riphæis, v.* 663.

Caÿster, Asiæ minoris fluvius, v. 837.

Caunus pro insulâ corruptè posita, v. 533; *fortasse pro Coos, v. Coos.*

Celtæ, Galli, Galliæ, Europæ regionis, incolæ, quæ Ptolemæo Celto galatia *dicitur, v. Gallia.*

Cempsi, tanquam Hispaniæ gens, à Dionysio nominantur, v 338, *sed nullibi reperiuntur.*

Cephallenes, Cephalleniæ, quæ jam Cefalonia, *& aliarum insularum Epiro vicinarum, & partis Acarnaniæ, incolæ, v.* 436.

Cephissus, fluvius per Phocidem Bœotiam fluens, v. 440.

Ceraunii seu Acroceraunii montes inter Illyridem & Epirum, v. 389 *&* 492; *hodie* Monte di Chimara, *Leandro teste.*

Cercitæ, seu Cercetii, Pontica gens inter Pontum & Mæotidem, v. 682, *ubi nunc* Susaco *oppidum in Tabulis pingitur.*

Cercinna Libyci maris insula, juxta Syrtim minorem, v. 480; *hodie* Cherecheni.

Cerne, insula Oceani Ethiopici, aut Atlantici ex aliorum sententiâ, v. 219: *nonnulli quidem quibus prior sententia placet* Menuthiadem, *quæ hodie* Madagascar, *Cernes nomine intelligere videntur; quibus dubium est an faveat Dionysius; an* Sti Thomæ in Iam *hodie dictam Cernes* mine notet.

Chablasii seu Chaulatæi, A biæ desertæ pop. *v.* 996.

Chalcedonii, Dion. Chalcia ses, *gens Bithyniæ pari* tenens in quâ urbs Chalcia *v.* 803.

Chalcis pro Chalcedone & Ch cidoniâ regione, *v.* 746: bem Chalcedonem olim fu se quæ hodie Scutari vo tur, plerique arbitrantur, vicum adhuc extare antiquum nomen retinet phianus & Thevetus fid faciunt, cui alia cognomi in Eubœo.

Chalcis Ætoliæ urbs, v. 496

Chalonitæ, Assyriæ proprie Siæ pop. *v.* 1015.

Chalybes, Ponti Cappadocii p v. 763.

Chatramatitæ, Arabiæ Felic pop. v. 957.

Chelidoniæ, insulæ Maris Pam phylii, v. 128 *&* 506: h die Isole Correnti *Castel* do, Caprose *Pinello.*

Chios, Maris Ægæi insula, Ion niæ adversa, *v.* 535; hod Scio.

Choaspis, fluvius per Susianen fluens, Ptolemæo (ut videtur Eulæus, v. 1073.

Chorasmii, Scythica gens i Bactrianæ & Sogdianæ par te, *v.* 746. regio ea ab ip sis jam Chorasan *dicitur.*

Chryse, peninsula Indiæ extr Gangem

Gangem, Dionysio insula habita, v. 589 *hodie* Malacca
licia; Asiæ regio, v. 121, 864, 874; *jam* Caramenia.
mmerii, gens quæ utrumque Bosphori Cimmerii latus olim incoluit, v. 168 *&* 681: *eorum urbs Cimmerium in medio ferè Tauricæ Chersonesi posita jam* Crim *dici videtur (unde* Tartariæ Crimææ *nomen) situs enim convenit.*
mmerius Bosphorus, v. Bosphorus.
ssi, fortasse pro Cossi, v. 1015: *Cissi quidem Susianæ partem, Cossæi ex Ptolemæi sententiâ, montana inter Susianam, Assyriam, & Elymaïda tenuerunt.*
us, Mysiæ Asiaticæ fluvius in Propontidem fluens v 806.
urus, locus Apollinis delubro & oraculo nobilis juxta Colophonem Ioniæ urbem, v. 445.
abeni apud Dion. corruptè, v Catabani.
'chis, Asiæ regio, v. 689; *jam* Mengrelia *vocatur, à* Manralis, *qui inter gentes eam incolentes à Ptol. nominantur.*
lium seu Coliacum Indiæ prom. Taprobanæ adversum, v 529, *quod & Aornis Dionysio vocatur (quamvis alii Aornen petram in aliâ Indiæ parte statuant) cui vicina etiam regio* Colis *seu* Colica *dicitur, v.* 1148. *Promontorium illud esse quod* C. de Comori *hodie dicitur plerique arbitrantur. Salmasius tamen existimat illud potiùs esse quod* Cochin *jam dicitur, quod quidem satis probabile est cùm nomen non prorsus abludat, &* Comariam *Ptolemæi esse quod* Comori *jam vocatur vox ipsa indicet.*
Columnæ Herculis, montes Abyla & Calpe ad Fretum Herculeum, v. 64, 72, 459: *ex his Calpen* Gibraltar *jam dici suprà notatum, Abyla verò, Africana columna juxta* Ceuta *urbem (cui cognominem ipsum montem facit Castaldus)* Sierra Ximiera *seu* Simiarum mons, *à nautis hodie dici solet, ut Ortelius & alii testantur.*
Coos seu Cos, insula Cariæ vicina, v. 533: *ubi* Κῶος *legi solet. Co insulam hodie* Lango *vocari plurimi testantur.*
Commagene, Syriæ regio sub Amano monte, v. 877; *hodie* Azan, *si Mario Nigro fides.*
Cophes, Indiæ fluvius in Indum fluens, v. 1140.
Corinthus, urbs in isthmo Peloponnesi sita, olim Ephyre vocata, v. 421: *jam* Corinto.
Corsica, Maris Mediter. insula, Gr. Κύρνος, *v.* 81, & 485: *adhuc* Corsica *dicitur.*
Corcyra, insula Epiro adversa v.

F.

Fretum Herculeum, seu Gaditanum aut Columnarum, v. 450; *hodie* Estiecho de Gibraltar; *& absolutè nonnullis* Stratto *seu* Estrecho, *hoc est* Fretum, κατ' ἐξοχήν.

Fretum Siculum, v. 80, 344. 473: *hodie* Faro de Messina.

Frons Arietis Cretæ prom. v. 90: *hodie* Cabo Leone, *Pineto.*

Frons Arietis Tauricæ Chersonesi prom. v. 153 & 312: *Jam* Famar *fl. Nigro fides.*

G.

Gades, insula ad Fretum Herculeum, Gr. Γάδειρα, *olim Cotinusa*, v. 11, 65, 451. *hodie Hispanis* Cadiz, *aliis* Calis.

Gallia, Europæ regio, cujus incolæ Celtæ etiam dicti, v. 288 —— *Hodie* France, *à* Francis, *qui è Franconiâ, Germaniæ regione, vulgò* Frankenlandt, *eò profecti eam sibi subjecerunt.*

Getulia, seu Getulia, Africæ regio, v. 215: *jam* Biledulgerid, *cujus partes sunt* Zuenziga, Targa *&c.*

Ganges, Indiæ fluvius, v. 577, 625, 1133: *etiam num* Ganga *aut* Guenga *ut Castaldus & alii testantur.*

Gangetica regio, Indiæ pars Gangi fluvio vicina v. 1147.

Garamantes, Libyæ interioris populus, v. 217 *hodie* Borno, *regnum Cluverio.*

Gargaridæ seu Gandaridæ Indiæ populus v. 1144.

Gaza, urbs Palestinæ, quæ Dionysio Phœnices pars, v. 910.

Gedrosia, Asiæ regio, Asiæ pars, v. 1086; Gezaratam *hodie dictam cum* Macran, Circan, *& parte regni* Cambaiæ *complectitur.*

Geli, Scythica gens in Mediâ Atropatenâ, v. 1019 *eos Castaldus* Gilan *nominat*, Gilan *quidem urbs ibi loci extat.*

Geloni, Sarmatiæ Europææ pop v. 310: *In parte* Moscoviæ *hodie dictæ stati videntur.*

Germania, Europæ regio, v. 285 & 304: *Incolis hodie* Teutschlandt, *ex teris multis* Alemania *olim ad eam pertinebat par.* Daniæ *jam dictæ cum* Poloniæ *parte: Rhetia verò, Vindelicia, & Noricum*

ricum olim ab ea divisæ jam ei accensentur.

ræ, corruptè pro Rhæti aut Graii, qui Alpium Graiarum incolæ fuere, v. Rhæti.

æ, gens Dacis vicina ad Istri ostia, qui & in Daciâ latè sumptâ comprehenduntur, v. 304: Hodie Moldaviæ *&* Wallachiæ *pars Istro & Ponto proxima.*

tyna, seu Gortyn, Cretæ insulæ urbs, v. 88, hodie Gurtina *Sophiano.*

cia, Europæ regio, quæ strictè sola Hellas est, de quâ v. 406. latiùs sumpta etiam Peloponnesum, Epirum, & Macedoniam complectitur.

nesiæ, seu Baleares, insulæ in Mari Balearico ab ipsis dicto juxta Hispaniam, v. 457: hodie Mallorca *&* Menorca *Hispanis, quasi* Major *&* Minor *insula.*

H.

Alis fluvius Ponticæ regionis, v. 784: Lali *jam dicitur, si Nigro fides.*

Hellas v. 406, v. Græcia.

Hellespontus, angustiæ inter Mare Ægæum & Propontidem, v. 17, 136, 325, 514: hodie Stretto di Gallipoli *Italis quibusdam, pleriſque verò aliis Europæi* Brachium Stî Gorgii *dicitur.*

Heniochi, Pontica gens inter Pontem & Mæotidem v. 687.

Heptapolis, seu Heptanomia, Ægypti pars media inter Delta & Thebaïdem, v. 250.

Herculis columnæ, vid. Columnæ.

Hercynia, Germaniæ Sylva, vid. 286: Ptolemæus eo nomine intelligere videtur Bohemicæ Sylvæ *partem Orientalem, quæ etiam per* Moraviam *ad* Hungariæ *usque fines protensa fuisse videtur: veterum verò plurimi* Gabretam, Semanam, *& alias Germaniæ Sylvas sub communi hoc nomine comprehendunt.*

Harmonassa urbs juxta Bosphorum Cimmerium in peninsulâ Corocondame, quam Dionysius insulam vocat, v. 552: hodie Matriga *Nigro, sed ea Phanagoria potiùs esse videtur.*

Heroum insula, v. Leuce.

Hesperides insulæ, v. Cassiterides.

Hibernia, v. Ierne.

Hippopodes, insularum quarundam in Mari Sarmatico continenti vicinarum incolæ v. 310, Plinio & Melæ, qui Oesel *& ei vicinas insulas intelligere videntur.*

Hispania, Gr. Iberia, Europæ regio, v. 282 & 334: hodie incolis Espanea, *Gallis* Espaigne.

Hyllæi, Hyllidis peninsulæ incolæ in Illyride, v. 386: in eâ hodie urbes Sebenico *&* Taru.

Hydaspes, Indiæ fluvius in Indum se exonerans, Ptolemæo Bidaspis, *v. 1139.*

Hypanis, seu Hypasis, Indiæ fluvius ultra Hydaspem, Ptol. Bibasis, *v. 1145. Hypanim alium habet Ptolemæus in Pontum influentem juxta Borysthenem, qui Plinii & Melæ Panticapes esse videtur, Male quidem è grandi palude ortum. ab alio Borysthenis latere Hypanim describit.*

Hyrcania, Asiæ regio ad Mare Hyrcanium ab ipsâ vocatum, v. 733: ea in recentiorum quorundam tabulis Mei dici videtur, *in aliis* Mei mar.

Hyrcanium mare, v. Mare C spium.

Hyrium, Apuliæ in Italiâ uri v. 379. Rode *hodie ut m ti testantur, sed in Italiæ bulis* Rondo *scribitur.*

I.

IApygia, Italiæ regio, quæ tè sumpta Apuliam & Ca briam comprehendit, & sumi videtur v. 92; strictè verò pro Apuliâ solâ sun tur v. 379 & 481, cu pars, quæ olim Apulia Da nia *vacata, jam* Puglia p na, *pars altera, olim* Ap lia Peucetia, *jam* Te di Barri *à* Bario *urbe vo tur.*

Iaon, Arcadiæ fluvius ignob v. 416.

Ialysus, Rhodi insulæ urbs, de Rhodii Ἰαλύσιοι dicti, 505 Eam urbem postea R dum dictam innuere vide Plinius, idque à Cluverio firmatur, sed aliter ista P nii verba accipienda esse p bat Casaubonus in Strab. l. 1 & præter urbem quæ Ro jam dicitur, Zalizo *(Ja si loco, ut opinor) in tabu recentiorum pingitur.*

Iaxartes, fluvius inter Scyt am & Sogdianam, v. 74 falsò quibusdam Tanais; h die Chesel *in tabulis.*

ria, Europæ regio, v. Hispania.
ria, Asiæ regio, v. 679: hodie Georgiæ pars Occidentalis Cluverio.
rus, Persici sinus insula, v. 509, quam hodie Carge dici Ortelius opinatur: alia est Icarus, quæ & Icaria, juxta Cyclades, hodie Nicaria.
, Cretæ insulæ mons v. 502; hodie Psiloriti, Bellonio teste, fortasse quasi ὑψηλὸν ὄρος.
, Troadis mons in Asia minore, v. 814.
e, v. Britannicæ insulæ.
us, Atticæ fluvius, v. 424 & 1023.
m, urbs Troadis in Asiâ minore, v. 815, Latinis sæpe Troja; locus hodie etiam Troja appellantur, teste Sophiano, licèt urbis rudera nulla superstint.
is, seu Illyricum, Europæ regio, v. 96 & 388, quam Dionysius inter Dalmatiam & Epirum statuit, ubi hodie Albania (ab Albanis sic vocata quos inter illius regionis gentes, quam ipse Macedoniæ accensèt, numerat Ptolemæus) quæ vero Illyris plerisque vocata est hodie Sclavonia lato sensu dicitur, Liburniam & Dalmatiam, cum Bosnâ & Croatiâ hodie dictâ, complectens.
rus, Ægæi maris insula Thraciæ vicina, v. 136 & 424: hodie Lembro Stephano.
India, Asiæ regio, v. 625 & 1107: In Indiam intra Gangem & Indiam extra Gangem à Ptolemæo dividitur, sed sola India intra Gangem, quæ hodie Indostan dicitur Dionysio cognita fuit.
Indoscythæ seu Scythæ Australes, Scythica gens ad Indum fluvium, v 1088: hodie Guzaratæ & regni Cambaiæ pars.
Indus, fluvius Indiæ, ab ipso sic nominatæ, v. 1088, & 1137, quem & Indu hodie dici refert Castaldus, Diul tamen ab accolis vocari refere Garcias ab Horto, qui in India diu versatus est.
Ionia, Asiæ minoris regio, v. 822, hodie Sarchania Laonico.
Ionius Sinus, v. Sinus Adriaticus.
Jope, seu Joppe, Palæstinæ urbs, v. 910; hodie Jaffo.
Iris, Cappadociæ fluvius, v. 783: hodie Lirio Nigro, Casalmach Ortelio.
Ismarus, Thraciæ mons, unde Boreas Ismaricus dicitur, v. 113
Ismenus, Bœotiæ fluvius, v. 393 & 1165.
Issicus Sinus, v. Sinus.
Issus, Ciliciæ urbs, v. 1185; hodie Aiasso vel Laiasso.
Ister, seu Danubius, fluvius in Germaniâ ortus, & in Pontum se exonerans, v. 298, 320, 330: hodie Donaw.

Isthmus

Isthmus Corinthiacus, *angustiæ inter Helladem & Peloponnesum*, *v.* 405, 420: *hodie* Hexameli *vocatur.*

Ithaca, *insula Epiro adversa*, *v.* 495; *hodie* Valdi Compare *Sophiano & aliis.*

Italia, *Europæ regio*, *Ausonia etiam dicta*, *v.* 77, 98, 339. *adhuc Italiæ nomen servat.*

L.

Lacinium, *Magnæ Græciæ in Italiâ promont: Junonis templo nobile*, *quæ indè Lacinia dicitur*, *v.* 371: *hodie* Capo delle Colonne, *à columnis templi Junonis ibi extantibus.*

Laconia Peloponnesi regio, *v.* 418: *Jam* Tsaconia *Leunclavio.*

Laodicea, *maritima Syriæ urbs*, *v.* 915: *cui alia cognominis in mediterraneis*, Laodicea sub Libano *dicta*, *quam hodie* Lalisa *dici Niger affirmat*, *alii* Lizza; *alia item inter Lydam & Cariam cujus in sacris mentio*, *ut reliquas mittam.*

Ladon, *Arcadiæ fluvius*, *vid.* 417.

Latini, *Italiæ pop. quorum regio Latium*, *v.* 350. *Jam* Campagna di Roma.

Lemnus, *Ægæi maris insula Thraciæ vicina*, *v.* 522: *Jam* Stalimine.

Lesbus Ægæi maris insula Æolidi adversa, *v.* 537; *Hodie* Meteline, *a Mitylene urbe præcipuâ.*

Leuce seu Heroum insula, *in Ponto Euxino*, *v.* 543, *hodiæ* Fidonis.

Liucopena, *Italiæ prom. ad Fretum Siculum*, *v.* 79 *&* 363 *jam* Capo di Sparto vento.

Libanus, *Syriæ mons*, *v.* 901 954. 970. *Hebr.* Lebanon

Liburnia, *v.* 385, *Illyridis latè sumptæ pars*, *quam tamen Dionysius ab eâ distingui. Jam* Contado di Zara (*Jaderâ urbe hodie* Zara) *cui* Croatiæ *parte.*

Liburnides insulæ in Sinu Adriatico, *v.* 491: *præcipua hodie* Vegia *dicitur*, *quæ olim Cirrieta.*

Libya pro tertiâ orbis parte, *Latinis Africa*, *v.* 9 *&* 17. *de Libyâ ac Africâ strictiùs sumptâ infrà dicetur in Africæ Indice.*

Liguria, *Italiæ regio Gallis proximâ*, *ad mare.*

Ligusticum ab ipsa vocatum de quo v. 76. *Jam* Riviera di Genua *dicitur*, *à Genuâ primariâ urbe.*

Lilybæum, *Siciliæ prom.* 469: *Hodie* Capa Boë *seu* Boëi, *Cluverio & aliis*

Locri Epizephyrii, *Magnæ Græciæ in Italiâ urbs & pop.* 365: *Jam* Gerazzi *Nig & Cluverio*, *sed situs non satis exactè congruit*; Gerazzi enim oppidum *à mari remotius*

Loci

ri, *Helladis propriè dictæ ens, in* Epicnemidios, O- untios, *&* Ozolas *divi- i, v.* 426.

phagi, *Africæ populus fa- ulis celebratus ad Syrtim najorem, v.* 206.

ani, *Italiæ pop. v.* 362; die Basilicata, *quæ Cala- riæ jam dictæ pars est.*

ionia, *Asiæ regio prope Pam- hyliam, v.* 857.

ia, *Asiæ minoris regio, v.* 47: *Nunc* Aldinelli *Ca- aldo & Cluverio.*

ia, *seu Mæonia, Asiæ mi- oris regio, v.* 830.

re *urbs Pisidiæ, v.* 859.

ıessus, *urbs quam in Cili- iâ statuunt Dionysius & lii, v.* 857: *Nonnulli in Pamphyliâ; v. Com.*

M.

Macedonia, Europæ regio, v. 427, *quæ cia latè sumptæ accensetur: Pars ejus Thraciæ proxima* amboli, *pars Thessaliæ pro- ior* Camenolitari *jam vo- atur, Cluverio teste: Illy- icam quidem partem (quæ am* Albania *) Macedoniæ ion accenset Dionysius.*

cis, v. Eubœa.

crobii Æthiopes, plerisque uxta Nilum, Dionysio potius n Ethiopiâ Hesperiâ.

rcones, seu Zanni, *Ponti Cappadocii gens, Colchidi vi- ini, v.* 766; *v. Byzeres.*

Mæotis palus, lacus ingens, per Bosphorum Cimmerium in Pontum se exonerans, v. 16, 163, 303, 351, 652. *hodie* Mar biancho, *&* Mar delle Sabache.

Mæotæ, Scythica gens, sed intra Sarmatiæ Asiat. ambitum, ad Mæotidem paludem, v. 653: *hodie* Petigorski *Tartariæ pars.*

Mæander, Asiæ minoris fluvius, v. 824: *Jam* Palazyia, *fi Bordonio fides.*

Mæonia, seu Meonia, v. Lydia.

Mallus, urbs Ciliciæ v. 875.

Marathus, urbs inter Syriam & Phœnicen, v. 914, *hodie* Margath, *fi Olivario fides.*

Mardi, Scythica gens in Mediâ Atropatena, v. 732 *&* 1019: *in aliis etiam regionibus sparsi degebant.*

Mardus flu. v. Margus.

Margus, fluvius Margianæ Asiæ regionis ab ipso sic nominatæ, pro quo corruptè Mardus scribitur, v. 754. *Regio ea nunc* Elsabar *Cluverio dicitur, aliis* Jeselbas, *quibus & Tabulæ favent.*

Mare Caspium, seu Hyrcanium, quod à Dionysio & aliis falsò inter sinus numeratur, v. 49, *nunc* Mare de Bachu, *aut* de Sala.

Mare Mediterraneum, Dion. Occiduum, v. 45, 58, 706, 719: *hodie Hispanis & aliis* Mar de Levante, *hoc est Mare Orientale.*

Mediterranei partes sunt quæ

sequuntur.
Mare Ægæum, inter Græciam & Asiam, v. 131, 326, 403, 513: nunc Archipelago.
Mare: Creticum, v. 109. Gallicum, v. 74. Ibericum, v. 69. Libycum, v. 104 & 477. Ligusticum, v. 76. Pamphylium, v. 127. Sardonium, v. 62. Siculum inter Siciliam & Græciam, v. 85, 102 &c. Syriacum, Dion. Sidonium, v. 117. Tyrrhenum, v. 83, & 102. — à regionibus & insulis quæ alluunt denominata.
Mariandyni, Pontica gens prope Bithyniam, v. 788.
Marmarica, Africæ regio Ægypto vicina, v. 214: hodie hæc cum Cyrenaicâ Barca vocatur, à Barcâ Cyrenaïcæ urbe, cujus Ptolemæus & alii veteres meminerunt.
Marsi, Italiæ populus mediterraneus, v. 376: hi cum Peligno, Vestino, & aliis quibusdam gentibus, in regione quæ Abruzzo jam vocatur comprehenduntur.
Massagetæ, Scythæ, quos Dionysius juxta Bactrianam statuit, v. 740: Ptolemæus alios eodem situ habet, alios ultra Jaxarten flu. in parte regionis jam Turchestan vocatæ.
Massilia, Galliæ Narbonensis urbs, v. 75, jam Marseille.
Masæsili, Numidiæ pop. v. 18 intra regnum Tremisenum jam nominatum.
Masylæi, Numidiæ pop. v. 18 in regno Algier hodie vocato.
Matiana regio in Mediæ & Armeniæ confinio, v. 1002: tabulis jam Adirbegia.
Mauritania, Gr. Mauruse, Africæ regio, v. 185: A Romanis divisa est in Tingitanam, quæ regna Fesle & Marocco hodie complectitur, & Cæsariensem, quæ sub Numidiâ Dionysius & alii comprehendunt.
Media, Asiæ regio, v. 10. & 1020. hodie Sarach Cherio; Sirvan Castaldo, nomen hoc soli Mediæ Atropatenæ convenit: pars Parthiæ proxima Casmin vocatur.
Megarsus Indiæ fluvius Hypasi vicinus, v. 1145.
Melanchlæni, Sarmatiæ Asiat. populus secundùm Ptolemæum, quos tamen Dionysius Sarm. Europ. locat. v. 305.
Melas sinus, v. Sinus.
Melas, Arcadiæ fluvius ignobilis

lis, v. 416.

inx, Libyci maris insula
rca Syrtim minorem v.
30. hodie Gerbi *seu* Zerbi.

potamia, Asiæ regio inter
igrin & Euphraten flu. v.
93: hodie Diarbech.

enia, Peloponnesi regio, à
iâ Eurotas flu. licet impro-
iè, Μεσήνη *& dicitur, v.*
11.

ibatæ, qui & Sabatæ, &
ol. Sambatæ, *Assyriæ*
ns, v. 1015: *alios verò*
essabatas in Persida habet
tolemæus.

ipontum, Magnæ Græciæ
Italiâ urbs, v. 368: *ea*
nditus jam interiit; sed olim
am fuisse ubi hodie Torre
Mar *Leander testatur.*

tus, Ioniæ urbs, v. 445
r 825: *Jam* Melasso.

naei, seu Minæi, Arabiæ Fe-
is pop. v. 959.

nœci, Ponti Cappadocii pop.
1766.

a, Europea regio ad Istrum
a, v. 322: *Olim divisa*
in Superiorem, *quæ ho-*
e Servia, *&* inferiorem,
æ hodie Bulgaria *appella-*
r.

ia, Asiæ minoris regio, v.
05: hodie Bursia *Castaldo,*
ib quo nomine etiam Bithy-
ia comprehenditur.

N.

Nabathæi; Arabiæ Pe-
træa gens, v. 955.

Naminitæ, seu Namnetes, Dion
Amnitæ, v. 571, *Galliæ*
Lugdunensis pop. ad Ligeris
flu. ostia: Jam Britanniæ
provinciæ pars, in quâ urbs
Nantes.

Namnitarum, seu Amnitarum,
insulæ, Ligeris ostiis objectæ,
v. 570: *earum præcipua jam*
Bella isle *dicitur.*

Neapolis, olim Parthenope,
Campaniæ urbs, ubi Parthe-
nopen Sirenum unam condi-
tam fabulantur, v. 358; *ho-*
die Napoli.

Neapolis, seu Leptis magna, A-
fricæ propriè dictæ urbs, v.
205: *hodie* Tripoli di Bar-
baria. *Olim etiam* Tripoli-
tana regio *dicta est in quâ*
Neapolis sita, à trium urbi-
um numero, OEæ, Sabratæ,
Leptis, magnæ.

Neritus, Ithacæ insulæ mons
unde Ithaca ipsa Νηριτὶς *di-*
citur, v. 495.

Neuri, Sarmatiæ Europeæ pop.
v. 310: *Inter* Lithuaniam
& Moscoviam *hodie dictam*
ab antiquis Statui videntur.

Nigretes, seu Nigritæ, Libyæ
interioris pop. ad Nigrin flu-
vium, v. 215: *Jam regnè*
Lempta, Hair *&c.*

Nilus, fluvius, Æthiopum lin-
guâ olim Siris, *Asiæ & A-*
fricæ terminus Dionysio & a-
liis, v. 11. 18, 221: *apud*
pleraſque gentes adhuc Nilî
nomen retinet, ab Abissinis
verò Abhanhi *vocari The-*
vetus & alii testantur.

Noricum, *Europæ regio juxta Danubium, quam Germaniæ jam accensent*, v. 321 Complectitur Austriæ *partem maximam cum* Bavariæ *parte.*

Numida, *seu Nomadum regio*, *inter Africam propriè dictam & Mauritaniam sita*, v. 106: *Jam regna* Tremisen *& Algir complectitur.*

O.

Occiduum mare, v. *Mare Mediterraneum.*

Oceanus Atlanticus, *seu Occiduus*, v. 29 *&* 63: *Jam* Maris *quod* Del Nort *dicitur pars habetur*; *quod respectu* Maris del Zur *sic vocatur*, *quod à Meridionali Americæ latere est*, *ut hoc à Septentrionali.*

Oceanus Borealis, *in quo Britannicæ insulæ*, *quod & Mare* Congelatum *&* Cronium *dictum est in extremâ ad Boream parte*, v. 32, 297, 315: *Hodie pars* Maris del Nort, *quod tam hoc quàm Atlanticum mare comprehendit.*

Oceanus Sarmaticus & Scythicus, *Borealis Oceani partes veteribus habitæ*, *quibus &* Cronii *&* Congelati maris *nomen tribuerunt*, v 587. *&* 728. *Is quem* Oceanum Sarmaticum *antiqui vocârunt*, *jam Sinus esse deprehenditur*, *&* Mare Balticum *dicitur*, *à* Baltiâ *penins.* *aliter* Scandiâ *dict* (*quæ ipsa à freto vulgò Be vocato*, *inter insulas* Dan cas *inter fluente nomen ill sortita est*, *ex Cluverii se tentiâ*) *vulgò verò* Ool Zee, *hoc est* Mare Orient le, *respectu Germaniæ sc.* Daniæ *vocatur.* Scythic verò Oceanus, *quem M Caspio vicinum veteres fa opinati sunt*, *jam* Mare Pe zork *&* Myrmans-koy citur *in quantum innotu Orientalis enim ejus pars i cognita manet.*

Oceanus Meridianus, *seu* R brum *&* Æthiopicu Mare, v. *Rubrum.*

Oceanus Orientalis, *seu* Inc cus *Dion. ultra Taproban ad Ortum*, v. 37, 89 1163. *Hujus partem q Indicas insulas alluit sub* rientalis maris *nomine ja comprehendunt*, *quæ ve* Chinam *alluit* Mare Ch nense *vocatur*, *& pars* Maris del Zur *hodie dic quod Asiam ab Americâ rimit.*

Ogyris, *insula Maris Rul prope Sinum Persicum*, 607.

Oricum, *Epiri urbs*, v. 395 *hodie* Orcho *Nigro*, Veloi *Gerbelio.*

Oretæ, v. *Toretæ.*

Oritæ, *populus in Arianæ Carmaniæ confinio*, v. 109 *hodie* Goadel *eodem loco e*

Orontes, *Syriæ fluvius*, v. 91 *hod*

hodie Tarfar *vel* Tarfato, *Olivarii & Geſtelio : adhuc tamen ab accolis* Orontz *vocari refert Thevetus.*

hoſia, Phœnices urbs. v. 914 : *Jam* Tortoſia, *Hermolao & Leandro teſtibus.*

us, fluvius, Bactrianam à Sogdianâ dirimens, v. 747 : *Hodie* Xa *Pincto*, Abia *Ortelio.*

P.

Pachynum, Siciliæ promont: v. 86 & 469 ; *Jam* Capo Paſſaro.

Pactolus Lydiæ fluvius, v. 831.

Pallene Thraciæ antiquæ promontorium, cum urbe cognomine (ſed Macedoniæ latè ſumptæ à pleriſque accenſitum) v. 327 : *Urbs ea hodie* Caniſtro *dicitur, Sophiano teſte, uti & promontorium ipſum Polemæo* Canaſtreum *vocatur.*

Pamphylia, Aſiæ regio inter Lyciam & Ciliciam, v. 850 : *hodie* Caramaniæ *pars. Bellonio, per ſe verò* Menteſili *à Cluverio vocatur.*

Pamphylius Sinus pro Iſſico, v. 508, v. *Iſſicus.*

Pannonia, Europæ regio ad Danubium ſita. v. 322 : *Diviſa fuit in* Superiorem, *quæ* Auſtriæ *partem, cum* Styriâ, Carniolæ *parte & Windorum marchâ complectitur ; & inferiorem, in quâ* Hungariæ *pars (aliam enim ejus partem, quæ ab altero Danubii latere eſt, Izyges Metanaſtæ tenuerunt) cum* Slavoniâ *propriè dictâ, quæ inter Dravum & Savum fluvios eſt ac* Raſciæ *parte.* Hungariæ *nomen ab* Hunnis, *qui ibi conſederunt, inditum creditur.*

Panticapes, Sarmatiæ Europæ fluvius, v. 314, *quem refert Plinius ex quorundam ſententiâ cum Boryſthene circa Olbiam confluere : is Hypanis eſt Melæ, ex Amadocâ palude ortus,* v. *Hypanis. Contrà Hypanis Ptolemæi, Herodoto, Plinio, & Melæ Panticapes eſſe videtur, ut ante nos notavit Ortelius. Neſcio an Primam de Panticapæ ſententiam amplectatur Dionyſius, dum Aldeſco cum conjungit.*

Paphlagonia, Pontica regio in Galatiâ comprehenſa, v. 787 : *hodie* Roni *Caſtaldo.*

Parnaſſus, Phocidis mons, v. 439 : *hodie* Parnaſo *Caſtaldo*, Liacura *verò Sophiano.*

Parneſſus, ſeu Parniſſus, pro Paropaniſo, v. 737.

Paropamiſus, ſeu Paropaniſus, Aſiæ mons inter Bactrianam & Arianam, cujus pars Paropamiſis ad ipſo vocata, v. 1097.

Parthenopes Sedes, v. *Neapolis.*

Parthia, Aſiæ regio, v. 1040 : *hodie* Arach. *Mercatori &*

Cluverio.
Pasargadæ, Persidis gens, cum urbe cognomini, v. 1069.
Patalene, Indiæ insula ad Indi flu. ostia, v. 1093; jam regni Cambaiæ pars, in quâ ipsa urbs Cambaia.
Pataræum promontorium Lyciæ, v. 129 & 507, à vicinâ urbe, quæ olim Patara, atque adhuc Patera dicitur.
Pelasgi, olim Arcadiæ incolæ, atque inde in Hetruriam profecti, v. 347: alia verò eorum pars in Thessaliâ consedit, unde ejus pars Pelasgia dicta.
Peloponnesus, peninsula, Græciæ latè sumptæ pars, v. 403: hodie Morea.
Pelorum Siculæ prom. v. 469: hodie Capo del Faro.
Pellinæus, Chii insulæ mons, v. 535.
Perga, Pamphyliæ urbs, v. 855: Jam Pirgi Sophiano.
Peparethus, Ægæi maris insula, v. 521; nunc Saraquino Castaldo, quod & tabulæ confirmant.
Persicus Sinus, v Sinus.
Persis, Asiæ regio, v. 1063: hodie Farsi aut Farsic.
Peucanei Dion. alias Peucolaitæ, Indiæ gens, v. 1143.
Peuce, insula intra Istri ostia, v. 301; Jam Pizina, si Nigro fides.
Phænagora, seu Phanagoria, urbs in peninsulâ Coroconda-me sita ad Bosphorum Cimmerium, v. 552: Matriga hodie Taneveto.
Phæstus, Cretæ insulæ urbs, 88; à Gortyniis olim diru
Pelusium, Ægypti urbs, v. 2
Tenessa in tabulis quib dam vocari censet Orteli Damiatam quidam non (quamvis plerique ita e stiment) à P. Gyllio & telio probatur, quòd Dam ta non sit ad extimum N ostium, olim Pelusiacum Etum, sed ad Taniticum, de eam Tanin esse veter censent, quam à Steph Tamiatin vocatam notant
Pharos, Ægypti olim insula, continenti jam annexa, tu nobilis, quæ & ipsa Pha dicta, v. 257; hodie Fa on, teste Ortelio.
Pharium mare, Ægyptium lagus, v. 115.
Phaselis, Pamphyliæ urbs, 855.
Phasis, Colchidis fluvius, 691: in recentiorum tabu Fasso vocatur.
Phauruſii, Libyæ interioris p v. 216: Circa ea loca sta videntur ubi jam Agades
Philyres, Ponti Cappadocii g juxta Macrones, v. 766; Byzeres.
Phocis, Helladis propriè dic regio, v. 437: Jam ea L vadiæ pars ubi Salona ur celebris.
Phœnice, Syriæ pars maritim v. 905: In Soriâ jam dil etiamnum eam comprehe dunt, ut in nomine Tri videre est.

ruri, *Scythica gens Sericæ vicina*, v. 752.

rygia Asiæ minoris regio, *in* Majorem & Minorem *olim divisa*, v. 810 & 812 : *Hodie* Sarcum ; *si Castaldo fides.*

centini, *Italiæ gens Campaniæ proxima*, v. 361; *jam pars regionis quæ* Terra di Lavoro *dicitur* ; *ipsa verò peculiariter* Costa d'Amalfi (*à Melphi urbe*, *vulgò* Amalfi) *Sanfelicio vocatur* : *alii ab his sunt Picentes*, *Picenti incolæ ad Sinum Adriaticum*, *quæ jam* Marca Anconitana (*ab* Anconâ *urbe*) *appellatur.*

narus, *Ciliciæ fluvius*, v. 866.

sidja, *Asiæ regio juxta Pamphyliam*, v. 858 ; *jam* Varsac ili *Turcis*, *teste Leunclavio.*

lotæ, v. *Æoliæ insulæ.*

ropontis, *Mare inter Hellespontum & Pontum*, v. 137. 324, 540 : *Jam* Mar di Marmora.

ontus Euxinus, v. *Euxinus.*

ontus, *Asiæ regio ad Pontum Euxinum*, *Mariandynorum regionem*, *cum maritimâ Galatiæ & Cappadociæ parte complectens*, v 763 : *Jam* Natoliæ *pars est*, *& Occidentalis ejus pars* Roni, *Orientalis pars* Amasia *seu* Almasia *vocatur.*

osidium, *Syriæ oppidum maritimum*, v. 916.

Priene, *Ioniæ urbs*, v. 825 : *hodie* Palachia, *si Nigro fides.*

Pyrenæus, *mons Hispaniam à Galliâ disterminans*, v. 288 & 338. los Pireneos *etiamnum vocant Hispani.*

Pyramus, *Ciliciæ fluvius*, v. 866 ; *hodie* Malmistra, *si Nigro credendum sit.*

Pytho, v. *Delphi.*

R.

Rhæti gens inter Germaniam & Alpes Gidaris & posita ad Rheni & Danubii fontes, v. 321, *ubi* Τέφραι *corruptè scribitur. Ii ex Strabonis sententiâ*, *quæ ab Orlio & Cluverio probatur*, *Alpium juga & subjectas valles tenuerunt*, *ubi hodie* Grisones & Comitatus Tirolensis ; *Ptolemæus verò ulteriùs eos protendit*, & Sueviam, *seu* Schawben *hodie dictam sub Rhætiâ strictè sumptâ comprehendit*, *sub eâdem verò latè sumptâ Vindeliciam etiam complectitur.*

Rhebas, *fluvius exiguus in Ponti fauces juxta Chalcedonem influens*, v. 794 *etiamnum* Ribas, *P. Gyllio teste.*

Rhenus fluvius, *Galliæ & Germaniæ olim terminus*, v. 296 & 566 : *vulgò* Rhyn.

Rhodus, *insula Cariæ vicina*, v. 505 ; *etiamnum* Rodo & Rhodes.

Riphæi montes Sarmatiæ Euro-

pæa, quos ad Tanaïs fontes plurimi statuerunt, à Dionysio verò latiùs sumuntur, v. 315, ut Amadocos, Peucen, & alios Sarmatiæ montes tanquam partes comprehendant. Nullos quidem esse montes ubi Tanaïs oritur notant recentiores, in tabulis verò novis in Tartariâ Crimæâ *montes quidem pinguntur eo fere loco ubi* Amadocos *statuit Ptolemæus.*

Roma, urbs Italiæ celeberrima, v. 354, adhuc nonen retinens.

Rubrum, aut Erythræum, mare, v. 38, 597, 893, 932, 1089, 1133, Oceanus Meridianus inter Æthiopiam & Indiam interjectus, qui & Æthiopicus dicitur quà Æthiopiam alluit: Hodie Mare Indicum & Orientale ab Europæis dicitur (Europæ sc. Africæ respectu) uti à Ptolemæo etiam Indicum *vocatur, quamvis Dionysius & alii* Eoum & Indicum *vocent quod ab Orientali latere Asiam alluit.*

S.

Sabæi, Arabiæ Felicis gens, v. 959; Ibi olim posita ubi hodie regnum Aden *cum urbe cognomini.*

Sabæ, seu Sabæi, Persidis pop. v. 1069.

Sabæ, Dionysio Indiæ pop. qui alii Sibæ, v. Sibæ.

Sacæ, Scythiæ gens ad Iaxartis fontes, v. 749, ubi hodie Cotam & Taskent (partes Turcheſtan regni) & Tacaliſtan regio.

Sacrum promont. Hiſpaniæ, v. 561; hodie Cabo de S. Vincente.

Salamis, inſula Atticæ vicina v. 512, Nunc Coluri *Salamiano.*

Salmonium, Cretæ inſ. promont. Orientale, v. 110 Ptol.

Sarmonium; hodie Cabo Salamo *aut* Salamone *Salamiano & Mercatori, ſed in tabulis quibuſdam novis* Samoni *ſcribi video.*

Samnites, Gr. Σαυνῖται Ital. pop. v. 375: hodie Val Beneventana *Caraſæ & aliis à Beneventio urbe: ſed latiùs patuit Samnitium regio, cujus pars maxima in* Terra di Lavoro *comprehenditur, reliqua in* Abruzzo.

Samothracia, ſeu SarmoThracia Ægæi maris inſula Thraciæ vicina v. 524: Hodie Samandrachi.

Samus, Ægæi maris inſula, Ioniæ adverſa, v. 534, etiamnum Samo *vocatur.*

Sangarius, ſeu Sagaris, Phrygiæ majoris fluvius, v. 811: hodie Sangari *Bellonio, Zagari Nigro.*

Sardes, Lydiæ, urbs, v. 1058.

Sardinia, Gr. Σαρδὼ, Maris Medi-

Mediterr. *insula*, v. 458: odie Sardegna

'aïdæ, *Arianæ gens*; v. 1097: ortasse *pro* Sotraidæ, *à* Soria *Ariæ urbe*, *in* Sotra ontractâ, *nomine deducto*, ifi *hi* Σύδρ*ai sint. quos inter Arachosiæ gentes numerat Ptolemæus : nihil quidem elius mihi suppetit.*

'omatæ, *seu Sarmatæ, gens* armatiam *tam* Europæam *quàm* Asiaticam *incolens* v. 15. Europæa, *de quâ agitur* v. 304, Russiam odie *dictam*, *cum* Poloniæ egni parte *&* ejus *membris* Livoniâ, Lithuaniâ *&c.* *& nonnullis* Tartariam Crimæam *) complectitur:* siatica, *de quâ* v. 653, Tartaros Petigoros, Chirallos, *&* Morduitas *comprehendit.*

'ri, *vel (ut variæ lectiones habent) Scythri, Avieno interpreti* Sodri, *Indiæ gens*, v. 142. *Ii esse videntur qui Plinio* Sydracæ *vocantur.*

us, *Maris Ægæi insula*, v. 21 : *hodie* Sciro.

hia *Asiatica, ultima ad Septentrionem Asiæ regio*, v. 28 *&* 758: *hodie* Tartaria *seu* Tatraria.

hia *parva Europæa, Tauria sc. Chersonesus cum regione* icinâ *inter Mæotidem &* Boryſthenis *ostia (quæ Ptolemæo Sarmatiæ pars habetur)* v. 16, 164, 665 ; *hodie* Tartaria Crimæa.

Scythia latiùs sumpta, ut omnes Caspii Maris & Ponti Euxini accolæ ei accenseantur, v. 798.

Scythæ Australes, v. *Indo Scythæ.*

Selena, *corruptè pro* Elana; v. 926; v *Elana.*

Selge, Pisidiæ urbs, v. 860.

Serbonis, seu Sirbonis, Ægypti palus ad Casium montẽ, v. 253; *hodie* Golfo di Tenesse *Pinêto, à nautis verò* Stagnone *vocari notat Marius Niger.*

Seres, Asiæ populus ultra Scythas ad Orientem, v. 752 : Chinæ *ab Europæis hodie dictæ pars Septentrionalis, cujus reliqua pars cum regnis* Sian *&* Camboiæ, Sinarum *regio olim dicta.*

Sestus, Thraciæ urbs ad Hellespontum, v. 516: *hanc &* Abydũ Bogasassar *jam à Turcis vocari, quasi oppida in maris faucibus posita, Alex. Zardus & Niger, testantur. Vulgo, Gallis, & aliis* Les Dardanelles *vocantur.*

Sibæ, seu Sibi, Indiæ gens, Dion. *Sabæ*, v. 1141.

Sicilia, seu Trinacria, Maris Mediter. insula, v. 467; *quæ adhuc* Siciliæ *nomen retinet.*

Sidon, urbs Phœnices, v. 912: *hodie* Said *Nigro & Postello.*

Sidonium mare, v. *Mare Syriacum.*

Silaris, Dion. *Silarus, fluvius per Picentinos in Italiâ fluens*, v. 361 : *hodie* Sili *Nigro*, Selo *Ligorio.*

Simoïs,

Simois, *Troadis*, *seu Phrygiæ minoris fluvius*, *v.* 683 *&* 819.
Sindi, *gens inter Pontum & Mæotidem olim posita*, *v.* 681; *ubi* Trinici *urbs in tabulis recentiorum pingitur.*
Sinope, *Paphlagoniæ urbs maritima*, *v.* 779: *Jam* Sinabe *Turcis*, *Leunclavio teste.*
Sinus { *Adriaticus*, *seu Ionius*, *Italiam ab Illyride dirimens v.* 92, 102, 380, 481: *Jam* Golfo di Venetia.
Arabicus, *è Rubro mari prodiens*, *& Arabiam ab Æthiopiâ dirimens*, *v.* 24, 54, 632, 924: *Jam* Mar di Mecha, *à* Mechâ *Arabiæ urbe*, *& Europis* Mare Rubrum.
Corinthiacus, *Peloponnesum à Phocide & Æoliâ dirimens*, *v.* 421, *Jam* Golfo di Lepanto, *à Naupacto urbe*, *quæ jam* Lepanto.
Issicus, *Pamphylius etiam Dionysio dictus*, *Syriam à Ciliciâ separans*, *v.* 119 *&* 508, *jam* Golfo di Laiasso *vel* Aiasso.
Melas vel Melanis, *ex Ægæo mari in Thraciam se insinuans*, *v.* 538.
Persicus, *è Rubro mari prodiens inter Persidem & Arabiam*, *v.* 52, 608, 632, 981; *Jam* Mare Elcatif.
¶ *Saronicus*, *Peloponnesi ab Atticâ dirimens*, 422; *Jam* Golfo Engia, *ab Æginâ in jam* Engia.
Sirenia petra, *Minervæ promont. in Campaniâ Italiæ regione*, *juxta Surrentum*, 360; *Jam* Capo di Campanella.
Siris fl. v. 223, *v. Nilus.*
Sogdiana, *Asiæ regio inter Scythiam & Bactrianam*, 747: *hodie* Tartaria Zagathaia.
Soli, *Ciliciæ urbs*, *v.* 875.
Sporades, *Ægæi maris insulæ inter Cretam & Cycladas*, 132 *&* 530.
Sunium, *Atticæ promont.* 511; *hodie* Capo delle Colonne *Sophiano & Dario Nigro*, *à columnis templi Minervæ ibi extantibus.*
Sybaris, *Magnæ Græciæ in Italiâ urbs*, *quæ postea Thuri & Copiæ vocata*, *v.* 3: *Jam funditus interiit*, *ut loco ubi sita fuerit ambigatur.*
Syene, *Ægypti superioris*, *Thebaïdis*, *urbs*, *v.* 223, 244; *hodie* Asna.
Syria, *Asiæ regio*, *v.* 877, *non tantùm Syriam propriè dictam*, *quæ etiamnum Soria vocatur*, *verùm & Cappadociam*, *quæ jam Natoliæ pars ex Dionysii sententiâ computatur.*
Syria Cava, *Syriæ proprie dictæ pars*, *v. Cœlesyria.*
Syria altera, *à Cœlesyriâ dist*

ela, Cappadociam cum Commagenâ, Seleucide, & reliquis Syriæ partibus eis Libanum montem comprehendens, v. 971.
rtes duæ, major & minor, Libyci maris sinus, v. 105, 106, 198, 477; hodie Secche di Barbarie, *vel* Baxos de Barbaria.
sa, urbs Susianæ ab ipsâ sic nominatæ, v. 1074: Jam Sustra, *si Castaldo fides.*
siana, Asiæ regio, 1074; Jam Cusistan *Mercatori,* Elaran *Cluverio.*

T.

Anais fluvius Sarmatiam Europeam ab Asiaticâ dirimens, v. 14 & 660, hodie Don.
ci, seu Taoceni, Dion. Taei, *Perfidis pop. ubi* Taoce *urbs, v. 1069.*
robane, insula Indiæ vicina, v. 593; Jam Zeilan.
yri, seu Tapuri, Dionysio Margianæ pop. v. 733. Ptolemæus quidem & hos nominat, alios cognomines in Mediæ parte.
entum, Magnæ Græciæ in Italiâ urbs, 376; hodie Taranto.
sus, Ciliciæ urbs, v. 867; Jam Trasso *Thevetio, sed* Hama *aut* Hamsa *Bellonio.*
tessus, Hispaniæ urbs ad Fretum Herculeum Dionysio, v. 337; Carteiam innuere videtur, quæ eo ferè loco fuit ubi hodie Tariffa.
Tasci pro Taoci Dion. v. Taoci.
Tauri, seu Tauroscythæ, gens Scythica quæ Sarmatiæ Europææ partem, Tauricam sc. Chersonesum & vicina loca, tenuit; v. 306; Taurica Chersonesus, *à Tauris hisce sic vocata,* Tartaria Perecopensis *jam vocatur (quæ quidem* Crimææ pars *est) ab urbe* Perecop, *quæ olim* Taphræ.
Taurus, Ciliciæ mons, atque inde (nominibus subinde variatis) in Indiam usque excurrens, Asiam in duas partes dividens (quarum quæ ad Meridiem est Asia extra Taurum, *quæ ad Septentrionem* Asia intra Taurum *dicitur) v. 641, 849, 890. Juxta Pamphyliam & Ciliciam, ubi propriè Taurus dicitur,* Canibal, Bacras, *&* Giulich *jam vocari notat Ortelius. alibi alia nomina sortitur.*
Taurus, Dionysio Tauricæ Chersonesi mons, v 168.,
Tenedus, insula juxta Hellespontum, v. 135 & 537; hodie etiam Tenedo, *Sophiano.*
Tergeste, Dion. Tegestrâ, Carnorum urbs, aut Istriæ ex Ptolemæi sententiâ, ad intimum Sinus Adriatici recessum, 382; Jam Trieste.
Teredon, Babyloniæ urbs, v. 982; hodie Balsera *vocari Ortelius*

Ortelius opinatur.
Termissus, seu *Termessus*, *Pisidiæ urbs*, v. 859.
Thasus, *Maris Ægæi insula Thraciæ vicina*, v. 523: *hodie* Taso.
Thebæ, seu *Diospolis*, *Ægypti urbs*, v. 249: *cui cognominis fuit Bœotiæ urbs, quæ hodie* Stibes.
Thebaïs, *Ægypti pars superior, ab urbe Thebis sic dicta*, v. 248: *hodie* Sahid.
Thermopylæ, *angustus transitus inter OEtam montem, qui Thessaliam ab Hellade dirimit, & Mare Ægæum*, v. 438.
Thermodon, *Cappadociæ fluvius*, v. 657, 774, 975: *hodie* Pormon, *si Nigro & Stuckio fides.*
Thessalia, *Græciæ regio* (*quam nonnulli Macedoniæ latè sumptæ accensent*) v. 427. *Hodie* Ianna *Cluverio*, Comenolitari *Castaldo.*
Thonitis, seu *Thospitis*, *Armeniæ palus per quam Tigris fluvius fertur*, v. 988.
Thracia, *Europæ regio*, v. 323 & 398: *hodie* Romania, *à Constantinopoli urbe, quæ &* Nova Roma *vocata.*
Thybris, *seu Tiberis*, *Italiæ fluvius*, v. 352. *hodie* Teverie.
Thule, *ultima habita ad Septentrionem insula, sub Arctico Circulo à Dionysio locata*, v. 581. *Hodie* Iseland.
Tibareni, *Ponti Cappadocii gens* v. 767.
Tigris, *fluvius Mesopotamiam ab Assyriâ disterminans*, v. 982; *Hodie* Tegil *Castaldo quod ab Hebraïco nomine* Hiddekel *non abludit.*
Tmolus, *Lydiæ mons*, v. 831.
Tochari, *Scythiæ pop juxta Iaxarten fluv.* v. 752: *Jam pars* Turcheſtan *Tartariæ regionis: Eorum nomen à nomine* Togarma *non abludit, quo Ezech.* 270 *& alibi habetur, quo quidem Judæi Turcos notare solent, Postello & aliis testibus.*
Toretæ (*pro quo corrupte* Oretæ *apud Dion. legitur*) *Pontica gens inter Pontum & Mæotidem*, v. 682; *Mercatoris tabulis* Coretæ *o pidum pingitur juxta ani quam eorum sedem.*
Toxili, *seu Taxili*, *Indiæ ger quorum urbs Taxila ad l dum flu.* v. 1141.
Tritonis palus, *in Africâ p priè dictâ*, v. 267; Cap *novo nomine Marmolio*, *c Ortelius assentitur.*
Triphylia regio, v. *Elis.*
Tripolis, *Phœnices urbs*, v. 91 *hodie* Tripoli di Soria, *à* Tripoli Barbariæ *distiguatur*, *quæ olim Neapo seu Leptis magna.*
Trinacria pro Siciliâ, v. 46 v. *Sicilia.*
Troglodytæ, *Dion.* Erembgens *ab Occidentali Sin Arabici parte posita*, v. 18 & 963; *hodie* Abissini pa

ars in quâ regiones Barnagasso, Dangali &c.
daridarum terra, v. Diocurias.
rheni ceu Thusci, Italiæ pop.
uorum regio Latinis plerisque Hetruria dicta, v. 294 & 347; Hodie Toscana.
as Phœnices urbs, v. 911; am Suri Postello & Nigro estibus, uti & olim quibuslam Sora, aut Sarra.

V.

) Nni, Scythica gens ad Maris Caspii fauces Dionyo vocatas (quo nomine Rhaluvii ostia intelligenda videntur) v. 730; hodie ibi st Astrachan regio, Tartariæ pars, utramque Rha fluii ripam amplexa. Videntur hinc orti Hunni illi qui magnam Europæ partem aliquando pervagati sunt, & tandem in Hungaria et vicinis locis consederunt.

X.

Xanthus, seu Scamander, Troadis fluvius in Hellespontum fluens, 683 et 819.
Xanthus, Lyciæ fluvius, v. 848.

Z.

Zephyrum, Italiæ promont. juxta Locros, v. 364, Nunc Capo di Borsano; Leandro.
Zygii, Pontica gens inter Pontum et Mæotidem, v. 681. Hi et Heniochi positi fuere ubi hodie S. Sophia et Alba Zichia, quæ Zygiorum nominis vestigium quoddam habere videtur.

Benevole Lector!

Um *Asia* fusiùs à Dionysio describatur, parciùs verò *Africa*, & *Europa* (si Italiam & Græciam excipias) visum est mihi ea *Africæ* loca quæ in *Tabulâ* nostrâ *universali* habentur, à Dionysio non nominantur, paucis hìc explicare; quibus & ea adjicimus quæ inter Nilum & Mare Arabicum sita sunt, quippe quæ ex receptâ jam Sententiâ in Africâ comprehendentur, tametsi Dionysius ea Asiæ accenseat. Cùm verò ulterior *Europæ* cognitio nobis Europæis desideretur, præcipuè florentissimarum jam regionum, *Hispaniæ*, *Galliæ*, *Germaniæ*, & *Britannicarum insularum*, quæ Dionysio obscurè tantùm cognitæ fuere quasi res per nebulam visæ, operæpretium esse visum singulorum locorum quæ in regionibus illarum cum vicinis quibusdam, in nostrâ *Europâ tabulâ* nominantur, Indicem copiosum exhibere, & nomina nova veteribus conferre, ut opus hoc (quod ad veterem Geographiam spectat) omnibus numeris absolutum reddatur. Hæc è re tuâ futura (candide Lector!) confido,

——— *dolituru*s, *si placeant spe*
Deteriùs nostrâ. ———

Sin tibi arrideant, fruere, & vale; ac mihi inte-

rim ignoſce, ſi dum veterum deſcriptiones (Afri
cæ præſertim) novo prorſus incepto, recentiorum
delineationibus accommodare ſtudeo, audacio
aliquando in conjecturis fuerim; neque enim al
ter veritas è latebris eruitur. Quòd ſi ipſe omni
non deprehenderim, at ſagatiorum induſtria hic
fortaſſe excitabitur ad cætera perſequenda, ſ
qua nos fortè effugerint.

IN

INDEX

igulorum *Africæ* locorum, gentium &c. quæ in *Tabulâ* nostrâ *universali* nominantur, sed à Dionysio prorsus omittuntur.

A.

Æ*Thiopia sub Ægypto*, interior, *et* Hesperia, *v. Ind. super.*

mba, *Æthiopiæ interioris*
gio; *Hodie* Medra *et* Bia-
i regna.

a propriè dicta, *Africæ*
rs inter Numidiam et Syr-
n majorem interjecta, quæ
ricæ Proconsuli paruit.
im regnum Tunitanum
Tripolitanum *complecti-*
r; *atque hæc tota, cum*
auritaniâ et Numidiâ,
nmunijam nomine Barba-
i vocatur, quæ nonnullis
am Barcam *complectitur.*
pa, Barbariæ *olim vo-*
æ, ad Oceanum Rubrum
æ, emporium: A Ptolemæo
ferè loco statui videtur ubi
n urbs Megadoxo.

Arabes Ægyptii, ad Sinum Arabicum, Jam Cossir *et* Cana *deserta.*

Aromata, Barbariæ *olim dicta promont. et emporium: Jam* Cabo de Guardafu *Mercatori.*

Arsinarium promont.; *jam* Cabo verde.

Astaboras Æthiopiæ fluvius: Jam Tacui *Nigro*, Tacassi *Mercatori.*

Astapus Æthiopiæ fluvius; Jam Abavi *Nigro*, Abanhi *Mercatori: nonnulli tamen* Abanchi *pro ipso Nilo accipiunt, et* Tacassi, *seu* Tagazi, *pro Astapode, ique Astaboram* Coroz *appellant. Veritatem explorent siqui fortè Geographiæ veteris periti regiones illas adierint.*

Azaniæ, regio Troglodyticæ confinis; *Jam regnum* Adel *et* Balli.

B.

Barbaria, regio ad Oceani Rubri oram protensa: Jam regiones Quiloa, Melinde, Magadoxo *&c. complectitur.*

C.

Cyrenaïca, regio ad Syrtim majorem; Jam Barcaniæ *regionis pars.*

D.

Daradus seu Daras flu. Borealissimum Senegæ *flu. ostium, ut nobis videtur.*

Dioscoridis insula prope Sinus Arabici fauces sita, Jam Zocotora *unde aloë Socotorina.*

F.

Fortunatæ insulæ, in Oceano Atlant. sitæ; Hodie Canariæ, *à præcipuâ insulâ, quæ et nunc et olim* Canaria *vocata.*

G.

Gorgades Insulæ; Jam Islas de Cabo verde.

H.

Hesperi Cornu promont. ultimus Oceani Atlantici terminus, ex plurimorum sententiâ, Jam Cabo de Sierra Liona, *aut ex Salmasii sententia,* Cabo de Palma *errant certè qui* Cabo verde *Hesperi cornu esse putant, nullus enim ibi insignis est litoris flexus.*

Hesperius sinus Ptolemæo, quem ille pro Atlantici Maris parte accipit, quum pleriſque alii Æthiopici, seu Meridiani Maris pars habeatur; Jam Æthiopicus Oceanus, *quem non (ut olim) ad Orientalem Æthiopiæ latus protendunt sed Æthiopiæ ora à* Guinea *ad* Caput Bonæ spei *terminant.*

L.

Leucæthiopes, à Ptolemæo circa ea loca statui videntur, ubi jam Melli *&* Madinga *regiones.*

Libya propriè dicta, *quæ exterior Mercatori vocatur respectu* Libyæ interioris *regio Ægypto vicina. Antiquissimis quidem Græcis Africæ portio quæ inter Syriam majorem & Ægyptum interjecta est* propriè Libya *censebatur, Ptolemæus vero Cyrenaïcam vocans quæ Cyrenæis regibus subdita fuerat soli Libyæ parti Ægypto proximæ* Libyæ propriè dictæ *nomen tribuit, quæ & Libya Mareotis vocata est. Ibi jam* Ellocat *desertum & regni* Goagæ *pars.*

bya interior, *Africæ regio Æthiopiæ proxima. Pars ejus mediterranea communi nomine* Sarra, *hoc est* desertum, *iam vocatur, complectitur autem deserta maxima & regiones* Agades, Cano, Borno *&c. ex Ptolemæi sententia ei etiam accensentur maritimæ quædam regiones, quæ jam* Gualata Hoden, Senehoa *&c. vocantur, quas Æthiopiæ Hesperiæ Strabo & alii adjiciunt.*

M

Meroë, Æthiopiæ insula (cui & urbs gnominis) inter duo Nili achia concluſa: Jam Guenere.

hifera regio Æthiopiæ ol. Jam Angote *&* Fatir *Abiſſiniæ provinciæ.*

N.

Nia fluvius; Is eſſe videtur qui Mandinga *em alluit, deinde cum eridionali* Senegæ *oſtio ſcetur.*

paludes: Occidentalis, qui jor eſt, jam Zaire *&* mbre *Orientalis* Zaflan *atur.*

, Libyæ gens juxta Æpiam ſub Ægypto, eorum io Nubia *adhuc vocatur.*

R.

Rapta, Barbariæ olim dicta urbs, quæ jam Quiloa *dici videtur.*

S.

Stachir fluvius, Is qui hodiè Senega *ſeu* Zenega *vocatur, ex Lud. Marmolii ſententia, cui & nos aſſentimur; aſtipulatur & Jo. Maffeius qui* Gambea *ſeu* Gambra *interpretatur, quod eodem recidit.* Senega *enim & Gambra ab aliis Synonyma planè habentur, ab aliis ejuſdem fluvii oſtium maximè Septentrionale* Senegà *vocatur, quod verò ei proximum* Gambra, *illud nobis* Daradus *Ptolemæi, hoc Stachir eſſe videtur. Fluvius is (cujus ſola oſtia veteribus nota fuere, ſuperior verò curſus ignoratus)* Niger *in tabulis falsò vocatur, cum veterum* Niger *curſu planè contrario ab Occaſu in Ortum feratur, ut ſuprà monuimus.*

T.

Theon Ochema, ſeu Deorum currus; *mons prope Heſperi cornu; Jam* Sierra Liona *Marmolio & aliis, quibus libens aſſentior.*

Tingis Mauritaniæ, ab ipſâ Tingitanæ *dictæ, urbs Jam* Tanger.

liqua Africæ loca in Tabulâ univerſali depicta in Indi- ærenda ſunt.

INDEX

Singularum urbium, gentium, fluviorum &c. in Hiſpaniâ, Galliâ, Germaniâ, Britannicis inſulis, & his vicinis quibuſdam regionibus, quæ in noſtrâ Europæ tabulâ deſcribuntur.

A.

Abula Baſtitanorum in Hiſpaniâ Tarrac. urbs, hodie Avila *ex multorum ſententiâ; ſed ab Abula Ptolemæi longè diſtat* Avila Caſtiliæ veteris.

Abus Britanniæ flu. A Ptolemæo ad æſtuarium Humber *jam dictum notatur, ubi* Trentæ *flu. cum* Ouſâ *confluxus eſt.*

Æmus flu. inter Videliciam & Noricum; Hodie In, *Agrippina Colonia, Vbiorum urbs ad Rhenum; Germanis hodie* Coln, *Gallis* Cologne.

Albion inſ. quæ & propriè Britannia, v. Britannia.

Albis, Germaniæ fluvius, hodie Elbe.

Allobroges, Galliæ Narbon pop. ubi jam Viennois *cū* Sabaudiæ *&* Delphinatus *parte.*

Alpes, v. Ind. ſuper.

Amaſia, Germaniæ urbs; cui urbis Caſſel *in* Haſſiâ *ſitu non male congruit.*

Amæſus, Germ. fluvius hodie Ems.

Ambiani, Galliæ Belg. pop. Jam Picardiæ *pars ubi urbs* Amiens.

Anas, Hiſp. fluvius; Jam Guadiana.

Angili Suevi, Tacito Angli Germaniæ pop. Circa Ducatum Brunſwicenſem *à Ptolemæo locari videntur: Sed Cluverius in* Meckelburgenſi *agro veram eorum ſedem fuiſſe opinatur. Eorum progeniem fuiſſe* Angelen Ducatu Sleſwicenſi Dani *& horum* Anglos, *qui Britanniam occupârunt, Orteius opinatur.*

Aquitania, Galliæ pars inter Ligerim flu. Pyrenæos montes, & Oceanum; ubi jam Guienne

Guienne, Gascoigne &c.
quæ calidæ, Britanniæ urbs, hodie Bath, utrumque nomen à thermis, & nunc & olim insignibus, sortita.
quæ Sextiæ, Galliæ Narbon. urbs; hodie Aix.
ar, Galliæ fluvius; hodie Saone.
edate Norici urbs, jam Lintz Bavariæ.
elatum, Galliæ Narb. urbs; hodie Arles.
gentoratum, Germanica urbs ad Rhenum, Jam Strasburg in Alsatia.
taunum, Germaniæ urbs; Jam Wurzburgh Appiano.
abri, Hisp. Tarrac. pop. Jam Galliciæ pars extrema ubi urbs Compostella.
erni, Aquitaniæ pop. hodie Auvergne.
ures, Hisp. Tarrac. pop. Hodie Regna Leon & Oviedo, quæ & Asturias etiamnum dicuntur.
trum Lucus, Jam Oviedo.
rica Augusta, Astrum urbs; unc Astorga.
sis, fluvius per Venetiam uens; Jam Adesi.
batii, Galliæ Belg. pop. hodie Artois.
nticum, Helvetiorum urbs; am Gallis Avances, Gerais Wisslispurg.
reni, seu Avares, Sarm. urop. pop ubi jam Russia igra cum proximâ Polonæ parte.
ricum, Biturigum & Aquitaniâ urbs; hodie Bourges Calamæo & aliis.
Augusta Emerita, Lusitaniæ urbs; Hodie Merida.
Augusta Trevirorum, Galliæ Belg. urbs; Hodie Triers.
Augusta Vindelicorum, Nunc Augsburg.
Augustomana, Galliæ Lugd. urbs; ea esse videtur quæ postea Augusta Tricassiorum dicta est; Hodie Troyes.
Augustodunum, Heduorum in Gallia Lugd. urbs; Jam Austun in Burgundiâ.
Augustoritum, Pictonum in Galliâ Aquitanicâ urbs: hodie Poictiers.
Aulrcii, Galliæ Lugd. pop. divisi in Eburones seu Eburaicos, ubi jam Normanniæ pars in quâ urbs Eureux; Cenomanos, hodie Maine; & Diaulitas, qui Cæsari Diablintres, hodie Leondoul, Marliano.
Auscii, Aquitaniæ pop. ubi hodie urbs Auchx.
Auteri, Hiberniæ inf. pop. Jam Com. Clare & Galway, cum reliquâ Australi Conactiæ parte, in quâ Baronia Atterich Auterorum nominis vestigium habet, ut notat Camdenus.

B.

BÆtis Hispaniæ, Baticæ ab ipso dictæ, fluvius, jam Guadalquivir.
Bætica, Hispaniæ pars, inter

Anam fluvium & Mare Ibericum ac Fretum Gaditanum interjecta; complexa est Andaluziam *&* Granadam *jam dictam, cum* Estremaduræ *parte.*

Balsa, Lusitaniæ urbs, Tavila *Coquo.*

Baltia, v. Scandia.

Barcinon, Hisp. Tarrac. urbs; Jam Barcelona.

Bastuli, Hisp. Baticæ pop. Jam Granadæ *pars maritima, cum exiguâ* Andaluziæ *parte ad Fretum Herculeum*

Batavi, Galliæ Belg. pop. Jam Hollandiæ, Trajectensis provinciæ, *&* Geldriæ *pars Australis, à Lugduno Batavorum (ubi unum ex antiquis Rheni ostiis olim fuit) ad Mosam flu. Cluverio.*

Batavodurum, Batavorum urbs, jam Wyck te Duerstede.

Belgica, Galliæ pars (sed quæ à Germanicis gentibus ex parte tenebatur) à Rheno ad Sequanam flu. ubi jam Picardie, Campaigne, Lorreine, *cum* Flandriâ, Brabantiâ *& vicinis provinciis Hispano jam subditis.*

Belgæ, Britanniæ pop. Jam Somersetshire, Wiltshire, Hampshire, Camdeno.

Benacus lacus in Galliâ Cisalp. hodie Lagodi Garda.

Bilbilis Hisp. Tarrac. oppidum, olim situm ubi jam Calatajud, *aut proximo certè loco.*

Bituriges, Aquitaniæ pop. quorum alii, Vibisci olim dicti partem regionis Guienne *jam dictæ tenuerunt, ub urbs Burdeaux; alii,* Cub *cognominati, regionem qu* Berri *jam dicitur, in qu urbs* Bourges.

Blani seu Ebbani Hiberniæ pop Jam Com. Dublin, Meth Kildare, Kings County.

Boderia, seu Bodotria, Britan niæ æstuarium; Jam Edir burgh Frith.

Boii, Galliæ Cisalp. pop. Ja Romandiola, *vulgò* Ro magna.

Bolerium, Britanniæ prom. Cornubiâ jam dictâ, vul The lands end.

Bonna, Germanica urbs ad Rh num, etiamnum Bon.

Bononia, Galliæ Cisalp. urb jam Bologna.

Boreum Hiberniæ prom. Ja St Helens Head.

Baruſci, v. Venedæ.

Bracara, seu Bracara, Aug sta, Hisp. Tarrac. urbs; l die Braga, *Portugalliæ j accensita.*

Brannonium Antonino (P Brannogenium, licet ali loco à Ptolemæo situm, Ca deno judice) Britanniæ urb Hodie Worcester, *q Britanni etiamnum C* Vrangon *vocant, teste Ca deno.*

Brigantes, Britanniæ pop. J Lancashire, Yorkshi Durham, Westmorlan

Cu

Cumberland.
rigantes, Hiberniæ pop Hi cum Coriondis tenuisse videntur Com. Waterford, Kilkenny, Weshfordiæ *partem.*
rgantium, Rhætiæ urbs; Jam Bregentz.
itannia propriè, quæ & Albion, insula Britannicarum maxima. Hujus pars Meridionalis regnum Angliæ, *vulgò* England, *pars Septentrionalis regnum* Scotiæ, *vulgò* Scotland, *jam constituit.*
uctéri, Ptol. Busactori, Germaniæ pop. in regione Oveer Yssel *jam dictâ & Westphaliæ parte.*
'gundiones Plinio, Ptol. Phrugundiones, Sarmatiæ Europ. pop. ibi olim siti ubi hodie Mazovia; *v. Gythones.*
rii, seu Buri, Germaniæ pop. Ptolemæo Lutorum pars; jam pars regni Poloniæ.

C.

Adurci, Aquitaniæ pop. jam Luerci, *ubi urbs* Cahors, *ut plerique censent; quod si ità sit, alieno situ à Ptolemæo statuuntur.*
iobriga, Callaicorum in Hispaniâ urbs, non longè ab eo loco sita ubi jam Puerto Portugalliæ *urbs.*
aragusta, Hisp. Tarrac. urbs; jam Saragosa.
guris Hisp. Tarrac. urbs; jam Calohorra.
Caledonii, Britanniæ pop. Ii mediterraneos montaræ Scotiæ partes à Rosse *usque ad* Argile *tenuisse videntur, ac, inter cætera* Ernvale, *ubi* Dunkeledon *Caledoniæ nomen servat, ut à Camdeno notatur; qui & totam hanc regionem incolis* Allibawne *seu* Albain *dici testatur, unde Scotiam nonnulli* Albaniam *vocant.*
Caledonia Sylva, apud Caledonios modò memoratos; ejus nulla jam extant vestigia.
Caletæ, Galliæ pop. ad Sequanæ ostia; jam Le pais de Caulx *Normanniæ pars.*
Calena, seu Calena, ut mavult Camdenus, Britanniæ oppidum; jam Wallingford *Camdeno.*
Callaïci seu Galleci Hisp. Tarrac. pop. Galliciæ *jam dictæ pars maxima cum Septentrionali* Portugalliæ *parte.*
Calpe, Hisp. Bæticæ mons; hodie Gibraltar.
Camalodunum Tacito, Ptol. Camudulanum, Britanniæ urbs; jam Maldon *Camdeno.*
Cantæ, Britanniæ pop. qui statui videntur in eo Scotiæ tractu qui à Murray *ad* Tarbath Prom. *extenditur.*
Cantii, Britanniæ pop. jam Kent.
Caritni, Germanniæ pop. Nunc Wirtenberg *Ortelio.*
Carni, Alpina gens prope Sinum Adriaticum, quorum montana regio adhuc Carnio-

la & Carinthia *vocatur*, *maritima & Venetiæ proxima Italiæ accensita*, *in quâ* Aquileia *urbs*, Friuli *jam vocatur à* Foro Julio *urbe.*

Carnutæ, *Galliæ Lugdun. pop. Jam* Chartraine Belsiæ *regiuncula*, *in quâ urbs* Chartres *Ortelio.*

Carpetani, *Hisp. Tarrac. Jam* regnum Toletanum, *quod* Novæ Castiliæ *pars est*, *Villanovano & aliis.*

Carpates, *Sarmatiæ Europ. mons*, *Hodie* Schneberg *vocatur inter Moraviam & Hungariam*, Crapack, *verò* (*quod nominis antiqui vestigium fervat*) *inter Poloniam & Hungariam ac Transylvaniam*, *Ortelio teste.*

Carrodunum, *Germaniæ urbs*, *jam* Crakow *Poloniæ.*

Carteia, *Hisp. Baticæ urbs*, *hodie* Tariffa *Becano & aliis*, *sed Carteiæ situs monti Calpæ vicinior fuisse videtur.*

Carthago nova, *Hisp. Tarrac. urbs*; *jam* Carthagena.

Castulon, *Hisp. Tarrac. urbs*; *Nunc* Cassona la veja *Floriano & Morali.*

Catini, *corrigente Camdeno*, *cum apud Ptolemæum Carini vocentur*, *Britanniæ pop. Hodie* Cathnesse.

Catuellani Dioni, *Ptol. Catyeuchlani*, *Britanniæ pop. jam* Buckingamshire, Bedfordshire, & Hartfordshire, *Lelando & Camdeno*; *quod si ità sit* (*uti urbs eorum fidem faciunt*) *non vero situ à Ptolimæo locantur*; *v. Coritani.*

Caturactonium, *Britanniæ urbs*; Catterick *in* Yorkshire *Talboto & Camdeno.*

Cauchi, *Germaniæ pop. divis in* minores, *jam* East Friesland, & majores; *jam* Bremen & Luneburg.

Cauci, *Hiberniæ pop. jam* Com. Caterlagh *et* Queen County, *cum parte Austra.* Com. Dublin.

Celtiberi, *Hisp. Tarrac. pop. Jam* utriusque Castiliæ par *Valentiæ & Arragoniæ conti gua.*

Celtici, *Hisp. Tarrac. pop. quorum exigua pars in Bætic maxima in Lusitaniâ com prehensa est*; *Jam* Portuga liæ pars *Algarbiæ propi quâ*: *Fuere & alii Celtic cognomine* Nerii, *in Hispan Tarraconensi ad* promon Celticum *vocatum.*

Celticum prom. vide Nerium.

Cemmenus mons, *Plinio G henna*; *Hodie* Montaign de Cevennes, *aud* d' A verne.

Cenabum Ptol. Cæsari Genabu Galliæ urbs, *quibusdam* C leans, *sed Vigenerio & al* Gian *oppidum*, *quibus i men ipsum favet*, *& si satis congruit.*

Cenomanni, *v. Aulircii. Fu & Cenomanni in Galliâ.* (*salpina Venetis vicini*, *i urbs Mantua.*

Chattæ, *seu Catti*, *Germaniæ p*

Na

Nunc Hassia, *vulgò* Hessen, *Ortelio & plerisque aliis, ubi* Catzenelebogen *adhuc superest, Cattorum nominis vestigium servans.* Ptolemæus *videtur Casuaros circa* Hassiam, *Chattas situ magis Orientali, circa* Thuringiam *jam dictam, locare videtur; sed Cluverius Cattos tam Hassiam quàm Thuringiam tenuisse censet, & Casuaros eorum partem fuisse.*

Ruscі, Germaniæ pop. Circa Mansfeld *eorum sedes fuit, ex Ortelii sententiâ.*

Rhenes, Sarmatiæ Europ. fluvius; jam Niemen.

Cimbrica Chersonesus, olim Germaniæ, jam verò regni Daniæ *pars, in quâ* Juytlandt, Ditmars, Slesvick, Holsteyn *&c.*

Cimbri, gens in Chersoneso ab ipsis Cimbricâ vocata; hodie Juytlandt.

Clota, seu Glotta Britanniæ fluvius; jam Cluid in *Scotiâ.*

Clunia, Hisp. Tarrac. urbs; nunc Corunna del Conde *Castiliæ oppidum Clusio & Floriano, quibusdam tamen* Ciudad de Castro.

Codanonia insula Melæ, maxima ex insulis in mari Baltico sitis, ad regnum Danicum jam spectantibus; ipsa jam Zeelandt *vocatur. A Codanis verò hujus incolis (qui è Teutonum genere fuere) non modò* Codanum Baltici maris Sinum *nominantur, verùm & hodiernum* Danorum *nomen ortum videtur.*

Contestani Hisp. Tarrac. pop. jam regni Valentiæ *& Murciæ pars.*

Corduba, Hispaniæ Baticæ urbs, hodie Cordova.

Corinium, Britanniæ oppidum: jam Cirencester *seu* Circester *in Glocestershire.*

Coritani, Britanniæ pop. Camdeno Lincolnshire, Leicestershire, Rutland, Northamtonshire, Nottinghamshire, Derbishire: *quodsi ità sit (ut urbs eorum* Lindum *ex parte fidem facit) Catyeuchlani apud Ptolemæum* Com. Lincolne *& loca vicina illis debita occupant, quâ in re eum errâsse situs* Verolamii, *Catyeuchlanorum urbis, adhuc satìs cognitus indicat.*

Cornavii, seu Cornabii, Britanniæ pop. Jam Warwickshire, Worcestershire, Staffordshire, Shropshire, *&* Cheshire, *Camdeno. Cornabyos etiam alios in ultimâ Scotiâ jam dictâ habet* Ptolemæus, *prope* Cathnesse.

Cottiæ Alpes, ea quæ Sabaudiam *jam dictam à* Lombardia *dirimunt.*

Creones, Britanniæ pop. *in Scotiâ jam vocatâ, hodie* Strathnaverne.

Cronium mare, *Oceanus Septentrionalis*, *cujus pars olim habebatur Mare Sarmaticum, quod jam Sinus Balticus & Ooſt Zee vocatur.*

Curiones, *Germaniæ pop. ubi jam* Palatinatus ſuperior.

D.

DAlmatia, *v. Ind. ſuper.*

Damnii, *Britanniæ pop. à Ptolemæo locari videtur ubi hodie* Cuningham, Cluyds dale, Lennox, Striveling, *&* Menteth.

Danubius flu. Germaniæ olim terminus Auſtralis, *vulgò* Danaw.

Darni, Hiberniæ pop. jam Com. Doune *&* Armach.

Darvernum, *ſeu Dorovernia, Britanniæ urbs*; *Jam* Canterbury *Camdeno.*

Demetæ, *Britanniæ pop. in Walliâ Auſtrali jam dictâ*, Pembrokeſhire, Caermarthenſhire, *&* Cardiganſhire *Camdeno.*

Devana, *ſeu Deva*, *Ptol. Deunana*, *Cornaviorum in Britannia urbs*, *à Devâ flu. vulgò* Dea, *ſic dicta*; *hodie* Weſt Cheſter, *Camdeno.*

Devana, *Taxalorum in Britanniâ urbs*, *jam* Aberdene, *quam ab altero latere* Deva, *ſeu* Dee *flu. ab altero* Dona *alluit*; *ab hoc nomen recens, ab illo antiquam deductum videtur*, *niſi* Denana *apud Ptol. legere libeat.*

Dobuni, *Britanniæ pop. hodie* Gloceſterſhire *&* Oxfordſhire *Camdeno.*

Drauus, *ſeu Dravius*, *Pannoniæ fluvius*; *Vulgò* Dra.

Dumnonii, *ſeu Damnonii*, *Britanniæ pop. hodie* Cornwa *&* Devonſhire.

Dur, *Hiberniæ flu. Camden fluvius anonymus Trazles oppidum præterfluens*; *ego* Shannon *fluvium celebrem eſſe cenſeo.*

Durius, *Hiſpaniæ fluvius inter Luſitaniam & Callacios*; *hodie* Duero.

Durocottorum, *Remorum Galliâ Belg. urbs*; *hodie* Reims.

Durotriges, *Britanniæ pop. Jam* Dorſetſhire.

E.

EBlana, *Hiberniæ urbs*; *hodie* Dublin.

Eboracum, *Britanniæ urbs*; *hodie* York.

Ebudæ, *inſulæ inter Hiberniam & Scotiam jam dictam. Vulgò jam* Weſterne Ile *quarum præcipuæ ſunt* Lewis, Skya, Mula, Ila, Arren.

Eburones, *v. Aulircii.*

Emona, *ſeu Æmona*, *Pannoniæ urbs*, *Iſtriæ vicina*; *Jam* Leybach *Simlero*, Igg *Lazio*; *utraque in* Carniolâ *ejus*

Emp

poriæ, *Hisp. Tarrac. urbs*; *tiamnum* Empurias *aut* Empullias *in Cataloniâ, pro-e* Rofas, *quæ olim* Rhoda.
dii, *Britanniæ pop. hodie* Cantire *&* Lorne *in Scoiâ.*
dium promont. Jam vulgo he Mull of Cantire.
ini, *Hiberniæ pop. Jam* Donegall.

F.

Inni, *Sarmatiæ Europ. pop. quos in* Prussiâ *jam dictâ cat Ptolemæus*: *nomen eorum in* Flandria *jam integrum manet*, *quò è* Prussia *odie dictâ migrasse videntur, ipsi alieno loco ab antiquis statuantur.*
iobriga, *Hisp Tarrac urbs*; *am* Bilbao *Cluverio.*
ium Brigantium, *Hisp. Tarrac. urbs*; *Hodie* Corunna *Floriano & Gomecio.*
i, *Germanniæ pop. ad Oceani oram*, *etiamnum* Friesen, *& regio eorum* West riesslandt *&* Groning: *t* Oost Friesslandt *jam dia Cauchorum olim fuit.*

G.

Abreta Sylva, *Bohemicæ Sylvæ pars Occidentalis*, riesletterwaldt, *Lazio*, *es inf. jam Cadiz*, *v. Ind. per.*
ia propriè, *regio quæ* Francia *jam dicitur*, *v. Ind. super. Rheno flu. Alpibus*, *& Pyrenæis montibus*, *ac Oceano olim terminata est*, *in quatuor partes divisa*, Belgicam, Aquitaniam, Lugdunensem, Narbonensem, *de quibus suo loco.*
Gallia Cisalpina, *Italiæ pars ad utramque Padi ripam*, *à Gallis olim habitata*: *hodie* Lombardia *à* Longobardis *Germanis qui postea eam occupârunt.*
Gargani, *Hiberniæ pop. Jam* Com. Kerry *&* Limerick.
Garumna, *Aquitaniæ fluvius*; *hodie* Gueronne.
Germania, *hodie Gallis* Alemaigne, *v. Ind. super. olim Oceano*, *& fluviis*, *Rheno*, *Danubio*, *& Vistulâ terminabatur*: *jam ei avulsæ quædam partes*, *è quibus est Cimbrica Chersonesus*, *jam* Daniæ *pars*; *ultra Danubium verò ad Alpes hodie extenditur*, *& longè ultra Rhenum*, *qui quanquam Germaniam Magnam à Galliâ dirimeret*, *olim tamen*, *uti & hodie*, *Germanicæ gentes magnum Galliæ Belgicæ partem tenuerunt*, *ut ex Ptolemæo liquet.*
Gessoriacum, *Galliæ Belg. oppidum*; *hodie* Bologne *plurimorum judicio.*
Graiæ Alpes; *jam* Monte di San Barnardo menore.
Gutæ, *Scandiæ gens*, *Gythonibus* (*ut videtur*) *cognata*, *hodie* Gothia, *vulgo* Godtland,

land *sub* Sueciæ *regno.*

Gythones Ptolemæo, *Gutones Plinio: hic eos, uti & Burgundiones, Vindilorum, Germanicæ gentis, partem facit* Ptolemæus *ultra Vistulam in Sarmatiâ utramque gentem locat: probabile est igitur Vindilos regiones ab utraque Vistulæ ripâ latè tenuisse, & Gythonum sedem fuisse juxta Vistulæ ostia, in* Pomerelliâ *jam dictâ &* Prussiæ *parte Gythones hi & Vindili, ex Cluverii sententiâ, quæ & nobis placet,* Gothi & Vandali *postea dicti sunt, qui Italiam & Hispaniam sibi aliquando subjecerunt, uti & Burgundiones Galliæ partem,* Burgundiam *ab ipsis vocatam.*

H.

HEdui, seu Ædui, Galliæ Lugd. pop hodie Burgundiæ *Ducatus, vulgò* Bourgoigne.

Helvetii, Galliæ pop. hodie Schweitzerlandt.

Hercynia Sylva, v Ind. super.

Hibernia insula, hodie Ireland, *quæ in quatuor provincias jam dividitur, è quibus Septentrionalis* Ulster *dicitur, Orientalis* Leinster, *Meridionalis* Mounster, *Occidentalis* Conaught.

Hispalis, Hisp Baticæ urbs, jam Sevilla.

Hispania, v. Ind. super. In tres provincias à Romanis divisa est; Tarraconensem, Baticam, & Lusitaniam; de quibus v. suis locis.

I.

IAdera, Liburniæ urbs, hodie Zara.

Iazyges Metanastæ jam Hungariæ *pars magna.*

Iberus, Hisp. Tarrac. fluvius hodie Ebro.

Iceni Tacito, Ptol. Simeni, Britanniæ pop. Jam Norfolk, Suffolk, Cambridgeshire & Huntingdonshire *Camdeno.*

Itium promont. Galliæ Belgicum cum portu cognomini, pro urbem Calis *hodie dictam.*

Ierne, v. Hibernia.

Ilergetes, Hisp. Tarrac. pop Jo regni Arragoniæ *pars Occidentalis Navarræ confinis.*

Illiberis, Hisp. Baticæ urb Granada *jam dicta plerisq sed Moralis & Vasæus monte* Elvire *jam vocato n longè à Granadâ, eam sita fuisse censent.*

Illiberis, Galliæ Narbon. ur sub Pyrenæo, nunc Saulf *Poldo, sed* Illa *Mercatori, qu & nobis placet.*

Insubres, Galliæ Cisalpinæ p Jam Millanesi.

Intuergi, Germaniæ pop; j Palatinatus pars *in q* Heydelberga, *cum* Fra coniæ *parte.*

Isca, Britanniæ urbs; hod Exe

Exceſter.
ia, *ultima Italiæ latè ſumtæ pegio Illyridem verſus, dhuc nomen integrũ ſervans.*
ica, *Hiſp. Bæticæ urbs, eo rè loco ſita ubi jam* Alcaa del rio, *Ciaccono teſte.*
nis, *Hiberniæ urbs, quam Camdenus* Dunkeran *eſſe iatuit, oppidum a Notio rom. non longè diſtans, ſed ngè aliam Iuerni ſuæ ſitum ibuit Ptolemæus, eam enim mediterraneis locat, fere bi* Caſſels *hodie ſita eſt.*
magus, *Galliæ Lugd. rbs;* Angiers *Villanova-*
, *Galliæ mons, juxta elvetiam & Sabaudiam m dictam, quam quibuſtm in locis* Iurat *&* Iurn *à Sabaudis adhuc vori Poldus & alii fidem ciunt.*

L.

Aciburgium, Germaniæ urbs; Jam Lazenitz *oſſium Oderæ Mercato-, Willichio* Roſtock, *cuſ ſitus magis congruit.*
ani, *Ptol. Laetani, Hiſp: rrac. pop. jam* Cataloniæ *rs.*
us lacus, *in Galliâ Ciſalp. die* Lago di Como, *à mo urbe.*
ovici, *Aquitaniæ pop. hoe* Limoſin.
ri, *Galliæ Belg. pop. jam pars* Lotharingiæ *(vulgò* Lorreine *) in quâ urbs* Tullum.
Lexubii, Galliæ pop. jam Normanniæ *pars, ubi oppidum* Liſieux, *Martiano.*
Liburnia, v. Ind. ſuper.
Ligeris, fluvius inter Galliam Lugd. & Aquitaniam fluens vulgo jam Loire.
Lindum Coritanorum in Britanniâ urbs, hodie Lincolne *(quæ Bedæ* Lindecollina *urbs dicitur) Camdeno & aliis.*
Lingones, Galliæ Belg. pop. ubi jam urbs Langres.
Londinium, Britanniæ urbs, hodie London.
Longobardi, Suevorum pars, Germaniæ pop. in Weſtphaliæ parte *quæ* Haſſiam *ſpectat à Ptolemæo locari videntur.*
Lugdunum, Galliæ Lugdunenſis, ab ipſa ſic Vocatæ, urbs; hodie Lion.
Lugdunenſis, Galliæ pars inter Sequanam & Ligerim fluvios, à Lugduno ad Oceanm.
Lugdunum Batavorum in Gallia Belg. urbs; hodie Leyden, *Ortelio & aliis.*
Lugi, Britanniæ pop. jam Sutherland *in Scotiâ.*
Luppia, Germaniæ urbs: ea eſſe videtur quæ hodie Leypſick *dicitur, tam ſitu quàm nomine congruente.*
Lupfurdium, Germaniæ urbs; jam Meyſſen *Miſniæ urbs Pirkheimero.*

Luſitania,

Lusitania, *Hispaniæ pars*, *hinc Oceano terminata*, *inde Anâ & Durio fluviis*, *& lineâ à Salmanticâ ad Castulonem ductâ*: *complectitur* Portugalliæ *partem maximam & Algarbiam ferè totam, cum exiguâ Castiliæ parte. Recens* Portugalliæ *nomen à* Portu Cale, *vulgò* Puerto, *Orosius & alii deducunt.*

Lutetia Cæsari, *Ptolemæo Lucotecia*, *Parisiorum in Galliâ urbs*; *hodie* Paris.

M.

Magnus portus in Britanniâ *hodie* Southampton *est Ortelio*; *sed Camdenus jam intercidisse opinatur*, *&* Portsmouth *ei successisse in loco vicino & ab ipso nomen accepisse*, *ut &* Portsey *insulam.*

Malaca, *Hisp. Bæticæ urbs*; *hodie* Malaga.

Manapia, *seu Menapia*, *Hiberniæ urbs*; *hodie* Weisshford, *uti & Minapii pop.* Com. Weisshford, *Camdeno.*

Mantua, *Cenomannorum in Galliâ Cisalpinâ urbs etiamnum* Mantoua.

Marionis, *Germaniæ urbs*; *hodie* Luneburg *Appiano*, *ego* Lawenburg *potiùs ex situ esse auguror.*

Marionis altera, *Germaniæ urbs*; *hodie* Lubeck *Mercatori.*

Massilia, *jam* Marseille *v. Ind. super.*

Marcomanni, *Germaniæ pop. quorum regionem fuisse* Moraviam, *vulgò* Marherne *jam dictam plerique censent, aliquâ nominis similitudine moti, sed maximæ eorum partis sedem fuisse* Bohemiam *ex situ quem Ptolemæus ii tribuit & aliis circumstantiis elicitur.* Bohemiæ *nomen à* Buiæmo *factum videtur*, *v. Marobudum.*

Maridunum, *Britanniæ urbs hodie* Caermarden.

Marobudum, *Germaniæ urbs (quæ eadem esse plerisque videtur cum* Buiæmi *Marobodui regiâ*, *de qua Strabo l. 7. in sylvâ Hercyniâ eam locans) hodie* Prag *Bohemiæ urbs Aventino* Budweys *oppidum Lazy.*

Mattiacum Germaniæ urbs: *situ quem Ptolemæus ei tribuit* Martpurgo *Hassiæ urbi convenit*, *ut Ortelio videtur.*

Medulli Galliæ Lugd. pop. Jam Lionnois *&* Bresse.

Mediolanum, *Insubrum in Galliâ Cisalpinâ urbs*, *hodie* Millano.

Mediolanium Santonum in Aquitaniâ urbs; *Jam* Saintes *Vineto.*

Menapii, *Galliæ Belg. pop*, *Hodie* Gulick *&* Cleve, *cum* Geldriæ *&* Brabantiæ *parte*, *Marliano & Ortelio.*

Mataris, *Britanniæ æstuarium hodie* The Wash.

Minin

nius, Hisp. Tarrac. flu. etiamnum Minio.

obriga, Lusitaniæ urbs; jam Ciudad Rodrigo, *Vasæo, Cluſio, & aliis cui aliæ urbs cognominis fuit in Hispaniâ Tarraconenſi.*

untiacum, Germanica urbs ad Rhenum; hodie Mentz.

æda inſ. Ptolemæo, Cæſa- & Plinio Mona, *medio ter Britanniam & Hiber- am trajectu, Anglis hodie* an, *Britannis* Menaw.

t Taciti, continenti Bri- nniæ proxima, (quæ etiam olemæi Mona eſſe videtur, amvis ille per errorem à ntinenti eam nimis amove-) Anglis hodie Angleſey, *olis* Mon.

ni, Galliæ Belg. pop. jam andriæ *pars maxima cum* loignois.

is, Hip. Baticæ urbs, ho- Muxacra *Floriano &* arianæ, *cujus ſitus cum t quem Murgi tribuunt inius & alii optimè con- it, Ptolemæus verò in ticæ mediterraneis eam uit, alieno, ut videtur,).*

N.

nata, Hiberniæ pop. jam Com. Mayo, Slego, & Ermanagh.

ta urbs; quæ fuerit incer- ſt, ſed eo fere loco à Pto- æo ſtatui videtur ubi ho- die Slego.

Namnitæ, Galliæ Lugd. pop. ubi jam urbs Nantes *in* Britannia, *à* Britannis *eò ex inſulâ tranſgreſſis, jam voc.*

Narbo, urbs Galliæ, Narbonenſis ab ipſâ vocatæ, etiamnum Narbone.

Narbonenſis Gallia, Galliæ pars à Mari Mediterraneo & Alpibus ad Lugdunum urbem protenſa. in eâ hodie comprehenduntur Languedoc, Provence, Daulphine, Savoy *&c.*

Nemauſus, Galliæ Narbonenſis urbs; hodie Niſmes.

Nemets, Galliæ Belg. pop. ad Rhenum, ubi nunc urbs Spier, *ex plurimorum ſententiâ.*

Nerigos, Plinio Borealis *Oceani inſula, unde in Thulen navigatur, jam* Norwey, *Becano, Ortelio, & Camdeno, quam veteres inſulam falſò crediderunt.*

Nerium, ſeu Celticum, Hiſpaniæ Tarrac. promont; jam Cabo de Finis terre.

Nervii, Tacito & Cæſari; Flandriæ pars *ubi urbs* Tournay.

Nicæa, Liguriæ urbs in Galliæ confinio; hodie Nazza.

Naiodunum Ptol. Aulircorum in Galliâ Lugd. urbs; jam Leondul *Villanovano: Cæſarii verò Noviodunum juxta Sueſſiones eſt, jam* Noyon.

Norba, Lusitaniæ urbs; Jam Alcantara, *Varrerio, Tara-*

phæ,

plæ, & Cluſio.
Noricum regio, v. Ind. ſuper.
Novantæ, Britanniæ pop. Jam Galloway *&* Carick *in Scotiâ.*
Novantum prom. hodie The Mull of Galloway, *hoc eſt* roſtrum Gallovidiæ.
Notium prom. Hiberniæ; Jam Biarhead, *Camdeno.*
Numantia, Hiſp. Tarrac. urbs; nunc Almaſan *Cluverio, ſed olim ſitum fuiſſe ubi jam* Garray *prope opidum jam* Soria *dictum plurimi teſtantur.*

O.

OLiſippo, *Luſitaniæ urbs; Jam* Liſbona *aut* Liſboa.
Orcades, inſulæ Britanniæ vicinæ; nunc Orkney Yſles.
Ordovices, Britanniæ pop. jam Northwales, *in quâ* Montgomryſhire, Merionethſhire, Carnarvonſhire, Denbighſhire, Flintſhire.
Oretani, Hiſpan. Tarrac. pop. Jam Novæ Caſtiliæ *pars ubi urbs* Calatrava.
Origiacum, Galliæ Belg. urbs; hodie Arras *Divæo.*
Oſiſynii, Galliæ Lugd. pop. in extremo ad Oceanum angulo; hodie Baſſe Bretaigne.

P.

PAdus, *Galliæ Ciſalpinæ fluvius, poëtis* Eridanus, *jam* Po.
Pallantia, Hiſp. Tarrac. urbs hodie Palencia.
Pannonia, v. Ind. ſuper.
Pariſii, Galliæ pop. qui regionem eam tenuerunt quæ peculiariter France *appellatur in quâ urbs* Paris, *cum Gaſtinois ultra Sequanam.*
Patavium, Venetiæ urbs; hodie Padoua.
Penniæ Alpes; hodie Monti di San Gotardo, *&* di San Bernardo maggiore.
Petovium, ſeu Patavium, Pannoniæ oppidum ad Dravum flu. jam Pettaw *Rhenano & Lazio.*
Picenum, v. Senones.
Pictones, Aquitaniæ pop. quorum regio jam Poictu, *urbs primaria* Poictiers.
Pompelon, Hiſp. Tarrac. urb jam Pampelona.
Pyrenæi montes, v. Ind. ſup

Q.

QUadi, *Germaniæ pop. Jam* Moraviæ *&* Sileſiæ *pars Hungariæ proxima.*

R.

RAuraci *Germaniæ pop. Rhenum; jam* Baſilienſium *ditio cum* Alſatia *parte.*
Regia, Hiberniæ oppidum; locus ubi Purgatorium Patricii *vulgò dictum, ex Cardeni ſententiâ, qui locum*

h

ım Reglis *in vitâ Patricii*
ocari teſtatur.
ia altera, Hiberniæ oppidum,
uod circa eum locum ſtatue-
: videtur Ptolemæus, ubi
)die Limrick.
ui, Britanniæ pop. hodie
ıſſex & Surry.
i, Galliæ Belg. pop. Jam
rs regionis Champaigne
ocatæ, ubi urbs Reims.
lia, v. Ind. ſuper.
lia, Hiberniæ urbs, Cam
no Rheban *ad Birgam flu.*
lgò Barrow, *unde* Baro-
rtto de Rheban *titulus;*
l longè alium ſitum habet
ud Ptolemæum, ibi ferè
i Boily *aut* Letrum.
ius flu. v. Ind. ſuper.
lodunum, Germaniæ urbs;
ca confinium Moraviæ *&*
lngariæ à Ptolemæo ſtatui
detur.
lanus, Galliæ Lugd. flu.
lgò Rhone.
lii, Hiberniæ pop. circa
)m. Antrim, Colrane,
Derry *eorum ſedes fuiſſe*
letur.
lmagus, Galliæ urbs ad
quanam flu hodie Rouan.
ricata, Hiſp. Tarrac. urbs,
a Rubricatum fluvium, qui
: Lobregat Narigerio &
tuſio.
ium, Germaniæ urbs,
i parte Septentrionali quæ
)merania jam dicitur; ho-
: Regenwold Cluverio,
lmin Althemero. Rugen
iſula in eo tractu nominis ve-
ſtigium ſervat, quo Rugii
incolis migrâſſe Cluverius opi-
natur.
Rutupiæ, Britanniæ oppidum
in Cantio, jam Richborow,
Camd.

S.

S Abalingii, Cimbricæ Cher-
ſoneſi pop. hodie Sleſwick,
cujus pars Angelen, *v. An-*
gili.
Sabriana Ptol. Tacito Sabrina,
Britanniæ fluvius, hodie Se-
verne.
Sacrum promont. Luſitaniæ, jam
Cabo *S.* Vincente.
Salenæ, Britanniæ oppidum in
Catyeuchlanis, quod eo ferè
loco ſtatuit Ptolemæus ubi
nunc Spalding, *ſed Camde-*
nus Catyeuchlanorum fines eò
non producens, vicum Che-
ſtelfeild *in agro Bedfordien-*
ſi, quem & Salndy *quibuſ-*
dam vocari refert, Salenas
eſſe opinatur.
Salone, Dalmatiæ urbs, eodem
loco quò jam Spalato, *aut*
certè vicino, olim ſita.
Salmantica, Luſitaniæ urbs, nunc
Salamanca.
Salyi, Galliæ Narbon. pop. olim
Ligurum pars habiti, jam
Provinciæ *pars, ubi pagus*
Solies *nominis veſtigium ſer-*
vat, teſte Dalechampio.
Santones, Aquitaniæ pop. ho-
die Xantoigne.
Santonum portus; hodie Ro-
chelle.

Saxones. Germaniæ pop. quos circa isthmum Cimbricæ Chersonesi locat Ptolemæus, ubi jam Holstein, Stormar, *&* Hamburgum urbs; *hi postea in Germaniâ latè diffusi sunt, in mediterranea usque, ubi jam* Saxoniæ Ducatus; *atque etiam Britanniam unà cum Anglis occupârunt.*

Scandia, peninsula, antiquis insula falsò credita, cujus pars Scanen *antiqui nominis vestigium servat, & ut olim in eâ* Gutæ pop. *ita jam* Gothlandt. *Eadem* Baltia *dicta, à* Belt, *freto inter insulas Danicas, ex Cluverii sententiâ, unde &* Mari Baltico *nomen.*

Scarabantia Plinio, Ptol. Sacarbantia, Pannoniæ superioris urbs, nunc Scrabing *Cluverio.*

Segobriga, Hisp. Tarrac. urbs, jam Segorbe.

Segodunum, Curionum in Germaniâ urbs; jam Nurnberg *Pirckhimero.*

Segovia Plinio, Ptol. Segubia, Hisp. Tarrac. urbs, etiamnum Segoviæ *nomen integrum servans.*

Selgovæ, Britanniæ gens, in Scotiâ jam dictâ; nunc Eskedale, Eusedale, Anandale, Niddesdale, *ubi* Solwey oppidum *&* Solwey frith *à Selgovis his sic vocata videntur.*

Semnones Suevi, Germaniæ pop. eos circa Marchiat Brandenburgensem *Ptolemæus locare videtur.*

Semana Sylva in Germania, ja Thuringiæ Sylva, vulgò Di ringer Waldt.

Senones, Galliæ Cisalpinæ pe jam Marcæ Anconitar *pars Occidentalis, cujus liqua pars in Piceno oli fuit.*

Senones, Galliæ Lugd. p quorum urbs jam Sens catur.

Sequana, Galliæ fluvius, B gicam à Lugdunensi di mens; hodie Seine.

Sequani, Galliæ Lugd. p jam Burgundiæ Comi tus *vulgò* La Franche C tè; *Eorum urbs,* Vesont Besançon.

Serbium, Pannoniæ inferi urbs, quam eo ferè situ j tuit Ptolemæus ubi jam, ba Regalis *Hungariæ url*

Setidava, Germaniæ anti urbs, quam circa Posen *hodierno* Poloniæ *regno tam fuisse Ortelius opinat*

Sicambri Germaniæ pop. Z phaniæ Comit. *cum G* driæ *parte tenuisse cen tur.*

Sidones, Germaniæ pop. in lesiæ *jam dictæ &* Polo *parte à Ptolemæo statui dentur.*

Sideni Germaniæ pop. jam meraniæ *pars ubi Ste urbs.*

Sidrona, Illyridis urbs, Bel

Selas *Nigro*; *sed eandem esse cum* Stridone *Hieronymi patriâ Ortelius & Villavanus opinantur: eam hodie* Strigna *seu* Sdrigna *vocari multi testantur.*

gidunum, Pannoniæ urbs; odie Segetincia *Lazio.*

ium, Pannoniæ urbs inter vum & Danubium flu. m Simach *Cluverio*, Sir• *iisch Ortelio.*

gona Germaniæ urbs, quæ Silesia *sita fuisse videtur.*

ni, Sarmatiæ Europ. qui rca Lithuaniam *à Ptolemæo statui videntur.*

iones Cæsari, Ptolemæo essones, Galliæ Belg. pop. orum urbs Augusta Vesso- m, jam Soissons.

i, Germaniæ populus maxi- us, in tres gentes (Anlos, Semnones, *&* Lonbardos *) olim divisi, & Germaniâ longè latèque ffusi, præsertim in Septenonali tractu ubi &* Suevus *vius: nunc exiguæ eorum iquiæ nomen retinent in ievia, vulgò* Schawben, *die dictâ; quæ Rhætiæ & ndeliciæ olim pars fuit, sed* Suevis *Germanis eò minantibus occupata (uti & liqua Vindelicia, cum Noi parte, à Boiis; unde* boioaria, *& voce mollitâ* ivaria *dicta est). Germaæ jam accensetur.*

us, Germaniæ fluvius, uem illum esse qui Pene *jam vacatur Ortelius opinatur; Cluverius* Viadrum *Suevum olim appellatum refert, cujus ostium Occidentale etiamnum* Swine *vocatur, quod pro fluvio diverso à Ptolemæo accipi potuit, aut alii fluvio tribui in idem fretum cum Viadro influenti.*

T.

Tæali, Britanniæ pop. hodie Buquhan *Scotiæ regio, cum maritimâ* Marriæ *&* Merniæ *parte.*

Tagus, Lusitaniæ fluvius; hodie Taio.

Tamara, Britanniæ oppidum in Dumnoniis; hodie Tamerton *Camdeno, ad Tamarum fluvium situm, qui etiamnum* Tamar *dicitur.*

Tamesis Britanniæ fluvius Dioni, Cæsari Thamesis; jam Thams.

Tarraco, Hispaniæ urbs, in eâ parte quæ Tarraconensis ab ipsâ vocata; hodie Tarragona, *undæ, demptâ literâ, regno* Arragoniæ *nomen.*

Tarraconensis, Hispaniæ pars; complectitur quisquid Hispaniæ, à Durio fluvio & lineâ à Salmanticâ ad Castulonem ductâ, ad Pyrenæos montes & utrunque mare extenditur; ubi regna Castiliæ, Valentiæ, Murciæ, Arragoniæ, Navarræ, Legionis *(vulgò* Leon*) &* Galliciæ.

Tarvanna, *Galliæ Belg. urbs*, *jam* Terwanen *Flandris*, *Gallis* Terouenne.

Tarvidum, *seu Orcas*, *promont. Britanniæ in Scotiâ jam dictâ*; Dunsby head *Ortelio*, *quod satis congruum est* (*licet Camdenus refragetur*) *si Carini sint* Catneſſe, *ut Camdenus ipse statuit.*

Taua, *Britanniæ fluvius*: *jam* Tai *in Scotiâ.*

Taurini, *Galliæ Cisalp. pop. quorum regio jam* Pedemontium, *vulgò* Piemonte, *dicitur*, *quod sub Alpibus situm sit*; *eorum urbs Augustâ Taurinorum*, *Jam* Turino.

Taururum, *seu Taururum*, *Pannoniæ inferioris urbs*; *Italis hodie* Belgrado, *Germanis* Griechs weiſenburg.

Tecelia, *Germaniæ urbs*, *cujus nomen valdè alludit ad* Teckelen borg *Westphaliæ oppidum*, *sed situs non bene congruit*, *ut notat Ortelius*: *sed oppidi* Kelle *in agro Oldenburgensi situs optimè congruit*, *nec nomen abludit.*

Tenctteri, *Germaniæ pop. Junio* Drent; *fortaſſe &* Twent *&* Weſtphaliæ *pars ad eos spectabat.*

Teutones, *Germaniæ pop. qui circa* Lawenburgenſis *&* Meckelburgenſis agri *partem à Ptolemæo statuuntur*; *horum etiam partem insulas in Codano sinu sitas tenuisse refert Mela. Notum est hos*, *cum Cimbris*, *Italiam olim incursionibus vexâsse*; *&* a *his nomen* Teutſch *deductum videtur quo Germani hodie appellant.*

Tibiscus Ptolemæo, *Plinio Pa tissus*, *fluvius Iazyges Ma tanastas à Daciâ dividens hodie* Teiſſa *dicitur*, *Hun gariæ fluvius.*

Tibiscum, *Daciæ urbs*; *hoc* Titul *Razio*, *prope Belgr dum.*

Ticinum, *Galliæ Cisalpinæ ur hodie* Pavia; *sed Ticinus fl vius urbem alluens*, *à q & urbi nomen*, Teſino *huc dicitur.*

Togata Gallia Ptolemæo est q aliis Gallia Cispadana & milia, *ubi urbs* Parm Placentia, Mutina *& hodie* Lombardia di del Po. *Nonnullis Ga* Togata *latiùs sumitur tota* Galliâ Cisalpinâ, *q ejus incolæ* togam, *Rom more*, *assumserant*; *ut G* lia Na bonenſis Bracca *à* Braccis; *reliqua* Transalpina, *quod in* comam *alerent*, Com *vocata est.*

Toletum, *Hispaniæ Tar urbs*; *hodie* Toledo.

Tolosa, *Galliæ Narbon. u jam* Tolouſe.

Treva, *Germaniæ urbs*, H burch *Appiano.*

Treviri, *Galliæ Belg. pop.* rum urbs *Augusta Trev* rum *hodie* Triers, T

ri verò & ditionem ad ur-
m istam spectantem &
itzenburg tenuisse viden-
r.
cci, Germaniæ pop. ubi
m Alsatia, *vulgò* Elsass.
entum, Rhætorum urbs
ope Venetiam, hodie Tren-
).
bantes Ptolemæo, Cæsari
rinobantes, Britanniæ pop.
die Essex *&* Midlesex.
urdum, Germaniæ urbs;
reckford *in Westphaliâ,*
telio.
ürgrium, Germaniæ urbs,
raunswick *Rithaimero &*
enico.
im, Galliæ Belg. urbs;
die Toul *in Lotharingiâ.*
ri, Germanica gens in Gal-
i Belgica Brabantiæ *&*
odienſis agri partem te-
terunt, ubi jam oppidum
ongeren.
letani, Hispaniæ pop. Ho-
im pars maxima in Bæticâ
ijorem Andaluziæ *(à*
andalis *postea sic dictæ)*
rtem tenuit; pars minor in
usitaniæ parte fuit, quæ
m Algarbia.
luli, Hispaniæ Bæticæ pop.
m ea Andaluziæ *pars in*
uâ urbs Corduba, *cum*
Granatensis provinciæ
arte.

V.

Accæi, Hispaniæ pop. qui
Castiliæ veteris *partem*
magnam tenuerunt; ubi jam
urbs Valladolid.
Vacomagi, Britanniæ pop. jam
Murrey *in Scotiâ, cum*
Strathpey *& reliquis me-*
diterraneis indè usque ad An-
guissiam.
Valentia Hisp. Tarrac. urbs,
antiquum nomen adhuc inte-
grum retinens.
Vangiones, Germanica gens quæ
Galliæ Belgicæ partem ad
Rhenum tenuit, ubi jam urbs
Worms, *ut plerique volunt;*
alii Spier.
Varar, Britanniæ æstuarium;
jam Murry frith *in Scotiâ.*
Vascones, Hisp. Tarrac. pop.
sub Pyrenæo, jam Navarra:
horum pars in proximam Gal-
liæ partem migrâsse creditur,
unde ea Guascoigne *vocata.*
Vdiæ, v. Vodiæ.
Vedra, Britanniæ fluvius; ho-
die Tweed, *qui Angliam à*
Scotiâ dividit.
Venedæ, Germanica gens in Sar-
matiæ Europææ parte, quæ
jam Prussia *dicitur, nomine*
(ut plerique censent) à
Borussis *deductâ, quod ex*
ulteriore Sarmatiæ parte ubi
eos statuit Ptolemæus, huc
migrâsse credunt.
Veneti, Galliæ Lugd. pop. in
Britanniæ *jam dictæ parte*
ubi urbs Vannes.
Venetia, Italiæ latè sumptæ re-
gio Alpibus vicina, cujus
incolæ Euganei olim dicti.
jam Macca Trevigiana, *à*
Tarvisio *urbe: Venetiæ autem*
nomen

nomen in urbe manſit in inſulâ Sinus Adriatici à Venetis hiſce conditâ

Venta, *Belgarum in Britanniâ inſulâ urbs*, *hodie* Wenchester *Anglis*, *quæ Britannis adhuc* Caerwent.

Venta, *Icenorum in Britanniâ urbs*; *jam* Norwich, *Priſæo*, *ſed Camdeno* Caſter *viculus vicinus.*

Vennicones Britanniæ pop. jam Fife *&* Perth

Verolanium, *ſeu Verulamium*, *Catyechlanorum in Britanniâ urbs*, *cujus rudera*, *nomine* Verulam *aut* Werlam, *prope* Sti Albani oppidum *adhuc oſtenduntur*; *&* *via* Watlingſtreete *dicta*, *etiam* Werlamſtreete, *urbe illâ quam petebat*, *olim appellata.*

Veromandui Cæſari, *Ptol. Romandui*, *Galliæ Belg. pop. jam* Vermandais.

Verona, *Canomannorum urbs prope Venetiam adhuc nomen integrum retinens.*

Veſſones v. Sueſſiones.

Viadus, *ſeu Viadrus*, *Germaniæ fluvius*, *hodie* Oder.

Vienna, *Allobrogum in Galliâ Narbon. urbs*; *etiamnum* Vienne: *quæ verò hodie* Vienna *Auſtriæ*, *ſeu* Wien, *vocatur*, *Ptolemæo* Juliobona *appellatur.*

Vindana Galliæ Lugdun. portus; *hodie* Breſt *in Britanniâ*, *Jovio.*

Vindelica, *Rhætiæ vicina*; *jam* Bavariæ *pars maxima cum* Sueviæ *parte.*

Vindili, *Plinio gens magna*, *qui Germaniæ partem ad Viſtulæ oſtia tenuit*, *quæ jam* Pomerellia *&* Caſſubia, *cum aliis locis vicinis*, *etiam ultra Viſtulam*, *ubi Gythones & Burgundiones Vindilorum pars: v. Gythones.*

Vindinum, *Aulirciorum in Galliâ Lug. urbs*, *hodie* Vernoſme *Villanovano.*

Viritium, *Germaniæ urbs tractu Septentrionali*, *jam* Gripſwald *Althamero.*

Virunum, *Germaniæ urbs*, *ſo tean* Barnaw *aut* Bernwick *in* Marchiâ Brandeburgenſi.

Viſtula, *fluvius Germaniæ antiquam à Sarmatiâ dividens*; *jam* Weiſſel *aut* Wixel.

Viſurgis, *Germaniæ fluvius*, *hodie* Weſer.

Vodiæ, *ſeu Udiæ Hiberniæ p. Jam* Com. Cork *&* Tipperay, *fortaſſe cum parte Com* Kilkennienſis, *quæ*, *te Camdeno*, Idou *&* Idout *vocatur.*

Volcæ; *Galliæ Narbon. gens*, Arecomios *&* Tectoſag *diviſæ*: *Tectoſages ſeu* Tectoſ giæ, Toloſanum agrum, Arecomii Languedociæ *ja dictæ partem magnâ tenuerun*

FINIS.

Obiliſſimo juveni *Franciſco Willughby Armigero*, Domini Franciſci Willughby de Midleton in Com. War. Equitis aurati filio unico; & ex aſſe hæredi, nec minùs literariâ gloriâ quàm natalium ſplendore (*quid habent veri præſagia* noſtra) celebri futuro.

Ac generoſiſſimis viris, Suttoniæ in agro Warwicenſi commorantibus, *Thomæ Willughby Armigero*, Tribuno olim militari, jam verò Irenarchæ apud Warwicenſes ſuos pietate & jnſtitiâ inſigni;

Et *Georgio Pudſey Armigero*, patrono meo obſervando, & literarum ac literatorum fautori exim:

Nec non reverendo viro *Domino Antonio Burges*, Eccleſiæ Suttonienſis Paſtori vigilantiſſimo, veræ ſanitatis præconi ſimul ac exemplari, & orthodoxæ fidei, tam linguâ quàm calamo, impigro oppugnatori:

Amicis meis plurimùm colendis (quorum omnium ſuavem conſuetudinem, & ſummam in me benevolentiam gratâ recordatione ſæpiùs animo volo, nec minùs ſingula ſingulorum beneficia memori pectore recondo) obſervantiæ ergò, quam quoquo modo exſerere perpetuò adnitar, *Appendicem hanc* dedico, devoveo:

Guilielmus Hill.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

οἰκουμένης περιήγησις.

Οἰκουμένης] Οἰκουμένη, per Ellipsin τῆς γῆς, non totum terrarum orbem significat, quod adæquatum est Geographiæ subjectum, sed terram omnem quam habitari compertum est (exclusa terra incognita) neque enim *mathematice* rus est Dionysius de toto terrarum orbe secundum retum ad cœlum & circulos imaginarios, sed solummodo *ysice* partes terræ marisque tunc cognitas, & res in iis rentas enarrare instituit. Sic ἰσρεία γεωγραφικὴ τῆς μαθηματικῆς θεωρίας opponit Strabo lib. 2.

περιήγησις] Περιήγησις, à περιηγοῦμαι *circumduco*, (qua voce tur Strabo lib. 2. eodem plane sensu) est accurata deptio, qua lector per singula quasi manu ducitur: sic au Lucianum in Dialog. περιηγοῦμαί σοι τὰ ἐν ᾅδου ἅπαντα, *similim omnia expone*, ut explicat Eustathius; vel potius, *ostende quasi oculos & animum per singula ducens*, ut Hen. Stephano let; quod proxime accedit ad Virgilianum illud Æn. 6.

Quæ postquam Anchises natum per singula duxit.

v. 1. Ἀρχόμενος γαῖάν τε] Hypothesin seu argumentum ous operis in limine proponit, ut Virgilius Georgicon io,

Quid faciat lætas segetes, quo sidere terram &c.
Hinc canere incipiam.

a vero attentum reddit lectorem, tam Polysyndeto quam theto --- γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον, Rhetorica quadam arcuscepti operis magnitudinem insinuando.

v. 2. ἀπείρονα] Vox hæc, ab α *privat.* & κείνω *secerno*, deita, significat *adeo numerosa ut præ multitudine distin-*

gui non poßint, ut vocem recte per Periphrasin expli
Hen. Stephanus, Priscianum, seu Rhemmium Fanni
(cui interpretatio Latina Prisciano vulgo ascripta à nonn
lis tribuitur) eo nomine reprehendens, quod ἀκριβῶς
populos per orbem discretos reddat, cū *indiscretos* potius signifi
Sed nimis severus est censor, qui ab interprete numeris al
cto exigat ut uniuscujusque vocis vim plene exprimat.

V. 3. Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου] Oceano hic, & alibi apud poet
epitheta à fluxu adjiciuntur, uti & ipsum *Oceani nomen* à c
ritate inditum (scil. à Græco ὠκὺς *celer*) testatur Solinus c
26; ideo fortasse quod maximo æstu afficiatur, quo ma
interna ut plurimum destituuntur, ut videre est apud G
graphum lib. 1. & Plinium lib. 2. cap. 97. quod apertius
dicat auctor noster v. 27° his verbis, ἀκαμάτῳ ῥόῳ ὠκεαν
quibus fluxus & refluxus significatur quo Oceanus ind
nenter agitatur.

ἐν γὰρ ἐκείνῳ] Terram tunc cognitam, (tribus partibus,
ropa sc. Asia, & Africa, constantem) Oceano tanquam
sulam circundari (quod nuperis navigationibus quodamm
do compertum) universa fere antiquitas credidit. *Amb
omnis Oceano*, Mela lib. 1. cap. 1. sic Plin. lib. 2. & Strabo
1. Hoc tamen ipsis non prorsus compertum fuit: r
quamvis versus quatuor cœli cardines totidem Oceani p
res cognitas habuerint nominibus suis distinctas; singulas
men partes ubique navigantibus pervias, & partibus
continuas fuisse non certo constabat. Oceanum quic
Atlanticum Rubro continuum esse ex navigationibus c
busdam comperiri potuit, (refert enim Plinius Eudox
quendam Arabico sinu egressum Gades usque perveniss
2. cap. 29. qui & Hannonem Pœnum Africam circumn
gasse tradit; consulatur etiam hac de re Strabo, & M
l. 3. c. 10.) an tamen Scythicus seu Borealis Oceanus E
continuus esset, prorsus incompertum fuit, de quo ne
die quidem in totum constat. Ptolemæus quidem non n
do Scythiam & vicinas regiones per tertiam fere οἰκου
partem, verum & Australem Africæ partem, non Ocea
sed terra incognita terminat, quasi navigationibus modo
ctis fidem non habens; imo terram Australem ab Æth
pia ad Sinas usque produci opinatur, lib. 7. cap. 5. & pro
de universum mare Indicum terra undiquaque ambiri. S
tam hic quam illi conjecturis hac in re nitebantur (li
illis, ut jam experientia quodammodo constat, felicius

ciderit) & fatetur quidem Strabo deficienti hac in re rientiæ à ratione ſuppetias ferendas, καὶ ὅπερ δὴ αἰδήτ ὑπῆρξεν, ὁ λόγ & δείκνυσι: Recte ad hæc Caſaubo- *Ratio probabilis ſuadet, nulla neceſſaria demonſtrat.*

4. ἄτε νῆσ&] Νῆσ& dicitur à νέω *no*, quod mari quaſi are videatur, ut Latinis *inſula* quaſi *in ſalo*, Iſid. lib. 14. autem humilior hęc comparatio videri poſſit, ut recte t Euſtathius, qua terram univerſam inſulæ confert, di epitheto ἀτειρεῖ& addito majeſtatem imminutam at.

περίνωτα] *Circumdatur*, Metaphora à *coronis* ducta tempo- bientibus: quem loquendi modum & Latini recipi- it Ovid. Metam. lib. 5.

Sylva coronat aquas, cingens latus omne -------

5. Οἰκεῖ πᾶσα] Terram tunc cognitam (quæ vix quar- s fuit globi terreni, ut videre licet apud Strabonem .) non prorſus rotundam eſſe aſſerit, ſed oblongam, aſi ovalis figuræ; unde hic quidem *fundæ, Strabo * lib. 2. † chlamydi expanſæ eam aſſimilat, quod ſcil. us ad ſolis vias, ab Ortu ſc. ad Occaſum, quam à Se- † rione ad Meridiem extendatur: unde terræ *longitudi-* eographi, Ptolemæum & alios veteres ſequuti, ab ſu verſus Ortum metiuntur, *latitudinem* vero à Meri- l Septentrionem. Ita Mela lib. 1. cap. 1. *Ab Ortu ta ad Occaſum, & quia ſic jacet, aliquanto quam ubi latiſſi- longior.*

περὶ πεδίεσμ&] Διατεῖ, comp. è 2 præpoſitionibus, ut Latinos *inſuper*, *deſuper* &c. idem valet quod ὕπερ, Scholiaſtes Apollonii reddit ὅλως, *in totum* ſcil. ſeu s *& undiquaque*, vid. v. 276. Περίεσμ& vero *circularem* ſig- t, à πεδίεσμεῖν *circumcurrere*; ut *circumcurrens linea* Quin- o vocatur, Inſtit. lib. 1. cap. 10. quæ Græcis πεδίμεσος ur (voce fortaſſe inde deducta, quod circumducto cir- iat) & Latina vox *circulus* à *circum* deducitur, quia a- incluſam circuit.

6. Εὐρυτέρη βεβαῦα] Torſit hæc vox Grammaticos, terra *latior* diceretur ad Ortum & Occaſum, ubi lon- quidem ſed anguſtior eſt; ideo vocem ὀξυτέρη ſubſti- videntur, quam agnoſcit tam Euſtathius quam Priſci- qui locum hunc ſic vertit,

Arctatur rapidos curſus ad Solis utrinque.

um omnia fere exemplaria, Hen. Stephano teſte, Εὐρυ-

τέρη habeant, & lectionem eam Avienus sequatur, cum pio censemus Dionysium terram ad Ortum & Occa εὐρυτέρῳ dicere, non ut latitudo longitudini opponitur, ut confusam quandam majoris extensionis notionem pr fert, veluti cum Syrtim Phrygiamque majorem εὐρυτέρῳ cat, v. 105 & 811.

V. 8. ἠπείροισι] Vox ἤπειρος, quæ generaliter *conti tem* quamvis significat, insulæ oppositam, (& sic d est quasi ἄπειρος *interminata*, quia ambiente mari non minatur ad modum insulæ) specialiter sæpe apud auct per synecdochen usurpatur pro una ex tribus hisce parti in quas tota terra antiquis cognita dividitur; ut ἐνέτλησε μφοτὰς δύο ἠπείρους, Asiam scil. & Europam: Plut. de For eodem sensu non semel apud Strabonem occurrit.

V. 9. Περῶτα μὲν οὖν Λιβύῃ] Quod Libyam primo loco minet, & ejusdem descriptionem primo aggrediatur Dio sius, hinc eum Afrum fuisse statuit Eustathius, aliisque persuasit, sed argumento nimis infirmo; auctoris e patria ad descriptionis ordinem perparum momenti bet, cum Strabo Asiaticus & Ptolemæus Afer ab Eur descriptiones ordiantur. Meam hac in re sententiam è p fatione exquirere licet. Sed quod ad tripartitam hanc re divisionem attinet, eam plerique tam Græci quam La amplectuntur, licet pauci, Africam Europæ adjicientes, nas tantum partes numerent, Asiam & Europam; è qui est Isocrates: sententia etiam ea à Salustio recitatu bello Jugurth. Nomina ea Græciæ cum Latio commu nisi quod ea orbis pars quæ Græcis Λιβύη *Libya*, Latir Africa dicatur; licet Libyæ nomen quandoque à Lat usurpetur in Græcorum imitationem. Probabile vero omnia ea nomina particularibus regionibus primo imp ta, ut sentit Eratosthenes apud Strabonem lib. 1. cui Cas bonus suffragatur. Libyæ sc. nomen Libyæ proprie di Ægypto vicinæ primo convenisse videtur, cujus inc *Lubim* in sacris literis appellantur: unde probabile red tur, Libyæ nomen non à Libe vento deductum, quod sset Isidorus orig. lib. 14. *Libya dicta quod inde Libs flat*; potius è conversio, à Libya Libem ventum appellatum, & Africum eundem Latini vocarunt, quod ex Africa spi ret, ------ *creberque procellis Africus* ------- Virg. Æn. Bocharto potius assentior, qui Libyæ nomen Hebra originis esse statuit (cum ejus incolæ לוּבִים *Lubim* à s

P

ibus sacris vocentur, ipsoque Mose, quo longe posteri-
quotquot extant Græci auctores) & sic vocatam à
lub, (quod Arabice est *sitis* & *sitire*, ipso teste, ut צמא
raice) tanquam aridam & siticulosam regionem, ut à
no appellatur lib. 1.

--per calidas Libyæ sitientis arenas.

fricæ nomen diversæ ab hac regioni primo impositum
ie videtur, Africæ sc. proprie dictę, (cui soli Africæ no-
à Ptolemæo tribuitur) in qua urbs Carthago, inter
inidiam & Syrtim majorem interjectæ, cui nomen indi-
vel ab אפר *epher*, *pulvis*, nomenclatoribus Pœnis; vel
פרך *pherik* (quod Arabibus, quorum lingua Phœni-
linguæ cognata, *spicam* significat) ob eximiam frugum
litatem, ut non male divinat Bochartus: *Africa quot se-*
---- Ovid. de Ponto lib. 4. Africæ nomen Latinis
m Græcis familiarius fuit; quod Africa proprie dicta I-
e adversa esset, ideo Romani Africæ, ut Græci Libyæ
nen (in qua regionem Cyrenaicam Græci occuparunt)
im ad omnia vicina protenderunt.

siæ nomen primo Mæoniæ soli juxta Caystrum fluvi-
conveniisse indicat Strabo lib. 2. ubi *Asia palus*, Virg.
id. l. 7. & Asius campus, de quo Homerus Il. β.

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

etiam *Asia urbs*, siqua Suidæ fides. Et *Asiæ* nomen
regioni proprie competere innuit ipse Dionysius vers.
& 836. Hoc autem nomen vel à Græcis inditum vide-
ab ἄσις *limus*, quod palustris sit regio; vel ab *Asio* heroe
tum, à quo *Asia gens* in Sardibus originem duxit, teste
bone, cui & sacellum conditum refert, l. 14.

uropæ vero nomen primo parti Macedoniæ proprium
se dicitur (ubi & Europus civitas) ab Europo rege de-
tum teste Justino: *In alio Macedoniæ latere, in Europa, Eu-*
s nomine regnum tenuit, Just. lib. 7.

si cui hæc non arrideant, meliora afferat; nos interim
lumus his acquiescere, quam cum Herodoto, Eustathio,
ot aliis, credere à mulierculis omnia hæc nomina imposi-
Nomina autem Libyæ, Europæ, & Asiæ particularibus
ionibus primo indita, postea à Græcis ad vicina post-
dum detecta extensa videntur, donec tandem ad extre-
s orbis terminos emanarunt; sicut hodie Francorum no-
n, uni populo proprium, Europæis fere omnibus ab A-
licis tribuitur.

V. 11. Δοξὸν δὲ γραμμήσι] *Lineis*, ait, in plurali, quia, p pter maris flexus & promontoria procurrentia, linea una cta à Gadibus ad Nilum produci non potest: ideo li una à Gadibus versus Lilybæum Siciliæ promontori ducenda, inde alia obliquior ad ostium Nili Canc cum.

De *Gadibus*, *Nilo* & *Ægypto*, vide in v. 451, 222, & 227.

V. 13. Καὶ πύλῳ] Periphrasis est urbis quæ Græ Κάνωβος, Latinis *Canopus* dicitur, (β in *p* mutato, u βαῦβὼ Latini *papæ* fecerunt) quam sic dictam innuit à *Ca bo* Amyclis Laconiæ urbe oriundo, Menelai naucle quem in Ægyptum adversis ventis actum ferunt, eoque loco fatis functum, ac Menelaum urbem ei cognominem condidisse, expositis iis qui navigationis tædia ulterius fe re non possent, vide Tacit. hist. l. 2. & Solin. cap. 34. Hi narrationi fidem aliquam facit, quod *Menelaitis* dicitur Ægypti nomus in quo Canopus urbs sita, Ptol. l. 4. c. 5, Pl lib. 5. cap 9. ubi & *Menelaus urbs* à Strabone nominatur. A vero ibi insula sit *Helenium*, ab *Helena* sic dictum, quod t dit Eustathius, fides penes ipsum esto.

Voce πύλῳ, quæ locum separatum significat, à πέλ deducta, fanum Deo consecratum hic intelligi potest (qu plerunque ea voce denotatur) cum Canopum pro Deo cu tum fuisse Suidas aliique testentur: nec tamen obstat qu de ipsa urbe intelligatur, cujus pomœria ab agro circum cente separata fuere, & in honorem Canopi urbs ibi conc ta. Utrumque sensum voci convenire suidas testatur, πυλῶ ναοὶ, ἱερὰ, ἢ τὰ ἀφωρισμένα τῷ πυλῶ χωρία.

V. 16. ἐς Σκυθίκὸν] *Scythiam* sc. *parvam*, quæ ad Mæot dem & Pontum, Strab. lib. 7. vid. in v. 164.

V. 17. Πρὸς Βορέω] A versu 14. ad hunc locum Hype baton est, versibus duobus per parenthesin interpositis; co nexio enim hæc est, *Europam ab Asia Tanais in medio* (hoc e inter utramque fluens) *disterminat à Boreali parte*, *ab Austr li vero Hellespontus & linea hinc ad ostium Nili ducta*.

V. 19. Ἄλλοι δ' ὑπείροισι] Duplicem orbis partium divisione proponit: alteram per fluvios Tanaim & Nilum, quæ qua insulas eas reddere videtur, quippe fluminibus divisas qu mare deficit; alteram per isthmos, quæ continentes eas f cit. Priori quidem ipse in iis quæ sequuntur adhæret. vi vers. 263, quæ & Plinio, Melæ, & aliis arridet. Sed ignor runt illi Tanaidis & Nili fontes ab oceano longe distar

Con

mmodissima autem jam videtur media quædam via, qua ibo & Ptolemæus incedunt, ex altera parte priorem, ex ra posteriorem divisionem amplexi; ita ut Hellespontus, iais, & linea inde ad oceanum Sarmaticum ducta Euro- ab Asia disterminent, cum Pontus Euxinus longo ter- spatio (licet κατὰ χρῆσιν hic isthmus dicatur) a mari spio distet, hoc vero longissime ab oceano Boreali absit; is vero Arabicus & per isthmum ducta linea ad Serbo- em paludem Africam ab Asia disterminet, cum ibi inter maria exiguus tantum isthmus, longe vero majus ter- patium inter Nili fontes & oceanum intersit, ut vere abo lib. 1. præterquam quod *commodius est per maris sinus, licet, quam per flumina orbis partes distinguere, & divisionem Nilum factam incommodum hoc sequatur, quod Ægyptum & iopiam in plures orbis partes distrahere necesse sit*, ut notat lemæus lib. 2. cap. 1.

V. 20. ὑπερτατος] *Supremus* dicitur quia *Borealissimus*: ea e- mundi plaga suprema habetur, quia ea pars cœli (& ter- in horizonte rationali) nobis perpetuo elevatur, ut Me- ionalis deprimitur: unde Virgil. Georgic. 1.

Mundus ut ad Scythiam Riphæasque arduus arces
Consurgit, premitur Libyæ devexus ad Austros.

Ασίδ' αἴης] Ἀσίς, & infra Ἀσπῖτις, gentilia sunt fœminina etis solis vsitata (cujusmodi terminationes in ις auctori niliares esse notat Eustathius) & Ἀσίς, sive Ἀσπῖτις, αἶα, er aphæresin poeticam pro γαῖα) poetica est Asiæ peri- rasis; in quo Græcos imitari Ovidius ausus est,

---------- & in Aside terra
Mœnia constituit

V. 23. μακρὸς καὶ ἀθέσφατος] θέσφατος, quasi θεόφατος, r syncopen τοῦ ο & epenthesin τοῦ σ, (quod & in θέσπελος cidit) valet *divino ore pronunciatum*, unde θέσφατα *oracu-* ἀθέσφατος vero (adjecto α *privativo*) est *ineffabilis*, & παμπληθὴς *immensus*, per hyperbolen, ac si diceret, *tantus ei enarrando seu describendo ne Deus quispiam par sit.* Mirari item subit cur isthmum hunc (quo prior triplo major, ut Plinii mensuris constat) ita epithetis suis dilatet Diony- is: vel certe ignorantiam suam hic prodit, vel poetarum ore facit, quos nihil mirum in re tali epitheta temere con- rere, quum (teste Luciano in Dialog.) Jovem ipsum iis ruere soleant, ὅταν ὑπορρῆσαι δεῖ τῷ μίτῃ, *cum carmini sustenando tibicines desunt.*

Ἐς νότον ἕρπει] Metaphora à serpente ducta, cui fluvio alia angusta in longum exporrecta Dionysius sæpe conf ut in voce ἑλισσόμενον v. 15. notat Eustathius: talis au est linea per isthmum ducta ad continentes dividendas. verbo *serpo*, (quod fit à Græco ἕρπω, ut ab ἓξ *sex*, ab *septem*) ipsum *serpentis* nomen deduci manifestum.

V. 27. ἀκμαίτε] vide in vers. 3.

V. 29. Λοκρὸς ζεφύριος] Ζέφυρος, *Favonius*, sic dicitur q si ζωηφόρος, quod verno tempore molliter spirare soleat, p tis vitam reddens & vigorem; vel quasi ζοφερὸς, ζόφος e Occidens; à quo Ζεφύριον dicitur quoddam Magnæ Græc quæ in Italia est, promontorium, quod recta ab eo Zep rus spiret versus Græciam proprie dictam; & hinc Locri vitas supra ipsum sita, *Epizephyrii* à Geographis denomin tur, ut à Locris Ozolis, & Epicnemidiis in Græcia ipsa tis distinguantur: hic vero vice versa Zephyrus ipse Λο *Locrensis* (quasi Λοκρικὸς) dicitur, quam epithetorum a dosin Eustathius appellat.

V. 30. Ἄτλας ἑσπέριος] Duo hujus maris nomina conjungens alterum alteri epitheton facit: dicitur e mare *Hesperium*, quasi *occiduum*, ab *Hespero* stella qui in o dente conspicitur, & *Atlanticum* ab *Atlante* monte vici hic vero *Atlas* substantive pro *Atlantico* ponitur, ut apud tinos *Adria* pro mari *Adriatico*,

Iracundior Adria, Horat. lib. 3. Ode 9.

Notandum autem nomine *Atlantici* totum Oceanum synecdochen non raro apud auctores intelligi: sic Str lib. 1. & Arist. lib. de Mundo.

Κικλήσκεται] Vox poetica per reduplicationem fact καλέω, καλήσω, & per syncop. κλήσω; ut à τρέω τερήσω, fit τεθρήσω, ἀμάω μιμήσω, μιμήσκω, à φάω, πεφήσκω.

ὑπερθορὼν] vide in vers. 20.

V. 31. παῖδες Ἀριμασπῶν] Periphrastica loquutio, Ἀριμασποὶ, Hebræis familiaris, ut ex sacris literis const nec apud Græcos infrequens, ut Παῖδες φιλοσόφων pro φιλόσο Lucian. Arimaspi vero Scythica gens fuisse perhibentur extremo septentrione, à poetis & fabulosis scriptoribus, pr cipue ab Aristea Proconnesio, celebrata. Hos unocul tanquam Cyclopes alios, fuisse fabulantur. vide Mel. lib. cap. 1. & Solin. cap. 20. quam fabulam inde ortam ref Herodotus, quod, cum periti sagittarii essent, alterum oc um collimantes claudere solerent.

V.

V. 32. πεπηγότα τε κρύνιόν τε] Auctori noſtro Plinius lib. 4. .13 & 16. ſuffragatur, qui mare ſeptentrionale (quod rio, ſeu Artabro, Hiſpaniæ promontorio, ab Atlantico iditur) *congelatum* & *Cronium* dici teſtatur, & à Cim. *Morimaruſa*, quod eorum lingua *mare mortuum* ſignit; quod quidem in antiqua noſtra lingua Britannica, nbricæ & Gallicæ veteri cognata, idem valere oſtendit mbdenus, quippe in qua *mor* mare, *morow* mortuum ſgicat; Et *mortuum* quidem metaphorice dictum eſt, quia gidum & congelatum, ideoque pigrum & immotum, n calor & motus in animalibus præcipua ſint vitæ indi- unde aqua perenne fluens viva dicitur,

Donec me flumine vivo
Abluero, Virg. Æn. 2.

eandem etiam cauſam *Cronium* dictum cenſet Euſtathiſc. à Κρόνος *Saturnus*, qui ab Aſtrologis frigidum ăum, & frigidis præeſſe judicatur; & cum tardi ſit motus, ris etiam rebus præſidere jure cenſeatur. Dalechampivero, (not. in Plin. lib. 4.) à voce Borealibus nationibus ata, ſed à Græcis depravata dici mavult, ſc. ab ultima terum in Boreali tractu, Gronlandia dicta. At longe peum hoc Etymon, cum à Gronlandia uſque ſit, loco veibus Græcis nec viſo unquam nec audito.

V. 33. εἵνεκ' ἀφωρῳῦ Ἠελίῳ] Ἕνεκα, poet. εἵνεκα, plerunque *cauſam finalem* refertur, ut εἵνεκ' ἐμεῖο, *mea cauſa*; hic vero *efficientem*: debilitas autem metonymicως ſoli tribuitur, caloris eſt ſolaris, cujus defectu vapores frigidi non atuantur & exhalantur.

V. 34. βραδὺ γὰρ] Hyeme ſc. tunc enim in zona frigida viſſimi, (& proxime polum nulli) dies; contra vero, æte longiſſimi, licet, propter obliquitatem ſolis radiorum, non multum inde calefiat.

V. 36. ὅθι πρόπαρ] *Oriens* hic per periphraſin deſcribitur, apud Lucan. lib. 1. *Vnde venit Titan.* Πρόπαρ quidem adjectivo neut. plur. factum, hic in adverbium migrat, πρόπα verſ. 9. cum vero à πρὸ fiat πρότερος, & inde ſuperlativum πρῶτος, πρόπαρ ſecundi ſuperlativi inde deducti iem præ ſe fert, ſed nudam forte faciem, ut τέρατος à τος, cum repugnet ulteriori comparationi ſuperlativi tura. Emphaſis tamen aliqua voci πρόπαρος ineſſe poteſt, valeat πάμπρωτος. Eodem modo *proximior* à *proximus* Ovidius formavit,

V. 37.

V. 37. Ἠῶον καὶ Ἰνδικὸν] Plerique tamen veteres O num *Eoum* ab *Indico* distinguunt, ut *Eous* sit ab Orien Indiæ parte, *Indicus* à Meridionali; sic Ptolemæus, Mela 1. cap. 2. & Plinius lib. 6. *Ab Oriente Eous, à Meridie Indi* cum Dionysius, mare Indicum pro Eoo accipiens, m Rubrum ad Indiam extendat; vide vers. 1089. imo ad probanen usque (ubi Eoi maris initium statuitur) v. & totum mare quod inter Indiam & Æthiopiam interj (quod Ptolemæo est Indicum) mare Rubrum & Æthic cum appellet.

V. 38. Ἐρυθραῖόν τε καὶ Αἰθιόπιον] Et stricte quidem ac prie *Æthiopicum* à parte inferiore, qua Æthiopiam luit, *Rubrum* vero seu *Erythræum* à parte superiore, Arabiam & vicina attingit, ad Indiam usque. Hoc au mare Græci quidam (inter quos Strabo lib. 16.) ἐρυθρὰν θάλασσαν, alii (inter quos auctor noster) ἐρυθραίαν voca & Latini plerique, *Rubrum* mare. Ἐρυθρὸς seu Ἐρυθραῖος λίμνης nomen alii ab aquæ colore, ob reflexionem radio cum sol supra verticem est, apparente, alii ab arenæ te que adustæ colore rubescente, alii tandem ab Erythra c dam, quem in insula maris hujus regnasse ferunt, indi testantur: vide Plin. lib. 6. cap. 23. & Strab. lib. 16. U mæ quidem sententiæ (quam solam tuetur Curtius lib cæteras, nescio quo merito, irridens) favere videtur I nysius, tum quod tumulum Erythræi regis in Ogyri insula tare affirmet v. 607. tum quod mare ipsum non Ἐρυθρὸν. Ἐρυθραῖον vocet; cum illa denominatio manifesto à rub deducta sit, hæc potius ab Erythra rege sumi videatur; prout hæc vel illa ratio auctoribus magis arrisit, ita, Ἐρυ θάλασσαν, *Rubrum* mare, vel Ἐρυθραίαν, *Erythræum* appell verisimile est. Hoc tamen non nimis urgeo, cum ἐρυθρ simpliciter pro ἐρυθρὸν, ut ἐρημαῖον pro ἔρημον, poetice surpari possit; & ἐρυθραῖον possit etiam ὑγινὸν esse; & c dem magis proprie ἐρυθραῖον denominetur quod ad Rubr mare pertinet, ut Ἐρυθραῖοι λίθοι Erythræi lapilli, qui Rubri maris littore leguntur, & Ἐρυθραῖος κάλαμος, Di ver. 1127. vox tamen ἐρυθραῖος hoc sensu sumpta, cum s stantivo πόντος nihil aliud valebit quam ἐρυθρὰ θάλασσα: v in vers. 509. Equidem Ἐρυθρὰν θάλασσαν (quasi *Rubrum* re) ob causas vulgo creditas, seu veras, seu fabulosas, ve ribus Græcis vocatam sentio (sicut hodie Euxinum m *Nigrum*, Oceani vero Sarmatici sinus quidam *Albus* v

licitur) & præcipue quidem, quod antiquissimi Zonam idam (in qua *Rubrum mare*, seu *Oceanus Meridianus*) so- idiis rubescere putarent; unde ea — *rubicunda perusti a poli*, —— à Lucano dicitur. vide & Dion. vers. 40. e & Seneca in Thyeste, ruborem vulgo creditum po- hyperbole augens, *mare sanguineum* dicere ausus est,

Qui Rubri vada littoris,
Et gemmis mare lucidum
Late sanguineum tenent.

eros vero verisimile est, cum aquas non rubere vide-, illud de *Erythra* rege commentos esse: ac si Græci no- hoc ex ipso Oriente petissent, quum tamen tam maris n regis nomen nimis Græcam linguam redoleat, ut i- in Oriente in usu fuisse credamus. vide plura in v. 54. d ad clarissimi Vossii conjecturam attinet, qui *Erythræ-* nare sic dictum opinatur, quasi *Edomi* vel *Idumæum*, l. 1. rig. Idol. cap. 34. per Græcum sc. vocis *Edom* interpre- ntum, quæ ab אדם *rubuit*, deducitur; equidem huic ntiæ libenter acquiescerem, si probari possit nomen *sinui Arabico* primo inditum fuisse, cujus ab ultimo re- Idumæa non longe distat: sed *Oceano meridiano* nomen o impositum fuisse auctores evolventi facile constabit, Idumæa longe remota. vide v. 54.

. 39. ἀοικήτῳ χθονὸς αὐλῶν] Αὐλὼν proprie est angustum & ngum quiddam (ab αὐλὸς *tibia*, quæ ea plane forma quale *fretum* v. 136. aut *fossa*, aut *convallis* inter duos tes in longum exporrecta; hic vero καταχρηστικῶς usur- r pro ampla planitie ad littus expansa, respiciendo ad n longitudinem qua mari coextenditur, licet alioqui late pateat. Errat vero Dionysius, quod istam Æthio- oram ob ardorem habitari non posse censeret (quem er- m non modo veterum multi de tota zona torrida con- rant, ut Mela lib. 1. cap. 1. & Ovidius Met. 1.

Quarum quæ media est, non est habitabilis æstu.

im & bonus Eustathius sic dormitat) cum tamen ex emæi descriptione totus iste littoralis Æthiopiæ tractus osylo ad Prasium promont. satis cultus sit, & incolis uens.

. 40. ἠελίοισι] *Sol* pro *astro* natura singulare est, pro *ca-* vero *solari* μετωνυμικῶς sumptus pluraliter sæpe usurpa- apud utriusque linguæ auctores: sic Horat. Epod. 2.

-- *perusta*

——— *perusta solibus*
Pernicis uxor Appuli.

V. 43. Κόλπος δ'] Κόλπος, *sinus*, est cavus terræ recessi in quem mare se insinuat, & metaphorice sic dicitur, quo cavitate & curvitate vestium sinus referre videatur. H quidem, ut frequenter apud auctores, mare ipsum in ter sinum receptum κόλπος *sinus* dicitur. Et stricte quide minoribus tantum maris in terram recessibus ea vox co venit, hic vero late sumitur; ita ut (exceptis *lacubus* magn qualis revera est Caspium mare) mare universum adæqu te dividatur in *exterius*, quod *Oceanus*, & *interiora*, quæ *nus* appellantur, qui ex Oceano ipso effunduntur, quod vo Metaphorica ἐρώτησις hic exprimitur; sicut & freta per qu sinus ex Oceano emittuntur, simili Metaphora στόματα, *fa ces* vocantur (vide vers. 795) Sicut vero vox κόλπος, sin terræ proprius, μετωνυμικῶς pro mari in sinum recepto usi patur, ita per synecdochen ipsæ sinus fauces in sequentib quibusdam Dionysii locis hac voce notari videntur, di κόλποι ἅλα πίλειν, & προχεῖν, & ῥέεθρον περιέναι dicuntur.

V. 44. πίσυρας δὲ] Πίσυρας Æol. vel Cret. pro τέσσαρας, πίμπε pro πέντε. Iisdem fere verbis recenset sinus hos Stra lib. 2. Revera autem tres tantum ex his quos recitat in nubus magnis numerandi sunt, ut in v. 48. dicitur.

V. 45. ἐσπερίου ἅλα] Quod *Mediterraneum*, & *intern* mare scriptoribus plerisque dici solet, Dionysius hic *Hes perium* seu *Occiduum* vocat; tum quod ex Oceano occiduo p deat, tum quod cæteris magnis sinubus occidentalius sicut Italia & Hispania *Hesperiæ* olim dictæ sunt, ab *Hesp* occidentali stella (qui Latinis *vesper*, aspiratione, ut sa fit, in v consf. mutata) quod versus Occidentem respe Græciæ sitæ sint.

V. 47. ὀλίγος μὲν] *Parvus*, non absolute, sed respe mediterranei maris, de quo poeta modo loquutus est, *teros autem sinus magnitudine præstans*, ut explicat Eu thius: cujus sententia prima facie mihi arrisit; sed siq recte verba perpendat, alium sensum huic & sequentil versibus subesse sentiet quam vel Eustathio vel Hen. S phano suboluit. Non enim de ipso mari Caspio, sed *faucibus*, per quas ipsum ex Oceano prodire sensit, nom κόλπος hic loqui videtur Dionysius; dicit enim κόλπον hi *violentum fluentum in Caspium mare immittere*: κόλπος gitur è quo fit effluxus distinguendus à mari in quod fit flux

ixus: sinum autem sic sumptum (pro faucibus scil.) *parum quidem*, hoc est, *angustum*, esse affirmat, sed προμηκέστερον ἄλλων, hoc est, *maxime præ cæteris in longitudinem protractum*, (προμηκύνειν enim est *producere*, unde προμήκης, *in longum ductus*, sive respectu loci sive temporis) Hæc autem versic sumpta istis Plinii plane consonant, de Oceano in spium hoc mare influente prolatis, *Irrumpit autem arctis cibus, & in longitudinem spatiosis.* Auctor etiam libri de ndo fauces easdem στενὸν καὶ ὀπτικὴν αὐχένα vocat.

V. 48. Ὅς τ' ὑποκυδνάμενος] A σκεδάω fit σκίδνημι, (ut à χώννυμι) & per aphæresin τῦ σ κίδνημι, ut à σμάραγδος μάραγδος &c. Sed ad narrationem quod attinet, in errore non i Dionysius hic versatur, qui tamen ipsi cum plurimis veum; Plinio scil. lib. 6. cap. 13. Mel. lib. 1. cap. 2. Solino, 21. atque ipso Strabone communis fuit. Hi omnes, cum ore nostro, Caspium mare *sinum* esse ex Oceano Boreprodeuntem perperam crediderunt; cum revera *lacus* sit nensus, & nullum cum Oceano commercium habeat, sed libus circumiri possit, nisi ubi flumina recipit, ut non do Ptolemæus, verum & hisce omnibus antiquior Herotus agnovit. Nec valet solutio, qua discrepantes hasce tentias conciliare studet Eustathius, veterum nescio quon opinionem recitans, quod ex Cronio Oceano Caspium re per subterraneos meatus prodeat; tanto nimirum rarum spatio dissita sunt hæc duo maria, ut citius credi sit ex Euxino aut Persico sinu quam è Scythico mari Caum prodire. Sed fatetur Strabo lib. 11. hæc loca non be cognita, nec cuivis de locis tam remotis temere creidum censet: nihil igitur mirum si aliis in re dubia, pos quam Herodoto, fidem habeat, quem inter scriptores ndaciissimos numerat, *quibus non magis credi possit quam po*. Ei igitur accidit, quod mendacibus contingere solet, cum verum diceret ei non crederetur. Cæteros qui pronovit, unum post alium facile errasse non mirabitur.

V. 49. αἰπὺ ῥέεθρον] *Profundum* fluentum reddit Hen. phanus: sed licet altum apud Latinos tam *excelsum* quam *fundum* significet, adduci tamen non possum nuda Steni auctoritate (fidissimi alioquin interpretis & Græcæ que peritissimi) ut credam αἰπὺ *profundum* usquam ficare: *violentum* potius, seu *rapidum fluentum* reddenm videtur, ut sit tanquam *torrens ab alto cum impetu ru*; sic αἰπήεσσα κελαινὴ, *procella violenter & cum impe-*

tu

tu delapsa, Anth. Epig. Rapidum vero hoc fluentum, lon gum & angustum, & *quasi fluvium*, ut vocat Mela, lib. 3. c. (quod pro faucibus maris Caspii veteres acceperunt) susp cor equidem *Rha* fluvium maximum fuisse, cujus ἐκβολαὶ i mare Caspium cum notæ essent, superior vero cursus ignoratu ex Oceano, quem non longe abesse falso credebant, prodi opinati sunt.

V. 52. ἀνώτερος] *Superior*, hoc est *Borealior* Arabico, vi in vers. 20. hic enim totus supra Tropicum æstivum est, Ar bici vero sinus ultimus tantum recessus. Non tamen alter r cte supra alterum est, & ex adverso ad Septentrionem, Caspium mare supra Persicum, & Pontus Euxinus supra Ar bicum, v. 53. & 55. & Strab. lib. 2.

V. 53. Ἀμφιτείτη] Poet. pro mari, παρὰ τὸ ἀμφιδέχεσθαι ἢ ἀμ φιλείβειν τὴν γῆν, quod *terram ambiat*, aut *undique fluctibus a terat*.

V. 54. Ἄλλος δ' Ἀραβικὸς] Auctor noster, cum aucto libri de mundo, cap. 3. & aliis plerisque Græcis, sinum hunc mari Rubro perpetuo distinguit: mare enim Rubrum ipsis (ceani pars est inter Æthiopiam & Indiam interjecta; vi vers. 38, 597, 932, 1089. Ex Latinis tamen aliqui, atque tiam ex Græcis nonnulli, ad sinum etiam Arabicum & Per cum, ex Oceano illo prodeuntes, Rubri maris nomen e tendunt. Ita Seneca in Troade,

Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.

ubi per fretum rubens Sinum Persicum intelligit, in quem T gris se exonerat: Et Plinius non semel nomine maris Rub sinum Arabicum intelligit, ut lib. 5. cap. 11. quod & à 70 cti codicis interpretibus fit, & ab auctore epistolæ ad Hebræ cap. 11. Ex quorum verbis male intellectis ortus est quoru dam error, qui nomen maris Rubri sinui isti (qui Hebra ים־סוף mare *Suph*, quasi mare *algosum* seu *caricosum*, citur) proprium putarunt. At Plinius maris Rubri nom Sinui huic cum Persico commune facit, quatenus sc. uterq ex *Oceano Rubro* (ut ab Horatio vocatur) prodit, & ej dem quasi pars est, ut patet ex lib. 6. cap. 23, 24, 25. ubi mari Rubro proprie dicto, hoc est Oceano Meridiano, loque cap. 24. *in duos* (inquit) *dividitur sinus*; de Persico & Arabi verba illa mox explicans. Sic Solinus cap. 58. *Irrumpit hæc l tora Rubrum mare, idque in duos sinus scinditur.* Neque al ter a cipienda videtur sacrorum interpretum sententia: qua quam enim ים־סוף illis ἐρυθρὰ θάλασσα reddatur, non t

m

n hoc ita accipiendum ac si par esset nominis utriusque
nsio; sed quod mare Rubrum latius sumptum etiam
[illegible] seu Arabicum sinum, tanquam partem ex ipso pro-
ntem, complecteretur. Notum quidem est Erythræ re-
umulum in Oceano, quem ab ipso Ἐρυθραῖον denomina-
volunt, juxta Persici sinus fauces, longo autem ab Arabi-
nu intervallo, statui solere. vid. vers. 607.

. 58. πάσας Ἠπείρους] Scil. Europam, Asiam, & Africam. vid.
ers. 8.

. 60 νησοισι περίδρομος] Περίδρομος aliquando passive sumi-
ut vers. 99. ubi Italia dicitur περίδρομος ἀμφιλείτας, uti
Ovidio insula dicitur *circumflua Ponto*: hic vero active, qua-
cumfluens, ut eidem Ovidio Met. 1. mare *circumfluus*
or dicitur, quia circum terram fluit.

. 63. ἀφ' ἑσπέρης ἀκτῆς] A freto Herculeo, ubi ex Oceano
duo mare Mediterraneum erumpit, montibus, quas
ulis columnas vocant, utrinque cincto, & vicino Gadi-
insulæ in extremo Occidente sitæ. vide Solin. c. 26.

. 65. μέγα θαῦμα] Vel montium altitudinem & formam
bilem (quæ à Mela lib. 2. cap. 6. describitur) vel fabulo-
miraculum de montibus his divulsis ab Hercule, & O-
o immisso, innuere videtur.

. 66. Μακρὸν ὑπὸ φρενῶνα] De Atlante monte hic loquitur,
tamen freto Herculeo non adeo vicinus est, ut fretum ei
lle jure dici possit. Licet vero Atlantem duplicem statu-
Ptolemæus aliique eum sequuti Geographi, minorem non
ul à freto, majorem longe remotiorem; Plinius tamen, lib.
p. 1. Strabo lib. 17. & alii quamplurimi, unicum tantum
visse videntur, eumque Strabo, cum auctore nostro, non
e à freto collocat: Extra columnarum fretum inquit) pro-
nti, ita ut ad sinistram sit Africa, mons est quem Græci
item vocant, (sc. ab α epitatico & τλάω tolero, quod cœ-
sustinere dicatur) Barbari vero *Dyrin*. Montem hunc
ulum incolere qui *Atlantes* dicti, quibus nulla propria
ina, Herodotus & alii testantur. Quidam vero Atlan-
nomen ad omnes Hesperios Æthiopas extenderunt, ut
lib. 1. cap. 4. Unde *Atlantia* inter Æthiopiæ nomina à
o recensetur, lib. 6. cap. 30. quod de *Hesperia* intelligen-
, licet ille universæ tribuat: & hoc sensu Ἀτλαντίδες σκυλα-
s à Dionysio fortasse vocantur.

. 67. Ἡ δὲ ἑκὰς χίλιοστος] *Montem* hunc *Africæ fabulosissimum*
o vocat Plinius: fabulis autem ab ipsa montis altitudine

occa-

occasio data, unde cœlum ab eo sustineri fingitur: *Quo ma surgit, exilior est, & quod altius quàm conspici potest usque ad nub erigitur, cœlum & sydera non tangere modo vertice, sed sustinere q que dictus est*, Mela lib. 3. cap. 11. Cum igitur *columnam* (qua poetico more *æneam* dicit) inde ad cœlum erigi fingat Dion sius, id de summo montis vertice intelligendum, qui, cum tus, exilis, & tereti forma surgat, siqua Herodoto fides, lumnam quasi refert, unde &, eodem teste, columna cœli cta est.

V. 68. Ἠλίβατος] *Altus*, ab ἥλιος *sol*, & βαίνω *gradior*; hyperbolen, quasi ad solem usque pertingens.

V. 72. Στῆλαι δ'] Manifestum est Dionysium montes os intelligere, quorum alter in Hispania situs, Calpe plerisq dicitur, huic autem Alybe, v. 336. alter in Mauritania, Abyla vel Abenna dicitur; quos Herculem divulsisse fal lantur, vide Mel. lib. 1. cap. 5. sic Seneca in Herc. furente,

Vtrinque montes solvit abrupto obice,
Et jam ruenti fecit Oceano viam.

Quod quidem inde fictum videtur, quod *Hercules Tyrius* Gades coloniam ducens, per fretum hoc primus navigave vide in vers. 454. unde montes inter quos navigavit perrup dicitur. Videantur & aliæ de columnis opiniones apud S bonem lib. 3. Cum vero montes ii nihil habeant columni mile, probabile censet Strabo Herculem columnas veras il rexisse, tanquam finis mundi & expeditionum suarum no &, licet ipsas tempus deleverit, nomen in locis ubi quon fuerint remansisse, sicut Philænorum aris in loco nomen n sit, etiam cum ipsæ non extarent. Hoc quidem non veri d mile: maxime vero probabilis mihi videtur eorum senten qui nomine Herculis columnarum, æreas quasdam colun intelligebant quæ Gadibus in templo Herculis fuerunt: (teste Strabone lib. 3.) non tantum Posidonii, verum com nis Afrorum & Hispanorum sententia fuit.

νέονται] pro νείνται, à verbo inusitat. νέω, νέομαι.

V. 74. Γαλάτης ῥόος] *Gallicum mare*; qui enim Rom *Galli*, Græcis Γαλάται, sua autem lingua (teste Cæsare Gall. lib. 1.) *Celtæ* dicti, quo etiam nomine tam Græcis q Latinis non raro appellantur. vid. vers. 292. An vero Gr Γαλάται dicti sint ob candorem, scil. à γάλα *lac*. ut pler volunt, an ab una origine omnia hæc nomina deflexa sint (quidem à lingua Britannica antiqua veteri Gallicæ cognat à voce *gualt comam* significante, sicut Gallia Transalpina Rc

Comata dicta, Camdenus deducit) doctis dijudicandum relinquo.

νεῖα Μασσαλία] Μασσαλία Græcis, Latinis *Massilia* (*a* in *i* tatо, ut Ἀκράγας *Agrigentum*) urbs est à Phocæensibus in llia Narbonensi condita, portu theatri forma condito nis, Strab. lib. 4. de qua hic non tanquam de urbe sola, quasi de regione, loquitur Dionysius; quod sc. loca ritima sub eorum ditione essent (vid. Strab. ibid.) ad Nim usque, quæ Nicæa Massiliensium dicta est.

V. 77. Ἐνὸς Ἰταλᾶν ὑῆες] Periphrasis, pro Ἰταλοὶ, vid. vers. ὑῆες est ab ὑός nom. poet. pro ὑός. *Italiæ* vero nomen, od usque ad Alpes tandem prolatum, primo soli regioni quæ à freto Siculo ad sinum Tarentinum tendit, proprie veniisse Strabo non uno loco testatur. Eam autem (cum ea Oenotria appellata esset, Strab. lib. 5.) ab *Italo* rege dictam plerique censent: ita Virg. Æneid. 1.

Oenotrii coluere viri, nunc fama minores
Italiam dixisse, ducis de nomine, gentem.

næus autem & Varro sic nominatam censent à boum ltitudine & præstantia, qui veteribus Græcis Siciliam & gnam Græciam incolentibus Ἰταλοὶ vocati; unde Latina : *vitulus*, addito digamma Æol. (quod valet *v* cons.) vobus vocem aut syllabam inchoantibus sæpe præpositо, ὶς *vis*, ὄϊς *ovis*, ὠὸν *ovum*.

V. 78. Ἐκ Διὸς] *Iovis* sc. *voluntate*; cui simile est illud meri --- Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή: innuit divina providentia tum imperium Romanis contigisse.

Αὐσονίηες] *Ausones* (qui & Αὐσόνιοι, & poet. Αὐσονῆες à re- Αὐσονίδες) proprie Latii populus prope Lirim fluvium, i. lib. 3. cap. 5. vel orientalis Italiæ oræ, ubi postea Magræcia, ut statuit Strabo, & ipse Plinius lib. 3. cap. 10. *nium mare*, quod eam oram alluit, *sic dictum* tradens, *quoi Ausones te nuere primi*; ex Latio fortasse eo migrantes, contra: ab hac vero parte per synecdochen Ausoniæ noi universæ Italiæ communicatum.

. 80. ἐρὶ ζωστῇ] Leucopetram ultimum Italiæ promonum in Siculo freto sitam ait, quasi *radicibus ibi fixis*, Mehora ab arboribus ducta. Ita Solinus *Taurum montem* ait *s continuare voluisse penetrato mari, nisi profundis resistentibus ndere radices suas vetaretur*, cap. 41. Simili Metaphora 's seu *plantas* montium aliquando appellat Dionysius, vob animalibus translata. Πορθμὸς autem *fretum* est, seu

maris angustiæ, à περάω *transeo*, quia brevis ibi trajectus; u de diminutivum πορθμὶς *tenue fretum*.

V. 83. Τυρσηνίδος] Quod & Latinis *inferum*, & *Thuscu* Græcis enim *Tyrrheni* (à colonia è Lydia, quodam *Tyrrh* duce, eo deducta) qui Latinis *Thusci* & *Etrusci*, Strab. lib.

V. 84. ἰωνὰρ ἔτεινε] Iisdem terminis Siculum mare fi Strabo lib. 2. ut à Sicilia ortum versus ad Cretam usq producatur, (sc. ad promontorium Κριοῦ μέτωπον) meridi versus ad Pachynum Siciliæ promontorium, Septentr nem versus ad Iapygium Italiæ promont. & huic adver Epirum. Pars tamen hujus maris inter Italiam & Græ am (præcipue quæ Græciæ proxima; nam qua Italiam alli *Ausonium mare* quibusdam vocatur) *mare Ionium* etiam ctum: unde Lucanus de Isthmo Corinthiaco,

——— *si terra recedat,*
Ionium Ægæo franget mare ----

Imo (mira nominum confusione) aliqui totum illud m quod hic *Siculum* dicitur, & postea *Adriaticum*, licet mi proprie dictum, vide in vers. 94. *Ionium* vocarunt; ci partes constituerunt Siculum mare qua Siciliam alluit, C ticum qua Cretam: *Græci Ionium dividunt in Siculum & C cum ab insulis*, Plin. lib. 4. cap. 11. *Ionium* vero mare (u bulam de *Io* præteream) aliqui ab *Ione* prædone, qui ibi raticam exercuerit, sic dictum ferunt: probabilior vero doctissimi Vossii sententia, qui ab *Ionibus* accolis sic dic arbitratur, de Origine Idol. lib. 1. cap. 18. cujus sente inde confirmatur, quod *Ægialeia*, seu litoralis hujus m tractus, olim ab I*onibus* incoleretur, teste Strabone lib. inde I*onia* nuncuparetur; quibus postea ab Achæis pulsi *Achaiam* nomen mutatum.

V. 85. ἔνερθεν] *Inferius* (ad Austrum sc. vid. in vers. ab ἐν *in*, & ἔρα *terra*, addita particula locali θε.

V. 88. Πάρ θ' ἱερὴν Γόρτυνα] Poetica licentia promon um Κριοῦ μέτωπον juxta has urbes esse dicit, quod in ea insula situm esset, alioqui ab illis satis dissitum; nisi in tur Κριοῦ μέτωπον, ut & urbes istas, ad meridionale in latus vergere. *Gortyni* vero (quam Gortynam Latini vo malunt) *sacræ* epitheton addit, vel *magnitudinem* ejus nuens, Homeri more, apud quem ἱερὸν pro *magno* qua que ponitur; vel quod Jovem in vicino monte Ida nutri fuisse, eumque Europam raptam Gortynam advexisse tur. vide Solin. cap. 17.

4

ωτὸν] Epimenidis patriam, quam à Gortyniis, quibus vi-
i fuit, direptam fuisse refert Strabo lib. 10. ideo à Ptole-
o non memoratur. Ea 20. stadiis à mari distabat, ideo
ρόπολιν vocat auctor, quod non prorsus maritima esset.
. 89. παραυγάζουσι] *oculis repræsentans*, si quis procul in-
itur; αὐγὴ enim, quæ proprie *lucem* significat, aliquan-
ro *oculo* ponitur, (sicut *lumen* apud Latinos) ut κεκλυμ-
: αὐγὰς, *clausos habens oculos*, Nic. in Alex.
. 92. Κεῖθεν δ' ὑρωθεῖσι] Juxta Iapygium promontor.
:es sunt *Adriatici* sinus, ab *Adria* Piceni in Italia civitate,
ut Plinio placet, ab *Atria* oppido ad Padi ostia, nomen
iti, (quod & *mare superum*, uti Tyrrhenum *inferum*, à situ
ctu Italiæ, Latinis dicitur) Cum igitur ibi maximæ si-
hujus anguſtiæ sint, mox dilatatus inde ad Boream pro-
litur, deinde versus μυχὸν, hoc est *ultimum recessum*, ma-
id Occasum vergit.
. 94. Ἥντε καὶ Ἰονίλω] *Adriaticum sinum* hic asserit Dio-
us *Ionium* etiam dici (de quo nomine, sinui cum mari
o prodit communi, modo dictum in vers. 84.) & eo qui-
nomine totus sinus, Adriaticus vulgo dictus, à priscis
:cis nuncupatur: postea vero prima tantum sinus hujus
, inter fauces scil. & Garganum montem, Ionius sinus
tus est; reliquum usque ad μυχὸν Adriaticus sinus (vide
b. lib. 7. & Ptol. lib. 3. cap. 1.) tandem sub imperio
nano Adriatici nomen, ut Romanis familiarius, totum
n occupavit, ut deinceps qui de Ionio sinu scriberent,
pro parte Adriatici haberent: ita Strabo lib. 7. Ὁ Ἰό-
κόλπος μέρος ἐστὶ τοῦ νῦν Ἀδρίου λεγομένου, *Ionius sinus pars est*
quod nunc Adriaticum dicitur; nominum mutationem
ns factam innuens: quod libro septimo manifestius
arat, ubi de Ionio sinu loquutus, hæc verba subjungit,
εφότε μέρος τῆς Θεσσαλίας ὄνομα τοῦτ' ἔστιν, ὁ δ' Ἀδρίας τῆς ἐντὸς
ὶ τῷ μυχῷ, νυνὶ δὲ καὶ τῆς συμπάσης. Novissime vero Adria-
maris nomen etiam extra sinum extensum, ita ut Sicu-
mare (quod totum, aut ex aliorum sententia ejus pars,
onii sinus faucibus per Græciæ oram producta, Ionium
m mare à veteribus Græcis dicebatur; vide in vers. 84.)
ıdriæ nomen totum transiret: quod nomen ei à Ptole-
o & aliis recentioribus tribuitur, quibus consonat Ovi-
s, mare per quod ipse ab urbe Roma Græciam versus na-
ıvit Adriam vocans, Trist. lib. 1. Eleg. 10.

Scribentem mediis Adria vidit aquis.

V. 95. ἠπείρου ἀπερύγεται] *continentes eructat*, vertit Stephanus; duriuscule sane, nescio enim quo sano sensu dicipossit duas regiones à *mari* hoc *eructari*. Videtur potius Dionysius sic uti voce ἀπερύγεται, ut voce ἀφικάνεται poetæ uti solent, ut ---- ἀφίξεται Ἰλιονῆϊδι, Iliad. 6. (quod & Virgilius imitatur in voce *devenere*; *Devenere locos lætos* ---) Hic enim ἱκάνειν significat *accedere ad aliquid*, ita ut præpositione ἀπὸ significetur terminus à quo, terminus vero ad quem in accusativo verbo subjiciatur, per ellipsin præpositionis εἰς, vel πρός. Sic Διὸς ἠπείρου ἀπερύγεται hic vertendum *Ex se eructat* (aquas sc. aut fluctus) *in duas continentes*. fortasse legendum est ἠπείρους ἐπερύγεται, quod manifesti significabit *eructat ad continentes*; ut ἐπέρχομαι significat *accedo ad*, accusativum regens, ut ἀγχοῦ δὲ ἐπλεύσαμεν βουπόρου, Odyss. ι'.

V. 97. Δαλματίη δ' ἐφύπερθεν] Quo sensu *Dalmatia* (Dalminio primaria urbe sic vocata) dicatur *supra Illyria* esse, haud facile constat. Aliis quidem Illyris late sumitur, ut à Ceraunis montibus ad ultimum Adriatici maris recessum extendatur, Liburniam, Dalmatiam, & novæ Macedoniæ partem comprehendens, ut videre licet apud Strabonem lib. 6. & 7. aliis strictius pro hujus parte, modo toto modo illa. Plinius, lib. 2. cap. 21. Illyridis nomen Liburniæ soli tribuit; Ptolemæus, lib. 2. cap. 17. Liburniam Dalmatiã sub eo nomine complectitur; Dionysius vero communi isto nomine illam Illyridis partem peculiariter cognat, quæ, quia Macedonibus paruit, Macedoniæ pars Plinio & recentioribus plerisque habetur, licet Illyrici gentes eam incoluisse Strabo lib. 7. & alii testentur. gionem hanc, quæ à Dalmatia ad Ceraunios montes extenditur, peculiariter à Dionysio Illyridem vocari, versum & sequentes cum hoc loco conferendo, manifesto constat. Recte igitur hic vocem *supra*, voce *ultra* addita, explicat Stephanus: sensus enim est, quod *sinus Adriatici faucem ingredienti à dextra est Illyris hæc Macedonica, ultra vero est Dalmatia*.

Ἐνυαλίαν] Ἐνυώ, *Bellona*, belli dea; inde Ἐνυάλιος *Mars* & adjective *Martius*, *bellicosus*, quales quidem Dalmatas armani experti, Strab. lib. 7.

V. 98. περιπίπταται] πέπαται, per syncopen pro πέτηται, est 3. præt. pass. à verbo πετάω vel πετάζω. *extendo*.

ἀτρύγετον ἰδμῆς] *Isthmus* proprie terra angusta est in

maria, peninſulam (quæ Græcis χερρόνησος) continenti ectens, qualis eſt Iſthmus Corinthiacus; hic vero, κατα-ικῶς, pro magno terræ ſpatio quod à mari fere ambitur, t inſtar peninſulæ, uſurpatur : ideo ut diſtinguatur ab no proprie dicto, epitheton ἀπείρων *immenſus* additur, d componitur ab *a privat.* & ἴστω, poet. pro ἔπω, *dico*, ω pro ἔχω, ac ſi dicas, *tantus ut quantus ſit exprimi non*

. 100. Ἀδριάδι πλησθούσῃ] Voce πλησθούσῃ (quæ à Stephano litur *adventante*, commode autem verti poteſt *exundan-* eſtus hujus maris ſignificatur, (qui quidem ab hoc ver- πλήθω, πλήμη & πλημμυρὶς dicitur) Nec temere ea vox tur, cum maximo æſtu, Oceani in morem, ſolus hic s inter omnes maris interni partes afficiatur, teſte Stra- lib. 5. unde apud Horatium, *Iracundior Adria.*

. 102. Τυρσηνὸν ζέφυρον] Non quidem exacte ad hoſce os hæc maria ſpectant; ſed Tyrrhenum quidem ad Oc- *n hybernum* eſt, Adriaticum ad *Ortum æſtivum*, Siculum *Meridiem* vergit; & poetæ, cum vulgo quatuor tantum os numerantes, ad quatuor cœli cardines, quicquid ip- icinum eſt ad hos referunt. *Veteres* (inquit Plinius lib. ip. 47.) *quatuor tantum ſervavere, per totidem mundi partes, a ætas octo addidit, proximis media inter utramque ratio placu-* ita ſcil. ut 8. in univerſum numerarent. Typum medi- ventorum, & plagarum cœli unde ſpirant, hic ſubjici-

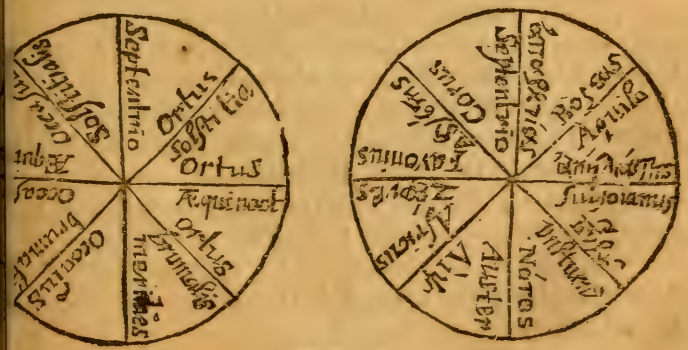

Typus vero ventorum 12 hujusmodi fuit.

Notandum vero *poetas*, quatuor tantum ventos numerantes, eos *Eurum*, *Zephyrum*, *Boream*, *Notum* nominare. *Eurus* sit ventus *Orientalis*, *Boreas Septentrionalis*: quo sit Eurus hic sumendus, (si enim Eurus pro Vulturno sumitur, mare Siculum potius quam Adriaticum ab Italia rum spectaret) Ita Ovidius Metam. lib. 1. & Trist. lib.

Nam modo purpureo vires capit Eurus ab ortu,
Nunc Zephyrus sero Vespere missus adest,
Nunc gelidus ficca Boreas bacchatur ab Arcto,
Nunc Notus adversa prælia fronte gerit.

v. 103. ὑπὲρ Σικελῆς] Notat hic Eustathius à Dionysio mare Libycum (quod Australem Siciliæ partem alluit inde ad Syrtin utramque versus Austrum tendit) *super liam* esse; unde colligit Australia quandoque ab eo dici realibus superiora: quod quidem verum, sed non qu nus Australia, sed aliquo alio respectu; nam hic ὑπὲρ, *s* pro *ultra* sumendum, nullo respectu ad cœli plagam h to, sed tantum ad ordinem quo progreditur; quod in que lingua frequens, ut ὑπὲρ τὰ ἰσοπαμμήκια πηδᾶν, *lineas silire*; sic Virg.

---------- *super Caramantas & Indos*
Proferet imperium ----------

atque hoc sensu quandoque sumi Genitivo junctum in 138. probabitur.

ῆμα κορύσσων] A κόρυς *galea*, & per synecdochen *arma vis*, κορύσσεσθαι non tantum *armari* significat, verum etiam *impetu irruere*, ut armatus in hostem ruit: sic fluctus di- ὅτε νῆα κορύσσεσθαι, *in navem cum impetu ferri*, Apoll. Arg. pariter active mare Libycum dicitur οἶδμα κορύσσειν, hoc ndam *violenter* in Syrtim majorem *immittere*; in quo ad æ- quo Syrtis afficitur respicere potest. vide in vers. 107.

, 104. νοτίῳ ὅτε Σύρτιν] *Syrtes*, de quarum nomine mox tur in vers. 107. sunt sinus duo Libyci maris, quarum or minore Australior (eademque orientalior, v. 199. minor occidua dicitur v. 479.) Quod vero eæ, more tum sinuum, intra terræ ambitum excurrant, quasi in e- remium se immittentes, hinc illæ phrases, ἴσω Λιβύης, & ἔξω. *Totum* vero maris mediterranei *latus Africam spe-* ad Ægypti usque viciniam *Libycum dixere*, Plin. l. 1. c. 5.

. 107. δέχεται πολλημωρίδα] Syrtis quidem utraque æstu itur, cujus accessu & recessu arena & cœnum aggeritur, le *Syrtes* dictæ à σύρω *traho*, quod talia ad se traherent ngererent) & hinc navibus periculum, ne in brevia il- æ hærerent, Strab. lib. 17. vide vers. 201.

. 109. Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν] Advertit hic Eustathius ex nysii verbis colligi posse, mare quod inter Siciliam & tam interjacet, & Siculum & Creticum dici: & revera terminus occidentalis maris Cretici hic constituitur, modo maris Siculi; tantum Creticum mare ulterius ad ntem porrigitur, nempe ad ultimum, Ortum versus, tæ promontorium. Sed cum nemo veterum, quod sci- Creticum mare ad Siciliam usque, Occasum versus, pro- it, (licet nomina maris Cretam ambientis Græci varie niscuerint, teste Solino, cap. 17.) vel hisce verbis (quod icor) menda subest, vel in errore non levi versatur Dio- s, dum cum Siculo mare Creticum confundit, quod lem initium sumit ubi Siculum desinit, & totum Cretæ entrionale latus alluens, hinc ad Peloponnesum & Atti- porrigitur, Myrtoo contiguum, secundum Ptolem. 3. cap. 15, 16, 17. Strabo quidem Myrtoum usque Atticam & Argiam producens, Cretici nomen illi soli i quæ Cretam proxime alluit tribuere videtur. Et E- sthenes ipse (ex quo auctorem nostrum plurima sum- e plerique censent) à Sicilia ad Cretam usque mare Sicu- appellat, ab ea Creticum, teste Plinio lib. 3. cap. 5. mire hunc nodum solvit Ceporinus; *E montibus Sicu-*

lis (inquit) hoc est, *à finibus Siculi maris*, à promontorio o cidentali Cretæ. A quibus secunda Eustathii conjectu non multum abludit, unde hic sua excerpsit. Perplaceret mil sane hæc interpretatio, si ut Siculi maris finis est occidenta Cretæ promontorium, ita & Siculi montes aliqui ibi osten possent; alioqui purgatis auribus durum quiddam sonabi Siculi maris terminum juxta Cretam *Siculos montes* dici. Sec ut cum sensu, quem hic recte deprehendit, verba etiam co veniant, sic legendum censeo,

Ἐκ δ' οὔρεων Σικελοῦ Κρήτης ἀναπέπταται εἶδμα.
A finibus Siculi Creticum mare extenditur.

V. 110. καφλώ] Κάφλων, *caput*, metaphorice pro *promo torio*, utpote loco super alia eminente, usurpatur, sicut hod in linguis vulgaribus usu venit; unde Geographi *Caput viria Caput bonæ spei*, &c. quasi Latine, dicere audent.

V. 113. Ἰσμαρικοῦ Βορέαο] *Ismaricum*, inquit Eustathiu pro *Thracio* dixit, Ismarus enim Thraciæ urbs, (quod quide verum; at celebrior mons cognominis): addit Ceporinu Græciæ vulgus Boream Thracium appellare, quod ex ea r gione ipsis spiret, nec poetas rem sicut in se est, sed ut vulg videtur, describere. Quibus verbis innuere videtur, Borea recta quidem è Thracia in Græciam spirare, ideo ibi vulg Thracium dici; poetam autem epitheton vulgo Græciæ miliare ad alia loca quibus minus convenit hic transferre, vulgus voces quibus uno in loco assuevit, etiam alibi sine d lectu usurpare solet. Hic commodissimus est sensus qui verbis istis elici potest, quæ aliud quiddam sonare vide tur, ac si vulgus Græciæ erraret Boream Thracium vocand Sed quamvis, si Dionysius de Borea proprie dicto hic intel gatur, hæc locum habere possint, recta enim versus Græciar non autem versus Ægyptium aut Phœnicium mare è Thr cia spirat Boreas proprie dictus, qui à cardine Septentri nis nonnihil versus ortum declinat, sive is intelligatur q ab ipso axe spirat; ego tamen Dionysium non de Borea pr prie dicto hic loquutum sentio, sed nomine Boreæ ventu septentrionalem confusius notasse, vide vers. 102. dein addito epitheto Ἰσμαρικοῦ specialius ventum istum desi naſſe, qui à Thracia Θρᾴκιος; & à Strymone Thraciæ fluv Στρυμονίας dicitur, qui paululum à Septentrione versus O casum vergit, & recta adversus confinia Phœnicii & Ægy tii pelagi è Thracia spirat, unde contrarius ei ventus *Phœ cius* etiam dicitur; nominibus his fortasse à Rhodiis, Ionibu

a

ut aliis Græcis qui in intermedio degunt impositis. Sic roprie loquetur Dionysius, nec opus erit ad illud Ceporini ugere, addere poetam ὀρθὸν φυσιοῦντος, quod *Boreas è cardine eptentrionis in nostram habitabilem recta*, id est, *nullo tumore ter- æ impediente spiret*, ut è Gellio notat. Siquid ista ratio va- eat, quidni Boreas in quamvis aliam habitabilis partem æ- ue ac in hæc maria recta spirare dicatur?

V. 115. Φαείλιον ἅλα] *Ægyptium mare* per Synecdochen *'harium* vocat, à Pharo Ægypti insula, de qua vide vers. 257. t& *Sidonium*, à *Sidone* Phœnices urbe, quod vulgo quidem *'hœnicium*, vid. Plin. lib. 5. cap. 12. Ptolemæo vero & Stra- oni lib. 2. *Syriacum* dicitur.

V. 118. Κιλίκων χώρων παρμείξαν] χώραν παραμείξειν est *egionem mutare*, (à παρὰ & ἀμείβω *muto*) *ab una* scil. *ad aliam. ccedere*; & licet *præterire* frequentius significet, hoc tamen oco, si sensum respicias, (Ciliciæ enim initium est ad Is- um urbem) vertendum potius videtur, *Cilicum regionem* à Syria scil.) *accedens*: ita à Scholiaste Euripidis ἀμείβει ex- onitur διαδέχεται.

V. 119. κόλπον ἀπείρονα] *Immensum* vocat sinum Issicum, uem ipse talem facit, Issici sinus nomen ab ultimo recessu ixta Issum urbem, (ubi proprie sinus Issicus dicitur) ad Pa- aræum Lyciæ promontorium extendens, ita ut mare Ci- cium, Pamphylium, & Lycii partem sub nomine hoc omprehendat. Ptolemæus quidem inter hæc omnia accu- ate distinguit; ita & Plinius lib. 5. cap. 27. ubi, de Issico inu ad Syriæ & Ciliciæ confinia paulo ante locutus, *Mare 'amphylium* (inquit) *Cilicio jungitur*; & paulo post, *junctum i mare Lycium est*. Strabo quidem lib. 2. Cilicium fretum ab Issico sinu, mare Lycium sub Pamphylio comprehendit: emo autem, quod sciam, (auctore nostro excepto) Pam- hylium mare pro Issici sinus parte habet.

V. 120. ἰσόδρομον] Vide in vers. prox.

V. 121. Ταπλησὶ δυσφερῆ] Ταπλυγξ, ab ὗς *sus*, & πλῆγμα *per- utio*, varia significat. Suidæ, Ταπλυγξ φραγέλιον, ἀφετηρία, βού- ανθρον, ἢ μώλωψ ὁ πληγῶν ἐπὶ βέβς. Primo, pro *flagello* usurpatur, corio suillo setas inhærentes habente, quibus cæsi punge- entur; deinde, pro *stimulo* ad boves pungendos; 3. ἀφετη- ίαν significat, *repagula* scil. seu *carceres* unde equi cursu cer- aturi emittuntur, atque etiam τὸν κεμπτῆρα, seu *metam* cir- a quam in certamine curuli equos flectebant (cum curricu- um idem sæpe emetiri mos esset) unde Senecæ illud, *Non*

tantum

tantum in Circensibus, verum etiam in hoc vitæ spatio, interius flectendum est. Et ultimus hic sensus huic loco convenit; ita ut Metaphora sit à Circensibus ducta, quæ & in voce ἰσόδρομος elucet: non diu recto cursu fertur, sed prope Ciliciam, quasi circa metam, flectitur. *Meta* autem ὕσπληξ dicitur, ut censet Eustathius, quod equos ibi crebrius & vehementius percuterent & fodicarent.

Maris autem flexui epitheton δνοφερῇ addit, sive *ob obscurum & atrum aquæ colorem*, unde epitheton hoc alibi aquæ additur, ut ------- δνοφερὸν χέ[ε] ὕδωρ, Iliad. α'. (voce δνόφος facta à νέφος per protheſin τοῦ δ) sive ut flexum hunc *in occasum* fieri innuatur; ζόφος enim frequenter *occasum* significat, ζόφος vero & δνόφος synonyma sunt.

V. 123. Ὡς δὲ δεράκων βλοσυρῶπες] Flexus sinuosos hujus maris, ut sæpe fluvios, serpentis gyris confert. Βλοσυρῶπες componitur à βλοσυρὸς *torvus*, & ὤψ *oculus*; ipsa etiam vox βλοσυρὸς, ut Eustathius & plerique alii volunt, deducitur ἀπὸ τοῦ βλέμμα ὑποσύρειν, quod est, *vultu oblique diducto torve tueri*: convenit hoc cum Etymo vocis δεράκων, à δέρκω, quasi ἐξὺ δέρκων.

V. 124. Νωθὴς] *tardus, piger*, ut νωθὴς ὄνος *piger asinus*, à νὴ privativa particula, & ὠθέω *pello, trudo*; quasi *quem ad motum impellere non potes*.

τῷ δ' ὑπὸ πᾶσα] Hyperbole hac draconis magnitudinem, meo sane judicio, supra modum auget, contra Quintiliani canonem, qui statuit Hyperbolen *ultra fidem, non autem ultra modum*, esse debere.

V. 126. Νήχυτος] Νὴ, sicut α, aliquando privativum est, ut νηλεὴς *crudelis*, à νὴ privandi, & ἔλεος *misericordia*; aliquando ἐπιτατικὸν, ita hoc in loco, νήχυτος *valde diffusus*, à νὴ augendi, & χέω, seu χύω inusitat. *fundo*.

V. 127. Τοῦ μὲν δὴ προχοῇ] προχολῇ (quam vocem Stephanus inter varias lectiones rejecit) ego, Salmasii judicio fretus, hic legi malim. *Prominentia* autem *non terræ*, promontorii instar, *sed maris in terras, sinus instar*, excurrentis intelligenda est; ea nimirum maris pars quæ, à regione quam alluit, mare Pamphylium ab aliis dicitur. Hic autem versus hujus & sequentium sensus est (quos nec Priscianum nec Avienum recte reddidisse notat Salmasius) *Pamphylios partem Isici sinus in terram excurrentem circum habitare, quousque procedit ad Chelidonias insulas; terminum autem ejus* (scil. Isici sinus) *ad Occidentem esse Patareum promontorium*.

V. 130.

V. 130. ἐκ κείνε] sc. κόλπε (ut reddit Stephanus) vel σήμα-
τος, *signo* seu *termino*; quam vocem deductam censet Eustathi-
us à puncto, quod, secundum Mathematicos, lineam termi-
nat. Non tamen statim à Pataræo promontorio, quod Isi-
aci sinus terminum statuit, ad Septentrionem mare deflecti-
tur, aut Ægæi maris initium est; (Carpathium enim mare,
Lycio proximum, interpositum est) sed more poetico, de eo
quod non longe hinc fit, licentius loquitur, quasi statim fie-
ret.

V. 131. Αἰγαίε πόντοιο] *Ægæum* mare ab *Ægis* Eubœæ urbe
cujus meminit Homerus, Iliad. β'.) dictum censet Strabo
lib. 8. quam quidem non aliam quam Carystον fuisse, olim
Ægæam denominatam, ex Apollonii scholiaste notat Salma-
sius. Quibus equidem assentiri mallem, quam à fabulosa *Ægei*
sorte, vel ab ista Plinii insula, quam capræ formam pro-
ul intuenti referre, & inde αἴγα dictam, refert; cujus certe,
qua talis fuisset, etiam Græci meminissent, quibus notior
esse potuit. Maxime autem mihi arridet Vossii sententia, lib.
. de Orig. idol. cap. 34. qui Αἰγαῖον Dorice pro αἰγέων, qua-
undosum mare, dictum censet; vide vers. 133. αἶγες enim Do-
ibus *fluctus* significant (ἀπὸ τε αἴσσειν, quod est, *cum impetu*
uere) teste Hesychio, Αἶγες κύματα Δωριεῖς. Latius autem ma-
e Ægæum sumit Dionysius, ut mare Myrtoum Cretico
roximum, Cycladas alluens, & *Icarium* Ioniæ propin-
quum, (ab Icaria insula dictum, ut vere Solinus cap. 26.)
omprehendat; ideo has, tanquam Ægæi partes, omittit. Sic
Plinius lib. 4. cap. 11. Ægei pars *Myrtoo* datur, quod à
Myrto insula parva juxta Carystον Eubœæ appellatum refert.
An unquam fuerit insula talis, fides penes ipsum esto: fa-
bulas vero de *Icaro* & *Myrtilo* libens prætermitto. Verum
Strabo Ægæum strictius sumens, singula hæc distinguit, à
Sunio Atticæ promontorio Ægæi initium faciens, lib. 2. & 7.

V. 133. Οὐ γάρ τις κείνῳ] Cur adeo turbidum sit hoc mare,
rationem reddit Eustathius, quod tot in eo sint insulæ qui-
bus undæ alliduntur, & à quibus reverberantur; quod innu-
ere videtur ipse Dionysius versu præcedente,

------ ἔνθά τι κῦμα
Ῥηϊτόμβριον νήσοισι περιβρέμεται Σποράδεσσι.

Hinc autem ortum adagium, *Ægæum scaphula trajicere*, cum
quis rem difficilem & periculosam aggreditur, sine appa-
ratu tanto cœpto pari.

V. 136. στενὸς ἀυλὼν] Periphrasis *Hellesponti*, qui inter Se-
stον

ston & Abydon tantum septem stadia latus est, Strabo lib. 2. De voce ἀυλὼν vide in vers. 39.

V. 137. Προποντίδ&] *Propontis* ita dicitur, quod ex Ægæo in Pontum navigantibus *ante Pontum* occurrat: ut Προκύων dicitur, quæ vulgo *Canis minor*, quod *ante Canem* oriatur; Caniculæ autem nomine non stella illa, sed Sirius, stella præcipua in Cane majore olim notabatur.

V. 138. Τῆς δ' ὑπὲρ] Vox ὑπὲρ vel Asiæ extensionem ab hoc mari in mediterranea notat (cum voce ea *distantia à mari* quandoque innuatur, vide in vers. 851.) vel simpliciter pro *ultra* ab auctore ponitur respectu patriæ suæ: quam ut indagem, & nodos solvam quos in vocula hac sæpe nectit auctor, paululum hic digredi mihi liceat. Leve quidem argumentum arripit Suidas (quamvis in sententia sua fluctuans) unde *Dionysium Byzantium*, cujus alia etiam poemata recenset, hujus operis auctorem fuisse in animum induxit, quod scil. Rhebæ fluvii exigui in Bosphorum Thracium influentis pluribus meminerit, tanquam vicini, vers. 794. &c. ὑπολαμβάνω ὅτι Διονύσιος ὁ περιηγητὴς Βυζάντιος διὰ τὸ ποταμὸν Ῥῆβαν. Hanc etiam sententiam amplectitur Pintianus in notis ad Plinium. Cui sententiæ firmandæ & ego aliquid addam, fortasse non magnum; sed rem in æquilibrio positam res exigui momenti aliquantulum inclinat. Nimirum (præterquam quod unum è reliquis Dionysii illius poematiis περιηγήσεως titulo à Suida nominatur, scil. περιήγησις τῆς ἐν τῷ Βοσπόρῳ ἀνάπλου) dum usum vocis ὑπὲρ tam apud hunc quam Strabonem attentius intueor, eos observo, dum regionem unam *super* aliam sitam esse affirmant, modo de ea quæ Borealior est hoc intelligere, modo de ea quæ Australior. Hoc in auctore nostro non semel notat Eustathius, sed nullam ejus rei rationem deprehendit. At certe hoc temere non fit, sed determinati alicujus loci respectu. Absolute enim in hemisphærio nostro Borealia Australibus *superiora* habentur, vide vers. 20 & 30. sed patriæ suæ respectu Geographi hi, dum de Africa & Meridionalibus Europæ & Asiæ regionibus loquuntur, eas *super* alias statuunt, quæ Australiores sunt; dum de Scythia & regionibus vicinis, quæ Borealiores; & sic de reliquis plagis. Ita Strabo de Bubastico Ægypti nomo loquutus, ὑπὲρ αὐτὸν ὁ Ἡλιοπολίτης νόμος, & lib. 16. ὑπὲρ τῆς Συρίας Ναβαταῖοι, *ulteriore* scil. *ad Austrum* situ: sic in Dionysio, vers. 215, 431, 467, 511. Contra vero in Borealibus locis se res habet, Ἐν τοῖς ὑπὲρ τὴν Ἀλβανίας ὄρεσι καὶ τὰς Ἀμαζόνας οἰκεῖν φασι, Strabo lib. 11. *ad Boream*

Boream sc. in Sarmatia, ut ex contextu, atque ex Ptolemæo
t aliis constat: vide & Dionys. vers. 308. ubi Alanos Scy-
nas *supra* Tauros locat, quippe *ulteriora ad Boream* incolen-
es. De Orientalibus etiam locis loquentes, eos *super* alios
tos esse dicunt qui iis magis Orientales sunt; ut Strabo lib. 6.
ὑπερείμενοι τῆς Κολχίδ& Ἀλβανοί τε καὶ Ἴβηρες: contra, cum
e Occidentalibus loquuntur; ut Strabo de Pyrenæo mon-
: loquutus, mox subdit, ἡ τούτης ὑπερκειμένη μεσόγαια πᾶσα, Hi-
aniam mediterraneam, quæ ad Occasum ultra Pyrenæum
ta est, intelligens. In his scil. & similibus locis ὑπέρ, non
ccusativo modo, verum & Genitivo junctum, nihil aliud
iam *ultra* significat, phrasi quadam Geographis peculiari.
ὑπέρ quidem cum Genitivo positum in unica pagella ter red-
tur *ultra* à Xylandro Strabonis interprete, scil. lib. 16. pag.
56; & sæpissime ubi ab eodem redditur *super*, *super* illud ni-
l aliud valet quam *ultra*, neque enim alius sensus affigi po-
st, ut in plerisque ex locis supra citatis. Et Strabo quidem
spectu patriæ suæ Amasiæ loquitur, ὑπέρθεσιν & ὑπέρβασιν
quas Geographicas esse voces illi familiares notat Casau-
onus) ad Ponticam regionem, in qua Amasia, referens, ut
itio libri 2. *Ab Amiso ad Ortum progredienti, primum quidem*
nquit) *Colchis occurrit*, ἔπειτα ἡ ὁδὸς ἡ Τραχειαν διέλασαν ὑπέρθεσις:
: paulo post vox ὑπέρβασις apud illum occurrit de transitu è
olchide ad Caspium mare, itinere prius ab Amiso ad Col-
idem facto. His scil. in locis, ὑπέρβασις *progressum ad ulterio-*
, ὑπέρθεσις vero *ulteriorem*, seu *remotiorem à Pontica regione*, lo-
rum *situm*, apud ipsum significat. Dionysium vero *respectu*
yzantii loqui arbitror, potius quam respectu Africæ, aut e-
am Corinthi, Sami, Rhodi, aut Mileti, cum præsenti ver-
Asiam minorem super Propontidem ad Austrum, & versu 821.
olidem ὑπὲρ Ἑλλήσποντον (quod ipse Stephanus ibi reddit *ultra*,
uia Accusativo jungitur) sitam esse affirmat. Quibus qui-
m atque aliis in locis ὑπέρ pro *ultra* poni potest respectu
yzantii, nequaquam vero respectu reliquorum locorum
odo recensitorum, quorum alii alium Dionysii patriam fuis-
: contendunt.

ἀσσετα φῦλα πλαίνεται Ἀσίδ& αἴης] Scil. *Asiæ minoris*, seu *pro-
ie dictæ*, quę ex Ptolemæi sententia, lib 5. cap. 2. (cui Di-
nysius satis consentire videtur, Asiam hanc ad Austrum à
ropontide statuens) Mysiam & Phrygiam utramque, Troa-
em, Lydiam, Æolidem, Ioniam, Cariam comprehendit.
: Bithyniam, Paphlagoniam, & Lyciam adjicit Strabo, ad

Halyn

Halyn fluvium, & Taurum montem Asiam minorem producens, lib. 12. Plinius in ea plane ἄσπερα φῦλα, populos sc. 282. (nisi corrupta sit lectio) numerari affirmat. De Bithyniæ enim ora loquutus, mox subjungit, *Is finis Asiæ est, populorumque 282. qui ad eum locum à fine Lydiæ* (vel, ut alii melius legunt, *Lyciæ*) *numerantur.*

V. 139. Ἰσθμὸς] Lato sensu & καταχρηστικῶς sic dictus. vide in vers. 98.

V. 140. στόμα Βοσπόρε] Στόμα Βοσπόρε sic dicitur ut *urbs Patavii*, & Periphrasis plane est; ipse enim Bosphorus στόμα vocatur respectu Ponti, quia per ipsum in Pontum aqua emitti vulgo censetur, Plinius lib. 4. cap. 12. Mela lib. 1. cap. 2. imo rupto isthmo qui antea interpositus fuerat, mare ib olim irrupisse quibusdam visum, ut Plinio lib. 6. cap. 1. Sec quamvis hæc communior fuerit sententia (cum plerique e Oceano maria omnia interiora prodire crederent, vide vers 43.) contrariam tamen quorundam opinionem refert iden Plinius, lib. 4. cap. 13. *quod maria omnia interiora à Ponto nascantur, non Gaditano freto, quoniam æstus semper è Ponto profluen nunquam reciprocetur.* Quam quidem sententiam verioren esse existimamus, cum Strabo, qui in Pontica regione degebat, affirmet, lib. 1. fretum hoc juxta Byzantium ἴκρεν ἔχειν μόνον τὸ ἐκ τῆ Ποντικοῦ πελάγες εἰς τὸν Προποντίδα. Eandem etiam fuisse constat Scytharum sententiam, cum Mæotidem *matrem Ponti* nominarint: vide vers. 165. quod & Dionysius ibi admittit.

ἔνθα πάρος Ἰοῦς] Βόσπορον (qui Latinis plerisque *Bosphorus* scribitur, quamvis à βῶς *bos*, & πόρος *transitus*, deducatur π in *ph* conversо, ut τρόπαιον *trophæum*, Ῥιπαῖα ὄρη *Riphæi montes*) Dionysius ab *Io*, quam in bovem conversam, & à Junone agitatam, eam tranasse fingunt, sic dictam indicat, unde & Ionio mari nomen inditum fabulantur; sic Ovidius Trist. lib. 2.

Isidis æde sedens, cur hanc Saturnia, quæret?
Egerit Ionio Bosphorioque mari.

Plinius autem lib. 6. c. 21. sic dictum tam hunc quam Cimmerium *Bosphorum* innuit, quod *vel bubus meabilis sit transitus.* Fabula autem de Io, seu Iside, in bovem conversa non aliunde orta videtur, quam quod Isidis simulacro *cornua bubula* adderentur; quod testatur Herodotus, τὸ τῆς Ἴσιδος ἄγαλμα βοέην ἐοῦσαν: quod *cornua Lunæ* (quam Isidis nomine Ægyptii coluerunt) repræsentavit, teste Diodoro in Bibliothec.

quod

od & confirmat Ovidius, Metamorphos. libro nono.

Inachis ante torum, pompa comitata sacrorum,
Aut stetit, aut visa est; inerant Lunaria fronti
Cornua.----

V. 141. ἐνεσίησι] Ἔνεσις & ἐνεσία (&, metri gratia ν gemina-, ἐννεσίη) *instinctum* significat à Deo immissum, aut *impul-*m ab homine alio, quo homo ad aliquid incitatur, ab ημι *immitto.*

V. 142. Στεινόπαι] Passus tantum 500. latus, Plin. lib. 4. ap. 12.

V. 144. Κυανέας] *Cyaneæ petræ* (quas, cum auctore no-o, Ptolemæus & Strabo in faucibus Ponti collocant) *mplegades* etiam dici solent, ut agnoscit Strabo lib. 1. nem-: παρὰ τὸ συμπλήττεσθαι, quod fingerentur nunc sejungi, nunc ire & collidi; unde ab Ovidio Trist. lib. 1. *instabiles* dicun-r;

Transeat instabiles strenua Cyaneas.

ic etiam à Dionysio, πλαζομένας, *errantes, ferri* dicuntur: ideo hil obstat quin πλαγκτὰς vocentur, æque ac Homericæ illæ, dyss. μ'. quas ab his fictas censet Geographus (licet poeta s alibi locet) qui etiam has difficilem per Ponti fauces tran-um revera facere affirmat, unde à Seneca in Med. *claustra ofundi* vocantur. De his autem, (quia *tanquam viva move-*proditum est) *quasi de animantibus* loquitur Dionysius; uti ndarus eas vixisse antequam Argo eas transiret, aperte di-re ausus est: ideo Epitheton ἀναιδέας, non ineleganti me-phora, illis addit, quasi *clamosis & obstreperis*, ob sonitum iem collisę edere perhibentur, cum Homerus illud epithe-on petris & saxis, ubi nulla talis ratio subest, durius adhi-eat, Iliad. δ'. & ν'. Videantur poeticæ *Symplegadum* descri-tiones apud Euripedem, & Senecam in Medea. Quas vero xplicationes fabularum de Scylla & Planctis petris in freto iculo Justinus affert, eæ his non male accommodari pos-nt, *fingi* sc. *latratus aut gemitus audiri ob strepitus undarum ru-ibus allisarum; & fabulas ortas de rupibus aut promontoriis coeun-ibus inter se & rursus discedentibus, quibus solida intercipi navi-ia dicuntur, quod procul intuentibus conjungi promontoria videan-ur, quo cum acceßeris, discedere ac sejungi arbitrere,* Just. lib. 4. odem modo fabulas de *Cyaneis* hisce explicat Plinius lib. 4. ap. 13.

V. 146. παρὰ πέπλατας ἔγγυθι Πόντου] *Pontus Euxinus* (teste trabone lib. 1.) Πόντος καὶ ἄξενος antiquis dictus est, tan-

quam

quam mare maximum, & quasi Oceanus alter, unde hodie etiam ab Italis *mar maggiore* appellatur. *Axenus*, *inhospitalis* olim dictus est, sive ob maris turbulentiam & importuosa litora, sive ob barbaros accolas, ut testatur Ovidius in Trist.

Frigida me cohibent Euxini litora Ponti,
Dictus ab antiquis Axenus ille fuit:
Nam neque jactantur moderatis æquora ventis,
Nec placidos portus hospita navis habet:
Sunt circa gentes quæ prædam sanguine quærunt,
Nec minus infida terra timetur aqua.

Postea in *Euxinum* nomen mutatum, (*Pontus Euxinus*, *quondam Axenus*, Plin. lib. 4.) sive ob Græcorum urbes in ejus ostore conditas, unde hospitalior ea ora facta est, Strab. lib. 7. sive κατ' εὐφημισμὸν solum; negat enim Ovidius etiam suo seculo nomen hoc ei vere convenire,

Euxinus falso nomine dictus adest.

V. 154. Αὐτὰρ ἀμφοτέρωθεν ἀντίαι ξυνίασιν] Apparenter scil. *concurrunt*, ut Eustathius explicat, si quis procul intueatur; quod tamen non ita intelligendum ac si procul videri possent quasi coeuntia, cum (teste Strabone lib. 2.) bis mille & quingenta stadia distent, quæ milliaria 312. conficiunt, adeo ut impossibile sit utrunque simul conspici, unde addit Dionysius, ---------οὐ μὲν ἐοῦσαι Ἐγγύθεν, &c. Poetica quidem hyperbole est, qua propinquitatem promontoriorum istorum indicat, sequentia tamen verba mox subjiciens, ut sano sensu istis sumantur. Et quid si dicat ἀντίας ξυνίεναι, id est, frontibus adversis concurrere, quia promontorium alterum alteri ex adverso prominet, Metaphora ab arietibus aut tauris ducta adversis frontibus quasi ad pugnam paratis? à quo non abludit alterius promontorii nomen, quod Κριοῦ μέτωπον, *frons arietis*, dicitur; uti etiam nomen Carambis *caput erectum* significare videtur, à κάρη vel κὰρ *caput*, & ἀμβῶ, quod valet ἀμβαίνω, *ascendo*.

V. 156. Ἐκ τῶ δ' αὖν] Idem plane asserit Strabo lib. 2. qui de Ponto loquutus, subjungit, Ἔστι δὲ διάλαμψις τοῦ πόντου τινὸς εἰς, καὶ μέσον γάρ πως αὐτὸν διὰ προσπίπτουσι. Ubi tamen pro προσπίπτουσι (quod vulgo editur) προσπίπτουσι, *prominent*, Casaubonus legendum censet; quod superiori interpretationi nostræ convenientius, nec hyperbolis talibus, qualem altera lectio præ se fert, Geographus assuetus est.

διάλασιν] Quod promontoriis istis vastum hoc mare in medio in angustius cogatur, angustiis autem maria quasi dirempt

npta pro diversis haberi soleant, licet continua sint; sic a[b]
gæo Propontis, ab hac Euxinum ipsum dirimitur: vel
od procul intuentibus promontorio conspecto mare ter-
nari videatur, ubi vero ad illud accesseris rursus quasi
vum mare pandatur; ut satis commode hoc explicat Eu-
thius, si quod ille de ambobus promontoriis, quasi simul
nspectis, profert (quod impossibile) de alterutro tantum
elligas, visum terminante, si non in mari medio, sed ver-
alterum promontorium navigetur.

V. 157. Τόρνῳ] *Ambitu*; Metaphora à rebus quæ torno
trumento rotundæ formantur: alterutra enim pars hujus
ris, ut & Scythici arcus, aliquantum in rotundam for-
m circumducitur, licet non usquequaque rotunda sit.

μμαπ τόξε] *Nexui arcus*, hoc est, arcui tenso, unde extre-
ejus magis in rotundam formam contrahuntur. ita Stra-
, εἰκάζουσι δέ τινες τὸ χῶμα τῆς ἀκρωμέρας ταύτης ἐντεταμένῳ Σκυθικῷ
. Scythicus autem arcus, cui tam Strabo quam Plinius
ntum assimilant (*retro curvatus magno littorum flexu in cor-
: utrinque porrigitur, ac si plane arcus Scythici formâ*, Plin. lib.
ap. 12.) in medio incurvatur; quam curvaturam pro-
ntorium Κριοῦ μέτωπον, Pontum in medio contrahens, re-
e videtur.

V. 158. δεξιὰ Πόντε] *Australe* scil. *latus*, quod à dextra
è Bosphoro versus μυχὸν naviganti, & in recta fere linea
enditur, Carambi excepta.

V. 161. κεφάων] Arcus scil. ipsius, qui cum in medio in-
vetur, partes ejus duæ à media curvitate duobus corni-
assimilantur, v. 162.

V. 164. Σκύθαι ἀμφινέμονται] Tauri enim & Mæotæ ipsi
thicæ sunt gentes, & Taurica Chersonesus *Scythica* e-
n dicta, teste Strabone lib. 7°. qui & Chersonesum cum
nis locis *Scythiam parvam* dictam refert; cum ulteriora ad
naim Sarmatæ tenerent, & inter minorem hanc & majo-
Scythiam interpositi essent. *Ad lacum Mæotici, ad Ta-
in Sauromatæ*, Mela lib. 1. cap. 2.

V. 165. μητέρα Πόντε] Scythica lingua *Temerenda* eo sensu
Plinius testatur, lib. 6. cap. 7. & hinc *Mæotida* dictam, à
nutrix, censet Eustathius, quasi *Ponti nutricem* (quod,
uti mater aut nutrix, Pontum aquis alat:) cui equidem
ius quam Plinio assentior, qui à Mæotis accolis nomina-
refert; *Mæotæ* (inquit) *à quibus lacus nomen accepit*, lib. 4.
12. Sed prius lacui quam populo nomen inditum vide-

tur. Μαιῶτις λίμνη, & Herodoto Μαιῆτις, dicta est à μαῖα, u ab Ἀσία Ἀσιῆτις, cum alio nomine à Scythis, Plinio teste vocetur: ideoque verisimile est, Græcos Scythici nomini sensum illo Mæotidis nomine interpretari voluisse; deind ejus accolas Mæotas vel Mæoticos dixisse, ut Ponti Euxir accolæ Ponticæ gentes vocatæ.

V. 168. Κιμμέριοι ναίουσιν] *Cimmerios*, à quibus Bosphoru Cimmerius nomen accepit, Scythicam gentem esse affirma Eustathius; & Plinius eos plane Scythas vocat, lib. 6. cap. 1. Strabo tamen eos à Scythis distinguit, eosque, cum magn aliquando in Bosphoro potentia essent, & regiones ad dextu Ponti latus incursionibus vexarent, à Scythis inde expulsc refert. Probabile autem sentit Cimbros è Germania e: trema profectos (qui postea in Italiam incursiones fecerun cum prædones & vagi essent, loca ad Bosphorum olim o cupasse, eumque inde Κιμμέριον, quasi Cimbricum, dictur cum Græci Cimbros Κιμμερίους appellent, lib. 7. A Gome Japheti filio Cimmerios originem ducere Vossius arbitr tur, & verisimilius putat Cimbros horum ἄποικους fuisse qua è converso: cui & nos assentimur, cum antiquissima sint qu de Cimmeriis hisce feruntur, Cimbrorum Germanicoru nomine nondum audito; & probabile sit Gomeri poster prius loca Orienti viciniora occupasse, quam in extrema Germaniam migraverint. Ab his etiam Cimmeriis H merum (qui extrema ad Septentrionem eos habitare audi rat) fabulam suam de Cimmeriis finxisse putat Geographi quos in perpetuis tenebris agere fabulatur, Odyss. 11.

Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποθ' αὐτοὺς
Ἠελίῳ φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν.

vide Erasmi Chiliad. adag. *Cimmeriæ tenebræ.*

ὄρος Ταῦρος πρὸς Ταύρῳ] *Tauros Scythas* (ut & *Taurica Chersonesum*) *à monte Tauro* ibi sito dictos innuit; cujus etia Herodotus meminit. Dubitat Eustathius an sit pars illi Tauri qui hinc inde per universam fere Asiam porrigitu (quem quidem affirmat Solinus contra *Mæoticum lacum* [sti, *deinde Riphæis jugis se connectere*, cap. 41.) an vero ali quisquam ejusdem nominis. Sed siquis ibi mons Taurus (quem Geographi plerique silentio prætereunt) certe Ta rus dici non potest tanquam pars Tauri Cilicii: licet eni Corax (Caucaso contiguus, à quo ad Taurum continua se juga) proxime Mæotidem accedat, ibi tamen desinit: qu si post Bosphorum (ubi vasta iterum juga attolluntur, Plin. l.

c. 12

12.) resurgere censeretur; nulla tamen ratio esset cu-
omen primum, quod Ciliciam relinquens statim amiserat,
ost tantum terrarum spatium hic resumeret.

V. 171. Ὅφρα καὶ οὐκ εἰσιδὼν] Argumento ab utili & jucundo
studium Geographiæ lectorem hortatur. Ὁπωπὴ *facies* me-
phorice ponitur pro *terræ formâ*, seu ejus imagine animo con-
pta; quam Geographiæ perito ἔφεξιν fore affirmat poe-
, quod *ita cognitam & intellectam* significat, *ut prompte de ea dis-
ere possit.*

V. 173. πφωσπόμφ] Πφαύσκω poet. à φάω per reduplí-
tionem. vide in vers. 30.

V. 174. Ἥτοι μὲν Λιβύη] *Libyæ* initium ad Gades faciens,
m inde extendi ait ad Austrum & Orientem, eamque, cum
abone lib. 2. *trapezio* confert, hoc est quadrangulo, cujus la-
a inæqualia sunt, nec parallela: ita scil. ut linea obliqua à
dibus (ubi angulum acutum hi auctores statuunt) secundum
eani Atlantici litus ducatur, quam lineam omnium brevis-
am faciunt, ideoque latus illud angustissimum; secundam
ic oppositam, sed aliquanto productiorem, Nilus, ad o-
ntalem Æthiopiæ partem, aut sinus Arabicus, constituat;
autem connectantur lineis duabus, quarum unam faciat *li-
mediterranei maris* (quod à *freto Herculeo ad Alexandriam*,
abone teste, *linea fere recta producitur, Syrtibus exceptis*, cum le-
da angula fere rectu ad Alexandriã constituens,) quartã, hu-
oppositã, Æthiopiam tum cognitam ad Austrum terminans,
ilo ad Oceani sinum Hesperium ducatur. Sed auctoribus
prorsus incognita fuit Australior Æthiopiæ pars, nec Oc-
uam Africam τὴν παφηκωνῖτιν satis comperta habuerunt;
le eam nimis contraxerunt, angulum acutiorem circa Gades
stituentes quam rei veritas postulat. vid. vers. 177. Fatetur
dem Strabo lib. 17. se eam Africæ partem ex sola conjectu-
lescribere, nec latitudinem scire: λέγομεν ἐξ εἰκασμοῦ, διὰ τὸ ἄ-
στιον, ὡς οὐδ' ἂν τὸ μέγιστον ἂν πλάτος τῆς χώρας ἔχοιμεν λέγειν:
us rei rationem paulo ante reddiderat, ἔρημος γάρ ἐστιν ἡ πολλὴ
μεσογαίας καὶ τῆς παφηκουσίπδος: unde quasi in re incerta flu-
ans, modo trapezio Africam confert, modo triangulo, an-
um rectum circa Ægyptum habenti, oram ad Oceanum
uc magis contrahens. Nos igitur duplex diagram-
hic exhibemus; primum Africæ figuræ à Dionysio
criptæ respondens, secundum Ptol. mœi descriptioni,
ad eam Africæ partem quæ Dionysio cognita fuisse vide-

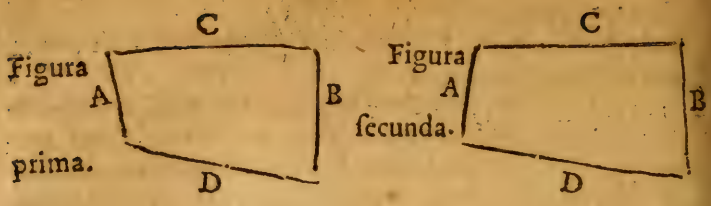

In utroque præsenti diagrammate Africæ longitudo erit ab Oceano Atlantico, A ad Nilum B; latitudo à mari Mediterraneo C, ad Æthiopiam extremam D: & latitudo quidem minor ad Oceanum occiduum, ubi minor Æthiopiæ portio ad Austrum tunc detecta quam sub Ægypto, ideo linea Australis ibi sursum ducitur, teste Strabone, latus occiduum in angustum contrahens; major vero latitudo ad Nilum. Non quidem secundum posteriorem ex supra propositis figuram ut veritati magis consentaneam, in tabulis nostris Africam tunc detectam describimus.

V. 175. *Τραπέζιον*] Proprie *mensulam* significat, hic autem pro figura Geometrica ponitur, *quadrangulo* scil. *non parallelogrammo*, (ut modo dictum) à Geometris sic nominato, quo quædam veterum mensæ certi cujusdam trapezii (neque enim omne trapezion ejusdem planè formæ) figuram referrent. Nec cum Martinio arbitramur trapezion mensulam referens, ei nomen primo inditum, illud fuisse quod describit Hesych. ius: τὸ τὰς μὲν δύο πλευρὰς ἀπεναντίας πρὸς ἀλλήλας ἔχον ἀνίσους, τὰς δὲ ὀπίσθιον γωνίας ἴσους ⏉; per synecdochen vero, aliis quadrangulis non parallelogrammis idem nomen tribui. Multo autem melius Libya tunc detecta trapezii supra descripti formam refert, quam trianguli, cui Strabo lib. 17. eandem confert, cui figuræ ipsa rei veritas plane repugnat.

V. 178. *ἄγχι θαλάσσης*] Avienus legisse videtur ἄχρι θαλάσσης, cum sic verterit,

---------- *istius oræ*
Terminus immensis Arabum concluditur undis.

Verum sibi parum constabit Dionysius, si sinum Arabicum hic pro Africæ termino sumat, cum alibi perpetuo Nilum terminum constituat. vide vers. 262.

V. 179. *κελαινὰν Αἰθιοπῆα*] Nomini ipsi epitheton convenit; dicti enim *Æthiopes*, non ab *Æthiope Vulcani filio*, ut nugatur Plinius, lib. 6. cap. 30. sed *à vultus nigredine*; nomine scil. hoc à Græcis indito, ab αἴθω *uro*, & ὤψ *vultus*, quasi vultu solis co-

re perusto. A μέλας, μέλανος, per antistœchon fit poeti-
vox μελαινός.

V. 180. Τῶν ἑτέρων] Eorum scil. qui Orientalem Africæ
:tem incolunt versus sinum Arabicum. Innuit duplicem
e Æthiopiam; alteram Orientalem, quæ Ptolemæo Æthio-
sub Ægypto dicitur, alteram Hesperiam ad Oceanum
lanticum: sic Homerus,

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος.

nius lib. 5. c. 8. divisionem hanc desertis Africæ inter-
itis fieri sentit.

Ἐρεμβῶν] Troglodytarum scil. qui antiquissimis Græcis
μβοὶ dicti, ut Homero,

Αἰθίοπας θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς·

. παρὰ τὸ ἔρεβος ἐμβαίνειν, ut Τρωγλοδύται etiam dicti παρὰ τὸ
γλας δύειν, quod in speluncis subterraneis degerent ob
ementem solis ardorem. Ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἔρεβον ἐμβαίνειν Ἐ-
ὲς ἐτυμολογοῦσιν οἱ πολλοί, ὃς μεταλαβόντες οἱ ἑτέρων ὅπη τὸ σα-
ρὸν τρωγλοδύτας ἐπάλεσαν, Strab. lib. 1. Nomina enim hæc
it Strabo à Græcis imposita, cum aliud nomen inter se
erent; ut Græcis Σύροι dicti qui inter se Aramæi. Tam
iopiam certe quam vicinam hanc regionem (quam ple-
te Arabiæ, aliqui Æthiopiæ adjiciunt) Hebræi *Chus* vo-
int. Scaligeri tamen sententia, qui Erembos dictos censet
si Occidentales, ab עֶרֶב *ereb*, quod ἑσπέραν notat, non
tsus rejicienda videtur, modo hoc respectu reliquæ Ara-
ultra sinum ad Orientem sitæ intelligatur, quam ab eo-
themate nomen accepisse haud facile illi assentiemur.

. 181. Παρδαλέη] Subintelligendo δορᾷ, *pelli* scil. *pan-
næ*. Similitudinem hanc à Strabone lib. 2. Dionysium
pisse verisimile, qui se à Cn. Pisone, qui provinciam
rexit, accepisse refert, *quod inter deserta multa habitatio-
hinc inde interpuncta sit, ut pellis pantherina maculis.*

. 183. κυανῆσι φολίδεσσι] Allegoria hic est, Metaphori-
nim dictionibus continua serie utitur auctor, ita ut se-
la comparatio latenter insinuetur, Africam scil. similem
serpentis exuviis, squamis cæruleis subinde variegatis;
ες enim proprie serpentis squamæ, ut & κυανοὺς draconis
ieton, Iliad. λ'. κατάστικτος vero metaphorica hic dictio
à notis inustis quæ στίγματα Græcis vocantur.

. 185. Μαυρούσιοι θ' ἕθνεα γαίης] *Mauritii* Græcis plerisque
ıtur qui Latinis *Mauri, gens magna & opulenta*, teste Stra-
lib. 17. Hos sic dictos plerique censent *à fusco colore*

ἀμαυρὸς enim, quod & μαυρὸς per Aphæresin, obscurum & fuscum significat; sic Isid. Orig. lib. 14. cap. 5. Romani *Mauritaniam duplicem* constituerunt, alteram *Tingitanam* dictam proxime Oceanum, à *Tingi urbe* ad fretum Herculeum sic dictam; alteram *Cæsariensem*, ab urbe denominatam quam *Cæsaream* mutato nomine vocavit Juba rex (Jubæ filius qui adversus Cæsarem pugnavit) cum antea Iol diceretur Strab. lib. 17.

Tingitana autem sola hic intelligenda, quippe quæ sola ab antiquioribus Geographis Mauritania appellatur, cujus finis Molochath seu Mulucha fluvius, qui Mauros à Numidis Massæsyliis ex Strabonis sententia disterminat; cui succinit Plinius, *Amnis Mulucha Bocchi Massæsylorumque finis*; cum e Ptolemæi sententia idem fluvius Mauritaniam Tingitanam à Cæsariensi separet, lib. 4. cap. 1. Meminit quidem Plinius duplicis Mauritaniæ, alteri autem recens impositum Mauritaniæ nomen innuit; *Siga oppidum* (inquit) *Syphacis regia, ulterius jam Mauritaniæ.* Et de Tingitana loquens, *Gens in* (inquit) *Maurorum præcipua, unde nomen provinciæ, quos plerique Mauritios dixerunt*, lib. 5. cap. 2.

V. 186. Τοῖς δ' ὄπι δὴ, Νομάδων] Quæ Ptolemæo & alii istius seculi Geographis *Mauritania Cæsariensis* dicta (Numidiæ nomine angustis terminis prope Ampsagam flumen coarctato, Plin lib. 5. cap. 3. Solin. l. 26.) ea fere tota *Nomadum regio* ab antiquioribus habita est; cujus maximam partem tenebant *Massæsylii*, Mauris proximi, quibus Syphax imperavit & *Massyliæi*, his ad Orientem contigui, ubi antiquum Massiliæ regnum, cui postea Syphacis etiam regnum à Romanis concessum, Strab. lib. 17. Dicti autem *Nomades* (& inde Numidiæ finis *Numidæ*, ut *Iapodes Iapidæ*) à permutandis pabulis, Plin lib. 2. cap. 3. scil. à νομὸς *pascuum*, quod, omissa agricultura greges tantum pascerent, & *vagi errarent*, *mapalia sua*, ut habet Plinius, *plaustris circumferentes.*

V. 192. Οὐδὲ βοῶν μυκηθμὸς] Hoc eatenus fortasse verum quod boves in stabula non deducerent; Hyperbolicum vero si eos neget armenta & greges pascere, sed ipsos in σχοινοτένειαν (quam vocem bobus solis proprie convenientem μεταφορικῶς ad homines transfert) *tanquam pecora pasci* herbis & fructibus è terra sponte nascentibus, ut de primordialium poetæ ferunt. vide Ovid. Metam. lib. 1. Verum enim dicit Strabo hos non tantum ῥιζοφάγους, verum & κρεοφάγους fuisse, γάλακτι δὲ καὶ τυρῷ περιφορβίοις· qui & Masiniſſam

eos ad civiliorem vitam & agriculturam perduxisse·
194. Νῆιδες] à νὴ partic. priv. & εἰδέναι *scire*; ἀπὸ δὲ ab *a* priv. & ἀκούομαι inus. (unde πυνθάνομαι) *audio*, *in-*
o; q. d. *adeo ignari, ut ne fando quidem quicquam ea de re per-*
int.

196. Καρχηδὼν, Λιβύων ἀφ'] Ad *Africam proprie dictam* ccedit, à Numidis ad Syrtim majorem extensam; cujus ina quondam urbs ea quæ Græcis Καρχηδὼν vocata, La- *Carthago*, *à Carthada Punica lingua novam urbem significante*, Livio; quod & confirmat Solinus cap. 30. קרתא Syris *urbs* est, ab Hebræorum voce קרת, quibus eti- חדש *novam* significat. Ea à Didone, seu Elisa, condita r, è Tyro Phœnices urbe huc profecta: hinc incolæ Ro- s *Pœni*, quasi *Phœnices*, vocati; unde adjectivum *Pu-* , sicut color qui Græcis φοινικοῦς, illis *puniceus* dicitur. quod ad eorum opinionem spectat, qui à *Zoro* & *Carche-* onditam ferunt (ut Eusebius in Chronico) ii in magno e versantur: *Zorus* enim non homo fuit à quo condita ed *ipsa urbs Tyrus* (Hebræis צור, id est *Zor*, vel *Tsor*) olonia *hæc deducta*; *Carchedon* vero ipsius *novæ urbis no-* Græcis nonnihil immutatum, quod modo indicavi- aliunde quam ab hominis nomine prodiisse. Urbs ortu nobilis fuit, ut auctor hic notat: de quo Strabo, ταύτην τὴν ἀποστολὴν οὔτε λιβύες καὶ ὁ Κάδμος νησίον ἀφιερῶς Ευ- ξεινόμενον, ἔχοντι νεωσοίκους ἐκπεφραγμένον κύκλῳ. De hujus incrementis (quæ magnam Europæ & Africæ partem ubjecit) consulatur ibidem Geographus: urbe autem à anis capta, coacti sunt Pœni quotquot superierant inde are, unde Dionysius *Libyum* esse dicit cum *prius Phœ-* fuisset; colonis enim Romanis eo deductis, Plin. l. 5. 4. mistos Afros Masiniss subditos verisimile, quibus Carthaginensis pars tradita, Strab. lib. 17.

197. Καρχηδὼν, ὡ' μῦθος] Non urbem totam, sed ar- quæ Byrsa dicta est. Ferunt enim Didonem tantum spatium ab Hyarba in Libya regnante emisse, quantum bubulo, pro quo hic per Synecdochen vox βοὸς usurpa- circumdare posset, eoque in lora minuta concisso locum ondendæ circumdedisse, unde ea *Byrsa* dicta, à βύρσα *n.*

Mercatique solum, facti de nomine Byrsam,
Taurino quantum possent circumdare tergo. Virg. Æn. 1.

vero in doctissimi Vossii sententiam pedibus eo, qui

Pœnos arcem *Loisra*, seu *Bozra*, quod ipsis & I
bræis *munimentum* significat, vocasse censet, pro quo c
Græci βύρσα scriberent, hinc fabulæ isti occasio præbita, q
βύρσα illis *corium* significat.

V. 198. Σύρτις] vide in vers. 104. & 107.

V. 203. Ἄμπωτις] Ab ἀναπίνω *resorbeo* (comp. à
bibo) fit ἀνάπωσις, & hinc per syncopen ἄμπωσις & ἄμπω
æstuantis maris recessus, quo aquas quasi *resorbet*.

V. 205. Νέλω πόλιν] Tmesis, pro Νεάπολιν. Errat aut
Eustathius, dum Neapolin hanc eandem cum Lepti pa
censet. Ea juxta Adrumentum (scil. inter Syrtim minor
& Carthaginem) sita, Plin. lib. 5. cap. 4. Ptol. lib. 4. cap
Hæc inter Syrtes duas ab auctore statuitur, ubi etiam sta
Strabo Νεάπολιν ἣν καὶ Λέπτιν καλοῦσιν. Eundem etiam sit
Lepti magnæ assignat Plinius. Majorem igitur Leptin
oportet, quæ aliter Neapolis dicitur: cui & aliqua Pt
mæi exemplaria plane consentiunt, Leptin magnam & N
polin synonyma faciendo. Plinius quidem, præter Lep
Neapolin ibi nominat; *Oppida* (inquit) *Neapolis*, *Tap
Abrotanum*, *Leptis altera*, *quæ cognominatur magna*: unde p
babile est oppida quidem primo diversa fuisse, sed adec
cina, ut quasi in unum coaluerint, & vulgo pro uno ha
fuerint.

Ἧς ὑπὲρ αἶσαν Λωτοφάγοι] Nota Homeri Odyss. lib. 9.) de
tophagis fabula. Ulyssis socios ad eos delatos refert, adec
ti dulcedine captos (*sive is arboris fructus* fuerit, ut Plin
sentit, *sive herba*, cui sententiæ Eustathius in Hom. po
favet) ut inde abduci non possent. Insulam *Meninge*
Syrti minore Lotophagorum terram fuisse, quo Ulysses
pulit, verisimillimum sentit Strabo, quæ & *Lotophagites*
lemæo cognominatur. Idem tamen Ptolemæus (quasi i
utramque sententiam fluctuans) alios Lotophagos hic
Syrtin majorem statuit. Cum auctore vero nostro plane c
sentiunt Mela lib. 1. cap. 7. Plinius lib. 5. cap. 4. & Soli
cap. 30. *In intimo recessu* (inquit Solinus) *Syrtis majoris ad*
lænorum aras fuisse Lotophagos didicimus, nec incertum est. Ita
dem ille. at ego non audeo in re fabulosa certi quicq
statuere (præsertim cum Lotus, teste Plinio, passim in Af
crescat, & quæ nostra sententia sit de locis hujusmodi vi
vers. 461.) vincit autem testium numero Dionysii senter
De arbore quæ pro *Loto* habetur, *& herba* quam eodem no
me donant, videatur Plinius lib. 13. cap. 17. & *de ar*

Cl.

Cl. Salmasius in Plinianis exercitationibus. Ego autem ad eo-
rum sententiam accedo, qui Loti nomine *arborem, non her-
bam*, ab Homero notatam statuunt, cum vocet λωτοῦ μελιη-
δέα καρπὸν, quo Ulyssis socii adeo avide vescebantur, arboris
certe fructum fuisse innuens.

V. 209. Νασαμώνων] *Nasamones, quos antea Mesammones Grae-
i appellavere, ab argumento loci, medios inter arenas sitos*, Plin.
ib. 5. cap. 5. Hos maximam Psyllorum partem deleviſſe, eo-
umque sedes tenere idem refert, lib. 7. cap. 1. Fit autem
ox φθίμενος vel per syncopen pro φθιόμενος, vel, ablato aug-
nento, & translato accentu, pro ἐφθιμένος, ut κλίμενος pro ἐκ-
ισμένος, v. 869.

V. 210. Οὓς Διὸς οὐκ ἀλέγοντας] Pintiani errorem notat Sal-
nasius, qui ex hoc loco colligit ideo à Romanis deletos Na-
amonas, quod *Iovem contemnerent, inferos* scil. *non superos, co-
entes*, ut de iis refert Herodotus, de Augilis vero Mela. In-
eritus causam verbis citatis indicari sentit etiam clarissi-
nus Vossius, de Orig. Idol. lib. 1. *quod* scil. *nullo Iovem &
uperos honore dignarentur, solo inferorum cultu contenti.* Mihi
uidem verisimile fit, his verbis non rebellionem tantum, ut
almasio videtur, verum & neglectum Iovis cultum, ab He-
odoto notatum, obiter poetam innuere. Non tamen exci-
ionis causa istis verbis significatur, neque enim Romanis
uræ fuit quos deos colerent gentes ipsis subditæ; sed ideo
eleti sunt, quod contra Romanos arma rebellantes sum-
serint, quod sub Domitiano contigisse, ex Eusebio, qui hæc
erba habet, Δάκες καὶ Νασαμῶνες ἐπαναστάντες Ῥωμαίοις ἐφθάρησαν,
x pluribus ex Zonara, qui fusius tam rebellionem quam ex-
idium eorum narrat, probat doctissimus Salmasius.

V. 211. Ἀσβύσῃ θ' ὅθι πῖσα] Plinio & aliis *Asbetæ* vel
Asbytæ. Hos lasere vivere falso dicit Solinus, cap. 31. male
nterpuncto Plinii codice in errorem ductus, ut contendit
Cl. Salmasius in Plin. exercit. p. 381. qui etiam Asbystarum
erræ partem fuisse eam ipsam ubi Cyrenæi urbem condide-
unt, ex Callimacho notat, qui ipsum Cyrenarum solum
ocat -- Ἀσβυστίδα γαῖαν.

V. 212. Καὶ τέμενος Λιβυκοῖο θεῦ] *Iovis Ammonis tem-
lum* intelligit, olim inter septem orbis miracula numera-
um, de quo consulatur Curtius lib. 4. & Strabo lib. 17.
ui oraculum ibi olim nobilissimum fuisse; ubi dei nutibus
esponsa dabantur, suo vero tempore neglectum refert.
Ammonem autem dictum volunt aliqui ab ἄμμος *arena*,

quod

quod inter Libycas arenas templum positum esset, quod innuere poetam censet Eustathius, dum dicit Ἀμμάδιον τὸν πολλῆς. Sed cum vocabulum illud origine Græcum non sit, sed ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διός, teste Plutarcho lib. de Iside & Osir. probabilius est, quod statuit Fullerus Miscell. lib. 2. *Solem* (quem *eundem cum Iove* fuisse probat Macrobius, Saturn. lib. 1.) hoc nomine cultum; is vero Hebræis חמה *Hammah* dicitur à חמם *calere*, unde *corniger Ammon* fingebatur, *ad radios designandos* à sole emicantes, sicut eadem vox Hebraica & radios & cornua significat. Alii vero *Ham* filium Noah, cujus posteri Libyæ cultores, *Hammonis* seu *Ammonis* nomine pro deo hic cultum censent: quod Vossio placet, de Orig. Idol. lib. 1. nec eidem Fullero aut nobis displicet; cum ab hoc *Ham* vel *Cham* Ægyptus *terra Cham* dicatur, Psal. 105. & Χημία in sacris Isidis vocatam Plutarchus testetur.

V. 213. Κυρλώη τ' ἐϋππος] Eodem epitheto urbem hanc ornant Pindarus & Callimachus: ideo Papius lectionem hanc, quam etiam Priscianus sequitur, alteri, quæ pro ἐϋππος ἐύπυργος habet (quam Avienus sequutus, qui vertit, *Urbs procera arces*-) non sine ratione præfert. Astipulatur etiam Strabo, Αἴγιλα ἡ Κυρλώη κτίσμα Βάττου, ἱπποβότου ἐστὶν ἀρίστη. Hæc urbs magnam Libyæ partem sibi subjecit, quæ inde *Cyrenaica* dicta est, in cujus extrema ad meridiem parte, τῇ ἀοικήτῳ proxima, *laserpicifera regio* est, de qua Strabo l. 17; & pars ejus maritima *Pentapolis* dicta est, à quinque urbibus illustribus, Berenice (quæ olim Hesperides, ubi fabulosos Hesperidum hortos aliqui statuunt, vid. Strab. lib. 17.) Arsinoe, Ptolemaide, Apollonia, & ipsa Cyrene, Plin. lib. 5. cap. 5.

Ἀμυκλαίαν γῆν ἀνδρῶν] Cyrenis urbi hic tribuitur μιλησιακῶς quod Cyrenæis proprie convenit; nisi alteram lectionem, quæ pro γῆν habet ἕδος, potius amplecti libeat. Cyrenæi quidem Laconicæ originis fuere, & Ἀμυκλαίαν pro Λακώνων hic ponitur per Synecdochen, quia Amyclæ Laconiæ urbs: non autem ab Amyclæis ipsis Cyrene condita, sed à Theræis, qui olim Laconum coloni. Strabo de Cyrene, lib. 17. Ἔστι δὲ Θηραίων κτίσμα, Λακωνικῆς γένους: quod & vetus Aristophanis Scholiastes confirmat. Cum vero *Fatum Lacedæmonium Cyrenas condidisse* dicat Solinus, cap. 30. tam hic quam Dionysius hoc sensu intelligendi, quod Battus & ejus socii à Laconibus originem duxerint, non quod ipsis

Laco-

conia (cujus urbes Amyclæ & Lacedæmon) locus natalis rit.

V. 215. Ταίτηλοι δ' ἐφύαθεν] Scopum auctoris noſtri non elligere videtur Ortelius, dum notat eum inter Marmaas & Nigritas Gætulos deſcribere; neque enim à Marmais ad hos progreditur tanquam proxime ſitos; ſed poſtam omnes mediterranei maris accolas à Mauris ad confiii Ægypti deſcripſit, jam ad interiores Libyæ partes deſibendas accedit, quas & *ſuperiores* vocat, ſive quia *remores* ſunt ab ipſius patria, quod mihi maxime arridet, vid. in rſ. 138. ſive quia *mari proxima inferiora*, loca vero mediternea & *à mari remota ſuperiora* Geographis habentur, ut de yſia & Germania ſuperiore & inferiore conſtat. Et 4 iidem præcipuos Libyæ interioris populos numerat, ab ccaſu & Septentrione initium faciens: primo Gætulos minat, Mauris proximos, Ptol. lib. 4. cap. 6; deinde ultra s ad Meridiem ſitos Nigritas & Phauruſios; poſt hos ramantas magis ad ortum poſitos, ſecundum Ptolemæum, Plinium lib. 5. cap. 8. quos tamen ultra reliquos modo emoratos ad Meridiem ſtatuere videtur Dionyſius, ſi ὑπὲρ αἶαν legendum ſit, (nam ὑπὸ γαῖαν habent exemplaria ædam) hoc enim valebit *quorum ultra terram*, ut Libyæ terioris extrema, Æthiopiæ interiori contigua, Garamanus tribuat. Dein enumeratis hiſce Libyæ populis, ultimo thiopas recenſet, poſt hos omnes ad Meridiem ſitos. Eom modo Strabo gentes has enumerat, ſed ordine inverſo, ὑ μὲν μεσημβρινώτατος Αἰθίοπας προσαγορεύει, τοῦ δ' ὑπὸ τούτοις ὑ πολέσιος Γαραμάντας, καὶ Φαυρουσίους, καὶ Νιγίτας, τοῦ δ' ἔτι τούτοις Γαιτούλους. lib. 2. ubi ὑπὸ valet *citra*, ut ὑπὲρ *ultra*.

Νίγριτες] Qui & Νιγῖται dicti, quorum metropolis *Nigira*, colæ fluvii qui Ptolemæo Νίγειρ dicitur, & inde denomiati; quem cum Latinorum aliqui, more linguæ ſuæ infletentes, Nigrum dixerint, hinc Solini error ortus eſt, qui ab quæ colore ita dictum cenſuit, cap. 27. *Inde Niger eſt amnis, ui atro colore exit per intimas & exuſtas ſolitudines.* Barbarum otius vocabulum cenſendum: neque enim aut ipſi Libyes ut Græci à vocabulo Latino urbem Nigira vocarent; ſed a ſic Nigira à Νίγειρ fluvio, ut alia urbs Gira à Gir denomiatur: & quidem Νίγειρ ſeu Nigris (quod nomen ſuperiori úvii parti inditur) ac Γειρ ſeu Giris (quod inferiori, ubi è erra rurſus emergit) ab eadem origine varie deflexa vilentur.

V. 216.

V. 216. ὧν ὑπὲρ αἶαν] vid. in vers. 215.

V. 217. Γαραμάντες ἀπείριτοι] Non immerito dictum ἀπείριτοι, nam *Garamantes* maxima gens, teste Ptolemæo lib. 4. cap. 6. Hos quidem ab Æthiopibus hic distinguit Dionysius: ita Stephanus, Γαράμαντες ἔθνος Λιβύης. Solinus tamen cap. 33. eos *Garamanticos Æthiopas* vocat; & Ptolemæus quidem ipse, licet Libyæ interioris terminos longe ultra Nigrin fluvium protendat (quem Plinius lib. 5. cap. 4. & Solinus, Africam ab Æthiopia dirimere statuunt) Nigritas tamen, quos ipse inter Libyæ populos numerat, diserte Æthiopas vocat, lib. 4. cap. 6. ut videatur nulla exacta distinctio inter Æthiopas & Libyas propinquos fuisse, aut saltem Æthiopes quidam inter Libycas gentes vixerint.

ἐν δὲ μυχοῖσι] Ut sinuum maris extremos in terram recessus ita & ultimos terræ recessus Oceano proximos, Græci μυχοὺς appellant. Utrumque vero Africæ μυχὸν Æthiopes coluere, tum ad Oceanum Æthiopicum tum ad Atlanticum vide in vers. 180. Media etiam loca quæ mare Meridianum attingere crediderunt, sub nomine Æthiopiæ interioris comprehensa; sed ea deserta & fere incolis vacua putarunt *Prima Æthiopes tenent, media nulli, nam aut exusta sunt, aut arenis obducta*, Mela lib. 3. cap. 11.

V. 219. Αὐτὰρ ὅτ' ὠκεανῷ] Licet Æthiopes utriusque Oceani accolæ essent, ut modo dictum, ὠκεανῷ tamen in singulari dixit, quod is re unus, licet nomine multiplex, ipse habeatur, vid. vers. 28. & maris Atlantici cum Æthiopici ξύρρουαν statuat à meridionali Æthiopiæ parte; ubi quidem ea conjungi veteres plerique pro certo habuerunt. Sic auctor Peripli de mari Erythræo loquutus, ὁ μὲν δὴ τόπος ὠκεανὸς ἀνερρύηκε καὶ ὧν εἰς τὸν δύσιν ἀνακάμπτει, καὶ τοῖς ἀπεκμηκυσμένοις μέρεσι τῆς Αἰθιοπίας καὶ Λιβύης καὶ Ἀφρικῆς καὶ τῆς νότιον παρατείνων, εἰς τὸν ἑσπερίαν συμβολὴν θάλασσαν. Et terram prorsus finiri non longe ab Hesperi cornu & Prasio prom. crediderunt: ita Mela lib. 3. cap. 10. *Ipsæ terræ promontorio cui ἑσπέρας κέρας nomen est finiuntur* Hoc promontorium esse quod hodie Cabo de palma dicitur (potius quam Caput viride, ubi nullus est magnus ab occasu in meridiem litoris flexus) non temere statuit Salmasius.

συμάτης παρὰ πέμπτα Κέρνης] De *Cernes* situ adeo variæ & discrepantes sunt auctorum sententiæ, ut eas omnes conciliare plane impossibile sit. Nam (ut eos omittam qui eam non insulam, sed λιμένα Αἰθιοπίας, esse statuunt, vide Casaub. in Strab. lib. 1. & eos qui negant Cernen ullibi inveniri,

quæ est

: eſt ipſius Strabonis ſententia) alii inſulam in Oceano
antico ſtatuunt, ut Ptolemæus lib. 4. cap. 6. Polybius,
rnelius Nepos apud Plinium lib. 4. cap. 6. Eratoſthe-
apud Strabonem. Alii in Oceano Æthiopico locant (qui
dem eam inſulam deſignare videntur, quæ Ptolemæo
nuthias, hodie Madagaſcar, dicitur) cui ſententiæ Epho-
apud Plinium favere videtur, cum ex mari rubro in eam
igari tradat; licet Plinius ipſe, ut nec de magnitudine
s, nec de intervallo à continente conſtare affirmat, ita nec
itu certi quicquam ex propria ſententia ſtatuat. Quam
æ fuerint de Cernes ſitu ſententiæ, oſtendit tum Plinius,
Euſtathius, καὶ ἡ θέσις δὲ αὐτῆς διαφωνεῖται· οἱ μὲν γὰρ ἀνα-
λοῦ αὐλὼν ἑσπερινὴν, ὡς καὶ Λυκόφρων ἐμφαίνει, οἱ δὲ πλησίον,
ὅσοι δὲ καὶ ἄλλοι νοτίαν. Vere quidem ille de auctoris no-
ſententia judicat, eum ſcil. ad Meridiem Cernen locare,
ad Oceanum Meridianum, & extremas Æthiopiæ ad
trum partes, ita tamen ut planè in incerto relinquat u-
n ad Orientem an ad Occidentem magis vergat. Non
um ſane ad magni illius Salmaſii ſententiam hic acce-
e, quod Dionyſius per Æthiopes ſolos Heſperios hic no-
per Oceanum ſolum Atlanticum: non enim in præce-
ibus Occidentem verſus, ſed potius è converſo ab Occa-
d Ortum progreditur, poſt *Nigritas & Phauruſios Gara-
tas* nominans ab illis *ad ortum* poſitos, *poſt quos Æthiopas*
nium ultimos recenſet; ut ſi alteram tantum Æthiopiam
aret, Orientalem ad Oceanum Æthiopicum, potius quam
ſperiam, intelligi ex ſitu ipſo conſtaret. Sed præcipuus
e auctoris ſcopus fuit *primo Ioreales* Africæ populos enu-
are, *ſecundo loco mediterraneos, & tandem ad eos qui ultimi*
meridiem ſunt, Æthiopes ſcil. accedere, ut attento lectori
le apparebit. Et plurimi quidem auctores adverſam
iopiæ Cernen cum Dionyſio ſtatuunt: ita Plinius loco
to, *Cerne nominatur inſula adverſa Æthiopiæ* (verba autem
cedentia, *contra ſinum Perſicum*, non ad iſtam ſententiam,
priorem, pertinent, ut à Pintiano & Salmaſio recte nota-
;) ita Scylax Caryandæus à Salmaſio citatus, qui Phœni-
n navigationis à Gadibus Cernen ultimum terminum
ſtituit, ibi eos naves exonerare, & inde in continentem
ximam ad Æthiopas in ratibus exiguis merces tranſve-
e affirmans. Κέρνη δὲ νῆσος (inquit) τὰ ἐπέκεινα οὐκ ἔτι ἐστὶ
πλά. Licet igitur ex auctore noſtro de Cernes ſitu nihil
ligi poſſit niſi Meridionalem eſſe, ut nihil obſtet quin

Cernes

Cernes nomine Menuthias ab eo intelligatur; in hoc tame
Salmasii sententiæ subscribimus, quæ plurimorum aucto
rum sententiis firmatur, Cernen revera fuisse insulam A
lantici maris, contra quam Hesperii æthiopes colebant, i
erasse qui Cernen in Orientali Oceano collocarunt, d
cepti *Æthiopiæ* nomine, & *Eoam* pro *Hesperia* intelligente
aut navigationem Phœnicum à Gadibus factam è mari Ru
bro factam arbitrantes. Meridionalem etiam esse necesse es
ut statuit Dionysius, cum *ultima* haberetur, & *extremæ Æ
thiopiæ adversa*; & terminus navigationum ad Meridiem a
Ephoro & Scylace statuatur, sicut hic πυμάτη dicitur, tanqua
ultima ad Meridiem. Facile etiam errare potuerunt aliq
Orientalem eam statuendo, & in æthiopico mari, cum ξύρου
utriusque maris ad Meridiem statuerent. Quod si mihi h
in re conjecturam facere liceat, Cernes situm designatu
à Dionysio, & aliis qui æthiopiæ propinquam faciunt, (n
que enim Ptolemæi sententia, qui eam adversus Libya
citra Fortunatas statuit, cum his conciliari potest) nulli al
insulæ æque convenire sentio ac ei quæ Sti. Thomæ (ul
maximus sacchari proventus) hodie dicitur, in ultimo H
sperii sinus recessu positæ, ultra Hesperi cornu (hodie Cab
de Palma) ultra quod meridianum mare incipere, Ocean
Occiduo cum Eoo se conjungente, antiquis visum, ut al
eam in Atlantico mari sitam, alii in æthiopico, seu Meridi
no, non immerito statuere possent. Et ea quidem amœn
est insula, & fluminibus irrigua, ut de Cerne innuit poet
dum τέμπεα Κέρνης vocat. Ex adverso etiam Carthaginis el
quod de Cerne statuit Cornelius Nepos, *respectu longitudin*
cum sub eodem meridiano sit, (sicut Ἀ Ἑσπέρας Αἰθιόπων su
eodem cum Cinnamomifera regione parallelo positos, ult
Æquatorem scil. ὑπέκειθεν τῇ ἄρκτῳ Καρχηδόνα τόπων, Strab
lib. 2. affirmat, longitudinis scil. respectu) licet verba
de latitudine plerique interpretentur, quo sensu eorum se
tentiæ plane adversarentur qui Cernen juxta Æthiopiam st
tuunt, nec longinqua haberi posset à Gadibus ad Cerne
navigatio, cum Cerne ipsa juxta Gades esset. Neque ab hi
abhorrere videtur Polybii sententia, qui quanquam, Pl
nio teste, contra montem Atlantem Cernen statuat, Atla
tis tamen nomine montem quendam intelligit longo terra
rum intervallo ab Atlante vulgo dicto dissitum. *Atlante*
enim *medio spatio inter montem* ἀκρῶν ἔχοντα *dictum, & promon
tium Hesperium*, seu ἑσπέριον κέρας, *locat, à ceteris omnibus in ex
tremo*

mis Mauritaniæ proditum, Plinius lib. 5. cap. 1. Mons au-
n θεῶν ὄχημα in media meridianæ æthiopiæ parte, quatri-
i navigatione à promontorio quod Hesperion ceras voca-
r, à Plinio statuitur, lib. 6. c. 30. Sed Atlantis nomen, cui
versam Cernen statuit Polybius, fortasse effecit ut Ptole-
æus contra Atlantem vulgo dictum Cernen locaret, & ut
inius, Polybii de Cerne sententiam recensens, cum At-
ıte Mauritaniam extremam conjungeret; à qua tamen At-
ıtem suum longe dissitum Polybius, ipso teste verbis
ɔdo citatis, prodiderat. Sed de Cerne (de qua omnia
scura & incerta) plus satis.

V. 220. Βλεμύων ἀνέχεσι κολώνας] De montibus ubi Nili
tarractæ hoc intelligendum: neque enim καταῤῥάκτης ipsos
ɔpulos proprie significat, sed *præcipitem fluvii ipsius defluxum*,
ὁ διέξασιν διὰ τῆς ἠόνος, ut Aristides recte interpretatur,
ut à Cl. Salmasio in Plin. ex. notatum; licet non modo
Eustathio, verum ab antiquis quibusdam auctoribus
πανυμικῶς) scopuli isti Catarractæ dicantur. Ad Catarra-
s sitos Blemyas expresse affirmat Ammianus Marcell.
. 14; eosque ad Nilum ex utraque parte Meroes habitare,
ægyptiis conterminos esse, asserit Strabo lib. 17. ἀμφοτέρους
λους Αἰθίοπας, hos & finitimos vocans. Turpiter vero er-
, & sibi ipsi contraria scribit Eustathius, dum affirmat *illos*
pe Cernen sitos; (cum ipse Cernen paulo ante ex Dionysii
ıtentia in Australi æthiopiæ parte sitam affirmasset, Ble-
as autem ad Catarractas & ægypti confinia sitos agnoscat)
n aliam hic erroris sui ansam habens, quam quod Diony-
s Æthiopas prope Cernen habitare, Blemyas vero ante
hiopas, affirmet. Hoc quidem de æthiopibus verum (qui
ıge lateque dispersi ab ægypti vicinia ad extremam meri-
m & utrumque Oceanum) non autem de eadem æthio-
e parte. Prope Hesperios aut Meridionales æthiopas Cer-
, ante æthiopiam sub ægypto Blemyes. Blemyas ipsos
ırimi quidem æthiopas vocant, ut Strabo loco citato (li-
aliqui inter Libyæ populos numerent, vide in vers. 217.)
ab æthiopibus eos non multum differre innuit ipse Dio-
sius, ut recte notat Eustathius, dum eos αἰθαλέας *perustos*
cat, voce ab αἴθω deducta, unde & αἰθίοπες.

V. 222. Οἳς δήποτε Λιβύηθεν] In deserta jam ventum, ubi
or facilis, nec sat scio quem ducem sequar. Ptolemæum
nen & Eratosthenem (sicut ejus sententia à Strabone ex-
catur) utpote in vicinia habitantes, cum hic Cyrenæus,

ille

ille Alexandrinus esset, de Nili ortu & progressu verissim scripsisse sentimus; ideoque ubi inter se, & cum recentio rum descriptione consentiunt, (quod in plerisque fit) eo rum sententiæ acquiescemus. Hæc quidem Dionysii verb ita sonare videntur, ac si ille eorum sententiam sequeretu qui Nilum fluvium eundem cum Nigri statuunt, quem tra dit Plinius *juxta fines Mauritaniæ oriri*, (licet idem lib. 8 cap. 21. apud Hesperios Æthiopas eundem Nigrin oriri sta tuat, ubi non ex Jubæ, sed aliorum sententia loquitur) *& per Libyæ deserta ad Orientem fluere, terramque semel atque ite rum subire, & rursus emergere, & Nigrum quidem dici, dun per deserta fluit Africam ab Æthiopia dirimens, deinde Astapun ubi medios Æthiopas secat, postea diviso alveo circa Meroen flue re, à lævo latere Astaboran, à dextro Astusapen dictum, & rursus conjunctum aliquamdiu Sirin (vel*, ut alii legunt, *Cirin) tandem vero ad Catarracten ultimum Nilum dici.* Hoc Plinius se à Jub rege accepisse refert, lib. 5. cap. 9; in cujus verba Solinu juravisse videtur, eadem cum illo, totidem fere verbis, tra dens, ac Iubam auctorem citans; & eandem sententiam al etiam Latini amplexi sunt. Ego vero Nigrin in Nilum influc re, & proinde quasi Nili partem esse, facile concedam, eur terram subinde subeuntem & rursus emergentem nomin mutare, ut modo Niger, modo Gir, aut alio quopiam nc mine, appelletur, & tandem cum Nilo proprie dicto, siv aperte, sive subterraneis meatibus, conjungi. Sed ne cor cedam istum unicum aut præcipuum esse fluvium ex qu Nilus constituitur, aut eum in progressu Astapum dici, eju ve tantum brachia esse Astusapen & Astaboran, movent n tum recentiorum descriptiones, tum præcipue Ptolema & Eratosthenis auctoritas, quibus in vicinia habitantibt notior esse potuit Nili progressus quam Mauritaniæ regi, quo isti sua omnia se sumpsisse fatentur, ut omnium test monia qui hanc sententiam amplexi sunt in unius Iub conjecturas tandem recidant, qui Nili ortum regno suo ver dicare cupiebat. Nec prætereundum Plinium, licet Iub sententiam prolixe recitet, paulo tamen ante fassum esse N *lum incertis oriri fontibus.* Et isto sensu *Nilum è Libya ad rientem fluere* apud Dionysium commode intelligi non potes ac si Nigrin pro Nilo sumeret. Cum enim ille Nilum term num statuat, quo Libya ab Asia dividitur, & Africam Eur pæ junctam universum, Asiam vero alium constituere a firmet, nullum formæ istius vestigium maneret, si Æthiop

to

ad Atlanticum usque Oceanum Asiæ adderetur. Et ab-
e sane affirmant Plinius & Solinus Nigrin fluvium Afri-
ab Æthiopia dirimere. Si per Africam Libyam inte-
em intelligerent, licet in hoc à Ptolemæo dissentiant,
ion repugnantem haberent: sin nomine Africæ tertiam
s partem intelligant (quod aperte à Solino, cap. 30. in-
tur, Africa, inquit, *ab Æthiopia & terminis Asiæ Nigri*
ine, qui Nilum parit, scinditur; & ex Plinii principiis
equi videtur, cum Nilum Africam ab Asia dispescere,
rin vero Nilum esse statuat) næ illi miram quandam or-
iviſionem facient, Asiam per totius οἰκουμένης longitudi-
ab India & Serica ad Occiduum Oceanum protenden-
ut Africa & Europa conjunctæ vix tertiam ejus partem
arent, Africa vero vix decima pars orbis tunc cogniti

unc igitur Dionysii locum ex Eratosthenis sententia a-
Strab. lib. 17. explicandum censemus (ex quo eum ple-
e sua sumpsisse Eustathius & alii testantur) ut cum Ni-
è Libya versus orientem serpere dicit, id de flexu tan-
Nili infra Meroen intelligatur. Statuit ille *Nilum duo*
na excipere (*Astaboran ab Oriente venientem*, *Astapum è la-*
quibusdam à meridie fluentem) *eosque Meroen circumdare*,
: *Astapus* (quem & *Astosaban* vocari affirmat, & rectum
corpus constituere censet) *Occidentale latus*, *Astaboras*
Orientale claudat. Post brachiorum horum conjunctionem
m ad Septentrionem ait à Meroe deferri, deinde ad occasum
num in Libyam verti, dehinc rursus ad Septentrionem &
em (hoc est, ad Ortum æstivum) *ferri*, *ad Catarracten*
um, ἀναστρέφῃ πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὸν χειμερινὸν δύσιν &c.
τὸν Λιβύην πολὺς προσπεσὼν, καὶ τὸν ἑτέρων ὑπερφλῶ ποι-
ῶν, πρὸς τὰς ἄρκτους φέρεται πεντακοσίους καὶ
ὰ μέγαν καταῤῥάκτην, παρεπιστρέφων μικρὸν πρὸς τὸν ἕω.
: locum videtur Dionysius hic expressisse: Libyam au-
ıic vocat *Nubarum regionem*, *quæ*, teste eodem Eratosthe-
magna Libyæ gens est, à Meroe ad Nili flexum habitans. De
progressu idem sentit Ptolemæus, nisi quod *verum Ni-*
in Lunæ montibus ortum, & *in paludes quasdam paulo in-*
ıfum, ab Astapo distinguat, & *Astaboran in Astapum, hunc*
lum prope Meroen influere statuat; ideoque Meroen non
ıora & Astapo, sed Nilo & Astabora cingi asserat.
eni n tres isti fluvii prope Meroen confluant, ut testa-
ıam Heliodorus (ἡ Μερόη ἐστὶ νῆσος πρὸς Νείλῳ καὶ τῷ Ἀ-

σταβό-

τεθόρμ. καὶ τὴ Ἀστασόβα παρρεομένη) Eratosthenes brachii C cidentalis denominationem Astapo seu Astosabæ tribu (non ante utriusque brachii conjunctionem Nilum no nans) Ptolemæus vero fluvio præcipuo, in quem alii d fluunt, quem toto decursu Nilum vocat nomine gentili, ipse & alii Ægyptii assueverant, licet alio nomine ab Æth pibus appellaretur.

V. 223. Σῖρις τὸν' Αἰθιόπων] Ineptæ sunt quas recei Eustathius, sed neque ipse probat, Etymologiæ nom Σῖρις è Græca lingua petitæ, cum Æthiopica sit vox; quod ad illam attinet quæ à Σείω ducitur, quia circa rii, seu Canis, ortum Nilus maxime exundet (Plin. lib cap. 9.) è converso Sirium à Siri sic dictum, quasi Niliac stellam, nos (cum Fullero) probabilius censemus. Q ad vocem Σῖρις, Hebræis Nilus שִׁיחוֹר *Shihor* vocatur, q Æthiopes lingua sua *Shichri* vel *Shihri* dixerunt, ut m Scaliger, teste Salmasio: pro hoc Græci, voce ad lin suæ formam deflexa, Σῖρις scripserunt. Hinc vero *Giris Gir*, & *Dyris*, corrupta esse (quod statuit Salmasius) l facile assentiar, cum Vitruvius Nigris initium, quod l a Nilo, *Dyrin* vocare videatur, quod eum in *Atlante* m oriri statuat, qui Barbaris *Dyris*, vide in vers. 66; Τὸν Ptolemæi (unde manifesto Giris) fluvius sit à Nilo di ctus; & licet in Nilum subterraneis meatibus influere p hoc tamen Ptolemæus non agnoscit, qui certe Æthiop veri Nili nomen Libyco isti fluvio non inderet.

V. 224. μετ' ἐνομα Νεῖλον ἔπειτα] Tmesis, pro ἔνομα ἔπειτα. Aliqui post alveorum Meroen amplectentium co Nilum mox dici volunt: ita Eratosthenes, & Mela l cap. 9. Plinius vero *Sirin post conjunctionem istam per mil quot* vocari tradit, lib. 5. cap. 9; & Solinus affirmat a tarracten ultimum relinquere post se nomen quo Siris tur, ut optimi codices habent. Sic Herodotus, ὁ δὲ Ν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς καταδόπων μέχρι μέσου Αἰγυπτίου ῥέζων. Hi Dionysio hac in re consentiunt, si ἀρξάμενος apud rodotum sano sensu sumatur, ut non fluvii sed nomin tium significetur. Catadupa eadem cum Catarractis. C tractes ultimus is est qui parvus dicitur: is ad Ægypti thiopiæ confinia est prope Syenen & Elephantinen, lib. 17. Et verisimillimum quidem æthiopicum nomen ante mutatum quam in Ægypti confinia veniret, *alii appellantibus accolis* (lingua diversis, ut de Danubii no

[ſtrum mutato habet Mela, libro 2. cap. 1. Neque hanc hiopici & Ægyptii nominis diverſitatem Ptolemæum ioraſſe probabile eſt, ſed Ægyptios veriſimile fluvium to- n *Nilum* vocaſſe etiam dum per Æthiopiam fluit, & Æthio- è converſo *Shichri* vocaſſe etiam poſtquam in Ægyptum atus eſt, ubi quidem Hebræos *Shihor* vocaſſe ex ſacris li- is conſtat. Quod ad Nili nomen attinet, Euſtathius, (ut fabuloſa ejus Etyma mittam) origine Græcum faciens, luci vult ἀπὸ τῆ νέαν ἴλυν βαλεῖν, quod quotannis recen- limum Ægypto infundat, quod Etymon à Dionyſio ii cenſet verſ. 229, Οὔτ' ἴλυν βαλέειν. Alii Ægyptiacum nomen ab Hebræo נחל *nahal* (quod Ægyptiis & Syris, e Fullero, eſt *neel*) torrentem aut fluvium ſignificante, probabiliter deducunt (quod Græci, addita termina- e ſuæ linguæ conformi, immutarunt) ut fluvius κατ' ὠ, ſeu per ſynecdochen generis dicatur, cum non mo- ræcipuus, ſed fere unicus Ægypti fluvius ſit, Strab. l. 17. in ſacris literis *nahal mizraim*, *fluvius Ægypti*, frequen- licitur.

225. ἄλλυδις ἄλλῳ] Quia poſtquam in multos alveos us eſt, ſinguli alvei ſinguli fluvii habentur propriis no- bus donati; quæ videantur apud Ptolemæum lib. 4. 5. Extimi autem fluvii ſunt ad Occidentem *Agathoſdæ-*, & ad Orientem *Bubaſticus*; inter quos & pelagus Æ- ium comprehenſa inſulæ in modum terra, quam me- reliqui alvei ſcindunt, *Delta* dicitur, à forma literæ Δ, rianguli, cujus baſis eſt ora maritima, quæ per A no- in adjecto diagrammate, duo vero crura B C alvei modo dicti B C, Strabo lib. 17. Plin. . cap. 9.

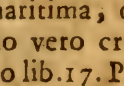

226. Ἑπτὰ διὰ στομάτων] Cum Dionyſio ſeptem Nili numerant Strabo, Diodorus, Herodotus, Mela, Solinus; Ovidio Met. 1. Nilus *ſeptemfluus* dicitur. Nomina, ex e recenſione lib. 1. cap. 5. hæc ſunt; *Canobicum* (quod mæo Heracleoticum) *Bolbiticum*, *Sebenniticum*, *Men-*, *Pathmeticum* (quod nonnullis Phatnicum) *Taniticum*, *acum*. Ptolemæus quidem, lib. 4. cap. 5. his alia duo , & ſic novem oſtia numerat; Plinius undecim, lib. 5. to: ſed quæ numerum ſeptenarium excedunt Ptole- ψευδόστομα, Plinius *falſa ora* vocat, quippe hominum ad irrigandos agros facta, ut ſeptem tantum naturalia

V. 227. Ὑδάτων πλήθουσι] Notum, annuas Nili exundationes Ægyptum fœcundam reddere. Ita Plinius, lib. 5. cap. 9. *Certis diebus auctu magno per totam spatiatus Ægyptum, fœcundus innatat terræ.* Hinc puteo lapideo (quod Νειλομέτριον dicitur) Nili augmentum metientes, à justa aquæ altitudine fertilitatem, à minore incremento annonæ caritatem futuram prædicebant: vide Strab. lib. 17. & Plin. lib. 5. cap. 9. Exundationem hanc accidere dum Sol Cancrum & Leonem peragrat, præcipue circa Canis ortum, paulatim aquas subsidere dum in Virgine est, intra ripas revocari dum in Libra est, Plinius ibidem testatur; sic Lucanus,

——— contraque incensa Leonis
Ora tumet, Cancroque suam torrente Syenen
Imploratus adest, nec campos liberat undis
Donec in Autumnum declinet Phœbus. --

De caulis hujus exundationis conjecturæ variæ, quales suppeditare solet ratio experientia destituta, apud Plinium & Lucanum locis citatis legi possunt. Veram autem causam indicat Eratosthenes apud Strabonem, cui & ipse Strabo suffragatur, hoc scil. accidere *ab imbribus æstivis* statuo tempore quotannis in Æthiopia decidentibus. Hanc veram causam ex navigationibus in Arabicum sinum tunc comperta fuisse refert Geographus, οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι τὸ χειμερινὸν πλεῖον, διὰ ὕστερον αὐτοῦ πίπτειν χιόνας, πάντα τὸν ὄμβρον ἐν τοῖς θερινοῖς μέρεσι· τὸν δὲ Νεῖλον τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἐνάγειν ὑδωρ. Ex hodiernis etiam navigationibus idem in aliis Zonæ torridæ partibus accidere notissimum.

V. 231. Ἐς λίβα μὲν λιβύων] De Nilo per Ægyptum fluente, ubi proprie Nilus dicitur, hoc intelligendum; Ægyptus enim respectu Africæ totius ad Ortum æstivum est, ideo Africa è converso ad Occasum hybernum respectu Ægypti. Nili per ipsam fluentis, Asia vero recta ad Ortum: si toto fluvii decursu hoc intelligeretur, recta ad Occasum æquinoctialem Libyam Nilus respiceret.

V. 233. Οἱ περὶ τὴν βίβλον] Eos multitudinem in *tres ordines* divisisse, 1° *sacerdotes* (quibus non tantum sacra, verum & Astronomia, & Philosophia curæ fuit) 2° *milites*, 3° *colas* (quibus & artifices accensent) refert Strabo lib. 17.

V. 234. Πρῶτοι δ'] *Aratrum inveniße Buzygem Atheniensem, aut Triptolemum*, refert Plinius; quod etiam Atheniensium inventum fuisse testatur Justinus. Hi Græcos forsitan docuerunt, cum tamen aratri usus apud alias gentes

ıior esse potuerit. Plerique quidem Osiridem Ægy-
n boves primo ad arandum junxisse ferunt, unde for-
ovis ab Ægyptiis colitur. Sic Servius in illud Virgilii
g. 1.

---- *uncique puer monstrator aratri.*

is Triptolemum intelligi indicat, *ab aliis Osiridem*, quod
erius judicat; censet tamen à variis hominibus variis
is inventum. Osiridi etiam hujus inventi gloriam tri-
ibullus lib. 1. eleg. 7.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitavit humum.

ıbilior tamen est eorum sententia, qui non hominem sed
n Osiridis nomine ab Ægyptiis cultum putant, tan-
proventus frugum auctorem; ita Statius Theb. 1.

---seu te roseum Titana vocari,
Gentis Achæmeniæ ritu, seu præstat Osirin
Frugiferum.----

de Baccho judicium est v. 703.

235. ἀπλώσουσιν] Vox hæc, quæ proprie significat *exserunt*, ab ἁπλόος *simplex* deducta, hic seminis sparsioni tribui videtur, quod semen ita dispergi debeat, ut uni-uno in loco granulum sit, nec grana plura conge-
r.

236. Πρῶτοι δὲ ἡ σφαῖρα] Sphæræ cœlestis circulis suis
ctæ, quam σφαῖρον vocat, vide vers. 582, inventionem
ptiis tribuit. Geometriam quidem ab his inventam re-
trabo lib. 16. τὴν Αἰγυπτίων ἔφασκε γεωμετρίαν φανῆ: idque
stratem quandam iis suggessisse censet, cum Nili exun-
terminos confunderet, ut terram postea metiri neces-
:ent. Astronomiæ etiam & Philosophiæ studio eosdem
os refert, sic de Thebis Ægyptiis loquens lib. 17.
οἱ δὲ καὶ ἀστρόνομοι καὶ φιλόσοφοι μάλιστα οἱ ἐνταῦθα ἱερεῖς.
tum est Pythagoram, Democritum, Platonem, & Eu-
m in ægyptum profectos esse, illos ut philosophia,
ut Astronomia præcipue ab Ægyptiis institueretur.
rt etiam Strabo annum Solarem illis in usu fuisse, men-
12, diebus 365 constantem, & post certos annos diem
calarem addi solitam, scil. quarto quoque anno; ut
oro Apolline, lib. 1. cap. 5, Vossius ostendit, διὰ τε-
τραετηρίδος ἕνα ἐμβόλιμον ἄγεσθαι ἐνιαυτὸν. Ad quam formam Ju-
Cæsarem annum Romanum reformasse, ex consilio
ptii sacerdotis, vulgo notum; de quo Plin. lib. 1 s

cap. 25. Sed quod ad primam Astronomiæ inventior
attinet, eam *alios Atlanti*, *alios Ægyptiis*, *alios Assyriis trib*
(quo nomine Chaldæi intelligendi videntur) refert Plir
lib. 7. cap. 56. Utrum apud Ægyptios an Chaldæos a
quior ejus usus fuerit, sub judice lis est. Chaldæis fav
plurimi, quippe Orientalioribus, & primorum parent
sedi vicinis, unde artem hanc ad regiones Occidentalic
paulatim processisse verisimile: Herodotus tamen, lib
Ægyptiis ipsam artis inventionem tribuit; & certe ab Æ
ptiis ad Græcos translata est, Eudoxi præcipue opera,
per annos 13, teste Strabone, inter Ægyptios versatus
cum antea imperfecta quædam rudimenta solummodo
berent. Sphæræ quidem inventionem (quam Ægyptios
mum circulis distinxisse hic tradit Dionysius) idem Plir
Anaximandro Milesio tribuit; de quo etiam Laerti
καὶ γῆς καὶ θαλάσσης περίμετρον πρῶτος ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ σφαῖ
κατεσκεύασεν. Sed hæc fortasse eo sensu intelligenda, quod
primus inter Græcos sphæram fabricavit, quamvis intera
gentes, ut Ægyptios aut Babylonios, ejus usus antiquior
posset; ipse enim Plinius lib. 2. cap. 8. Atlantem multo a
Anaximandrum Sphæram invenisse refert; de quo quic
differere non operæ pretium esse puto, cum -- *caput i*
nubila condat.

V. 237. Λοξὸν δεσμὸν ἠελίοιο] *Obliquitatem* Zodiaci
quo Sol & reliqui planetæ cursum suum peragunt) rel
ctu Æquatoris & Polorum mundi. Hanc obliquitat
primum Anaximandrum intellexisse tradit Plinius loco
tato, inter Græcos scil. ut verba præcedentia modo ex
cata.

V. 242. Σχῆμα μὲν οὖν] Ægyptus à veteribus stricte si
pta fuit, teste Strab. l. 17. pro ea sola terra quæ Nilo irri
tur: sic sumpta tæniæ more in longum porrigitur. pol
latiore sensu accepta est, ut Oases, seu Auases, in Libyæ
te sitas, & oram maritimam ad Catabathmum usque c
prehenderet: & sic triangularem figuram quadantenus
fert, qualis in subsequente diagrammate depingitur; ita si

Diagramma.

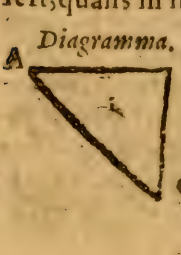

duæ lineæ, altera à Catabathmo A
cundum litus pelagi Ægyptii duc
altera à Syene C, ad Serbonidem p
dem B concurrant, & angulum con
tuant ad Ortum æstivum, deinde
ad A subtensa ducatur; quæ quide

p

t Ægyptum proprie dictam, aliquid de Libya Mareo-
ncludet.

s Dionysii verbis, ὀξὺ πρὸς ἠῶ (si ἠὼς ibi Orientem si-
et, ut vertit Stephanus) intelligendus est angulus B ad
ı æstivum: sed videtur potius ἠὼς Meridiem significa-
ıippe litori Boreali hic oppositum, & recta quidem ad
iem juxta Syenen Ægyptus in acutum contrahitur,
utem ad Orientem, nisi Ortus æstivus intelligatur; &
juidem angulus tam acutus est quam reliqui duo, sed
ectus. Ἠώ vero *Meridionalem plagam*, *qua Sol transit*,
utem ei oppositam *Septentrionalem*, *quam Sol nunquam*
frequentissime apud Homerum significare (qui qui-
ἠὼ ἠέλιόν τε conjungere solet) multis ex eo adductis te-
niis probat Strabo, auctor omni exceptione major;
. lib. 10.

244. βαθυκρήμνοιο Συλῶνος] Epitheton hoc additur, quia
Syenen est minor Catarractes, ubi Nilus à scopulis
ens non tam fluere quam ruere videtur, Plin. lib. 5.
. vide in vers. 224. Syenen autem sub Tropico æstivo
unde die Solstitiali meridie nullæ ibi puteorum um-
& Gnomones perpendiculares ἄσκιοι, Sole in vertice
existente, è Geographo lib. 17. & aliis notum.

245. Οὔρεσιν ἀμφοτέροισι] Ἀμφότερα hic significat *quæ ex utraq;*
sunt. Ita Geographus lib. 17. munitam esse Ægyptum
riente montibus Arabicis, ab Occidente Libycis affir-
Quod intelligendum de Ægypto tantum stricte sum-
quæ juxta Nilum, ceu fascia porrigitur. περιστέφω au-
à περὶ *circum*, & στέπω *tego*, active hic capitur, ut recte
en. Stephano redditur.

248. Ἡ μὲν ἔσσι Θήβη] Divisionem Ægypti in tres par-
ınuit; *Ægyptum superiorem*, *quæ & Thebais* dicta, ab
quæ olim Thebæ, postea Diospolis dicta (cujus urbis
ne Dionysius per synecdochen regionem totam intelli-
Heptapolin seu Heptanomian in medio sitam (à septem
us & totidem nomis olim in ea comprehensis nomina-
licet plures, teste Strabone, ei postea adderentur) &
ptum inferiorem (*cujus pars Delta*) quæ ora maritima est
Catabathmon & Serbonidem paludem.

249. ἑκατόμπυλον] Urbs hæc, quondam maxima,
gypti metropolis habita, Strab. lib. 17. epitheto hoc,
ıam proprio, à poetis ornatur, quo à Thebis Bœotiis
λοις distingui solet, ab Homero Iliad. ι'. accepto, qui
magnitudinem sic insinuat;

Αἳ δ' ἐκ βόμβυκος εἶσι, δυσπόστοι δ' ἀν' ἑκάστω
Ἄνδρες ἐξοιχθῆσι σὺν ἵπποισι καὶ ὀχεσφιν.

Ea autem à Cambyse Persa capta magna ex parte diruta teste Strab. lib. 17. Alterum vero epitheton, scilic. Ὠγυ Thebis Bœotiis magis proprie convenit, ab *Ogygo* antiquissi rege, teste Varrone: antiquitas autem hujus urbis eo notat (nisi in his potius Thebis Ogygum illum regnasse, con communem sententiam, senserit Dionysius) omnia en antiqua ab hoc rege Ὠγύγια vocata. Ὠγύγιον, ἀρχαῖον, παλα διὰ τὸ Ὤγυγον πρῶτον ἄρξαι τῶν Θηβῶν, Suid. vide vers. 4 & 911.

ἔνθα γεγωνὰς Μέμνων] Γέγωνα, præt. med. à them. inusit. *ferari* & *clare clamare* significat, γνωστῶς βοᾶν, ut explicat l Stath. in Hom. à γνέω per metathesin deductum censens. Me nonis autem statuam hic describit Dionysius, quæ, teste St bone lib. 17. in loco *Memnonio* dicto juxta Thebas posita fi è solido lapide facta, sed mutilata, quam (magica arte, plerisque visum) sonitum, quasi ictus, circa solis ortum q tidie edere, vulgo creditum; de quo Iuvenalis,

Dimidio magicæ resonant ubi Memnone Thebæ.

Solis radiis statuam contingentibus sonitum istum edit censet Plinius, lib. 36. cap. 7. *Memnonis statuam quotidiano lis ortu contactam radius, crepare dicunt.* Fingit igitur Diony hanc statuam Memnonis, quem Auroræ filium fuisse po fabulantur, mane sonantem venientem matrem Auroram lutare. Statuam vidit Strabo, & sonitum exiguum audi sed, rei minime credulus, eum à circumstantium aliquo ctum suspicatus est. Refert vero idem quibusdam vid *Memnonem hunc antiquum fuisse Ægyptium regem, qui aliter Isi des vocatus, quem & Labyrinthum Ægyptium condidisse fer* εἰ δ', ὡς φασιν, ὁ Μέμνων ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίων Ἰσμάνδυος λέγ καὶ ὁ Λαβύρινθος Μεμνόνειον ἂν εἴη, καὶ τὰ αὐτῷ ἔργον ἔοικ καὶ τ Ἀξιόλογα καὶ τὰ ἐν Θήβαις. Hunc Auroræ filium fingere potuer quia Ægyptus respectu Græciæ ad Ortum æstivum est. tuit etiam tam Ægypto quam Æthiopiæ vicinæ imperare (de Æthiopiæ rex vulgo dicitur) *Ægyptiorum enim bellis attritam fuisse Æthiopiam, vicissim imperitando serviendoque*, statur Plinius lib. 6. cap. 29. Memnonis hujus regia clai fuisse Abydon Ægyptiam urbem Plinius lib. 5. cap. 9. Solinus testantur.

V. 251. Ὅσσοι δ' Ἐπτάπολιν] De hac vide not. in v. 248. Cra vero est Eustathii error, qui septem urbes nominaturus u

Ægypti pars Heptapolis dicta, non tantum Dioſpolin & nen, quæ in Thebaide ſunt, verum & Catarracten magnum parvum inter ſeptem iſtas urbes numerat.

V. 253. ἕως Σιρβωνίδ@ ἀλμης] Σερβωνὶς λίμνη Straboni, & βωνὶς Ptolemæo, Plinio etiam *Sirbonis lacus* dicitur. Is exius eſt ad Orientem Ægypti terminus: ideo dicitur tota gyptus inferior eſſe ἕως Σερβωνίδ@ ἀλμης, quia limitem hunc n excedit, ſed inter duos terminos, lacum hunc & Catahmum, continetur. Hunc lacum Strabo lib. 16, turpi errocum *Aſphaltite* Iudææ confundit, *Serbonidem* quidem nomans, ſed *Aſphaltiten* lacum manifeſto deſcribens.

V. 254. Μακεδόνιον πτολίεθρον] Μακεδόνιον pro Μακεδόνιον per aſin: πτολίεθρον, à πτόλις pro πτόλις per Epenth. poet. τ͂θ, ut λεμ@ pro πτολεμ@. Eſt autem Periphraſis *Alexandriæ* urab *Alexandro Macedone* conditæ, & ab ipſo denominatæ, & corpus ejus Perdiccæ, qui à Babylone id detulit, erem à Ptolemæo conditum refert Geographus.

V. 255. Σωτῆρα Διὸς] *Serapidis, quem quidam Oſirim putant, iquiſſimum iſtis gentibus numen, plerique Iovem, ut rerum oum potentem, plurimi Ditem* (quem & Iovem Stygium vonit) Tacit. Hiſt. lib. 4. *Hujus imaginem è Sinope Pontica urbe Ptolemæo, primo ejus nominis, regi, viſo nocturno monito, Alexandriam advectam* (apparente ſcil. quodam juvenis ſpecie, qui moneret ut è Ponto effigiem ſuam acciret) pluribus refert m Tacitus. Templum hoc Σαράπιον à Strabone vocatur, od miris laudibus ab Ammiano Marcell. celebrari notat ſaubonus in Strab. Sarapin tamen ab Ægyptiis cultum, quam patrium numen, ante imaginem iſtam è Ponto adctam, probat Voſſius, de Orig. Idol. lib. 1. cap. 29. & ex o Tacito elicitur, qui *templum ei extructum fuiſſe* refert, *ubi ellum fuerat Sarapidi atque Iſidi antea conſtructum.* Nomen *Saapis* ab eodem Voſſio, loco citato, ab *Apis*, & שׂר *Sar princeps*, vel שׁוֹר *bos*, probabiliter deducitur; cum *Apidem*, qui ma bovis colebatur, & *Oſiridem* agriculturæ inventorem bitum, idem cum *Sarapide* numen fuiſſe ibidem probetur. Et od ad varias illas de *Sarapide* opiniones quæ à Tacito renſentur, eæ facile conciliari poſſunt; idem enim Sol nomine ſiridis & Iovis Ammonis colebatur, vide in verſ. 212. & 5; atque etiam nomine Ἀιδωνέως, ſeu *Plutonis*, quatenus in ero hemiſphærio agit, quod inferorum nomine ſignificari let.

V. 259. σκοπιὴ Παλλωίδ@ Εἰδοθείης] Turris in *Pharo* inſulæ

sulæ promontorio, ejusdem cum insula nominis, erecta, juxta portum Alexandrinum, ut eo signo navigantes recta in portum dirigerentur, & cautes ac brevia vitarent. Eam Sostratus Gnidius posuit (teste Strabone) cum hac inscriptione, Σώστρατος Κνίδιος Δεξιφάνης, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῆς περιωζομένων. Eidothea vero (pro qua poetice Εἰδοθείη dicitur, ut mox pro Εὐρώπη Εὐρωπείη) si Eustathio fides, filia fuit *Protei*, quæ è *Pallene* promontorio Thraciæ (de quo vide in vers. 327.) una cum *Proteo* patre in *Pharum* profecta est, ubi pro diis marinis culti sunt Virgilius etiam Georg. lib. 4. *Protei* patriam *Pallenen* fuisse indicat, de eo enim hæc habet;

Hic nunc Emathiæ portus patriamque revisit
Pallenen. ----

Eundem vero Pharon tenuisse innuit Æneid. lib. 11.

Atrides Protei Menelaus ad usque columnas
Exulat. ----

Vbi per *Protei columnas Pharon* intelligi notat Servius, Proteum ibi regnasse tradens.

V. 261. Πηλῶδες περιόλισθον] Periphrasis *Peluſii*, quod à *Pele* aliquo sic dictum innuit Dionysius: quod si de *Peleo* Achillis patre hoc intelligat, ut Eustatius interpretatur, minus probabile hoc censemus, cum nulla historiæ fide firmetur. Strabo potius assentimur, qui sic nominatum putat ἀπὸ τῆς πηλῶδους καὶ ἑλώδους τόπου, *à lutoso & paluſtri ſitu.*

V. 262. ὃν μὲν ἐκεῖνοι] Dionysius ipse in initio ostium Nili Canobicum pro termino Libyam ab Asia dirimente constituit; quod si admittatur, non modo Pelusium, verum & Deta, in Asia erit, nisi in nulla ex tribus orbis partibus esse censeatur: qua in re fluctuat Plinius lib. 4. cap. 5. primo Canobicum ostium terminum Africæ & Asiæ statuens, sed paulo post Ægyptum ab Africa Canobico ostio, ab Asia Pelusiaco distei minari tradens. Hoc vero incommodum, inter alia, ut vitaret Ptolemæus, (ne scil. Ægyptum distraheret) sinum Arabicum & isthmum inde ad pelagus Ægyptium, potius quam Nilum, Africæ & Asiæ terminum constituendum censuit.

V. 265. Ἄλλοι δὲ πολίσσους] Si quos populos in Libyæ descriptione omiserit, παραμεμφῶς, ut Eustathii verbo utar, reliqua hic recenset; aut saltem innuit se non potuisse minutissimaque figillatim enarrare.

V. 268. Ἡ τε μέση Λιβύης] Non hoc ita accipiendum ac si Tritonis palus in umbilico Libyæ, pro tertia orbis parte sumptæ, sita esset, nam prope Septentrionale latus, longe vero

mer

idionali posita est; sed in umbilico fere Africæ proprie
æ sita est, ex adverso Syrtis minoris, in quam Triton flu-
s è palude hac influit, & respectu Libyæ priore sensu sum-
inter Ortum & Occasum fere media est.

V. 269. Τοίη μὲν] Forma scil. Trapezii, ut v. 175. di-
m.

V. 271. Οὗτος μὲν Λιβύης ῥυσμὸς] Οὗτος Ion. pro αὐτὸς, *idem*;
ὸν vero (quam vocem varie explicat Eustathius) *figuram*
nificare testatur Suidas (ῥυσμὸς κεφ' Ἀδριανικιλῶ διάλεκτον
αὐτὴ χῆμα) ac si dicas *tractum*, (unde Gallicum *pourtraict*) id
delineationem, cum sit à ῥύω *traho*. Declarat autem hic Dio-
ius eandem esse Africæ & Europæ figuram, ita ut declara-
am Africæ figura Europæ figura pateat; Europam qui-
n ad Septentrionem esse, Africam ad Meridiem, eas vero
ıaliter quoad longitudinem, ab Occidente ad Orientem,
tensas esse, & Orientale utriusque latus ab Asia termi-
i.

V. 277. Σχῆμα πέλοι κώνῳ] *Conum* lato sensu hic sumit pro
vis figura à basi lata in acutum æqualiter producta, cum
prie Conica figura soli corpori solido conveniat, quod
basi peripheriam habeat, unde æqualiter fastigiatur ad
icem. Hic quidem dum affirmat Africam & Europam
junctas conum unum repræsentare, id de *triangulo para-*
co, instar pilei in plano depicti, intelligendum, cujus ba-
it linea secundum Nilum, & inde ad Tanain ducta, Afri-
ı & Europam ab Asia dividens: ut in subjecto diagram-
e sit A Europa, B Libya, C termi-
Orientalis, ubi Asia utrique confinis est,
Coni hic vocati basis est, D E latera
æqualia, è quibus D Europam ad Sep-
rionem, E Africam ad Meridiem termi-
; linea intermedia utramque dirimit. Quod si à basi C
ducatur alius ejusmodi Conus Asiam tunc
nitam delineans, duo isti Coni conjuncti
ıram fundæ efficient, cui totam οἰκουμένῃ
fert Dionysius vers. 7.

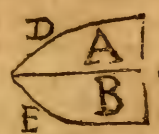

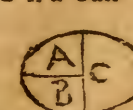

V. 281. Τῆς ἤτοι πυμάτῳ] Europæ descriptionem ab ex-
no ad Occidentem angulo, Hispania scil. auspicatur. Oc-
entales autem Europæ partes, ut Hispaniam, Galliam,
rmaniam, Britanniam, πανυμερῶς, rudius scil. & crasso fi-
describit, pauciſſimis perstringens, ut qui ex Eratosthene
Eustathio & aliis videtur) sua fere omnia excerpit, is ve-

10

ro, teste Strabone lib. 2. Occidentalium & Borealium orbis partium ignorantia summa tenebatur: ipse igitur regionum earum terminos paucis, quasi obiter, delineabo.

V. 282. μεγαθύμων ἔθνε Ἰβήρων] *Iberia* Græcis dicta est, teste Plinio lib. 3. cap. 3, *ab Ibero* fluvio maximo, quæ Latinis Hispania. Eadem etiam tam Græcis quam Latinis *Hesperia* dicta, ob occidentalem situm: quo nomine (Græciæ respectu) ipsa etiam Italia à Græcis appellata. Nominis *Hispaniæ* origo vix satis certa est: si enim à Græca voce σπανὸς nomen deducerem Græcis ipsis vix usitatum, nisi dum Latinos imitantur, aut ab *Hispali* urbe, ut videtur, non admodum antiqua (cum Romanorum coloniam fuisse Strabo lib. 3. affirmet, & Isidorus, Orig. lib. 5. à Julio Cæsare conditam fuisse tradat) vereor ne operam luderem. Ab *Hispano* rege sic appellatam tradunt Justinus & Isidorus, qui an unquam fuerit fides penes ipsos esto. Ab Hebraica aut Syriaca lingua cum Martinio, vocis originem petere, absurdum non videtur, cum à Phœnicibus, qui tot insignes colonias eo deduxerunt, nomen hoc imponi potuerit, ut diceretur אִשְׁפַּנְיָא (sicut vox Σπανία à Syro interprete redditur Rom. 15.) quasi *nautica regio*, ab Hebræo אֳנִיָּה *navis*, ob frequentes Phonicum navigationes eo factas, & inde (à Gadibus præfertim loco mercatura celeberrimo, Strab. libro 2. & 3.) in Oceanum Atlanticum, & longinquas regiones. Ea peninsulæ forma (mari enim ambitur, nisi ubi Pyrenæis à Gallia dirimitur) à freto Herculeo ad Pyrenæos montes protensa, in tres partes dividitur: *Bæticam*, à freto Herculeo & mari Ibrico ad Anam fluvium; *Lusitaniam*, ad Oceanum Occiduum inter Anam & Durium fluvios; & *Tarraconensem*, longe maximam, ab his ad Pyrenæos montes & utrumque mare pectam. Jure autem hos μεγαθύμους vocat, quippe qui fortiter pro libertate sua dimicantes (præcipue Cantabri, Astures, & Numantini) per aliquot secula Romanorum arma exercuerunt. vide L. Flor. lib. 2. cap. 4. & lib. 4. cap. 1. Urbes olim ibi celebres, in Bætica Corduba & Hispalis, Tarraconensi Tarracon & Carthago nova.

V. 283. Μήκεϊ δὴ ἱπτείροιο τετραμμένον] Altera lectio quæ habet τετασμένον, vel rectius τεταμένον, magis mihi arridet quam quidem solam Eustathius agnoscit. Sensus est, quod *Hispania à freto Herculeo longitudine extensa est ad continentem illam quæ Oceano Boreali alluitur* (Cantabriam scil. & Asturiam) cujus Oceani initium facit ad Nerium seu Artabrum promon

nt. inde vero eundem ad Septentrionem porrigi indicat, ec Britanniam & Germaniam alluit. Ponitur autem μικρὸς Ellipsin pro ἀπὸ μικροῦ· & ὅθι genitivum regit, ut apud m. Il. ζ'. ὅθι ἀκεανοῖο ῥοάων: nisi Hypallagen esse malis, quam necessario confugiendum, si Henr. Stephani conctio admittatur, ut in Figuris notatum.

V. 284. ἔνθα Βρεττανοὶ] Qui scil. insularum Britannicarum olæ fuerunt; nulli enim alii ea tempestate Britanni, licet Rathius Britannos alios iis cognomines hic intelligi velit; us verbis in errorem ductus, ut videtur, Ceporinus, non intelligi vult qui Britanniam insulam, sed qui Aquitani-Galliæ continentem habitant. At longe fallitur bonus ilir. Ea quidem Aremoricæ Galliæ pars (quam falso puille Aquitaniæ partem esse) Britanniæ nomen (quod die tenet, quodque ad Eustathii aures pervenire potuit) quot seculis post Dionysii ætatem induit, cum à Britanex insula à Saxonibus pulsis occupata esset. vide Cambni Brit.

V. 285. Λευκά τε φῦλα] Candorem vultus notat, qui in rmanis quidem magis conspicuus est quam in Gallis, lieos à lacteo candore dictos velint. Nec sine causa ἀρτεῖς vocat; bellicum enim eorum furorem Romani malo experti, deletis tribus legionibus cum duce Quintilio ro (vide L. Flor. lib. 4. & Dionem l. 56.) qui tamen post onysii ætatem majore impetu intonuit, cum Saxones tanniam, Franci Galliam, Gothi Italiam & Hispaniam cuparunt. Germaniam autem obiter tantum hic attingit onysius, dum Borealis Oceani eam alluentis in Hispaniæ scriptione mentionem facit; neque hic locus ei describndæ convenit, cum inter ipsam & Hispaniam Gallia interjita sit: sed cum ad locum proprium ventum est, v. 304, rmanos tantum nominat, ut qui minimam regionis iis notitiam habuerit, licet maximæ Sylvæ Hercyniæ fama ipsum pervenerit. Terminatur autem Germania vetus Septentrionem Oceano Germanico (cujus pars quondam bita jam sinus esse deprehenditur, vide vers. 311.) ad Occsum Rheno fluvio, ad Meridiem Danubio, ad Ortum Vila, Ptol. lib. 2. cap. 11. *Germanos* autem Strabo à Romanis dictos censet, quasi *Gallorum fratres*, quod forma & viventu iis simillimos viderent: & nomen hoc recens iis imositum fuisse Tacitus testatur; alioque nomine, scil. *Teutbe*, quasi Teutones, inter se appellari hodie notum. Il-

lud

lud igitur mihi arridet : sed si quis è vernacula eorum li gua, cum Vossio & aliis, vocis originem petendam censea ut ex *werre* & *man* facta sit vox *Germanus*, *w* in *g* (quod fi ri solet) à Latinis mutato, (sicut ab Italis hoc ipsum *werre* i vocem *guerra*, à Gallis in *guerre* mutatum) ut virum bellico sum vox significet, cum eo non contendam.

V. 286. ὀρόσας] Vox poetica, ab ὄρος *mons*, & ὄσσα *tu mor*, ut *tumulos* reddi posset, nisi diminutivam formam vox haberet. Innuit autem Hercynium saltum, non mod sylvis opacum, verum & montium clivis (Sudetis scil. Sa maticis, & Carpathiis) cinctum fuisse ; unde Plinio *Herc nium jugum* dicitur.

V. 287. βοείην] scil. βύρσην, *corio bubulo* expanso. Huic H spaniam (ad quam post aliquot versuum parenthesin reve titur) cum Strabone confert, ita ut corii ea pars quæ ad co lum pertinet sit ad Pyrenæos montes & Galliæ confinia.

V. 288. Τοῖς δ' ἔπι, Πυρήνιον ὄρος] *Pyrenæum monte* (quem Strabo ita dictum refert ἀπὸ τοῦ πυρός, *ab igne* à pastor bus ibi excitato quo sylvæ forte conflagrarunt, alii *à fulm nis ignibus*, quibus obnoxium esse volunt) terminum inte Galliam & Hispaniam recte constituit: ab Italia vero Alpibu à Germania Rheno fluv. dirimitur *Gallia proprie dicta*, *Tran alpina* scil. ex antiquorum descriptione ; cætera Oceano mari Gallico alluitur. Ex altera etiam Alpium parte intr Italiæ late sumptæ terminos, ad utramque Padi ripam, Gal li habitarunt usque ad Rubiconem fluvium, unde ea regi *Gallia Cisalpina* dicta ; cujus incolas è Gallia Transalpina o lim profectos non modo Strabo lib. 4. & Justinus lib. 20 testantur, verum & *Senonum*, *Venetorum*, *Cenomannorum*, *Boio rum*, & aliarum gentium nomina, his cum Transalpini communia, fidem faciunt. Quæ Romanis *Gallia*, Græci Γαλατία, Ptolemæo Κελτογαλατία vocatur, ut à *Galatia Asia tica* (cujus incolæ horum coloni) eam distingueret. Galli enim hi non modo Γαλάται, verum & Κελτοὶ (patrio vocabulo) à Græcis appellati, quod nomen Asiaticis, quos Latini *Gallo græcos* vocant, nusquam tribuitur. Et *Celtarum* nomen modo stricte sumitur, pro Galliæ Lugdunensis incolis, ut apud Cæsarem in Comment. videre est ; modo latius, pro o nibus Gallis Europæis ; modo latissime, ut apud antiquissimos, pro omnibus Occidentalibus Europæ populis. vide in vers 338. De nominum etiam ratione vide in vers. 74. In qua tuor vero partes Gallia Transalpina divisa est ; *Aquitaniam*

inte

er Ligerim fluvium, Pyrenæum, & Oceanum; *Narbo-nſem*, inter Pyrenæum, mare Gallicum, Alpes, Ligeris ntes, & Rhodani cum Arari confluentes; *Belgicam*, inter quanam, Rhenum, & Oceanum *Britannicum*; & *Lugdu-nſem*, quæ peculiariter Celtica Cæſari dicitur, inter Lug-inum, Oceanum Britannicum, Sequanam, & Ligerim mprehenſam. vide Ptol. lib. 2. cap. 7, 8, &c. Urbes olim leberrimæ in Gallia Narbonenſi Narbon & Maſſilia, in A-uitania Mediolanum & Burdigala, in Lugdunenſi Lug-num.

V. 289. Ἄλγεα πυκνὰ] Dionyſius Galliam, tanquam re-onem ipſi fere incognitam, pauciſſimis perſtringit, Gal-m proprie dictam vix attingens quidem. Nam cum, poſt renæi mentionem factam, eam deſcribere deberet, ſubi-Alpes tranſilit, & de *Eridano* agit: quo nomine ſi *Pa-* intelligendus ſit, ut Ariſtotelis lib. de admir. auſc. & plu-norum aliorum fert ſententia (aliqui enim *Rhodanum* etico iſto non ine intelligi volunt, teſte Plinio lib. 37. 0.2.) is ex altero Alpium latere oritur, non in Gallia pro-e dicta (quam Romani Tranſalpinam vocarunt) ſed in llia illis Ciſalpina dicta, quæ Italiæ pars fuit à Gallis oc-pata, ab Alpibus ad Hetruriæ (quæ Græcis Tyrrhenia itur) fines pertingens. Lato igitur ſenſu Gallia hic à onyſio ſumi videtur, ut tam Ciſalpinam quam Tranſalpi-m complectatur; niſi de Eridano tanquam propinquo, n ejus fontes in ipſis Alpibus ſint, eum obiter tantum ere cenſeamus.

V. 290. Οὓς ποτ' ὄπα ... γόον] Fabulam de Heliadum la-mis in electrum converſis (quam, ut & alias fabulas, πάσῃ ſuæ inſerit Dionyſius, tanquam ſuavia ſeriæ narra-nis condimenta) apud Ovidium legere licet Metamorph. . 2. Eam paucis complectitur Plinius lib. 37. cap. 2. *Pha-ntis* (inquit) *fulmine icti ſorores, fletu mutatas in arbores ulos, lacrymis electrum omnibus annis fundere juxta Erida-n amnem, quem Padum vocamus, & Electrum appellatum, niam Sol vocitatus ſit Elector, plurimi poetæ dixerunt.* Sol idem ἠλέκτωρ dicitur ab Homero Il. γ'. unde ἤλεκτρον dictum unt, ſive quod Heliades iſtæ Solis filiæ fuiſſe fingantur, quod Electrum è populis Solis calore elici conſuerint. tini vero *ſuccinum*, tanquam arboris *ſuccum* vocarunt. Si fabulis ſeſe oblectare libeat, etiam avidum animum ab-e ſatiare poteſt apud Plinium, loco citato, fabuloſis, &

pleriſque

plerisque absurdis narrationibus de Electri ortu & loc
natali, quem tota fere antiquitas ignoravit. Plurimi gun
mi arboris cujusdam esse censuerunt, plerique populi, al
aliarum arborum; & plerique circa Eridanum nasci volu
runt, nonnulli tamen loca longe inde dissita commen
sunt. Plinius ipse *ex arbore pinei generis in insulis Septentri
nalis Oceani defluere* statuit, ac à Germanis *glessum* dici (*gles*
scil. id est *vitrum*, ut Dalechampius opinatur, quod transl
ceat & niteat ut vitrum) *& æstu maris rapi ex insulis, &
litora expelli, è Germania vero in Pannoniam, & inde ad Venet
ferri; quia autem hi Pado proximi sunt, & fœminæ in isto trac
monilia è succino gestant, hinc Græcos deceptos circa Eridanu
nasci statuisse.* Huic etiam consentanea tradit Solinus cap. 2
Et vera quidem de loco ubi reperitur tradit Plinius (nam
Oceano Septentrionali, & mari Baltico, quod ejusdem pa
olim habitum, in litus appelli solet:) sed in eo falli videtu
quod ex arbore defluere statuat; plerique enim hodie bit
minis genus esse censent, quod in Septentrionalibus illis
toribus coloris flavi reperitur, ut alibi nigri, idque è lito
subjecto in mare scaturiens in aqua paulatim durescit, & co
cretum in litora maris æstu ejicitur, uti affirmat Dalecha
pius (not. in Plin. lib. 37. cap. 3.) qui & se Gagatem, qu
bituminis concreti genus habetur, dimidia ex parte nigru
dimidia flavum instar succini, vidisse refert.

V. 295. Τῆς δὲ πρὸς ἀνατολίων] Hetruriam post Padum
Galliam (Cisalpinam scil.) positam esse priore versu re
statuit: si vero hic indicet, Alpium principium inde ad Oric
tem esse, nec verba ea alium sensum capere possint, to
cœlo fallitur; & miror nec Eustathio, nec alii cuiqua
interpreti scopulum hunc quicquam moræ fecisse. Qt
enim nescit Alpium principium (quod juxta Liguriam el
ad Occidentem respectu Hetruriæ esse? Si quis igitur
num aliquem sensum ex his verbis elicere velit, ἀνατο
non pro ortu Solis, sed pro loci ipsius exortu seu initio, s
menda est, sicut vox ἀνατέλλειν de re quavis, pro *enasci* v
incipere, quandoque usurpatur, ut ὡρέων ἀνέτελλον ἱερὸν πῆμα, A
poll. Arg. 25 quo etiam sensu Dionysius voce ἀνατέλλοντα c
ortu Istri paulo infra utitur. Sensus igitur est, circa initiu
Hetruriæ (ex Apennino scil. ad Hetruriæ, Liguriæ, & Ga
liæ Cisalpinæ confinia) Alpium initium conspici. nisi pl
ceat hoc modo locum istum legere, τῆς δὲ πρὸς ἀνατολίων, ut d
Padi exortu intelligatur, qui prope Alpium initium est.

V. 295

96. Τὰς διὰ μεσογαίας] Μέσος, & hinc μεσόγαιος, voces icæ sunt, per Epenthesin factæ, pro μέσος, ut τειχέσι pro ς. Non autem eo sensu verba hæc sumenda, ac si Rhe- per medias Alpes flueret, (non potuit certe Dionysio in rem venire per claustra ista transitum fluvio patere) sed à mediis Alpibus feratur, quod scil. fontes ejus pro- lpes sint, circa medium spatium inter earum exortum timum terminum; quibus proximi etiam sunt Istri seu ubii fontes; quorum ille ad Septentrionem & Oceanum alem, hic ad Orientem & Pontum Euxinum fertur, ut hic affirmat Dionysius.

298. ἐκ τοῦ Ἴστρου] Hujus fluvii (quem toto decursu m vocat Dionysius, fortasse quod eo potissimum nomi- ræcis notus esset, quib.s propior ejus pars inferior) superior proprie Danubius dicitur, inferior vero & o Euxino propior Ister vocatur, *aliter appellantibus acco-* .ela lib. 2. cap. 1. Hanc nominum mutationem contin- ubi primum Illyricum alluit, statuit Plinius, lib. 4. 12; cui satis consentit Appianus, ad Savi fluminis cum influentiam Istrum dici affirmans (quo solo quidem lo- yridis fines attingit:) licet Ptolemæus longe infra, ad polin urbem, Istri nomen assumere affirmet. Dicitur n ἐκ τοῦ, sive quod flumina pro diis colerentur (*si flu- numen habetis*, Ovid Metam. lib. 1.) seu potius quod itudo ea voce sæpe denotetur, sicut & *maximum ejus* ἐκ τοῦ dicitur. teste Strabone lib. 7.

301. Πεντάστομος οὐκ ἔξ] Cum auctore nostro con- Ephorus apud Strab. lib. 7. Ptolemæus quidem, Me- Solinus, septem ejus ostia numerant, Plinius sex: sed is & alii ex his unum *pseudostomon* vocant, quasi ostium ale non esset; & ex septem quæ numerat *duo cæteris lan- ra esse, unum pigrum, ut non habeat quod amni comparetur,* Solinus cap. 19. Dissensio igitur non magna est, dum mnia, alii tantum naturalia aut præcipua numerant. De ostio quod in Adriaticum mare influere fabulantur Ar- utici scriptores (& cum iis Theopompus apud Strab. . & Cornelius Nepos apud Plin. lib. 3. cap. 18.) per Argo navem in Adriaticum mare delatam ferunt, ni- us est dicere, cum Plinius ipse hoc refutet, & (licet thius illud agnoscere videatur, Strabonis auctorita- itans) Strabonem ipsum pro fabula habere ex verbis constet.

πρὸς Πόντον] Ea stricte & proprie una est insula ad prim Istri ostium, quod *Peuces* & *Sacrum* vocatur, ut Plini Ptolemæus, aliique testantur: *Peucini* tamen vocantur, dem testibus, qui reliquas etiam insulas inter cætera e ostia tenent.

V. 302. Τὰ μὲν πρὸς Βορέην] Methodum sibi hanc Dio sius constituit, ut primo gentes omnes ad Septentrione Danubio seu Istro positas, ab ejus fontibus ad Pontum que, & hinc ad Mæotidem, enumeret (quod fit usque vers. 321.) deinde eas quæ ad Austrum à Danubio sitæ su Errat ergo Ortelius, qui eum Germanos quosdam ad M tidem paludem nominare affirmat; non enim gentes sc juxta Mæotidem sitas, sed gentes omnes supra Istrum usc ad Mæotidem (ab ipso scil. Istri ortu) se enumeratur affirmat, inter quos Germanos primo loco recenset, ut su Istri seu Danubii principium positos, deinde Sarmatas magis Septentrionales (quos per ἐνθλιψιν τῶν Σαρμάτων voc postea Getas, Dacos, & Bastarnas, supra Istri partem in riorem prope Pontum Euxinum, & Alanos ac Tauros p pe Mæotidem, sitos. Et hæ quidem omnes gentes (D & Getis exceptis, qui plerisque veteribus Thracii gen habiti sunt, ut apud Herodotum & Strab. lib. 7. videre sub Scytharum Europæorum nomine ab antiquissimis s ptoribus comprehensi sunt, qui toti Boreali orbis pa ipsis parum exploratæ, Scythiæ nomen tribuerunt. Ita rodotus: cui & Plinius adstipulatur, lib. 4. cap. 12. S *tharum nomen usquequaque patet in Sarmatas atque Germa* imo Getas ipsos nonnulli sub hoc nomine comprehen runt, ut Justinus lib. 9. Postea, Germanos melius cogni à Scythis distinxerunt; Sarmatæ tamen adhuc Scythar pars habiti, Σαρμάται, καὶ ἔτι Σκύθαι, Strab. lib. 11. T dem inter hos distinctio fieri cœpit, quæ tamen apud l nium & plerosque Latinos confusius traditur, accurat apud Ptolemæum, qui Scythiæ nomen præcipue Por Asiæ parti, ultra Rha fluvium, tribuit, Sarmatiæ vero men parti Europæ à Vistula fluvio & Carpathiis montil ad Tanain fluvium, & parti Asiæ à Tanai ad Rha fluviu lib. 3. cap. 5. Scythicæ tamen gentes, proprie sic dict Tauricam Chersonesum, & vicina loca, inter Borysthe ostia & Mæotidem paludem, tenuerunt (præcipue *Tauri*, Ptolemæo *Tauroscythæ*, Plinio *Scythotauri* dicti;) unde tantum tractui stricte & proprie *Scythiæ Europææ* nomen c

vi

it, quæ & *Scythia parva* dicta est, Strab. lib. 7. Aliquanto
m ab hoc tractu remotius Scythicæ aliquæ gentes inter
matas degebant. Alauni enim Ptolemæo Scythæ vo-
tur, licet Sarmatiæ Europææ partem incolerent.

V. 305. Δακὸν τ' ἀσπιδ@ αἶα] *Dacos* & Getas eandem
tem faciunt Stephanus & Plinius (*alias Getæ*, *Daci Roma-
licti*, Plin. lib. 4. cap. 12.) eos autem hic distinguit Dio-
us, ut & Strabo lib. 7. δὸν μὲν Δάκας προσαγορεύειν, δὸν δὲ
s. Et videtur vera quidem esse Strabonis distinctio, quod
prie *Getæ* sint qui proxime Pontum habitant (ubi *Tyrage*-
quasi *Getæ ad Tyram* fluvium) *Daci* vero qui superius & à
ito remotius; hinc ab Ovidio juxta Pontum exulante
uentissima fit Getarum, nulla fere Dacorum, mentio.
oniam vero Getæ, teste Strabone, Græcis notiores, ob
onias Græcas ad oram Ponti deductas, Romanis Daci, ut
niores, & finibus eorum incursionibus infesti, hinc factum
i Græcis Getarum nomen, à Romanis vero Dacorum,
que genti tribueretur. Dacos etiam Δαΐους veteribus
ecis dictos, (quorum multos cum Græci pro mancipiis
rent, inde apud Comicos frequens *Getæ* & *Davi* nomen,
d gentis appellatione servos vocarent) equidem Stra-
i assentior.

V. 306. Ἀχιλλ@ δρόμον ὄπιθ'] Peninsulæ, tæniæ more
ongum exporrectæ (in cujus extremo promontorium
xcelsum, teste Strabone lib. 7, cui epitheton ὄπιθ bene
venit) nomen hoc indidit Græcia mendax, ac si Achil-
o veniisset, Iphigeniam sibi desponsatam quærens, cum
cythiam à Diana abrepta esset, ut ex Lycophrone refert
athius; seu quod illum infesta classe Pontum ingressum,
cro certamine victoriam celebrasse, & ibi se cursu exer-
sse finxerint, quod refert Mela lib. 2. cap. 1. Ab his aut
libus fabulis à se confictis nomen hoc Græculos impo-
e nihil prohibet. Achilli vero locum sacrum habitum,
que ibi pro deo cultum, tradit Strabo loco citato. Sed
ad nomen δρόμος nihil facit: forsan sic dictus fuit, quia,
r stadii, in longum exporrigitur. Indicat autem Dio-
us Tauros (quæ Scythica gens est, unde & *Tauroscythæ*
ntur) ab Achillis dromo ad fauces Mæotidis, hoc est
ortum Cimmerium, partim scil. intra Tauricam Cher-
sum, partim extra eam, habitare.

V. 308. Τῶν δ' ὑπὲρ ἑσπέρην] Ultra Tauros, scil. ad Sep-
ionem. Generatim enumeratis præcipuis gentibus ad

Septentrionem ab Istro sitis, particulares Scythiæ Europæ gentes jam recenset, quæ aliis populis jam recitatis *superiu ad Boream* habitant. Alanos quidem antea nominarat, ide aliqui pro Ἀλανῶν, ἀγαυῶν hic substituunt. An vero ἀγαυ gentis nomen facient? aut quod (quæso) substantivum duc bus istis epithetis subjiciendum invenient? Ego igitur, cui Eustathio (qui Dionysium Alanos ἀλκιμόλας καὶ πολυίππους v care affirmat) lectionem hanc retinendam censeo, cum v deam auctorem etiam alias gentes, ut Germanos, Tyrrh nos, Britannos, Iberos, bis recitare; uno loco quasi obite dum generali quadam methodo loca percurrit, alio dum pa ticularius singula recenset.

V. 309. Ἔνθα Μελάγχλαινοί τε] Agathyrsi, & Alau (quos Scythas nominat, ut modo dictum) inter gentes Sa matiam Europæam incolentes à Ptolemæo recensentu Neuri à Solino, cap. 20, circa Borysthenis fontes, his pr ximi Geloni, ultra eos Agathyrsi locantur; cum quo co sentit Plinius, l. 4. cap. 12; qui quidem situs cum auctor descriptione satis conveniunt. Melanchlænos vero quod tinet, (quos ita nominare Græculis libuit, quasi nigris læ indutos, sive hoc verum fuerit, sive fabulosum) Ptolemæ non in Sarmatia Europæa, sed Asiatica describit. Hippop des Plinius, Mela, & Solinus, in insulis maris Sarmatici cant, quas tamen, *ob alternos maris accessus & recessus, mo lo sulas videri, modo continenti jungi* refert Mela lib. 3. cap. 6; que equinos esse pedes, ut nomine notari videtur, hi omn produnt (adeo nihil pudet de longe diffitis fingere:) alio fatis commode intelligi posset de pedum celeritate, q cum equis contendere possent, sic appellatos. Sed ipsi Hippopodum nomen una cum fabula ortum verisimile Ἱππημολγοὶ non tam gentis unius nomen, quam commu Nomadum Sarmatarum epitheton haberi potest, quod equinum potare solerent: unde illud Martialis,

Venit & epoto Sarmata pastus equo.

Videtur autem ex Homero desumptum, qui nomi -- ἀγαυῶν ἱππημολγῶν Γλακτοφάγων τε Sarmatas, seu Scyth notat (ex Strabonis sententia lib. 7.) eos præcipue quod, Nomadu mmore viventes, in plaustris vagas don circumferrent, Hamaxobii dicti: ii enim pastoralem vit agentes lacte præcipue victitabant.

V. 310 ἠδ' Ἀγάθυρσοι] *Agathyrsorum* nomen à Græcor fabulis prodisse puto, eosque sic dictos ab ἄγαν & θύρσ

ſi thyrſis & Bacchi ſacris valde delectatos; ac eoſdem
rſagetas, quaſi *thyrſos geſtantes*, à quibuſdam appellatos
os Gelonis jungit Mela, quanquam Agathyrſos tanquam
erſam gentem alieno loco nominans, varia nominum
ptura deceptus.) De his Valerius Flaccus Arg. lib. 6. eos
chi comites fuiſſe fingens,

Non ego ſanguineis geſtantem tympana bellis
Thyrſageten, cinctumque vagis poſt tergа filebo
Pellibus, & nexas viridantem floribus haſtas.

r. 311. Ἦχι Βορυσθένες] Si Dionyſium cum Ptolemæo
liis Geographis conciliare velimus, non hoc ad Agathyr-
ſolos, qui ultimo nominantur, referendum, ii enim ex
lemæi ſententia à Boryſthene ſatis remoti, & eos ipſe
nyſius, verſ. 319, juxta mare glaciale locat;) ſed intelli-
dum eſt per gentes modo confuſius recitatas Boryſthe-
ferri (apud Neuros enim oriri Plinius & Mela teſtan-
unde in Meridiem delatus recta adverſus Ponti fauces,
Cyaneæ petræ, Euxino miſcetur, ut vere Dionyſius.
dem tamen Agathyrſos opinari potuit Dionyſius & Bo-
neni & mari glaciali vicinos fuiſſe, ut mox indicabitur,
quidem nomine veteres Balticum ſinum intelligunt,
ſinum fuiſſe ignorarunt.

. 314. Κεῖθι γὰρ Ἀλδήσκοιο] Panticapen fluvium ultra
imon Achillis ſtatuit Plinius, & à quibuſdam tradi affir-
eum cum Boryſthene circa Olbiam confluere; quem fe-
um Mela lib. 2. cap. 1. ei etiam tribuere videtur. *Al-*
nemo, quod ſciam, niſi auctor noſter meminit, præter
n Suidam, à quo dicitur eſſe urbis & fluvii nomen, ſed
itu ἐδὲ γρά. Dionyſius quidem fluvios hos in Riphæis
tibus oriri, & per Agathyrſos ferri, prope mare gla-
, hic indicat, verſ. 316. & 319: unde colligit Ortelius
ex Dionyſii ſententia, in Oceanum Borealem ſeu gla-
m ferri, quod cum Plinii & Melæ ſententiis de Panti-
pugnat. ſed de longinquis hiſce nihil hic certi; vide-
nim Dionyſius ſenſiſſe mare glaciale, quod & Cronium,
32. Riphæis montibus & fontibus Boryſthenis vicinum
, fluvios enim hos, quos verſ. 316. juxta mare glaciale
, juxta Boryſthenem tamen ſtatuit verſ. 314, ubi Panti-
n locat Plinius: & an Aldeſcus civitas Suidæ ſit Or-
is Ptolemæi, ut fluvius Aldeſcus (qui Ardeſcus ab He-
Scholiaſte dicitur) ſit Ptolemæi Axiacus Ordeſſum

alluens, doctis dijudicandum relinquo. Equidem in ἠρακλικὸς quam δεσμωτικὸς esse malim.

V. 315. Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσι] Montes quosdam in hoc trac veteres omnes locant, quos Græci Ῥιπαίους *Rhipæos*, L tini, voce aliquantulum mutata, *Riphæos* dixerunt, qu impetuosis Boreæ flatibus expositi essent, qui ῥιπὴ Græ dicti, à ῥίπτω *præcipito*. Nullos tamen montes reperiri c ca Tanaidis fontes, aut in tractu iis vicino, ubi Ptolemæ & alii hos locant, (unde Lucanus -- *vertice lapsus Ripæ Tanaïs* --) Ortelius & alii fide digni testantur; imo Ar midorus hoc olim deprehendit, apud Strab. lib. 7. Vere i tur refert Plutarchus in Theseo, Geographis morem esse extremis tabularum oris, ubi omnia fere incognita, appi gere ἢ Σκυθικὸν ὄρος, ἢ πέλαγος πηγῆς.

V. 317. Ἠλυσιὴς ἤλεκτρος] De loco ubi Electrum nascit vera hic prodit Dionysius: neque de lapide hic loquitu de arboris lacryma antea loquutus, ut sentit Eustathius. hoc sane tractu, in mari scil. Sarmatico, reperitur ill ipsum electrum, *quod Padaneæ sylvæ flere falso feruntur* (Solini verbis utar;) ex his locis scil. ad loca Pado vicina f tur, ut vere Plinius. vide in vers. 290. Sed cum succini aliud candidum sit, aliud fulvum, licet iisdem locis utru que nascatur, Plin. lib. 37. cap. 3, fulvum vers. 293. D nysius describere videtur, cum χρυσωγὲς vocet, hic v candidum, cum colorem ejus Lunæ conferat. Fallitur en Eustathius, ut recte notat Cl. Salmasius, dum poetam a rere sentit electrum hoc, sympathia quadam, in Lune cremento augeri, (μήνης ἀρχομένης αὔξεται, οἷα τις αὐγή. ἔοικε πως συμπαθῶς ἔχειν πρὸς τὸν σελήνην) cum nihil tale hic cat Dionysius, quale ex verbis male interpunctis ille elic vellet, sed tantum candidum ejus nitorem novæ Lunæ tori conferat, nec quicquam aliud hic valeat vox αὔξε quam *crescit* aut *nascitur*; ut recte locum reddit P scianus,

Nascitur Electrum præfulgens luce nitenti,
Mense solet primo qualis splendescere Luna.

V. 318. ἀδάμαντά τε παμφανόωντα] *Adamas* à duritie dictus est, quasi *indomitus*, ab α priv. & δαμάω *domo*, vete enim (ut Plinius & Solinus) *ferro frangi aut igne domari p* negarunt; quod tamen ipsum falsi arguunt Garcias ab H to & Salmasius; ne magis fabulosa, quæ passim de hac ge ma feruntur, annectamus. *Maximum in rebus humanis,* tan

um in gemmis, pretium habere refert Plinius, lib. 37. cap. 4, & genera sex commemorat, locis natalibus distincta (è ius Indicus præstantissimus) nullius tamen meminit in ia aut Sarmatia nascentis. Sed in crystallo (qui in Scy- optimus, teste Plinio lib. 37. cap. 5.) adamantem na- adit Solinus cap. 55, contradicente licet Salmasio in Exerc. qui neque in crystallo nasci, neque in Scythia riri adamantem contendit.

. 321. Περὶ δὲ νότον Γέρρας] Insignis in hac voce procul- o menda est; nulli enim *Gerræ* in toto hoc terrarum u. Revertitur quidem jam Dionysius ad populos qui ralis Danubii ripæ accolæ sunt, inter quos primo oc- unt *Rhæti*, juxta Danubii fontes, quibus proximi *No-* à quibus recto ordine, secundum Danubii cursum, *ones* seu Pannonii, deinde *Mysi*, sicut hic Dionysius recenset, nisi quod *Gerras Rhætorum* loco habent exem- ia. *Rhætos* quidem hic describi nullus dubito, cum ex situ & ordine constet, & pro Γέρρας vel Ῥαιτοὺς reponen- censeo, quod Ceporino olim placuisse video, vel ì, ut propius ad vocem accedatur, cum *Graios* quosdam lpina Rhæticæ parte consedisse ferant, à quibus *Graiæ es*, quæ Juxta Rhætiam sunt, cognominatæ, teste Pli- ib. 3. cap. 20.

) Νωρίκι' ἄγχι' ἐρυμνὰ] Multa hic nugatur Eustathius, quæritan *Noricum* & *Ericum*, de quo vers. 390, locus sit, an diversi; quasi vero regio Germaniæ confinis ab i finibus non satis distet, ut ea dignosci possint. Quod Mysos Asiaticos ad Olympum montem Europæorum m colonos esse ex Arriano refert, hoc forte concedi st, cum Artemidori eadem sit sententia apud Strabon. 12. Licet enim Europæos hosce Plinius & alii Latini sos vocent, notum tamen *v* in *u* Latinum sæpe verti, λαὸν fit duo, à τύρβη turba; & *u* sæpe in *æ* transire, ut à uio fit mœnia, & spatium post muros pomœrium dicitur. nomine igitur lis nulla, sed quid de re ipsa sentiendum vers. 805. explicabitur.

. 323. Θρῄκιος ἀπείρονα γαῖαν ἔχουσι] Thracum (quos co more Θρῇκας vocat, quam formam poetæ Latini in ctivo *Threïcius* imitantur) immensam terram vocat, re- tu scil. gentium quarum modo mentio facta est. Non ta- latissimo sensu Thracum nomen sumit, prout ab Hero- accipitur, (ex quo refert Eustathius Thracas maximam

esse post Indos gentem) ille enim Mysos etiam & Getas s
hoc nomine com prehendi ; quos & ab aliis Græcis p
Thraciis gentibus abitos refert Strabo lib. 7. (ut & Th
nos, Bithynos, Phrygas, & alios Asiaticos populos, Thract
colonos existimatos) quos à Thracibus hic distinguit Di
nysius, propriis limitibus Thraciam circumscribens, r
quod intra Macedoniæ novæ terminos paululum eam
tendat.

V. 327. κατὰ σκοπιὰς Παλλήνης] *Pallenen* promontorii
in Thracia constituit, quod & ab aliis factitatum, ὅτι ἐστὶ
Θρᾴκης Παλλήνη γνώριμον, Suid. quam tamen Ptolemæus, P
nius, & alii in Macedonia statuunt. Antiquitus scil. Thrac
accensebatur quæ postea Borealis Macedoniæ pars habi
propagato à Philippo Macedonum imperio, ut ex Geog
pho constat, Θρᾴκην, ἣ νυῦ Μακεδονία καλεῖται, Strab. lib. 7.

V. 328. Φέστης ἀστέρι] Rationem hujus no inis red
ipse Dionysius, non quod punctis variis micantibus qu
stellata sit hæc gemma (quod de aliis quibusdam tradit I
nius lib. 37. cap. 7.) sed quod luceat οἷά τις ἀστὴρ. Id
de *astrio* (nisi ibi etiam *asterius* legendum sit) refert Plin
lib. 37. cap. 9, quem & in Pallene nasci affirmat. *Candida*
(inquit) *quæ vocatur astrios, crystallo propinquans, in India*
scens, & in Pallenes litoribus; intus à centro ceu stella lucet
gore Lunæ plenæ. Plura etiam ibidem de Asteria & Astro
legi possunt. *Lychnitem* etiam (quæ à λύχνος *lucerna*
dicitur) describere videtur quasi quandam hujus specie
sed vilissimam, *pessimam* enim ait *lucernarum lumin* simi
esse. *Lychniten* tamen (quæ eadem esse gem a videtur
Etum vult Solinus, *quod in eo lucis vigorem flagrantia excitet lu*
trum, cap. 55.

V. 331. Φέρζεο δ' Εὐρώπην] Postquam maximam Eu
pæ partem explicavit, quod reliquum est in tres partes
tribuit, quas κρηπῖδας vocat ; sive quod Europæ reliq
tanquam *bases* in tabula subjiciantur, cum insi æ sint
Meridiem (ὥσπερ κρηπῖδες ἢ ῥίζαι ὑποκείμεναι, Aristid.) s
quod singulæ mari magna ex parte am biantur, litora v
& loca maritima κρηπῖδες *crepidines* vocantur. Hanc aut
divisionem ab Eratosthene accepisse videtur, qui (te
Geographo lib. 7.) *Europam tribus magnis promontoriis*
currere refert, τῇ μὲν ἐπὶ τὰς Σήλας καθηκούσῃ, ἐφ' ἧς ἡ Ἱβηρία
τῇ δὲ ἐπὶ τὸν Τορθμὸν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰταλία, καὶ τρίτῃ τῇ πρὸς Μαλ
Crassus autem est Eustathii error, in quem nemo qui Tal

Geographicam unquam adspexit incidere certe posset, d affirmet tres has regiones, Hispania , Græciam, & iam triangulum unum efficere, ex Dionysii sententia am & ipse laudat) & πρὸς μεσημβρίαν dici, tanqua baſes, a quodlibet trianguli latus pro basi haberi possit. Ἀπο- λα hæc, ad quæ vel pueri ridebunt, recitasse est refutasse. conformis est huic Dionysii harum partium descriptioni Plinii & Solini, qui tres Europæ sinus constituunt, qui- Hispaniam, Italiam, & Græciam amplectuntur, quar- ique iis addunt, Thraciam & vicina comprehendentem.

v. 332. πρὸς νότον] Ἕως manifesto *meridiem* hic notat, vi- in vers. 243: neque enim censendum Dionysium, νότῳ *Oriente* usurpantem, adeo absurde loqui, ut non modo eciam, verum & Italiam, ipsamque Hispania (quam x ipse Oceano Occiduo vicinam facit vers. 335.) in O- itali Europæ parte statuat.

v. 334. Ἀλλ' ἤτοι πυμάτη] De Hispania paucis antea di- at vers. 281, sed quasi obiter, quia cum Europæ initium Columnas Herculis faceret, necesse habuit Hispaniæ, quam termini Europæ, mentionem facere (unde hic eti- πυμάτῳ *extremam* eam vocat, voce deducta à πυθμὴν lum, quasi πυθμάτιον) hic vero quasi ex instituto eam cribere aggreditur. vide in vers 303.

v. 336. Στηλάων Ἀλύβη κέκτηται μία] Κάλπην alii vocant colu- am hanc quæ in Europa sita, Abylam eam quæ in Africa *Proxima faucibus utrinque impositi montes coercent clausira, A- Africæ, Europæ Calpe, laborum Herculis meta*, Plin. in pro- . lib 3. Sic Solinus cap 26, Strabo lib. 3. Nescio igi- quo auctore fretus Dionysius columnam Europæam Ἀλύ- vocet, Ἀλύβη enim & Ἀβύλη idem certe mons (voce al- ex altera per Metathesin facta) quod ex Ptolemæo con- qui, lib. 2 cap. 4, Columnam Hispanicam Κάλπην vo- Africanam vero lib. 4. cap. 1. (quam alii Abylam) hic ίβην nominat, eade plane voce quam Dionysius Hi- nicæ per errorem tribuit Male vero hunc nodum solve- conatur Eustathius, columnam Europæam à Barbaris πην, à Græcis vero Ἀλύβην dici affirmans, cum hoc no- uni, illud alteri Columnæ a Græcis ipsis indetur, ut lictis constat; & Κάλπη, à voce Græca *urnam* significan- sic dicta sit, ut doctis videtur, quod instar urnæ concava *Calpe pene totus in mare prominens mons, & mirum in mo- concavus*, Mela lib. 2. cap. 6.

τῆς δ' ὑπὲρ δὲ Ταρτησσοῦ] *Tarteſſi* ſitum ex Eratoſtheni ſententia deſcribit, qui eam ſtatuit eſſe πωεχῆ τ' Κάλπη: & videntur hi quidem cum iis ſentire qui (ut refert Strabo lib. 3.) ſtatuerunt *Carteiam* urbem antiquitus *Tarteſſum* appellatam. Sic Plinius, lib. 3. cap. 1. (quanquam alibi aliorum ſententiam amplexus, qui eam in Gadibus locant) *Fretum ex Atlantico mari, Carteia, Tarteſſus à Græcis dicta, mons Calpe*: & Mela lib. 2. cap. 6. *Carteia, ut quidam putant, aliquando Tarteſſus, & quam tranſvecti ex Africa Phœnices habitant.* Alii tamen Tarteſſum in inſula juxta Bætis fluvii oſtia conſtituunt, fluvio ipſi cognominem, quem olim *Tarteſſum* dictum Strabo opinatur, qui & ſententiam quorundam refert, qui Tarteſſum inter ipſa Bætis oſtia ſtatuunt: quam quidem ſententiam mordicus defendit Salmaſius in Plin. exerc. Latini tamen plerique, duce illorum ſententiam recitant qui Tarteſſum in inſula ſtatuunt non aliam inſulam quam Gades intelligi putant; urbemque ipſam, quæ antea Tarteſſus appellata, à Pœnis Gaddir vocatam fuiſſe à Saluſtio & aliis traditur: qua de re in verſ. 456 pluribus agetur. Fortaſſe inde ortæ tam variæ de Tarteſſo urbe ſententiæ, quod *tota Turdulorum regio*, teſte Strabone (qui nomine & Turditaniam & alia vicina complectitur, nominibus iſtis, ut ipſe fatetur, indiſtincte utens) *Tarteſſis regio* olim dicta fuerit, ſicut poſtea à *Bæti Bætica*; cujus regionis partem Gades ipſas (*tenui freto, & quaſi fluvio*, ut loquitur Mela, *dirempta*) habere poterant, ſicut Gades & Corduba principes Turditaniæ urbes à Strabone vocantur, & Geryones, qui Erythiam incoluiſſe dicitur (quæ altera eſt ex Plinii Gadibus *Paſtor triformis littoris Tarteſſii* à Seneca vocatur. Fama etiam fuit, circa ea loca ubi Tarteſſus olim ſita, urbem à Phœnicibus conditam fuiſſe, vide in verſ. 456. Hoc alii de Gaddir ſe Gadibus (ea enim non diſtinguenda eſſe poſtea oſtendemus quippe celeberrima Tyriorum colonia, acceperunt; alii, nec minis ratione moti, de Carteia (quam Κάρτηιαν vocat Appianus, voce Tarteſſo non diſſimili) quam etiam à Phœnicibus cultam fuiſſe non modo à Mela innuitur, verum & nomen ipſum, à קַרְתָּא, ut opinor, deductum, quod Phœnicibus urbem ſignificat, indicare videtur. Si Tarteſſi nomen in Gaddir a Tyriis mutatum fuerit, ut prodit Saluſtius, ruet hæc ſententia cui auctor noſter favet: ſed & Saluſtius errare potuit, duas vicinas Tyriorum colonias in Tarteſſide regione poſitas inter ſe confundens. Profecto *non noſtrum eſt tantas componere lites*, quas nec Plinius nec Strabo dirimere auſi: ii

terii

em cum pares sint calculi, necessitatem nullam video quæ auctoris sententia, qui Tarteſſi nomine Carteiam deſcri- (quam & actis judicii viro Caſaubono placere video) diſ- dere cogat.

V. 337. ἰυπερείαν] *Divitiis affluentium*, à ῥέω, vel inuſit. *fluo*, & ἄφενος *divitiæ*. Hiſpanorum veterum divitias, pecipue autem Turditanorum, & proximarum his gentium, æ Bætis fluvii accolæ, multis prædicat Strabo lib. 3; apud os montem esse refert argenteum dictum, & de aureis va- , & reliqua auri & argenti apud ipſos abundantia, ex Poly- & aliis mira narrat, ſed quæ fidem ſuperant.

V. 338. Κελτοί δ'] Nuſquam, ut opinor, apud alium quen- am auctorem hujus populi mentio exſtat; ideo ipſos non pede Pyrenæi, ſed in Vtopia quærendos cenſeo. Neſcio o an Κελτοὶ ab auctore ſcriptum fuerit, cum *ſub pede Pyrenæi* eo locentur, ut videri poſſit hoc ex Herodoto deſumptum, Κελτοὺς quoſdam extra Columnas Herculis ſtatuit, omnium Occaſum habitantium ultimos, à quibus, è *Pyrrhena*, um fluere fabuloſe refert. Veteres quidem non Gallos tan- n, verum & Hiſpanos, & cæteras occidentales gentes, Κελτοῖ nomine, ut Boreales ſub Scytharum nomine, mprehenderunt, teſte Ephoro apud Strab. lib. 1: cujus minis in Hiſpania veſtigium exſtat in Celticis, quos tam in tica quam Luſitania Geographi locant, uti & Celticos co- mine Nerios & Celtiberos in Tarraconenſi. vide Voſſ. de ig. Idol. lib. 1. cap. 34.

V. 339. Μέσσῃ δ' ἀμφοτέρων] In medio ſcil. inter Hiſpa- m & Græciam.

V. 341. Ὀρθὸν, ἅτ' ἐκ τυθμοῖο] De Apennini nomine mox etur. Hyperbolice quidem, poetico more, de montis il- rectitudine hic loquitur auctor, dum eum Italiam me- m dividere affirmat, tanquam lineam amuſſi fabrili du- m. Fabrum vero τεκτοσύνης *Minervæ miniſtrum* vocat, quod nervam non tantum artium quas liberales vocant, verum mechanicarum, ut textoriæ & fabrilis, præſidem finxerint. eam Argus navis fabricandæ auctorem facit Val. Flaccus, qui Trojani Virgilius Æneid. 2.

Inſtar montis equum divina Palladis arte
Ædificant.

V. 343. ἐκ δὲ Βορείης Ἄλπεσφι] Hypallagen hic esse opor- , ſi auctorem errore liberare velimus; ut non intelligatur *boreali Alpium parte esse Apennini principium*, ſicut verba præ-

ſe

se ferunt (cum ab Australi potius earum parte oriatur, scilicet juxta Liguriam) sed quod *ipse Apenninus ab Alpibus ut Borea suo termino oriatur;* qui inde ad Orientem & Meridiem vergi Italiam fere mediam secans, donec ad Fretum Siculum desi nit. *Alpes* dictas verisimile est à *nivium albedine*, voce sive Græca ἄλφος deducta, ut plerique volunt, sive ab ipsa Latin voce *albus*, nam & *Albes* quandoque dictas Strabo testatur; ur de *Albium Ingaunum* & *Albium Intemelium* sic vocata cense quod sub *Alpibus* sita sint (ille enim Alpium principium juxt Genuam statuit, quas alii ad Monœci portum, alii ad Nicæat incipere malunt) uti & Alpium finis alter juxta Iapidas *A bius* vocatur. Cum vero *Penninas Alpes* (quas vulgo *Pœnin* vocant, & à *Pœnorum* transitu nominatas censent) Livius, An nibalem in loco longe inde remoto transiisse statuens, *à summ vertice* Gallis *incolis Pennino dicto* deducat, eandem esse nom nis *Apennini* originem nos cum Camdeno censemus, nemp à *Pen* lingua Gallica & Britannica veteri *promontorium*, seu *mo tem excelsum*, significante; à qua voce montium nostratium ed tissimorum nomina, *Penmon maur*, *Pendle*, *Pennigent*, ide Camdenus deducit.

V. 346. ἀλβυρῆς ζεφυρίης δ' ἐν Βορέαι] Qua Alpibus pr pinqua est, quæ Borealissima ejus pars est, sed ab Occidenta ejusdem partis latere, quod scil. Tyrrhenum mare respici cum ad Occidentem vergat illud Italiæ latus quod inter A penninum & Tyrrhenum mare interjectum est, ad Oriente vero quod inter eundem & mare Adriaticum. vide vers. 10:

V. 347. Τυρρήνοι μὲν πρῶτ'] Italiæ descriptionem orditu camque à *Tyrrhenis* auspicatur, Ligures omittens, quipp quos Gallis accensere videtur, sicut à Plinio, lib. 3. cap. 20 *Capillati*, quasi Comati Galli, vocantur. Olim scil. à Gallis o cupata Circumpadana regione, Hetruria, Græcis Tyrrheni & Picenum, ad Anconam incipiens, primæ habitæ sunt Itali regiones; cui postea Senonum regio ad Rubiconem fluvium & Liguria accessit, deinde adjecta est sub Augusto tota Galli Cisalpina, cum Venetia & Istria, ut Alpes Italiæ limes haberer tur: de quo vide Strab. lib. 5. & Plin. lib. 3. cap. 5. De nom nibus Italiæ & eorum ratione vide vers. 45, 77, & 78. Sed quod ad Tyrrheniam spectat, quæ Latinis Hetruria dicta (li cet voce à Pelasgis accepta,) partem maritimæ ejus oræ Pe lasgos tenuisse, cum auctore nostro, refert Strabo lib. 5; eo autem à Tyrrhenis, à rege Tyrrheno sic dictis, inde pulsos re fert Plinius lib. 3. cap. 5. *Umbros* (inquit) *exegere antiquitus Pe*

lasg

i, hos Lydi, à quorum rege Tyrrheni, mox à sacrifico ritu lingua eorum Thusci sunt cognominati, scil. à θύω *sacrifico*. Non nen verisimile Pelasgos è tota regione à Tyrrhenis pulsos, tantum è parte aliqua, deinde utramque gentem regionem uisse, ut Dionysius hic statuit: imo testatur Strabo à quidam proditum esse, *Pelasgos quosdam una cum Tyrrhenis Itan ingressos*. Pelasgi autem vaga gens fuit, unde Πελασγὸς os quasi πλαφγὸς, quod ciconiarum more vagarentur, ex icis historicis refert Strabo. Hetruria vero dicta videtur si ἑσπερία, sive quod alter Latii terminus sit, ut sentit Isido- Orig. lib. 14; sive quod ab altera montis Apennini latere ita sit, inter ipsum & mare inferum.

. 348. Οἳ σοὶ Κυλλήνηθεν] *Cyllene* Arcadiæ mons est, vi- n vers. 414. Ea igitur voce declarat Dionysius, se nomine *sgorum Arcadas* intelligere; eos fortasse qui duce Evandro aliam profecti, in Hetruriæ & Latii confinio consedisse fe- ur, ubi Roma postea condita, ibique Pallantæum, Arca- urbi cognomine, condidisse, quod nomen postea in Pa- um mutatum. Verum & alios Pelasgos in maritima He- æ ora consedisse modo ex Strabone ostendimus; isque sgorum gentem ex Arcadia, secundum Ephori senten- originem habuisse refert: licet alii ex Thessalia, ubi diu- consederunt, originem eorum petant.

. 349. νηήσαντο] A νέω *congero* deducit Eustathius ναίω, vel *habito*, quia in unum locum congregantur urbis aut oppi- colæ: fit autem à νέω *congero*, per Epenthesin νηέω, unde . 1. med. ἐννησάμην, Iliad. 1. Potest igitur νηήσαντο per sim- hic scribi, ut significet *congregati sunt*, & à νηέω deduca- Quod si reddatur, *habitarunt*, censendum est Dionysium Epenthesi à νάω formasse ἐννησάμην (α in η Ionice mutato) à ναίω ἐννησάμην (iota subscripto, ut μαίνομαι ἐμμανάμην) si Homerus à cognata voce νέω deduxit.

. 350. μέμεθον ἔθνος] Latinos duplici epitheto ornat: ὑς ob inclytam fortitudinem vocat; μερμέρας vero, epithe- minus usitato, (quod fit à μερμαίρω *solicite cogito*, aut *revolvo*) ob solertiam & sagacitatem, quod quicquid dum esset, prudenti deliberatione animo perpenderent; le Scipio, ut hic notat Henr. Stephanus, dicere solitus, se quam minus solum quam cum solus esset) neque enim nsulta ferocia, sed prudentia fortitudini conjuncta, ad endam illam magnitudinem imperium Romanum ex- it.

V. 351.

V. 351. οὐδὲ μέσης] Non quidem medium Latium secat Thybris fluvius, (qui & Tiberis, & olim Albula dictus) sed *Latium includit à tergo*, ut habet Plinius, ab Hetruria diti mens: poetica igitur licentia *per medium* fluere dixit, cum tantum terminos ejus perstringat. Latium ab altero latere, Campaniam versus, crescente Romanorum imperio, auctum est; cum Latium antiquum à Tiberi ad Circeios tantum extenderetur, postea, Volscis, Oscis, & Ausonibus in Latinorum nomen transeuntibus, Latium novum usq; ad Lirin fluvium pertingeret: non tamen constat Latii nomen unquam ultra Tiberim protensum.

V. 353. βασιλῆαί θ' ἅλλων] Abusiva substantivi comparatio, qualem etiam supra vers. 257. in voce σωτῆρ θ' videre est.

V. 354. ἀποτμήσσας αὐδιχθὰ Ῥώμην] Vere hoc quidem, nam Janiculum, quod Romæ pars habetur, in ulteriore Tiberis ripa, & intra Hetruriæ terminos situm.

V. 355. ἐμβὰς μέγα εἶπον ἀνάκτων] Sub imperio Romanorum vixisse hic declarat, idque dum Roma Monarchis, Imperatoribus scilicet, parebat. De patria quidem ejus parum constat, cum Afrum fuisse Eustathius prodat, unde Dionysius Afer vulgo dicitur; Suidas vero ἄλλοτε ἄλλην, modo Milesium, modo Corinthium, modo Byzantinum, quasi è vaga Pelagorum gente fuisset: quid mihi verisimillimum videatur vers. 138 expositum.

V. 356. Μητέρα πασέων πολίων] Eum florente adhuc imperio Romano vixisse ex hoc loco constat. Licet enim metropolis proprie urbem denotet ex qua coloniæ deductæ, μητρόπολις ὅσην πόλις ἀποικίας ἔσχηλαν, Suidas; usus tamen obtinuit ut primaria urbs cui aliæ parent metropolis dicatur: sic Hierosolyma Ἰουδαίων μητρόπολις vocatur à Strabone lib. 16. Quoniam igitur Roma tantæ orbis parti tunc imperitabat, ut ea domina terrarum, & imperium Romanum orbis imperium vulgo diceretur, hinc Romam omnium urbium metropolin vocat. Fallitur certe Eustathius, qui sub Augusto aut Nerone eum vixisse judicat: post Domitiani imperium, aut saltem e imperante, poema hoc scriptum è vers. 210. constat: & sane videtur isto seculo vixisse, cum excisionis Nasamonum, quæ sub Domitiano accidit, vestigia recentia, vacuas scil. seu desolatas domos, suo tempore conspici potuisse indicet.

V. 357. Καμπανὴν λιπαρὸν πέδον] *Campaniæ*, quam *à campestri situ* sic dictam malim, quam à *Capua* primaria urbe, (ni

ipsa *à campis* dicta sit, quod Plinio placet, cum Strabo sic ncupatem sentiat, quasi regionis illius *caput*) fertilitatis no- ine miris laudibus à Plinio, lib. 3. cap. 5, celebratur, quippe i *Campania felix* dicitur, & *Cereris ac Liberi certamen*, ob fe- issimum tam vini quam frugum proventum; quem & L. orus, lib 1, imitatur: hinc Dionysius non tantum λιπαρὸν ὦν, *pingue solum*, nuncupat, verum etiam παχέων βοσκὰς ἀ- λωὰς, ob eximiam frugum ubertatem.

μέλαθρον ἁγνὸν Παρθενόπης] Periphrasis Neapolis urbis, seu i in quo ea sita. Poetæ enim Sirenes tres fuisse fabulantes, thenopen, Ligeam, & Leucosiam, quæ, cum Ulyssem can- allicere non possent, se è scopulo in mare præcipites dede- nt, earum unam, nomine Parthenopen, fluctibus eo dela- n, ibique sepultam fuisse fingunt, ubi Neapolis urbs post- condita; unde Parthenopen eam urbem olim dictam vo- t; *Neapolis, Chalcidensium & ipsa, Parthenope à tumulo Sire- appellata*, Plin. lib. 3. cap. 5. Sed quomodo à poetis vel i potuit Sirenes in aquam se præcipitando suffocatas fuis- monstra marina fuerint, ut pingi solent, ex parte fœmi- , ex parte pisces referentia? Nimirum is vulgi error est; n à veteribus omnibus (ut à doctissimo Vossio notatum) nana facie, inferne vero non piscibus, sed avibus, similes e ferantur: unde à Plinio, lib. 10. cap. 49, inter fabulo- ives numerantur, cui Suidas & alii suffragantur; ita Ovi- Metam. lib. 5.

---- *vobis, Acheloides, unde*
Pluma pedesque avium, cum virginis ora geratis?

dibile est, quod sentit Vossius, has psaltrias fuisse, Musica ntu hospites allicientes. Cur vero Dionysius Parthenopen im vocat? Fortasse quod Sirenes cantui deditas, Musis lem vitam egisse velit, quæ perpetuam castitatem servas- ribentur. A virginea voce Parthenope dicta est, scil. à ἐνὼ *virgo*, & ὄψ *vox*; non à virgineo vultu, tunc enim per ibi deberet. Inepte Solinus, cap. 8, urbi huic ab Augu- Cæsare Neapolis nomen inditum refert, cum à Lycone Νεάπολιν appellatam, tot ante Augustum seculis, ab obsservatum sit: verius Strabo, à Cumæis primo condi- fuisse, deinde à Chalcidensibus & aliis restauratam, & is auctam, hoc nomen accepisse refert, Geog. lib. 5.

. 360. ἔνθ' Σειρήνιδος πέτρην] Fallitur Eustathius, qui Dio- im affirmat Neapolin *Sireniam petram* hic vocare. A Nea- jam ad alia progreditur; à qua primo ad Austrum oc-

currit

currit *Sirenia petra*; ultra quam Silarus fluvius (qui aliis Silaris dicitur) in Picentinis, magis adhuc ad Austrum vergens. *Sireniam* autem *petram* Minervæ promontorium vocat juxta Surrentum, quod Sirenes insedisse feruntur, talem plane situm inter Neapolin & Silarin obtinens. *Surrentum cum Minervæ promontorio, Sirenum quondam sede*, Plin. lib. 3. cap. 5. Nisi Sirenusas insulas intelligat huic propinquas, ex descriptione Strabonis lib. 5. & 6: licet eæ ex Ptolemæi descriptione longius hinc distare videantur.

V. 361. Πικεντίνῳ Σιλάριδι] Picentini i juxta quos Silaris fluit, quos Dionysius Πικεντίνους vocat, à Picentibus illis oriundi feruntur qui maris Adriatici accolæ sunt. De Silari, qui Silarus hic vocatur, tradunt Strabo, & Plinius lib. 11. cap. 19. virgulta in eum injecta lapidescere.

V. 362. Ἀσχὶ δὲ Λευκανοὶ] *Lucanos* à Samnitibus ortos, duce *Lucio* quodam, à quo *Lucani* dicti, tradit Plinius, lib. 3 cap. 5. Horum fines à Silari ad Laum fluvium, Strab. lib. 6 dehinc usque ad Siculum fretum (ubi Leucopetra promontorium, ultimus Apennini terminus) Brutii, qui Straboni & aliis Βρέττιοι, ideoque ea vox, quam & Eustathius agnoscit pro Βρέντιοι, quod vulgo hic legitur, reponenda videtur. Brutios autem à Lucanis quasi apostatas ipsorum lingua dicto: quod, cum Lucanorum pastores olim fuissent, ab iis desciverint, refert Strabo lib. 6. Nec dissimilia de gentis origine tradit Iustinus lib. 23, de nomine tamen dissentiens. Lucaniæ Brutii pars Orientalis, à Rhegio Tarentum usque, Græcorum coloniis occupata est, unde *Magna Græcia* dicta est: *Græca* quidem ab incolis Græcis; *Magna* vero non respectu Græci proprie dictę, sed respectu Græcarum urbium (è quibus fuit Cumæ, Neapolis, Arpi) hic illic per reliquam Italiam spatiarum. vide Alex. ab Alex. Gen. di. Lucaniam & Brutiam *Italiam minorem* Strabo appellat, eique Italiæ nomen primum & proprie convenisse testatur: vide in vers. 77.

V. 364. Κεῖθεν δ' ἐς Βορέην] A Leucopetra promontorio, e albo rupium colore sic dicto, Boream versus occurrit promontorium *Zephyrium* vocatum (quod inde in Græciam *Zephyrus* spiret) ubi Locri, inde *Epizephyrii* dicti, Zaleuci legibus clari. Locrorum in Græcia ipsa coloni.

V. 365. ἔστι δὲ τριχθὲς ἐτέτυκται] Cum ipsi *Locri* in Græcia triti bifariam, vel, ut alii volunt, trifariam dividantur (alii enim sunt *Ozolæ* vel *Hesperii* denominati, ab Occidentali Græciæ tere, ad Crissæum sinum; alii *Epicnemidii*, à *Cnemide* promontor

o, Eubœæ adverſo, nuncupati; quibus aliqui *Opuntios* ac-ent, tanquam eorum partem, alii ab iiſdem diſtinguunt) imi quidem *Locros Epizephyrios Ozolarum Λοκρὸς* cenſent: rum equidem ſententiam libens amplector, cum eam Stra-ueatur, & ab Euanthe quodam coloniam deductam refe-Alii tamen, è quibus eſt Ephorus, à *Locris Epicnemidiis* *Opuntiis* oriundos ſtatuunt; quorum ſententiam ſequitur ilius, dum *Narycios* vocat *Italicos* hoſce *Locros*,

Hic & Narycii poſuerunt mœnia Locri.

x enim *Opunti* vicina fuit civitas, Ajacis Oilei patria, de Hom. Il. β'. vide Salm. Plin. exer. Conciliari tamen non in-mode poſſunt iſtæ ſententiæ, quod ipſi *Locri Ozolæ*, à qui-*Epizephyrii* deducti, τῶν Ἐπικνημιδίων ἄποικοι fuerint, teſte one lib. 9; ab *Epicnemidiis* igitur prima omnium origo. athius quidem *Italicos Locros* Λοκροὺς Ὀζολὰς Λοκρὶς fuiſſe ; ſed utroſque *Locros in Græcia ſitos* turpiter confundit, hanc Dionyſii fabulam enarrans, quod Locrenſes hi, ſer-ondam τῶν in Græcia Λοκρὸν, dominis in bello abſentibus, m uxores conſtupraverint, deinde dominorum reducum metuentes, cum ipſis aufugerint, *ſervos fuiſſe* dicit παρὰ Ὀζόλαις Λοκροῖς τοῖς πρὸς τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ τῷ κατὰ Ἑλλάδα. quidem *à Locris Ozolis*, qui ad Criſſæum ſinum, origi-eorum accerſit, quod quidem è Strabone habet (licet ne-s, neque alius quiſquam quem ſcio Geographus fabulæ meminerit;) ſed dum juxta Eubœam ſinum iſtum ſta-jam omnia miſcet, *Ozolas Epicnemidiis*, occaſum ortui, æum ſinum ἀποπωτάτως in aliud Græciæ latus transfe-

367. ὅτι πρὸχωσιν Ἄλκης] *Alecis* fluvii Ptolemæus non init, neque is eſſe poteſt quem nomine Locani deſcribit, ſentire videtur Ortelius; Locanus enim à Boreali Locro-tatere ab illo ſtatuitur, at Alex Rheginum agrum à Lo-diſterminat, teſte Strabone lib. 6; qui etiam ſingulare lam refert de cicadis hujus loci, quos in Rhegino agro s eſſe tradit, cum in Locrenſi vocales ſint, quod Lo-s ager apricus ſit, Rheginus umbroſus: Idem refert s lib. 11. cap. 27; nec Strabonis ea de re ſententiam im-t Voſſius.

368. Τὰς δὲ μετ' ἐξείης Μεταπόντιοι] Non recto ordine erat has Magnæ Græciæ urbes, nam inter Locros & Me-tum Croton & Sybaris interpoſitæ; ſed hæc ita accipien-od poſt Locros, deinceps Metapontum, Croton, & Sy-

baris, licet in his tribus recensendis nullus ordo servetur. *Metapontum* autem (quod Μεταπόντιον Græci vocant) à Pyliis conditum ferunt Strabo lib. 6, & Solinus cap. 8: & primo quidem Μέταβον à conditore *Metabo* dictum refert Antiochus apud Strabonem, deinde in *Metapontium* nomen mutatum; quinde accidisse sentit Salmasius, quod à Metabo, viri nomine, Μεταβὸς Μεταβῆνοί τε urbs diceretur, inde vero Latini *Metapontum* formarent, sicut Ὕδρους *Hydruntum*, Πυξοῦντα *Buxentum* vocarunt.

V. 369. εὐστεφάνοιο Κρότωνος] Non temere additum hoc epitheton, quod tamen proprie *civibus* convenit, *urbi* tantum μετωνυμικῶς: licet enim Henr. Stephani interpretatio non contemnenda sit, qui hæc verba παμφράζων reddit, *bonis virtutibus munitæ Crotonis* (cum Θήβη εὐστέφανος eo sensu à poeta vocatur;) mihi tamen magis arridet Eustathii sententia, ut per quid huic urbi peculiare Dionysius hoc epitheto innuat, quod scil. cives (quorum unus fuit πολυδρόμιος ille Milo) celebres athletæ essent, & toties in Olympicis aliisque ludis gymnicis *coronarentur*; nam una Olympiade, teste Strabone lib. 6, septem viri qui stadio vicere omnes Crotoniatæ fuere; unde tum adagium, Κροτωνιάτης ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πρῶτος. Urbem hanc ab Achæis, duce Myscello, conditam inter Sybarim & Neæthum fluvios, ibidem refert Strabo.

V. 371. Λακινιάδος δόμον Ἥρης] *Lacinias* Iuno à *Lacinio* promontorio, quod 150 stadiis à Crotone distat, denominata, ubi templum illi conditum, donis olim opulentum, teste Strabone lib. 6: de hoc Virg. Æn. 3.

--- *attollit se diva Lacinia contra.*

V. 372. χωσαμένοιο] A χολὴ, vel χόλος, *bilis*, fit χολόω *irascor accendo*, & hinc per syncopen vox poetica χώω, unde aor. α. ἐχώσατο χωσάμενος *iratus*. Vnde hæc Iovis ira concitata, vide quæ versum 374. annotata.

V. 373. Δειλαίην Σύβαριν] *Sybarin* inter fluvios Crathin & *Sybaris* (à quo nomen adepta est) *ab Achæis* conditam refert Strabo, à *Trœzeniis* Solinus: utrumque verum; hi enim illis misti, ex Aristotelis sententia, Polit. lib. 5, Τροιζήνιοι καὶοἱ συνῴκισαν Σύβαριν. Tanta incrementa hanc urbem cepisse, ut urbibus 25 imperitarit, tradit Strabo; qui & aliud incredibile fere subjungit, trecenta scil. hominum millia contra Crotoniatas in aciem eduxisse. Sed felicitatem nimiam luxus consequuta, (unde Συβαρίζειν & *Sybaritica mensa* in proverbium abierunt) quæ ipsis exitio fuit, ut historici testantur. Eq

ci

m ad tibiarum modulationes saltare instituerunt: quo co-
to, Crotoniatæ tibicines in aciem produxerunt, qui
tu equi ad saltationem incitati omnia turbarunt. vide
an. in Chiliad. Postea captam urbem Crotonia-
nine, aquis obruisse refert Strabo: aliam de
enensibus & aliis in propinquo conditam,
pellarunt; Romanos tandem, Thuriis attritis,
isse, *Copias*que urbem nuncupasse.

V. 374. Μιγαδῆος ὣς ἄισαν] Quam exitii causam
t Dionysius, dum eos *Iove valde irato* periisse indicat,
lea subjiciens de furiosa Olympicorum præmiorum cupidi-
, vix satis constat. Narrat vero Eustathius eos
ήματα, dona Iovi Olympio dedicata, diripuisse; quæ
εῖς γέρα vocantur, quod Iovis Olympii templum posi-
tin Olympia, quæ & Pisa, Elidis urbe, quam Alpheus
ius alluit: urbi Olympiæ nomen impositum ferunt ab O-
po monte vicino, Thessalico Olympo cognomini, vide
ab. lib. 8. Hæc quidem commodissima videtur interpreta-
si qua melioris historiæ fide firmetur. Receptius tamen
(quod non modo Eustathius, verum & Stephanus περὶ πό-
, & alii tradunt) *eos oraculo monitos, Sybarin tunc interituram, hominem plusquam deum colerent: idque evenisse cum ab hero ser-
flagris cæsus primo in templum confugeret, nec tamen dominus à
veribus temperaret; cum vero ad herilis patris sepulcrum confugeret,
demum, monumenti paterni veneratione, abstineret.* Hinc Iove
o, in perditissimam luxuriam eos ruisse ferunt, quam pro-
iam fuisse exitii causam apud omnes constat. Oraculum,
quo modo dictum, ab Erasmo in Chiliad. è Stephano re-
tur.

Εὔδαιμον Συβάρεια, πανδυδαίμων σὺ μὲν αἰεί,
Ἐν θαλίῃσι θεῶν τιμῇ γλῶ ὧδεν ἐόγλων·
Εὖτ' ἂν δὴ πρότερον ἵππῳ θείοιο σφίζῃ,
Τηνίκα σοι πολεμός τε καὶ ἐμφύλιος στάσις ἥξει.

od si Iovis iram hac de causa commotam exitium Sybaritis
uisse innuat Dionysius, versus hic nihil aliud indicat, quam
olim in Olympicis ludis, pro præmiis ibi propositis, su-
modum (hoc est, summo studio) contendisse, insana qua-
n laudis cupidine; ad excidii vero causam nihil pertinet.
ympia ad Alpheum celebrata fuisse notissimum;

Alpheus stadio notus Olympico. Senec. in Thyest.

V. 375. Σαυῖται δ' ὅσσοι τῶν] A magna Græcia ad medi-
aneos Italiæ populos digreditur: qui licet plures essent,

duas tantum gentes, ut reliquis illustriores, nominat, Samnites frequenti & internecina cum Romanis dimicatione, Marsos Sociali bello (quod & Marsicum vocant) nobilitatos. vide L. Flor. lib. 3. cap. 18. & Strab. lib. 5. *Samnites* Strabone Σαυνῖται vocantur, à Stephano & aliis Græcis, ut hic ab auctore, Σαυνῖται; ita Plinius lib. 3. cap. 12, *Græci Saunitas dixere.*

V. 376. Καὶ Μαρσῶν δυὰ φῦλα] *Marsi* longe à magna Grecia siti, prope Albam scil. & Latii terminos, Plin. lib. cap. 10. (ideo errat Eustathius, qui Calabris & Iapygibeos conterminos putat) hic enim digressio fit à maritimis mediterranea, ut modo dictum. Fortasse δυὰ φῦλα vocaquod venatione & cursu exercitari solerent, quod eorum terra in Apennino sita feris abundaret; unde Hor. Od. 1.

Seu rupit teretes Marsus aper plagas.

Τάρας δ' ἀλὸς ἐγγύθι κεῖται] A mediterraneis ad maritima, & magnæ Græciæ oram modo relictam, hic revertitur; ubi describenda restat urbs inclyta, quæ Græcis Τάρας Latinis vero *Tarentum* (ut Ἀκράγας *Agrigentum*) dicitur. Substantiva autem hujus formæ masculina sunt, ut notat Eusthius; sic Virg.

Arduus hinc Agragas ———

Fœmininum igitur *hîc* ad vocem Τάρας non nisi per Synesin referri potest, ut scil. πόλις subintelligatur.

V. 377. Ἦν ποτ' Ἀμυκλαίων] Cum tam *Amyclæ* quam *Lacedæmon Laconiæ* urbes fuerint, *Amyclæos* per Synecdochen pro quibusvis *Laconibus* ponit, deinde per Metalepsin pro *Lacedæmoniis.* Tarentum enim à Lacedæmoniis quibusdam quos Παρθενίας vocarunt, occupatum ferunt, qui ex promiscuo juvenum cum fœminis quibusvis concubitu nati sudum viri plerique voto obstricti Messenes oppugnationem tenerentur: vide Just. lib. 3. Hi, seu ob generis notam pudore affecti, seu (ut refert Aristoteles Polit. lib. 5.) ob ditionem moram, urbe cedere coacti, duce Phalantho Tarentum profecti (à Tarante quodam, ut dicitur, antea conditum) urbem vi ceperunt, eamque habitarunt, expulsis veteribus incolis: vide Strab. lib. 6, & Justin. lib. 3. πόλιν igitur non hic significat ipsa mœnia struere, ea enim antea condita fuerant, sed οἰκίζειν, sicut ab Aristotele παρθενίαι cuntur Τάραντῖναι & οἰκισταὶ, Tarentinæ scil. coloniæ deductores & *gentis*, (ut Virgiliana phrasi utar) non mœnium, *conditores*

t Dionysius ipse Tarentum *forti Marte*, hoc est, armorum
ib his occupatum indicat.

. 378. Ἐξείης δ' ὅσσ' ποῖσι] *Iapygia* (à qua Ἀργέστης ventus
ὺξ etiam dictus, quod ex hac regione in Græciam spira-
aliquando late sumitur, ut non modo Apuliam, verum
alabriam & Salentinos comprehendat, unde promonto-
n Salentinum *Iapygium* etiam vocatur, Ptol. lib. 3 ali-
ido stricte pro Apulia sola, cujus oppidum B rium, teste
io, *Iapyx* olim dictum, ab *Iapyge* Dædali filio; à quo
gionem ipsam *Iapygiam* dictam ferunt, cum coloniam
ensium eo deduxerit, teste Strabone lib. 6. Et hoc qui-
sensu Iapygia à Dionysio hic sumitur, cum à Calabria
iguatur, pro regione scil. à Tarento & Brundusio Hy-
usq; extensa, universim à Latinis *Apulia* nuncupata; cu-
rtem juxta Hyrium & Garganum montem incoluerunt
græcis *Daunii* dicti, partem alteram inter Aufidum flu-
& Brundusium qui *Græcis Peucetii*, *Latinis* vero (teste
lib. 3. cap. 11. & Strab. lib. 6.) *Pediculi appellati*. *Cala-*
ero nomen hic, ut à Plinio & aliis, peninsulæ tribuitur
Tarentinum sinum & Ionium mare inclusæ (*Μεσσαπίας*
ἀπο duce olim etiam dictæ) quæ *Calabros* proprie di-
c *Salentinos* Iapygio promontorio proximos, ubi Salen-
mpi, complectitur. Hæc populorum horum divisio
Ptolemæum lib. 3. cap. 1. habetur, cui Strabo aliique
lrisque consentiunt. Plinius quidem & Solinus cum
reliquis concordant, sed in eo errare videntur, quod,
aliorum auctoritatem, *Peucetiam* eandem cum *Calabria*
Μεσσαπία faciunt, quam alii pro *Apuliæ* parte habent
ncolunt quos ipse Plinius *Pediculos* vocat. πεδιεῖς,
ίκλος καλῶσι, Strab. lib. 6. Nec minus à cæteris dissen-
po, dum *Iapygiæ* nomen *Meßapiæ* seu *Mesapiæ* (pro
ice corrupte Eustathius Μεσαπυγίαν habet) hoc est pen-
in qua Calabria, proprium facit. Longe vero major
lii error, cui nebulæ hæ tantas tenebras offuderunt,
piam, *Salentinam*, *Peucetiam*, *Meßapiam*, *Apu'i m*, *Ca-*
Synonyma esse statuat, pro peninsula modo descri-
Iret enim de veteribus illis, & partim obsoletis, Græ-
nominibus, *Meßapia*, *Peucetia*, *Iapygia*, parum apud
s conveniat, unde aliqua nominum confusio orta; ne-
ien veterum *Apuliam* intra peninsulam istam statuit:
nominibus Romanis usitatis, *Apulia*, *Calabria*, & *Sa-*
apud omnes convenit, peninsulam scil. à *Calabris* &

Salentinis coli, extra eam à Brundusio ad Garganum me
rum *Apuliam* extendi. Ita Strabo de peninsula loquer
Græcis *Messapia* dicta, οἱ δ' ὑπερκείμενοι τὸ μὲν τι Σαλεντίνους
λεγ[illegible] τοὺς περὶ τὸν ἄκρον τὸν Ἰαπυγίαν, τὸ δὲ Καλαβρούς· & pa
post de regione peninsulæ isti proximæ, in qua Daunii
Peucetii Græcis dicti, οἱ δ' ὑπερκείμενοι πᾶσαν τὴν μέχρι τοῦ Κα
βρίου Ἀπουλίαν καλοῦσι. Sic Ptol. lib. 3. cap. 1, & Plin. lib
cap. 11. *Apulia* autem dicta videtur quasi Ἀπουλία *apr*
(*aer* enim *calor solaris*) ut statuit Scaliger in Varr. &
mabus in Plin. exerc.

V. 379. μέσῃ Τειρίου] Hæc proculdubio est ea urbs qu
Herodotus Τείριον vocat, & in *Iapygia* à Cretensibus co
tam refert; quo nomine *Thyræos* aut *Cretum* ab eo intel
Strabo opinatur, inde in errorem ductus, quod *Calabrian*
eo putarit, Strabonis ipsius more, *Iapygiam* vocari, ideo
irrito labore in Calabria Τείριον quæreret; cum ille hoc n
ne *Apuliam* notet. Strabonis sententiæ errorem aliq
subesse sensit Casaubonus, erroris tamen ansam non ap
hendit, nec rem ipsam, quod aiunt, acu tetigit.

V. 381. Πόντον ἐς ἀγχίπορον Ἀκυλήϊον] *Aquileia* Carnc
urbs est, Plin. lib. 3. cap. 18. & Ptol. lib. 3. cap. 1, in in
sinus Adriatici recessu, cui vicinum *Tergeste*, nonnullis
cis Τεργέστη, in Istriæ & Carnorum confinio; unde is A
μυχὸς qui Plinio sinus *Tergestinus*, Dionysio & Step
Ἀκυλήϊος, quasi *Aquileiensis*, dicitur: quem sinum v
flecti Adriaticum mare affirmat auctor à Gargano pro
torio, ubi Hyrium urbs sita; nam ad Garganum usque
ad Septentrionem fertur, inde vero usque ad ultimu
cessum ad occasum æstivum. Ita ab Apulia ad ultimu
driatici sinus receſſum transit auctor, Picenum, & ali
terjectas Italiæ regiones, transiliens, ut apud Græcos r
celebres: Italiam tamen, ad Adriatici maris oram,
ad Venetiam & Carnos producit, vide vers. 388: qu
enim verisimile sit quod asserit Strabo lib. 4, Veneti
colas à Venetis Gallis Oceani accolis oriundos, rec
tamen fuit eos ab Henetis Paphlagonibus, duce Ante
eo deductos fuisse; ideo eos à Gallis distinguit auctor,
ter Italicos populos recenser.

V. 384. Κάδδεν δ' εἰς ἀυτὰς] Sinus Adriatici σχῆμα
sequitur secundum litoris flexum: quod quidem ut
pulia ad ultimum receſſum, ubi Aquileia & Ter
ad Occasum æstivum protenditur; ita hinc ad Libu

almatiam ad Ortum hybernum reflectitur.

386. Ὑλλείαν χθόνα πᾶσιν] *Hyllidem* hanc regionem
s neque Ptolemæus neque Strabo meminit) ex Apollo-
describit Eustathius, quod sit peninsula circuitu Pe-
nneso æqualis, 15 magnas civitates continens. Sed nul-
ta peninsula est in toto hoc tractu. Eam ad Liburniæ
lmatiæ confinia, inter Scardonam & Salonas, statuit
ius lib. 3. cap. 32, ambitu multo minore eam circumscri-
qui tamen nimius est; *Promontorium*, inquit, *Diomedis,*
t alii volunt, peninsula Hyllis, circuitu C M passuum.

387. Βυλιμέων τ' ἀκλὰς] Non alios intelligere potest,
eos qui *Bulliones* Straboni lib. 7, & Plinio lib. 3. c. 22,
dantur, quos inter Apolloniam & Ceraunios montes lo-
in Illyrica Macedoniæ ora, ubi etiam Βυλλὶς civitas à
mæo statuitur. Cum igitur, teste Eustathio, nonnulla
plaria Βυλινέων per υ hic habeant, ego istam lectionem,
æ ad Bullionum nomen propius accedit, vulgatæ hic
rendam judico. Videtur autem verum Bullionum si-
Dionysius ignorasse, cum immensum dicat tractum esse
s ad Ceraunios montes. Longus enim terrarum tractus
Hylleos & Bulliones intercedit, tota scil. Dalmatiæ
tudo, & Illyricæ Macedoniæ pars; Bulliones vero à Ce-
iis non longe distant.

388. Ἰλλυρικὸν περὶ χέρσον] *Illyridem*, quæ Ptolemæo
is Liburniam & Dalmatiam comprehendit, & à Strabo-
ra Dalmatiam extenditur ad Acroceraunios montes &
confinia, pro hac ultima solum parte sumit Dionysius
inter Dalmatiam & Acroceraunia sita est, quæ post-
Macedoniæ regibus paruit, sub Macedoniæ nomine
rehensa est, licet ab Illyricis gentibus coleretur, teste
one lib. 7, inter quas Bulliones & Taulantii ab eo nu-
ntur. vide in vers. 97.

389. Κεραύνια] Montes hi, qui aliis *Ceraunii*, aliis *Acro-*
nii dicti, Illyridis partem Macedoniæ additam ab Epi-
terminant: *In ora oppidum Oricum, à Colchis conditum, in-*
itium Epiri, montes Acroceraunia, Plin. lib. 3. cap. 23.
vero nomen sortiti sunt à κεραυνὸς *fulmen*, quasi *fulminis*
is obnoxii, unde & Pyrenæos dictos aliqui statuunt:

— *feriuntque summos*
Fulmina montes. Horat. lib. 2. Od.

390. Κεῖνον δ' ἂν περὶ πόλπον] Circa sinum Ionium, seu
atici initium (vide in vers. 94.) apud Illyricam gentem,

quos Strabo Ἐγχέλεις vocat, eosque inter Apolloniam & raunios montes locat. de quibus Lucanus lib. 3.

---- nomine prisco
Encheliæ versi testantes funera Cadmi.

Ἔγχελυς enim anguillam significat, quæ

---- longæ cognata colubræ est.

Fabula autem hac de *Cadmi* & *Harmoniæ* uxoris tumulo in lyride conspecto, iisque in ora ista in serpentes conversis Eustathii sententia, significatur eos Thebis huc profec cultiores mores hic exuisse, & in Barbariem degenera notari etiam potest eos inopem vitam hic egisse, tanqu animalia humi repentia & in cavernis latentia. Fortasse ro sub fabulæ hujus involucro mysterium aliud poetæ sæpe solent, occuluerunt. Ut enim *Palladis* nomine, qu sapientiæ deam vocant, & nomine *Mercurii*, quem eloqu tiæ deum indigitant, non raro ipsam *sapientiam* & *eloquen* intelligunt: ita *literas & civilem cultum* denotare possunt nomine *Cadmi* (quem primum *literarum inventorem* prodi Solin. cap. 13:) quod quidem nomen à κάζω *orno* dedu tur, unde & κόσμος *mundus*; nisi à קדם *Oriens* deduci lis, quod Phœnice, *Orientalis regio*, Cadmi patria habea atque inde literæ & cultiores mores, per Phœnicum n gationes, in Græciam pervenerint. Nomine *Harmoniæ* e *cultura & concinnitas morum* non obscure significatur. draconem à Cadmo Thebis interfectum, literas efferam l bariem è Græcia sustuliisse fortasse indicatur: quod v Cadmum & Harmoniam, Græcia peragrata, ad Illyridis i minos profectos, & ibi in serpentes mutatos, & tumulo c ditos ferant, exstinctam, ubi in istam oram pervenitur, prorsus sepultam jacere omnem literaturam & civilem di plina , ac plane in Barbariem conversam, non incommc innui potest.

V. 393. ἀπ' Ἰσμηνοῖο] A Thebis quas *Ismenus* fluvius p terlabitur, Solin. cap. 13.

V. 395. ἐμπέδασαν δύο πέτραι] Ἐμπέδασαν Ion. pro ἐμπεσο εἰσὶ, 3a plur. præt. pas. à verbo ἐμπέδω: fit autem à 3ª pers. si ἔμπεσαν, & addita reduplicatione Attica ἐμπέπεσαν, mutat in δα, ut à πέπεσσαν πεπέδασαν. Fabulam hanc de duabus tris in hac Illyridis ora, quas collidi refert tanquam Plan aut Symplegadas, (vide vers. 144.) quoties incolis regio illius bellum aut aliud malum impendet, ut motu illo, t quam deorum monitu; mala futura prænuntiarentur, n alibi reperio.

V. 35

ITALIÆ, (demptâ Galliâ Cisalpina) ac GRÆCIÆ, et ASIÆ Minoris Tabula antiqua
Mysiæ Superioris pars
Mysiæ inferioris pars
PONTI EUXINI PARS
THRACIA
Besi
Propontis
Lemnos
Mare Ægæum
Mare Ionium seu Adriaticum
Mare Tyrrhenum seu Inferum
Mare Siculum
Mare Creticum
Mare Libycum
Mare Lycium
Cyclades
Creta
Rubra
Adriaticus Sinus
Ionium Mare
Tyrrhenum Mare
Siculum Mare
Libycum Mare
Creticum Mare
Ægæum Mare
Lycium Mare
Carpathium M.
Cretæ pars
Sporades
Cyclades Ins.
Lemnos
Rubra
Adriaticus Sinus
Ionium Mare
Tyrrhenum Mare
Siculum Mare
Libycum Mare
Creticum Mare
Ægæum Mare
Lycium Mare
Carpathium M.
Cretæ pars
Sporades
Cyclades Ins.

Hunc librum
Tyrtaeum
seu
Iuvenem

V. 398. Πρὸς δὲ νότου] Ἑλλὰς primo solum aliqua Thessaliæ pars fuit, teste Strabone lib. 9. (quod & ex Homero liad. β. constat) in qua & Ἑλλὰς urbs, eamque ab *Hellene* Deucalionis filio sic denominatam tradunt: postea inde ad utrumque mare, Ionium scil. & Ægæum, & isthmum Corinthiacum, Ἑλλὰς & nomen protensum est. Deinde (exclusa Thessalia, à qua nomen ipsum cepit, postquam Macedonibus paruit) à Thermopylis ad isthmum extensa est Ἑλλὰς, seu *Græcia proprie dicta*; quibus limitibus à Ptolemæo, lib. 3. cap. 15, terminatur, cui eadem *Achaia* dicitur, Romanorum more, qui nomen hoc, stricte uni Peloponnesi regiunculæ competens, ob celebrem eo tempore *Achæorum* famam, toti *Græciæ proprie dictæ* indiderunt. *Helladis* regiones Mela sic numerat, *In Græcia Doris, Locris, Phocis, Bœotis, Attica, Megaris.* His *Ætoliam* Ptolemæus & plerique alii adjiciunt; Strabo etiam *Acarnaniam*, & universam *Peloponnesum.* Tantem Græciæ nomen latius extensum est, ut non modo *Helladem proprie dictam* (quæ & *Achaia* lato sensu vocata) ac *Peloponnesum*, verum & *Macedoniam* & *Epirum* complecteretur: unde Græcia late sumpta secundum partes has quadrifariam divisa. Et in lato quidem sensu Dionysius Græciæ nomen sumit, dum ad meridiem *super* (hoc est, *ultra*) Thraciam & Oricum ejus initium facit, ut Chaonia (in qua Oricum urbs) & Thracia ejus termini Boreales sint, hæc ab Orientali latere, illa ab Occidentali; ita Epirum & Macedoniam intra Græciæ terminos includit (vide vers. 427, & 430.) Peloponesum tamen ab ea secludit, tanquam mari, insulæ instar, separatam, nisi quod isthmo exiguo, tanquam vestigio, eam attingit, vide vers. 406. Quod ad *Græciæ* nomen attinet, quæ Latini regionem hanc notant, ejus quidem obscura origo est. Sed non modo à Latinis, verum & à vetustis quibusdam Græcis, inter quos est Lycophron (ut & Callimachus à Strabone lib. 5. citatus) regionis hujus incolas Γραικὲς dictos constat. Quod quidem nomen ortum videtur ἀπὸ τῆς Γραίας, quod antiquum fuit Bœotiæ oppidum, cujus Homerus Il. β. & Strabo lib. 3. meminerunt; cum ab oppido enatum fuisse (licet totius tandem gentis commune factum fuerit) Suidas testetur, Γραικοὶ οἱ Ἕλληνες ἀπὸ κώμης τινός· & γλῶ Γραϊκὸν καλεῖσθαι juxta locum istum nominet Thucydides, ut à Stephano citatur. Postquam apud Græcos ipsos appellatio hæc exoleit, apud Latinos tamen retenta est, qui populum *Graios* & *Græcos*, & regionem ipsam *Græciam*, perpetuo nominant.

V. 403.

V. 403. Πέλοπ@ δ' ὄπιν νῆσ@] Πέλοπ@ νῆσ@ per tmesin vel dialysin compositæ dictionis hic appellatur, quæ Πελοπόννησος, tanquam *Pelopis insula*, vulgo dicitur. Ea quidem proprie non insula, sed χερσόνησ@ est; sed isthmi angustia effecit ut non tantum insula nominetur, verum etiam inter insulas quandoque numeretur, ut à Ptolemæo lib. 7. *Peloponnesus* autem dicta est à *Pelope*, qui è Phrygia coloniam eo deduxit, ibique regnavit, teste Strabone lib. 7. (Πέλοπ@ μὲν ἐκ τῆς Φρυγίας ἐπαγομένων λαὸν εἰς τοὺς ἀπ' αὐτοῦ κληθέντας Πελοπόννησον) cum antea, Plinio teste, *Apia* & *Pelasgia* diceretur. *Argos* etiam, teste Strabone lib. 8, tota peninsula olim vocata (ut multis testimoniis ex Homero adductis probat) & quidem *Argos Achaicum*, ut à Thessalia distingueretur, quam *Argos Pelasgicum* vocarunt: licet enim Pelasgi, vaga gens, in Peloponneso aliquando consederint, (unde & ea Pelasgia dicta) præcipue in Arcadia, vide vers. 348; diuturnior tamen eorum sedes in Thessalia fuit. Peninsula hæc in sex regiones divisa est; ita Mela lib. 2. cap. 3, *In Peloponneso Argolis, Laconice Messenia, Achaia, Elis, Arcadia.*

V. 404. Εἰδομένη πλατάνοιο] Similitudo hæc (quæ apud Strabonem lib. 8. & Plinium lib. 4. cap. 4. habetur) cum re ipsa optime congruit. Peloponnesus enim, ut & platani folium, rotunda fere est, nisi quod sinubus multis (ut foliun istud laciniis) intercisa est; folii vero pediculo isthmus si millimus est, quem etiam murinæ caudæ ob tenuitatem & angustiam confert Dionysius, folium μυωξίζον vocans, à μῦς *mus*, & οὐρὰ *cauda*, quasi tenuem habens pediculum caudæ murinæ similem.

V. 407. Φύλλῳ δ'] Nomen hoc à verbo ἔοικε, quod in v. 405. præcessit, regi arbitror; ut sensus sit, *Continens ver rotundum ambitum habens folio circumflexuoso* similis est. quod si advertisset Henr. Stephanus, non necesse fuisset (quod ipsi visum necessarium) ut ad insolens aliquid in reddenda voce ἀμείμπ@ confugeret; neque enim opus fuit ut ἀμείμπ@ reddatur *similis*, cum ἔοικε subintelligatur, neque ut ponderetur pro κατ' ἀμείμπον, *in ambitu*, cum commode reddi possit per adjectivum *rotunda*, (quæ quidem vera est Peloponnesi figura, sinubus exceptis) eaque significatione adjective usurpatur apud Homerum Odyss. β'. & τ'.

V. 408. ἐστεμμένη] *Circumdata*, vide vers. 4.

V. 409. Τειρυλίδ@ ἄπτα [vel ἔπτεα] γαίης] Ab Eleis incipit, quorum regio Jovis Olympici templo in Olympia urbe (quam

quam eandem cum Pisa fuisse Stephanus de urb. & Ptolemæus testantur, unde & eam *Pisam Iovis* vocat Seneca in Troad.) & Olympicis ludis clara fuit. Regionem eam, aut saltem ejus partem, Τειφυλίδα hic dici, versu 413 cum hoc collato, constat. Τειφυλίαν quidem dictam eam Eleæ regionis partem quæ Messeniæ contermina, juxta Alpheum fluvium & Lepræum civitatem, confirmat Strabo lib. 8, qui & sic dictam refert ἀπὸ τῶν τρία φῦλα συνελθόντα, quod *tres gentes*, *Epei* scil., *Minyæ* (vel Arcades quidam, ut alii volunt) & *Elei* in unum corpus coiverint. Corrupte igitur Τειφυλλίδ@ λ geminato vulgo hic legitur. Videtur autem hic per Synecdochen Τειφυλὶς γῆ pro tota Elide poni; quæ regio, Elidi urbi cognominis, ab Alpheo ad Achaiam protenditur.

V. 410. ἐρατεινόπαλ@ ποταμῷ] Non potest epitheton hoc referri ad fabulam vulgatam de Alpheo Arethusæ amore capto, & subter mare Siculum ad ipsam labente, (de qua Virg. Æneid. 3.) ut Eustathius interpretatur; vox enim ἐρατεινὸς non *amantem* aut *amatorium*, sed *amabilem* significat; ideo *amœnissimus fluviorum* à Stephano recte redditur: sed φιλομυθόπαλ@ Eustathius cupiebat fabulam istam vel obtorto collo huc trahere.

V. 411. Σχιζόμεν@ ῥοῇσι] Non quasi fluvius unus esset, qui in duos hosce alveos divideretur (quod vox σχιζόμεν@ hic καταχρηστικῶς usurpata præ se ferre videtur;) sed quod è fontibus vicinis in Asea Megalopolitidis vico uterque fluvius oriatur, quod testatur Strabo lib. 8. Ῥεῖ δ' [ὁ Ἀλφειὸς] ἐκ τῆδ' ἀυτῆδ' τόπων ἐξ ὧν καὶ ὁ Εὐρώτας, καλεῖται δὲ Ἀσέα κώμη τῆς Μεγαλοπολίτιδ@, πλησίον ἀλλήλων ἔχοσα δύο πηγὰς, ἐξ ὧν ῥέκσιν εἰ λεχθέντες ποταμοί· δύοντες δὲ ὑπὸ γῆν ὀλίγ συχνὸς σταδίους ἀναπέλλοσι πάλιν, εἶθ' ὁ μὲν εἰς τὸν Λακωνικὸν, ὁ δὲ εἰς τὸν Πισᾶτιν κεκλάγλας. Hoc tamen alii Geographi non agnoscunt; & de ejus rei veritate merito dubitari potest, cum ipse Strabo utrumque mox sub terram mergi affirmet, & longe inde iterum emergere (quibus quidem in locis eorum fontes ab aliis statuuntur) & ipse Strabo παράδοξον esse fateatur quod modo hic retulerat. Sed cur Eurotan *Messenium* vocat Dionysius, qui per mediam Laconiam juxta ipsam Lacedæmona fluit, nec Messeniam unquam attingit, sicut ipse Dionysius *Amyclæam terram* (*Laconiam* scil., ubi olim *Amyclæ* urbs inclyta, Spartæ vicina) findere affirmat? An quod olim Messenia Laconiæ pars habita, quod Strabo testatur, ideo per Metalepsin

Messe-

Messenium pro Laconico ponit? An vero duas historias hi confundit, alteram de Alpheo, & Eurota Laconico fluvio eodem loco ortis; alteram de Alphei confluxu cum Panisi Messenio fluvio (cujus meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 16. qui rursus divisi in diversa feruntur? Hanc quidem errori ansam fuisse mihi persuasum est, quod Panisum hunc (à quo Alpheus vere χάζεται) eundem cum Eurota fuisse opinatus sit.

V. 414. Καλλὲ μέσῳ νήσων] Καλλὲ pro κλυτὰ Æolice ponitur, cui dialecto syncopæ tales familiares sunt, ut καλέαλεῖ pro κελαδεαλεῖν. Νῆσον autem hic vocat peninsulam vulgo Πελοπόννησον dictam. vide vers. 403.

κοίλῳ χθόνα] Quia scil. montibus fere ambitur Arcadia qua de causa ea Syriæ pars quæ inter Libanum & Antilibanum jacet Κοίλη Συρία vocatur. Ita de Laconia Strabo lib. 8. Κοίλη, ὅρεσι περίδρομος. Ad Austrum prope Laconiam Erymanthus est Taygeto vicinus (juxta urbem cognominem, quæ postea Psophis dicta est, teste Pausania) nec longe inde Cronius; à Boreali vero parte Pholoe, Cyllene, Mænalus, Lyceus, Parthenius (qui Ptolemæo Stymphalus dici videtur) continuis jugis ab Achaia eam disterminant, ad Argiam usque pertingentes, Strab. lib. 8. Iidem à Plinio nominantur lib. 4. cap. 6.

V. 415. Ἀμφάδες Ἀπιδανῆες] Alii Ἀπιδανῆος legunt, ut referatur ad montem Erymanthum: cur vero Arcades ipsi, aut mons ille sic dicatur, haud satis constat. Eustathius quidem ab *Apide* quodam, qui ex Epiro veniens Arcadiam incoluit, *Peloponnesum* totam *Apiam*, *Arcadas* vero peculiariter *Apidaneas* dictos refert, hunc versum ex Arriano in rei testimonium citans,

---- κλυτὸς Ἄπις,
Ὃς ῥ' Ἀπίλιον ἐφάπτε καὶ ἀνέρας Ἀπιδανῆας.

Strabo tamen nomen *Apiæ* terræ potius ad *Argiam*, & Ἀπιδνὸν (sic enim vocat) ad Argivos proprie pertinere censet; veruntamen aliis etiam vicinis regionibus eadem nomina communicata censet. & facile quidem in proximis hisce gentibus hæc nominum communicatio contingere potuit, sive huic sive illi populo nomen primo conveniret; nec veri dissimile est *Apin* illum utrique regioni imperitasse: sic Strabo cum Dionysio & Eustathio conciliabitur.

V. 416. Ἔνθα Μέλας] Duo Arcadiæ fluvii passim memorantur, Erymanthus in monte cognomine ortus, & Ladon, quem

em ἀγάγιον *antiquum* vocat Dionyſius, ſicut & Arcadum
orum antiquitas paſſim celebratur, unde προσέληνοι dicti:
ibos hoſce fluvios in Alpheum defluere teſtatur Plinius
. 4. cap. 6. Tres vero fluvii qui hoc verſu nominantur,
n vix quiſquam alius è veteribus Geographis inter Arca-
a flumina eorum meminerit, videntur vel intra Arcadiæ
iites orti in alias regiones mox ferri, vel ex octo iſtis igno-
ioribus fluviis eſſe, quos Plinius, præter duos antea me-
ratos, per Arcadiam fluere affirmat. Fortaſſe hic ille *Me-*
eſt quem Olenum Achaiæ urbem, & hic ille *Crathis* quem
haicas Ægas præterfluere aſſerit Strabo lib. 8, quos è
oloe aut Stymphalo Arcadiæ montibus oriri veriſimile
. *Iaon* verò Dionyſio dici videtur, ex Ortelii & Sylburgii
tentia, qui Διάγων Pauſaniæ vocatur, qui Piſam ab Arca-
diſterminans in Alpheum fertur.

V. 418. Ἀλχὲ δ' Ἀργέων] *Argia*, quæ & *Argolis* (in qua
nei ludi juxta *Nemeam* urbem celebrati) ab *Argo* civitate
nen ſortita eſt, quondam adeo clara, ut hinc Græci uni-
ſi (teſte Strabone lib. 8.) Ἀργεῖοι *Argivi*, ut & *Danai* (quod
nen ad Argivos proprie pertinet, à *Danao rege* inditum)
ellati fuerint. Laconia vero *Lacedæmone* urbe (quæ &
rta vocata, niſi pars quædam urbis proprie *Sparta* dicta
rit, ut notat Homeri Scholiaſtes) Lycurgi legibus & ci-
m fortitudine clara, adeo illuſtris fuit, ut nec auctoris,
: noſtro ſtylo egeat.

V. 421. Ἠὲ Ἐφύρης ἀντιπὺ] *Corinthiaci ſinus* periphraſis,
us litori prætenditur Peloponneſi regio *Achaia* proprie
ta (olim vero *Ægialeia*, quaſi *litoralis*) uſque ad iſthmum,
micis ludis celebrem, ſinum hunc ab adverſo *Saronico* diri-
ntem; in cujus faucibus, ſed propius ſinum ab ipſa deno-
natum, *Corinthus* ſita, olim *Ephyre* dicta, Plin. lib. 4. cap. 4.
de --- *Ephyreïa Lais*) quæ cum Sicyone ab Arato A-
iæ adjecta eſt, teſte Strabone lib. 8, quem de hujus urbis
itiis antiquis & luxu inde orto conſulere licet.

V. 422. Σαρωνίδα κυκλάσιτον] De origine nominis hujus,
ii inditi qui aliter *Megaricus* & *Salaminiacus* dictus, teſte
abone lib. 8, fabulas quaſdam inſulſas refert Euſtathius:
n vero, l. 4. c. 5, *à querno nemore* ita appellatum cenſet, *quo*
redimitus fuit, *ita Græcia antiqua quercum appellante*. Et
ſirmat quidem Heſychius, quercus vetuſtas & cavas Græ-
Σαρωνίδας vocatas, ſcil. παρὰ τὸ σεσηρέναι, quod *hiare* ſignificat.

V. 423. Νέρθε γε μὴν ἰδμαῖο] Νέρθε, per aphæreſin pro
ἔνερθε

ἔνερθε ; de qua voce vide vers. 85. Extra isthmum egressi ὁ ἀφεσιγιατὴς, Græciæ proprie dictæ descriptionem, Megaridem omissa, (quam Atticæ olim partem fuisse Strabo testatur) ab Attica orditur, ad Ortum hybernum ab Isthmo sita ; quia *ad meridiem* vergit, *inferior* hic dici videtur. *Atticæ* nomen ab *Atthide* Cranai regis filia plerique petunt, Strab. lib. 9. Verisimilius tamen est ita vocatam fuisse quasi ἀκτὴ litoralem (sicut *Achaia* proprie dicta *Ægialeia* olim appellata) cum ad Saronici sinus & Ægæi maris litus exporrecta sit, iisque maxima ex parte ambiatur : huc accedit, quod Ἀκτικὴ olim dicta fuit, ut ex Strabone constat ; imo ipse alii Ἀκτὴ quondam dictam diserte affirmant. *Quæ nunc Attica, Acte prius dicta*, Solin. cap. 13 ; sic Plinius lib. 4. cap. Ioniam etiam olim appellatam fuisse, utpote veterum Ionum sedem (quorum ἄποικοι fuere Iones in Asia) non Geographus modo, verum & Plutarchus in Theseo testatur.

V. 424. Θεσπιὸς ῥόος Ἰλισσοῦ] *Ilissum* (fluvium exiguum teste Strabone) insignis urbs Athenæ, quam præterlabiti insignem reddidit, quæ (ut vere de ea Plinius) præconii non indiga est, tanta claritas superfluit. Fluvium vero qui Ἰλισσὸς, Ptolemæo vero Εἰλισσὸς dicitur, à flexuoso & incerto cursu, Mæandri instar, (scil. à verbo εἱλίσσω *circumvolvo*) nomen habuisse Cl. Salmasio facile assentior : ita Seneca Hippol.

--- *Lenis Ilissus,*
Vt Mæander, per inæquales
Labitur agros. ---

Θεσπέσιος vero, id est *divinus*, hic dici videtur, quod in Cereris sacris hoc, tanquam sacro fluvio, mystas lavari mos esset.

V. 425. Ἔνθεν καὶ Βορέης] Nota est fabula de Orithyia Erechthei Atheniensis regis filia, quam à Borea in Thracia raptam ferunt. Eam à Borea raptam fingi potuit, quod raptor è Thracia, Boreali regione, venerit ; quod Vossio placet : neque enim necesse est ut, cum Eustathio, ipsi raptæ Boreæ nomen fuisse censeamus. Zethen vero & Calain Orithyiæ filios, poetas inde alatos finxisse, quod cursu præstantes essent, docet Pindari Scholiastes. Aliam etiam opinionem satis probabilem de Orithyiæ à Borea raptu refert Eustathius, quam Hermiæ cuidam Platonico tribuit, ea scil. vehementi Boreæ flatu ex præcipitio abreptam ; unde Borea amore capto raptam fuisse fabulati sunt.

V. 42

V. 426. Βοιωτὸν τε πέδον] Cum ἀπὸ τῆς βοῶν, *à bobus*, deductum videatur *Bœotorum* nomen (cum regionis istius incolæ lim Aones & Hyantes dicti fuerint, Strab. lib. 7.) omissis ibulis quæ afferri solent ad Etymon eruendum, Βοιωτὸν nomen, quasi βοωτὸν (quod, cum fertilissimam regionem incolerent, maxima ex parte bubulci & aratores essent) illis imositum videtur, ut compositum sit ex βῶς & ἀρόω; sicut Syus ursam sequens (quam, Homero teste, etiam plaustrum ognominarunt) *Booten* vocarunt,

---- *sequitur tardus sua plaustra Bootes.*

lisi ex simplici βῶς deducta fuerit Bœotorum appellatio, uod Etymon refert Eustathius) ob rusticos eorum mores stupida ingenia; unde Horatius Epist. lib. 2.

Bœotum in crasso jurares aere natum.

cut non tantum Σῶες, verum & diserte ὗες *sues*, Bœotiæ colæ quondam dicti; unde adagium *sus Bœotica*; & Pindari ud, à Strabone citatum,

Ἦν ὅτε ὗας Βοιώτιον ἔθνος ἔνεπον.

Tempus erat cum Hyas [*sues*] *Bœotiæ populum vocarent.*

egioni huic à Thebis præcipuum decus, *urbe Athenis* (ut t Plinius) *claritate non cedente*, *Liberi atque Herculis* (*ut vont*) *patria*. quod inde fictum videtur, quod Thebani Phœcum coloni eorum cultum ab Oriente deductum primi in ræciam intulerint: nam non modo Herculem (quod alindicamus) verum & Bacchum Tyrii sibi vendicant, teste chille Tatio lib. 2. vide Bochart. de Phœnic. col. lib. 1. p. 18.

καὶ Λοκρὶς ἄχρα] Λοκρὸν Ἐπικνημιδίων (quibus promontoam Κνημὶς nomen dedit) regionem præcipue intelligit, o quorum parte plerique Opuntios habent, vide in v. 365: autem regio inter Bœotiam & Thessaliam sita. Locros men Ozolas (qui & ἐπιθέμενοι *occidui* dicti) monte Parnasso his divisos, & ad Crissæum sinum, qui Corinthiaci pars t, sitos, etiam sub communi hoc nomine comprehendere detur, cum eorum postea non meminerit, ubi proprio lo, scil. inter Ætolos & Phocenses, de iis tractare converet.

V. 427. Θεσσαλίην δ' ὅσσοι] *Thessaliam* ἀπὸ τῆς θέσεως ἄκρης, *à maritimo situ*, sic dictam verisimile est; Strabo tamen & ii à Thessalo rege nomen deducunt. Eam, cum Strabone .9, late hic sumit Dionysius, ut Phthiotin, Pelasgiam (quæ inio Magnesia) Thessaliam stricte sumptam, & Estiæotin com-

comprehendat. Eadem Æmonia, Pelasgicum Argos, & Hellas olim appellata, teste Plinio lib. 4. cap. 7. verum posteriora duo partium potius quam totius nomina fuisse ex Homero, Iliad. β, liquet.

Μακεδονίης τε πόλησι] *Macedoniæ* nomen regioni quæ antea Emathia, Plin. lib. 4. cap. 10, à Macedone rege impositum est, testibus Stephano de urb. & Solino cap. 15. Nomen tamen hoc à nomine Μακετίας (quo eam aliter appellatam Eustathius aliique prodiderunt, Μακετία ἡ Μακεδονία, Hesych.) facile deflecti potuit: in quo quidem nominis Cethim seu Chittim (quo in sacro codice appellatur, ut Num. cap. 24. Esai. cap. 23. uti Maccab. cap. 1, ubi Alexander *rex Chetim* vocatur) manifesta sunt vestigia; hoc vero nomen à Chittim filio Iavan, Gen. cap. 10, deductum esse luce clarius est. Macedoniæ nomen intra angustos terminos primo stetit; postea sub jugum Macedonum redactis vicinis regionibus, ad loca propinqua, ut Mygdoniam & Pieriam, extensum est; tandem sub Philippo Thessalia tota, & magna antiquæ Thraciæ & Illyridis pars, ab eo domita, sub hoc nomine comprehensa est (vide in vers. 97. & 327.) ut à Thermopylis ad Orbelum montem, & Nessi fluvii ostia, & ad utrumque mare, porrigeretur, ut ex Ptol. lib. 3. cap. 13. patet. Medios limites ei assignat Dionysius: ut Emathiam, Pieriam, Mygdoniam, & alia vicina complectatur: Thessaliam vero ab ea hic distinguit, & regionem Ionio mari proximam Illyridi assignat, vers. 388. Thraciam vero juxta mare Ægæum ad Pallenen promontorium extendit, vers. 327, licet mediterraneam Macedoniæ partem usque ad Orbelum montem eum protendere ex vers. proximo colligi possit. Inter urbes regionis hujus (*duobus inclytæ regibus, Philippo & Alexandro, & quondam terrarum imperio*, Plin. lib. 4. cap. 10.) illustres fuerunt Pella, Philippi & Alexandri patria, & Thessalonica, à Thessalis à Philippo it victis nomen hoc sortita.

V. 428. Τοῖς δ' ὑπαλύσσοντες] Æmi enim initium in Macedoniæ cum Thracia confinio est, ubi Orbelo jungitur; ind vero ad Boream longe exporrigitur, Thraciam à Mysia distinguens.

V. 429. τὰ δ' ἄλλα] Thracia, in qua mons Æmus, Macedoniam ad Boream proprie dictum respicit, à Septentrion scil. nonnihil ad Ortum vergens; huic igitur adversa est Epirus ad Occasum brumalem sita. Transit autem jam Dionysius ad Occidentale Græciæ latus, in quo Epirus, & Helladis pro pri

dictæ pars, Corinthiacum sinum contingens.

. 430. Δωδώνης ἤπειρ@] Vox ἤπειρ@, quæ *continentem* in re significat, quasi ἄπειρ@ *interminata*, (vide in vers. 8.) d epitheto hic addito innuitur, per Synecdochen generis onem hanc peculiariter designat, (quam & Latini Epirum nt, à Chaonibus, Thesprotis, & aliis gentibus cultam;) cum ἤπειρος, *continens*, diceretur, respectu Corcyræ, Ceniæ, & aliarum vicinarum insularum, commune illud en tandem in proprium evasit. Dionysius vero vocem @ tanquam commune nomen hic sumens, addita voce νης ad Epirum peculiariter dictam restringit; in ea enim . Thesprotos Dodone urbs, ubi Dodonæi Iovis templum, aculum olim celebre, teste Strabone lib. 7, ubi solebant, idum illud poetæ,

Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὰς ἐπακοῦσαι;

rcu scil. *Iovis responsa petere*, in qua vasa ærea ita appensa, quemvis venti flatum pulsata resonarent; unde adagium, Δωδώνης χαλκεῖον, quod loquacibus applicari solet.

. 431. Τῆς δ' ὑπὲρ] ὑπὲρ hic pro *ultrà* ponitur; progredinim à Borealibus ad Australiora; à Macedonia scil. ad um, ultra quam ad Austrum Ætolia sita est.

τὸ σκοπιὸν Ἀραχυνθίης] Mons excelsus per Metaphoram ν, quasi *specula*, dicitur. *Aracynthus* vero mons est juxta onem urbem, proprie quidem in Ætolia situs, in qua à one, lib. 10, locatur. Plinius tamen, lib. 4. cap. 2, & Soin Acarnania eundem statuunt, quod in regionum haconfinio sit, quarum limes Achelous fluvius juxta Pleun fluens.

. 432. τῷ διὰ μέσου] Acheloum Ætoliam ab Acarnania iere affirmat Plinius lib. 4. cap. 1, cui & Ptolemæus suftur: quod si perpetuus harum regionum limes esset, din posset, nisi poetica quadam licentia, eum per mediam iam fluere; quæ tamen licentia Dionysio non infrequens ide vers. 351. Sed fluvium hunc regiones has distermitantum ἐν τῇ παραλίᾳ, *in maritima & Australi parte*, ex one, lib. 10, liquet, cum, ipso teste, per medios Agræos, icam gentem, superiore parte fluat, uti etiam per Athais, quos inter Ætolicas gentes Plinius recenset. Fortasse Dionysius, dum Ætoliam μέσον μέγα vocat, & Acheloum ediam Ætoliam fluere affirmat, Acarnaniam etiam, aut partem (licet ea tota à Ptolemæo & Plinio Epiri pars hait) sub Ætoliæ nomine comprehendit; quod à Latinis

Historicis factitatum, dum Ætolicum bellum describunt. L. Florus, lib. 2. cap. 9, *Ambraciam* (quæ quidem in Acarnania est) *Ætolorum caput* vocat. Partis cujusdam Ætoliæ incolas Κουρῆτας, *Curetas*, olim dictos, ὅτι τῆς κουρᾶς, *à tonsura* ipsi usitata, ex Homero, Iliad. 1, & aliis ostendit Strabo lib. 1; quorum respectu, eos qui ultra Acheloum degebant, qui comam non tondebant, Ἀκαρνᾶνας, quasi *intonsos*, ab α priv. & κείρω *tondeo*, appellatos existimat.

V. 433. Ἀχελωΐῳ] Nota est fabula de Acheloo modo in draconem, modo in taurum, aut hominem taurina fronte convertentem, vide Ovid. Metamorph. lib. 9: quod explicat Strabo de tortuosis fluvii flexibus, instar serpentis aut cornuum. Cum vero cornu ejus ab Hercule abscissum feratur: hoc à Nymphis omnigenis fructibus & floribus adornatum κέρας ἀμαλθείας, seu *cornu copiæ*, factum, videntur significare voluisse, fluvium incommode fluentem eum aggeribus compescuisse, & scissis novis alveis ad loca commoda derivasse atque ita solum ex sterili fertile reddidisse.

V. 434. Τεναχίης ὅθι πόντον] *In mare Siculum* late sumptum, vide vers. 845; quod quidem à Sicilia ad Acheloi ostia ponitur: inde vero, vel, ut alii volunt, ab Eueni ostiis, Corinthiacus sinus initium sumit, teste Strabone lib. 10. Sicili Τεναχείαν, seu Τεναχίαν dici, frequens & notum est. de nominis ratione vide vers. 467.

V. 435. Ἐχινάδες] Insulis his ad Acheloi ostia positis nomen inditum videtur ab *echinis*, sive marinis, sive terrestribus, quibus abundabant. Quod si id verum esse non comperiatur, locum habere potest ratio alia, quam huic subjungit Eustathius; quod ita dictæ sint ob asperitatem, quam notat Strabo, qua echinos quodammodo referunt, quum non modo *Echinades*, verum & *Echinæ* (fortasse per Metaphoram) à Seneca, & Homero Il. β'. nominentur.

V. 436. Κεφαλλήναν πολίεσσι] Cum *Cephallenum oppida* ἄλλα, quasi *varie dispersa* esse indicet, non tantum insulæ illius oppida, cui *Cephallenia* nomen Ptolemæus & alii proprium faciunt, (cum, ex Strabonis sententia, Homero *Samo* vel *Same*, dicatur) intelligere videtur, verum & ea quæ Ithaca & aliis vicinis insulis, præcipue vero quæ in proximi continente, maritima scil. Acarnaniæ parte, posita. Non enim de insulis hic agere poetæ institutum, (de quibus vers. 495 cetur) neque hic insulas, sed oppida Cephallenum nomin & tam continentis Acarnaniæ quam insularum vicinarum co

, Vlyſſi olim ſubditi, communi Κεφαλλήναν nomine (à Ce
quodam, ut ferunt, deducto) ab antiquis appellati ſunt
:obat Geographus, & ex Homero, Iliad. β', conſtat.

Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον &c. & paulo poſt,
Οἵτ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἠερόεσσαν.

. 438. κατὰ στόμα Θερμοπυλάων] *Thermopylæ* (Leonidæ & Spartanorum, qui Perſico exercitui ſe oppoſuerunt, nobi-
itu claræ) improprie admodum à Livio & aliis hiſtoricis
nis ſumuntur, pro Oeta & Pindo, & his continuis mon-
, dum Thermopylæ ab ipſis dicuntur per Græciam ex-
i, ut Apenninus per Italiam; proprie quidem Thermo-
: anguſtiæ ſunt mari proximæ, ubi tranſitus eſt per Oe-
juxta Heracleam, teſte Strabone lib. 9, quę & Πύλαι Por-
)cantur, quod anguſtus ibi inter montes, quaſi per *portam*,
itus ſit, ut in Portis Caucaſiis & Ciliciis, & Θερμοπύλαι, à
nis vicinis. Sed hæc auctoris verba, κατὰ στόμα Θερμοπυλάων,
recte ab Henr. Stephano reddi videntur, *ad fauces Thermo-
rum*: licet enim aliquantum ultra Cephiſſum & Parnaſ-
ad Lilæam uſque Phocis à Strabone extendatur, qui etiam
:t Daphnuntem, inter Locros Epicnemidios ſtricte ſum-
& Opuntios interiacentem, olim ad Phocenſes pertinuiſ-
nemo tamen ad Thermopylas uſque regionem eam ex-
it, cum Locri Epicnemidii interjecti ſint. Igitur κατὰ hic
ficat *verſus*, vel *è regione*; ut ſenſus ſit, Phocidem ex Bo-
parte ad loca Parnaſſo ſubjacentia verſus Thermopylas
orrigi. Sic Thucydides, lib. 2, Κεῖται ἡ Κεφαλληνία κατὰ Ἀκαρ-
νᾶνα, *è regione Acarnaniæ ſita eſt.*

'. 440. Κηφισσὲ μέγα κῦμα] Fluvius hic è Pindo monte or-
juxta Lilæam, & per Phocidis partem delatus, uti refert
:bo, cum Aſopo & Ilmeno tandem miſcetur, teſte Ptole-
o, lib. 3. cap. 15.

'. 441. Πυθῶν' ἐς δυσὲν πέδον] Delphos deſcribit, Phocidis
:m prope Parnaſſum, Apollinis Pythii oraculo (quod à
inis quibuſdam, quas Pythias vocarunt, tripode conſcen-
:edditum; unde adagium, E Tripode dictum) & Amphi-
onum concilio claram, ut è Strabone, lib. 9, conſtat. Vr-
i vero hanc (quam, ob ſacrificia in Apollinis templo fre-
ntia, δυσὲν πέδον vocat) Dionyſius Πυθῶνα antiquo nomi-
appellare videtur; & Πυθῶν' πέδον per periphraſin, non
:r quam urbem Patavii pro Patavio Virgilius uſurpat; niſi
is Πυθῶν' πέδον *Pythonis ſerpentis ſolum* hic notare, ut eum

binominem agnoscat Dionysius, cum eundem mox Δελφὸς appellet. Homerus quidem Il. β', inter Phocidis urbes Πυθὼνα πετρήεσσαν numerat; ubi oraculum etiam ante Hom tempora editum fuisse ex illo loco Odyss. θ' constat,

--- μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ. ---
--- *Effatus est Phœbus Apollo*
In Pytho divina. ---

Quod de Delphico oraculo exponit Geographus, hæc ba subjiciens, Δελφοὶ μὲν διὰ ταῦτα γνώριμοι. *Delphi igitur pter hæc celebres fuere.* Non constat quidem an Πυθὼ, sicu Πυθῶν, urbem eo loco significet, an vero templum; Sui enim diserte urbem Δελφὰς, templum vero Apollinis Πυ dici statuit. Ex Strabone vero, lib. 9, manifestum est, ipsi urbem Delphos Πυθίαν denominatam (κεκλῆσθαι δὲ καὶ πρότερον Πυθίαν, καὶ τὴν πόλιν, ἀπὸ τοῦ πυθέσθαι, & *vatem* & *urbem Pythiam dictam, à verbo* πυθέσθαι,) uti & Πυθῶνα o vocatam: sic Homeri Scholiastes, πρότερον δ' ἐκαλεῖτο Π ναυσία νάπη, εἶτα Πυθὼν, ὕστερον δὲ Δελφοὶ, *Prius vocabatur P naßius saltus, deinde Python, postea vero Delphi.* In manife igitur errore est Erasmus, qui in Adagiis Pythium oracul à Delphico distinguit; imo & ipse Ptolemæus, qui c fortasse in errorem duxit, dum Pythiam urbem à Delp diversam, & Delphos a Parnasso longe dissitos, facit: qu & alibi sæpe loca multiplicare, duplici, aut varie scrip ejusdem loci nomine deceptum, non semel notat V. Cl. S masius in notis ad Solinum. Sic Ilvam & Æthaliam insu diversas facit (cum hæc Græca, illa Latina ejusdem insu appellatio sit, vide Plin. lib. 3. cap. 6.) uti & in Africa C peam & Aspida, ut à Bocharto notatum.

ἦχι δράκοντ' Δελφώνης] Draconis, quem Apollinis gittis confixum ferunt, exuvias, ut sentit Eustathius, tripo appositas esse indicat. Ego vero de effigie draconis poti intelligendum puto; neque enim poterant fabulosi mon (quale hoc à Strabone agnoscitur) veræ exuviæ exstare, s rei fabulis vulgatæ simulacrum hic poni potuit. Draco Δελφώνης quasi proprio nomine à Dionysio appellatur, uti Δελφίνης à Suida, qui urbem inde Delphos dictam putat; s ut eundem Draconem Πύθωνα *Pythonem* dictum alii volu (ut Ovidius Metam. lib. 1.) qui & inde urbem Πυθῶνα a Πυθίαν, & Apollinem Πύθιον denominari censent. Deducu quidem plerique Pythonis nomen à πύθω *putrefacio*, qu

putredine ortus sit: & qui μυθολογῶν interpretes esse vo-
, per fabulam de Pythone Apollinis sagittis occiso nihil
d intelligendum putant, quam putredinem aeris Solis
is tolli. Hoc quidem non prorsus displicet; magis vero
i arridet Strabonis sententia, loco modo citato, qui Πυ-
nomen tam vaticinæ fœminæ, quam loco ipsi oraculis
) impositũ sentit ἀπὸ τῆς πυθέσθαι, *à sciscitando*, quod homines
onsa ab oracul ibi peterent. Πύθων autem Serpentis no-
urbis nomine recentius, & ab eo confictum judico, cum
l Homerum extet urbis Πυθῶνος nomen, & Πυθεῖς, ubi
ula reddebantur, cum nondum fabula de Pythone dra-
ficta fuisse videatur. De altero nomine ἐπίκω.

.445. Ἢ ἀπὸ Μιλήτου] *Miletus* & *Clarus* loca Apollini sa-
iere: dii vero è locis sibi sacris modo unum, modo aliud
credebantur. Sic Virgilius de Venere, Æn. 1.

Ipsa Paphum sublimis abit, sedesque revisit
Læta suas, ubi templum illi ----

is quidem *Miletus* Ioniæ urbs (licet ÆolicamEustathius
hic vocet) ubi eximium Apollinis Διδυμέως, quasi ge-
, dicti, fanum fuit; *Clarus* vero fanum fuit Apollinis
Colophonem, (qui inde Clarius dictus) cum luco
omine. Utrumque fanum oracul nobile fuit, Strab.
4; nec dissimilia fuisse videntur, ambo enim à Pausa-
lcuntur; ἀκ ἐξειργασμένα ἱερὰ, quasi *templa imperfecta*;
e quod Milesium μαντεῖον septum fuerit sine tecto, &
ntus & extra consitum, uti Strabo testatur, qui & ea-
fere de Clario prodit, Ἡ Κολοφὼν, πόλις Ἰωνικὴ, καὶ τὸ
υτῆς ἄλσος Κλαρίε Ἀπόλλωνος, ἐν ᾗ καὶ μαντεῖον ἦν ποτε
, *Colophon urbs Ionica, & ante eam lucus Clarii Apollinis, & oraculum antiquum aliquando fuit.* Hinc factum ut
ντεῖον Clarium *lucum* vocent, alii *fanum* vel templum,
enique *fontem* (nam Κολοφῶνος πηγὴ & νάμα μαντικὸν no-
Clemens Alexandrinus) cujus aqua pota, ut de Casta-
Parnassum fonte fertur, vates divino furore percitos
la edidisse innuit Anacreon in Odis.

Οἱ δὲ Κλάρου παρ' ὄχθας
Λαφνηφόρου Φοίβε
Λάλον πόνλες ὕδωρ
Μεμηνότες βοῶσι.

Hi vero Clari ad ripas,
Laurigeri Phœbi

Loquacem bibentes aquam,
Insanientes exclamant.

Et veræ quidem haberi possunt omnes istæ sententiæ, qu
doquidem hæc omnia uno in loco conjuncta fuere : vide S
mas. in Plin. exerc. Κλάρον ἀπὸ τῶν κλήρων, à *sortibus*, dicta
Eustathio & aliis assentior ; oracula enim sortes vocant t
alii, tum Ovidius Metam. lib. 1.

--- placuit cœleste precari
Numen, & auxilium per sacras quærere sortes.

V. 447. Ἀλλ' ὁ μὲν ἱλήκοι] Παρέκβασις seu transitio elega
Apollinis enim mentione facta, occasionem arripit pri
ipsum, deinde Musas, invocandi, atque ita transeundi
insulas describendas, invocatione ista, tanquam in lim
difficilis incepti, præmissa ; more Homeri, Il. β'. dum Ca
logum navium aggreditur.

V. 450. κατὰ μέσον] Non quidem exacte, insula en
hæc extra columnas in ipso Oceano est ; sed cum colum
vicina sit, hoc poeticæ licentiæ facile condonari potest, p
sertim cum alii ita fere loquuti sint, ut Mela, lib. 3. cap
Gades fretum attingit. Sed videtur Dionysius Eratosthen
imitatus, qui juxta columnas Erytheiam collocat (qu
quidem alii eandem cum Gadibus, alii insulam illi pr
mam faciunt) teste Strabone, lib. 3, καὶ Ἐρατοσθένης δὲ τὸν
ἐγγὺς τῆ Κάλπη Ταρτησίδα κεκλῆσθαί φησι, καὶ Ἐρύθειαν νῆσον δὲ
μενα, *Et Eratosthenes Calpæ adjacentem regionem Tartesidem*
ri tradit, & Erythiam insulam fortunatam.

V. 451. Ἐσχατιῶται Γάδειρα] Γάδειρα (quæ Latinis *Ga*
extrema vocat, quod in ultimo Occidente sita sint. De u
(quam insulæ cognominem fuisse Strabo, Mela, & alii t
dunt) eum hic loqui apparet, quia in insula esse affirmat

V. 453. Ἐνθάδε Φοινίκων] Urbem hanc à Phœnicibus c
ditam fuisse (ut ab iis habitatam hic refert Dionysius) tes
tur Curtius lib. 4, & apud auctores in confesso est : Ita M
cianus Heracleota,

--- Νῆσόν τε λέγεται,
Λαβεῖσαι Τυρίων ἐμπορίων κτιτείαν,
Γάδειρα. ---

--- Insula ultima,
Quæ Tyriorum mercatorum coloniam accepit,
Gades ---

Strabo quidem, lib. 3, se ab ipsis Gaditanis accepisse refe
Phœnices ad urbem eam condendam ter navigasse ; &

quid

idem rediisse, quod sacra non litarent, eos vero qui tertio vigarunt urbem hic statuisse.

V. 454. Ἀζόμβροι] Herculem solenni religione hic cultum tabo, loco citato, & alii testantur. Sed eo nomine non rculem Thebanum (si quidem is alius à Tyrio fuerit) sed rium intelligendum nos, cum Arriano, censemus. Tyrii im, urbis hujus conditores, Herculem præ cæteris diis, iquam patrium numen coluerunt, & urbs ipsa illi dicata t, teste Curtio, lib. 4; unde & Μέλκαρθον ipsum vocarunt : Græce vox scribi solet) quasi *urbis* suæ *præsidem* deum, . à מלך *rex*, & קרתא *civitas*: Μέλκαρθος, ὁ καὶ Ἡρακλῆς, *Icarthus, qui & Hercules*, Euseb. præp. Evang. lib. 1. Ab nomine Græcos Melicertam suum (quem & Palæmon vocarunt, fortasse à πάλη *lucta*, ob certamina ab Hercubita) finxisse nullus dubito; cujus cultum cum Theba- Phœnicibus, quorum ii (ut & Gaditani) ἄποικοι erant, epissent, ipsum, uti & Herculem, pro suo vendicabant, asi Thebis nati fuissent, & pro diversis numinibus colerit, cum diversa tantum nomina essent, teste Hesychio, λαίμων δὲ Ἡρακλῆς, *Palæmon vero est Hercules*. Portuum o deum Palæmona fecerunt, quod Tyri, portus inclyti, eses esset, & Phœnicii nautæ ad eum preces conciperent: e doctissimum Fullerum Miscellan. lib. 3. Si quis præter iquum hunc Herculem Tyrium, alium recentiorem, qui pse Tyrius fuerit, à Gaditanis cultum, alium etiam Æ- ptium, alium Thebanum, fuisse censeat, ut pluribus hebus hoc nomen communicatum fuerit, cum Cicero de . deor. sex Hercules numeret, cum eo non contendam. probabile quidem mihi olim visum (quod & Doctissimo ssio placere jam video) ducem coloniæ, quæ è Phœnicia les deducta est, ibi Herculis nomine cultum fuisse, cum n ibi sepultum fuisse Mela, ipse Hispanus, affirmet, qui : de insula ista habet, lib. 3. cap. 6; *Fert in altero cornu dem cum insula nominis urbem opulentam, in altero templum yptii Herculis, conditoribus, religione, vetustate, opibus illustre:* aulo post, ejus ossa ibi sita esse refert. Probabile vero , hunc Tyrium quidem fuisse, sed Ægyptium quibusdam itum, ob regionum istarum viciniam, & communia utri- genti Herculis sacra; nisi Ægyptii simul cum Tyriis in oniam istam deducti fuerint, quod Vossio probabile vi- ur. Solem quidem primi Herculis nomine cultum fuisse i Ἡρακλῆς Græcis dictus, quasi ἠὴρ καὶ αὴρ *aeris gloria*) &

duodecim Zodiaci signa ab eo peragrata per duodecim Herculis labores notata, cum Macrobio, arbitramur. Varios tamen heroes eo nomine donare poterant, qui orbem, Solis instar, peragrarunt, & labores obierunt quales Herculi illi fabulæ tribuebant; nec majore jure alium quenquam quam coloniæ Gaditanæ ductorem, qui, quasi Solis æmulus, iter tantum ab Ortu ad Occasum emensus est, & freto perrupto ac Geryone victo, Gades condidit: quod siquid veri habet, quod de columnis fertur ab Hercule erectis, eas & hunc statuisse verisimillimum, cum Herculi Tyrio eas Strabo adjudicet.

V. 455. Καὶ τὴν μὲν] *Insulam* scilicet; nam cum voce πρὸς recte cohæret vox νῆσον, non τὰ Γάδειρα (quod de urbe antea dictum) nisi Synthesis hic esset; neque urbi nomen Cotinusa convenire potuit; quæ insulæ à Græcis imposita a *oleastris*, quæ Græcis κότινοι, copiose ibi provenientibus, ut Ericusam ab erica, Pityusam à pinis, dixerunt. Hic quidem æque ac in proxima continente, verisimile est oleastros abundasse, unde Græci istius nominis origo, nam in proxima quidem abundasse ex Mela, lib. 3. c. 1 constat: *In proximo fine portus est, quem Gaditanum, & lucus, quem Oleastrum* (forte *Oleastrorum*) *appellant.* Plinius etiam, cum duas insulas nominet, majorem, in qua urbs sita, quæ Pœnis *Gaddir*, *Cotinusa* etiam dictam refert: quod quidem nomen apud Græcos aliquius in usu esse poterat, quam nomen Γάδειρα à Punico *Gaddir* deductum; sed prius proculdubio à Pœnis urbs condita (quod ad Iliaca tempora à Mela refertur) & *Gaddir* nominata fuit, quam aliqua Græca ejusdem appellatio cœpta fuerit, aut ista terrarum ora Græcis innotuerit.

V. 456. ἐφημίξαντο Γάδειρα] Hallucinatur Eustathius, qui sic dictam censet hanc insulam quasi γῆς δεῖρον, & cætera quæ de hujus nominis ratione è Græca lingua affert Etymologus, quisquiliæ meræ sunt. A Phœnicibus inditum hoc nomen, qui quidem Græce non loquuti, testatur hic Dionysius, & apud alios auctores in confesso est. Eos *Gaddir* eam nominasse, quod Punica lingua *sepem* [vel *septum*] significat Plinius lib. 3. cap. 22, ut & Solinus cap. 26. aliique testantur: ideo scilicet, ex Isidori sententia, quod mari undique *septa* sit, partim vasto Oceano cincta, partim tenui freto unico tantum stadio, seu 125 passibus, lato, ab Hispania dirempto; vel, ut Vossio potius arridet, quod Phœnicibus *munimentum* fuerit adversus Hispanos. Γάδειρα τὰ σειρᾷ

μετ-

γαδ apud Phœnices significare testatur Hesychius; scil. à oce גדר, quod Hebræis *sepimentum* est. Aliam tamen fuisse Phœnicum Gaddir, eamque inter ipsa Bætis fluvii ostia, iliam quam Γάδειρα Græci, & Latini Gades dixerunt, statuit almasius, literarium hujus seculi decus; quia Tarteſſum olim ictam quidam prodidere quam Phœnices Gaddir appellaunt, (ut Saluſtius in Hiſt. *Tarteſſum Hiſpaniæ civitatem, quam nunc Tyrii mutato nomine Gaddir habent*) Tarteſſum vero urbem uxta oſtia Tarteſſi fluvii (quem Bætin eſſe Straboni veriſimile videtur) veterum aliqui, teſte eodem Strabone ocatam uiſſe prodant. Sed licet varia fuerit de Tarteſſo a...quorum ententia, celeberrimam tamen Tyriorum ἀποικίαν, quam *Gaddir* vocarunt, non aliam quam Γάδειρα ſeu *Gades* fuiſſe ex veterum conſenſu conſtat, (vide in verſ. 454.) & vocabula quidem æc à Græcis & Latinis ex illo Phœnicum facta fuiſſe, & eilem loco impoſita, plurimi veterum affirmant. Hinc Iſidorus, d rem non ad vocem attentus, vocem *Gades* uſurpat, ubi Pliius & Solinus *Gaddir* habent: *Tyrii* (inquit) *in lingua ſua Gades, d eſt ſeptum, nominaverunt, pro eo quod circumſepta ſit mari.* Nec le alia urbe quam Gadibus intelligendus videtur Saluſtius, lum Tarteſſum à Tyriis mutato nomine Gaddir vocatam afirmat, cum ab aliis nomen tam Tarteſſi quam Gaddir Gadium rbi aut inſulæ tribuatur. Plinius enim, qui Gades duas eſſe enui freto diremptas ſtatuit, *Gadim majorem*, quam vocat, *Coinuſam, & Tarteſſon*, & *à Pœnis Gaddir* vocatam fuiſſe diſerte ffirmat. Sic de Gadibus Avienus,

Hic Gaddir urbs eſt dicta Tarteſſus prius.

Arrianus etiam ἀναβάσ. lib. 2. Tarteſſi nomen de Gadibus uſurpat, de Hercule ibi culto agens: Τὸν γὰρ Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων τιμώμενον Ἡρακλέα, ἴσμεν καὶ ἄλλοι τινες Ἡρακλέας ἀνομασμένους εἰσὶ, δοκῶ ἐγὼ Τύριον εἶναι Ἡρακλέα, ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἡ Ταρτησσός. *Herculem illum qui Tarteſſi colitur ab Iberis* (vel *juxta Iberos*, ut πρὸς Μεγάροις, *juxta Megara*, Thucyd. lib. 2.) *ubi etiam columnæ quædam ſunt Herculeæ dictæ, exiſtimo Tyrium eſſe Herculem, quia Tarteſſus à Phœnicibus condita eſt.* Hæc de Gadibus dici manifeſtum, celebri Phœnicum juxta Hiſpaniam colonia, ubi inſigne Herculis Tyrii templum, in quo columnæ etiam æreæ Herculeæ dictæ. Vt igitur Saluſtius eandem cum *Gaddir*, ſic hi eandem cum *Gadibus Tarteſſum* faciunt. At Tarteſſus (inquies) in inſula inter Bætis oſtia ſita fuiſſe dicitur, qui ſitus Gadibus non convenit. Reſpondeo, hoc ſola fere Strabonis, de veterum quorundam ſententia divinantis, conjectura (eaque fluctuante & inſtabili) niti.

niti. Bætica quidem Hispania antiquitus תרשיש *Tarsis*, à *Tarsis* filio Iavan, vocata fuisse videtur, & inde Græcis Ταρτησσὸς: quod nomen ab urbe quadam *Tarteſſo* deductam opinati sunt, sed de ejus sede nihil comperti. Testatur ipse Strabo totam Turdulorum regionem *Tarteſſidem* vocatam (cujus pars ipsæ Gades haberi poterant, tenui freto, quasi fluvio, à continente divisæ, vide in vers. 336.) & ipse cum aliis ambigere videtur in qua ejus parte *Tarteſſus* urbs collocanda si.; quum modo ex quorundam sententia eam inter Bætis ostia statuat, modo aliorum sententiam referat, nec eis contradicat, qui Carteiam Tarteſſum fuisse opinati sunt. Bætis quidem ostiis, seu malis ostio (hodie enim unicum reperitur) vicinæ sunt Gades, ut ipse Strabo lib. 3. testatur, τῆς δ' ἐκβολῆς τῇ Βαίτιδι ὁ πλησίον ἵδρυται, *propè Bætis fluvii ostia posita est*: potuere igitur veteres quidam Græci, quibus loca ista minus cognita, licentius loqui de urbe *Tarteſſo*, quasi ad ipsa Bætis fluvii (quem & *Tarteſſum* vocarunt) ostia sito, unde illorum verba strictius accepit Strabo, ac si in insula plane interamni eam statuerent, licet ii non aliam urbem aut insulam quam Gades intelligerent; præsertim quum Avienus *Gaddir* tanquam in insula inter Tarteſſi fluvii ostia describat, eo tamen nomine *Gades* intelligens, ut Salmasius ipse fatetur. Quæcunque vero veterum istorum de insula ad Tarteſſi ostia sententia fuerit (de qua sentiat quisque quod volet) tota certe inter veteres de *Tarteſſo* urbe lis est, quam alii Gades esse statuunt, alii Carteiam, Strabo vero inter ipsa Bætis ostia locat, cum de ea ob summam vetustatem vix quicquam comperti sit: nec satis constat an urbs ulla eo nomine fuerit, cum *Tarsis* regionis nomen, cujus frequens in sacris literis mentio, falso pro urbe sumi potuerit. At certe Græci vetusti veram Phœnicum *Gaddir*, quam ipsi Γάδειρα vocarunt, (urbem, ut refert Strabo, ex quo condita fuit perpetuo celebrem, ad Romanum usque imperium) ignorare non poterant, ut falso loco nomen illud imponerent, (quod non ex veterum scriptis, aut fama incerta, ut Tarteſſi nomen, sed ab ipsis incolis acceperant) nec quisquam eos erroris argueret. Non est igitur cur Salmasio hac in re assentiamur, & propter *Tarteſſum* incerta sede errantem (quam alii cum *Gaddir* seu *Gadibus* eandem faciunt, alii alibi statuunt) stabilem *Gaddir* loco moveamus; contra veterum fidem, & nominis rationem, *Gaddir* & *Gades* diversa facientes.

V. 457. Νῆσοι δ' ἐξείης Γυμνησίαι] Insularum περιήγησιν à Gadibus exorsus, quas in ipso fieto Herculeo fuisse credidit, ad eas

eas jam procedit quæ in mari Mediterraneo sitæ : recto tamen ordine in hoc versu non progreditur ; Ebusus enim, Pityusarum una, propius ad fretum sita quam Gymnesiæ seu Baleares. *Insulæ per hæc maria primæ omnium Pityusæ*, Plin. lib. 3. cap. 5. Gymnesiæ duæ sunt, *major* & *minor*, quas sic dictas vult Eustathius, quod incolæ *nudi* incedant; sed tam Græcis Γυμνησίας quam Latinis *Baleares* dictas eandem plane ob causam, Salmasio πολυμαθεστάτῳ facile assentior, nempe quod insignes funditores essent, hoc unum à pueritia edocti, *Baleares funda bellicosas Græci Gymnesias dixere*. Plin. lib. 3. cap. 5. Hinc Virg.

--- *Balearis verbera fundæ.*

Baleares quidem dictas ἀπὸ τοῦ βάλλειν testatur Diodorus lib. 5; cui consentit Isidorus, lib. 14, à lapidibus funda emittendis Baleares dictas tradens, *βάλλειν enim Græce emittere dicitur; unde & ballista.* A Græco βάλλω antiquum verbum *balio* à Latinis deductum (ut ab ἅλλομαι *salio*, ab ἄλλος *alius*) censet Salmasius, atque inde *Baliares*, qui & *Baleares* litera mutata. Funditores etiam γυμνῆτας dictos testatur Hesychius, Γυμνῆτες οἱ μὴ ἔχοντες ὅπλα, οἱ δὲ ἀπὸ σφενδονισταί : quod scilicet leviter armati, & quasi *nudi*, pugnarent. Γυμνῆτες & *Baleares* idem valere indicat etiam Strabo lib. 14; & Stephanus *Baleares* nihil aliud valere affirmat quam *funditores*, Βαλιαρεῖς, ὅ ἐστι σφενδονῆται. Sed vocem istam non Græcæ sed Phœniciæ originis esse innuit Strabo, φασὶ δὲ τοὺς Γυμνήτας ὑπὸ Φοινίκων Βαλεαρίδας λέγεσθαι, διότι τὰς γυμνασίας βαλεαρίδας λεχθῆναι, *Gymnetas aiunt à Phœnicibus Balearides vocari, quia ii exercitationes Balearides vocant.* Nec sane probabile est Græcam esse nominis istius originem, quod aliæ quidem gentes, non vero Græci ipsi, usurparunt. Mihi igitur satis arridet etymon istud quod ex Phœnicum lingua (quos huic insulæ diu imperasse ex Strabone & aliis constat) affert doctissimus Bochartus, de Phœn. colon. lib. 1. cap. 35, ut Balearis sit בעל ירה *Baal jare, magister jaculandi*; ut Gen. 49. 23. בעלי חצים, *magistri sagittarum*, hoc est, sagittandi periti. Nec Straboni Phœnicium esse Balearium nomen indicanti dissentit Eustathius, qui Baleares funditores significare refert κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν, *vernacula ipsorum lingua*, cum incolas Phœniciæ originis fuisse prodatur.

ἄλλη δὲ Βέσσα] Pityusæ duæ sunt, quarum minor *Ophiusa* à serpentium multitudine dicta, major Ptolemæo Ἔβυσσα, aliis Ἔβεσσα, ut hic legendum videatur ἄλλη δ' Ἔβεσσα, quamvis Eustathius non Ἔβεσσα sed Βέσσα hic legat, nec aliud nomen

men agnoscat. A pinis Pityusas ambas hasce insulas dictas (quod statuit Diodorus) verisimilius quam à frutice pineo, ut Plinius opinatur, nisi eo nomine *chamæpityn* herbam intelligat, potius quam *pityusam*, tithymalli speciem; nam à πίτυς fit Πιτυόεσσα, ut ab ὄφις Ὀφιόεσσα, cum frutex πιτυόεσσα ipsi insulæ ὁμώνυμος sit, nec alterum ab altero denominari possit. Diodori sententiam sequitur Marcianus, ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῇ φυομένων πιτύων, *à pinis* nomen deducens.

V. 458. Σαρδὼ δ' ὑρυλίτιν] *Sardiniæ* & Corsicæ (quarum illam Græci Σαρδὼ, & aliquando Σαρδίνα, hanc Κύρνον vocant) magnitudinem epithetis adjectis indicat: è quibus *Sardinia* quidem à Timæo inter præcipuas insulas primo loco ponitur, Strab. lib. 14. Verius à Strabone ipso Sardinia & Corsica maximæ interni maris insulæ post Siciliam dicuntur, μέγιστα δὲ Σαρδὼ καὶ Κύρνος μετά γε τὴν Σικελίαν. *Sardiniam* quod attinet, ea primo à Græcis mercatoribus Ichnusa vocata est, quod formam vestigii humani referret; postea, colonia ex Libya eo deducta à Sardo Herculis filio, Sardo seu Sardinia ab eo dicta est, ut Solinus cap. 10, Pausanias in Phocicis, aliique testantur. Non vero Herculis Thebani hunc filium fuisse existimandum, (ut sentit Eustathius, qui Cadmeos & Locrenses eo ab illo deductos refert;) indicat enim Pausanias quis fuerit Hercules ille Sardi pater, nempe Afer quidam, nomine Maceris, qui ob fortia facta Hercules Libycus denominatus est, Ἡγεμὼν δὲ τῆς Λιβύσιν ἐπ' Σάρδου ὁ Μακήριδος Ἡρακλῆς ἐπονομασθείς. Historia etiam hæc hinc confirmatur, quod à Ptolemæo in Sardinia nominatur Σάρδου πάτορος ἱερόν, *Sardi patris fanum*; unde constat eos gentis suæ conditorem pro deo coluisse, quod & alibi frequens. Bocharto tamen videtur nomen Σαρδὼ Phœniciæ originis esse, & idem valere quod Græcis Ichnusa; ut enim Græcis ἴχνος, ita Hebræis צַעַד *saad*, *vestigium* notat; hinc Syris, quibus Epenthesis literæ *R* familiaris est, ut Heb. עָקֹב *akeb*, *talus*, Syr. עַרְקוּב *arcub*) fit צָרַר *sarad*, atque exinde Σαρδώ. Pœnis quidem Sardiniam diu subditam fuisse ex historiis notissimum, imo & antiquissimas Phœnicum colonias eo missas testatur Diodorus, ut nomen Punicæ originis esse possit: sed eam de Sardo historiam elevare non audeo, nec constat literam ר nomini צער à Syris aut Phœnicibus addi; itaque conjectura ista niti haud tutum arbitror. Herbæ venenatæ è batrachii genere hic nascentis multi meminerunt, quæ hominibus rictus ita contrahere dicitur, ut quasi ridentes moriantur, unde adagium, *Risus Sardonius*, de quo vide Isidor. orig. lib. 14. & Erasm in Chil.

Κύρ-

Κύρνῳ, Ἦν ῥά τε Κορσίδα φῶτες] Insulam hanc Κύρνον dictam referunt Eustathius & Isidorus, à *Cyrno* Herculis filio: sed non ea auctoritate nititur hæc, qua illa de Sardo, historia; at si quid veri subsit, alium è filiis aut posteris Maceridis illius fuisse convenit. Iidem *Corsicam* eandem appellatam ferunt à muliere quadam Ligure, *Corsa* nomine, quæ Ligures eo duxit: quod satenus verum esse nihil prohibet: sed cum subjiciunt, eam taurum insequutam mare huc tranare solitum, qui maris hujus latitudinem animadvertit, jure exclamare potest

Tunc immensa cavi spirant mendacia folles.

Κορσίδα seu Κορσίκην hanc insulam aliam etiam ob causam vocari potuisse indicat Eustathius, scil. διὰ τὰς Κόρσους, ὅ ἐστι κορυφὰς τῶν ὀρέων· quod quidem non improbamus, cum montium in ea asperitas à Strabone lib. 5. notetur, & *aridum ac spinosum saxum* à Seneca in Consol. ad Helviam vocetur: sed cum à Dionysio hoc innui affirmet proximo versu, ἔστι γὰρ τῇ ὕλῃ, φησὶν, ἀμφιλαφὴς, longius certe hoc petitum, neque enim idem est *montosum*, & *sylvis densum* esse. Si quid ibi Etymi innuat Dionysius, innuitur potius Corsicam ab arborum *comis* dici; *comæ* enim κόμαι dicuntur, teste Polluce, καὶ κόμας τινὲς ἐκάλεσαν διὰ τὸ κεῖσθαι, arborum vero frondes *comas* passim vocari notum apud triusque linguæ auctores. Sic *nemorum coma*, Horat. Od. 21. b. 1. Neque absurdum cuiquam videri debet nominis hujus quod incolarum proprium esse affirmat hic Dionysius) Etymologiam è Græca lingua petere, cum Græcos quosdam eam coluisse Seneca loco citato testetur. Sed magis arridet doctissimi Bocharti utriusque nominis Etyma, qui Κύρνον, & Lycophronis Scholiastæ Κέρνον, dictam censet à קרן *keren*, *cornu*, quia *multis promontoriis angulosa est*, teste Isidoro lib. 14, quam ob causam Cyprus olim Κεράστις, quasi *cornuta*, vocata est. Eandem vero Pœnis חורשי *chorsi* dictam censet, quasi *sylvosam*.

V. 460. Τλὴ δ' ἀμφιλαφὴς] Ἀμφιλαφὴς, quasi ἀμφιλαβὴς, te. Suida (β in φ converso, ut è contrario Macedones φ in β utant, pro Φίλιππος & Φερενίκη, Βίλιππος & Βερενίκη dicens) *densum* & *copiosum* significat, ab ἀμφὶ *utrinque* & λαμβάνω *pio*, quasi dicas, *quod adeo abundat ut utraque manu*, vel *utrae ex parte*, quocunque te vertas, *capi seu prehendi possit*. Quam nsæ in ea insula sylvæ olim fuerint testantur Diodorus lib. 5, Theophrastus hist. lib. 5. cap. 9.

V. 461. Τῶ δὲ μετ', Αἰόλιαι εἰσὶ] Insulæ hæ Siculo freto vinæ, teste Plinio lib. 3. cap. 8, *Æoliæ, Liparæorum, & Hephæstes à Græcis appellatæ, Vulcaniæ Romanis.* Æoliæ dictæ ab Æo-

lo

lo rege, ut Dionysius hic indicat, qui, ut Plinii verbis utar; Iliacis temporibus ibi regnasse fertur. Hephæstiades seu Vulcaniæ vocatæ, *quod quædam earum instar Ætnæ flagrent, ideo hic dictæ sedes deo ignium*, Solin. cap. 12. Liparenses nominatæ, teste Strabone, à Lipara insula præcipua, cui reliquæ aliquando paruerunt; uti una fuit Æoli, alia Vulcani peculiariter appellata, à quibus nomina ista ad universas dimanarunt. Πλωτὰς etiam vocatas, non quasi *fluitantes*, qualem Delon & Planctas fuisse fabulantur, (quamvis & illud voce ea significari possit, ut natatilia πλωτὰ ζῶα vocantur) sed quasi *navigabiles* Dionysius hic testatur; quod nulla ibi brevia aut scopuli essent, quæ impedirent ne circumnavigarentur. Πλωτὴ quidem una ab Homero nominatur Odyss. κ, quo nomine eum Æoli insulam appellasse Eustathius hic testatur: videtur tamen is unus esse ex locis ab Homero nominatis, quorum certum situm non citius invenias quam sutorem qui utres consuit, quibus venti, in Ulyssis gratiam, ab Æolo inclusi; ut facete Eratosthenes apud Strabonem jocatur. Plinius quidem Strophadas duas olim Plotas vocatas refert.

V. 463. Αἰόλε, ὃς θαμιὰ] Vocem θαμιὰ recte explicat Eustathius, dum θαυμαστὰ ejus loco substituit; deducitur enim à θαέομαι voce Ionica pro θεάομαι, ut valeat *spectanda*, cum admiratione scil. sicut *miraculum* θαῦμα dicitur, quasi θέαμα, *spectaculum*.

V. 464. Κοιρανίῃ ἀνέμων κλονεόντων Ἠϊόεντα] Sic Virg. Æneid. 1.

Æole, namque tibi divum pater atque hominum rex
Et mulcere dedit fluctus, & tollere vento.

Cur autem Æolum ventorum imperium habuisse poetæ fabulentur, ratio hæc à Plinio redditur, lib. 3. cap. 9. *E fumo Strongyles, quinam flaturi sint venti in triduum prædicere incolæ traduntur, unde ventos Æolo paruisse existimatum*, quod scil. is, inde sumpta conjectura, futuros ventos nautis prædiceret. An præsagium tale ex fumo & flammis istis captari possit, & qua ratione, quærant meteorologiæ studiosi: eandem vero rationem Solinus cap. 12, & Servius in Virg. amplectuntur, uti & Diodorus Siculus, qui refert Æolum ventorum ταμίαν creditum, quod is, cum peregrinis humanus esset (quod & v. 462 testatur Dionysius) soleret προλέγειν τοῖς ἐγχωρίοις ἀνέμους, παραπηρήσας ἀπὸ τῆς τῶν πυρῶν προσπασίας, *ventos in ea regione spirantes prædicere, observatis ab igne indiciis*, quodque is primus vela navium invenisset.

V. 465.

V. 465. Ἑπτὰ δὲ] *Septem*, cum auctore noſtro, numerant trabo, Diodorus, Plinius, Mela, Solinus; atque apud hos mnes, præter unum Melam, de nominibus ſingularum conenit; nominant enim 1° Liparam, 2° Hieram, ſeu Vulcao ſacram, 3° Strongylen, Æoli domum, deinde Didymen, hœnicuſam, Ericuſam, Euonymon. Ptolemæus quidem nuerum auget, dum Vulcani inſulam ab Hiera diverſam facit, aliam *Strongylen*, aliam *Æoli inſulam* nominat, contra tot ctorum conſenſum; è quibus Strabo & Diodorus Hieram ἣν Ἡφαίς vocant, cæteri etiam *Hieram* appellatam prot, quia *Vulcano ſacra* eſt, quippe quæ plurimum noctu arit. Non infrequens vero Ptolemæo eſt inſulas aut urbes bimines tanquam diverſas deſcribere, ut in verſ. 441 notatum. e nomine Πλατὴ in verſ. 461 ſat dictum.

V. 467. Τριναχὶη δ' ὄνομ' ἔσκεν] Siciliam hic deſcribit, cæteis hujus maris inſulis magnitudine & claritate præcellenm, Ætna monte ardente, (vide Iuſtin. lib. 4.) & urbibus ræcis, Meſſana, Catana, Panormo, aliiſque, præcipue vero racuſis, urbe inter maximas totius orbis numerata, inſiem. Ea *Sicania Thucydidi dicta*, *Trinacria pluribus*, *aut Triquetra, à trianguli ſpecie*, Plin. lib. 3. cap. 8. Latinis *Sicilia* dia, ab antiquo verbo *ſicilire*, quod veteribus *ſecare* ſignificavit, ide Turneb. Adv. l. 20. cap. 3.) quod terræ-motu ab Italia im avulſa & quaſi abſciſſa eſſe credebatur; vide Strab. lib. 1. 6, & verſ. 476. *Sicaniam* dictam eſſe tradunt à *Sicano* duce, lin. cap. 11, vel à *Sicanis*, inter Latii populos à Plinio nueratis, quos inde profectos Siciliam occupaſſe refert Servius illud Virgilii,

--- *Rutuli veteresque Sicani.*

id mihi valde arridet Doctiſſimi Bocharti ſententia, de Phœc. colon. lib. 1. cap. 30, qui *Sicanos* Siciliæ indigenas eſſe nſet, eoſque à Pœnis, qui Siciliæ partem occuparunt, סכנים *Sekanim*, quaſi *vicinos*, vocatos, atque hinc Latinum *canorum* nomen factum. Nec diſplicet prorſus alia ejuſdem njectura de nomine Σικελίας, quod ab eo deducitur à nomi- אשכול *eſcol*, vel סגול *ſegol* (quorum illud Hebræis, c Syris, *botrum* ſignificat) ob vinearum in ea inſula fertilitem; quam notat Diodorus lib. 13, uti & Homerus Odyſſ. . 9. Cyclopum regionem (quæ Sicilia fuit) fertilitatis noine celebrans: vina præcipue Mamertina è Sicilia ſummo im in pretio fuere. vide Strab. lib. 6. Τριναχρία dicta eſt ὅτι τριῶν ἀκρῶν, *à tribus promontoriis*, teſte Strabone, lib. 6,

quod

quod & hic à Dionysio vers. 469 innuitur, unde etiam vox Τριναὶς, seu Τριναξία, facta, μετωνομασθεῖσα διφωνότερον, ejusdem Strabonis judicio. Stephanus tamen & Eustathius etiam Τριναξίαν, seu Θριναξίαν, dici posse statuunt, διὰ τὸ τρίαινα (quod & θρίναξα vocant) ἐοικέναι: quod quidem probare non possum, si τρίναξ & nomine *tridentem* intelligant, cui Siciliæ figura minime respondet; quamvis à communi etymo, quod habeat τρεῖς ἀκὰς, *tres* scil. *cuspides*, tam Τριναξία quam Τρίναξ non absurde deduci possit, ut in hoc Τριναξίας etymo tres trigoni anguli cuspides appellentur, unde etiam Pindarus eandem Siciliam (teste Eustathio) τριγλώχινα vocat.

ὑπὲρ πέδον] ὑπὲρ pro *ultra* manifesto hic ponitur, (quod plerunque fieri, quando accusativo jungitur, apud Grammaticos in confesso est) scil. respectu patriæ Dionysii, de qua vide in vers. 138, quæ cum Borealior esset quam Italia, Sicilia (quæ Italia Australior,) *super* (hoc est, *ultra*) Italiam sita esse jure dicitur.

V. 468. ἐσηχῦα] Non male in hanc vocem observat Eustathius, Metaphorice dici Siciliam *super tria latera stare*, tanquam *super tres bases*, quia quodlibet trianguli latus basis haberi possit, quod in vers. 331 perperam notavit.

V. 470. Ἀλλ' ἤτοι Λιλύβη] Posidonius apud Strabonem l. 6. promontoriorum horum inclinationem respectu cardinum cœli describens, πρὸς ἄρκτον μὲν τὸν Πελωριάδα, πρὸς νότον δὲ Λιλύβαιον, πρὸς ἕω δὲ τὸν Παχῖνον τίθησι, *Ad Septentrionem Pelorum, ad Austrum Lilybæum, ad Ortum Pachynum statuit.* Vbi in cæteris illi cum Dionysio convenit, Lilybæum autem non ad Occasum, sed ad Austrum vergere statuit. Sed Strabonis ipsius sententia has, quæ oppositæ videntur, commode conciliat, qui mediam promontorio huic inclinationem inter Austrum & Occasum tribuit, ut de Occasu brumali Dionysius hic intelligendus sit: vide in vers. 102. In Bocharti vero sententiam pedibus eo, qui *Lilybæum* à Phœnicibus sic dictum censet quasi לִלּוּב *Lelub*, versus Libyam, quod Africam spectet, ut Mela lib. 2. cap. 7. aliique testantur; sic Diodorus lib. 13. τὸν ἄκρον ἀπάντη τῆς Λιβύης κεκλιμένον Λιλύβαιον, *promontorium Libyæ obversum quod Lilybæum vocatur.* Idem etiam Pachyni nomen à voce Hebraica בָּחוֹן *bachun*, quæ *turrim speculatoriam* notat, à Pœnis inditum putat; speculam enim ibi esse in mare prominentem refert Fazellus, Dec. 1. lib. 1; uti & hodie Pelorus (olim sic dicta à πέλωρ *monstrum*, ob decantata in freto monstra) *Capo di Faro*, à specula seu pharo vocatur.

V. 473.

V. 473. Τῆς μὲν πρὸς Βορέλω Fretum Siculum hic describit, ulis de Scylla & Charybdi infame (quæ, ut & ipsa freti gustia, difficilem ibi transitum navigantibus reddunt:) de ibus consulantur Mela lib. 2. cap. 7, Justinus lib. 4, & Enus in Adagio

Τὸν χάρυβδιν ἐκφυγὼν τῇ Σκύλλῃ προσέπεσεν.
Incidit in Scyllam cupiens vitare Charybdin.

: autem Scylla, seu Scyllæum, scopulus ab Italiæ parte ominens; quam sic dictam videri volunt fabulosi scriptoà σκύλαξ, quod idem valet quod σκύλαξ *catulus*, quod fluum ei allisorum sonitus canum latratus referre videa, de quo hic Dionysius, æstus ibi violentiam simul inens,

— ἦχι θάλασσα
Συρομένη μαχέῃσι προσερέμεται ἀπλάδεσσι.

arybdis vero profunda vorago est à Siciliæ latere, sic di, ut plerique volunt, διὰ τὸ εἰς χάος ὑποδύειν τὰ σκάφη, *d in voraginem eam æstus freti navigia abripiat*, quæ in produm absorpta postea ad litus Tauromenitanum devolvi untur, teste Strabone lib. 6. Longe commodiores vero iusque nominis rationes è lingua Punica deducit Bochar, de Phœn. col. lib. 1. cap. 26, ut Scylla sic dicta sit à קול, quod Phœnicum lingua *exitium* significat; Charybdis vesit חור אובדן *chor-obdan*, quasi *foramen perditionis*.

V. 475. ἀπλάδεσσι] Scopuli Homero & aliis poetis Mehorica dictione ἄπλαδες dicuntur, voce à ἄπλος, quod *culam* aut *nævum* significat, deducta, quod in mari tanam tot maculæ appareant, &, tanquam nævi in corpore, nnihil protuberent.

V. 476. Ἀυσίῳ τμηθῆσαι] Supra, in vers. 467, ostensum, tiquis plerisque creditum fuisse Siciliam olim Italiæ adsisse, & vel vi fluctuum, ut Mela opinatur, vel (ex Stranis sententia, quæ longe probabilior) terræ motu avulm fuisse, atque ita mare irruisse: hinc urbs in proximo liæ promontorio sita *Rhegium* dictum putatur, quasi *abtum*, à ῥήγνυμι *frango*, Justin. lib. 4. & Plin. lib. 3. cap. 8. De c etiam Virg. Æneid. lib. 3.

— *cum protinus utraque tellus*
Una foret, venit medio vi pontus, & undis
Hesperium Siculo latus abscidit, arvaque & urbes
Litore diductas angusto interluit æstu.

inc terrarum divisionem quasi Neptuni tridente factam

quem πολυγλωχῖνα, hoc est, τριγλωχῖνα, σίδηρον vocat) poe ce hic describere videtur Dionysius, quippe cui non tanti maris imperium, quod ibi irrupit, verum & terræmotus t buuntur; unde ἐννοσίχθων & ἐννοσίγαιος poetis denominati Cur autem Neptuni tridentem Ἀόνιον σίδηρον vocet, qu *Bœoticum ferrum* (*Bœotia* enim *Aonia* olim dicta) vix sa constat. Eustathius quidem epitheton hoc adjectum aug ratur, quod Neptunus eximie à Bœotis coleretur, vel qu præstantissimum sit Aonium ferrum. Sed de posteriore h ratione me dubitare fateor, neque enim video qua auctо tate ejus rei veritas stabiliatur: priori potius acquiesco, *Aonius* pro *Neptunio* ponatur; cum *Aon*, à quo *Aones* den minati, *Neptuni* filius fuisse feratur, ideo Neptunum, gentis auctorem, solenniter ab iis cultum fuisse verisimi fiat: sic primo *Neptunum* ipsum, deinde per Metalepsin ejus *tridentem*, *Aonium* dici nihil prohibet; sicut non tantu Musæ, verum & earum citharæ, à Nonno in Dionys. Ἀό dicuntur.

V. 478. Τῆς ἑτέρης] Majoris scil. De Syrtibus hisce vide vers. 104.

V. 480. Μιλίγξ] Insula hæc Lotophagites etiam à Pt lemæo vocatur; & eam Lotophagorum terram fuisse, quos Ulysses appulisse dicitur, Straboni verisimillimum detur: Dionysius tamen & alii plerique eos in continen locant. vide in vers. 205.

V. 481. σκαιὸν πόρον] Latus scil. illud quod Iapygian hoc est, Apuliam, Italiæ partem, spectat, quod à læva est Adriaticum mare navigantibus, ut Illyris à dextra. vi vers. 98.

V. 483. νῆσον] Auctor noster, cum Stephano de urb. M Ia lib. 2. cap. 7, Solino cap. 8, unicam Diomedis insulam n minat, cum Strabo lib. 6. duas, quarum alteram cultam, a teram desertam esse refert, Ptolemæus quinque numere quem numerum in tabulis recentiorum extare, si quæ sc puli potius quam insulæ formam repræsentant annumere testatur Ortelius. Desertis igitur insulis (seu scopulis p tius) omissis, præcipuæ tantum insulæ, quæ sola culta fui Dionysius & cæteri primo citati meminerunt. Eam tumul & delubro Diomedis inclytam esse refert Solinus cap. 8, & Plinius lib. 10. cap. 44, apud quos legere licet fabul quæ de Diomedeis avibus feruntur, in quas Diomedis s cios conversos fuisse poetæ prodiderunt; fortasse quod c

v

alibi quam in Diomedeis insulis circa Italiam aut alias vi-
is regiones inveniantur; neque enim credibile, quod au-
es isti affirmant, eas nusquam alibi toto orbe com-
ere. Si nullibi alias sint, neque ibi esse credam, sed mera
eorum figmenta esse, ut Scaliger in Aristot. hist. anim.
natur. In cujus sententiam eo propensior sum, quod in
im descriptione adeo variant auctores; alii enim catar-
as nominant, alii ἐρωδιὰς (sed candidos) quos plerique
as interpretantur, nonnulli tamen fulicas; Ovidius cyg-
similes esse affirmat: peculiares vero Plinii & Solini de-
ptiones videre licet locis citatis.

l. 484. *χαλεπαμένης Ἀφροδίτης*] Non tantum quod bellum
ersus Trojanos Veneri charos gesserit, verum & ipsam
eraverit, ut fabulatur Homerus, Iliad. ε'. Ita Diomedes
d Ovidium, Metam. lib. 14.

— *patriis sed rursus ab agris*
Pellor, & antiquo memores de vulnere pœnas
Exigit alma Venus.

irritatam deam, Ægialeæ ejus uxori tantum furorem
nisisse ferunt, ut cum juvenibus variis, præcipue vero
Sthenelo Cometæ filio, vel, ut alii volunt, cum Cylla-
Stheneli filio consuesceret; à quibus alii domo pulsum
medem tradunt, alii pudore affectum sponte demigrasse,
no in insulas ab ipso denominatas, deinde in Apuliam, &
Ἄργος ἵππιον condidisse, quod nomen postea in *Arpos*
atum fertur. Fortasse ipsum nomen Ἄργος sine epithe-
Arpos versum, (quod Salmasio placet) γ in π mutato,
Bœoti, teste Caninio, γ in β mutent (cui affinis est li-
) pro γωναῖκες βαῖκες proferentes, (ut Æoles contra pro
ἄφρον γλίφαρον) β vero per *p* sæpe à Latinis reddatur, ut
ἡ βάρις, Κάνωβος *canopus*.

l. 485. Ὁππότε πελλίζων] Τελλίζων, à τελὸς *ter*, & λίσσομαι
lico, idem valet quod πολυλίζων apud Homerum, ut vere
Eustathius; sicut τρίσμακαρ, & Latinis *ter felix*, pro *felicissimo*
itur: significat igitur *valde expiatos*, seu ad quos ut tu-
perveniret multis votis, navigantium more, contenderat.
um & aliam lectionem Eustathius hic agnoscit, πλίζων
. quod epitheton Iberum genti optime convenit, quippe
xtremo Occidente sitæ, si Hispani eo nomine intelligen-
int.

ἐλθεῖν ἐς Ἀργος Ἱππιον] Diomedem in Italiam profectum
igeratum est, nec tantum in Apuliam, verum & in Ve-

netiam eum perveniſſe argumentis quibuſdam probare niti tur Strabo lib. 5; inter cætera, delubrum ei conditum, & a bum equum ei à Venetis immolari affirmans: non tame certo comperimus à quoquam traditum fuiſſe, in Hiſpaniar uſque eum perveniſſe. Strabo quidem, lib. 3, ubi Hiſpaniar deſcribit, cum itinerum Æneæ, Antenoris, Diomedis, Men lai, & Ulyſſis mentionem feciſſet, hæc verba mox ſubden: ὁ πίνυν ποιητὴς τὰς τοσαύτας στρατὰς ὅτι τὰ ἔσχατα τῆς Ἰβηρίας ἰς purὰς, *poeta igitur cum tot tantaſque expeditiones in extremas Ib riæ partes memoriæ proditas accepiſſet*, innuere videtur, Hom rum ex hiſtoriis accepiſſe, non Ulyſſem modo (quem Oly ſipponem in Luſitania condidiſſe paſſim memoratur, propt nominis ſimilitudinem) verum & reliquos ex heroibus iſt in extremam Hiſpaniam perveniſſe. An igitur nomine Ib riæ ipſa Hiſpania intelligenda ſit, (cum quidlibet de hero bus ſuis *Græcia mendax* fingere potuerit) an potius Galli (cujus pars Venetia olim fuit, vide verſ. 288 & 289) quam tam Diomedem quam Antenorem perveniſſe fa conſtans fama fuit, doctis judicandum relinquo. Græci ce te antiqui ſub Iberiæ nomine, non tantum Hiſpaniam, v rum & magnam Galliæ partem comprehenderunt, uſque Rhodanum fluvium, teſte Strabone lib. 3, imo & totam G liam, Clariſſimi Voſſii judicio, de Orig. Idol. lib. 1. cap. 3 unde Rhenus fluvius Nonno Dionyſ. 230, Ῥῆνος Ἴβηρ dicitu quaſi *Rhenus Ibericus*.

V. 487. Ἑξείης δὲ, πάρεσσι] Inſulas jam enumerare aggr ditur quæ ab Orientali Adriatici ſeu Ionii ſinus (ea eni pro Synonymis habet, vide verſ. 94) latere ſitæ ſunt, ſcil. ju ta Illyridis oram: & ab ultimo ſinus receſſu earum πρώτην orditur, primo Abſyrtidas nominans, Iſtriæ & Iapidiæ pr pinquas, deinde Liburnidas Liburniæ objacentes; poſt qu ad Corcyram & alias pergit, extra ſinum hunc juxta Epiru ſitas.

V. 488. Ἀψύρτιδα νῆσον] Nomine *Abſyrtidum*, ſeu *Abſyrtii ſularu n*, Dionyſius (cum Strabone lib. 7, & Plinio lib. cap. 26) intelligit Ἄψυρτον Ptolemæo vocatam, & complur inſulas exiguas ei vicinas, juxta Iſtrorum & Iapidum orar Eandem nominis rationem, quam hic auctor noſter, afferu Plinius & Strabo, nempe ſic dictas *ab Abſyrto* à Medea h occiſo, ut Colchos ipſam perſequentes colligendis ej membris ab ipſa diſperſis moraretur. *Iuxta Iſtrorum oram Ciſ Pullariæ, & Abſyrtides Graiis dictæ, à fratre Medeæ ibi interfe*

A

yrto, Plin. loco citato. Finxerunt scil. Argonautici scri-
res, à Colchide redeuntes Argonautas è Ponto Euxino
erso Istro navigasse, quem ostio uno in sinum Adriati-
juxta *Istriam*, (quam ab illo *Istri* ostio sic dictam volue-
t) reliquis in mare Euxinum se exonerare fabulati sunt,
ie ita per mare Adriaticum eos in Græciam reversos. At
um ejusmodi ostium Istrum habere supra in vers. 501
ndimus, neque operæ pretium est pluribus fabulæ istius
iam ostendere; præsertim cum à poetis quibusdam longe
c Absyrti cædes facta fuisse tradatur. Orpheus enim in
ito Euxino Ἀψυρτίδας locare videtur (juxta quem etiam
ianus Ἄψυρτον constituit) & Ovidius Tomos, urbem in
:ini etiam ora positam, ab Absyrto dissecto nominatam
rt Trist. lib. 3. Eleg. 9.

Inde Tomos dictus locus est, quia fertur in illo
Membra soror fratris dissecuisse sui.

isimile quidem est Ἄψορος nomen (quod præcipuæ ex istis
lis à Græcis antiquis indi potuit, quod mare ibi reflet-
ur, vide vers. 304, ut & urbi in infimo Euxini recessu si-
ob eandem rationem, Ἄψορρος enim Homero, Iliad. γ'
, *revertentem* significat, & *refluo maris æstui* ea vox tribui-
) huic fabulæ ansam dedisse, quia à nomine Ἄψορος non
ltum abludit. Mela tamen, lib. 2. cap. 7, aliam in Adria
ılam *Absorron*, aliam *Absyrtidem* nominat, quod scil apud
ersos auctores diversa hæc nomina legerit, nesciens ipsis-
am Absorron esse cujus nomen poetæ, & alii eos imi-
tes, in Absyrtidem corruperant, ut suas de Absyrto fabu-
ei affigerent; neque enim alius quisquam & *Absorri* &
yrtidis hic meminit.

V. 490. Αἰητίνης] *Medeæ*, *Æetæ* Colchorum regis *filiæ*,
e cum Jasone, aureo vellere ipsius opera potito, hac via
isse fingitur, & fratris (quem Græci Ἄψυρτον, Latini Ab-
:um vocant) membra hic sparsisse.

V. 491. Αἰσσυρίδες] Curictæ, Arbæ, Scardonæ, Issæ, &
s ignobilioribus insulis (40 enim numerat Strabo) quæ
urniæ oræ objacent, proprie hoc nomen convenit: videtur
nen Dionysius eas quæ Dalmatiæ propiores, ut Tragu-
m, Phariam, Corcyram nigram, Meliten (à qua catulos
elitæos dictos tradit Stephanus, ut & Plinius ex Callima-
i sententia, quos tamen à Melita insula Siciliæ vicina ap-
llatos refert Strabo) sub nomine hoc comprehendere, uti
harum aliquas Strabo Liburnicis annumerat.

V. 492. μετὰ δρυμὰς Κεραυνίας] *Post Ceraunios montes*, de quibus vide in vers. 389, quos sylvis amictos esse hic innuit, ut Pyrenæos montes Æthicus Pyrenæos saltus vocat.

V. 493. φαίνοιντο περαιόθεν] Indicat à Ceraunii montibus ulterius ad Austrum progresso apparere Ambracienſiurum quas vocat, insulas Acarnaniæ vicinas, & *Corcyram*, alteri Adriatico sinu sitæ ὑμάνυμον, quam distinctionis gratia μέλαιναν *nigram* cognominarunt. Recto autem ordine hic non progreditur; prius enim occurrit Corcyra quam Ambracienſium insulæ, & ad has præcipue vox περαιόθεν referenda est, longe enim ultra Ceraunios montes sitæ Ambracienſium insulæ, in proximo vero Corcyra.

Ἀμβρακικὰν] Cephalleniam & alias vicinas insulas cognomine hoc indigitat, quod è regione Ambraciæ Acarnaniæ urbis, Pyrrhi quondam regiæ, sitæ sint, à qua & sinus Ambracius denominatur.

V 494. καὶ λιπαρὴ Κέρκυρα] Κέρκυρα insula (quæ Latinis, Græcis nonnullis, Corcyra, ε in ο mutato, ut Μεδόντα quibusdam Mothona, Βερενίκη Beronice) Homero Σχερία dicitur, Callimacho Drepane, Plin. lib. 4. cap. 12. Ea Phæacum sedes olim fuisse dicitur, Alcinoi hortis (quem, cum ibi regnaret, Ulyssem naufragum hospitio excepisse refert Homerus) & omni deliciarum affluentia, quam hic notat Dionysius, apud poetas celebris; unde *Alcinoi mensæ* in proverbium abierunt.

V 495. Νηρικίης Ἰθάκης] Inter Νήρικον & Νήριτον Strabo accurate distinguit, (eos reprehendens qui nomina ista confundunt) ut Νήρικος sit Acarnaniæ urbs, quæ postea Leucas appellata, de qua Laertes apud Homerum Odyss. α'.

Οἵ θ' Νήρικον εἶλον ἐυκτίμενον πτολίεθρον.

Νήριτον vero sit Ithacæ insulæ, Ulyssis patriæ, mons, de quo apud eundem Homerum,

Ναυσὶν δ' Ἰθάκην ἐδεήλατο, καὶ δ' ὄρος αὐτῆς
Νήριτον εἰνοσίφυλλον. ——

Distinctio tamen ista apud auctores non perpetuo observatur: Plinius enim istam Acarnaniæ urbem *Neritium* vocat. *Oppidum Leucas, quondam Neritium dictum*, lib. 4. cap. 1. & Ithacam Νηρικίδα, si vera sit vulgata lectio, Dionysius vocat; quam quidem à monte in ipsa sito, potius quam ab urbe in continente proxima, denominandam jure censeas. At si Dionysium accurate loqui velimus, nec nomina ista confundendo Strabonis reprehensionem incurrere, necesse est ut

vel

Νηρετίνης pro Νηρικίνης cum Salmasio hic substituamus; vel Eustathio assentiamur, qui denominationem non à Nerito monte sumptam putat, sed à Nerico Acarnaniæ urbe huic insulæ adversa, sicut ab Ambracia urbe ipsis adversa Ἀμβρακικὸς κόλπος denominat auctor vers. 493.

V. 496. Νήσων τ' ἀλλάων] Echinadas intelligit ad Acheloïa sitas, de quibus vide in vers. 435. Superiore autem tempore fluit Achelous juxta Chalcidem, Ætoliæ urbem in monte cognomine sitam; non tamen ex eo monte oritur, sed superius ex Pindo, teste Strabone, lib. 10.

V. 498. Πολλὰ δ' Ἀμνισὸν] Recte Ἀμνισὸν *Cretam* hic reddit Eustathius, fuit enim Amnisus Cnossi, Creticæ urbis insignis, vicinale, teste Strabone lib. 10, unde per Synecdochen pro Creta ipsa poni videtur. His quidem tribus versibus, ut videntur, non exigua inest difficultas, quæ interpretes plurimum torsit: ita enim sonare videntur ac si *Ægyla, Cythera, Calauria, ad Foream vergant respectu Cretæ, Carpathus vero ad Austrum*; atque eo quidem sensu à Stephano redduntur. At longe aliter se res habet. Ægyla quidem & Cythera (à qua insula Venus Cytherea dicta) ad Occasum respectu Cretæ positæ sunt, nonnihil tamen ad Boream vergentes, saltem Amnisi respectu, quæ à Cnosso ad Austrum sita; Calauria (insula exigua Argiæ propinqua, Neptuni templo & asylo celebris, Strab. lib. 8.) ab Occidua Cretæ parte recta ad Boream posita est: Ita ista non procul à vero absunt. Sin vero Carpathus (à qua Carpathium mare denominatum) ad Occasum respectu Cretæ statuatur, toto cœlo erratur; recta enim ad Ortum sita est. Nec nodum hunc solvit altera lectio, quam aliqui hic admittunt, ποτὶ νότον pro ποτὶ ζόφον substituentes, cum respectu Calauriæ solius hoc intelligi constructio non sinat, neque Carpathus respectu Amnisi quicquam ad Meridiem vergat, minimum etiam respectu Ægylæ & Cytherorum. Melius Eustathius intricata hæc expedit, ut verba illa ποτὶ ζόφον ad tres insulas primo nominatas referantur, innuendo eas illa Cretæ parte in qua Amnisus sita Boliores esse, & *ad Occasum* simul vergere, cum Carpathus alia parte, ad Ortum scil. sita sit. Ita igitur verba auctoris construere cogitur, Πολλὰ δ' Ἀμνισὸν βορειότερα ἐρέωνται πρὸς ὄρον, Αἴγυλα τ', ἠδὲ Κύθηρα, Καλαύρειά τε πρηχεῖα· Καρπαθος δ' ἑτέρωθι, πρὸς ἀνατολὰς δηλαδή. *Multæ vero Amniso* [Cretæ] *magis Boreales conspiciuntur ad Occasum* vergentes, *Ægyla Cythera, & Calauria aspera; Carpathus vero ex altera parte,*

ad Orium scilicet. Verissime hæc (quicquid contradicit Papius) si sensum respicias: sed durius est hyperbaton, i verba πρὸς ζόφον, tot interpositis, ad locum istum reducantu Papii igitur constructio, quippe quæ minus coacta est, pc tius mihi arridet, ut, puncto post ἑτέρωθι posito, πολὺ ζόφον a sequentia, ad Cretam scil. referatur. Itaque versum 500 s legimus,

Κάρπαθος δ' αὖθ' ἑτέρωθι πολὺ ζόφον ἐγγύθι δ' αὐτῆς Κρήτη πιμέεσσ

atque hoc modo reddimus, *Carpathus vero ex altero latere p sita est,* (de Orientali latere hoc, secundum Eustathii senter tiam, intelligendo) *ad Occidentem vero prope ipsam Creta*, & In cæteris Eustathii interpretationem supra recitatam am plectimur; ut scil. intelligatur tres insulas vers. 499 m moratas non tantum Borealiores esse (quod à Dionysio e primitur) verum, quod manifestius, ad Occidentem etiam s tas, (quod ex ordine ipso innuitur quo procedit Dionysiu dum à Cephallenia & Ithaca ad has progreditur;) cujus situ respectu Carpathus dicitur ἑτέρωθι, hoc est, *ad Orientale Cr tæ latus*, posita.

V. 501. Κρήτη πιμέεσσα] Insula hæc, quæ centum urbibu (quarum celeberrimæ Cnossus, Gortyna, Cydona) oli stipata fuisse perhibetur, unde poetis ἑκατόμπολις dicitu (quanquam eos *lingua prodigos fuisse, oppida pro urbibus n meantes*, Solino facile assentior) Minois legibus clara fuit, quibus Lycurgus Lacedæmonius suas accepisse dicitur Strab. lib. 10. *Iovem* etiam *ibi natum* (quod hic prodit auctor imo *& sepultum*, *& ibi sepulcrum ejus conspici*, memorat Mela lib. 2. cap. 7, & Solinus cap. 17; & Callimachus, in hymno Jovis, in Ida monte natum prodit,

Ζῆν', σέ μεν Ἴδαιόσιν ἐν ἄντροις φασὶ γενέσθαι.

Cum vero pluribus regibus Jovis cognomen veteres indiderint, nec uni tribui possint omnia quæ de Jove memorantur, hunc quidem eum fuisse confirmant historiæ qui Europam rapuit, in navi quæ taurum pro insigni habuit (ut fabulam explicat Lactantius lib. 1. de falsa relig. cap. 11.) eam Gortyni vectitatam refert Solinus cap. 17. ac Jupiter ille Cretensis, de quo multa refert Diodorus Sic. vero nomine Asterius dictus est, si Eusebio fides. Cretæ nomen insulæ impositum à Crete rege antiquo, Anaximander, teste Solino uti & Ephorus à Marciano citatus, aliique prodiderunt alii à Curetibus sic dictam volunt per syncopen, quasi Κρη-

τῶν

λω, teste Eustathio; sicut Curetin olim dictam Plinius etiam & Solinus testantur.

V. 502. Πολλή τε λιπυφή τε] *Magnitudinem* quod attinet, inter insulas totius orbis tunc cognitas, peninsulis etiam quibusdam accensitis, nona numeratur à Ptolemæo lib. 7. cap. 5, 320 *M Pass. longitudine porrecta*, Plin. lib 4. cap. 12. *Fertilitatem* quod spectat, *largavitis, mira soli indulgentia, arborarii proventus abundantes*, Solin. cap. 17. Inter cætera naturæ dona, *lupos, vulpes, aliaque quadrupedum noxia nunquam educat, serpens ibi nulla*, ut Solinus, loco citato, aliique testantur; *neque ullum animal maleficum, præter phalangium aranei genus*, Plin. lib. 8. cap. 58. ne donum illud sola jactet Hibernia, aut Patricio suo acceptum referat; nam etiam ætate sua nullum ibi anguem fuisse memorat Solinus cap. 24: atque idem de Ebuso produnt Plinius lib. 3. cap. 5, & Mela lib. 2. cap. 7.

Ἴδης ὄρος Ἴδη] *Idam* montem (quam *super Cretam* esse dicit, quippe *supra* reliquam insulam eminentem) ab Ida Trojæ vicina nomen accepisse refert Geographus, à Teucro scil. impositum hinc in Troadem profecto; unde & Anchises apud Virgilium Æneid. 3.

Creta Iovis magni medio jacet insula ponto,
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula nostræ.

Mons hic eo præcipue nomine celebratur, quod Jovem à Rhea matre in eo educatum prodant, Idæorum Dactylorum seu Curetum ministerio. *Inter colles, quod ibi nutritum Iovem accepimus, fama Idæi montis excellit*, Mela lib. 2. cap. 7. Et à Curetibus illis *Corybantia æra*, hoc est, sacra Rheæ seu Cybeles in Phrygia à Corybantibus peracta, Virgilius loco citato deducit: uti & Græci quidam veteres sacra ea è Creta in Phrygiam traducta fuisse opinantur; licet alii contra sentiant è Phrygia in Cretam delata, ut videre licet apud Strabonem lib. 10. de Curetibus & Corybantibus prolixe differentem: vide & ea quæ à nobis in vers. 524 notantur. Fabulæ autem mysticæ cum historia à veteribus, ut fieri solet, hic miscentur: cum enim Jovem in Creta natum & sepultum prodant, id de Cretensi rege intelligendum; quod vero eundem Saturno & Rhea natum tradunt, & ei Curetum ministerium tribuunt, quale à Corybantibus Phrygiis Rheæ peragitur, hæc à Iove φυσικῶς (quo nomine æther cultus, qui qua ratione Rheæ filius diceretur, vide Vossium de orig. Idol. lib. 2. cap. 59.) ad hunc traducta videntur; nisi forte dum Cretensem hunc Jovem Κρόνῳ, seu *Saturno*, & Rhea ortum

ortum ferunt (quorum altero χρόνος *tempus* significatur, altera *tellus*, vide in vers. 524) tantum innuatur eum hominem fuisse, & in tempore è terra ortum. Sed sacra ista proprie conveniunt Iovi deorum summo (quem etiam χρόνῳ, hoc est *tempore*, ortum putarunt, ab æterno non fuisse inuentes) is æther est; quo nomine non tantum cœlum (qui Persis est Iupiter, teste Strabone, lib. 15, ὃν ἔσχατον ἡγεμόνα Δία) verum & aerem intellexerunt, tenuem præsertim & purum (quem ejusdem cum cœlo naturæ putarunt,) nebulosus enim est Iuno, quod innuit Seneca, Quæst. nat. lib. 3. cap. 14, *Aera marem judicant, qua ventus est; fœminam, qua nebulosus & iners.* Iovi hoc sensu sumpto fulmen tribuitur, ipsique βροντᾶν, ἀστραπᾶν, & νεφεληγερέτης dicitur: neque insolens est cœlum aut aerem Iovem appellari, ut Horat. lib. 1. Od. 1.

— *manet sub Iove frigido*
Venator —

Hunc Græci Ζῆνα appellasse videntur ἀπὸ τοῦ ζῆν, quasi vitæ auctorem, quod calore cœlesti animalium vitâ conservetur, ut & aere inspirato; quod innuitur illo Virgilii,

— *superaneque ecce vescitur aura*
Ætheria? —

V. 504. μέγα δὲ καὶ εὐδιόπον] De voce εὐδιόπον vide in vers. 568.

ἄντα δὲ πέζης Αἰγυπτίης] Non quidem è regione Ægyptiaci Delta, ut censet Eustathius, sed occiduæ Ægypti partis circa Parætonium & Catabathmum.

V. 505. Ῥόδος ἔην] Insula hæc Cariæ vicina, Telchinum olim sedes, nautica arte & literarum studiis celebris fuit, (vide Strab. lib. 14.) & Soli sacra habebatur, quippe in qua nullum diem adeo nubilum esse ferunt, quin Sol aliqua hora eam lustret, Plin. lib. 2. cap. 62. eamque Solis beneficio ex aquis prodiisse ferunt, quibus antea tegebatur: quod sic explicat Diodorus, quod, cum paludibus conferta esset, iis Solis calore exsiccatis, fœcunda evaserit. Summum huic insulæ decus addidit Solis Colossus æreus, 70 cubitos altus, cujus digiti majores quam pleræque statuæ, Plin. l. 34. cap. 7: de quo extat Simonidis Epigramma, hoc modo legendum, ut ex Strabone constat,

Τὸν ἐν Ῥόδῳ Κολοσσὸν ἑπτάκις δέκα
Χάρης ἑκοῖς πηχέων ὁ Λίνδιος.

Frustra vero sunt qui Rhodios ab hoc Κολοσσαεῖς dictos putant, (inter quos est Eustathius) & ad hos missam volunt

Pauli

Pauli ad Coloſſenſes epiſtolam; cum ea ad Coloſſas miſſa fuerit, Phrygiæ urbem (cujus Plinius & Strabo meminerunt) Hierapoli & Laodiceæ vicinam, quarum in eadem epiſtola mentio fit; quam quidem ſub Nerone terræ motu corruiſſe refert Euſebius in Chronicis.

Ἰηλυσίαν πόδον ἀνδρῶν] *Ialyſus*, quæ Ionice Ἰήλυσος, inter Rhodias urbes ab Homero recenſetur, Iliad. *β*, qui tres quidem numerat (quas à tribus fratribus conditas & denominatas traditur, ut videre eſt apud Strabonem lib. 14.)

Λίνδον, Ἰήλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.

Celebris fuit Ialyſi, hujus urbis conditoris, pictura, Protogenis opera, teſte Strabone; à quo Heroe, aut ab urbe ipſa, per Synecdochen Rhodios Ialyſios hic vocat Dionyſius. Trium harum urbium incolas pleroſque in urbem Rhodum, inſulæ cognominem, ante ætatem ſuam commigraſſe prolit Strabo, quod & à Plinio innuitur: unde mirari ſubit, nullam à Ptolemæo urbis Rhodi mentionem fieri. Telchinas, qui Rhodum aliquando tenuiſſe dicuntur (unde ipſa *Telchinis* olim vocata, teſte Strabone lib. 14, uti & *Ophiuſa*, à ſerentibus quibus ſcatebat) βασκάνους φασὶ καὶ γόητας, inquit Strabo, *faſcinatores & præſtigiatores fuiſſe ferunt*; unde non male auguratur Bocharus, iis à Phœnicibus nomen hoc impoſitum, nam לחש *la'chis*, eſt *incantator*, à verbo לחש *lachas*, *incantare*.

V. 506. Χελιδόνιαι] *Chelidoniæ* inſulæ (vel ſcopuli potius, ut à Ptolemæo & aliis vocantur) à Strabone cum auctore noſtro tres numerantur, à Ptolemæo quinque, ſitæ juxta Lyciæ promontorium, quod iiſdem Sacrum vocatur, Plinio vero, lib. 5. cap. 27. (qui pro parte Tauri illud habet) Chelidonium, ab inſulis hiſce vicinis; *Inde vaſtum ſinum Taurus premens, ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio diſtermiat*: niſi *Chelidonion*, hoc eſt Χελιδονιῶν, ibi legendum ſit, ut Chelidoniarum promontorium ſignificet, de quo ambigere videtur Salmaſius. *Chelidoniæ* autem dictæ ſunt quaſi *hirundinariæ*, quod in iis hirundines (ex Cl. Salmaſii ſententia) æſtate ſe conderent, ut in aliis ſcopulis ſolent, quod tam veteres quam recentiores teſtantur; ſic Ovidius,

Cùm glaciatur hyems ſcopulis ſe condit hirundo.

V. 507. Παταρηΐδ' ἔνδοθεν ἄκρης] Intra ſinum illum vaſtum à Plinio memoratum, inter Pataræum promontorium Siden Pamphyliæ urbem comprehenſum, de quo vide pag. 127; cujus ſinus cum extimus ad Occidentem termi-

nus

nus, sit Pataræum promontorium, insulæ in illo sitæ intra promontorium illud positæ dicuntur, ut Ægyptus inferior ἔσω Σερβωνίδος & ἅλμης, vers. 253.

V. 508. Κύπρος δ' εἰς ἀυγὰς] *Cyprus* insula, *è quinque maximis interni maris, quondam novem regnorum sedes*, Plin. lib. 5. cap. 31. (quæ & olim *Cerastis* appellata à promontoriis multis, tanquam *cornibus*, in ea extantibus) omnimoda fertilitate, teste Strabone, lib. 15, præcipue vero æris fodinis, nobilis fuit; de quibus vide Galen. de simp. facult. Hinc *Cyprum*, vel *Cuprum*, non tantum pro ære Cyprio, verum & pro omni ære, (ut *chalybs* non tantum pro *ferro Chalybico*, verum & pro quovis ferro præstante) usurpatur: vide Salmas. not. in Solin. p. 1094.

Παμφυλίης ἔνδοθι κόλπε] Videtur Dionysius *Pamphylium mare* cum *Issico sinu* confundere, ea pro synonymis habens, cum, vers. 129, ab Isso Ciliciæ urbe ad Pataræum usque promontorium Isicum sinum produxerit, hic vero Cyprum (quæ intra eosdem terminos sita est) intra Pamphylium sinum constituat. Proprie vero sumptus Issicus sinus ab Oriental latere Cyprum alluit, Pamphylium vero mare ab Occidentali: ita de Cypro Strabo, lib. 14, τὰ ἑῷα τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ τὰ δ' ἑσπέρια τῷ Παμφυλίῳ κλυζόμενα πελάγει: *Pars Orientali Issico sinu, Occidentalis Pamphylio mari alluitur.*

V. 509. ἄζυ Διωναίης Ἀφροδίτης] Veneri sacram esse Cyprum vulgo notum, unde ipsa Κυπρὶς dicitur, & à Papho præcipua urbe, Paphia dea. Per Tapinosin quidem insula tota ἄζυ dicitur, ut Samothracia Κορυδάλλου ἄζυ, vers. 524 voce autem ea innuitur, Venerem per insulam totam adeo solenniter cultam, ut ea ibi versari, quasi in urbe propria aut sede ipsi dicata, dici possit; qualem Paphon vocat Virgilius, Æneid. 1,

Ipsa Paphon sublimis adit, sedesque revisit
Læta suas. —

Quod ad vocem Διωναίης spectat, ea ἀπὸ τῆς Διώνης *à Dione* deducta est. Dione autem aliis Veneris mater est, ut Servio in Virgilium, ipsique Homero, apud quem Venerem vulnera tam solatur mater Dione. Hoc sensu si sumatur Διώνη, vox Διωναίης *Dionææ* congruum Veneris epitheton est, denominativi forma. Aliis vero Dione ipsius Veneris cognomen habetur; sic Suidas, Διωναία ἡ Ἀφροδίτη, καὶ Διώνη ἡ αὐτή. Vossio placet hæc sententia, & favet ipsa nominis ratio; videtur enim Διώνη patronymicum esse Ionicum, *Iovis filiam* notans (ut d

(ut de Venere perhibent) quippe à voce Διὸς *Iovis* deductum, ut Ἰκαριώνη, *Icarii filia*. Si eo sensu sumatur Διάνη, denominativum Διανεῖον inde deductum proprie significat quod ad Venerem pertinet; ut Cæsar à Virgilio, Georg. lib. 1, *Dionæus* dicitur, quod à Venere originem duxerit,

Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum.

Sic ipsi Veneri minus convenire videtur, ut Διωναία adjective dicatur. Potest tamen hic Διωναία substantive pro Διάνη usurpari, per Epenthesin poet. ut Σεληναία pro Σελήνη, & Ἀθηναία pro Ἀθήνη, præsertim cum Homerus Παλλὰς Ἀθηναίη dicat, ut auctor Διωναίη Ἀφροδίτη, per Appositionem quam vocant. Si cui scire libeat quid per Venerem istam à Cypriis cultam φυσικῶς intelligendum sit; respondeo, Luciferum stellam, quam & Venerem vocant, pleroſque censere hoc nomine cultam fuisse: cui opinioni favet Porphyrius apud Euseb. Præp. Evang. lib. 3, qui rationem hanc addit, cur pulcherrima dea habeatur, quia idem Phosphorus & Hesperus, quæ pulcherrima stella, Hom. Il. χ'.

Ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ.

Sed quicquid ea de re sentiendum sit, ab Orientalibus certe gentibus illius deæ cultum Cyprii acceperunt, deinde à Cypriis Cytherii & alii Græci, quod testatur Pausanias in Atticis; πλησίον δὲ ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης Οὐρανίας, πρώτους δὲ ἁπάντων Ἀσσυρίους κατέχη σέβεσθαι τὴν θεὸν ταύτην, μετὰ δὲ Ἀσσυρίους Κυπρίαν Παφίους καὶ Φοινίκων τοὺς Ἀσκάλωνα ἔχοντας ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, παρὰ δὲ Φοινίκων Κυθήριοι μαθόντες σέβονται. Hic Οὐρανία seu Cœlestis dea, Lunam, reginam Cœli Jerem. cap. 7. dictam, potius quam Luciferum notare videtur, quæ longe stellis omnibus pulchrior, ut pulchritudinis dea haberi possit. Hæc dea Ἀστάρτης nomine (ut à Græcis scribitur, Hebræis enim est *Astaroth*) à Phœnicibus colebatur, teste Philone Byblienti apud Eusebium, τὴν δὲ Ἀστάρτην Φοίνικες Ἀφροδίτην εἶναί φασι: quod & Suidas testatur, Ἀστάρτη ἡ παρ' Ἕλλησιν Ἀφροδίτη λεγομένη, quam etiam Luciferum stellam ipse interpretatur. Lucianus tamen, ipse Syrus, Lunam eo nomine culam opinatur, Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σεληναίην ἔμμεναι. Hoc etiam inde confirmatur, quod Astartes capiti caput bubulum imponeretur, cujus cornibus Luna corniculata repræsentatur; & Horatius in Carmine Seculari de Apolline & Diana, hoc est *Sole* & *Luna*, conscripto, Dianam inter cætera Epitheta *Genitalem* vocat, ut à Vossio notatur,

Rite

Rite maturos aperire partus
Lenis Ilithyia, tuere matres,
Sive tu Lucina probas vocari,
Seu Genitalis:
Diva, producas sobolem, patrumque
Prosperes decreta super jugandis
Fœminis, prolisque novæ feraci
Lege marita.

Videtur igitur *Luna*, ut *Genitalis*, quatenus scil. in conceptu & partu summam efficaciam habet, (quod Galeno & aliis medicis perspectum) *Venus* vocari. Eandem quidem Venerem & Lunam esse affirmat Philochorus apud Macrobium, Sat. lib. 3. cap. 8. Sed quod ad nomen spectat, Ἀφρόδιτη Græcis dicta videtur quod semen sit ἀφρῶδες, *spumosum*.

V. 510. Ἄραδος] Insula hæc exigua, seu potius πέτρα κολάκλυστος, Strab. lib. 16. (cui alia insula cognominis in sinu Persico) à Phœnices parte Septentrionali 20 stadiis distans, licet ambitus ejus 7 tantum stadiorum sit, memoratu tamen digna fuit, quod tota habitationibus occuparetur, & parti vicinæ Phœnices imperaret, Strab. ibid. *In quantum patet, tota oppidum*, Mela lib. 2. cap. 7. Hujus insulæ incolæ sunt qui Arvadæi dicuntur, Gen. 10. 18, Canaanitarum pars.

V. 511. Πρὸς δὲ Σαλαμὶς κεκρυφῆς] Enumeratis jam insulis in Mediterraneo mari sitis, à Creta usque ad Issicum sinum & Syriacum mare, revertitur jam ad eas quæ à Creta ad Septentrionem positæ: ubi primæ occurrunt in Saronico sinu ante Sunium Atticæ promontorium, Ægina & Salamis; deinde vers. 513 ad eas progreditur quæ, extra sinum hunc, in Ægæo mari sitæ.

ἐφύπερθεν Ἀβάντων] *Supra* Eubœam (cujus incolæ olim *Abantes* dicti, vide in vers. 520) hoc est, *ultra* eam ad Meridiem respectu patriæ Dionysii, vide in vers. 138.

V. 512. Σαλαμίς τε καὶ Αἰγίνης πτολίεθρον] *Salamis* insula Telamone heroe, qui eam olim tenuisse fertur, & ejus filio Ajace, clara est, præcipue vero navali prælio ibi commisso, quo Xerxes à Græcis, duce Themistocle, victus est: Iust. lib. 2, & Plut. in Themistocle. *Æginæ* vero insulæ, olim Oenonæ dictæ, quæ urbem habuit cognominem, uti hic innuitur, præcipuum decus est ab Æaco, qui ibi regnasse dicitur; cujus incolas Myrmidonas dictos (quorum soboles fuerunt Thessalici Myrmidones hinc cum Peleo eo profecti) à μύρμηξ *formica*, quod formicarum in morem terram foderent;

ent, quæ ibi petrosa est, & in speluncis defossis habitarent, & ibi fruges reconderent, Scholiastes Lycophronis & Strabo lib. 8. testantur: unde fabula orta eos è formicis in homines mutatos, de qua vid. Ovid. Metam. lib. 7.

V. 515. στεινωπὸν ὕδωρ Ἀθαμαντίδος Ἕλλης] Periphrasis *Hellesponti*, (qui extremus est Ægæi maris versus Septentrionem terminus) freti, ubi angustiæ maximæ, 7 tantum stadia uti, cui nomen hoc inditum innuit ab Helle Athamantis filia, quam arietis dorso, una cum Phryxo fratre, insidentem ic in mare decidisse fabulantur; quod de navi intelligenum esse, quæ arietem pro insigni habuit, monet V. Cl. Vossus, de Orig. Idol. lib. 1. cap. 24. Nonnulli *Hellespontum* sic ictum censent, quasi *Elisæ pontum*, ab *Elisa* filio Iavan, de uo Gen. cap. 10. 4, cujus posteros Peloponnesum (in qua *lis* regio, quæ ab Elisa nominata videtur) & Ægæi maris sulas occupasse censet Bochartus, Geog. Sac. lib. 3. cap. 4. ed probabilius erit *Hellespontum* sic dictum quasi *Elisæ pom*, si *Elisa*, seu *Elisæ regio*, sit *Æolis* (quod sentit Iosephus) enim Helleponto proxima est.

V. 516. Σηστός τε καὶ Ἄβυδος] Urbes hæ ad Hellespontum, versæ sibi invicem, sitæ, Sestus in Thracia, Abydus in proma Asia; ubi hoc memorabile accidit (ut Leandri & Hes amores mittam à poetis sat superque celebratos) quod nte navibus facto Xerxes fretum ibi junxerit ad exercitum ijiciendum.

V. 517. Εὐβοίης δ' ἀμφὶ κόλπῳ] Cycladas omnes & Sporadas siæ accensens, vide vers. 525, ne eas in duas partes distrat (quamvis pleræque earum Europæ viciniores sint) eas itum hujus maris insulas pro Europæis habet, quæ inter nium promontorium & Thraciam sitæ sunt; quæ quidem Sunio promontorio (à quo primo occurrit Eubœa) vers Hellespontum navigantibus à sinistra jacent, Asiaticæ ro ipsi habitæ à dextra.

V. 520. Ἀζωτικὰς ἔπλετο Μάκρεις] Ἔπλετο, per Syncopen fam pro ἐπέλετο, per Enallagen temporis ponitur pro ἐστί.

Insula autem Eubœa hic describitur, quæ quondam alsa Bœotiæ creditur, interfluente Euripo (fluxu & refluo celebri, septies de die, uti ferunt, aquas reciprocante) o tenui ut ponte jungatur, teste Plinio lib. 4. cap. 12. Ea, ularum quæ in Ægæo mari sitæ longe maxima, urbibus alcide, Eretria, Caryst o marmore nobili, celebris, Macris m dicta est, quod in longitudinem multum exporrecta sit,

150 Mill.

150 mill. pass. longa; & Abantias, ab Abantibus incolis, quos genere Thraces fuisse, & Abantes dictos quod Abas Phocidis oppidum tenuissent, antequam in insulam hanc migrarent, ex Aristotele refert Strabo; licet alios nomen hoc ab Abante heroe deducere idem agnoscat. De his Homerus Iliad. β'.

Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον ἐυρείας πτολίεθρους Ἀβάντες.

Euboea vero sic dicta videtur à boum præstantia: neque enim placet, cum Strabone, à fabula de Io hic Epaphum enixa nomen deducere.

V. 521. Σκύρός τ' ἀνεμόεσσα] Insula hæc, è regione Magnesiæ sita, non longe à Peparetho, Achille & ejus filio Neoptolemo ibi educatis celebris fuit. De ea Plinii locus, lib. 4. cap. 12, ad examen revocandus, ubi hæc verba habet, *Scyrum supra dictam, sed Cycladum & Sporadum extimam.* At Scyri hujus neque mentio antea facta fuerat, neque ea è Cycladum aut Sporadum numero est: à Cycladibus enim, qua Delo vicinæ, satis longe abest, longius vero à Sporadibu (licet earum numero eam accensendam statuat Cl. Salmasius;) eas enim Strabo ante Cycladas jacere asserit, Ægæun scil. mare ingredienti, & proinde ad Meridiem à Cycladibu vergere; de quo etiam constabit, si quis Sporadas ab eo nominatas sigillatim percenseat, neque ulla in Plinii ipsiu aut Melæ Sporadum catalogo Icaria Borealior reperitur. Videtur igitur Plinius Scyron hanc cum *Scyro* altera, seu potius *Syro*, eandem existimasse, quam inter Cycladas numeratam legerat, & cujus ipse in earum Catalogo antea meminerat; cum tamen duæ istæ insulæ à Geographis, si no nomine, at certe situ manifesto distinguantur. Ptolemæu quidem, licet utramque Σκῦρον ὁμωνύμως appellet, illam inte Cyclades ponit, lib. 3. cap. 15; hanc, cap. 13, situ ab illi satis dissito, prope Scyathon & Peparethon: &. diversun situm ipse Plinius (quamvis nescius se duas insulas describere) iis assignat. Melius tamen illa quæ Cycladibus accen setur à Strabone, Eustathio, aliisque Σῦρος appellari videtur cum eam ab Homero Συρίη vocatam Strabo, lib. 10, testetur, & notum sit Pherecyden (cui ea insula, eodem teste, patria fuit) non Σκύριον, sed Σύριον, *Syrium*, cognominari.

V. 522. Ἔνθεν καὶ Λῆμνος] Insula hæc, Atho monti adversa, *terra Lemnia* nobilitata est, in medicos usus inde exporta ta, de qua vide Galen. de simp. fac. lib. 9, & fabuloso Vulcani casu, de quo Homerus,

Κάτ-

Καὶ πεσεῖν ἐν Λήμνῳ.

nc autem fabula ea orta videtur, & insula Vulcano sacrata, od mons sit in ea insulæ parte ubi & urbs Hephæstias sita, orsus aridus, adeo ut planta nulla ibi crescat, & colore fulvo, quasi exustus videatur, teste Galeno ibidem.

V. 523. ἀγχίν τε Θάσου Δημήτερος ἀκτὴν] *Thasus*, Ptole-eo Thalassia dicta, nisi corruptus sit locus, uberi frugum pro-ntu, ut & vino optimo nobilitata est; unde adagium ortum *sus bonorum*, de quo vide Suid. & Erasm. in Adag. Frugum dem ubertas à Dionysio hic notatur, dum Cereri sacram fa- quæ Græcis Δημήτηρ dicitur, quasi Τὴ μήτηρ (eo enim nomi- erra, ut *frugifera*, culta est, vide Voss. de Orig. Idol. lib. 2. .59.) γ in δ mutato, ut γνοφερὸς δνοφερός: quam etiam deam hasiis cultam ex Hippocrate constat, qui templum ejus in so urbe nominat, Epidem. lib. 3. De voce ἀγχίν jam di- m in v. 249. ἀκτὴν vero per Synecdochen vocat insulam vam, quippe cujus maxima pars litoralis.

I. 524. Θρηϊκίην τε Σάμον] Hæc Hom. Il. α', simpliciter Sa- s dicitur, qui ei Imbron & Lemnon, ut vicinas, conjungit,

Ἐς Σάμον, ἣς τ' Ἴμβρον, καὶ Λῆμνον. ——

vero ab Ionica Samo distingueretur, de qua vide vers. 534, cia dicta est, tam quod Thraciæ vicina esset, quam quod aces eam incolerent, teste Heraclida in Polit. postea vero ipposita dictione Samothrace seu Samothracia appellata est; d nomen simplici illo recentius esse non modo Strabo, ve- & Virgilius testatur,

Threïciamque Samon, quæ nunc Samothracia fertur.

ορυξάντων αὖρυ] De usu vocis αὖρυ hoc in loco vide in vers. . Hic tamen ad urbem insulæ cognominem ea vox referri st. *Corybantas* vero quod attinet, quorum sedem Samothra- hic facit Dionysius, eos aliqui cum Curetibus Creticis em statuunt; qui tamen caute distinguendi ab Ætolicis, uibus dictum in vers. 432. Ætolicam gentem Κουρῆτας, Cre- es vero sacrorum ministros Κόρυβας dicendos censet Hesy- s; sed hoc non observatur: illorum nomen ἀπὸ τῆς κουρᾶς, *surâ*, deducit Strabo; hos sic dictos mavult quod κοῦροι, *scentes* scil. essent, vel quod κοῦρος, hoc est *pueri* Iovis, nu- . Imo nonnulli non tantum *Curetas* Creticos cum *Corybas* confundunt, verum etiam, teste Strabone lib. 10, τοὺς αὐλοὺς Κρῆτας, τοὺς Κορύβαντας, καὶ Καβείρους, καὶ Ἰδαίους Δακτύλους, Τελχῖνας ἀποφαίνουσι, *eosdem cum Curetibus Corybantes, & Cabi- Idæos Dactylos, & Telchines esse indicant*: alii vero con-

στιτυυντ μικρές τινας αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας διαφορὰς, *exiguas quasdam inter illos differentias.* Vix alia quidem inter plerosque horum quam localis differentia fuisse videtur. Curetes enim, seu Idæi Dactyli, proprie Rheæ ministri in Creta fuerunt, quibus ea Iovem filium suum nutriendum tradidisse fabulantur: ita refert Pausanias, Eliac. α', Διὸς τεχθέντος, ὑπερθέσθαι Ῥέαν τῷ παιδὶ φρουρὰν τοῖς Ἰδαίοις Δακτύλοις, καλουμένοις δὲ τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ Κορύβασιν, *Iove edito, Rheam pueri custodiam commisisse Idæis Dactylis, qui & Curetes vocati.* Corybantas (qui & Galli) ejusdem Rheæ ministros, sed in Phrygia, non Creta, plerique statuunt qui exacte loquuntur: ita Lucianus de Salt. τοὺς ἐν Φρυγίᾳ μύστας, τοὺς δὲ ἐν Κρήτῃ Κορύβαντας, *Phrygios sacrorum ministros Corybantes, Creticos Curetes* vocat. Et Corybantas sic dictos refert Strabo διὰ τὸ κορυφοῦντας βαίνειν, *quod saltantes & cristata commoventes incederent*: alii deducunt à κόρυς galea, & βαίνω gradior, quod in armis saltantes incederent. Telchinas quidem Rhodios omnes constituunt, de quibus vid. Strab. lib. 14, Cabiros vero Samothracios; neque nomina hæc Curetibus Corybanticis, aut Corybantibus Phrygiis tribuuntur: contra vero, Curetum & Corybantum nomina apud Græcos, poetas præsertim pro Creticis, Phrygiis, Samothraciis, Lemniis, aliisque sacrorum ministris, promiscue sæpe usurpantur, teste Strab. lib. 10, quod quodammodo communia essent horum omnium sacra, similiter peracta ἐνοπλίῳ κινήσει, μετὰ θορύβου, καὶ ψόφου κυμβάλων, καὶ τυμπάνων &c. *saltatione armata, cum tumultu, pitu, cymbalis, tympanis* &c. Huc accedit, quod sacra ista ex harum regionum in aliam traducta crederentur, ut ex eodem Strabone liquet. Hinc constat cur Dionysius Samothracas Κορυβάντων αὖτε vocet, quod scil. sacra ejusmodi ibi peragantur, quorum ministri à Græcis communiter Corybantes vocati, (quod quidem nomen cæteris omnibus communius;) quam hi proprie Cabiri dicti fuisse videntur, si utrique sacrorum ministri fuerint, cum Phrygia Corybantum stricte sumptorum, Samothracia vero Cabirorum propria sedes fuerit. Si rem altius expendamus, Cabiros non famulos, sed deos ipsos fuisse, quorum Corybantes hi ministri, invenies. Καβείρους enim δαίμονας σημαίνειν Suidas testatur: sic Eustath. ὄνομα δαιμόνων Κάβειροι, *Cabiri deorum nomen*; uti etiam, inter varias quas recitat opiniones, quibusdam δαίμονας dictos esse dixit Strabo, qui & Stesimbroti Thasii sententiam refert, ὡς Σαμοθρᾴκη ἱερὰ τοῖς Καβείροις ἐπιτελεῖται, *quod Samothracum sacra Cabiris perageruntur*, quodque, Herodoto auctore, Cabiros ter-

npla olim in Memphi fuerint, sed à Cambyse diruta. Fue-
igitur Cabiri i i celebres illi Samothracum dii (neque enim
ίμονες semper deos minorum gentium significant, cum Plato
mmum deum μέγιστον δαίμονα vocet, & apud Homerum vox
ίμων τῷ Διΐ æquipolleat) de quibus Iuvenalis Sat. 3:

— *Iures licet & Samothracum*
Et nostrorum aras. —

:ridet igitur mihi ista Cabirorum Etymologia quam affert
. Cl. Vossius de Orig. Idol. lib. 2. cap. 31. (qui tamen,
p. 53, quædam admittere videtur isti vocis origini parum
nsona, eos scil. eosdem cum Corybantibus fuisse;) non sic
:tos fuisse à Cabiro Phrygiæ monte, unde sacra ista dedu-
i quidam apud Strabonem prodit, cum tamen fictum esse
men videatur ad Etymon hoc cudendum, sed ab Hebræo
ב Cabbir, quod *magnum*, *validum*, & *potens* significat; sic-
:osdem *deos potentes* & *deos magnos* appellari Varro lib. 4. te-
ur. *Terra & cœlum*, inquit, *ut Samothracum initia docent, sunt*
magni: & paulo post, *& hi quos Augurum libri scriptos habent*
Divi potes, & sunt pro illis qui in Samothrace Θεοὶ Δυνατοί.
i quidem tres, alii quatuor Samothracios deos numerant,
riores quosdam his accensentes; semper tamen una ex
cipuis *Terra* habetur, quæ cum etiam nomine *Rheæ*, *Cybe-*
& *Matris magnæ* à Phrygiis coleretur (unde & ea cymbalum
nu gestavit, ad orbem terræ significandum, turres in ca-
, ad indicandum superpositas esse terræ civitates, ut Augu-
us è Varrone, & alii ista explicant,) nihil mirum sacra
m hæc Corybantum quorundam opera, & similiter Phry-
, peragi. Samothracia sacra Cereri peracta (quæ eadem
i Rhea, Tellus scil. ut modo in vers. 523 ostendimus) te-
ur etiam Ovidius, de Art. am. lib. 2.

Quis Cereris ritus audet vulgare profanis,
Magnaque Threïcia sacra reperta Samo?

od si cui absurdum videatur, nomen deorum prope Thra-
n cultorum ab origine Hebraica deducere; at meminerit
dem ab Ægyptiis cultos, atque in has etiam oras Phœni-
perveniisse, teste Herodoto, qui Thason insulam huic
nam eos occupasse, & ab illorum duce Thaso nomen in-
e impositum, eosque templum Herculi condidisse refert,
is meminit Hippocrates Epidem. lib. 3.

v. 525. Αἱ δ' Ἀσίης] Cyclades, sic dictæ quia in orbem ja-
, quem Græci κύκλον vocant, Delon ambientes, teste Solino
17, quod & hic innuitur, primæ insulæ Asiaticæ à Dio-

nysio habentur: eaſdem tamen Europæ, cujus continenti p
ræque viciniores ſunt, rectius meo judicio Strabo & Pto
mæus accenſent. Eæ à Mela, lib. 2. cap. 7, ſic enumerantu
Sicynus, (quam Sporadibus Strabo annumerat) Hypanc
(quo nomine Amorgus intelligi videtur, quondam Hyp
dicta, teſte Plinio) Cythnos, Siphnos, Seriphos, Rhene, I
ros, Scyros (ſeu potius Syros, vide in verſ. 521.) Tenos, M
conos, Naxos, Delos, Andros. Ex his Naxos fabuloſo Bac
hoſpitio, (quod ob vitium ibi fertilitatem fictum eſſe dicit
Paros vero marmore nobilitata eſt. Omnium vero clariſſim
Delon Apollinis templum & oraculum reddiderunt, q
olim Ortygia vocata à coturnicum frequentia; poſtea non
in Delon mutatum, ſive ἀπὸ τῆ δηλεῖν, (quod Etymon aſſ
Euſtathius) quia oracula ibi reddita obſcura manifeſtabant
ve quod in inſula hac Apollinem & Dianam natos fabular
tur, (fortaſſe quod ibi primum eorum cultus apud Græ
cœperit) ideoque cum Sol (qui Apollinis nomine cultus f
ut Luna Dianæ nomine) *Delius* dictus fuerit, ut Tullio pla
quia παντα ποιεῖ δηλα, *omnia luce ſua manifeſta & conſpicua re*
(vide Voſſ. de Orig. Idol. lib. 2. cap. 12.) Ortygiæ incola
ſulam ſuam Delon dici voluerunt, ut hoc Epitheton tanqu
topicum ab inſula illa deductum videretur, ſicut à Cyntho
li monte Apollinem Cynthium, Dianam Cynthiam poetæ
carunt. Bœoti quidem, teſte Plutarcho in Pelopida, quenc
Bœotiæ locum Δῆλον vocarunt, Apollinem ibi natum fi
lantes; ut inde conſtet controverſia non carere, an ab in
hac Apollo *Delius* dictus fuerit. A Solis etiam cultu eac
inſula Aſteria dicta fuit, teſte Solino cap. 17, cujus radii
comarum inſtar pingerentur, hinc Apollo ἀκερσεκόμης inte
dicitur, ut & ἑκατηβόλος, quod radios uſque ad terram ej
letur. Inſulam hanc olim fluctuaſſe fabulis proditum eſt,
Latonæ vero partum ſtabilem factam: (qua de re vide St
lib. 10. & Plin. lib. 4. cap. 12.) quo aliqui ſignificari pu
terræ motibus olim obnoxiam fuiſſe, poſtea vero raro
nunquam iis concuſſam. vide Plin. loco citato.

V. 527. Ῥόσια δ' Ἀπόλλωνι] Ῥόσια, à ῥύω *cuſtodio*, aut *li*
hic ſignificare videntur dona Apollini oblata pro valetu
conſervata aut reſtituta, aut liberatione à quibuſvis immi
tibus periculis: quæ beneficia cum ipſi accepta ferrent, p
gyricis ludis, choreis, aliiſque ritibus in Delo peractis, il
celebrabant Cycladum omnium incolæ, ut hic indicat
nyſius; quod & teſtatur Thucydides, & Strabo lib. 10, q

I

) loquens hæc habet, Ἔνδοξον δὲ ἐποίησαν αὐτὴν αἱ περιοικίδες καλούμεναι Κυκλάδες, κατὰ τιμὴν πέμπουσαι δημοσίᾳ θεωρούς τε, θυσίας, καὶ χόρους παρθένων, πανηγύρεις τε ἐν αὐτῇ συναγόντων: *Celebrem eam fecerunt circumjacentes insulæ Cyclades dictæ, is causa publice mittentes qui sacra spectarent, & victimas, ac num choros, & solennes ibi conventus agitantes.*

. 530. Νῆσοι δὲ ἐξείης Σποράδες] *Sporades* sic dictæ sunt disperſæ sunt, nec sicut Cyclades in orbem jacent. Plee earum à Cycladibus ad Meridiem vergunt, ſitu Cretæ iore, aliæ ad Occaſum, in Cretico mari, ut Thera, Ana-Theraſia, Ios, Sicynus, Laguſa, Pholegandros, Cimolus, nus, Melus; aliæ ad Ortum, in Carpathio mari, ut Aſtya, Telus, Chalcia, Carpathus, Caſus, Leros &c. (ut à one enumerantur:) quarum poſteriores hæ proprie Aſiaſunt, illæ vero potius Europææ, vide in verſ. 517. His us Gyaron, Patmon, & ignobiles plurimas; Mela Icaron, ariam, addit, à qua Icario mari nomen inditum: ipſam em ab Icari caſu ſic nominatam volunt; quod ſi per caſum nihil aliud quam naufragium intelligatur, (ut vela per à Dædalo factas) non repugno. Has aſtris comparat yſius quæ in ſereno aere conſpiciuntur, non tam ob alargilloſæ terræ colorem, quod ſentit Euſtathius, quam equentiam, quod numeroſæ, ut ſtellæ in æthere, appa-; quamvis Metaphorica voce παμφανόωσαι utatur ſimilitu-accommodata, quæ tamen hic nihil aliud ſignificare videquam *apparent*, ut Latini vocem *emicat* uſurpant pro eo ſubito apparet, ut

— *juvenum manus emicat.* Virg.

. 533. ἐνθάδε Καῦνος] Inſulas Ionicas (quæ ſcil. Ioniæ cent, & Ionicos cultores habent) tres numerat; quarum uæ duæ celebres, quid autem Cauni nomine hic intellix divinando aſſequi licet. Eſt quidem Caunus Cariæ urbs tima Rhodo vicina, de qua Strabo lib. 14, & Ptol. lib. 5. 7; ſed ea ab Ionia & reliquis Ionicis inſulis nimis remoneque eam inſulam fuiſſe, & poſtea continenti annexam d de Tyro & aliis quibuſdam fertur) à quoquam prodi-; neque aliqua inſula ei cognominis prope Ioniam à grapho ullo nominatur. Quanquam igitur Euſtathius, & nyſii interpretes, Priſcianus & Avienus, lectionem hanc ſcant; neceſſe eſt tamen ut voci Καῦνος alia huic loco idoſubſtituatur, (niſi auctorem in errore non levi verſari cenum ſit, Cariæ urbem inter Ionicas inſulas numerantem;)

nec video quæ melius substitui possit quam Κώα, quo nomi Κῶς *Cos*, insula celebris, (cujus tamen nusquam alibi memi Dionysius) à Strabone lib. 14. appellatur. Imo ut propius vocem vulgo editam accedamus, ut à Κόος Attice fit Κοῦς Κοῦς, quidni ex eadem voce per Ectasin fiat Κῶος? Ea quide Mileto, Ionicæ urbi clarissimæ, satis vicina est, & ejus inco Ionica lingua usi sunt, ut ex Hippocratis Coi scriptis const Quod si cui hoc non placeat, quod Coi Dorici potius qua Ionici generis à Strabone habeantur, aliter locum errore lib rare possumus, scribendo ἐνθα Κάλυμνα: *Calymna* enim insu est Mileto plane adversa, & proinde verisimillimum est inc las Ionici generis fuisse. Si medelæ hæ non sufficiant, prò d plorato à n e relinquendus est hic auctoris locus.

V. 534. Πελασγὶς ἔδρανον Ἥρης] Inclytum fuisse in San insula Junonis cultum innuit Virgilius, Æn. lib. 1, de Carth gine loquens,

Quam Iuno fertur terris magis omnibus unam
Posthabita coluisse Samo. —

Imo Junonis ortum Samii sibi vendicasse videntur; refert en Apollonii Scholiastes Imbrasum Sami fluvium cognomir tum Παρθένιον, διὰ τὸ ἐκεῖ παρθένον ἔσαν τεθραφθαι τ Ἥραν, q *Iuno cum virgo esset, ibi educata fuerit.* Sed frustra hoc jactaru Ἥρας enim seu *Junonis* nomine satis notum est aerem cultu fuisse, præcipue crassiorem & nebulosum, qualis in media infima ejus regione est, (unde *Iris*, *varios induta colores*, e pe diffequa dicitur, quippe quæ in nubibus apparet, cujus c lores etiam refert pavonis cauda, qui inde *Junonius ales* hal tur) ipso nomine Ἥρα facto ex ἀὴρ, literis trajectis, vel Ionico ἠὴρ. Hoc ex Stoicis confirmat Cicero lib. 2. de n deor. *Aer, ut Stoici disputant, interjectus inter mare & cælum J nonis nomine consecratur, quæ est soror & comux Iovis, quod ei militudo est ætheris, & cum eo summa conjunctio.* Sed inde fort se Samii eam apud se ortam prædicabant, quod antiquissim esset apud eos hujus deæ cultus, ut apud ipsos cœpisse vide tur. Templum ejus *antiquum* à Strabone Samum describente, l 14, nominatur, τὸ Ἡραῖον ἀρχαῖον ἐξὸν καὶ νέως μέγας: cujus a tiquitatis indicia ex eodem loco colligas. Videtur autem I no ibi culta *Pelasgica* hic vocari, quod antiquum illud ter plum à Pelasgis conditum fuisse crederetur, (sicut eandem c causam Dodonæus Iupiter Pelasgicus dictus est, teste Strabo lib. 7.) quos ante bellum Trojanum, τὴν παραλίαν ταύτην Ἴωνα πᾶσαν, καὶ τὰς πολισίον νήσους, *Ioniam postea dictam, cum insu*

inis, tenuisse, ex Menecrate Elaita refert Geographus
. 13.

V. 535. Καὶ Χίῳ] Hoc de urbe *Chio*, insulæ cognomini, elligendum videri possit, (quæ sub Pelinnæo monte sita t) neque enim proprie dici potest insulam totam sub monitam qui ipsius insulæ pars est: eadem tamen ratione dici est insulam hanc sub Pelinnæo sitam, qua Ida super Cresita dicitur vers. 502, quod montes hi supra reliquas inrum partes emineant.

Πελλιναίῳ ὑπὸ πέζαν] In insula hac, marmore, & vino opticelebri (quod & ab insula *Chium*, & ab agro ipsius Ariusio *usium* dicitur, vel per Metathesin *Arvisium*, in Eclogis enim gilii *Arvisia vina* scribi solet,) Πελινναῖον ὄρος ὑψηλώτατον à ibone, libro 13, nominatur. Montem eundem Πελιννᾶον lathius in hunc locum appellat: & à Pelinna Thessaliæ opo ei nomen inditum prodit Pindari Scholiastes, (quod quin verisimile, cum à Pelasgis olim è Thessalia profectis se ditos referant Chii, teste Strabone) montemque hunc ipsum innam vocat Avienus,

Tumque Chius patulæ prospectans arva Pelimæ:

arva Pelinnæ campi esse videntur Pelinnæ subjacentes. n sine causa igitur hic scribendum censet Salmasius ἠλιβάτου Πελιννικὸς ὑπὸ πέζαν, vel ἠλιβάτου Πελιννικὸς, per Diplasiasmum æ λ poetis frequentem. Vulgatæ tamen lectioni favere tur Plinii locus, lib. 5. cap. 31, ubi *Pellenæum* legitur; tem habet *Pellenæum, marmor Chium*: nisi & ibi *Pelinnæum* poscribendum sit.

V. 536. Κεῖθεν δ' Αἰολίδων] Insulas hasce duas, aliasque quas, cum vicinæ Troadis parte, Æoles, è Locride & ci pinquis Græciæ partibus profectos, brevi post bellum Troum occupasse testatur Strabo lib. 12 & 13, qui quidem πόλιν ἰδίαν Æoliçam urbem, in Tenedo nominat, lib. 13, ac Lesbum umam Æolicarum urbium metropoles vocat, καταχρηστικῶς Lesbo insula tanquam de urbe loquutus, in Homeri imitaem, qui Lesbon (teste ipso Strabone lib. 8.) Μάκαρος πόλιν it, ut Mysia à Sophocle πόλις dicitur, & Eubœa ab Eude,

Εὔβοι' Ἀθηναίοις ἔστι τις γείτων πόλις.
Eubœa urbs est quædam Athenis vicina.

Lesbus Æolicarum urbium μητρόπολις non dicitur tanquam πόλις, sed tanquam μήτηρ τῶν πόλεων, insula Æolicarum *um mater*. Hæc Eustathio & Stephano imposuerunt, qui

Lesbon urbem nominant, unde insulam totam Lesbon dicta censent; (ut eadem Mitylene postea dicta est à Mitylene ul primaria) cum tamen neget Geographus lib. 8. ullam in urbem Lesbon esse insulæ cognominem, neque aut ipse Strabo, ubi ex instituto de Lesbo agit, aut Ptolemæus, aut Plinius cum singulas Lesbi insulæ urbes recenseant, ullius urbis Les meminerint. Insulas has montosas esse hic ab auctore innuitur: quod quidem veteri Tenedi nomine confirmatur, cui Λευκόφρυς olim dictam, quasi *albos clivos habentem*, à Strabo & aliis prodatur.

V. 537. Λέσβος τ' εὐρυχόροιο] *Lesbon* insulam, non tantu vino Lesbio, & urbibus Mitylene & Methymna celebren verum & Pittaco, uno è septem sapientibus habito, citharœd Arione fabulis noto, & poetis Lyricis Alcæo & Sappho (q quod musica post Orphea clari essent, hinc fabulam ortan refert Eustathius, Orphei discerpti caput in Lesbum delata fuisse) non immerito εὐρυχόρου vocat, septimo enim loco int maximas interni maris insulas ponitur à Timæo apud Strab nem lib. 14, nulli Ægæi maris insulæ, nisi Eubœæ, magnit tudine cedens. Εὐρυχόροιο autem ponitur pro εὐρυχώροιο p Systolen, ut φυσίζοος pro φυσίζωος apud Hom. ut signific *spatiosum*, ab εὐρὺς *latus*, & χώρα vel χῶρος *locus* aut *ager*; na à χόρος *chorus* deducere, ut significet *locum ob latitudinem cho ducendis aptum*, nimis coactum videtur.

καὶ ἰμερτῆς Τενέδοιο] Insulæ huic, cum urbe cognomin juxta fauces Hellesponti sitæ, nomen inditum à Tene qu dam qui ibi regnavit prodit Strabo; ut & Cicero in Verrer qui eum Tenedo abstulisse refert *Tenem ipsum*, (Tenis scil. st tuam) *qui apud Tenedios sanctissimus deus habetur, qui urbem ill dicitur condidisse, cujus ex nomine Tenedos nominatur.*

V. 538. Κεῖθι Μέλας καὶ πόντος] Melanem sinum, sup quem Ænos Thraciæ urbs sita, circa Tenedum in Hellespo tum influere affirmat; licentius tamen, nam inter sinum illu & Hellespontum non exiguum Ægæi maris spatium interp situm est. Sinui autem illi (quem Ptolemæus Μέλας πόντος quasi *Melanis* [fluvii] *sinum* appellat) nomen dedit Mel Thraciæ fluvius in eum influens, teste Herodoto; Μέλας π ταμὸς, ἐξ οὗ ὁ πόντος τῷ Αἴνῳ, *Melas fluvius, à quo sin ad Ænum*; quem fabulatur idem Persico exercitui ad potu non sufficisse. Inter sinum hunc & Propontidem (in qua dilatari Hellespontum longe in Boream delatum refert h Dionysius) Chersonesus Thracia comprehenditur.

V. 54

V. 541. Ἔστι δέ τις] Leucen, Borysthenis ostio objectam, insulam fabulis claram, merito πολυώνυμον vocat; nam & Leucedicitur, & Heroum insula, & præter hæc Achillea, teste Me, lib. 2. cap. 7. Posteriorum nominum, quæ à Græculorum bulis profecta sunt, rationem reddit hic Dionysius, v. 545, uod scil. Achillis & aliorum heroum animas hic, tanquam in lysiis campis, aut μακάρων νήσοις, post mortem vagari, fabus proditum esset. Idem vero *Leucen* dictam refert quod *albis undet avibus*, Eustathio interprete, qui eas κινάπτας dictas cent, à κινέω *moveo*, & πέτομαι *volo*, quod volatus sit proprius rum motus; quamvis latius eam vocem sumat Hesychius, νάπτα κινάδαλα seu θηρία, *animalia* aut *feras* reddens, ut κινάπ: dicantur quasi κινάπεδα, quia *super solum gradiuntur*. Ab au:ore dissentit Arrianus, *ab albo terræ colore* Leucen appellatam adens.

V. 550. Ἀλλὰ ἀπειρεσίη νῆσος] Non hoc de Taurica Chernneso intelligendum, (ut perperam sentit Eustathius) ea nim ad sinistrum Mæotidis latus sita, neque in ea sitæ sunt :bes hic memoratæ; sed peninsula, Corocondama Melæ icta, lib. 1. cap. 21, ad dextrum Bosphori & Mæotidis latus osita, quam describit Plinius lib. 6, cap. 6, Hermonassam & hanagoriam in ea statuens. Auctori nostro consentit Strabo b. 11, eam enim insulam vocatam indicat (κατάχρησικῶς scil. cut Πελοπόννησος dicitur, quæ non proprie insula, sed Chersoesus est, vide in vers. 403, & Aurea Chersonesus inter insus à Dionysio numeratur vers. 589.) ἡ Φαναγόρεια καὶ οἱ Κῆποι ἢ πλησθεῖσαν νῆσον ἱδρυμένοι ἐπ' ἀριστερά, *Phanagoria & Cepi in insula prædicta ad lævam sitæ sunt*. Partim quidem mari, partim paide & fluvio quodammodo ambitam fuisse indicat Strabo. Hermonassam & Phanagoriam, cum oppidis vicinis, Ionum & Eolum colonias fuisse, à Mileto & urbibus aliis deductas, parm à Plinio, partim ab Arriano traditur; & Phanagoriam à 'hanagora coloniæ istius duce, Hermonassam ab Hermonassa egina nomen sortitam, testatur Arrianus.

V. 554. ἀγκυλέες εἰν ἁλὶ νῆσοι] Ἅλς per Synecdochen generis ic ponitur pro mari interno, (cui Oceanus versu proximo opponitur) in quo quidem sitas insulas præcipuas se enumerasse ffirmat, non autem minimas quasque (neque enim minuta quæque sigillatim persequi Geographi est, sed potius Chorographi, ut hic notat Eustathius: vide & vers. 613.) dehinc vero eas aggreditur quæ in Oceano sitæ.

V. 555. ἑστεφάνωνται] *Mari ambiuntur*: vide in vers. 4.

V. 557.

V. 557. Ὁπποτέρη τ' ἀνέμοιο παρὰ σφυρὸν] Σφυρὸν proprie *malleolus pedis* est; qui cum in infima corporis parte sit, à poetis Metaphorice *ima montis pars* vocabulo eo notatur. Audacior vero Metaphora est, ut hic ab Eustathio observatur, qua ad ventos vox ea transfertur; sive quod alia mundi pars dextra à Geographis habetur, alia sinistra, sicut malleolus pedis alius dexter est, alius sinister; & Septentrio quidem, unde spirat Boreas, plerunque pars dextra, Meridies, unde spirat Notus, pars sinistra habetur; quod respectu cursus solaris commode statuitur, licet pro alio atque alio respectu quævis mundi pars dextra aut sinistra haberi possit, & à poetis quandoque Australia dextra, Borealia sinistra habeantur, quod ex Homero Il. μ' indicat Strab. lib. 10: sive vox ea ab imis montium partibus (quæ & σφυρὰ dici solent) translata sit, quod hemisphærium undequaque devexum sit versus horizontem, ut sit quodammodo monti simile, cujus cacumen sit ubi ipsi degimus, radices vero seu imæ partes circa ipsum horizontem sint, unde singuli venti ad nos primo spirare videntur, & ubi præcipua plagarum cœli distinctio fit. Ita *ad cujus venti pedem* idem valet ac si dixisset *ad quam plagam*, (plagæ enim cœli per ventos vulgo notantur) respectu Græciæ, aut patriæ auctoris, quæcunque ea fuerit. Ὁπποτέρη vero dicere videtur, quod proprie significat *utrius*, quod antiquissimi ad duo ventorum genera, Boreales & Australes, reliquos omnes reducerent: quod etiam commode fieri posse testatur Aristoteles Polit. lib. 4, Τῶν πνευμάτων λέγεσι τὰ μὲν βόρεια, τὰ δὲ νότια, τὰ δ' ἄλλα τούτων παρεκβάσεις, *Ventorum alii Boreales dicuntur, alii Australes, reliqui vero quædam ab his digressiones sunt.*

V. 558. ῥεῖξεν ἀμφ' Ἐρύθειαν] De situ Erythiæ hujus, ut aliorum locorum fabulis solis celebrium, variæ sunt veterum sententiæ. Nonnulli enim, è quibus est Ptolemæus, prope Atlantem montem eam statuunt; cui sententiæ nescio an hic faveat Dionysius, dum Æthiopas ejus incolas facit, & intra fretum Gades, extra vero in Oceano Atlantico Erythiam describit. Alii eam in Lusitania statuunt, ut Mela lib. 3. cap. 6, *In Lusitania Erythia, quam à Geryone habitatam accepimus:* quam etiam sententiam recitant Plinius & Solinus. Communior vero sententia est vel Gades ipsas, vel insulam aliam exiguo freto ab ea diremptam, quam Gadim minorem vocat Plinius, Erythiam veterum fuisse. Eandem cum Gadibus Erythiam (quam Erythræam vocat) statuit Solinus cap. 26, *in qua Geryonem habitasse pluribus monumentis probari* affirmat; quam etiam

am Pherecydis sententiam fuisse sentit Strabo lib. 3, Ἐρύθειαν τὰ Γάδειρα ἔοικε λέγειν ὁ Φερεκύδης, ἐν ᾗ τὰ περὶ τὸν Γηρυόνην πλάττει, *videtur Gadibus nomen Erythiæ tribuisse Pherecydes, cui fabulas de Geryone affingunt.* Aliorum vero sententiam mox subingit, qui insulam aliam huic vicinam Erythiam faciunt; ἄλλοι δὲ τὴν παρεγκειμένην ταύτῃ νῆσον, πορθμῷ στενῷ διειργομένην, *Alii eo nomine intelligunt insulam Gadibus adjacentem, freto arctius stadii sejunctam.* Eorum quidem sententia cæteris probalior est, qui Erythiam circa Gades statuunt. In Erythia enim eryonis sedem omnes cum auctore nostro constituunt; quem uidem circa Hispaniam egisse Iustinus, lib. 44, & auctores ii magno consensu affirmant; & quidem circa Tartessidem gionem, quæ Bætica Hispania est, Stesichorus apud Strabom, lib. 3, Seneca in Hercule furente, qui Geryonem Pastom litoris Tartessii vocat, liique, armenta ejus pasta fuisse afrmant, in qua regione Gades etiam sitæ. His etiam Eratosthem addere licet, qui, teste Strabone, συνεχῆ τῇ Κάλπῃ Ταρτησσὸν καλεῖσθαί φησι, καὶ Ἐρύθειαν νῆσον εὐδαίμονα, *Calpæ adjacentem gionem Tartessidem vocari tradit, & Erythiam insulam fortunam*, circa eandem Calpen Gades etiam statuens, vide in vers. 50. Huc accedit quod Herculis Tyrii expeditio ad Gades fa:a est; vide vers. 454. non videtur vero longius in Atlanticum nare progressus, cum circa hæc loca columnas suas, tanquam ineris sui metas, & orbis terminos, statuisse dicatur, & ul:a Gades ἀξένητον ἅλα veteres sensisse (donec Phœnicum colo- i à Gadibus profecti Atlanticum mare tandem aperuerint) x Pindaro in Nemeis constet. Certe Phœnices (quos Erynam occupasse, & nomen illud indidisse, quod ipsi ab Erynæo mari orti essent, Plinius & Solinus affirmant) in Gadius & Bætica consederunt, ab Hercule illo Tyrio qui Geryoem interemit eo deducti; neque eos ullam Lusitaniæ partem, edum insulam aliquam longe inde ad Meridiem prope Atantem montem sitam, coloniis occupasse, ab historicis menoratur. Tandem disertis verbis circa Gades non tantum Strao Erythiam statuit, verum & plerique alii Græci, ut Stephaus, Marcianus Heracleota, & ex antiquissimis Ephorus & hilistides à Plinio citati. E Latinis etiam Solinus ipsas Gades, Plinius vero Gadim alteram, quam minorem vocat, Erythiam etiam dictam affirmant; quamvis hic duplicem Erythiam statuens (alteram quidem hic, in Lusitania vero alteram) ambigat utra earum Geryonis sedes fuerit. Sed in eo erravit Plinius, quod cum duplicem de Erythiæ situ opinionem

acce-

acceperit (alteram à Græcis, à Mela alteram) inde duas Erythias constituerit: quod si tot Erythias constituamus, quot situs diversos ei varii auctores assignant, ut habitatorem Geryonem, ita ipsam Erythiam, triplicem aut etiam quadruplicem facere oporteret. Confectum vero est ex argumentis supra allatis, & veterum plurimorum sententia (quibus vix alii quam Ptolemæus & Mela manifesto adversantur, ipsi sibi invicem contrarii) circa Gades Erythiam sitam: restat vero alterum dubium, an ea ipsa Gadium insula fuerit, an alia ei vicina. Priorem quidem sententiam amplectitur Pherecydes, ut Straboni visum, & Solinus, Plinii ducis sui signa deferens; quæ enim ille de duabus Gadibus profert, hic confuse in unam insulam congerit: posterior vero sententia plurimorum suffragiis comprobatur. Eam enim (ut taceam Plinium & Strabonem, qui inter hanc & aliam opinionem ambigunt) amplectitur Marcianus Heracleota, qui de Erythia antea loquutus, mox subdit,

> Ταύτης σωίεγγύς ἐστι νῆσος ἐχέτη
> Γάδειρος,
> *Prope hanc est insula ultima Gades;*

& Stephanus, cui Ἀφροδισιὰς, ἡ πρότερον Ἐρύθεια, μεταξὺ Ἰβηρίας καὶ Γαδείρων, *Aphrodisias, quæ prius Erythia, inter Hispaniam & Gades* statuitur: quæ & Ephori & Philistidis sententia fuit, teste Plinio; imo & Timæi & Sileni, si eadem Erythia & Aphrodisias fuerit, quod non modo Stephanus, verum & Plinius affirmat, qui de Gadi minore, quam vocat, hæc habet, *Vocatur ab Ephoro & Philistide Erythia, à Timæo & Sileno Aphrodisias, ab indigenis Iunonis.* Huic etiam sententiæ favet τὸ εὔβοτον, pascuorum ibi præstantia, quam memorat Strabo, (50 dierum spatio pinguedine suffocari ibi pecora affirmans, nisi sanguis detrahatur) qualem in Eryt ia, ubi Geryon (qui & Geryones dicitur) armenta paviisse fertur, tum ab aliis proditum, tum à Dionysio hic innuitur, dum εὔβοτον vocat. Sed huic sententiæ hoc obstat, quod Ptolemæus & Mela (cujus patria Mellaria fuit, Bæticæ oppidum, ipso teste, lib. 2. cap. 6.) nullam ibi loci insulam præter Gades nominent; neque aliam hodie extare Ortelius affirmet, præter scopulum exiguum quem Sancti Petri vocant, qui videtur scopulus is esse cui impositum esse Geryonis monumentum testatur Mela lib. 3. cap. 1, sed non potest esse εὔβοτον Ἐρύθεια, ubi armenta sua paviisse fertur. Videntur igitur veteres isti peninsulam, quæ inter Gades & reliquam Hispaniæ continentem hodie interjecta est (eo plane situ quem illi

li Erythiæ tribuunt) insulam vocasse, sicut aliæ Cherſoneſi ab uctore noſtro & aliis insulæ vocantur, ut à nobis in verſ. 403, & modo in verſ. 550, uti etiam à Caſaubono in Strabonem le Scombraria & aliis promontoriis aut peninſulis, notatum. Veriſimile vero eſt Ptolemæum & Melam, quod à veteribus ccepiſſent Erythiam insulam fuiſſe à Gadibus diverſam, neque illam aliam insulam proprie dictam circa ea loca reperirent, deo alibi Erythiam quæſiviſſe.

V. 559. Ἠεῤῥέες Αἰθιοπῆες Μακροβίων υἱῆες ἀμύμονες] *Macrones* Æthiopes Erythiam occupaſſe poſt Geryonis mortem affirmat, quos ἀμύμονας (quo epitheto Æthiopas etiam ornat Homerus Odyſſ. α') & Ἠεῤῥέας vocat, alludens ad ea quæ de Macrobiorum Æthiopum juſtitia feruntur, fortaſſe etiam ad pulchritudinem fabulis proditam in voce Ἠεῤῥέες, à Ἠερεῤῥέες contracta. *Macrobii juſtitiam colunt, amant æquitatem, plurimum valent robore, præcipua decent pulchritudine*, Solin. cap. 33. Sed Macrobios hoſce Æthiopas in Orientali Æthiopiæ parte circa Meroen locat Solinus; quæ etiam Melæ ſententia eſt, lib. 3. cap. 10, & Plinii, lib. 6. cap. 30. Et ſic dictos cenſet Mela, *quod vitæ ſpatium dimidio fere quam nos longius agant*: quod de annis 140 Plinius interpretatur. Dionyſius vero non Orientalium, ſed Heſperiorum potius Æthiopum partem Macrobios facere videtur, quos quidem Erythiam tenuiſſe refert Marcianus, eam affirmans Πρόσαντες Αἰθίοπας οἰκιστὰς ἔχειν, *Occiduos Æthiopes incolas habere*. Proclivius quidem fuit credere in insulam in extremo Occidente poſitam Heſperios Æthiopes non longe inde degentes, quam Orientales tanto terrarum ſpatio diſſitos, nec mari vicinos, aut navigandi peritos, perveniſſe. Sed veriſimillimum eſt Phœnices hos fuiſſe, quos hi falſo Æthiopes vocant. Eos tam Gades quam vicina loca tenuiſſe (ubi Erythiam ſtatuendam modo probatum) ex Strabone & aliis conſtat; & Erythræam dictam refert Plinius, *quoniam Tyrii aborigenes eorum orti ab Erythræo mari ferebantur*: Solinus etiam, cap. 26, *Tyrios à rubro profectos mari Erythræam nominaſſe* affirmat. Quod de iis intelligendum (aut eorum poſteris) qui cum Hercule Tyrio, coloniæ duce, ad Gades profecti, de quo vide in verſ. 454; qui quidem, Geryone interfecto, non modo armentis ejus, verum & regione ei ſubdita, quæ insula habita, potiebantur. Quod ſi Tyrii à Rubro mari olim profecti ſunt, ut non modo ab his, verum & ab Herodoto & Strabone proditur, Æthiopes eos vocare poterant reſpectu primæ originis; nam accolas omnes Meridiani maris, cujus pars mare Rubrum,

lato

lato sensu Æthiopes à Græcis antiquis vocatos pluribus probat Strabo lib. 3, ubi hæc verba habet; τὰ μεσημβρινὰ πάντα Αἰθιοπίαν καλεῖσθαι τὰ πρὸς ἑσπέραν, *totum Meridianum tractum ad Oceanum Æthiopiam vocari*, idque ab ultimo Oriente ad Occidentem. Imo non modo Arabiam & alia loca mari Rubro vicina, verum & Phœnicen ipsam, unde Tyrii hi Gadium & Erythiæ incolæ, sub Æthiopiæ nomine antiqui quidam comprehenderunt, ad meridionalia omnia Æthiopiæ nomen, ut ad Borealia Scythiæ nomen extendentes; quod innuit Strabo lib. 1, Εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τὴν Αἰθιοπίαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Φοινίκην μεταγουσι καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἐν Ἰόππῃ συμβῆναί φασιν, *Sunt etiam qui Æthiopiam in Phœnicen nobis vicinam transferunt, & quæ de Andromeda feruntur in Ioppe contigisse tradunt.* Dubitat quidem Strabo, ut ex verbis ipsius constat, an recte senserint ii, qui ea quæ Andromedæ Æthiopum regis filiæ accidisse feruntur in Ioppe contigisse affirmant: eam tamen sententiam non modo Græci quidam veteres, ut à Strabone innuitur, verum & Plinius lib. 5. cap. 13, & 31, Solinus cap. 34, Mela lib. 1 cap. 11, admittunt. Et hic quidem Cephea in Ioppe regnasse ab incolis prodi affirmat, signis quibusdam ejus rei allatis quod & à Stephano de urb. traditur; eundem tamen notum est Æthiopiæ regem ab Euripide & multis aliis vocari.

V. 561. ἀλλὰ πρὸς ἄκρῳ Ἰρῷ] Recte hunc locum παραφράζει Eustathius, ὅτι κατὰ τὸ ἱερὸν ἄκρον, τὸ κατ' αὐτοὺς Ἰσπερικὸς, (ὃ καὶ κάσιον Εὐφόρου ἄλλοι φασὶν) αἱ Κασσιτερίδες εἰσὶ δέκα νῆσοι, *quæ juxta Sacrum promontorium, quod caput Europæ aliqui vocant, apud divites Hispanos situm, insulæ Cassiterides positæ sunt.* Strabo tamen (cui etiam Ptolemæus consentit) Cassiteridas juxta Nerium seu Artabrum promontorium (quod Plinio est Celticum) locat; quod quidem Occidentale Hispaniæ latus à Septentrionali disterminat, cum Sacrum promont. Occidentale latus à Meridionali dirimat. Hoc promontorium Metaphorice caput Europæ, teste Dionysio, à quibusdam vocatur, tanquam ejus principium, & extremus ad Occasum hybernum angulus, unde longe lateque ad Ortum & Septentrionem extenditur. Nihil mirum vero Dionysium ita ab aliis dissentire de promontorii nomine, cui adversas Cassiteridas statuit, cum de nominibus promontoriorum quæ ab Occidentali Hispaniæ latere sunt summa sit apud veteres confusio, adeo ut Plinius & ejus similis Solinus promontorio Olisipponensi ea tribuant, quæ non nisi Nerio, seu Celtico, longe dissito, vere conveniunt. Huc accedit quod Celtici (quibus Cassiterides adversæ fuisse à Mela perhi-

rhibentur) alii prope Sacrum promont. ad Anam fluvium, i ad Nerium prom. (quos inde Nerienſes vocat Plinius) à ographis ſtatuantur. Ita Strabo lib. 3. de Nerio prom. ἐκτε- ὑπὸ δ' αὐτὴν Κελτικοὶ συγγενεῖς τῶν ὅπι Ἄνα, *Iuxta ipſum habi- nt Celtici cognati eorum quorum ſedes ad Anam:* imo Mela de Oc- dua Hiſpaniæ ora fere ab his ad illos extenſa, *totam*, inquit, *ltici colunt*, lib. 3. cap. 1.

V. 53. Νῆσοι θ' Ἑσπερίδες, τόθι κραιπνότερον γλυσθλη] Incer- m eſt an Dionyſius, dum inſulas ubi ſtanni origo ἑσπερίδας c vocat, Caſſiteridas eaſdem fuiſſe inſulas cum Heſperidi- is vulgo dictis non ſenſerit, quippe qui in Oceano Atlantico extremo Occidente tam has quam illas ſitas eſſe acceperat. leſperidas (puellas ſcil. à quibus Hercules aurea mala rapuiſ- fingitur) inſulas illas ſibi cognomines tenuiſſe refert Mela b. 3. cap. 11. Sed fabulam illam de Hercule φυσικῷ (Sole ſcil. ui nomine Herculis colebatur, teſte Macrobio) aureorum derum ἑσπερίων, hoc eſt *veſperi apparentium*, exortu ſuo lucem piente, doctiſſimus Voſſius interpretatur; ideoque Heſperi- um illarum hortos anxie quærere nihil opus, quos alii in in- ilis illis, alii in Mauritania, alii in Cyrenaica fabuloſe locant. leſperidas quidem inſulas non inde dictas fuiſſe conſtat, quod leſperidum ſedes habitæ fuerint, ſed quod in ultimo Occiden- : adverſus promontorium ἑσπέρα κέρας & Heſperios Æthiopes tæ ſint, nam & Heſperidas inſulas ibi locant qui Heſperidum ortos alibi ſtatuunt; ſed cum inſulæ illæ in ſitu adeo Auſtra- ultra Fortunatas & Gorgadas à Geographis ſtatuantur, craſ- is eſſet Dionyſii error ſi cum Caſſiteridibus Hiſpaniæ adverſis illas confunderet. Quod ſi eum ab errore liberare velimus, enſendum eum Caſſiteridas, quas hic deſcribit, ἑσπερίδας on tanquam proprio nomine, ſed communi, appellare, quaſi Occiduas, quippe quæ in ultimo Occidente ſitæ. Quod ad Caſſiteridas vero attinet, eæ videntur veteribus Græcis fama ola notæ: nôrant ſcil. Phœnices Gadibus agentes ad ipſos tannum afferre ex inſulis quibuſdam in Oceano poſitis (quas deo *Caſſiteridas*, quaſi *Stannarias*, appellarunt) verum autem arum ſitum ab iis celarunt Gaditani, ne ibi negotiarentur, te- ſte Strabone, lib. 3; ut Solus Herodotus de iis verum pro- feſſus fuerit, qui ubi ſint ſe ignorare fatetur. Has illas eſſe quæ *Sillyes* vulgo vocantur, Cornubiæ vicinæ, ſtatuit doctiſſi- mus Camdenus. At non Britanniæ vicinas, ſed Hiſpaniæ ad- verſas eas ſtatuunt veteres, neque ad Boreale, ſed Occidenta- le Hiſpaniæ latus eas locat Dionyſius, quippe qui ad Oceani

Septen-

Septentrionalis insulas describendas non ante vers. 565 acc
dit, & has Sacro promontorio, quod ad Occasum est, adversi
statuit, unde & ἑσπερίδας, *Occiduas*, vocat. Iuxta Occide
tale etiam Hispaniæ latus (licet situ Borealiore, & Nerio pr
montorio propiore) à Ptolemæo statuuntur, qui eas ἐν τῷ δ
τικῷ ὠκεανῷ, *in Occiduo Oceano*, locat, is vero Nerio prom.
Cantabrico (qui Borealis Oceani pars est) ex ejusdem sente
tia disterminatur; atque idem ex longitudine & latitudi
quam iis tribuit clare elicitur. Eadem etiam esse videtur P
nii, Solini, & Melæ sententia, quoad Occiduum earum situr
dum hic in Celticis eas statuit, illi ex adverso Celtiberiæ, (
ve eo nomine Celticorum regio intelligatur, sive Celtiber
proprie dicta, quæ in mediterraneis ei adversa est;) pari eni
cum aliqua earum regionum parte latitudine fuisse innuitu
& Celticos quidem Occiduum Hispaniæ latus tenuisse, & u
timum eorum ad Septentrionem terminum fuisse Celticu
seu Nerium promontorium, supra in vers. 561 ostensur
Errarunt quidem hi omnes, nimis propinquas Hispaniæ C
siteridas statuendo, Gaditanos stannum è vicinia attulisse op
nati, cum tamen nullæ tales insulæ prope Hispaniam rep
riantur. Sanior hac in re Strabo lib. 3, qui eas longe ab H
spania distare indicat, non modo πελαγίας, *in alto sitas*, st
tuens, verum & latius mare interjectum affirmans inter eas
Hispaniam, τῆς διεργάσοντες εἰς τὴν Βρεττανικὴν, *quam quod inde Britanniam pertinet*. Quod si debita ab Hispania distantia co
cedatur, quam à Græcis Phœnices celarunt, nullæ sunt insu
læ quibus situs iste quem Cassiteridibus assignant, tum Di
nysius Sacro promontorio adversas statuens, tum Ptolemæ
in Occiduo Oceano locans, aliique supra citati, Strabo
excepto (quibus & Diodorum addere licet, qui παρακειμένας τ
Ἰβηρίας ἐν τῷ ὠκεανῷ, *situ Hispaniæ adverso in Oceano* constitui
melius quam insulis illis conveniat quæ hodie Azores, & sp
cialiter *Occiduæ*, sicut hæ à Dionysio ἑσπερίδες, nominantu
Numerus etiam in argumentum arripi potest: cum enim Ca
siterides decem ab antiquis omnibus statuantur, sunt etiam A
zores circiter decem, insulæ memorabiles; Sillinæ autem nu
merosissimæ sunt, sed exiguæ, & scopuli potius quam insula
ut Cassiteridum famæ nequaquam respondeant. Quod si i
Azoribus stanni venas esse, aut olim fuisse, comperiatur, re
confecta est; neque enim veri dissimile est, eo Phœnices
Gadibus, æque ac in Cernen & alias longinquas insulas, na
vigasse. Quod si nullæ in iis stanni venæ, dubitari potest a
auctor

tores illi non errarint, & solus Strabo veram earum in-
nationem agnoverit, qui in alio quasi cœlo, ad Boream
. ab Artabrorum portu, Cassiteridas locat; Αἱ δὲ Κασσιτε-
ις δέκα μάλ' εἰσι, κεῖνται δ' ἐγγὺς ἀλλήλων πρὸς ἄρκτον ἀπὸ τῆς
ίβερον λιμένος πελαγίας: *Cassiterides sunt decem; eæ propinquo*
e invicem situ ad Septentrionem ab Artabrorum portu positæ
. Hæc quidem verba ab Hispania versus Britanniam eas
stituere videntur, sicut verbis supra citatis situ Britanniæ
m Hispaniæ propiore locantur; in quo tractu vix aliæ
ilæ quam Sillinæ reperiuntur, quæ stanni venas habent,
e Camdeno: sed Britanniæ adeo vicinas esse veteres
eci, Phœnicibus id celantibus, ignorare poterant. Anti-
s quidem Græcis notum fuit in Britannia stanni fodinas
se, & stannum inde per Galliam terrestri itinere Narbo-
n, exinde vero in alias regiones exportari solitum, ut ex
doro lib. 5 constat: nescierunt vero Phœnices (qui so-
er Oceanum Atlanticum, stanni petendi causa, naviga-
ies instituerunt) ex eadem, aut vicinis insulis stannum
aliisse, quamvis id fieri potuerit. De navigatione ad Cas-
rides Strabo lib. 3. Πέμπειν μὲν οὖν Φοίνικες μόνοι τὸν ἐμπο-
ἐξελλον ταύτην ἐκ τῆς Γαδείρων, κρύπτοντες ἅπασι τὸ πλοῦ,
no quidem soli Phœnices eo negotiatum mittebant è Gadibus,
igationem istam alios celantes. Et refert idem Strabo nau-
um quendam Phœnicem maluisse navim in vada illide-
quam negotiationem istam Romanis aperire. Nihil mi-
igitur, ignorasse Græcos quam vicinæ Britanniæ Cassi-
des fuerint. Poterat quidem ipsa Cornubia, stanni fera-
ma Britanniæ regio, cum peninsula sit, pro insula habe-
quod sæpe fit, vide in vers. 550) & Cassiteridibus an-
nerari, cum ei proximæ sint insulæ Sillinæ. Non minus
dem probabile est, quod sentit Ortelius, Britannias ipsas
siteridas fuisse, ut revera ex illis Phœnices stannum ex-
tarint, licet ex insulis quibusdam Occiduis, ut Græcis
onerent, se illud efferre fingerent, quam Sillinos sco-
os Cassiteridas solas fuisse. Hanc Ortelii & aliorum
rundam conjecturam plurimum confirmat quod apud
issimum Bochartum (qui huic opinioni impense favet)
quam hæc commentatus sum, reperi: is enim ad Phœni-
n linguam nominis Britanniæ, seu Βρεττανικὴς, (sic enim à
bone, & in libro de mundo, appellatur) originem re-
. Illis dictam censet ברת־אנך, *barat-anac*, quasi *agrum, terram, stanni, seu plumbi, feracem:* Syris enim ברא *ba-*

ra, & in regimine ברזל, *barat*, est *ager*, אנך, *anac*, vero H bræis *stannum* seu *plumbum*. Eodem igitur sensu Britann cæ dictæ (appellatione à Phœnicum lingua) quo & Gr ca voce Κασσιτερίδες : *Cassiterides dictæ à Græcis à fertilitate plu bi*, Plin. lib. 4. cap. 22 ; *stanni* scil. quod plumbi species hab batur. Posteriores vero Græci & Romani, cum insulas e ipsi lustrarent, tum Britannicas, nomine à Phœnicibus oli impositio, vocatas, ignorarunt easdem fuisse quas Κασσιτερίδες Græci antiqui vocarunt, sola stanni fama cognitas, si vero ignoto.

V. 566. Δισσαὶ νῆσοι ἔασι Βρεττανίδες] Cur insulæ hæ nosti (quas Rheni ostiis adversas esse cum auctore nostro affirm Strabo lib. 4.) Βρεττανίδες, & Latinis *Britannicæ* dictæ fuerir anxie à multis quæsitum est. Maxime quidem invaluit e rum sententia qui à Bruto nescio quo, (ab Ænea, ut volu oriundo, sed cujus nusquam apud Romanos Scriptores me tio fit) quem coloniam huc duxisse ferunt, nominis orig nem accersunt. Sed ea omnia quæ de illo feruntur, modest sed solide, convellit doctissimus, & de patria sua optime m ritus, Camdenus, eaque alii hunc sequuti funditus ever runt, ut hominum otio suo abutentium figmenta. Nos i tur, missa tam illa fabulosa nominis origine, quam aliis al rum conjecturis (quæ ab eodem Camdeno refelluntur, r que emunctis naribus placere possunt) ipsius Camdeni se tentiam verisimilem censemus, qui à *Brith* (quod antiq Britannorum lingua, eodem teste, *pictos* notat) *Britonum* r men ; inde vero, addita terminatione *tania*, regionibus u tata, ut in *Mauritania*, *Lusitania*, *Aquitania*, Βρεττανίας, seu *B tanniæ*, nomen deducit. Britannos enim veteres corpora p xisse è Cæsare in Comment. Mela lib. 3. cap. 6, & aliis r tum : unde Ausonius,

— *Caledoniis talis pictura Britannis.*

Atque hinc veterum Britannorum in Boreali insulæ parte liquiæ (quæ à Romano jugo liberæ remanserant, neque a tum morem exuerant) postquam major insulæ pars Roma armis cesserat, *Pictorum* nomine communiter appellatæ sui de quibus Claudianus,

— *nec falso nomine Pictos*
Edomuit. —

Maxime vero arridet quod vir profundæ eruditionis Boch tus nuper eruit, qui Βρεττανικὸν dictam censet quasi אנך ב *barat-anac*, *agrum stanni seu plumbi*, ut modo notatum :

pri

fuisse oportet Βρεττανικῆς quam *Britannorum* aut *Britonum*, ius est *Phœnices* quam *Pœnorum*, nomen. Duas insulas nnicas hic nominat Dionysius, majores scil. solas me- ans, omissis minoribus, ut Vecti, Mona, Orcadibus, E- bus, quæ etiam communi hoc nomine, Plinio teste, ab quissimis comprehensæ sunt. Ex duabus hisce major à o, Solino, & aliis specialiter *Eritannia*, à Ptolemæo vero iis quibusdam, præsertim vero ab antiquissimis Græcis, liari nomine *Albion* dicta est: *Albion ipsi nomen fuit, cum mniæ vocarentur omnes*, Plin. lib. 4. cap. 16. Nomen hoc, i fabulis suis Græci procuderint, ab ἀλφὸν, quod Græcis, Festo, *album* sonat, (unde & ipsa Latina vox *album*, & *um* nomen deductum) ortum Camdeno videtur, quod antibus rupibus coronetur (præ.ipue à latere illo quod iam spectat, Græcis præ cæteris partibus cognito;) unde itannis, teste eodem Camdeno, *Inis Wen*, id est, *insula* & ab Orpheo in Argonaut. λευκῆ & χέρσῳ, *terra albi-* vocatur. Cum tamen vix aliquod exemplum è proba- quo auctore Græco afferri possit, quo vox ἀλφὸς isto adjective usurpatur, quamvis plures Grammatici id as- it, nec à Latino *albus* deduci possit, cum *Albionis* nomen ci usurparint priusquam Romanis insula innotuerit; pro- ius mihi videtur, Græcos Albionis, uti & *Britanniæ* ex deni sententia, & *Iernes*, nomen ab indigenis accepisse. na scil. Scotiæ montanæ pars (ubi olim sylva Caledonia anis scriptoribus celebrata) etiamnum *Albain* vel *Alli-* dicitur, (unde Scotiam aliqui *Albaniam* vocant) quod en toti olim insulæ, aut majori ejus parti, commune e probabile est, sed in ulteriore tantum parte retentum, quam citerior pars Romanis paruit, quibus à primo ap- i familiarius Britanniæ nomen, (sicut Northumbriæ en olim late extensum, nunc in exiguum spatium con- um;) ex voce vero illa proclive fuit nomen Ἀλβίων face- nsula minor, ab hac ad Occasum sita, (ubi notandus bonis error, qui ad Septentrionem eam statuit) Orphei rgonaut. auctori libri de mundo, (qui Aristotelis vulgo tur) Straboni, aliisque nonnullis, Ἰέρνη dicitur, quod à ine *Erin*, quo indigenæ eam appellant, (quod quidem identalem regionem ipsis notare Camdenus existimat, *Hiere* illis Occasum significet) manifesto deducitur. Ab vero nomina alia quæ eidem insulæ ab aliis tribuuntur, lia sunt *Iuverna*, *Ivernia*, & *Hibernia*, nullus dubito. De

Hibernia memorabile hoc, quod *nullus ibi anguis*, quod ol. à Solino notatum cap. 25, imo nec ranæ, nec talpæ. Qu vero insula hæc (uti & Creta & Ebusus) serpentibus & al venenatis animalibus careat, (vide in vers. 502.) naturæ li, hoc est, occultæ qualitati ipsi solo Creatoris providen insitæ, debere videtur: proprias quidem causas physicas a qui non licet, sed ad necessarium hoc communis ignoran asylum hic, ut in multis, confugiendum est. Quod lupis reat, pristinorum incolarum industriæ in iis mactandis beri ab historicis perhibetur.

V. 568. μέγεθος ἀξιώσιον] ἀξιώσιος, à præp. ἀξὶ & ἰσο proprie significare videtur *eximie sanctum*, & inde per C chresin traductum ad significandum quovis modo *eximiu* & *alia exuperans*, non qualitate modo, verum & magnitu ne: nisi forte deductum sit à ἀξιωσία *exuperantia*, ut sit qu ἀξιώσιον, ω in ο mutato, secundum Doricam formam, si Μῶσα pro Μοῦσα dicitur.

κἀδέπης ἄλλη] Sententia Dionysii, qui nullam totius o insulam Britannicis magnitudine parem esse (ἰσοφαρίζειν en est ἴσην φέρειν, teste Eustathio) aliis etiam veteribus p cuit; unde Britanniam *quasi alterum orbem* esse affirmant linus cap. 25, & L. Florus lib. 3. Ptolemæus quidem, lib cap. 5, inter insulas primo loco Taprobanen statuit, 2° bionem Britannicam, 3° Auream Chersonesum, 4° Iv niam Britannicam: ex Strabonis etiam sententia Taprob Britanniam magnitudine æquat. Sed si nomine *Taprob Zeilan* intelligenda sit, qua de re in vers. 593 disquiret ea nequaquam Britanniæ majori par; neque aut Menuth dem, aut Sumatram, (quam aliqui nomine Taprobanes telligendam censent) aut aliquam aliam insulam veterib ignotam, satis constat Britanniam nostram æquare, ned magnitudine superare; quicquid de longe dissitis perhib possint -- *qui de magnis majora loquuntur*. Novimus & nos qu prodigiosas fabulas de Britanniæ magnitudine olim pro derit Pytheas Massilienſis (ut videre est apud Strabone lib. 1.) qui insulam hanc stadiis 20000 longiorem facit.

V. 570. Ἀλλὰ δὲ νησάδων] De situ insularum harum, qu quia exiguæ sunt, diminutivo vocabulo νησάδες, per ep thesin Ionicam, pro νησίδες, hic vocat Dionysius, ut Πλλη δης pro Πηλείδης dicitur, (neque enim *Nesiades* pro prop nomine habendum, ut sensisse videtur Priscianus, & e sequutus Camdenus) facile constabit, si quis hæc verba c

lo

Strabonis lib. 4, quem mox afferemus, contulerit. Loquidem illum legisse Eustathium, ex iis quæ ipse hic fert satis constat: quo magis miror cur locus hic in aue nostro Ceporinum unice torserit, sic enim ipse loqui: quasi vero noverit bonus ille vir qui Cempsi fuerint, 338, qui Gerrhæ vers. 321, ut alia plurima missa fa. Sed tenebras illi hic offudit opinio semel concepta, d insulæ hæ Orcades fuerint, quibus adversos Amnitas nire non potuit. Sed ex Strabone constat eas juxta Galram παραπλησίαν (quæ à Britannia non longe dissita) sisse, è regione *Samnitarum*, quos *Amnitas* hic vocat Dioas. Sunt igitur insulæ eæ quas *Veneticas* vocat Plinius, d *Venetis*, genti *Samnitis* proximæ, adversæ sint, quarum cipua *Belle Isle* hodie dicitur. In harum una, Ligeris fluostio objecta, Samnitarum uxores Bacchi sacra celebrare ibusdam proditum esse refert Strabo, cujus verba sic se ent; Ἐν δὲ τῷ ὠκεανῷ φασιν εἶ νῆσον μικρὰν, οὐ πάνυ πελαπαρακειμένην τῆς ἐκβολῆς τὸ Λείγηρος ποταμοῦ· οἰκεῖν δὲ ταύτην τὴν Σαμνιτῶν γυναῖκας Διονύσῳ κεκαταχωρίας, καὶ ἱλασκομένας τὸν τελετάς τε καὶ ἄλλας ἱερουργίας: *In Oceano autem inn esse aiunt parvam, non plane in alto sitam, ostio Ligeris flubjectam; in ea habitare Samnitarum uxores Bacchico furore ptas, & Bacchum ceremoniis ac sacrificiis placantes*: ubi m paulo post δαιμόνων meminit. Verum ipse Strabo dubividetur an hæc fabulosa non sint, ut lectori ad sequentia verba attento (ubi aliud ἔτι μυθωδέστερον, *adhuc fabulosius*, emidorum narrare affirmat) facile apparebit. Nec sane stat apud Gallos veteres Bacchi Sacra celebrata fuisse; patrii eorum ritus Bacchicis similes Græcis imponere erant, qui & Cybeles sacra, & alia similia, ob rituum situdinem, cum Bacchicis confudere, ut videre licet apud bonem lib. 10.

. 571. Ἀμνιτῶν] *Samnitas* hos vocat Strabo, uti & Ptoæus, lib. 2. cap. 8, ut dubitari possit annon hic Σαμνιτῶν endum sit. Eustathius tamen non tantum Ἀμνιτῶν hic et, verum & eandem scripturam apud Strabonem repe: videtur, ut ipsius verba, dum ea quæ apud Strabonem de re habentur recitat, præ se ferunt. Quod si quis meam ac voce sententiam quærat, existimo equidem *Nannis* seu *Nannetes*, verum nomen esse. Quos enim *Samnitas* voPtolemæus (*Namnetas* alieno prorsus loco in mediterra; locans, dum, more suo, diversa nomina, quæ apud varios

scriptores reperit, pro diversis gentibus accipit, vid
vers. 441.) & Strabo hoc loco aliorum verba recitans, à
bus fabulam hanc de *Samnitarum* uxoribus habet, eos
Namnitas ipse Strabo antea vocarat, eodem plane situ
Samnitas statuit Ptolemæus, ad ostia Ligeris, ex adv
Pictonum, locans, ὁ δὲ Λείγηρ μεταξὺ Πικτόνων τε καὶ Ναμ
νιτῶν, *Ligeris vero inter Pictonas & Namnitas in mare se*
onerat. Eodem etiam situ Cæsar in Comment. *Namnetes*
tuit, cui & Plinius consentire videtur : atque ibi urbs *Na*
hodie extat, manifesto à nomine illo, ut in proximo *Va*
à *Venetorum* nomine, deductum; quin & *Pictonum* & *Sa*
num nomina adhuc fere integra restant. Nomen igitur A
τ à Ναμνίτης, detracto *N*, à Græcis quibusdam corruptu
(ut pro κάρδα ἄρδα à nonnullis scribitur, vide Salmas. in
lin. p. 242.) idque ulterius depravatum in Σαμνίτης mutat
videtur. Siquis profecto alio dictante poema hoc scrip
rit, proclive ei fuit Ἀμνιλιάων pro Ναμνιλιάων hic scribere, qu
propter finale ν præcedentis vocis, initiale hujus vix ex
diri potuerit.

V. 572. Ὀργιάζουσι τελέσσι] Cum Bacchi sacra, quæ ab A
niticis mulieribus peragi solita à quibusdam traditum, p
ribus hic persequatur Dionysius, ea Thraciis Bacchi sa
(quem Sabazii nomine colunt) versu 575, & Indicis, v
577, conferens, idoneus mihi visus est hic locus de Bac
nominibus & sacris paulo fusius commentandi, & plerasq
voces ad ejus cultum pertinentes simul explicandi, q
sparsim hic occurrunt. Bacchum, tanquam vini inventore
cultum vulgo notum; sic Tibullus lib. 2. eleg. 3.

At tu, Bacche pater, jucundæ consitor uvæ.

Sacra ejus *Orgia* dicta, ἀπὸ τῆς ὀργῆς, à *furore* quo Bacchant
correpti, & *Trieterica*, quod *tertio* quoque *anno* celebrare
tur, cum clamore, strepitu, tympanorum pulsatione (inst
Cybeles sacrorum, de quibus vide in vers. 524) peragi s
lita, quod hic innuitur vers. 574. — παταγῆς δὲ λιγὺ ὄρος ὀρ
τυ ἠχεῖ, ut scil. ebriorum strepitus, vociferationes, & inco
ditos gestus exprimerent. Atque hinc Βάκχος dictus est, t
ste Eustathio, à βάζω *clamo*, uti & ipse *Bassareus*, & sacerd
tes ejus *Bassarides*; quæ & à furore *Mænades* & *Thyades* voc
tæ, voce altera à μαίνομαι *furo*, altera à θύω *furiose ruo*, dedu
cta. *Iacchus* etiam dictus videtur ab ἰάχω *clamo*, voce Hom
ro usitata, ut necesse non sit à nomine divino Iah illud, cu
Vossio, deducere; atque eadem de causa *Bromius*, à βρέμ
frem

mo, sicut hic ἐριβόημος & ἐριβρεμέτης tanquam epitheta ejus minibus adjiciuntur. A clamoribus etiam quibusdam à cchantibus solenniter usurpatis nomina quædam ei indita nt. Quod enim Bacchantes exclamare solerent εὐοῖ (unde rbum εὐάζειν vers. 579) & σαβοῖ, hinc *Euius*, *Euan*, & *Sazius* dictus est, & sacra ejus *Sabazia*: εὐοῖ, σαβοῖ, ὗης, ἄττης, ὅτα γάρ ἐστι Σαβάζια καὶ Μητρῷα, Strabo è Demosthene; ubi nuitur εὐοῖ & σαβοῖ *in Sabaziis*, *Bacchi sacris à Thracibus per-is*, ὗης ἄττης *vero in Matris deûm sacris, solennes fuisse acclama-nes.*

V. 573. κισσοῦ μελαμφύλλοιο] *Hederam* μελάμφυλλον vocat, obscuram foliorum ejus viriditatem, quæ ad nigredinem :linare videtur, sicut obscurior quivis color à poetis ni-t vocatur,

Sunt nigræ violæ. — Virg. Eclog. 2.

:dera autem Baccho sacrata, & foliis ejus, uti & vitis pam-iis, Bacchæ coronari solitæ, & thyrsos iis ornatos gestare, od hederæ folia pampinos, corymbi vero botros quodam-)do referant.

V. 574. Ἐννύχιαι] Bacchicis ritibus, quod cum ebrietate, am vini auctori convenire putarunt, & comessationibus ragerentur, (unde Bacchantes hic dicuntur κῶμον ἄγειν f. 578) nocturnum tempus dicatum, quippe quod celan-s ebriis ritibus maxime idoneum visum: hinc Bacchus se *Nyctileus* dictus, Ovid. de arte amandi lib. 1.

Nyctileumque patrem nocturnaque sacra precare.

)c etiam testatur Virgilius, paucis multa complexus,

— *qualis commotis excita sacris*
Thyas, ubi audito stimulant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cythæron.

V. 575. ἐπ' ἠόσιν Ἀψίνθιο Βιστονίδες] *Bistones* Thracia gens xta Abderam, apud quos Bistonis palus, Plin. lib. 4. cap. 11, *dera libera civitas, Bistonum stagnum & gens.* *Apsinthi* autem, a Apsynthi, fluvii rara alibi mentio: sed cum affirmet Ste-anus *Ænon* Thraciæ urbem *Apsynthon* aliter appellatam, risimile est cognominem fluvium eam alluisse, (sicut Ta-is Tanain urbem;) ut vel *Hebrus*, ad cujus ostia *Ænos* sita, im *Apsinthus* appellatus fuerit, vel ignobilior aliquis flu-us ejus nominis ibi extiterit. Bacchum, à Thracibus so-mniter cultum, (quod hic notat Dionysius) *Sabazium* ab appellatum, plurimi testantur. De horum sacris Seneca Oedip.

Te Bassaridum comitata cohors,
Nunc Edonii pede pulsavit
Sola Pangæi, nunc Threïcio
Vertice Pindi.

Edoni Thracia gens, apud quos mons *Pangæus*: absurde autem *Pindus* hic *Thraciæ mons* habetur. Apud *Edonos* vero non *Bacchi*, sed *Cotyos* deæ, præcipuum fuisse cultum, & Thracum *Bendidiis & Cotyttiis* (à Phrygiæ deæ sacris traditis) Bacchi cultum tantum adjunctum fuisse, ubi *Iacchus* seu *Sabazius, matri deûm* (quæ *Bendis* Thracibus dicta) comes additus, testatur Strabo lib. 10; ex quo etiam constat ipsi *Matris deûm* sacra cum *Dionysiacis*, ob conjunctum cultum & similes ritus, à poetis sæpe confundi.

V. 576. Εἰραφιώτην] Cognomen hoc Baccho impositum quod diceretur ἐρράφθαι, hoc est, *insutus fuisse Iovis femori* vide in vers. 940, ubi & fabula ista explicabitur, & pleraque quæ ad Bacchum spectant φυσικῶς consideratum.

V. 580. Πολλὼ δὲ πρότερον] Peracta scil. sex dierum navigatione à Britannia ad Septentrionem, ex Pytheæ Massilienſis sententia apud Strabonem, lib. 1. Θούλην φησὶ Πυθέας ἀπὸ μὲν τῆς Βρεττανικῆς ἐξ ἡμερῶν πλοῦν ἀπέχειν πρὸς ἄρκτον, ἐγγὺς δ' ἤδη τῆς πεπηγυίας θαλάττης, *Thulen affirmat Pytheas sex dierum navigatione à Britannia abesse ad Septentrionem, vicinam congelato mari.*

V. 581. Νῆσόν τιν Θούλην] De *Thule* insula, quæ terrarum extrema versus Septentrionem antiquis habita, unde Virgilio — *ultima Thule* dicitur, primus scripsisse videtur Pythea Massilienſis; ex cujus sententia, aliorumque qui ipsum secuti, Eratosthenis scil. Plinii, Melæ, Solini, ut & Dionysii nostri, circa Arcticum circulum constituitur, cum *æstivo solstitio nullam ibi noctem esse, brumali diem nullum, sed ortum occasui junctum*, plerique ex his affirmant. Quod si quis omnia quæ de Thules situ ab auctoribus istis tradita sunt penitus excutiat, videntur ea Islandiæ potius quam alii cuiquam insulæ convenire, ut non immerito statuisse videatur Casaubonus in Strab. lib. 1, Mercator, Dalechampius in Plinium, aliique eruditi, Islandiam ipsissimam veterum Thulen esse: Islandia enim sub Arctico Circulo sita, adeo ut Sol in tropico Caneri constitutus horizontem tantum perstringat, nunquam subeat, quod Dionysius & reliqui auctores supra citati de Thule affirmant. Sex dierum navigatione à Britannia Thulen distare, à Pythea & Plinio traditum: quinque dierum

um navigatione ab Orcadibus eandem abeſſe refert Soli-
ius cap. 25 : diſtantiam inter Boryſthenis & Thules circu-
os (hoc eſt, parallelos, quorum alter per Boryſthenis oſtia,
lter per Thulen ducatur) 11500 ſtadiorum, hoc eſt, M. Paſſ.
437, ſtatuit Pytheas apud Strabonem lib. 1 : quæ quidem
mnia Iſlandiæ latitudini & diſtantiæ à locis prædictis ſatis
onveniunt. Ea etiam inſula magna eſt ; quod de Thule
rodit Solinus, qui de Orcadibus loquutus, mox ſubjicit,
ed Thule larga, & diutina Pomona copioſa ; uberem pomorum,
eu Autumnalium fructuum, *provenium* (quem in Thule, ut
lii in Hyperboreis, contingere fabuloſe tradit) nomine
omonæ notans, ſicut *annona* unius anni fruges ſignificat : ubi
biter notandus Camdeni error, qui de *Pomona* tanquam in-
ula Orcadum una eum loqui exiſtimat ;

— *aliquando bonus dormitat Homerus.*

Nullæ quidem ex his notis Schetlandiæ, inſulæ exiguæ pro-
e Orcades ſitæ, conveniunt, quam Thulen ſtatuit Camde-
us. Ptolemæum fateor eo fere ſitu Thulen ſtatuere : at nul-
a ibi loci inſula magnitudini Thules ab ipſo deſcriptæ, ne-
um Thules ipſius famæ, reſpondet ; & videtur quidem
le paulo ultra Orcadas Thulen ſtatuere, (contra aliorum
ntentiam) quod cenſeret ulteriora ad Septentrionem, ubi
hulen alii locant, habitari non poſſe ; ſicut eandem ob cau-
im Strabo an ulla omnino ſit Thule dubitare videtur, quod
am tam longinquo à Britannia ſitu ad Septentrionem ſta-
uat Pytheas, cum ipſe Strabo vix habitari poſſe ultra Hi-
erniam exiſtimaret. Sed cum hoc falſum eſſe experientia
eprehenſum ſit, non eſt cur unius Ptolemæi ſententiam
ot aliis præferamus, cum nulla inveniatur inſula tanto no-
ini par, ubi ipſe Thulen ſtatuit, Iſlandia vero eo ipſo in
tu ſit ubi à tot aliis Thule locatur. Nec Scandinaviæ ſeu
altiæ Plinii, Norvegiæ, Gothiæ, & Suediæ regna hodie, ut
idetur, complectenti (quam Thulen antiquorum eſſe ſtatuit
Ortelius, Procopii auctoritate ductus) conveniunt Thules
otæ ſupra propoſitæ, & alibi apud auctores extantes. Eam
uidem pro inſula, cum peninſula ſit, accipi potuiſſe non
fragabor : ſed eam à Thule Plinius ipſe diſtinguit ; & ejus
roximæ partes (quas veteribus cognitas fuiſſe, potius quam
motiſſimas, veriſimile) vix ipſa Britannia Borealiores
int ; nec tam ad Septentrionem, ubi Thulen ſtatuunt ve-
res, quam ad Ortum à Britannia ſita. Huc accedit, quod
budes inſulas inter Britanniam & Thulen ſtatuit Solinus

cap. 25.

cap. 25. *A Caledoniæ promontorio* (inquit) *Thulen petentibus, bidui navigatione perfecta, excipiunt Ebudes insulæ.* (Sic locum illum, qui in vulgatis corruptissime legitur, ex codice Regio restituit Salmasius.) Hoc quidem verum, si nomine Thules Islandia intelligatur; nequaquam vero inter Britanniam & Scandinaviam, sed è diverso, Ebudes sitæ sunt. Deinde Norvegia Scandinaviæ (seu Scandiæ late sumptæ) pars est; at Thule Norvegiæ adversa à Plinio statuitur, lib. 4. cap. 16. (si eam Nerigi nomine notet, ut Camdeno videtur, cui facile assentior;) is enim inter insulas Septentrionales nominat *Scandiam, Dumnam, Bergos, & Nerigon omnium maximam, ex qua in Thulen navigatur.* Harum scil. regionum cum tantum portiones quasdam maritimas cognitas haberent, eas insulas falso existimasse videntur, mare Balticum non pro sinu, sed Oceani Septentrionalis parte accipientes, eumque Oceanum Sarmaticum appellantes. *Scandiæ* quidem nomine (quæ strictius hic sumpta quam alibi Scandinavia) *Sconen* & Gothiæ regnum, *Nerigi* nomine *Norvegia* intelligenda videtur; cujus pars *Bergi*, ubi hodie urbs *Bergen*: quæ omnia conjuncta *Scandinaviam* peninsulam, sed insulam veteribus creditam (*quam aliqui*, Plinio teste, *alterum orbem terrarum appellant*) constituere videntur, quæ & eadem fuisse videtur cum immensa illa *Baltia*, seu *Bustlia*, ibi à Græcis, eodem teste, memorata. Pro nobis etiam contra Ortelium, qui *Scandiam Thulen* esse statuit, militabit Melæ sententia lib. 3. cap. 6, si cum Camdeno legamus, *Thule Bergarum litori opposita est*, de *Bergis* modo dictis intelligendo; ubi pleraque edita habent *Belgarum*, quod vix ullo sano sensu retineri potest.

V. 582. ἐς πόλον ἄρκτων] Πόλος, deductum à πολέω *verto*, recentioribus est extremitas axis, circa quem cœlum verti dicitur, ita πόλος ἄρκτων est *polus arcticus*, hoc est *Septentrionalis*; & ἄρκτων in plurali dicitur à duabus *ursis*, majore & minore, ipsi vicinis. Antiquis vero πόλος interdum ponitur pro *cœlo ipso*, quia circa axem *circumvertitur*: ita Athenæus lib. 2, Τὸ τῶ πόλω σύμπαν ἡμισφαίριον, *poli*, hoc est *cœli*, *totius hemisphærium*; sic —— *terramque polumque* Virg. Æn. l. 2: interdum pro *altero hemisphærio*, unde & horologia sua veteres πόλους vocarunt, vide Salmas. in Solin. p. 636: interdum etiam pro *circulis cœlestibus*, si Hesychio fides, qui pleraque ex posterioribus his significationibus sic recitat, Πόλος, κόσμος, οὐρανός, κύκλος, *Polus, mundus, cœlum, circulus.* Quidnam

nam igitur hoc in loco πόλος ἄρκτων significabit? Sumi quidem posset, si verba sola respiceres, pro *hemisphærio Septentrionali*: at sensus hoc non feret; tunc enim sensus hujus loci esset, quod quamdiu Sol in hemisphærio Septentrionali, hoc est, inter Æquatorem & Tropicum Cancri, esset, nunquam supra horizontem emergeret, & proinde *sens mensibus continuis perpetuus ibi dies esset*; quod quidem quosdam de Thule arbitratos refert Plinius, lib. 4. cap. 16, male intellectis scil. Pytheæ verbis. Pytheas enim sub Arctico Circulo Thulen statuit, ut videre licet apud Strabonem, lib. 2: cum perpetuus sex mensium dies non nisi sub ipso demum polo contingat; quod cum punctum sit, non potest illic esse & Thule, & fabulosis Hyperboreis locus, (*quos aliqui in semestri luce constituentes, serere matutinis, meridie metere, occidente Sole fœtus arborum decerpere, noctibus in specus condi* ænigmatice prodiderunt, Plin. lib. 4. cap. 14.) Recte quidem censet Herodotus, μὴ ἐνδέχεσθαι ἀνθρώπους εἶναι οἳ ἑξάμηνον νύκτα κοιμῶνται, *fieri non posse ut homines sint qui semestrem noctem dormiant.* Ut igitur sano sensu hæc verba intelligantur, vel πόλον ἄρκτων pro *circulo* omnium quos Sol transit *Septentrionibus proximo, Tropico scil. Cancri*, sumi censendum; vel si Tropicum Polum dici durius videatur, (quanquam & Hesychius & Eustathius πόλον κύκλον *circulum* reddant) *de ipso polo arctico* proprie sumpto eodem plane sensu intelligi potest: tunc autem εἰς nihil aliud quam *versus* hic valebit, (quis enim nescit Solem ad Polum arcticum nunquam pervenire?) ut βεβηκότος εἰς πόλον ἄρκτων, sit, *Sole accedente ad Polum*, hoc est *propius Polum* (cum scil. juxta Tropicum est) & æquipolleat Plinianis istis, *Solstitii diebus accedente Sole propius verticem mundi.* Hoc quidem sensu circulo Arctico Thule subjicietur, ubi nox nulla Sole in Tropico æstivo constituto, & conformia hæc erunt iis quæ de Thule prodit Plinius lib. 4. c. 16. *In Thule solstitio nullas esse noctes, Cancri signum Sole transeunte, nullosque contra per brumam dies.* Idem etiam à Solino traditur cap. 25, nisi quod hic non simpliciter *solstitio*, sed *solstitio æstivo*, dixerit, nec *bruma*, sed *solstitio brumali*, recentiorum more; veteres enim nomine *solstitii* non nisi *æstivum* intelligunt (ut Virg. Georg. lib. 1.

Humida solstitia, atque hyemes orate serenas,
Agricolæ)

cui *brumam* opponunt, contracte pro *brevimam*, hoc est *brevissimam diem.*

V. 583.

V. 583. ἐπιλάμπει πῦρ] Πῦρ pro *lumine Solari* hic ponitur, & proinde Metaphorica dictio hic esse videtur: Sed *lucem* ab *igne* essentialiter non differre docti quidam recentiores statuunt, & Solem revera igneæ naturæ esse olim sensit Anaxagoras; quam etiam sententiam (explosa quinta illa essentia quam cœlestibus corporibus tribuunt Peripatetici) tuetur Vossius, de Orig. Idol. lib. 2, qui consuli potest, neque enim hic in Physicas controversias expatiandi locus est.

V. 584. Δεξοτέρῃ γὰρ τήμῳ] Quo enim loca ab Æquatore (ubi Sphæra recta est, & Zodiacus angulis fere rectis Horizontem secat) remotiora, eo obliquioribus angulis Sol occidens eorum Horizontem secat, donec sub Circulo Arctico, ubi Thule sita, Sol in Tropico Cancri constitutus, Horizontem tangit tantum, non secat; *obliquo flexu ad eum descendens, non subiens, deinde pari obliquitate ascendens*, ita ut è conspectu nunquam se subducat, dum *obliqua circumgyratione* totum circulum peragit, quod 24 horarum spatio fit.

V. 585. ἰδεῖν ὅτε κλίσιν] Intelligit Solem in Tropico æstivo constitutum, qua hora, quove momento maxime deprimitur, & ad Septentrionale Horizontis punctum pervenit (ubi media nox est in locis eandem cum Thule longitudinem, sed minorem latitudinem, habentibus) *in linea recta secundum ipsum* Horizontem (quem tunc stringit, non subit) *ad Thulen radios emittere*, ita ut umbræ eo tempore in Thule ad Meridiem in infinitum extendantur.

V. 586. Μέσφ' ὅτε κυανέης] Non hæc mutatio tum demum accidit cum ad Australe hemisphærium Sol revertitur, ut perperam, & priori suæ sententiæ parum consentanee, locum hunc explicat Eustathius; tunc enim in semestri luce Thule constituenda esset, quasi in sphæra parallela, sub ipso scil. Polo, sita, cum ipse Eustathius hyperbolicum antea judicaverit, quod hic affirmat Dionysius, Sole in Cancro constituto perpetuum in Thule diem esse. Sed intelligendum, Solem incipere Thules Horizontem vesperi subire, ut nox aliqua sit, cum à Tropico Cancri aliquantulum recessit ad Meridiem revertens, & Æthiopiæ rursus perpendiculariter impendens, à qua paululum ad Boream abscesserat cum in Tropico constitutus esset, cui Libya interior & Syene Ægypti urbs subjecta. *Æthiopas* autem κυανέας vocat, tanquam *nigros* (quanquam ea vox proprie *cæruleos* significet) quod poetæ obscuros quosvis colores cum *nigro* confundant, vide in vers. 573; sic Suidas, κύανοι, μέλανες. Cæruleus quidem color

lor nigro proximus, ipsique Æthiopum colori, quod manifesto à Plinio innuitur, lib. 22. cap. 1, dum *Britannos glasto* (hoc est isatide herba, quæ cæruleum tingit) *se oblinere* affirmat, *Æthiopum colorem imitantes.*

ἐλάσῃ] Videtur hæc vox, quæ de aurigatione sæpe usurpatur, fabuloso Solis currui accommodata, de quo vide Ovid. Metam. lib. 2.

V. 587. Ἀλλ' ὁπότων Σκυθικοῖο] Navigatio hæc è Scythico in Eoum Oceanum tantum imaginaria est, & (ut cum philosophis loquar) mentalis potius quam realis: eam enim sæpe tentarunt Angli & Belgæ, nautæ peritissimi, nunquam tamen voti compotes fieri potuerunt; quo minus credamus eam à Græcis aut Romanis veteribus unquam peractam. Nimirum ii ne Scythicum quidem Oceanum norant, sed sinui Baltico, ut antea notatum, Scythici seu Sarmatici Oceani nomen indiderunt, ideoque Scythicum Oceanum Eoo continuari, non certa aliqua cognitione, sed opinione sola ducti, statuerunt.

V. 589. Χρυσείῳ τοι νῆσον] Insulam hanc, ut olim habita est, quod *auro* abundaret, χρυσῷ dictam plerique statuunt, unde fabula orta aureum ejus solum esse (quanquam à reflexione radiorum solarium *Aureæ* nomen ei imponi potuisse non male auguretur Eustathius, cum Solem ibi oriri hic prodat Dionysius) ut & aliam Ἀργυρῷ *ab argento* dictam volunt. Eas *extra Indi ostia* statuunt Plinius, lib. 6. cap. 21, & ejus simius, ut vulgo audit, Solinus, cap. 55. At de situ *longe ulteriore* ad Ortum hoc intelligi debet, si cum aliorum sententia, ipsaque veritate, hoc conciliare velimus. Alii enim eas, cum auctore nostro, in Eoo mari, & ultimo Oriente locant. Ita auctor Peripli Chrysen sub ipsum Solis ortum (ubi & Dionysius hic eam statuit) contra fluvium Gangem locat, & ultimam terrarum ad Orientem facit; cujus verba corrupte edita sic restituit Salmasius, κατ' αὐτὸν δὲ τὸ ποταμὸν (Gangem scil.) νῆσός ἐστιν ὠκεανίῳ ἐγκάτη πρὸ πρὸς ἀνατολὴν μεσῶν, ὑπ' αὐτὸν ἀνέχοντα τὸ ἥλιον, καλεμένη Χρυσῆ: *Contra ipsum fluvium* (Gangem) *insula est in Oceano sita, totius Orientalis terræ tractus ultima, sub ipso Sole oriente, Chryse* (seu *Aurea*) *vocata.* Mela etiam, lib. 3. cap. 7, huic satis consentire videtur; *Ad Tamum* (inquit) *insula est Chryse, ad Gangem Argyre*: licet enim certus situs promontorii quod hic Tamum vocat vix satis cognitus sit, ad Gangem tamen (hoc est, contra Gangem) Argyren statuit, cui Chrysen, tanquam vicinam, omnes conjungunt.

In

In mari etiam Sinas alluente *Chryse sinus* (seu potius *Chryses*, appellatione ab insula facta) à Plinio statuitur, lib. 6. cap. 17, qui Ptolemæo est *Magnus*, Gangetico Orientalior. Sed Chrysen, quam insulam veteres opinati sunt, peninsulam esse posteriores agnoverunt; ex situ enim constat eam ipsam esse quam Ptolemæus & Marcianus Heracleota Χρυσοῦ χερσόνησον, *Chrysen*, seu *Auream*, *Peninsulam* vocant, quam tamen ipse Ptolemæus inter insulas numerat, lib. 7. cap. 5. Eam in India extra Gangem uterque locat, & ei prætentam esse statuunt ultra sinum Magnum Sinarum regionem, cujus Metropolis Thina dicta, quam & *Chryse* insulæ adversam statuit auctor Peripli. Et sane, tam ex situ, quam Ptolemæi *Chryses*, seu *Aureæ Cherſoneſi*, descriptione, satis liquet *Chrysen* illam non aliam esse, quam quæ hodie *Malacca* dicitur, quæ Indiæ extra Gangem insignis peninsula est. Et quod ad *Argyren* insulam spectat, quam cum *Chryse* auctores conjungunt, probabile est eam esse *Samotram*, seu *Sumatram*, insulam, quæ & Malaccæ, seu veterum *Chryse*, vicina est, & adversus Gangis ostia sita, ut ad Gangem Argyren statuit Mela; eamque argento & auro abundare hodie traditur. Eandem etiam esse Iabadii insulam Ptolemæo vocatam, cujus metropolin ille Ἀργυρᾶν nominat, mihi aliquando visum. Ex situ tamen, latitudine præsertim (nam quod ad longitudinem spectat, Indiæ extra Gangem ora, cum insulis vicinis, nimium Ortum versus ab eo promovetur) probabilius redditur *Iavam* esse quæ illi *Iabadii insula* dicitur, nomine ipso non abludente; *Sumatram* vero (quæ aliis *Argyre* dici videtur) eam esse quæ Ἀγαθὲ δαίμων, seu *Bonæ Fortunæ*, à Ptolemæo vocatur, quam adversus Gangis ostia, ubi *Argyren* Mela, sub ipso Æquatore statuit. Neque obstat quod Ptolemæus *Bonæ Fortunæ* & *Iabadii* insulas majore intervallo à se invicem removet, & multo minores facit quam *Sumatræ* & *Iavæ* convenire hodie conspicitur; eas enim reliquis omnibus insulis majores facit quas in isto tractu describit; partes tamen eas qua maxime sibi invicem appropinquant eum ignorasse verisimile est, neque accurate aliquid de magnitudine aut situ tenuisse. *Iabadii* vero insulam magnam fuisse vel inde colligi potest, quod ejus Metropolin nominet Ptolemæus, unde plures urbes habuisse apparet; licet totam ejus dimensionē non tradat, quippe cui exigua tantum ejus pars comperta fuit. Addere libet quod apud doctissimum Bochartum postquam hæc commentatus sum reperi, scil. *din* Persis & Indis insulam sonare, ideo-

leoque Ἰαβαδίᾳ, *Iabadiu*, nihil aliud notare quam *Iavam insulam*.

V. 591. νοτίης περιπάροιθε κολώνης
Αἰψά κε Κωλιάδ' ἐς μεγάλην ὅτε νῆσον ἵκοισθ]

ic interpungendum esse hunc locum equidem Salmasio liens assentior, ut Κωλιάδ' conjungatur cum κολώνης, & de Coliaco promontorio intelligatur, quamvis Αἰψά κε cum equentibus melius cohæreat, ut Hyperbaton esse videatur. enerem quidem Κωλιάδα cognominatam ex Strabone conat; hinc Taprobanen Κωλιάδ' νῆσον, quasi *Veneris insulam*, ic dictam, Eustathius, & eum sequutus Hen. Stephanus, pinantur, puncto inter vers. 591 & sequentem interjecto. .t Venerem in insula hac cultam nemo veterum prodidit: *oliacum* vero seu *Colicum* (& corrupte quibusdam *Colchicum*) ndiæ intra Gangem promontorium Meridionale, ex adver- Taprobanes plurimi statuunt; cujus etiam meminit ipse ionysius Κωλίδ' nomine, vers. 1148. Plinius de Cydara aprobanes fluvio loquens, subjungit, *Proximum* esse *Inæ promontorium quod vocatur Coliacum*. Strabo etiam, lib. 15, aprobanen statuit aliquot dierum navigatione abesse ἀπὸ τῶν πολάτων τῆς Ἰνδικῆς πρὸς χειμῶνα τοῦ Κωλιακοῦς πρὸς μεσημβρίαν, *ab extremis ad meridiem Indiæ partibus iuxta Coliacos*; sic enim cum almasio lego, ubi male editum Κωνιακούς. Populi scil. qui tra- um huic promontorio vicinum incolebant, Coliaci & Coli- , & corrupte Colchici, dicti videntur; ut & sinus maris ixta promontorium istud Colicus, &, voce inde deprava- , Colchicus à Ptolemæo nominatur; cui etiam Colchi nporium situ vicino, quæ Æthico in editis Colche, in Thuæo autem codice, teste Salmasio, Colice. Ex Ptolemæo iam videtur promontorium Coliacum aliter Κῶρυ dictum, am eo fere in loco ubi auctores Coliacum promontorium ocant, ipse Κῶρυ ἄκρον τὸ καὶ Καλλιγικὸν nominat, ut vulgo ditum; ubi tamen Κωλιακὸν substituendum censet Salmasius. romontorium hoc, Zeilæ insulæ proximum, *Cochin* hodie icitur, ut Salmasio placet, quod à *Colico* aut *Colchico* non rorsus abludit; sicut aliud promontorium Australe huic icinum, quæ Ptolemæo *Comaria* vocatur, etiamnum *Cape omori* appellatur. Subdubito tamen an Καλλιγικὸν Ptolemæi in ωλιακὸν mutari debeat. Multum profecto nos movet Comariæ nomen, ut promontorium illud esse censeamus quod odie Comorinum vocatur, magno Salmasio ea in re assenientes. Et quod ad Κῶρυ promontorium attinet, illud Taproba-

probanæ proximum inter omnia Indiæ promontoria à Ptolemæo statuitur, & insula quædam Κῶρυ etiam vocata inter promontorium illud & Taprobanen ab eodem interponitur; quæ quidem promontorio illi ultra Comorinum ad Orientem æstivum sito (non autem ipsi Comorino) exacte conveniunt. Interea vero videtur Comorinum promontorium Coliaci nomine à plerisque notari, quippe quod ultimum ad Meridiem Indiæ promontorium statuunt, ubi maximum litoris flexum fieri affirmant.

V. 592. μεγάλῳ ὅτι νῆσον ἴκετο] Ptolemæus quidem omnium maximam facit, Dionysius vero Britannia minorem, ut in vers. 568 dictum: sed variam fuisse admodum de ejus magnitudine veterum sententiam ex Strabone lib. 15 constat; qui refert eam ab Eratosthene 8000 stadia, hoc est, 1000 M. Pass. longam describi; Onesicritum vero Alexandri classis præfectum, per quem primum Græcis innotuit, totam ejus magnitudinem nisi 5000 stadiorum facere. Immane quantum ab hoc Eratosthenis sententia discrepat! Hoc enim de toto circuitu intelligendum, cum nec insulæ longitudinem nec latitudinem, teste Strabone, Onesicritus definierit. Minus tamen (ut hodiernis navigationibus compertum) à vero aberravit Onesicritus, ejus circuitum imminuendo, quam Ptolemæus & Eratosthenes, & ad hujus sententiam proxime accedentes Plinius & Solinus, eam immodice ampliando, & nimis ad Meridiem extendendo. Nimirum ea est insula quam hodie *Zeilan* nominant, ut mox dicetur, quæ non modo Britannicis, verum & multis Eoi maris insulis minor est sed earum pleræque prorsus ignotæ, paucæ tantum nomine tenus notæ, nec de earum magnitudine quicquam comperti; insignior vero Taprobanes fama, utpote vicinioris, & quam Alexandri Magni classis viserat, atque unde legati sub Claudio Romam missi feruntur; & cum ea maxima esset ex insulis Indicis tunc satis detectis, de ea multa fingere ob longinquitatem secure poterant, τὸ γὰρ πόῤῥω ἀπατητικώτερον, *de longinquis fallere facilius*, ut vere alia de re Xenophon.

V. 593. Μητέρα] Metaphorica hac dictione innuere videtur primam stirpem Asiaticorum Elephantum (alii enim Æthiopici sunt) ex Taprobane fuisse. Nimirum ea insula non tantum elephantis abundavit (quod testatur Alexander Lychnus ab Eustathio citatus, qui de Taprobane hæc habet,

Θηρσὶν μὲν πλήθει ἐῤῥίνων ἐλεφάντων)

verum etiam *elephantes* ii *multo majores* erant *quam quos fert India*;

, ipsis Plinii & Solini verbis; ideoque eos inde in Asiam ductos paulatim degenerasse existimari potuit.

Ταπροβάνην] Quænam ea sit insula quam nomine *Taprobanes* tiqui designarint, plurimum ambigitur. Insula quidem ea m Σιμόνδα, (vel πάλαι Σιμόνδα) dicta est, teste Ptolemæo, ius vero ætate Σαλικὴ, & ejus incolæ Σάλαι. Ταπροβάνη, ὀναλεῖτο πάλαι Σιμούνδα, νυῦ δὲ Σαλικὴ, καὶ οἱ κατέχοντες αὐτὴν κοινῶς Σάλαι. Eadem etiam habet Stephanus de urb. uti & ircianus Heracleota, & Peripli auctor; nisi quod hi duo Παπμόνδα, *Palæsimundi*, habent, ubi Ptolemæus & Stephanus isis vocabulis πάλαι Σιμόνδα, & Plinius Palæsimundi fluvii n oppido cognomine in Taprobana meminit, à quo insu- denominatam verisimile fit: unde satis probabiliter con- dit Salmasius in cæteris etiam, voce Πάλαι cum Σιμόνδα junctа, Παλαισιμόνδα legendum. Hoc autem ipso Simundi, Palæsimundi, nomine vetustius esse nomen Taprobanes au- r Peripli testatur; sicut nomen Σαλικὴ, seu Σάλη, utroque ntius, cui non dissimile nomen *Seilan* seu *Zeilan* insulæ iam nos veterum esse Taprobanen censemus) ut hoc ex illo um videatur. Frustra quidem sunt qui, cum Samotram, Sumatram, insulam Taprobanen esse statuant, hoc in ar- nentum arripiunt, quod nominis Σιμόνδα aliquod vesti- m in nomine Sumatra appareat. Probabilius enim est, ut e judicat Salmasius, à Σάλη vel Σαλικὴ, recentiore appella- ie, quam ab antiqua & ante Ptolemæi tempora obsoleta, nen quod hodie ea insula retinet deductum; præterquam d apud plures scriptores *Palæsimundi*, quam simpliciter *undi*, pro nomine antiquo recitetur. Nec vero ex nomine , verum etiam ex elephantis quos gignit maximos, gem- & margaritis grandioribus, aliisque quæ de Taprobane ve- s tradunt, (quæ cum illis quæ de Zeilan hodie narrantur fert Bochartus, de Phœn. col. lib. 1. cap. 46, non ante à visus quam hæc exaraveram, qui & eandem Ophir esse et ad quam missa Salomonis classis) præcipue vero ex si- Zeilan esse veterum Taprobanen apparet. Taprobanen n sub India intra Gangem Ptolemæus & alii veteres consti- it, ubi & Zeilan sita (cum Sumatra juxta Auream Cherso- im sit, situ longe Orientaliore, nec vicinior insula Zeilan res latere potuerit, si longe remotior Sumatra cognita fuis-) ei etiam proximum Indiæ illius promontorium *Coliacum* um non modo Ptolemæus statuit, (qui etiam *Comariam* ex- iam, quæ hodie *Cape Comori*, ei vicinam facit) verum &

Strabo, Plinius, atque ipse Dionysius, ut modo ostensum Imo Ptolemæus Borealibus Taprobanes partibus debitam India distantiam assignat, (quam alii nimis ad Austrum in removent) continenti Indiæ intra Gangem, præcipue Promontorio modo dicto, eas vicinas faciens, cui Promontor & Zeilan proxima, & in longitudinis gradu 126--20 m., latitudinis gr. 11--40 m. Talacori Boreale Taprobanes emp rium constituit; quæ & Borealibus Zeilæ partibus satis co gruit, nisi quod recentiores Meridianum primum per grad 10 ulterius ad Occasum statuendo, totidem gradus de Zei longitudine detrahant. Australes quidem partes Ptolemæ ipse (sicut alii insulam totam) nimis ad Meridiem ἐκλοπή nonnihil ultra Æquatorem producens, dum insulæ magnit dinem immodice auget, incerta nescio qua fama ductus, qu & aliis imposuit; cum longe alia, eaque veriora, prodide Onesicritus, qui eam circumnavigarat.

V. 594. ἧς ὑπὲρ] Sub Tropico Cancri (quem *æstuvæ ardo tem* vocat, tum respectu nostri, quibus solstitium æstivum Sole in eo constituto, tum ipsius Taprobanes respectu, quæ, ipsius suppositione, perpendicularibus radiis, Sole ibi posit torretur) Taprobanen hic locat Dionysius, Borealiorem situm tribuens quam revera congruit. Et is quidem solus è teribus, quos mihi videre contigit, in hanc partem peccat; c teri enim vel totam, ut Strabo, Solinus, & Plinius, vel aliqu ejus partem, ut Ptolemæus, nimis ad Meridiem removent. P lemæus quidem exiguam tantum ejus partem ad Æquator protendit: ridicule vero Plinius, lib. 6. cap. 22, & ejus p giarius Solinus, cap. 56, fabulis de ea contextis, videri voli eam sub alio quasi cœlo sitam, dum non modo *Septentrion verum & Vergilias* ibi non comparere absurde affirmant; qu accidere non posset nisi ad Circulum Antarcticum, ablegan esset. Quanto levior in auctore nostro contrarius error, qui i Tropico Cancri eam statuit, quamvis Æquatori quam Tro co huic vicinior sit? Risu interim quam refutatione dign Papius, qui ὑπὲρ per *ultra* hic reddendum censet; hoc enim rorem augebit, (tantum abest ut minuat) si enim ultra T probanen sit Cancer, Taprobane citra Tropicum, ideoque Borealior, erit. Melius nodum hunc solveret, si quis Cancri super Taprobanen hic statui diceret, quia Borealia Australib *superiora* haberi solent: sed cum is usus vocis ὑπὲρ raro ap hunc auctorem occurrat, nihil tale statuere audeo. Vide enim auctor revera sensisse Solem in Cancro constitutum T probanitarum vertici impendere.

V. 5

V. 597. Κύπρα σῖνες ἔχουσιν] *Rubrum mare* (quod ab altero tere, Occidentali scil. Taprobanen alluit, Mela lib. 3. cap. 7, oo ab altero ejus latere incipiente, Plin. lib. 6. cap. 22.) *ma-orum animalium magis quam cætera capax esse* à Mela proditur. inius etiam, lib. 9. cap. 3, in Indico mari ipsi dicto (quod ionysii Erythræum est, Oceanus scil. Meridianus, quem ab oo distinguit ipse Plinius, lib. 6. cap. 13, *Ab Oriente* (in-uit) *Eous, à Meridie Indicus*) prodigiosæ magnitudinis belluas scribit; ne hyperbolæ censeantur poetis solis concessæ quæ ud auctorem nostrum habentur, vers. 603. *Plurima* (inquit inius) *& maxima in Indico mari animalia, è quibus balænæ quaænûm jugerum priſtes ducenûm cubitorum.* Æquant hæc, aut etiam perant, omnia hic à Dionysio tradita.

V. 599. Τέτηκεν -- ἑλκὸς ἀκάνθης] Non hoc de spina dorsi elligendum, quæ & ἄκανθα dicitur, propter ossa spinarum re inde extantia, sed de aculeis extra è summo tergo, uti hic atur, exurgentibus; quod ab Eustathio observatum. Τέτηκεν autem præteritum est à verbo poet. τήκω pro τραχύνω.

V. 600. Δυσμενέων τις φειδὴς] Periphrasis pro δυσμενὴς, vide s. 31. Est autem deprecationis modus ne ipsi aut amicis lum tantum contingat, sed inimicis potius (cui non diffi-em sensu vide vers. 741) proverbiali isti formulæ similis inis usitatæ, *Hostibus eveniat*, de qua vide Erasmum in iliad.

. 601. ἐ γὰ ἐφορμὴ] Ἐφορμὴ licet *impetum irruentis* sæpius signi-t, ab ἐφορμέω *ruo*, hic tamen pro *fuga* ponitur qua alienus impe-evitatur, uti ἐφορμέω inter alia significat ὑποχωρέω *recedo*.

. 604. τοῖς γὰ ἁλιξῆς] Ἁλιξὴς, ab ἁλιτέω *pecco*, per Syn-en pro ἁλιτηξὴς, cui contraria est Epenthesis in voce τρεχάλα τρέχαλα. Gnome autem hac innuitur providentia divina res nanas ita regi, ut præcipue scelestis mala talia eveniant, iis-ea ubique & inevitabiliter occurrant. Bonos tamen calami-s non semper effugere, nec tamen Providentiam inde tol-thnici aliqui agnoverunt: qua de re consulatur *Senecæ* tra-us, *Cur bonis mala fiant, cum sit providentia.*

. 606. Καρμανίδος ἔκπροθεν ἀκτῆς] In Oceano, extra sinus ici fauces, quæ promontoriis duobus, altero Carmaniæ, d Ἄραβος vocat Strabo, altero Arabiæ felicis, in angustum untur.

. 607. Ὦγυγες] Insula hæc eodem nomine appellatur à io lib. 6. cap. 28, & Mela lib. 3. cap. 7, qui & eam, cum ore nostro, Erythræ regis monumento claram esse affir-

mant. Strabo tamen, lib. 16, in *Tyrrhina* insula Erythræ monumentum locat: sed quum eam eodem situ statuat quo alii *Ogygiam*, πρὸς νότον scil. à Carmaniæ promontorio, nec alibi *Tyrrhinæ* mentio inveniatur, probabile est quod statuit Salmasius locum illum mendosum esse, & Ὠγύγιον ibi scribendum. Arrianus vero cum cæteris conciliari non potest, qui in *Oaractha* Persici sinus insula, quæ Ptolemæo Οὐαρέχθα, monumentum hoc extare affirmat.

Ἐρυθραίης βασιλῆος] Regem hunc Erythran alii vocant, & ab eo Erythræum mare denominatum censent, vide in vers. 3 & 54; quod si cui arrideat, Ἐρυθραῖος βασιλεὺς hic vocari censendus, ut Διωναίη Ἀφροδίτη vers. 509. Mihi tamen verisimilius fit (nisi hæc prorsus ficta, cum de insula in qua monumentum hoc situm volunt adeo varient auctores) regem quendam qui insulis hujus maris imperavit, Ἐρυθράς, subintelligendo θαλάσσης, vel ἐθνικῶς Ἐρυθρῶν, βασιλέα ab antiquissimis Græcis dictum, quasi *Rubri maris Regem* (sicut *Ponti*, & *Pontici, reges* dicti qui loca circa Pontum Euxinum tenuerunt) hoc vero à posteris ita acceptum, ac si *Erythras* proprio nomine appellati fuissent. Eustathius quidem quorundam sententiam refert, quo Erythræus ille rex, in insula hac sepultus, proprio nomine Deriades dictus fuerit. Quod ad Vossii conjecturam, qui *Edomum* nomine *Erythræ* notatum arbitratur (per Græcam nominis Hebraici interpretationem, quod utrumque *à rubore* dictum sit) ei nequaquam accommodari possunt quæ de Erythra hoc feruntur; Edomi enim sedes fuit Idumæa, ab ipsi nominata, nec loca ulla huic Oceano vicina tenuit, ut eum h. sepultum fuisse ne fingi quidem potuerit.

V. 610. Ἴκαρον εἰναλίῳ ἵνα ταυροπόλου θεοῖο] In *Icaro*, sinu Persici insula, (quam Strabo lib. 16 Ἰκάριον, Ptolemæus Ἰχάρα vocat) ταυροπόλον θεὸν coli hic affirmatur, quo nomine Ἀπόλλωνα ἢ Ἄρτεμιν, *Apollo aut Diana*, teste Eustathio, intelligi debet; & si usum hujus vocis apud auctores consulas, Diana potius quam Apollo. Ταυροπόλος enim communi genere, vel Ταυροπόλη, frequens est Dianæ Epitheton, Ταυροπόλαν τ' Ἄρτεμιν, Suid.; sive quod apud *Tauros*, Scythiæ gentem, colatur, vel ibi versari dicantur dii ubi celeber eorum cultus est, vide ver. 445, sive quod *Lunæ* (quæ Græcorum Ἄρτεμις est, sic dicta ἀπὸ τοῦ ἄρτια τέμνειν) *tauri sacrati* sint, & ab iis ejus currum trahi fingatur, ideo quod cornua eorum corniculatam Lunæ figuram repræsentent. Neque obstat quod θεὸς, non θεὰ, hic dicatur. θεὸς enim fœminine pro dea non raro usurpatur, ut Homerus Iliad.

liad. α'. ἀπειλάπι θεός εἰμι. Sed ex Androsthenis Thasii relatione, apud Strabonem lib. 6. (unde hæc desumpta existimo) sacra hæc Apollini peracta fuisse videntur; is enim de insula sacrario loquens, de qua hic agitur, in ea esse affirmat ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἄγιον, καὶ μαντεῖον Ταυροπόλε, quod de eodem certe deo accipiendum. Et potest quidem tam Apollo quam Diana, Sol vel Luna, Ταυροπόλος dici communi quadam ratione; non modo quod *Taurus* unus sit è Zodiaci signis per quæ gradiuntur, verum etiam quod Zodiacus ipse, in quo circumaguntur, obliquus sit circulus (unde & Apollo Λοξίας dictus videtur) cujus segmentum quod supra horizontem est obliquo suo flexu bubula cornua referre videtur: circuli enim segmenta notum est *arcus* ob similitudinem à Geometris vocari, *bubula* vero *cornua arcus* curvaturæ non dissimilia sunt. Sed cum affirmant Græci Apollinem aut Dianam Ταυροπόλον in Persico sinu coli, hoc eo sensu accipiendum videtur quo asserit Tacitus, de moribus Germ. *quosdam Germanorum deos Romanos interpretatione Castorem & Pollucem memorare*; neque enim verisimile alia quam Persica, Babylonia, aut Arabica numina, saltem ante Macedonum adventum, ibi culta fuisse. Sol unicum, ut Herodotus & Iustinus affirmant, aut præcipuum, ut alii volunt, Persarum numen fuit. Eum nomine Mithræ coluerunt, Μίθρας ὁ ἥλιος ἐν Πέρσαις, Hesych. In Ecbatanis etiam Dianam, Ἀνείτην ibi dictam, cultam fuisse testatur Plutarchus in Artaxerxe. Solem etiam & Lunam solos fuisse Arabum deos, quos Οὐρανὸν & Ἀλιλάτ nominarunt, infra in vers. 940 ex Herodoto ostendemus. Cum igitur hi Solem aut Lunam coluerint, qui Græcis Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, vide in vers. 525, idcirco eos Apollinem aut Dianam coluisse hi interpretati sunt; & quidem Ταυροπόλον, sive quod *taurina cornua*, aut aliquid simile, effigiei adderent, aliquam ejus imaginem finxerint; sive quod *tauros* ei immolarent, ut Græci & Romani Apollini:

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo.

V. 612. Τόσσας μὲν νήσους] Coronidis loco hic affirmat (ut antea vers. 554, cum insularum interni maris περιήγησιν finierat) se præcipuas insulas enumerasse, non autem minutissimas quasque, quæ fere innumerabiles sunt, ut innuitur vers. 616 & 619.

V. 620. Σχῆμα δέ τοι Ἀσίης] Cum antea, vers. 277, indixisset Europam & Africam conjunctas unum Conum efficere, (qua de re consulantur quæ ibi annotata) hic affirmat Asiam ex altera οἰκουμένης parte similem Conum efficere, qui basin la-

latam habeat secundum Nilum, & inde ad Tanain ductam; latera vero inde paulatim contrahantur, donec in acutum verticem terminetur in extremo Oriente, circa Gangis ostia, ubi Libe columnas statuunt, in Nyssæa, quam vocat, Indiæ regione de qua vide in vers. 1152. Ignota autem Dionysio fuit Indi extra Gangem, præter Chrysen (quam quidem insulam fuisse opinatus est) solo nomine notam, ideo Gangis ostia Orientem Asiæ terminum facit.

V. 623. ἔνθα Θεαυχένα Διονύσου] Græcos nomine Διονύσου Solem coluisse in vers. 940 ostendemus, cujus columnas in extremo Oriente constituunt, tanquam itineris metas, eumque in Nysa Indiæ urbe educatum tradunt, quod Oriens sit nunc cardo *Unde venit Titan:* inde vero venientem orbem peragrasse ferunt, Solis cursum mystice denotantes. Græculi vero, qui e mysteriis omnibus Theologicis fabulas, historiæ similes contexuerunt, & deos plerosque apud se natos videri voluerunt Διόνυσον, uti & Herculem, Thebis natum finxerunt; fortasse quod Thebani Phœnicum ἄπαικα, ejus cultum, ab Orientalibus gentibus acceptum, (qui eum sub variis nominibus coluerunt ut, præter alios, testatur Ausonius Epigr. 29) primi inter Græcos introduxerunt: vel quod Thebanus quispiam vites primus inter Græcos conseverit, unde ejus cultum mystico Bacchi σπαρῶς sumpti, qui Sol est, cultui conjunxerunt, quem etiam uvini auctorem coluerunt, quod Solis calore uvæ maturentur.

V. 627. Ἀλλ' ἐπ' ἀν πόντον] Eustathius hæc ita accipit, ac si inter Conos hosce duos hoc interesset, quod Asiæ Conus ea qui Africam & Europam conjunctas comprehendit multo major esset. Ego vero Papio potius assentior, qui Dionysium neque id sensisse existimat, neque ex ejus verbis aliquid tale elici posse, imo potius contrarium; *non tantam* scil. *Asiæ magnitudinem esse* quantam aliarum duarum partium conjunctarum, ut lectori ad verba attento facile constabit: atque ea etiam verior est sententia. Crassus quidem est Plinii error, qui Europam solam Asia multo majorem statuit, lib. 6. cap. 33; Africa tamen & Europa conjunctæ Asiam tunc cognitam longe superant. Quamvis enim Asia ab Oriente in Occidentem productior sit quam Africa & Europa, iis tamen conjunctis latitudine plurimum cedit. Minimum enim de Asia ad Septentrionem ultra Caspium mare Dionysio compertum fuit, quo magna Europæ tunc cognitæ pars Borealior; Oceanus vero Meridianus ab Asiæ latere omnia fere occupat ultra Tropicum Cancri, ultra quem magna Africæ pars jacet. V. 629.

V. 629. εἰς πόντον ἀπείρετον] Mare mediterraneum, seu aternum, quod auctori *Hesperium* dicitur, Europam ab Afria dividens.

V. 630. τριχθὰ δ' ἑλίσσων] Ex his Hyrcanium seu Caspium mare revera sinum non esse supra in vers. 47 annotatum.

V. 633. τὸν δ' ἐς Βορέω ὀφθαλμὸν] Hyrcanium mare scil. quod *Boreali Asiæ latere situm esse* hic innuitur, *ipsum vero ea parte quæ Occasum hybernum* (unde Libs spirat) *maxime vergit, Ponto Euxino appropinquare.*

V. 636. χθονὸς ἀπείρονα δαῖδα] Terram inter Euxinum & Caspium mare interjectam, quæ Colchidem, Iberiam, & Albaniam comprehendit, *isthmum καταχρηστικῶς* vocat; quem tamen epitheto ἄπειρον adjecto ab isthmo proprie dicto distinguit.

V. 639. Ἀρξάμενον γαίης Παμφυλίδος] Initium Tauri montis Græci plerique, cum auctore nostro, in Occidente faciunt: Arrianus à Mycale monte, adversus Samon insulam, eum incipere statuit, Strabo à Lycia & Caria; sed cum ibi, ipso teste, iudice tantum exurgat, *multum* vero *attolli primum incipiat intra Chelidonios scopulos*, ἐξαίρεται δὲ πολὺ πρόσω τῶν Χελιδονίας, quod inter Lyciam est & Pamphyliam, ibi ejus initium Dionysius constituit, inde vero usq; ad Indos eum protendi affirmat. Contra, Latini plerique Tauri initium, ubi hi ultimum terminum, constituunt. Plinius enim, lib. 5. cap. 27, & Solinus, cap. 41, *ab Indico mari primum surgere*, Mela, lib. 1. cap. 15, *ab his litoribus exurgere* affirmat. Sed potior est auctoris nostri & eorum Græcorum sententia. Nam juxta Pamphyliam tantum Ciliciam proprie Tauri nomen habet, neque alibi apud Ptolemæum Tauri mentio; atque hinc Taurus Cilix Ovidio dicitur, Metam. lib. 2.

Ardet Athos, Taurusque Cilix. —

Sed quia continua montium series inde in Indiam usque excurrit, quamvis ii pluribus nominibus distinguantur, vide vers. 67, inde dicitur Taurum eo usque protendi, quia montes isti perpetuis jugis Tauro proprie dicto continuantur, ut pro monte uno haberi possint.

V. 642. Οὔνεκα ταυροφανές τι] Taurum dictum vult, quod eminentia quædam juga in eo exurgant, ut *caput taurinum*, aut *cornua*, reliquum corpus supereminent; uti vox λόφος, quæ proprie *cristam*, aut erectam jumentorum *cervicem*, significat, *tumulis* etiam seu *collibus* usurpatur.

V. 643. ἐκταδίοισι] *Exporrectis*: ab ἐκτείνω vel ἐκτάζω verbo

inusitato, pro ἐκτείνω, fit ἐκτάδην extense, inde ἐκτάδι@.

V. 647. Οὐμὸν ἐπωνυμίαν μίαν ἔλαχεν] Aliquot insignia nomina ex variis illis quæ in variis regionibus consequitur (quarum incolis ea curæ esse debere indicat Dionysius vers. 648, innuens non opus esse ut ipse ea sigillatim persequatur) sic enumerat Solinus cap. 40. *Apud Indos Imaus, mox Paropamisus Choatras apud Parthos, post Niphates* (in Armenia scil.) *inde Taurus* (in Cilicia scil.) *atque ubi in excelsissimam consurgit sublimitatem Caucasus*; de quo quidem mox dicetur in vers. 663. Nomina plura videre licet apud Plinium, lib. 5. cap. 27.

V. 651. Μέσσῃ δ'] Vide in vers. 715.

V. 653. Αὐτὰρ Μαιώτῃ τε] Asiæ ἐσχατιὴν ab Occasu & Septentrione orditur, ubi Tanai flumine & Mæotide palude ab Europa dirimitur: ibi vero primo occurrunt Sarmatæ Asiatici (sunt enim alii Europæi, quos Tanais ab his dirimit, de quibus dictum in vers. 304) & Mæotæ Mæotidis accolæ, qui & ipsi in Sarmatia late sumpta comprehenduntur, à Dionysio vero Scythiæ minori potius accenseri videntur, vide vers. 665. De Mæotis his & Mæotide palude consulantur quæ in vers. 16 annotata sunt.

V. 654. Ἐνυαλίῳ γλῶ@ Ἄρε@] Non tantum quod bellicosæ essent, verum etiam quod ex Amazonum cum majoribus ipsorum concubitu pars eorum prognata ferebatur, Amazones autem *se Marte genitas prædicabant*, teste Iustino lib. 2, & Valerio Flacco Argon. lib. 4.

Inclyta Amazonidum, magnoque exorta Gradivo,
Gens ibi.

V. 655. Ἰφθίμης φιλότη@ Ἀμαζονίδων] *Amazones* (quas Ἀμαζονίδας hic vocat Dionysius, non diminutive, sed terminatione poetica in ας, ipsi usitata, ut sæpe notat Eustathius) sic dictas volunt ab α priv. & μαζὸς *mamma*, quod dextram mammam inurere dicerentur, ut expeditius brachio uterentur: vide Strab. & Iustin. lib. 2. Quæ de iis passim prodita sed non nisi à stultis credita, non opus est hic enarrare: si quem fabulæ delectent, de iis consuli possunt Iustinus & Diodorus lib. 2. Eas autem à Græcis victas, & è Cappadocia pulsas (quas quondam earum sedes fuisse perhibetur juxta Thermodontem fluvium) per Pontum & Mæotidem in Sarmatiam delatas atque ad Orientalem ejus partem profectas in ea consedisse, & ex indigenarum concubitu liberos suscepisse, ex Herodoto refert Eustathius; ubi & Amazones Ptolemæus, lib. 5. cap. 9, & alii locant. Strabo etiam, lib. 11, eas circa Ceraunios montes à

qui-

nibusdam statui affirmat; ipse tamen omnia quæ de Amazonibus feruntur πεπλάσθαι καὶ πίστεως ἀπόρρω, *portentosa & prorsus incredibilia*, existimat. Fortasse inter Scythas & Sauromatas fœminas quasdam bellicosas & ἀνδρωδεστέρας fuisse, atque ex iis aliquas regnum consequutas se fortiter gessisse, (ut de Tomyri Scythiæ regina proditum) & finitimos sibi subjecisse observatum fuit; hinc Græculis ansa data vulgatas de iis fabulas omminiscendi. Quæ quidem à Plinio lib. 6. cap. 7, & Mela lib. 1. cap. 20, de Amazonibus his dicuntur, (à quorum altero Ἀεσθοτικὶ γυναικοκρατούμενοι, *regna Amazonum*, ab altero *Sauromatæ Gynæcocratumeni*, *unde Amazonum regimæ*, hic statuuntur) non incommode de fœminis non quæ solæ sine viris viverent, sed quæ viris imperarent, intelligi possunt.

V. 656. Τὴν πολεμίζουσαν] Σολοικοφανὲς est, Accusativus enim loco Dativi usurpatur, cum Homerus Odyss. ϛ'. dicat μιχθῆναι φιλότητι: hæc tamen loquendi forma regula quadam nititur à Grammaticis tradita, quod scil. Passiva & alia Verba inransitiva interdum admittunt Accusativum actionis alicujus significativum, ut ὅσα ὑβρίσθη, *quantis injuriis affectus fuerit*. Notest quidem in his & similibus Ellipsis esse præpositionis κατά.

V. 663. πηγαὶ μὲν ἐν ὄρεσι Καυκασίοισι] Tanain ex Riphæis montibus oriri affirmant Plinius lib. 4. cap. 12, & Mela lib. 1. cap. 20; quæ etiam Ptolemæi est & veterum plurimorum sententia: quanquam nullos omnino montes circa ejus fontes reperiri supra in vers. 315 ostensum; ut non tantum Straboni, quod ipse fatetur, verum & plerisque aliis veteribus ignoti fuisse videantur Tanaidis fontes: quamvis Herodotus veritatem assequutus sit, qui ἐκ λίμνης μεγάλης ὁρμᾶσθαι *è lacu magno ferri*, affirmat. Quid autem hic sibi vult Dionysius, dum è Caucasis montibus Tanain oriri affirmat, cum Caucasus proprie dictus, Colchidem, Iberiam, & Albaniam à Sarmatia Asiatica dirimens, de quo Dion. vers. 690, maximo terrarum intervallo à Tanaidis fontibus distet? Idem quidem ab aliis quibusdam affirmatum fuisse ex Strabone constat, quos merito erroris redarguit Strabo, si de Caucaso proprie dicto loquuti fuerint. Sed potuere illi, quos hic sequitur Dionysius, Ceraunios & reliquos omnes Sarmaticos montes, à Caucaso proprie dicto ad Riphæos usque porrectos, sub communi Caucasiorum montium appellatione comprehendere, sicut *Taurum Riphæis jugis se annectere* affirmant Plinius, & Solinus cap. 41: quod de Caucaso quidem, quem Tauri partem habent, verius, *à quo orti*

orti montes longo sejugo, & donec Ripheæ conjunguntur, exporrigunt, teste Mela lib. 1. cap. 20, & Plinio lib. 6. cap. 5. Nescio tamen an hæc per errorem traducta fuerint ad Tanain verum à Tanai pseudonymo, Iaxarta scil. (quem Tanain appellant qui Alexandri res gestas scriptis mandarunt, ut Plinius lib. 6. cap. 16. aliique testantur) qui quidem in Indico monte oritur, Caucaso vulgo vocato, de quo vide Dion. vers. 714. Sed prior sententia magis arridet.

V. 665. Σκυθικοῖσιν] Vide in vers. 16.

V. 667. Πηγαὶ ἀδρήκτοιο] Ipsum tamen Tanain frigore non concrescere, licet Mæotis & Bosphorus congelentur, tradit Mela lib. 1. cap. 21, *Adeo præceps* (inquit) *ruit, ut cum vicina flumina tum Mæotis & Bosphorus, tum Ponti aliqua, brumali rigore durentur, solus æstus hyememque juxta ferens, idem semper & sublimis incitatusque decurrat.* Quæ si vera sint, hæc quæ de congelatione hic prodit Dionysius non nisi de extimis fluvii partibus juxta ripas, vel de profundioribus quibusdam locis, ubi cursu minus incitato fertur, intelligenda. Quod siquis arbitretur Dionysium sensisse fluvium totum hyeme congelari, versu proxime præcedente non κυμαίνοντα, sed χειμαίνοντα, legat necesse est, (quam solam scripturam agnoscit Eustathius) nec *fluctuante* sed *hyemali frigore obrigescente*, reddere oportet; neque enim simul *congelari* & *fluctibus attolli* potest, sed fluvio huic idem continget quod mari glaciali, de quo Seneca,

Calcavitque freti terga rigentia,
Et mutum tacitis littoribus mare;
Illic dura carent æquora fluctibus.

V. 669. Αἰεί σφιν ψυχή τε χιών] Hyperbolicum hoc, si de toto anno intelligatur; nam in maxima Sarmatiæ & Scythiæ parte æstivi aliquot menses satis calidi (ut ex auctoribus quibusdam recte notat Eustathius) dierum scil. longitudine radiorum solarium obliquitatem ex parte compensante. Sed si ad hybernos menses restringatur, verissimum erit, hyeme enim perpetuæ ibi nives; eamque per 7 aut 8 menses durare, quod ab Herodoto de Scythia proditum, multi hodie de magna Sarmatiæ parte testantur.

V. 671. Ἵππους θνήσκουσιν] Quod de equis & mulis frigore pereuntibus hic dicitur, Hyperbolicum censet Eustathius; sed, quicquid de illis sentiendum sit, de ovibus nihil mirum quod moriantur, si ibi ἄγραυλοι, *sub dio* scil. nocte jaceant, quod hic habet Dionysius; quod & testatur Iustinus lib. 2, Scythas *armenta & pecora sine tecti munimento habere* affirmans. Sed quod

ad

l mulos attinet, ii videntur ἀπάπως in *Scythia* aut Sarmatia Dionysio statui, cum muli ex asino & equa, vel equo & asi- a generentur, (unde ἡμίονοι dicuntur, quasi *semiasini*) asini vero *in Ponto* quidem (nedum in *Sarmatia*, Borealissima regione) nerentur, *utpote animal frigoris maxime impatiens*, teste Plinio, . 8. cap. 43. Negat etiam Aristoteles asinos in Scythia aut allia gigni, propter immodicum frigus, ὁ δὲ τῇ Σκυθικῇ καὶ λικῇ ὅλως ἀ γίγνονται, δυσχείμερα γὰρ ταῦτα, Hist. anim. lib. 8. p. 28.

V. 675. Ἀλλὰ γὸ ἠλάσιεσι] Henr. Stephanus hæc cum præ- dentibus ita construenda censet, Οὐδ' ἄιλοι ἀπάμαντοι εἶεν, εἰ ἠλάσιοιεν, *ne ipsi quidem illæsi esse possent, nisi fuga sibi consule- t.* Sed nemo veterum, quod sciam, alicubi tradidit, Scythas t Sarmatas frigoris vitandi, sed tantum pabuli permutandi, asa, de loco in locum migrare; ut, si is Dionysii sensus sit, verba quidem præ se ferunt) in errore versari videatur, nisi migratione è montanis quibusdam locis in vicinos quos- m humiliores, & flatibus frigidis minus obnoxiis, intelligen- s sit. Eustathius vero loci modo recitati sensum sic reddit, ' ἄιλοὶ ἀπάμαλοι μένεσι, ut τελέθεσι non τελέθειεν legisse vi- atur. Sed quod ad præsentem locum spectat, Nomadas seu maxobios hic describit Dionysius: quos licet in Sarmatia ropæa, non Asiatica, statuat Ptolemæus; Mela tamen lib. 2. . 1, *Sauromatas, qui, quia pro sedibus plaustra habent, Hama- itæ dicti, Mæotidem ambire* affirmat, ut in utraque Sarma- ab eo statuantur. Strabo etiam in prima Asiæ parte ad Sep- trionem ponit Σκυθῶν Νομάδας τινὰς καὶ ἁμαξοικούς, *Nomadas sdam Scythas, & in plaustris degentes.* Et verisimile est in ma- a Sarmatiæ & Scythiæ parte Nomadas tales fuisse. De his inus lib. 2, & Horatius Odar. lib. 3.

Campestres melius Scythæ,
Quorum plaustra vagas rite trahunt domes.

V. 680. ἐπέχουσιν ἐπαλλήλοισι] Ἐπέχουσιν hic, sensu minus usi , significat *superveniunt*, aut *excipiunt*, prout ea vox suc- ionem unius post alterum notat: ἐπαλλήλοισι vero poetica dictio, qua utitur Homerus Iliad. α', (à præp. ἐπὶ, & ἄλλων *ius*, deducta) *sibi invicem viciniores*, & proinde *crebriores*, & *is confertos* significans. Nam in regione inter Mæotidem & tum comprehensa, cujus descriptionem jam aggreditur, præ sunt gentes, nominibus variis distinctæ, cum qui supe- a versus Tanain incolunt universim Sarmatæ appellentur,

iique

iique utplurimum incertis sedibus per incultas solitudine sparsi vagentur.

V. 681. Σινδοὶ, Κιμμέριοί τε] *Sindos* hos inter Mæotica gentes recenset Strabo lib. 11, quos quidem Syndones voca Mela lib. 1. cap. 21, & eorum urbem Syndon in Ponti & Mæo tidis confinio nominat, quæ est Σινδικὴ Ptolemæi, in ipso per insulæ (de qua vide vers. 550) isthmo ab eo locata, & civita Sindica Plinii lib. 6. cap. 5. De Cimmeriis vero, quorum ve stigia quædam extant ab utroque latere Bosphori Cimmerii, a ipsis denominati, vide in vers. 168. Cimmerium quidem op pidum in ipso Bosphori ostio locant Plinius & Mela, locis mo do citatis; atque illud stadiis tantum 20 ab Achilleo distare Strabo testatur. Cimmerium etiam promontorium ad Mæo tidem, sed situ magis Orientali, à Ptolemæo nominatur.

V. 682. Κερκέτοι τ' Ὀρέται τε] A Mæotidis accolis ad Pon ticas gentes his adversas, ut ipse indicat, jam accedit; int quas primo loco *Cercetios* nominat, tanquam Occidentalem an gulum occupantes. Sed quanquam pleraque ex his gentibu Geographi fere omnes recenseant, in ordine tamen plurimu variatur. Cum auctore quidem nostro satis consentiunt Me lib. 1. cap. 21, Plinius lib. 2. cap. 5, & Artemidorus apu Strabonem lib. 11, Cercetios (qui Ptolemæo Cercitæ appe lantur, Plinio & Straboni Cercetæ) peninsulæ, in cujus isthm Sindi, vicinos statuentes, (quibus & proximos Toretas st tuit Plinius;) post hos ad Ortum Achæos, deinde Heni chos Colchidi vicinos. Ptolemæus tamen & Strabo Achæo primo loco ad Occasum ante Cercetas statuunt: qua in re eorum sententiam sequi qui Mithridatis res gestas script mandarunt, ut quibus ea loca optime cognita, profitetur Str bo, cuius judicio & nos subscribendum censemus. *Oretarum* nomen non alibi invenio, sed *Toretas* hic locat Plinius Cercet propinquos, in promontorio quodam quod & Toreticum no minat Ptolemæus, & Τορέτην ἄκρον Ποντικὸν à Stephano nom nantur. Eadem etiam gens esse videtur quos Toreatas no minat Mela, sed Mæoticæ, non Ponticæ, oræ incolas, quo etiam Mæoticis gentibus annumerat Strabo lib. 11; ut dubit ri possit an utrumque mare eorum fines attigerint, an à Mæo tide ad Pontum demigrarint. Extra dubium vero est, hic leger dum esse Κερκέτοι Τορέται τε, quamvis Eustathius Ὀρέται l gerit.

V. 683. Ἐν ᾧ ποτ' Ἀπὸ Ξανθοῖο] Achæorum horum originem (quam aliqui, teste Strabone, ab Iasonis expeditione rep tun

nt) Dionysius ab Achæis quibusdam, cum cæteris Græcis ad llum Trojanum profectis, & adversis ventis à reliqua classe paratis, & in regionem hanc actis, deducit. Videtur quidem, l nominis indicio, eos Græcæ originis fuisse, & antiquissimas quasdam colonias eo deductas, ut postea in peninsulam cinam, vide vers. 553: sed de modo & tempore quo deduæ fuerunt, deficiente ea in re historia, conjecturas alii alias : fabulis afferunt.

V. 684. νότοιό τε καὶ βορέαο] Commodior est lectio, quam margine notavit Hen. Stephanus, νότοιό τε καὶ ζεφύροιο, ut dicetur Achæos illos in regionem hanc Septentrionalem, & l Ortum respectu Trojæ nonnihil inclinantem, ventis illis latos, cum contrariis plane ventis in Græciam deferendi fuent. Quod si vulgata lectio retineatur, νότοιο ad Achæos hos, ίαν ad alios Græcos referendum; & intelligendum Achæos os Noto flante in Septentrionem abreptos, ab aliis separatos, ii, commodum tempus captantes, Boreæ flatu in patriam deti sunt.

V. 685. Ἀτρεΐδην βασιλῆι] Plures de rege hoc conjecturas fert Eustathius: maxime vero probabile nobis videtur Agamemnonem intelligi, qui Ἀτρεΐδης hic dicitur, sive tanquam ártia fortitudine præditus, sive quod à Marte genus duxisse atur; quod avus ejus Pelops Hippodamiam duxerit, cujus ter Oenomaus Martis filius fuisse perhibetur.

V. 687. Ἡνίοχοι, Ζύγιοί τε] Inter Achæos & Heniochos ges nominat Strabo lib. 11, & iis interfecti fuisse ex ipsius rbis videntur; rara autem illorum apud scriptores mentio. æc vero verba Πελασγοὶ & ἔκγονοι αἵης, vel potius Ἀχαιοὶ &, am enim scripturam, quam quædam exemplaria habent, ulgatæ præfero, quod Lacones fuerint Castor & Pollux, & reat Strabo, lib. 11, ab Iasonis expeditione εἰκόσιν Ἀχαιοὺς ἢ ποχίαν) tam ad Heniochos quam Zygios referenda sunt. os enim Græcæ originis fuisse volunt, atque inde dictos, iod à Castoris & Pollucis aurigis, qui in Argonautica expetione eo delati, orti essent; quos Amphistratum & Rhecam ocat Strabo, lib. 11, Amphitum & Telchium Plinius, lib. 6. p. 5, qui etiam Dioscuriadem ab iis conditam à quibusdam odi affirmat. Hæc etiam confirmat Eustathius, Characis ijusdam sententiam referens, quod Argonautæ non unica ive, sed classe ad Colchos navigarint. Probabile vero est omina hæc *feris* hisce *gentilius* (sic enim eas vocat Plinius) pro ia non fuisse, neque ab ipsis agnita, sed à Græcis imposita,

(qui

(qui & Sarmatas quosdam *Melanchlænos* & *Hamaxobios* voca runt, pro ipsis gentium nominibus ea usurpantes) quod in na vigiis quibusdam, teste Strabone, plerumque degerent i modum tecti clausis, quas καμάρας vocant Græci (vide i vers. 700) nomine illis cum tectis quibusdam curribus, simi lis plane formæ, communi, currus enim ejusmodi καμάρας vo cant Herodotus & Dion. Simili etiam modo navis à guberna tore, & currus ab auriga regitur; unde Seneca,

Tiphyn novam frænare docuisti ratem:

& Catullus Argo navem vocat

— *levi volitantem flamine currum.*

Et quod hi à Camerarum harum usu Ἡνίοχοι Græcis dicti fue rint, (ut Homerus nauclerum Ἡνίοχον νηὸς vocat) argumen tum hinc arripi potest, quod alios, præter hos, Heniochc juxta Trapezuntem describat Plinius, lib. 6. cap. 4, ubi & I milem Camerarum usum fuisse testatur Tacitus Hist. lib. 2 unde Plinius, *Multis nominibus Heniochorum gentes.* Cum ver καταχρηστικῶς, ratione apparentis cujusdam similitudinis, hc Heniochos, quasi *aurigas*, vocarint antiquiores Græci, hir posteris occasio data videtur fabulandi eos à Castorum aurig ortos.

V. 688. μετὰ χθόνα Τυνδαρίδαιον] Post Heniochorum regi nem, aut post Dioscuriadem, sic à Græcis dictam ἀπὸ τοῦ Διὸς κόρης, sic enim ipsi Castorem & Pollucem vocarunt, tanquai Iovis filios; eosdem vero Τυνδαρίδας appellarunt à Tynd reo matris Ledæ marito, sicut Hercules Amphitryoniad vulgo dictus. Probabile vero est Græcos Dioscuriadis nome huic urbi imposuisse in memoriam Argonauticæ expeditioni in qua cum reliquis heroibus οἱ Διόσκουροι ad Colchos profec feruntur, cum alio nomine olim appellata esset. Æam quide aliquando vocatam Stephanus testatur, quam tamen alii alil statuunt. Notare vero hic libet, quod à Strabone refertur, flu vios quosdam juxta Colchidem aurum cum arenis devolver (ut de Tago & Pactolo vulgo traditur) & incolas lanati ovium pellibus illud excipere; atque hinc fabulam de aure pelle confictam, & Græcos auri hujus fama permotos exped tionem Argonauticam suscepisse.

V. 689. μετὰ δὲς Αἰγύπτιον] Hoc ab Herodoto acceptum qui se hujus opinionis auctorem profitetur, eamque argumen tis quibusdam stabilire nititur; ut quod nigri sint Colchi, & capillos habeant crispos instar Ægyptiorum, quodque præpu tium circumcidant, & linificio celebres sint, lineisque vesti

menti

entis utantur Ægyptiorum more, qui inde *Linigeri* à poetis cantur, ut Ovid. Metam. lib. 1. Hanc quorundam opinionem esse refert etiam Strabo lib. 11, sed judicium suum non erponit: de eo docti judicent; equidem ἐπέχω.

V. 690. Καυκάσα ἔσχατα νήσου] *Prope Caucasum* verum, qui Colchide ad Caspium mare exporrigitur; pro quo Indicum ontem accepisse Alexandri comites Strabo lib. 11, aliique antur; unde & is postea Caucasus vulgo appellatus est, e in vers. 714.

V. 692. Κιρκαίης πεδίοιο] Colchidem, per quam fluit Phasis, uo Phasianis avibus nomen impositum, quod ibi frequenint) *Circæum solum* vocat, quod Circe feratur Æetæ Colrum regis soror fuisse, atque inde in Italiam demigrasse: am vocat Homerus Odyss. α'.

Αὐτικα δη νήϊν ὁλοόφρονα Αἰήταο.

ulas scil. suas de Circe Homerum finxisse in imitationem um quæ de Medea antea ferebantur, judicat Strabo lib. 11; Circen Medeæ (quæ Æetæ filia fuisse perhibetur) cognatam o fictam, quamvis Italia Circes sedes à Colchide adeo disit, ob utriusque veneficia & morum similitudinem. Dioo concinit Valerius Flaccus, Colchidem, aut ejus partem uam Argonautæ primo appulerunt, Circæum campum ans, Arg. lib. 5.

Inde viam, qua Circæi plaga proxima campi,
Corripiunt. —

V. 694. ἀπ' ἄρεω Ἀρμενίοιο] Phasidem fluvium ἐξ Ἀρμενίης ἀρχὰς ἔχειν testatur Strabo lib. 11; & quidem in Armeniis ntibus Apollonii Scholiastes, Eratosthenem auctorem ci. Proprium tamen montium nomen ab his non exprimiat si verum sit quod prodit Plinius, lib. 6. cap. 4, eum in schis oriri, hoc de Moschicis montibus accipiendum: neenim nomine Armenii montis particularis quispiam mons onysio notatur, sed quivis mons qui per Armeniam exit, aut ejus terminos contingit, modo Scydisses, modo chici montes, modo Abus aut Paryadres: vide vers. 773, 78.

V. 695. Τῆς δὴ] Phasidis scil. fluvii, cujus respectu, potius m Armenii montis (ad quem hæc verba refert Eustathius) dici mihi videntur, quod isthmus ille (improprie sic di-) Caspium mare ab Euxino dirimens, in quo Iberia & ania, ad Orientem & Boream sit, (ut hic dicitur) respePhasidis, sed ad Boream tantum respectu Armeniorum

mon-

montium (nisi Occiduam tantum eorum partem intelligas, ub Phasidis fontes) quum montes ii fere ab Euxino ad Caspium mare continuis jugis excurrant.

V. 697. ἐωσινὸν ἔθνος Ἰβήρων] Epitheton ἐωσινὸν addit, u Iberos hos ab Hispanis, quos Ἴβηρας etiam Græci vocant, di stinguat, quorum ἀπόικους hos fuisse hic affirmatur; quod & Varronem prodidisse innuit Plinius lib. 3. cap. 1, & diserte af firmat Strabo, lib. 1. Appianus tamen refert alios existimasse Iberos Asiaticos ab Europæis, alios contra hos ab illis dedu ctos, alios denique arbitratos neutram gentem ab altera ortam sed utramque regionem Ἰβηρίαν ὁμωνύμως tantum appellatam Atque hæc quidem sententia mihi præ cæteris placet, cui & Casaubonus favet, quod, teste eodem Appiano, οὐδὲν ἂν ὅμοιον ἢ γλῶσσα, *nulla morum esset aut linguæ inter eas gentes simi litudo.* In hanc etiam sententiam propendet Strabo lib. 11 nescio an sui oblitus, ubi dubitare videtur, an non Orientale hosce Ἴβηρας ὁμωνύμως τοῖς ἑσπερίοις καλέσιν, ἀπὸ τῶν ἐκατέρωθι χρυσείων, *An Hispanis cognomines hos non fecerint* Græci, utramqu regionem Ἰβηρίαν pariter vocantes, *propter aurifodinas quæ i utraque reperiuntur*, unde Orientalis hæc regio quasi pro alter Hispania iis habita. Eam quidem unam ex rationibus fuisse verisimile est, cur Hispani Indiæ nomen ad Americam tradu xerint, quod auro pariter ac India vera abundaret.

V. 699. Ἀνδεμίοισιν Ὑρκανίοισιν] Non hoc de ipsis Hyrcani intelligendum, qui ab Iberia longe remoti ad Orientem, inte Mediam & Margianam interjecti, sed de Albanis & aliis ipsi propinquis Hyrcanii maris accolis.

V. 700. Καὶ Καμαρειτάων] In Albaniæ parte aliqua *Camar tæ* hi quærendi videntur, ibi enim Dionysius manifesto eos sta tuit, cum eos in isthmo inter Euxinum & Caspium mare po Iberos describat, & quidem Caspio mari proximos, v. 706 totum vero spatium inter Iberiam & Caspium mare Albani sola occupet. Sed nulli ibi, aut in locis vicinis, Camaritæ Geographis describuntur, neque ullum satis manifestum exta nominis hujus vestigium; solummodo apud Casaubonum in notis ad Strabonem Marcellinum eorum meminisse invenio eosque sic vocatos à piraticarum quarundam navium usu, quas καμάρας vocant Græci, *Cameras* Latini, tam Casaubonus quam Eustathius testatur. Illorum quidem sententiæ de nominis ra tione acquiescendum puto, ut hi Græcis Καμαρῖται sic dicti fuerint, ut Pontica quædam gens Μοσχιωϊκοὶ, Sarmatæ qui dam Ἀμαξόβιοι iisdem appellati sunt. Non dissimulandum ta

mer

n aliam prorsus ab hac gentem esse Heniochos illos quo-
n *cameras* describunt Tacitus Hist. lib. 2. & Strabo, quo-
n alterum Eustathius, alterum Casaubonus auctorem ad-
cit de *cameris* à quibus *Camaritas* dictos censent. Illa Ponti-
gens fuit (de qua dixerat Dionysius vers. 687) ut ex ipsis
ctoribus constat; hi Caspii maris accolæ circa Albaniæ
m, ut modo probatum. Sed cum Heniochos plures circa
ntum, & quosdam à Ponticis diversos in Maris Caspii
, licet ab hac dissita, describat Plinius lib. 6. cap. 16; quid-
ommunis esse potuerit pluribus tam Euxini quam Caspii
ris accolis camerarum ejusmodi usus, ut inde plures
ites eidem vivendi generi assuetas *Heniochos* aut *Camaritas*
idem ob causam (altero nomine proprio, altero Meta-
orico) Græci appellarint? vide in vers. 687.

νὶ πόλε Βάκχον] In Albaniæ parte hos fuisse jam proba-
a: ab Albanis autem non alios deos quam Solem, Jovem,
Lunam, cultos affirmat Strabo lib. 11. Verisimile igitur
ecos patrios eorum ritus Bacchi cultum interpretatos
eoque finxisse eos Bacchum ex India redeuntem hospitio
episse, atque ita Bacchi ritus edoctos) quod eorum sa-
dotes, teste Strabone, *ἐνθουσιᾶσι*, & furore correpti in syl-
vagentur, Bacchantium more. Hoc tantum de Lunæ
rdotibus prodit Strabo; at ex ipso constat Græcos simi-
quosvis ritus cum Bacchicis confudisse, vide in vers. 570.
od si similia sacra etiam Solis sacerdotes peregerint, ea
iore merito Dionysiaca haberi poterant, Sol enim nomi-
Διονύσου ab ipsis Græcis colebatur, ut Macrobius & Dio-
us testantur, vide in vers. 940; sed tanquam vini au-
r, quod calore Solari uvæ maturentur.

l. 702. *Καὶ μετ' Ἀλωάων*] Bacchantes mulieres *Ἀλωὰς* dicun-
& Bacchus ipse *Ἀλωεύς*, à *ληνὸς torcular*, quo uvæ expri-
ntur, quod ut vini auctor Bacchus coleretur.

l. 703. *Ζώμασι καὶ νεβρίδεσσι*] Per *hinnulorum pelles*, quæ
ecis *νεβρίδες*, quibus Bacchantes induti, uti aliquando
therarum pellibus, cœlum (quod stellis variegatum est,
pelles istæ maculis) repræsentatum est, ex Diodori sen-
tia, qui Solem Bacchi nomine cultum arbitratur: Potuit
ingulum, meo judicio, ad Zodiacum repræsentandum
iberi.

l. 704. *Εὐοῖ Βάκχε*] Vide in vers. 572.

l. 707. *Ῥεῖα δέ τοι καὶ τῷδε*] Caspii maris *πελαγήσαν* hic
ressurus, præfatur se ea loca nunquam adiisse, sed men-

te sola contemplatum, hæc Hesiodi imitatus, ut notat Eustathius,

— λέξω
Οὔτε τι ναυτιλίης σοφισμάτων, οὐδέ τι νηῶν.

Strabo quidem, quamvis ab Armenia ad Italiam Occidentem versus, ad Æthiopiæ vero fines Meridiem versus, iter fecerit, pauca tamen se scribere affirmat quæ ipse viderit præ iis quæ ab aliis acceperit; & concludit τῶν ἀκοῶν πρὸς ὄψιν μὲν ἐνδεεστέρων πολὺ πρέπειν δέ, *auditum ad scientiam comparandam longe plus valere quam visum*, quod licet certiora sint quæ oculis percepimus, pauca tamen sint quæ sic sciri possint, ut verba ejus à Casaubono explicantur. Geographia quidem nemini scribenda esset, sed tantum Chorographia aut Topographia, si neminem, nisi quæ ipse vidisset, scriptis mandare oporteret.

V. 713. εὐρεῖν] Ἐρεείνω, ab ἔρος derivatum, proprie significat *interrogo*; hic vero traducitur ad significandum *scrutor*, seu *investigo*, ut apud Homerum Odyss. μ'.

— πόρες ἄλλος ἐξερεείνων.

V. 714. Καυκασίας κνημῖδας Ἐρυθραίων Ἀριλωῶν] Ita hunc versum in antiquis exemplaribus scriptum inveniri ex Eustathio constat: ipse autem copulam interponi voluit, ut legeretur Ἐρυθραίων τ' Ἀριλωῶν, & de diversis montibus, aliis Caucasiis, aliis Arianorum, intelligeretur. Sed Ariana ipsa sita sub radicibus Caucasi vulgo à Græcis vocati (inde fortasse quod incolæ eum Graucasum vocarent, tanquam nivibus candidum, ut Plinius lib. 6. cap. 17 & Solinus testantur quem Macedones pro Caucaso vero accepisse, Παραπάμισον τὸ ὄρος κεκλῆσθαι Καύκασον, refert Arrianus, quod & Plinius & Strabo testantur. Imas hujus partes Metaphorice hic κνημῖδας, ut alibi πόδας, vocat Dionysius. Cum vero Indicus hic mons supra Arianam situs, cujus pars Paropamisis regio vulgo apud auctores, ipsumque Dionysium vers. 1091, Caucasus appelletur, nullum mihi dubium restat quin lectio antiqua Eustathianæ præferenda sit. Sed cur Arianos Ἐρυθραίους vocat? Non à colore certe, (quod sensisse videtur Henr. Stephanus, dum *rubeos Arianos* hic reddit;) sed quod *Erythræum mare* eorum fines pertingerent. Arianam scil. late sumunt veterum plurimi, non tantum Ariorum regionem stricte sumptam, verum & alias vicinas regiones sub eo nomine complectentes. Ita testatur Plinius, lib. 6. cap. 20, quosdam Arios stricte sumptos, Gedrosos, Arachotas, & Paropamisadas

as ſub communi Ariorum nomine comprehendere, licet eos omnes Indiæ adjiciant: de India enim loquutus, *rique*, inquit, *ab Occidente non Indo amne determinant, ſed ad- unt quatuor ſatrapias, Gedroſos, Arachotas, Arios, Paropamiſa- quæ omnia Ariorum eſſe aliis placet.* Poſteriorem hanc ſen- tiam Strabo, lib. 15, amplectitur, qui ab Auſtro & Sep- trione eodem mari & iiſdem montibus Arianam termi- i affirmat quibus India finitur; quæ & Eratoſthenis ſen- tia eſt, eodem teſte, qui Arianam terminat ἐπὶ μὲν τὰ πρὸς τὸν Ἰνδὸν, πρὸς νότον δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τὸν παροπαμισὸν καὶ τοῖς ἐξῆς ὄρεσι: *Ab Orientali latere Indo fluvio, ad idiem mari magno, ad Septentrionem Paropamiſo & montibus : continuis.* Hujus ſententiam Dionyſium etiam ipſum ui ex verſ. 1098 conſtat: & ex iſto ejus loco hauſiſſe vi- ur quæ hic habet, Arianam ſcil. & ſub Caucaſo vulgo to, Paropamiſo ſcilicet, jacere, & ad Erythræum mare per- gere; non de Perſico ſinu hoc intelligendo (ut Salmaſius erpretatur, Plin. exerc. pag. 739) cum inter ipſum & A- nam Carmania interjecta ſit, ſed de *magno mari*, ut vocat ratoſthenes, *Oceano* ſcil. *Meridiano*, quem Gedroſia Aria- pars attingit, quem quidem Ἐρυθρᾶν, ſeu *Rubrum* mare, onyſius & alii, ab Æthiopia ad Indiam uſque & Tapro- nen inſulam nominant, vide verſ. 597.

V. 715. Ἀλλά με Μουσάων] Affirmat Muſarum mentem ſeu ellectum, hoc eſt ſcientiam Geographicam (quam ipſe non egrinationibus, ſed literarum ſtudio, conſequutus eſt) um ad locorum longe diſſitorum cognitionem perduxiſ- ideoque literas, quas Muſas poetico more vocat, præ- iis celebrat, (Mathematicas præſertim diſciplinas, qua- n partes ſunt Geographia & Aſtronomia) quod iis maria terras ſine peregrinatione metiri poſſumus, & ſiderum leſtium curſus cognoſcere. Conformia ſunt his quæ de chyta Tarentino habet Horatius;

Te maris ac terræ numeroque carentis arenæ
Menſorem cohibent, Archyta,
Pulveris exigui prope litus parva Matinum
Munera; nec quicquam tibi prodeſt
Aërias tentaſſe domos, animoque rotundum
Percurriſſe polum.

iod ad Muſarum nomen ſpectat, ſcientias & artes libera- poetæ eo nomine notant: Μοῦσα ἡ γνῶσις ἀπὸ τοῦ μῶ, Sui- teſte, qui & verbum μάω, μῶ, notat valere ζητῶ, *quæro*, ſeu

studiose exploro; & alibi, μῶσθαι τὸ πολυπραγμονεῖν ἀντὶ τοῦ ζητεῖν παρὰ Λάκωσι. Ita Μῶσα, & Dorice Μῶσα, valebit μάσσα, μάσα, quasi *curiose inquirens*, quod solerti mentis indagine (ut ipse testatur) artes liberales inveniantur & excolantur. Vossius tamen ab Hebræo מוּסָר *mosar*, quod artem & disciplinam notat, Doricum nomen Μῶσα, probabiliter deduxit, si à lingua peregrina ejus originem deducere conveniat. Musas (quas deas finxerunt, ut sapientiam nomine Minervæ, & eloquentiam nomine Mercurii coluerunt) novem numero fecerunt; sive solum *ob artium & scientiarum varietatem* (διότι πολὺ τὸ ποικίλον ἔχει τε μαθήματα καὶ παιδεύματα Suidas) ut numerus certus pro incerto ponatur, sive quo tot numero artes liberales illis occurrerent qui eum Musarum numerum finxerunt. Tandem eas Jovis & Mnemosynes, hoc est *Memoriæ*, filias fuisse fabulati sunt: mystice innuentes, summi dei beneficio, qui sapientiæ fons est, hominum mentes illuminari ad scientias percipiendas; memoriam vero artium thesaurum & promptuarium esse, & ex observationibus memoria conservatis artes & scientias tandem formari.

V. 718. Ἀλλ' εἴη τοι σχῆμα] Videri possit non hic affirmare rotundam esse Caspii maris figuram, (quam ejus sententiam esse Eustathius arbitratur) sed ὑποθετικῶς tantum loqui, ut qui longitudinem ejus ex scriptis acceperat, atque inde hoc colligit, εἰη τὸ σχῆμα στρογγύλον, *sit forma rotunda*, vel *supponatur rotundam ejus formam esse*, (nisi quod sinus habeat subinde excurrentes) & tantus erit ejus ambitus, ut trimestri spatio ejus περίπλουν vix absolvere possis. Fateor tamen Eustathii sententiam non prorsus improbari posse, cum alibi apud Dionysium, ut vers. 627, Optativus modus Indicativo sensu æquipolleat. Sed quod ad veram figuram, ea quodammodo ovalis est, aut fundæ instar, ut vere hic affirmat Eustathius; multo enim longius ab Occidente ad Orientem quam à Septentrione ad Meridiem exporrigitur; adeo ut affirmet Agrippa à Plinio citatus, lib. 6. cap. 13, *in longitudinem* 490 *M. Pass. in latitudinem* tantum 290 *M. Pass. patere* sed utraque mensura justo minor est, si recentiorum tabulis fides. Circuitum quod attinet, Eratosthenes ejus περίπλουν tradidit, Strabone & Plinio testibus, & circuitus summam ex ejus sententia efficere 1575 M. Pass. colligit Plinius; cui & Artemidorum quodammodo consentire affirmat, nam tantum 25 M. Pass. detrahit. Is si verus sit circuitus, tempo-

ris

plus justo ejus Periplo tribuit Dionysius, trimestri enim vigatione vix 23 M. Pass. singulis diebus conficerentur. d τὸ πόρρω δυσέλεγκτον, ut vere alia de re Strabo, neque in nginquis hisce judicare facile est quis gravius erret. Utrine certe vitium, alterum in excessu, alterum in defectu. nge majorem quidem ejus circuitum faciunt tum Ptoleeus tum recentiores quam ipse Eratosthenes, (quamvis ils dimensio illam Agrippæ excedat, quæ proculdubio nge vero minor est) & Eratosthenes loqui potest de circumnavigatione κατὰ τὸν κύκλον πρόοδον, Dionysius vero de ea am faceret quispiam κατακολπίζων, *litus legens*, & *in sinlos sinus deflectens*; atque etiam de navigiis minus commos, qualia fortasse ibi in usu erant, navigandi enim impeos esse Caspii maris accolas ex Strabone constat.

V. 722. προχοῆς ἐπιμίσγεται Ὠκεανοῖο] Hunc Strabonis & terum plurimorum errorem deteximus in iis quæ ad vers. annotata.

V. 724. Φύει δὲ κρύσταλλον] De *Crystallo* vide vers. 781. Præntissimum autem crystallum Scythiam edere affirmat Sonus, cujus magnam quidem partem Caspium mare alluit, de vers. 728; ut de eodem loco utrumque auctorem loqui risimile sit.

ἴδοι' ἠερόεσσαν ἴασπιν] De variis iaspidis generibus consutur Plinius, lib. 37. cap. 8, & 9. Tria autem genera nomiat Dionysius; ὑδατόεσσαν vers. 782, viridem vers. 1120, & uam hic ἠερόεσσαν vocat, quod aeris colorem referat, seu *li cærula templa*, ut poetæ loquuntur. Eam Plinius, fere t auctor noster, *aerizusam* vocat, & apud Caspios pariter asci affirmat: *Ferunt*, inquit, *Persæ aeri similem, ob id vocar aerizusa; talis & Caspia.* Idem paulo post speciem unam ffirmat apud Græcos *vocari Boream, cœlo Autumnali matutio similem, & hæc*, inquit, *erit illa quæ vocatur aerizusa.* Hæc ea st, ex doctissimi Salmasii sententia, quæ vulgo Turcica seu Turchesia appellatur, quæ cæruleo est colore, qualem ἐξαετοειδῆ Græci vocant; Κυανὸς εἰδὲ & χεφμάλ & ἐξαετοειδὲς, Hesych. *Cæruleus, coloris species cœli colorem referens.*

V. 725. Ἐχθρὴν Ἐμπέσοισι] Iaspin ἀλεξίκακον habitam, quod hic affirmat Dionysius, Plinius etiam loco citato testatur; *Totus*, inquit, *Oriens eam pro amuletis traditur gestare*: quod quidem Dioscorides de omni ejus specie affirmat, Λέγονται δὲ πάντες εἶναι φυλακτήρια σφέατα, *Dicuntur omnes amuletorum vim habere si corpori alligentur*; licet de una tantum specie

hoc tradat Plinius. Gemmam vero hanc gestatam vim δίωξιν, ut ad morbos & alia mala averruncanda, ita peculiariter adversus spectra, habere creditum fuit, ut hic à Dionysio affirmatur; quod etiam testatur Epiphanius, scribens ἀπὸ τῆς φαντασίας, *medelam esse adversus spectra.* Quod ad Empusæ nomen attinet, eam ferebatur spectrum quoddam terribile fuisse ab Hecate immissum, & se in varias formas subinde mutans, ut apud Aristophanem in Ranis videre est. Ἔμπουσαν vero dictam volunt, quasi ἐνὶ ποδὶ βαδίζουσαν, *quod* cum propria forma appareret, *uno tantum pede* vivo *incederet diceretur*, (quem asininum fuisse fingebant) cum alter pes æreus esset, ut, præter Eustathium, Suidas testatur. Anilis certe hæc fabula, quod ad formam istam attinet; licet φαντάσματα δαιμονιώδη (quale Empusa à Suida habetur) nulla comparere, sed fatuorum tantum terriculamenta esse, nequaquam statuendum arbitrer: sed amuletorum usum ad hæc & similia mala arcenda, ut quæ magicæ vanitatis sint; merito perstringit Plinius.

V. 727. πλευρὰς ζεφυρίης & ἐπὶ βορέαν] *Ab Occidentali Caspii maris latere*, (ubi sinus est qui proprie Caspius dicitur, ut ab Orientali latere Scythicus, à Meridionali Hyrcanus, teste Mela lib. 3. cap. 5.) *sed ab illa ejusdem lateris parte qua maxime ad Eoream & Scythiam vergit.*

V. 728. Πρῶτοι μὲν Σκύθαι εἰσὶν] Pars eorum qui Scythiam proprie dictam incolunt. Scythia enim alias late sumitur, & sic totum Septentrionalem mundi tractum amplectitur, atque ejus pars Sarmatia habetur tam Europæa quam Asiatica, ut in vers. 304 notatum; alias stricte & proprie, & sic ab Occidente Sarmatia Asiatica terminatur juxta Rha fluvium, à Meridie Caspio mari, vide Ptol. lib. 6. cap. 14, & quicquid terrarum inde ad Septentrionem & Ortum æstivum jacet complectitur. In hujus parte Occidentalissima juxta Rha fluvium sunt Scythæ hi, quos hic nominat Dionysius, qui exiguam tantum Scythiæ partem ab hoc latere cognovisse videtur.

Κεκλίαται δ' ἐπὶ] Communis hic error Dionysio cum antiquorum plurimis fuit, qui Oceanum Borealem, seu Scythicum, Caspio mari vicinum putabant; qui tamen, ubicunque tandem sit, (neque enim hoc adhuc compertum) à Caspio mari certe longissime abest: ideoque Ptolemæus, his dissentiens, Scythiam tunc cognitam à Septentrione non Scythico Oceano, (neque enim ullum agnoscit) sed terra incognita terminat.

V. 729.

V. 729. ἀνὰ στόμα Κασπίδος ἅλμυρος] Rha fluvium, ubi in Caspium mare influit, pro faucibus Caspii maris ex Oceano exeuntibus veteres accepisse videntur; vide in vers. 49: Rha quidem ab Occidentali Caspii maris latere, sed Borealissima ejusdem lateris parte, influit, ubi πρόπυλον hujus maris Europam exordiri velle affirmat Dionysius vers. 727.

V. 730. Οὐῖνοι δ' ἐξείης] *Vnnos* hos ex situ manifestum est Vdinos à Plinio appellari, lib. 6. cap. 13, quos infra fauces Caspii maris, inter ipsas & Albanos, locat (ubi & Οὔδαι, & Οὐδὼν fluvius à Ptolemæo memorantur:) *Mucronem*, inquit, *ipsum faucium tenent Vdini Scytharum populus, deinde per oram Albani.* Ubi Scythicum populum hunc fuisse è Plinio notandum, uti & aliæ è gentibus infra recensitis Scythici generis habentur; quamvis eas à Scythis hic distinguat Dionysius, quod in Scythia proprie dicta non degerent, cujus terminus Occidentalis fuit Rha fluvius pro Caspii maris faucibus acceptus. *Vnni* hi modo Οὐννῖοι, modo Οὐῖνοι, à Strabone, lib. 11, nominantur, ut habent pleraque exemplaria; quod tamen nomen altero in loco corruptū esse necesse est: & cum tradat Strabo Eratosthenem eos inter Scythas & Caspios locare, Albanos vero inter Caspios & Cadusios, quæ ipsissima est Dionysii nostri methodus, extra dubium est Dionysium hæc, ut pleraque alia, ex Eratosthene hausisse, & proinde apud ipsum, & Strabonem Eratosthenis sententiam recitantem, gentis hujus nomen eodem modo legendum. At obstat metri ratio ne hic Οὔννοι, aut Οὐῖνοι, legatur: quidni igitur statuamus ibi etiam Οὔννοι scribendum, cum Οὔννους gentem fuisse Scythicam, olim Babyloniis tributariam, è Simocati cujusdam Orbis Historia tradat Eustathius, eamq; memorabilem gentem fuisse ab aliis fide dignis prodi affirmet? Horum posteri Unni, seu Hunni, illi fuisse videntur, qui, cum magnam Europæ partem incursionibus vexassent, in Pannonia tandem consederunt, quæ deinceps Ungaria appellata est, quos quidem Scythas fuisse memorant Historici. Οὐῆνοι Οὔγγαροι, Suidas. Si quis tamen Unnos, seu Hunnos, illos Χυνοὺς fuisse statuat, quos in Sarmatia Europæa statuit Ptolemæus, quum ii longe viciniores fuerint regionibus illis quas Hunni postea infestarunt, cum eo non contendam.

ἐπὶ δ' αὖτις Κάσπιοι ἄνδρες, Ἀλβανοί τ' ἐπὶ πᾶσιν] *Albanos* post *Caspios*, quasi iis Australiores, statuit, Eratosthenem sequutus, qui eundem situm iis tribuit, ut modo è Strabone notatum; cui consentit etiam Mela lib. 1. cap. 2, & lib. 3. c. 5.

Contraria tamen est Ptolemæi sententia, qui Caspios inte Albanos & Caduſios, in Mediæ parte Occidentali, conſtituit, ubi & Caspius mons, qui Tauri pars est, ab eo memoratur. Plinius vero & Solinus inde ad Ortum Caspiorun terminos usque ad Caspias Portas producunt, quod scil. Caspiis vicinis eas denominatas censerent. Ita Plinius, l. 6 cap. 15, *Egressos portis excipit protinus gens Caspia*: manifesto tamen errore, dum unam gentem Caspiam per tantum spatium exporrigit; & unum illud ἄπειρον alia, ut fieri solet, sequuntur. Inde enim non modo Tapyros & Derbiccas, quibus varium situm tribuit Ptolemæus, verum & Anariacas Gelas & Caduſios, (quos pro iisdem habet) Matianos, & alias gentes, quas in Media Ptolemæus & alii statuunt, ac Ortum à Caspiis portis locat, ut verum eorum locum vacuum relinquat à Caspiis solis occupandum. Tolerabilius sane fuisset, si omnes istas gentes proprio loco statuens communiter Caspias, quasi Caspii maris accolas, appellasset, ut Ponti accolæ Ponticæ gentes vocatæ. Difficilius vero est judicare an verior sit Ptolemæi sententia, an Dionysii & cæterorum qui juxta Caucasum Caspios locant: validiora tamen argumenta pro horum sententia militare videntur, si quæratur ubi antiqui fuerint Caspii, à quibus Caspium mare nomen accepit. *Caucasum* enim, qui à Boreali Albaniæ parte est, *Caspium ab incolis vocari affirmat Eratosthenes* apud Strabonem, lib. 11, eumque nomen illud ab accolis Caspiis consequutum Strabo arbitratur; Φησὶ δ' Ἐρατοσθένης ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων καλεῖσθαι Κάσπιον τὸν Καύκασον, ἕως ἀπὸ τῶν Κασπίων παρωνομάσθαι. Sic Seneca in Thyeste Caspios montes juxta Sarmatiam statuit,

Aut qui Caspia fortibus
Recludunt juga Sarmatis.

Atque ipse Strabo Caspiorum sedem olim ibi fuisse affirmat, & ab iis mare Caspium denominatum, licet eorum nomen ante ipsius ætatem extinctum fuerit; Ἔστι δὲ τῆς Ἀλβανίας χώρας καὶ ἡ Κασπιανὴ τῷ Κασπίῳ ἔθνει ἐπώνυμος, ἔθος καὶ ἡ θάλαττα, ἀφανὲς ὄνομα νυνί: *Ad Albaniam etiam pertinet Caspiana, à Caspia gente nomen sortita, unde & mari appellatio: ea gens jam disparuit.* Huc accedit quod multi Caucasias portas Caspias vocarint, teste Plinio, lib. 6. cap. 13, & inter cæteros ii qui in vicina Armenia sub Corbulone res gessere, quos etiam sequitur Tacitus Hist. lib. 1. & Annal. lib. 6: nec mirum, siquidem audire poterant Caucasum ipsum ab incolis Caspium

vocari,

ocari, imo & eam Caſpiorum veterum ſedem fuiſſe, un-
e Portas illas *Caſpiorum clauſtra* Tacitus vocat; licet illos
rroris arguat Plinius, quod alibi Portas Caſpias plurimo-
im conſenſus ſtatuat, *Caucaſiæ*, inquit, *Portæ magno errore*
multis Caſpiæ dictæ Verum ut à veteribus hiſce Caſpiis pro-
abile eſt mare Caſpium denominatum fuiſſe, ut ſtatuit
trabo; ita viciſſim à Caſpio mari Caſpium poſtea dictum
idetur Tauri montis brachium inter Armeniam & Mediam
erſus Caſpium mare excurrens: atque inde Caſpiana Me-
iæ regio monti illi ſubjecta, ubi Caſpios ſuos habet Ptole-
æus, à recentioribus vocata videtur. Caſpiæ etiam *Portæ*
ommuniter appellatæ, de quibus vide verſ. 1035, non à
aſpiis (à quibus longe abſunt, ſive Caſpios Eratoſthenis
ve Ptolemæi intelligas) nomen ſortitæ ſunt, ſed quod per
as è Parthia & Perſidis parte ad Caſpium mare tranſitus ſit.
oc autem nomine eos reprehendere potuit Plinius qui
aucaſias Portas Caſpias appellarunt, quod inde nomi-
im confuſio orta, cum uſus jampridem obtinuiſſet ut Por-
e quæ inter Mediam & Parthiam ſunt Caſpiæ dicerentur:
uanquam, ſi nominis rationem ſpectes, Portæ Caucaſiæ
on minus proprie Caſpiæ dici potuerint, quam eæ ipſæ
uæ Caſpiæ vulgo appellantur.

V. 732. Καδούσιοι, ἀγχὶ δὲ Μάρδοι] Eodem ordine gentes
æ cum proxime ſequentibus ab Eratoſthene recenſentur
ud Strabonem lib. 11; interpoſitis tamen Anariacis inter
aduſios & Mardos, qui hic omittuntur, fortaſſe quod vox
ntumax metri legibus repugnet. Eadem etiam Ptolemæi
ntentia eſt, qui tam Caduſios Caſpiis proximos quam A-
ariacas, (quos ipſe Amariacas vocat) & poſt hos Mardos,
Mediæ Boreali parte locat. Et de Caduſiorum ſitu apud
eroſque auctores ſatis convenit. Eos montana incolere, &
ρεία λυπρὰ, cum auctore noſtro teſtatur Strabo. *Gelas à*
æcis Caduſios dictos affirmat Plinius: ſed ut in ſitu quo is
lus eos ſtatuit, ita & in hoc falli videtur, cum tanquam
verſas gentes eos deſcribant Strabo & Ptolemæus. Mardos
regione Hyrcaniæ proxima, præter auctores modo cita-
os, ſtatuunt Ptolemæus, Curtius, & Strabo, quod auctoris
oſtri methodo conſentaneum eſt. Plinii vero auctoritatem
on moramur, qui, lib. 6. cap. 17, Mardorum gentem feram
montana regione inter Margianam & Bactrianam ſtatuit;
nde error is ortus modo detectus ubi de Caſpiis actum.
Mardos eoſdem vocari teſtatur Strabo, & eo quidem nomi-

ne à

ne à Mela, & frequentissime ab ipso Strabone appellantur; sicut iidem modo Πάρνοι, modo Ἄπαρνοι, ab eodem nuncupantur. Habet & alibi Mardos Ptolemæus, ut mox dicetur.

V. 733. Ὑρκάνιοι, Τάπυροί τ'] *Hyrcania* cum nobilis regio fuerit, & fertilitate eximia celebrata, de qua vide Strab. lib. 11, de ejus situ minime dubitatur; constat enim eam inter Mediam & Margianam ad mare cognomine sitam. Tapyros quod attinet (neque enim admitti potest altera lectio, quæ sic habet, Ὑρκάνιοί τ' Ἄπυροί τ', obstat enim aliorum scriptorum auctoritas, qui nusquam Ἄπυρος, sed Τάπυρος, appellant) eos Hyrcaniæ propinquos faciunt Curtius & Plinius, quamvis de accurato eorum situ nihil ex illis colligi possit. Sed, si recto ordine hic progrediatur Dionysius, eos Hyrcaniæ Orientaliores, & proinde in Margiana esse oportet, ubi Τάπυρος quosdam locat Ptolemæus; atque eo fere situ eos locat Eratosthenes, teste Strabone, affirmans μεταξὺ Ὑρκανῶν καὶ Ἀρείων Τάπυρος οἰκεῖν, *inter Hyrcanos & Arios Tapyros habitare*: manifestius vero consentit ipse Strabo, dum μεταξὺ Δερβίκων τινὲς καὶ Ὑρκανῶν eosdem constituit. Alibi tamen Ταπύρας habet Ptolemæus in Media sc. & Tapuræos cum Tapuris montibus in ipsa Scythia; quæ proculdubio non prorsus diversæ gentes fuerunt uti nec Δέρβικες, seu Δερβίσιοι, quos in Media habet, & Δερβίκαι quos in Margiana; nec Amariacæ in Media, nec Tochari & Chomari in Bactriana, ab Ariacis, Tachoris, & Comaris, quos in Scythia statuit, diversi prorsus generis fuisse censendi. Fortasse feræ hæ gentes vagæ fuere, & è loco in locum subinde demigrarunt, alienum solum coloniis suis occupantes, quod de Scythicis gentibus (quales pleræque ex his fuerunt) testatur Strabo lib. 11, ut certum est Massagetas Margianam habitantes Scythicorum, & probabile est Mardos illos quos in Armenia statuit Ptolemæus Medicorum ἄποικες fuisse. Verisimillimum tamen est Ptolemæum diversas diversorum hominum sententias in quibusdam ex his miscuisse; nam cum diversos ejusdem gentis situs apud varios scriptores inveniret, nonnunquam & nomina non eodem prorsus modo exarata, nec sat sciret quid eligendum esset, utramque opinionem aliquando confudisse videtur, (ut de eo alibi notatum) & duas gentes ex una fecisse.

V. 734. Μάρδ@ρ, Δερβικίαν τε] Nullum his in locis *Mardum* fluvium apud alios scriptores invenio; alius enim est Ptolemæi Mardus per Mediam fluens. Videtur autem Mar-

gus

is hic intelligi, qui in Margiana regione, ab ipso nomina-
, à Ptolemæo statuitur, ita tamen ut Bactrianæ fines fere
ttingat; cujus etiam meminit Plinius, lib. 6. cap. 16, An-
ochiam Margianæ urbem interfluere affirmans. Iuxta hu-
is fluvii cum Oxo confluxum Derbiccas statuit Ptolemæus,
im Plinio consentiens, qui *Derbices* memorat, *quorum me-
os fines secat Oxus amnis*, prope ostia scil. ubi Margus cum
o miscetur, & mox ipse in Hyrcanum mare se exonerat.
erbicas etiam, cum Plinio, hos nominat Mela, qui & Δέρ-
κες sunt Straboni: videtur igitur hic scribendum esse Μάρ-
γους Δερβικίαν τε: nisi Dialecti tantum variæ sint Μάργος &
άργος, (γ enim & δ sæpe invicem mutantur, ut γνίφος,
όφος, γῆ, Dorice δᾶ, *modius*, Hetrusce *moggio*) cum aliam
hac *Margianam*, & *Margasos* populum, ad *Mardum* fluvium
Media habeat Ptolemæus.

Βάκτρων] *Bactros* hos etiam vocat Plinius, lib. 6. cap. 16,
urtius Bactrianos, (ut & Caspianos quos alii Caspios) cæ-
ri plerique Bactrios.

V. 737. κνημοῖς ὑπὸ Παρνασσοῦ] Sub Paropamiso monte,
e quo vide in vers. 1097, ut de voce κνημοῖς in vers. 714.
lons is Australis est Bactrianæ terminus, qui quidem ple-
sque Παροπαμισούς, Ptolemæo vero Παροπανισούς dicitur, un-
e per Syncopen fit Παροπνισούς, vide vers. 1097, & iterata
yncope Παρνισσός. Παρνασσοῦ enim hic legendum esse potius
uam Παρνασσοῦ Salmasio libens assentior; præcipue quod
ter varias lectiones illud habeatur vers. 1097: nec ratio
ddi possit cur ι in ν mutetur, unde ἐμωνυμία oriretur in-
r hujus montis & Parnassi Phocici nomen Ionum more
riptum, nisi tam hoc quam illo loco Παροπανισσοῦ aut Παρο-
σσοῦ legendum sit; quam scripturam, inter alias, utroque
co exstare Eustathius testatur.

V. 739. πέρην κελάδοντος Ἀξίου] Κελάδοντος pro κελαδόντος
c ponitur, per Metaplasmum Conjugationis, Homerico
ore. Quis vero non videt fluvium hunc longe diffitum esse
o insigni illo Armeniæ Araxe qui Artaxata præterfluit, ab
mnibus fere Geographis memorato, (ut mirari subeat Eu-
athii ἀξιοπιστίαν, qui differentiam illam non percipit) uti
iam ab illo quem Persepolin præterfluere affirmant Strabo
Curtius, qui Ptolemæi Rhogomanes esse videtur? E
robatioribus Geographis vix quisquam Araxem aliquem
hoc tractu describit: ab Aristotele tamen, Meteor. lib. 1.
p. 13, dicuntur ὁ Βάκτρος, καὶ ὁ Ὑδάσπης, καὶ ὁ Ἀξίης è

Paro-

Paropaniso monte fluere. Araxen etiam quendam in Massagetarum finibus à quibusdam nominari refert Strabo lib. 11; & Herodotus quidem, cum auctore nostro, Massagetas trans Araxen fluvium statuit è regione Issedonum, qui & Araxen Scythiam à Bactriana disterminare affirmat. Videntur igitur hi Araxis nomine Iaxarten intelligere, tum quod ultra Iaxarten versus Issedones Massagetæ à Ptolemæo locantur quos ultra Araxen Herodotus statuit, tum quod affirmat Aristoteles Tanain ab Araxe illo ἀποῤῥέεσθαι, & in Mæotiden influere, inde deceptus, quod Iaxarten Macedones eunden cum Tanai esse putarint, teste Plinio, lib. 6, cap. 16; quo in errore Curtius & alii versantur. Iaxarten etiam Orexarten nominat Plutarchus in vita Alexandri Magni, & Araxaten Ammianus, quæ ad Araxis nomen proxime accedunt. Ex Herodoto igitur Araxis nomen accepisse videtur Dionysius & Massagetas ultra eum sitos esse; cum vero Iaxartæ nomen apud alios scriptores invenerit, & Sacas ejus accolas fuisse diversa ista nomina pro diversis fluviis accepit. Ex methodo quidem videtur eum Araxen hunc in Bactriana constituere Oxo Occidentaliorem, ut intelligere possit Bactrum fluvium à Curtio, Plinio, & Solino nominatum, Bactra urbem praterfluentem, sicut Araxem fluvium Bactrum olim appellatum refert Plutarchus, lib. de flum.; quod certe de hoc Araxe intelligendum, cujus nomen cum ab Iaxarte corruptum sit Dionysius fluvium ipsum cum Massagetis accolis in alienum locum transtulit, alios Græcos, à quibus & Plutarchus ille habuit, proculdubio sequutus.

V. 740. Μασσαγέτην τοίσιν] Gentem hanc Scythicam, Cyri regis cæde nobilitatam, ultra Iaxarten fluvium, & Sacas vicinam, statuit Ptolemæus, ut & Plinius lib. 6. cap. 17, & Strabo lib. 11. Alios vero Massagetas in Margiana statuit Ptolemæus, horum proculdubio ἀποίκους. In Australi autem Bactrianæ parte hos statuit Dionysius, Eratosthenem sequutus, (qui affirmat Μασσαγέτας τοῖς Βακτρίοις παρῳκισθαι πρὸς Ὦξον, *Massagetas juxta Bactrios sitos ad Oxum*, teste Strabone lib. 11.) cum Chorasmios illis Borealiores faciat, ut hos Paropamiso vicinos facere videatur.

ἰοτῆρες ὀϊστῶν] *Sagittarii*: ἰοτῆρες autem dicuntur à ἰόω *trahere*, sicut hodie Itali *tirare*, quod est *trahere*, & Galli *tirer*, de jactu sagittarum usurpant, quod attracta chorda, sagitta emittatur.

V. 741. Ἀνέρες εἰς] Vide in vers. 600.

V. 745. Αἵμαπ μίσγοντες] Scythas plerosque νομαδικῶς vi-re, terram scil. non colentes, sed armenta & greges pa-lentes, testantur Strabo, & Justinus lib. 2, qui etiam *lacte* *melle* eos νέσει affirmat; unde Scythæ ab Homero Γλακτο-φάγοι vocantur. Equinum etiam sanguinem potare feruntur, m alii Scythæ, tum Massagetæ hi: unde Silius de Conca-is Hispaniæ populo,

Et qui, Massageten monstrans feritate parentem,
Cornipedis fusa satiaris, Concane, vena.

uctori vero nostro plane concinit Seneca in Oedip.

Lactea Massagetes qui pocula sanguine miscet.

V. 746. ἀφ' ὑψηλοῦ Χωρασμοί] Horum apud veteres pas-n mentio extat: Chorasmenos autem vocat Arrianus, Χω-σμιανούς Strabo, nisi corrupta sint exemplaria, quod Ca-ubonus opinatur. Inter Bactrianam autem & Sogdianam horasmios statuit Ptolemæus, ad Oxum fluvium; quod m situ satis convenit qui hic à Dionysio iis tribuitur.

V. 747. Σογδιὰς, ἧς διὰ μέσου] Oxum fluvium (qui cur ὑς dicatur vide in vers. 298.) medium terminum inter Ba-ianam & Sogdianam, ut Iaxarten inter hanc & Sacas, sta-it Eratosthenes, teste Strabone lib. 11, affirmans διέργειν ἄκας μὲν τὴν Σογδιανὴν τὸν Ἰαξάρτην, Σογδιανὸς δὲ τὴν Βακτριανὴν Ὄξον, *Sacas & Sogdianos Iaxarte dirimi, Sogdianos & Bac-os Oxo*; cum quo satis consentit Ptolemæus, lib. 6. cap. 12 13. Neque in cæteris Dionysio male cum his convenit, si quod Oxum affirmet per mediam Sogdianam fluere: æ loquendi forma apud eum non nova est, cum de fluvio quitur quæ regionis alicujus terminos tantum perstringit; le vers. 351.

V. 748. λιπὼν Ἡμωδὸν ὄρος] Dionysio ignota fuit India tra Gangem, fama tamen Emodi montis ad eum perveni-; qui cum Indiam extra Gangem à Scythia disterminet, ditratus est ille inter Indiam sibi notam & Scythiam situm isse, ubi Oxi fontes. Ii in Caucasiis montibus proprie di-s à Ptolemæo, lib. 6. cap. 12, statuuntur, qui circa con-rsum Imai & Comedorum montium cum Paropamiso siti, ide non longe ad Orientem Emodi initium est. Montes item illi ubi Oxi fontes Caucasii proprie dicti ab illo vo-ntur: non ut distinguantur à Caucaso Colchico, à quo men ad hunc Macedonum errore traductum, vide in vers. 34; sed ut distinguat ab Emodo & Imao, atque à reli-uis ipsius Paropamisi partibus, quibus omnibus Caucasi nomen

nomen Macedones communicarant, teste Strabone lib. 15. οἱ ὀπίσω μέρος Παροπαμισάδας τε, καὶ Ἡμωδὸν, καὶ Ἰμάον, καὶ ἄλλα ὀνομάζουσι, Μακεδόνες δὲ Καύκασον. Ita Plinius, lib. 6. c. 17, *Iunguntur inter se Imaus, Emodus, Paropamisius, Caucasi partes.*

V. 749. ὅπῃ πρηγέῃσιν Ἰαξάρταο] Juxta principium Iaxartæ ipsosque ejus fontes; ibi enim Sacas statuit Ptolemæus lib. 6. cap. 12, inde vero ad Indiæ usque confinia terminos eorum protendit; supra Sacas autem ad Septentrionem Massagetas.

V. 750. Σάκαι] *Sacæ*, cum Massagetis, adeo celebres præ reliquis Scythis fuere, ut omnes Scythæ Asiatici Massagetæ & Sacæ ab antiquis dicti fuerint, ut notat Strabo; imo *Persæ Scythas in universum Sacas appellavere à proxima gente*, teste Plinio lib. 6. cap. 17. De Sacarum incursionibus in Hyrcaniam & alias regiones ad Armeniam usque, ubi regionem occuparunt *Sacasenam* ab ipsis appellatam, quæ Ptolemæo est *Sacapene*, (unde Sagapenum affertur) vide Strab. lib. 11.

V. 751. ἐ γάρ σφι θέμις] Οὐ θέμις hic significat *fieri non potest*, ut apud Latinos *nefas* quandoque pro *impossibili* ponitur sic Horatius,

— *Levius fit patientiâ*
Quicquid corrigere est nefas.

ἀνεμώλια βάλλειν] Ἀνεμώλιος, ab ἄνεμος *ventus*, pro *van* & *irrito* ponitur, ut quod in ventos feratur, nec propositam metam attingat. Sic apud Homerum ἀνεμώλια βάζειν, cur scil. *verba* incassum funduntur, & quasi *in ventos abeunt*, ut loquitur Ovidius: vide vers. 883.

V. 752. Καὶ Τόχαροι, Φρέσοί τε] Qui hic Τόχαροι nominantur, videntur esse Τάχοροι illi quos juxta Iaxartæ fluvi partem Septentrionalem statuit Ptolemæus lib. 6. cap. 12, quo tamen Τόχαροι alii in Bactriana statuuntur. Sed certe ve Τόχαροι priore etiam in loco scribendum (vocalibus ibi transpositis, vel Ptolemæi ipsius, vel librariorum errore,) vel Τάχαροι utroque in loco; constat enim eandem gentem fuisse nam Τάχαροι ἐρημώσαντες ἀπὸ τῆς πατρίας τῶ Ἰαξάρτε, una cum aliis Scythicis gentibus, Bactrianam occuparunt, teste Strabone, lib. 11. Quod ad *Phruros* vero, seu *Phrunos* (ut quædam habent exemplaria) attinet, eorum mentionem non alibi invenio. Prioris tamen nominis vestigium aliquod restat in Thurorum nomine, (Θ enim in φ facile abit, ut θὴρ, Æol. φὴρ, θλάω, φλάω) quos quidem cum Tocharis conjungit Plinius lib. 6. cap. 17; & posterioris in nomine Θρᾴκων

quo

ios in Serica ſtatuit Ptolemæus, ut Tocharos & Thuros linius circa Sericæ oram Scythiæ & Indiæ obverſam. Po-ere quidem Tochari per Scythiæ ſolitudines inter Iaxar-n & Sericam longe lateque vagari: & probabile eſt Dio-yſium ipſum, cum Plinio, Tocharos, & Phruros, quos iis bjungit (qui Thuri Plinii eſſe videntur) in Scythiæ parte ricæ vicina ſtatuere, cum Seres iis conjungat. Seres ta-en ipſos proculdubio ab Iaxarte & Sacis non longe diſſitos tavit: nam ſi verum eorum ſitum compertum habuiſſet, n potuiſſet Aſiam forma Coni ad Indiam protendere, & i ad oſtia Gangis, tanquam terminum Orientalem, eam ire; cum Serica Gangis oſtiis Orientalior ſit, & in Borea-ima Aſiæ tunc cognitæ parte, adeo ut Sericæ in vero ſitu ſcriptio Conicam Aſiæ formam (quæ Scythicum latus in guſtum contrahit) prorſus mutaret, ut, (demptis pro-ontoriis in mare Rubrum excurrentibus) quadrilaterum longum menſæ ſimile potius referret, qualem figuram iæ extra Taurum tribuit auctor verſ. 887.

καὶ ἔθνεα βάρβαρα Σηρῶν] *Seres*, ultima ad Orientem & ptentrionem olim cognita gens, ſerico apud ipſos con-to, & ab iis nominato, nobilis, fama ſola Dionyſio noti erunt, diſtantia vero eorum à Scythia citeriore (quæ Scy-a intra Imaum Ptolemæo dicitur) prorſus ignorata, ut odo notatum; & eos quidem juxta Imaum conſtituere etur. Barbaros eos vocat, quod inſtar ferarum homines gere dicerentur: Ita de iis Plinius lib. 6. cap. 17, *Seres es quidem, ſed & ipſi feris perſimiles, cœtum reliquorum morta-n fugiunt, cum commercia expectant*: quibus ſimilia à Solino duntur cap. 53. Sed quamvis hoc verum fuiſſe videatur, od exterorum ſocietatem fugerent, ut hodie Chinenſes egrinos in regionem ſuam introire non permittunt; in-nioſos tamen artifices fuiſſe ex telis ſericis ab iis confectis nſtat, vide verſ. 755, uti etiam hodie Chinenſes artificiis oiles ſunt, & ingenio miti & quieto, (perinde ac Seres, te-Solino) cum vicini Scythæ ſævi ac truces ſint. Et profecto amvis Sericam plerique Cathaiam eſſe ſtatuant, hoc eſt ientalem Tartariæ hodie dictæ partem; mihi tamen per-ſum eſt Borealem potius eſſe Chinenſis regni partem. olemæus enim, lib. 6. cap. 16, Sericam (cujus Occiduum rum latus cognitum habuit, neque enim Oceano, ſed ter-incognita eam terminat) non tantum Sinis, verum etiam gna ex parte Indiæ extra Gangem à meridie confinem fa-

cit,

cit, & præcipuas ejus urbes Ottocororam & Seram circa gr latitud. 37 & 38 constituit, cum Cathaia, secundum tabula recentiorum, ab India longe remota sit, neque ulla eju pars gradu latitud. 55 australior sit. Plinius etiam, lib. 6 cap. 17, Sericam Indiæ contiguam facit; quod etiam Me lam sensisse, collato cap. 6° cum cap. 7° lib. 3, non obscurum est. Huc accedit quod serico Chinam maxime abundare, e Mendozæ historia Chinensi, & aliorum scriptis, constat, ut & optimo ferro, sicut Sericum ferrum à Plinio celebratur Nec nobis obstat quod Tabin promontorium Seribus à part Boreali vicinum faciat Mela, lib. 3. cap. 6; ipsum enim i Chinensis Oceani Septentrionali parte equidem quærendun censeo. In Eoo enim Oceano est (non in incognito illo qu Septentrionale Scythiæ latus claudere creditur, ubi à pleris que statuitur) ut ad Plinii, qui *post dimidiam ferme longitudi nem ejus oræ quæ spectat æstivum Orientem* promontorium illu statuit, ipsiusque Melæ verba attento facile constabit. Qui igitur si statuamus Tabin prom. esse quod à sinus illius flexi sit cui Chinæ urbs regia Paquin apposita, cum eam urben aliter Taybin vocari, ut totum regnum incolis Taybinco, a firmet Mendoza? Ideo autem plerique in ultimum Septen trionem Seras ablegant, quod totum Chinense regnum pr Sinis Ptolemæi accipiant, quibus Seres Borealiores. At Si narum regio ab eo memorata regna Sian & Camboiæ, cur Cochin China, & Australibus tantum Chinensis regni par tibus, complectitur. Eam enim India extra Gangem & sin Magno (qui eam ab Aurea Chersoneso, hoc est Malaca, di rimit, unde Plinio *Chryses sinus* dicitur) ab Occasu termina & præcipuam ejus partem, ipsamque Metropolin Thinas seu Sinas, Aureæ Chersoneso oppositam facit, juxta sinu illum ei coextensam, neque ullam ejus partem India Borea liorem statuit. In eo vero præcipue peccat, quod Sinarun litus nimium ad Meridiem protendat, cum post Sinum Ma gnum ad Septentrionem reflecti deberet; uti etiam omni bus hisce regionibus longitudinem nimiam tribuit, Indian nimis ad Ortum protrahens, (dum litora ejus recta fere ab Occasu ad Ortum producit, ubi revera ad Meridiem ver gunt,) & cæteras regiones similiter ei coextendens. De Si narum etiam situ Ptolemæo consentit Marcianus Heracleo ta, cui Χρυσῆ Χερσόνησος nominatur, μετὰ ὃν ὁ μέγας καλούμε νος κόλπος, καὶ τὴν Σινῶν ἐσχατος. Merito igitur dubitari po test an à nomine *Sian*, quo regnum ad Sinum Magnum po situm

um, ejuſque metroplis, etiamnum appellatur, Græci nomen
ν non deduxerint, cum *Chinæ* nomen (quo magnum illud
gnum inde ad Boream ſitum nobis indigitatur) in uſu non
e apud indigenas, ſed ipſis *Taybinco*, Indis vero *Sangley* ap-
llari, teſtetur Mendoza lib. 1. Videtur quidem nomen *Chinæ*
i regno à Luſitanis affictum, quod idem eſſe ſenſerint cum
olemæi *Sinarum* regione, & Arabum *Seni*, (quibus Rhabar-
um *Rared Seni*, quaſi *radix Sinenſis*, dictum) cum tamen non
i hodierno Chinenſi regno, ſed tantum parti ejus Auſtrali,
n *Sian* Camboiæ & aliis regnis vicinis, nomen illud Græci
uerint, quæ quidem omnia ſub Chinenſium ditione olim
Ie teſtatur Mendoza lib. 3; nec ſane eoſdem olim gentium,
hodie regnorum ſunt, limites fuiſſe neceſſe eſt.

V. 754. ξανθοῖσι ἐρίφους ἀνθεσι γαίης] Sericum è Serica regio-
i Perſicis, Medicis, & Aſſyriis mercatoribus olim afferebа-
; unde veſtes inde confectæ modo Aſſyriæ & Medicæ, à
tibus unde materia immediate allata, modo *Sericæ*, à gen-
bi oriebatur, olim vocatæ, ut plerique ſtatuunt. Satis pro-
ile tamen eſt, quod ſentit Fullerus, *ſericum* dictum ab He-
a voce שריקות *Sericoth*, quæ pro ſerico uſurpatur Eſaiæ
9, inde vero regionem unde allatum eſt Græcos *Sericam*,
ius incolas *Seres* appellaſſe, ut ſericum, cum denominativi
nam præ ſe ferat, à populo denominatum videretur. Qua
m ratione apud *Seres* ſericum conficeretur, plerique vete-
tam Græci quam Latini, ignorarunt, ideoque varias de eo
ecturas habuerunt, quales ratio propria ſuppeditabat.
imi igitur confectum putarunt ex lanugine quadam foliis
rum adnaſcente, (qualis ſcil. cardui cujuſdam foliis ad-
t, è qua veſtes confici poſſe ſericis ſimiles Dioſcorides af-
at:) ita certe intelligenda Plinii verba, lib. 6. cap. 17, *Se-
lanificio ſylvarum nobiles, perfuſam aqua depectentes frondium
iem.* Non ipſas frondes eos carminaſſe, ut nonnulli nimis
e intelligunt, ſed canitiem frondium, hoc eſt frondibus
rentem, depexuiſſe affirmat. Eadem etiam Solini ſenten-
, cap. 53, qui *lanuginis tenuem ſubtilitatem humore domitam
lepectere* affirmat: neque obſtat quod hic aqua ipſas fron-
os aſpergere refert, hoc enim ideo tantum factum opi-
potuit, ut lanugo tenaciter adhærens ſolveretur. Plinius
em alibi *lanata Sericarum arborum folia* nominat: atque huc
at illud Virgilii Georg. lib. 2.

Velleraque arboribus depectunt tenuia Seres.

ɔſthenes apud Strabonem à Nearcho refert, fieri τὰ Σηρικὰ

ἐκ τινῶν φλοιῶν ξυνυφῆς βύσσε, *ex bysso è corticibus quibusdam ca*
minata: ita sc.ut ex lini herbæ cortice lintea conficiuntur; byssu
enim proprie delicatum quoddam lini genus est, teste Plinio lib
19. c.1, licet hic ea vox ad aliam similem materiam per Meta
phoram transferatur. Dionysius hic ex floribus fieri affirmat
(unde Seres pecora alere negat, ne scil. flores ii, aut herbæ qui
eos producunt, ab iis depascantur:) sed licet ipse in Epithet.
αἰόλα, & aliis quæ vers. 756 habet, poetico more ludat, seri
lanificium perinde describens ac si ex ipsis floribus conficere
tur; probabile est tamen eos unde hæc hausit, de lanugin
quadam floribus adhærente, aut iis succedente, intellexisse
qualis salicis iulis (qui ejus quasi flores sunt) adnascitur, at
qualis in gossipio seu xylo planta in folliculo floribus succe
dente provenit. Materia ea à Plinio bombyx vocatur per Me
taphoram, lib. 19. cap.1, ubi de gossipio loquens in Ægypt
nascente, *similem*, inquit, *barbatæ nuci defert fructum, cujus ex in
teriore bombyce lanugo netur*. Eadem etiam hodie *bombagia* Ital
dicitur, voce à nomine *bombyx* deducta; quamvis proprie *bom
byx* significet animalculum à quo bombycina tela netur,
μετωνυμικῶς telam ipsam, sicut araneæ nomen tum animali tu
ejus telæ tribuitur. Et profecto à veritate prorsus alienæ su
istæ veterum de serici ortu opiniones; à bombycibus eni
vermiculis, quos & σῆρας vocant Græci quidam qui verum s
rici ortum agnoverunt, revera conficitur: Σῆρες ζῶα νήθοντα μ
λᾶκα, ἢ ὄνομα ἔθνους, *Seres, animalia quæ sericum nent; aut ge
tis nomen*, Hesych.; quod & Suidas confirmat. Ex antiqui
ribus etiam Pausanias in Eliacis bombyces, σῆρας etiam voc
tos, sericum nere agnovit: & Aristoteles, hist. anim. lib.
cap. 19, de bombycibus loquens, ἐκ τούτου τοῦ ζῴου (inqui
καὶ τὰ βομβύκια ἀναλύσαι γυναικῶν τινες ἀνεπιστήμονες, κἀπε
ὑφαίνεσι· πρῶτον δὲ λέγεται ὑφᾶναι ἐν Κῷ Παμφίλη Λατοῦς θυγά
*Ex hoc animalis genere bombycia mulieres nonnullæ resolvunt, &
fila deducunt, deinde texunt. Prima texuisse in Co insula Pamph
Latoi filia dicitur*. Hic bombycina à bombycibus confici, & r
soluta à mulieribus retexi Aristoteles affirmat, & illius artis i
ventionem Pamphilæ Coæ fœminæ tribuit, unde vestes bom
bycinæ Coæ vocantur; sic Tibullus,

Illa gerat vestes tenues quas fœmina Coa
Texerat. ——

Non alia certe fuerunt serica quam bombycina, bombycu
scil. opera: sed quamvis de vero serici seu bombycini or
Aristoteles & Pausanias aliquid acceperant, alii tamen ali
opinio

opiniones de serico amplexi sunt usque ad Iustiniani imperium, sub quo veritas plane innotuit. Plinius modo unam, modo aliam opinionem sequi videtur: nam quamvis loco supra citato, ex vulgata opinione, sericum ex arborum canitie depecti affirmet; idem tamen, lib. 11. cap. 22 & 23, ea recitat quæ habet Aristoteles de telis quas nent bombyces, unde bombycina confecta, quibus alia quædam addit aliunde accepta, & fortasse de suo nonnulla. Bombyces eos in Assyria provenire affirmat, & *Pamphilam Ceam rationem invenisse telas redordiendi, rursusque texendi:* sed mox subiungit, *traditum esse bombyces & in Co insula nasci.* At refert Aristoteles Pamphilam illam, redordiendi bombycini apud Græcos inventricem, non Ceam, sed Coam fuisse; nec tamen bombyces in Co insula nasci affirmat, sed tantum bombycina ibi retexi: ut verisimile sit bombyces non in Assyria, nedum in Co, bombycinam telam confeciſe, sed eam è *Serica* in Persidem aut Assyriam, (unde Assyria dicta est) & inde in Co & alia loca allatam fuisse, ubi mulieres eam retexebant; ut de Cea muliere Assyria bombycina redordiente ipse Plinius affirmat, ubi Coam, ex mente Aristotelis, dicere debuisset. Verum aliqua etiam bombycina ab Assyriis aut Syris texta fuisse probabile est, quæ peculiariter Assyria dicta, (uti in Beryto & Tyro ὑφάσματα τὰ ἐκ μεταξῆς ἐργάζεσθαι ἐν παλαιοῦ εἰώθασι, teste Procopio in Goth.) & ea subtilius quam Coa texta fuisse videntur; unde inter bombycina Assyria & Coa Plinius distinguit, & *Coa etiam viris permissa, Assyria fœminis solis*, testatur lib. 11. cap. 23. Subtilissima vero fuisse videtur ipsarum Romanarum fœminarum textura, quæ sericum è Persia, aut India, aliisve regionibus *Sericæ* ipsi vicinis, à Romanis mercatoribus petitum, redordiebantur: ita Plinius, lib. 6. cap. 17, *Geminus fœminis nostris labor redordiendi illa, rursusque texendi. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluceat.* Hæc quidem sola serica vocasse videntur Romani Plinii ætate, quæ in Serica nasci sciebant, cum ipsi è regionibus ei vicinis peterent; licet verum eorum ortum ignorantes, varias ea de re fabulas comminiscerentur; bombycina vero quæ à Græcis aut Syris texta, quæ plerique ex illis à bombycibus neri agnoverunt. Minus probabile vero est, quod tradit Plinius, bombyces in Co insula fuisse: bombycina nentes, nisi ii pauci fuerint, qui postea omnes interierint; nam ante Iustiniani imperium, sericum (quod bombycino non distinctum est, postquam cognitus est verus ejus ortus; vide Isid. Orig. lib. 19. cap. 27.) intra Romanu-

imperium non proveniſſe ex Zonara apparet. Nam, eo teſte, *Iuſtiniano imperante, tela ſerica, quæ prius à Perſis mercatoribus tantum afferebatur, à Romanis texi cœpit, quum ignorarent antea quomodo fieret, & vermium fila eſſe neſcirent.* Tunc autem refert idem, monachos duos vermiculorum ova ex India Byzantium attuliſſe, & docuiſſe quomodo illa fovenda ut in vermes transformarentur, & ſericum conficerent. Totam vermiculorum fovendorum rationem, & quomodo ii ex viſceribus ipſis, aranearum more, ſericum conficiunt, prolixe tradit Dalechampius in notis ad Plin. lib. 11. cap. 23.

V. 755. Εἴμαλα τοὔχυσιν πολυδαίδαλα] Romanis tamen in uſu non fuiſſe telas Serum opera confectas, ſed fœminas fila ab ipſis allata retexuiſſe, modo è Plinio relatum, lib. 6. cap. 17.

V. 756. Εἰδόμενα χροΐῃ] Colore ſcil. partim albeſcente, (ſi de naturalibus tantum coloribus, non tinctura etiam infectis, loquatur) partim luteo, ſeu flaveſcente, quem Græci μήλινον vocant, à μῆλον *malum*, quod mala quædam matura eo colore inficiantur: & plures quidem herbas ἄνθη ἔχειν μηλίζοντα paſſim notat Dioſcorides. Poetico autem more ludit Dionyſius, dum ſerici colores florum coloribus confert, ac ſi ex floribus ipſis fieret, & materiam ſuam colore referret.

V. 757. Ἠέ πεν ἔριον ἀραχναίων ἐρίσειεν] Reſpectu ſcil. tenuitatis, unde fœminas in his veſtibus tranſlucere Plinius affirmat, veſteſque ipſas *pellucentes* vocat Seneca, Epiſt. 115, eæque *oſtentare potius corpora quam veſtire* à Solino dicuntur, cap. 53.

V. 758. Ἄλλοι δὲ Σκύθαι] Innuitur hic à Dionyſio, ut & aliis pleriſque, Seres ipſos Scythis annumerari, licet Ptolemæus Sericam à Scythia diſtinguat.

ἐπήορμαι] *Denſi, conferti*; Metaphorica dictio, fit enim à *præp.* ἐπὶ, & ἧτειον *ſtamen*, ut ſignificet non minus denſos & numeroſos quam licia in tela, quæ arcte conſtipari ſolent.

V. 759. Ἔσχατιὰς] Extremam Aſiæ tunc cognitæ partem verſus Boream & Ortum æſtivum, qua Borealiorem incognitam terram vehementi frigore rigere ex his quæ proxime ſequuntur indicatur.

V. 761. Τοῖσι Κάσπια νύμφατ'] Hinc conſtat Dionyſium regiones omnes quas modo deſcripſerat, è quibus eſt Serica ipſa, à Caſpio mari non longe remotas opinatum.

V. 762. Φερίζει δ' ἐκ Κόλχων] Peracto Caſpii maris Periplo, & regionum inde ad Ortum jacentium deſcriptione, ad Pontum Euxinum jam revertitur, & ab Orientali ejus latere περιήγη-

σιν

ıv redordiens circa Colchidem, ubi desierat vers. 689, Ponticas gentes inde usque ad Bosphorum Thracium se enumeraturum promittit.

V. 764. Χαλκὶς] Regiuncula in qua Chalcedon urbs, vide vers. 803; quæ quidem Bithyniæ pars habita.

V. 765. Βύζηρές τοι ϖεφῦτε] Pleraque ex barbaris gentibus Pontum Cappadocium incolentibus, hoc & proximo versu nominatis, sic enumerat Valerius Flaccus Argon. lib. 5.

Mossynichi, vos & stabulis Macrones ab altis,
Byxeresque vagi, Philyræque à nomine dicta
Litora. —

Inter Thermodontem fluvium & Cerasuntem urbem Pharnaciæ vicinam nominantur à Plinio, lib. 6. cap. 4, *Gentes Generarum, Chalybum, oppidum Cotyorum; gentes Tibareni, Mossyni, nonis signantes corpora*: inter Cerasuntem vero & Trapezuntem *Gentes Bechires, Buzeri, flumen Melas, gens Macrones.* Et de situ quidem harum gentium satis inter ipsum & Dionysium convenit, (nisi quod Macronibus Plinius situm magis Orientalem quam cæteris tribuat, cum Dionysius ante hos Byzeras & Bechiras nominet) si singulas ordine retrogrado apud Plinium percenseas; Plinius enim ab Occasu ad Ortum, Dionysius vero ab Ortu ad Occasum eas enumerat. Nullam quidem ex his gentibus nominat Ptolemæus, sive quod obscuræ & ignobiles fuerint, sive quod ipsius ætate nomina ista obsoleta fuerint: Strabo enim lib. 12. (qui quidem ipse nullam Bechirum aut Philyrum mentionem facit) Byzerum, Macronum, & Chalybum nomina vetusta fuisse, neque ipsius ævo satis usitata, indicat, sed Macrones Sannos postea vocatos (quamvis Sannos à Macronibus diversos faciant Xenophon & Arrianus,) Chalybes vero Chaldæos; Τῆς δὲ Τραπεζοῦντος ὑπέρκεινται καὶ τῆς Φαρνακίας Τιβαρηνοί τε, καὶ Χαλδαῖοι, καὶ Σάννοι οὓς ϖρότερον ἐκάλουν Μάκρωνας, *Super Trapezuntem vero & Pharnaciam positi sunt Tibareni, & Chaldæi, & Sanni, quos prius Macrones vocarunt.* Deinde de Heptacomitis, seu Septempaganis, & Mosynœcis loquutus, Scydissen montem, ubi Moschicis & Paryadræ conjungitur, incolentibus, mox subjungit, Ἐκαλοῦντο δὲ τούτων τινὲς τῶν Βαιβάκων καὶ Βύζηρες· οἱ δὲ νῦν Χαλδαῖοι, Χάλυβες τὸ ϖαλαιὸν ὀνομάζοντο, καθ' οὓς μάλιστα ἡ Φαρνακία ἵδρυται; *Quidam vero ex barbaris hisce Byzeres aliquando vocati sunt; qui autem jam Chaldæi dicuntur, Chalybes olim nominati sunt, juxta quos præcipue Pharnacia sita est.*

V. 766. καὶ οἳ μόσσυνας ἔχεσκε Δερκλίης] Periphrasis τῶν Mo-

συοικῶν, qui τοῖς Ἑπταπαγίταις *Septempaganis* juncti, aut eorum pars sunt, ex Strabonis sententia, Scydissæ montis (qui Ptolemæo Scordiscus est) Moschicis conjuncti juga tenentes, & in arboribus aut turriculis ligneis degentes, inde vero desilientes viatores adoriri soliti, teste Strabone lib. 12. Reliquos eorum mores describit Mela lib. 1. cap. 20, *Mossynœci turres ligneas habitant, notis corpus omne perstignant, propatulo vescuntur, promisce concumbunt.* Hos corrupte *Mossynichos* vocat Valerius Flaccus, *Mossynos* Plinius, locis supra citatis.

V. 767. πολύῤῥηνες Τιβαρηνοί] *Tibarenos* hos, quorum nomen Strabonis ætate non exoleverat, πολύῤῥηνας vocat, quasi *ovibus abundantes*, à πολὺς *multus*, & ῥὴν, per Aphæresin pro ἀῤῥὴν *agnus*, (cujus obliqua Syncopen passa tantum in usu sunt, ἄρνος, ἄρνι &c. pro ἀῤῥῆνος, ἀῤῥῆνι) unde innuitur eos terram alendis pecoribus aptam, neque tam asperam & montosam tenuisse quam Chalybes aut barbari isti monticolæ modo memorati insederunt. Hos quidem & Chalybes conjungunt auctores; & Chalybes, quos Chaldæos vocat, juxta Pharnaciam, Tibarenos inter hanc & Trapezuntem statuit Strabo; Plinius vero situ aliquanto magis Occidentali utramq; gentem locat: sed Straboni, cujus patria Amasia his locis vicina, fides præ cæteris hic habenda. De his Mela, lib. 1. cap. 20, *Tibarenni Chalybas attingunt, quorum in risu lusuque summum bonum est.*

V. 768. Τοὶ δ' ὅτε, καὶ Χάλυβες] Hos inter Thermodontem fluvium & Pharnaciam locat Plinius; prope Pharnaciam Strabo, qui ab Homero Ἀλύβας, suo vero tempore Χαλδαίους dictos refert, ut Chaldæis in Babylonia ὁμώνυμοι fuerint: cui de nomine gentis patriæ suæ vicinæ contradicere non licet, quanquam alii hujus nominis non meminerint. Chalbios potius, vel Chaldos, dictos Eustathius arbitratur. Inter Halyn & Thermodontem fluvios, situ nimis Occidentali, eorum sedes statuit Mela.

V. 769. μογερὲ διδασκόμενος ἔργα σιδήρου] Ferro fabricando (quod hic à Dionysio indicatur) Chalybes maxime inclaruere; & cum optimum esset Chalybum ferrum, hinc ferrum purgatissimum, quod ad aciem temperandas destinatur, (unde Græcis χάλυψ, Italis vero hodie *aciero* dicitur,) *Chalybs* Latinis vocatur. His primam ferri fabricandi inventionem tribuit Arrianus; cui etiam astipulatur Valerius Flaccus Argonaut. lib. 5.

Fervigil auditur Chalybum labor; arma fatigant
Ruricolæ, Gradive, tus, sonat illa creatrix
Prima manus bello terræ crudelis in omnes:
Nam prius ignoti quam dura cubilia ferri

Ernt-

Eruerent, enſeſque darent, odia ægra ſine armis
Errabant, iræque inopes, & ſegnis Erinnys.

is & Ammianus. lib. 22, & alii conſentiunt. Sed Tubulcaium ferrum primo cudiſſe ſacræ literæ docent, quem Vulcani omine cultum, quod nonnulli ſtatuunt, ſatis veriſimile eſt, ſo nomine non abludente.

V. 772. Τὸς δὲ μετ', Ἀσυρίης πρόχυσις χθονὸς] Abſurdum deri poſſit quod Aſſyrios juxta Thermodontem fluvium ſtaiat Dionyſius, Aſſyria enim proprie dicta, incolis Aturia vota, (cujus pars Adiabene) prima inſigni Monarchia à Nino fundata, & urbe Nino ab eodem condita, nobilis, ultra Tirin fluvium ſita eſt, Armenia magna, Meſopotamia, Suſiana, Media cincta, ut à Ptolemæo terminatur, lib. 6. cap. 1. Ea *Aſſyria* dicta eſt ab *Aſſur* Semi filio, de quo Geneſ. cap. 10. erſ. 22. Sed cum Aſſyrii imperium ſuum longe lateque protagarint, hinc effectum ut gentes plurimæ Aſſyrio imperio lim ſubditæ Ἀσύριοι, & per Aphæreſin Σύριοι & Σύροι, Græis dictæ fuerint. Ita Herodotus, & eum ſequutus Iuſtinus b. 1, *Aſſyrii, qui poſtea Syri dicti.* Quam late olim patuerit yriæ nomen teſtatur Mela lib. 1. cap. 11, *Syria & Cœle dicitur, & Meſopotamia, & Damaſcene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudæa, & Sophene.* Imo & Cappadocia ſub nomine Syriæ ate ſumptæ comprehenditur, & diſtinctionis cauſa *Leucoſyria* vocata, (quod candidiores fuerint hi Syri quam Syri extra Taurum) teſte Strabone, lib. 16, Δοκεῖ δὲ τὸ πρῶ Σύρων ὄνομα ληλθεναι ἀπὸ μέρ' τῆς Βαβυλωνίας μέχρι τῆ Ἰσσικῆ κόλπε, ἀπὸ δὲ τότε μέχρι τῆ Εὐξείνε τὸ παλαιὸν· οἱ γοῦν Καππαδόκαι ἀμφότεροι, ἴτε πρὸς τῷ Ταύρῳ καὶ οἱ πρὸς τῷ Πόντῳ, μέχρι νῦν Λευκόσυροι καλένται: *Videtur Syrorum nomen à Babylonia ad Iſſicum ſinum, nde vero uſque ad Pontum Euxinum olim extenſum fuiſſe: Cappadoes quidem utrique, tam qui ad Taurum quam qui ad Pontum dicuntur, etiamnum Leucoſyri appellantur.* Strictius tamen Leucoſyria dicta Cappadociæ tantum pars Galatiæ confinis, ut à Ptolemæo, lib. 5. cap. 6, & aliis innuitur. Uſus quidem poſtea obtinuit ut inter Aſſyrios & Syros diſtinctio fieret, Græcis (quibus familiarius nomen Σύρων, ut barbaris Ἀσυρίων, teſte Herodoto) Σύρων nomen iis proprium facientibus qui ipſis & Mediterraneo mari viciniores cis Euphraten fluvium, qui quidem inter ſe *Aramæi* dicti, teſte Strabone, cum interim Aſſyriorum nomen in propria ſede maneret, rarius uſurpatum niſi de ipſis Aſſyriæ proprie dictæ incolis. Sed ea nomina promiſcue olim uſurpata fuiſſe, & Syrorum imperium ab hiſtoricis

quibusdam dictum quod à Nino fundatum est, & communiter Assyrium dicitur, testatur Strabo, qui & ipse, iis nominibus indistincte utens veterum more, Assyriam à Perside & Susiana usque ad Issicum sinum & Ægyptium pelagus protendit. ἥς ἐν μέρει (inquit) καὶ ἡ Ἀτουρία ἐστὶν, ἐν ᾗ καὶ ἡ Νίνος, καὶ οἱ ἰδίως ἀπὸ τοῦ νῦν λεγόμενοι Σύροι, & statim addit quosdam Syrorum nomen ad Euxinum mare producere. Sic cum Syria, seu Assyria, late sumpta, Cappadociam comprehendat, & *Græci Syros vocent quos Persæ Cappadocas*, Herodoto teste, (Καππαδόκας (inquit) οὓς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν, atque alibi, οἱ Σύροι οὗτοι Περσῶν καλέονται Καππαδόκαι) Dionysius generale Assyriæ nomen peculiariter usurpat pro Cappadociæ parte juxta Irin & Thermodontem fluvios, quæ aliis stricte Leucosyria, ubi Λευκοσύρων ἀκτὴν à Ptolemæo nominatur. Dionysio etiam consentit Valerius Flaccus, Argon. lib. 5, qui in Assyria Sinopen constituit, in versibus mox citandis in vers. 775, & Apollonius qui Cappadociam Ἀσυρίην vocat, lib. 3.

Πρόχυσις χθονὸς fortasse nihil aliud quam προβολὴ, *terræ* scil. *prominentiam qua in mare protenditur*, hic notat, ut hoc intelligendum sit de promontorio illo quod Λευκοσύρων ἀκτὴν Ptolemæo vocatur. Innui tamen potest, quod sentit Eustathius, illam Assyriæ terræ prominentiam, de qua hic sermo, ex limo à Thermodonte & Iride, aut Iride & Haly fluviis aggesto factam; ut πρόχυσις idem valeat quod πρόχωσις, sicut Ægyptum (præcipue partem illam quam Delta nominarunt) donum Nili limum trahentis veteres vocarunt.

V. 773. ἀπ' ὄρεος Ἀρμενίοιο] A Scydisse, seu Scordisco Armeniæ minoris monte.

V. 774. ἐνυαλίου Θερμώδοντα] Thermodontem ἐνυάλιον, *Martium*, vocat, propter bellicosas Amazones, Martis sobolem habitam, olim ejus, ut vulgo creditum est, accolas, unde & ipse Marti sacer habebatur: Valer. Flac. lib. 5.

Sævaque Thermodon medio sale murmura volvens,
Gradivo sacer, & spoliis ditissimus amnis.

V. 775. Ὃς ποτ' ἀλωσυδνὴν Ἀσωπίδα δίχθα Σινώπην] Pro ἐδίχθη, abjecto augmento, fit δίχθη, deinde per Syncopen δίχθα, sequente tenui τ postulante ut aspirata litera χ in tenuem mutetur, quod tenues semper præcedant tenues, aspiratæ aspiratas. Sed quod ad Sinopen attinet, fabulam hic refert Dionysius, qua Sinopen Nympham fuisse innuitur, Asopi fluvii filiam, ejusque amore captum Iovem illam à patria abduxisse in Ponticam regionem juxta Thermodontem fluvium,

um, atque ab ea Sinopen urbem denominatam fuisse, Pon-
carum urbium clarissimam, teste *Strabone*, & Mithridatis
giam. Alii *Sinopen* & à Iove, & ab Apolline, & Haly flu-
o adamatam fuisse ferunt, sed omnes elusisse: Iovem enim,
e concubitus potiendi, promisisse se quicquid postulasset ei
turam; eam vero perpetuam virginitatem postulasse: Hoc
nuit Valerius Flaccus, lib. 5.

Assyrios complexa sinus stat opima Sinope,
Nympha prius, blandosque Iovis quæ luserat ignes,
Cœlicolis immota procis; deceptus amatæ
Fraude deæ nec solus Halys, nec solus Apollo.

scio unde hæc fabula conficta fuerit, nisi quod Sinope colo-
fuerit à Milesiis deducta, Iones vero veteres Mileti condi-
es in Ægialo juxta Sicyonem, ubi Asopus est fluvius, olim
les habuerint, ex Attica eo profecti, inde vero ab Achæis
lsi colonias in Asiam deduxerint, teste *Strabone* lib. 8; hinc
iope Asopi filia fingi videtur. Ad Thermodontem vero ab-
cta fuisse dicitur, quod in Ponticam regionem, in qua Ther-
odon fluvius, colonia hæc deducta fuerit: quamvis magis
ngruum fuisset ad Halyn fluvium, cui Sinope vicinior, hæc
ommodasse. Eam vero à Iove aut Apolline amatam fin-
e potuerunt, quod Serapis tutelaris fuerit urbis illius deus,
em alii Iovem, alii Osiridem interpretantur, qui idem cum
olline numen est, Sol scil. vide in vers. 255. Perpetuam ve-
virginitatem ei concessam fortasse finxerunt, quod semper
era, nec alieno imperio oppressa, fuerit, cum fabula ista
geretur: semper enim libertate fruebatur, donec Pharnaci
ntico regi tandem cessit, teste *Strabone* lib. 12.

V. 776. ἀνηχμώλω παρεναίεσκε] Ἀνηχμώλω part. præt. pass.
ἀχέω, per reduplicationem Atticam pro ἠχμώλω, secundo
er Systolen in ε mutato. Παρεναίεσκε fit à ναίω verbo inus. pro
habito, cujus Aor. α medius ἐναίμην tantum in usu est;
autem active capitur, ut valeat *collocavit*, vel *habitare*
it.

V. 778. Ἰχανόων] Ab ἴχω est ἴχω, (ut ab ἵπω poeticum ἵκω)
que inde ἰχάνω, & ἰχανάω, quod aliquando (ut ἴχω & ἰχω) si-
ificat *teneo*, aliquando vero *cupio*, ὀπτυμπικῶς ἀντέχομαι, ut
stathius in Hom. exponit.

V. 781. κρυστάλλῳ καθαρὸν λίθον οἷά τε πάχνῃ] Dionysius,
m fluvii hujus ripas κρυμώδεας vocat ubi crystallus colligi-
, lapidemque ipsum glaciei comparat, innuere videtur se
tum opinioni favere, qui eum ex glacie fieri arbitrantur.

Κρύ-

Κρύσταλλος quidem primario *glaciem* significat, quasi κρύσταλλωμένον, *frigore concretam*: ei autem ὁμώνυμον Græci hunc lapidem fecere, quem & Latini crystallum vocant, quod eum in cautibus è glacie longa temporis mora durata fieri iis videretur. Ea etiam Plinii sententia est, lib. 37. cap. 2, ubi crystallum fieri affirmat *gelu vehementiore concreto*; & mox subjungit, *Non alibi certe reperitur quam ubi maxime hybernæ nives rigent, glaciemque esse certum est, unde & Græci nomen dedere.* Sed merito, mea quidem sententia, Plinii ducis sui signa hic deserit Solinus, opinioni huic contradicens; *nam si ita foret*, inquit, *nec Alabanda Asiæ, nec Cyprus insula hanc materiam procrearet, quibus regionibus incitatissimus calor est.* In calidis enim locis non solet glacies diu insoluta perstare; & an India frigida sit regio, in qua crystallum optimum nasci Plinius ipse affirmat, nisi corrupta sit exemplaria, ipse viderit. Nec magni momenti esse mihi videntur quæ his opponit vir magnus Salmasius, Plinianam opinionem propugnans. Pleraque profecto quæ pro ea sententia affert nihil aliud probant, quam calore crystallum non indurari; quod quis sanus statuet? Sed si calore non duretur, an proinde ex glacie erit? Similis certe est crystalli & aliorum lapidum, præcipue gemmarum, formatio, quorum ad induration nem frigus aliquid conferre posse non negabo, cum constet aquam à frigore in glaciem compingi; sed tota formatio primis, ut vocant, qualitatibus tribui non potest. Probabile est materiam proximam esse succum quendam lapidescentem, cui similis est qui in aquis quibusdam ligno immisso accrescens lapideam crustam ei inducit, & sensim quasi in lapidem transmutat. Materia ea ita ad indurationem naturaliter apta est ut ad concretionem, sed quæ in humido iterum resolvatur alumen & sal, (unde concretionem omnem sali, analogice dicto, Chymici tribuunt) eamque propriam ac peculiarem singulæ gemmæ habere videntur, unde tanta colorum & aliarum qualitatum in gemmis varietas. Effectrix vero principalis est ipsa forma interna domicilii sui architecta, quæ formativam quandam vim habet formatrici animæ facultati in animalibus analogam; unde ut plantæ & animalia singula propriam formam externam habent, ita crystalli sexanguli nascuntur, teste Plinio, & aliæ gemmæ peculiarem figuram à natu obtinent. Hoc à calore aut frigore provenire non potest, sed à ipsa forma substantiali animæ analoga; *forma enim*, ut ve Zabarella, lib. 2. de mat. prima cap. 9, *certam dat cuique corpori magnitudinem & figuram.* Ne παίρεργα hæc lectori videantur qu

e ad explicandam omnium gemmarum naturam pertinent,
rum tam frequens apud auctorem noſtrum mentio eſt.

V. 782. καὶ ὑδατόεσσαν ἴασπιν] De Iaſpide aliquid dictum verſ. 724. Sed quod ad eam ſpeciem attinet quæ hic ὑδατόεσσα vocatur, prima fronte ſic dicta videri poſſit quod aquæ inſ pellucida ſit, ut ea ſpecies intelligatur quam Græci κρυσταλλίδα, Plinius cryſtallo ſimilem vocat; atque hæc quidem tentia doctiſſimo Salmaſio placet. Plinii tamen lectio me vit ut diverſum ſentirem: is enim, lib. 37. cap. 8, de variis idis generibus loquens, *cæruleam circa Thermodontem amnem* eniri affirmat. Hen. Stephani igitur ſententiam amplector, ὑδατόεσσαν hic *cæruleam* reddit, ut non à pelluciditate, ſed parente cæruleo aquæ marinæ colore, à quo mare *cærulum* tis dicitur, epitheton illud deductum ſit. Sic ab illa quam ἴζεσιν vocat colore non multum differet; illa tamen purior præſtantior, *cærulea* enim, Plinio teſte, *inter vitioſas habetur*.

V. 784. Ἅλυος ποταμοῖο] Tam Iridis, qui patriam ipſius haſiam præterfluit, quam Halyos (quem ſic vocatum reκατὰ τὴν ἁλῶν ἐς παρῳδίαν, à *ſalinis* ſcil. *quas præterlabitur*) ſum integrum deſcribit Strabo lib. 12, quem conſulat leer. Inſignior vero Halys, quod Cappadociam à Paphlagoe, & olim Lydorum imperium (quod τὰ ἐντὸς Ἅλυος, *Aſiam ra Halyn*, complectebatur, Herodoto teſte) à Medico diſminaverit, cujus tranſitus Crœſo Lydorum regi fatalis fuit, m ambiguo illo oracluo deceptum ferunt,

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

Crœſus Halyn ſuperans regnum ſubvertet opimum.

V. 786. ἀπ' ἐρίου Ἀρμενίοιο] In Cappadocia eum oriri reStrabo, cui tamen facile eſt Dionyſium conciliare; ex Anuro enim naſcitur, qui Armeniæ minoris fines attingit, ea o ipſa Cappadociæ pars eſt, ex Ptolemæi ſententia, lib. 5. . 6, cui Euphrates fluvius Orientalis eſt Cappadociæ terius. Armenii vero montis nomine non particularem alim montem notat Dionyſius, ſed montem quemvis qui neniam, ſive majorem, ſive minorem, vel mediam ſecat, ejus terminos attingit: vide verſ. 694.

V. 787. Παφλαγόνες δ' ὅθι τοῖσιν] Horum regionem (in cuparte Henetorum ſedem olim fuiſſe Strabo & alii cenſent) li è Gallia Europæa profecti occuparunt, una cum Phrymajoris parte, poſtquam Græciam & alias regiones inſionibus ſuis diu vexaſſent. Hinc Galatiæ & Gallogræciæ

nomina

nomina (quorum hoc Latinis, illud Græcis familiarius) reg
nibus illis postea indita, in qua Paphlagoniam Ptolemæ
lib. 5. cap. 3, aliique includunt. Strabo tamen à Galatia
phlagoniam excludit, tres tantum Galatarum gentes, Tr
mos, Toliſtobogos, & Tectoſages (quibus cognominis fuit
pulus in Gallia Narbonenſi) recenſens, eoſque omnes in
diterraneis ſtatuens, cum Paphlagonia regio maritima
rit. Sed Trocmos in Paphlagoniæ parte Plinius locat, lib
cap. 32, qui & alias, præter tres modo memoratas, Gal
rum gentes numerat.

V. 788. Καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὸν πέδον] *Mariandynorum gionem* inter Paphlagoniam & Bithyniam interjectam *fac* vocat, vel ob urbem Heracleam à conditoribus Græcis (ſiv Mileſii fuerint, ut refert Strabo, ſive Megarenſes, ut à Xe phonte proditum) Herculi ſacratam; vel quod diis inf regionem ſacram eſſe innuat, ob ſpecum Acheruſium, de mox dicetur.

ἧς ἀνέπεμψε] Fabulam de Cerbero ab Hercule ex inferis tracto huic loco affingunt, tam ob Acheruſium ſpecum, quem ad inferos ingreſſum eſſe fabulantur, (uti de Tæn Laconiæ alii fingunt,

— *Tænarias fauces alti oſtia Ditis:*

unde & ibi extractum Cerberum refert Seneca in Herc. f quam ob aconitum ibi creſcens, quod ex Cerberi ſpuma tum fingunt, vide verſ. 792. Sic à Plinio, lib. 6. cap. 1, Mariandynis nominatur *portus Acone, veneno aconito dirus, ſp Acheruſia.* Acceſſit etiam ad fabulam confirmandam *Hera* nomen urbi huic inditum, unde eam ab *Hercule* conditam dam fabulati ſunt, teſte Mela lib. 1. cap. 19, *Mariandy urbem habitant, ab Argivo, ut ferunt, Hercule conditam; Hera vocitatur, id famæ fidem adjecit. Iuxta ſpecus eſt Acheruſia, ad nes, ut ferunt, pervius, atque ibi extractum Cerberum fabulantur.*

V. 789. Οὐδαίου Κρονίδαο] Ditis, ſeu Iovis Stygii, qui u ex tribus Saturni filiis fuiſſe dicitur. Is Dis & Pluto voca à divitiis, quas Græci πλοῦτον nominant; quia aurum & metalla ſub terra latent; quicquid vero ſub terra eſt, ἐδαίς, ſubterranei Iovis imperium habetur: unde Ovidius Meta lib. 1.

Quaſque recondiderat, Stygiiſque admoverat umbris,
Effodiuntur opes. —

Non tantum vero Κρονίδης, ut unus ex tribus Saturni filiis, rum & *Iupiter* dicitur, quod ſcil. cœlum utriuſque *Iovis* nor

otetur; hemisphærium quidem superius nomine *Iovis su-*
, inferius vero, quod sub horizonte nostro deprimitur, no-
e *Iovis Stygii*; quod indicat Seneca in Herc. fur.

— *quæque deterior polus*
Obscura diro spatia concessit Iovi.

per *polum deteriorem* Antarcticus significatur, quem, ut lo-
tur poeta,

Sub pedibus Styx atra videt, manesque profundi.

Herculis ad inferos descensum nihil aliud quam Solis oc-
m, per regressum ad superos exortum notari, supra mo-
mus.

καλκιόφωνον] Clarius Cerberi latratus Metaphorica hac vo-
nnuitur, quasi pulsati æris clangorem referret.

V. 792. καὶ ἀνδρέσι πῆμ' ἐφύτδυσε] Aconitum scil. herbam
alem, quam ex spuma è ternis Cerberi tricipitis faucibus
de Dionysius ἀπὸ στομάτων in *plurali* habet) projecta, pri-
exortam fingunt, aut saltem inde venenatam factam, cum
ea innoxia fuerit. Eam autem inter Mariandynos juxta He-
eam urbem nasci testatur Strabo lib. 12, Ἐν δὲ τῇ Ἡρα-
κλείᾳ γίνεται τὸ ἀκόνιτον. Imo *aconitum* nominari ab *Aconis* pa-
Mariandynorum juxta Heracleam Theophrastus hist. plant.
9, & Stephanus de urb. testantur; quod & à Plinio innui-
dum *portus Acones aconito diri* meminit. Hoc tamen facile
ciliari potest cum illorum sententia, qui sic vocatum tra-
t quod ἐν ταῖς ἀκόναις, *in cautibus*, nascatur, (quæ Ovidii
nio est, Metam. lib. 7.

Quæ quia nascuntur dura vivacia caute,
Agrestes aconita vocant. —)

n & Ἀκόνας pagum nomen habuisse ἀπὸ τῶν ἀκονῶν, à *coti-*
ibi provenientibus, Stephanus testatur.

V. 793. Ἄλλη δὲ Βιθυνοὶ] *Bithynia*, inter Mariandynos &
phorum Thracium sita, Bebrycum, Mysorum, (à quibus
phorus ipse, qui postea Thracius, olim Mysius dictus, teste
bone) & aliarum gentium antiquitus sedes fuisse dicitur;
nde eam occuparunt Thyni & Bithyni, è Thracia profecti,
e Strabone lib. 12, qui hoc ὁμολογεῖσθαι παρὰ τῶν πλείονων,
d plurimos in confesso esse, affirmat. Huic astipulatur Clau-
nus in Eutrop.

— *Thraces erant, quæ nunc Bithynia fertur.*

ic oram illam *Asiaticam Thraciam* nuncupari Xenophon te-
ur. *Thynos* etiam in Thracia olim fuisse argumento est
ynias promontorium à Ptolemæo, Strabone, & Plinio, juxta

Apollo-

Apolloniam Thraciæ urbem nominatum, ubi & Ovidius Trist. lib. 1. Eleg. 9, *Thynniaci sinus* meminit. Quod ad particularem duarum istarum gentium situm in Bithynia ipsi *Tenuerunt oram omnem Thyni; interiora Bithyni*, si Plinio fide lib. 6. cap. ult. Ora autem Ponti ibi præcipue intelligend ubi Thynias insula juxta Calpæ fluvii ostia à Ptolemæo, Strabone, aliisque nominatur, Thynorum memoriam conserva postquam in continente eorum nomen exoleverat, Bithyn appellatione, à Bithynis indita, toti regioni communica qui non tantum interiora, ut Plinio visum, verum & Ponti oræ partem Bosphoro vicinam olim tenuerunt, ubi Bithyr prom. à Ptolemæo statuitur.

V. 794. Ῥήσας ἔνθ' ἐφαλείην] Cur exigui fluvii *Rhebæ*, *Rhebantis*, (nam utroque modo inflecti Eustathius testati Ῥηβαντίας γῆς ab eo denominatæ Arrianum meminisse a mans) tam solennis mentio à Dionysio facta est, adeo ut e nomen, veluti Thybridis vers. 352, per Anaphoram ter re titum sit, (cum eum Ptolemæus & Strabo ne nominare c dem dignentur,) nisi, cum Suida, leve hoc argumentum ripiamus ad confirmandam opinionem quod ipse Byzan fuerit? qua de re vide in vers. 355. Plinius quidem hujus vii meminit, lib. 6. cap. 1, & aliter Rhesum dictum refe *A faucibus Bosphori est Rhebas fluvius, quem aliqui Rhesum d runt, deinde Psillis.*

V. 798. Κεῖνα δέ τε Σκυθίης] Universos Ponti accolas l tenus recensitos (qui quidem omnes, Bithynis exceptis, Mithridatis regno olim comprehensi sunt, Ponti nomine i versis regionibus indito,) Scythicas gentes haberi posse indicat Dionysius; tam quod Scythis omnes Boreales ger veteres accenserent, teste Ephoro apud Strabonem, lib. 1; ipso Strabone, lib. 11, quam quod plerique ex his barbar feri essent, ac Scythis moribus similes, cæteris vero Asiæ g tibus ipsis vicinis prorsus dissimiles, quorum mollities pas perstringitur. Leucosyri tamen, (quorum pars, quos Assyr hic vocat auctor, ad Pontum pertingebat) nihil cum Scy commune habuere; & non modo Bithynos, verum & M riandynos Thracii generis fuisse Strabo arbitratur: non rum vero si ob mores similiter feros Thracias & Scythicas g tes aliqui confuderint, ut de Getis constat, quos alii Thr bus, alii Scythis annumerant.

V. 799. Νῶϊ δ' αὖ παρὰ λίμνης Ἀσίης] Post Ponticarum g tium περιήγησιν, jam ad descriptionem alius Asiæ partis se

cir

ingit Dionysius, quam παραλίαν *maritimam* vocat, quod hinc nare Ægæum, inde Lycium & Pamphylium, ac Issicum si-ium, & Syriacum mare contingat. Maritimam hanc Asiam à ithynia ad Meridiem tendere affirmat secundum Hellespon-um & Ægæum mare, ubi Occidentale ejus latus est, inde vero Orientem versus usque ad Syriam & Arabiam produci. Asiæ omen, cum primo Mæoniæ proprium esset, ut à Dionysio ers. 836 innuitur, postea latius propagatum est ad regiones icinas, ubi Asiam minorem, sive ἰδίως Ἀσίαν, constituerunt, ui tamen non iidem prorsus termini ab omnibus assignan-ur; & tandem ad tertiam εἰκουμένης partem, quam *Asiam ma-iam*, ut à minore distinguatur, vocat Ptolemæus. Notandum ero *Asiam proprie dictam* strictius à Ptolemæo, aliquanto vero ius à Strabone, sumi. Ille utramque Mysiam & Phrygiam, ajorem scil. & minorem, Æolidem, Ioniam, Lydiam, & Cariam sub nomine *Asiæ proprie dictæ* comprehendit; Strabo is Bithyniam, Paphlagoniam, & Lyciam adjicit (cum Ptole-næus nullam Ponticam gentem in censum illum admittat,) gionem intra Halyn fluvium & Taurum montem Ἀσίαν ἰδίως, ἢ ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ ἠπείρῳ, *proprie Asiam, eodem cum tota conti-ente nomine*, suo tempore appellatam affirmans, quam pen-nsulam vocat, cujus isthmum, improprie sic dictum, Pamphy-am, Ciliciam, & Cappadociam constituit. Maritima vero sia, cujus descriptionem Dionysius hic aggreditur, Asiam roprie dictam Ptolemæi, quam lib. 5. cap. 2. describit, cum ycia, Pamphylia, Cilicia, & Syria (quæ Arabiæ contermina t) comprehendit, ut ex terminis hic assignatis liquet.

V. 803. Χαλκιδῆς μὲν πρόσθε] *Chalcedonios* intelligit, Chal-donem urbem ad fauces Ponti (hoc est ad Bosphorum Thra-um) sitam, cum regiuncula vicina, incolentes; quos à Bi-ynis distinguit, quod Bithyni proprie dicti Thracii generis, æc vero Græca gens fuerit; quamvis Bithynia regio late sum-ja Chalcedonios etiam comprehendat, ut ex Ptolemæo con-at. Χαλκιδῆς vero hos vocat, Chalcidensibus in Eubœa ωνύμους faciens, sive metri necessitate coactus, quia Chalcedo-orum nomen metri legibus haud facile paret, ideoque poe-ce hic contrahitur; sive quod Chalcedonios Chalcidensium πίκους censuerit, unde & regiuncula in qua Chalcedon sita αλλὶς ἄμφι eidem dicitur vers. 764, quamvis urbem eam à legarensibus conditam prodat Strabo: sed Chalcidenses uosdam iis mistos fuisse nihil prohibet.

παρὰ πόντῳ] Nomine στόμαθ', seu *faucium* Ponti, non Pro-ponti-

pontidem, (ut perperam Eustathius interpretatur) sed Bosphorum Thracium intelligi, clarius est quam ut probatione egeat; hunc enim fauces Ponti passim vocat Plinius (ut angustiæ aliæ, seu freta ejusmodi, sinuum στόματα, seu *fauces* dici solent, vide vers. 608:) imo Bosphorum hunc non tantum Ponti fauces, verum & gemini maris januam, Ponti scil. ipsiusque Propontidis, vocat Ovidius, Trist. lib. 1.

Quique tenent Ponti Byzantia litora fauces:
Hic locus est gemini janua vasta maris.

V. 804. Οὗδας ἐς ἀντιπέρθιον Βυζάντιον] Vrbis hujus Thraciæ, ex adverso Chalcedonis, ultra Bosphorum sitæ, obiter hic meminit auctor, sive quod patria ipsius fuerit, ut statuit Suidas, sive ob inclytam loci famam. Nomen hoc ei indidit *Byzas* conditor ex Eustathii sententia, quod & Claudianus confirmat versibus mox citandis; neque audiendus Iustinus, qui primo conditam à Pausania Spartanorum rege refert, lib. 9. Scisitantes autem Græcos conditores ubi urbem statuerent, Apollinis Pythii oraculo monitos fuisse, ut ἀντεναντίον τῆς τυφλῶν, *adversus cæcorum terram*, urbem conderent, à Strabone lib. 7, Tacito Annal. lib. 12, & aliis proditum est; Chalcedoniis cæcorum nomine notatis, quod, cum urbem suam paulo ante conderent, sedem illam minus commodam elegissent, quasi vicinum hunc locum longe feliciorem videre non potuerint. Cæcos tamen Chalcedonios, ea de causa, non Apollinem Pythium, sed Megabazum Darii regis ducem, vocasse, probabilius refert Herodotus lib. 4. Byzantium à Constantino Magno auctum fuisse, & imperii Romani sedem eo translatam, ob loci commoditatem, nomine in *Constantinopolin* & *Novam Romam* mutato, notius est quam ut pluribus ea de re differere opus sit; unde is à Claudiano, tanquam alter conditor Byzanti jungitur, quibus & tertium additum Eutropium falsis adulatorum vocibus ipse indignatur,

— *quod tertius urbis*
Conditor, hoc Byzas Constantinusque videbunt?

V. 805. Βέβρυκες δ' ὅθι πῖσα] *Bebryces* à poetis præcipue celebratos (qui Amycum eorum regem in cæstuum certamine à Polluce interemptum ferunt, de qua fabula vide Valer. Flacc. lib. 4.) Propontidis oram inter Bithyniam & Mysiam olim tenuisse refert Strabo. Eorum vero Ptolemæus non meminit, quippe quorum nomen jamdudum exoleverat: *ex Asia* enim *interiisse Solymorum, Lelegum, & Bebrycum gentes*, cum aliis quibusdam, ex Eratosthene refert Plinius lib. 5. cap. 30.

καὶ ἔρια Μυσίδ & αἶπος] Mysiam montosam esse regionem verbis innuitur, alia enim parte Temnum montem, alia m attingit, alia Olympum, qui præcipue hic intelligi-, quippe è quo Cius fluit; & eo quidem monte Mysia ior à Bithynia disterminatur. Est enim Mysia duplex; ior, quæ & Olympena dicitur; major (quam Dionysius Æolide comprehendit, vide vers. 820.) quæ ab hac ad strum jacet, hinc Temnum montem, inde Ægæum mare ngens, interjectis tamen hic illic quibusdam Phrygiæ ibus, quæ & ipsa duplex, vide vers. 810, ut certos ea- terminos statuere haud facile sit. Vnde adagium ortum rt Strabo de iis quæ diversa quidem sunt, ita tamen ut istinguere difficile sit,

Χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα,

Separati sunt Mysorum & Phrygum termini.

adagium hoc alludit Plutarchus ἐν ὑγιειν. παραγγελμ. Χωρὶς ιλοσόφων καὶ ἰατρῶν, ὥσπερ τινῶν Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα, *ati sunt philosophorum & medicorum, ut Mysorum & Phry-, termini*: distincti scil. sunt, ita tamen ut haud facile curatum discrimen dignoscere. Mysos hos Europæo- ad Istrum habitantium colonos fuisse censet Artemido- pud Strabonem, & ipse Strabo Thracii generis fuisse ar- tur: quod tamen merito dubitari potest, cum Mysi & i se invicem fratres vocarint, & communium sacrorum cipes fuerint, teste Strabone lib. 145 & ex Lydio & rgio mixtus fuerit Mysorum sermo, ut Xanthus Lydius enecrates apud eundem Strabonem lib. 12 testantur. simile est hos (quorum fines usque ad Bosphorum Thra- olim protensi) à Mesech filio Japhet, de quo Gen. 10, ut à Tiras Thraces ortos, cum Moscovitarum, quos a- à Mesech deducunt, nulla apud veteres mentio extiterit. 806. Ἡ δ' ἐμβάντα Κίῳ] Fluvium hunc in Mysiæ ithyniæ confinio fuisse ad Olympum montem indicat us, lib. 5. cap. 32. *Amnes* (inquit) *Hylas & Cios, cum o ejusdem nominis*: & paulo post, *A Cio intus in Bithy- rusa ab Annibale sub Olympo condita.* Sed nullus fuisse vi- r Hylas amnis, quippe cujus auctores alii non memi- nt, sed ad Cium Hylam raptum produnt; nec verisi- est ab Annibale profugo urbem hic conditam. Corri- us igitur hic Plinius ex Strabone lib. 12, qui Προυσίαν à ia dictam refert, Κίον πρότερον ὀνομασθεῖσαν: Cium scil. m à Philippo Persei patre Macedoniæ rege eversam,

deinde à Prusia Bithyniæ rege, qui Annibalem hospitio accepit, è ruderibus ejus urbem excitatam, quam à nomine suo Προυσίαν, aut Προυσιάδα, appellavit. Cii fluvii non meminit Strabo aut Ptolemæus; Apollonius tamen Cium urbem appellatam canit à Cio flumine, qui & Hylam ibi raptum prodit,

Ἀμφ' Ἀργανθώνειον ὄρος καὶ ῥοὰς τε Κίοιο.
Circa Arganthonium montem & Cii fluenta.

V. 807. Τῇ ποτ' ὅτε ἁρπαγὴν Ὕλα] De Hylæ raptu legi possunt Apollonius Arg. lib. 1, & Valer. Flaccus lib. 3, neque enim libet mihi fabulis recitandis immorari. Cum vero tradat Strabo lib. 12. Prusienses festum celebrare, in quo in sylvas & montes cum thyrsis egrediuntur, Hylæ nomen inclamantes, quod & Apollonius testatur Arg. lib. 2.

Τόνεκεν εἰσέτι νυῦν περ Ὕλαν ἐρέουσι Κιανοί,
Unde etiamnum Hylam inclamant Ciani;

quærant eruditi an mos iste, & ipsa fabula de Hylæ rapti non deducta sit à Phrygum & Lydorum vicinorum ritibus qui Atin in Cybeles sacris similiter luxerunt, vociferantes ἴης ἄττης, ἄττης ἴης, ut hi ὕλα, ὕλα, cum Mysis communi fuerint cum Lydis sacra, teste Strabone.

V. 810. Βαιοτέρης Φρυγίης] *Minor* hæc *Phrygia*, quia ad Hellespontum sita est, ut Dionysius hic indicat, Hellespontiaca dicta est, teste Strabone; eamque eandem cum Troade facit Ptolemæus, lib. 5. cap. 2, quod scil. Phryges post bellum Trojanum Τρῳλίδα seu *Troadem* occupaverint, ut à Strabone affirmatur: cum ii, ut & Mysi, in Ascania regione juxta Ascaniam paludem (quæ in Bithynia postea habita est) b Homero statuantur Iliad. β', longe à Troja, ipsissimis poetæ verbis,

Φόρκυς δ' αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκανίῳ θεοειδὴς
Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης. ——

Ascaniam sic dictam ab Askenaz Gomeri filio statuit Bochartus. Quandam etiam Phrygiæ minoris partem, quam Phrygiam ὀπίκλιτον vocat, juxta Olympum montem in Bithynia confinio statuit ipse Strabo, situ à Troade & Hellesponto satis dissito, cum Mysia interjecta sit; & Dionysius, dum Phrygiæ hujus ἀγκῶνα ad Hellespontum procurrere affirmat innuit partem alibi sitam.

ἑτέρη δὲ] Phrygia sc. major, quæ à minore & Lydia longe in Orientem exporrecta est, cujus tamen partem Orientalem, in qua Pessinus civitas, Cybeles sacris celebrata, (unde ea Pessi-

nuntia

tia dicta est, ut Berecynthia à Berecyntho Phrygiæ urbe, ele & Dindymene à Cybelis & Dindymis ejusdem mons) Galli seu Galatæ Phrygibus ademerunt, vide in v. 787. ygiæ nomen ἀπὸ τῦ φρύγειν, quod est *torrere*, probabiliter icit Bochartus, Geog. l. 3. c. 8, quippe in qua κατακεκαυμένη, *adusta regio*, à Strabone & aliis describitur, cui Phrynomen primo inditum fuisse non veri dissimile est, postero toti genti communicatum. Phrygas omnes è Macea aut Thracia olim hac profectos, Βρύγας ibi antea vocas quod Strabo & alii arbitrantur, haud facile mihi perrint, cum Phryges se antiquissimam gentem prædicant: Λέγονται Φρύγες παλαιότατοι ἀνθρώπων γρήσθαι, Arrianus; d & alii plurimi testantur. Quod si qui Βρύγες in Macea fuerint, probabilius est illos è Phrygia eo olim mise, & ibi pro Phrygibus Βρύγας vocatos Macedonum ecto, quibus Philippus Βίλιππος dicitur. Certum qui- est Mygdones quosdam tam in Phrygia quam Macedolim fuisse, Μυγδονία μοῖρα Μακεδονίας, καὶ ἑτέρα Φρυγίας τῆς ns: nec negarim Macedoniam primam Mygdonum sefuisse, cum satis constat Herodotum & alios antiquissiscriptores Mygdoniæ Macedonicæ meminisse, alterius in Phrygia sitæ non nisi multo recentiores; ut videanMygdones, uti & Mysomacedones, è Macedonia in Atrajecisse; at de Phrygibus antiquissimis longe aliter se abet.

811. παρ' ὕδασι Σαγγαρίοιο] *Sangarius* hic, qui in Phrygia re ortus per Bithyniam fertur, ubi Ponto Euxino mir, ab Ovidio lib. 4. de Ponto, Eleg. 10, Sagaris di-

Huc Lycus, huc Sagaris. —

814. Τλῶ ἑτέρῳ] Minorem, seu Hellespontiacam, de um orsus esset loqui vers. 809, hic ad eam regreditur: e enim Ilium πολυθρύλλητον, adeo insigne bello à Græcia ersa per decennium ibi gesto, de quo tota Homeri Ilias ripta, vel fileri, vel obiter tantum memorari, par

817. Ἴλιον, λῶ ἐπόλιας Ποσειδάων] Non de urbe ipsa, sed ibus tantum hoc intelligendum, quæ à Neptuno & Ane à Laomedonte conductis condita fuisse poetæ fabur; vide Ovid. Metam. lib. 11. Hoc vero Herodotus ita retatur, quod Laomedon thesauris in templis Apol- & Neptuni repositis ad mœnia urbis condenda usus fue-

rit. Notandum vero Latinos, dum urbem hanc non mc Ilium verum & Trojam vocant, à Græcorum veterum c suetudine abire, quibus urbs ea Ἴλιος dicitur, tota vero re Τρωΐη, (quæ postea Troas & Phrygia minor) & ejus incc communiter Τρῶες, vide Iliad. lib. 2. Nec minus peccant p tæ Latini, dum Dardanum urbem Ilio vicinam, Æneæ triam, & Pergamum inde satis disitam, cum Ilio conf dunt.

V. 818. Ἴλιον, ὦ ἀλάπαξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη] Quas fa lantur Græcos in Troja expugnanda obnixe auxilio juva quod maneret,

— alta mente repôstum
Iudicium Paridis, spretæque injuria formæ.

Eustathio vero facile assentior, qui innui putat à Græcis e sam fuisse urbem hanc tam potentia & opibus, quæ Jun tribuuntur, quam consilio & prudentia, quæ Minervæ mine notantur, cui stratagemata omnia tribuuntur, qu fuit illud de equo ligneo, de quo Virgilius,

Instar montis equum divina Palladis arte
Ædificant. —

Et profecto fabula illa de Venere Minervæ & Junoni à P de prælata veteres nihil aliud innuisse videntur, quam e Venereis voluptatibus, quibus cum Helena sua fruebat prudentiam omnem & honores ac divitias, quæ salva Tr possidebat, posthabuisse, dum ut, Helena dimissa,

— Salvus regnet, vivatque beatus,
Cogi posse negat. — Horat. lib. 1. Ep. 2.

V. 819. Ξάνθῳ ἐπ' ὠκυρόῃσι] Fluvium hunc aliter Scam drum dictum Plutarchus de flum., Ælianus, aliique test tur: nec temere eum ὠκυρόεντα vocat Dionysius, si Pli fides adhibenda. Quamvis enim brevis sit ejus cursus, (c tam hic quam Simois in Ida monte oriatur, unde Ἰδαῖον μόεντα hic vocat auctor, & mox in Hellespontum parall fere cursu uterque feratur;) *Scamandrum tamen amnem n gabilem esse* affirmat Plinius lib. 5. cap. 30, quanquam Xantho paulo ante loquutus, hunc eundem esse fluvium n exprimat. Maximam autem fluviis hisce famam Ilium, cu mœnia olim præterlabebantur, conciliavit; unde *fama qu natura majora esse flumina* affirmat Mela, lib. 1. cap. 18.

V. 820. Τοὶδὲ μετ' Αἰολίδα] Non statim post Phrygi minorem Æolidem describit Ptolemæus, Mysiam enim i jorem interponit, in qua Antandrus & Adramyttium, &

mc

diterraneis Pergamus, Attali & Eumenis olim regia, & gameno ibi invento celebris. Plinius tamen, lib. 5. c. 30, Onysio consentiens, Mysiæ nomen in Æolidem mutatum rt, atque ita Æolidem ad Troadem usque producit; de cia enim loquutus, *Æolis*, inquit, *proxima est, Mysia quon- appellata, & quæ Hellesponto adjacet Troas*; & paulo post rmat Lecton promontorium Æolida & Troada distermi- e. Strabo etiam lib. 13 non Mysiam modo hanc, verum Troadem ipsam Æolicis coloniis occupatam fuisse refert, le & ipsam Æolidi adjicit: sic Mela lib. 1. cap. 18. *Proxi- regio ex quo ab Æoliis incoli cœpit, Æolis fuit, ante Mysia Troas.* Verum diversas fuisse ea de re veterum sententias abo ipse fatetur: quod quidem inde accidit, quod dispersuerint quædam Æolum coloniæ in tota Troadis & Myi majoris ora; unde aliqui eas totas Æolidi accensent, , Troadem excludentes, totam Mysiæ oram maritimam, coloniæ eæ crebriores, Æolidi adjiciendam censent; quæ Plinii sententia est, qui Mysiam mediterraneam Caici ntibus vicinam (quam Teuthrantiam vocat, à Teuthran- Telephi patre, qui ibi olim regnavit) ab Æolide distinit. Sed Æolicæ coloniæ, quæ inter Cyzicum & Caicum vium tantum sparsæ fuere, longe majorem partem regio- inter Caicum & Hermum fluvios interjectæ occuparunt, te Strabone; Ἡ μὲν Αἰολὶς ἀποικία ἐσπάσθη ἀπὸ τῆς Κυζικηνικῆς μέχρι τοῦ Καΐκου, καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ πλέον τοῦ μεταξὺ τοῦ Καΐκου καὶ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ, *Æolum colonia sparsa fuit à regione circa Cyzicum caicum usque, frequentius vero occupavit regionem inter Cai- & Hermum fluvium interjectam.* Hinc Ptolemæus eam ntum regionem quæ inter Caicum & Hermum sita, ubi eberrimæ Æolum coloniæ, atque ipsa metropolis Cume, olidem nuncupat, quippe quæ fere tota ab Æolibus occuta est, cum in Mysia & Troade veteres incolæ Græcos ibi gentes numero superarent. Colonias autem Æolicas in siam brevi post bellum Trojanum missas, (& quidem plesque è Peloponneso ab Agamemnonis posteris,) & quaor ætatibus antiquiores Ionicis fuisse, testatur Strabo . 13: à quo etiam indicatur, lib. 8°, Æolicam dialectum lim dictam fuisse, qua Græci plerique, tam intra quam exa isthmum degentes, antiquitus usi sunt, eamque eandem m Dorica fuisse; Ionicam vero veterem eandem cum Atica fuisse, qua in Attica sola olim usi sunt, cujus incolæ nes tunc appellati; ut binæ tantum dialecti olim fuerint.

Hæc ipsius sunt verba de dialectis loquentis; τεσσάρων δὲ τῶν μὲν Ἰάδα τῇ παλαιᾷ Ἀττικίδι τῷ αὐτῷ φαμὲν, (καὶ γὰρ Ἴωνες ἐκαλέντο οἱ πότε Ἀθηναῖοι, καὶ ἐκεῖθέν εἰσιν οἱ τὴν Ἀσίαν ἐποικήσαντες Ἴωνες, καὶ χρησάμενοι τῇ νῦν λεγομένῃ γλώττῃ Ἰάδι) τῶν δὲ Δωρὶς τῇ Αἰολίδι: *Cum quatuor sint dialecti, Ionicam eandem cum ea qua Attica esse affirmamus, (nam & Iones vocati sunt qui Athenis eam tunc incoluerunt, & inde orti sunt Iones qui in Asiam deducti sunt, & lingua Ionica hodie vocata utuntur,) Doricam vero eandem cum Æolica.* Dorica scil. (ut ultima clausula indicat & postea probat) non alia est quam antiqua & purior Æolica, qua in Græcia ipsa olim usi, cum Æolica vulgo dicta, quæ Æolicæ coloniæ in Asia usæ, ex gentium commixtione corrupta sit. Pindarus quidem, qui Dorice scripsit, se Αἰολίδι μολπᾷ canere affirmat.

821. παρὰ χείλεσι] Maris litora & fluviorum ripæ Metaphorice χείλη, hoc est *labra*, dicuntur, uti & Latina vox *os* ab *ore* deducitur, quod extremitates sint quædam sibi invicem oppositæ, cum cavitate intermedia, ut labra circa os unde & poculorum margines χείλη vocantur. Simili Metaphora ab animalibus ad inanimata traducta, in voce νάπαι campo applicata, utitur auctor vers. 872, & in voce πίδακες vers. 894, & alibi passim.

ὑπὲρ μέγαν Ἑλλήσποντον] ὑπὲρ per *ultra* hic reddit Hen. Stephanus, quippe quia accusativo jungitur; nescio autem cujus loci respectu, nisi Byzantii, sic usurpari possit, vide in v. 138. Cur vero epitheton μέγαν Hellesponto, angusto freto, addatur me nescire fateor, nisi vel longitudinem solam respiciat, vel eum ulterius extendat quam plerisque mos est, hinc ad Lesbon, inde ad Melanem sinum (quem ad Hellespontum ferri affirmat vers. 538) ejus initium faciens; ut epitheto hoc innuat se non de ipsis angustiis, sed de ea parte qua latior est, loqui, cui quidem Æolis propinquior.

V. 822. σὺν δὲ Ἴωνας] Periphrasis pro *Iones*, vide in v. 31. Innui interim potest hos veterum Ionum, quorum sedes Attica, posteros fuisse. Iones enim ex Attica olim profecti, ut modo ex Strabone ostendimus, (quorum aliqui Ægialum Peloponnesi partem antea occuparant, eamq; Ioniam vocarant, qui ab Achæis inde pulsi, à quibus eadem Achaia nominata) Lydiæ & Cariæ maritimam oram occuparunt, Leleges & Cares inde pellentes: è quibus Leleges regionem quę supra Ephesum & Mycalen montem versus Æolidem jacet, Cares loca pleraque his Australiora tenuerunt. Hinc Carum non meminit hic

Diony-

onysius, quippe quorum regionem ab Ionibus occupatam
eperat, ut Mysiam majorem ab Æolibus, unde & eam omit-
, quanquam minorem tantum Cariæ partem Iones occu-
int. Mediterranea quidem omnia, & maritimæ oræ pars
Carum potestate remansit; unde Ptolemæus, lib. 5. cap. 2,
abo lib. 13, aliique Geographi Cariam ab Ionia distin-
unt, & seorsim describunt, in ea Mylassa, Alabanda, Tral-
, Magnesiam ad Mæandrum, Laodiceam ad Lycum (cui
inæ Colossæ, teste Strabone lib. 12, quo quidem Pauli
Colossenses epistola missa) aliasque urbes memorabiles
merantes. Doridem etiam in ora maritima quæ Cretam
picit separatim à Caria & Ionia Ptolemæus describit:
am tamen alii sub Caria comprehendunt, in ea enim est
licarnassus, regia quondam Cariæ urbs, Herodoto &
onysio historicis, & Mausoli regis monumento ab Arte-
sia uxore constructo (à quo alia insignia monumenta
ausolea vocantur) maxime nobilitata. Ionum vero, seu Ia-
um nomen (Ἴαονες enim propria dialecto vocantur, ut
omero Il. ν'.

— Βοιωτοὶ καὶ Ἴαονες ἑλκεχίτωνες)

æci ipsi ab *Ione* seu *Iaone* quodam deducunt, quem Xuthi
lium fuisse ipsi perhibent: verum Ἴαονα, à quo Iones ge-
s ducunt, non alium fuisse quam *Iavam* filium Japheth,
quo Gen. cap. 10. vers. 2, Vossius & alii docti statuunt.
s equidem libens assentior, cum Græcia *Iavan* in sacro co-
e (ut Dan. cap. 8. vers. 21, & cap. 10. vers. 20) nuncu-
tur, & minimum interfit inter *Iavan* & Ἰάων, si digamma
olicum vocalibus interponatur, quod sonat ϝ. Quod ad
lium gentem attinet, licet antiquiores fuerint Æolum
loniæ, Iones tamen illis urbium fama & potentia longe
æcelluerunt. Nam præter Miletum, Ephesum, & Prienen,
æ hic à Dionysio nominantur, in Ionia fuit Smyrna, Ho-
eri patria plerisque habita, vide Solin. cap. 43 (unde is
Melesigenes dicitur à *Melete* fluvio Smyrnam alluente, nec
ocul inde orto, de quo vide Plin. lib. 5. cap. 29; & *Mæo-
s*, quod ea Ioniæ pars intra Mæoniæ antiquæ terminos
erit) Colophon, Apollinis Clarii fano nobilis, Erythræ
ibyllæ Erythrææ, Teos Anacreontis poetæ, Clazomenæ
naxagoræ philosophi patria, ut cæteras taceam.

V. 824. Μαίανδρῳ λιπαροῦσα] Fluvius hic obliquis & tor-
osis flexibus notus est. De eo Plinius, lib. 5. cap. 29, A-
nis *Mæander ortus è lacu in monte Aulocrene, plurimisque affu-*

sus oppidis, & repletus fluminibus crebris, ita sinuosus flexibus, t sæpe credatur reverti. Hinc obliqua consilia aut verborum ambages proverbialiter *Mæandri* dici solent. Ita Cicero in Pisonem, *Quos tu Mæandros, quæ diverticula, flexioneſque quæſiſti* Mæandrum vero Cariæ agros quos perlabitur *fertiliſſimo ri gare limo,* cum auctore nostro, Plinius affirmat.

V. 825. Μιλήτε τε μεσηγὺ] Inter duas hasce urbes Mæandrum in mare devolvi affirmat etiam Strabo lib. 12; & Solinus cap. 43, *præcipitatur in sinum qui Miletum dividit & Prienen.* Sed quod ad *Miletum* spectat, ea Ioniæ caput à Plinio vocatur, eamque & Ephesum celeberrimas fuisse Ioniæ urbes à Strabone, lib. 14, indicatur. Veterem Miletum colo niam fuisse è Mileto Cretica urbe deductam affirmat Epho rus apud Strabonem, atque inde eam Miletum appellatam novam vero Miletum, situ ei propinquo conditam, à Ne leo origine Pylio, sed qui Athenis aliquandiu commoratu fuerat, tum Ephorus, tum ipse Strabo testatur. Celebren eam reddidit Apollinis, *Didymæi*, quasi *gemelli*, appellati oraculum, de quo vide in vers. 445; uti & *Milesia stragul.* & vestes, ob insignem mollitiem in deliciis olim habita; & præterea philosophi ibi nati, Thales, inter septem Græci sapientes numeratus, Anaximander sphæræ inventor, & hujus discipulus Anaximenes. Celeberrima vero facta et coloniis variis in utrumque Ponti latus & alias terras dedu ctis, è quibus est Cyzicus ad Propontidem, Apollonia & O dessus in Thracio Ponti litore, Heraclea in Mariandynorun ora, Panticapæum in Taurica Chersoneso, Istropolis ac Istri, Olbia ad Borysthenis ostia, cum plurimis aliis, quas variis in locis Plinius & Strabo recensent: imo *super octo ginta urbium per omnia maria genitrix* fuit, si Plinio fides lib. 5. cap. 20. Tandem vero in luxuriam lapsa pristinam gloriam amisit; unde adagium Πάλαι ποτ' ἦσαν ἀλκιμοι Μιλήσιοι, *Olim strenui fuere Milesii.*

καὶ βυσσόεσσα Πριήνη] De voce βυσσόεσσα sat dictum in vers 537. Prienen vero nihil magis nobilitavit quam Panionia ibi celebrata, teste Strabone lib. 9, & Bias ibi natus, unus è septem sapientibus habitus. Spatiosos vero campos urbem hanc habuisse, quod epitheto hic indicatur, vel id argumento est, quod ab omnibus Ionibus tanquam commodus locus eligeretur ad Panionia celebranda.

V. 827. Παῤῥαλίην Ἔφεσον] Ephesus (quam *alterum Græciæ lumen* Plinius vocat, Miletum scil. pro altero habens, Strabo vero

ero emporium totius Asiæ intra Taurum celeberrimum) Apellis & Parrhasii pictorum, & Heracliti philosophi patria uit, qui σκοτεινὸς *tenebrosus*, propter scriptorum obscuritatem, cognominatus est. Urbem hanc ab Androclo Codri Athenienſis regis filio, & coloniæ Ionicæ duce, conditam uisse, refert Pherecydes apud Strabonem, lib. 14; atque inc ejus posteros *reges* appellatos, & primum confessum in anioniis habuisse, & purpuram ac sceptrum, tanquam ignia regia, gestasse, licet nullam regiam potestatem habeent, sed potius ἀνακλοπελεσαὶ, seu *reges sacrificuli*, fuerint; ua de re vide Casaubon. in Strab. De aliis nominibus, quius urbem hanc olim appellatam Plinius & Stephanus tantur, mox in vers. 829 dicetur.

μεγάλῃ πόλιν Ἰοχεαίρης] Dubitat Vossius an μεγάλης hic legendum non sit, ut epitheton ad Dianam referatur, secundum illud Actor. cap. 19. Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Diana veo, quæ Luna est, vide in vers. 525, venatrix fingitur, & Ἰοχέαιρα dicitur, ab ἰὸς *missile*, & χαίρω *gaudeo*, litera ε per *Epenthesin* inserta, quod radios suos tanquam jacula emittat, (unde & Ἑκάτη dicitur, sicut Apollo Ἑκάτης & Ἑκατηβόλος, à *radiis procul emissis*) vel quod venatores noctu Lunaii lumine indigeant. Non tantum vero deæ huic urbs hæc dicata est, verum & ibi ipsam cum Apolline natos, in luco quam Ortygiam vocant, incolæ, teste Strabone, gloriati unt, nomen ipsum quod Delo insulæ alii tribuunt, una cum eorum horum ortu, sibi vendicantes: sed vanas esse Græorum fabulas, quæ de horum natalibus feruntur, supra mouimus.

V. 828. Ἔνθα θεῆς πόλιν νηὸν] Nobile hoc Dianæ templum, quod inter septem orbis miracula numeratum est, (ut versu proximo innuitur, ubi θαυμάσιον ἄθυμα dicitur,) à Plinio describitur lib. 36. c. 14. Illud ab Amazonibus (quas magnam Asiæ partem occupasse, & plures urbes struxisse, Justinus & alii tradunt) conditum fuisse hic refert Dionysius; cui consentit Mela, lib. 1. cap. 17, *Ephesus, & Dianæ nobilissimum templum, quod Amazones Asia potitæ condidisse traduntur.* Hoc veo alii de urbe ipsa produnt; ut Plinius, lib. 5. cap. 29, *Ephesus Amazonum opus*, & Justinus, lib. 2. Strabo etiam ab Amazone Smyrna nomine parti urbis Smyrnæ nomen indium refert, atque inde Ephesios à Callino poeta Smyrnæos vocari, ejusque incolas, discessione ab Ephesiis facta, urem Smyrnam postea dictam in alia Ioniæ parte condidisse.

Sed

Sed fabulosa esse quæ de Amazonibus passim feruntur Strabo ipse alibi statuit, atque ea de re sententiam nostram in vers. 655 exquire. De urbis quidem conditoribus modo sat dictum: templum vero ducentis viginti annis à tota Asia factum refert Plinius lib. 36. cap. 14, quod de Asia proprie dicta intelligendum. In antiquo templo condendo operi præfuisse Chersiphronem architectum Plinius & Strabo testantur, illud vero ab Heroströto quodam incensum, ut famam sibi vel ex infamia quæreret, ea nocte qua natus est Alexander Magnus, teste Solino cap. 43. Hinc Timæi jocus, Dianam domo sua tunc abfuisse, neque eam curare potuisse, in Olympiadis partu occupatam; quippe quod Diana, *Lucina* dicta, unde nomen *Luna* contractum, partui præesse dicatur: qua de re vide in vers. 509. A civibus autem restitutum est, Chermocratis Architecti opera, teste Strabone.

τετύκοντο] Per reduplicationem Ionicam pro ἐτύχοντο, *Aor. 2. med.* verbi τεύχω, aspirata etiam litera χ in tenuem κ Ionice mutata; nisi à verbo inusit. τύκω, quod affert Hesychius pro ἐπιμάζω, deducere malis.

V. 829. Πρέμνῳ ἔνι πτελέης] Hinc conjecturam facere licet *Pteleæ* nomen, ab insigni aliqua ulmo, quæ olim ibi extitit, inditum, quo Ephesum olim appellatam refert Plinius, parti potius illi in quo templum conditum quam toti urbi conveniisse; sicut *Ortygiam*, & *Smyrnam*, & *Trachæam*, non Epheso σωώνυμα, (quod sentit Plinius, qui eam *olim Ortygiam, & Smyrnam cognomine Trachæam, & Pteleam*, ut cætera mittam, vocatam refert,) sed partium nomina fuisse testatur Strabo, qui & Smyrnam hanc Ephesiam à Trachea distinguit, hæc Hipponactis verba adducens, Ὥκισεν ἐν Σμύρνῃ μεταξὺ Τραχείης τε καὶ Λέπρης ἀκτῆς, *Habitavit in Smyrna (Ephesi vico) inter Trachæam & Lepram acten.*

V. 830. Μαιονίη δ' ὅθι τῆσιν] Post Ionicas urbes *Mæoniam* ad Ortum sitam affirmat, quam sub Tmolo monte, croco florentissimo (teste Solino cap. 43) cum Homero Iliad. 6, statuit:

Οἱ καὶ Μίονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτες.

Mæoniam autem & Lydiam pro synonymis ab auctore haberi, collato hoc versu cum vers. 846, satis evidens est: quam sententiam etiam Plinius, lib. 5. cap. 9, *Lydiam Mæoniam ante appellatam* affirmans, & plurimi alii amplectuntur. Idem tamen Plinius paulo post Mæonios, proprie scil. dictos, in una tantum Lydiæ parte, ad radicem Tmoli montis, locat.

Nimi-

Nimirum aliqui Μαίονας, seu Μήονας, à Lydis, tanquam gentem diversam, distinguunt, teste Strabone lib. 13; alii vero, eodem teste, pro eadem gente habent: sed qui eas diversas fuisse gentes censent, eorum fines distinguere non possunt; unde Lydiam & Mæoniam conjunctim describit Ptolemæus. Eorum etiam sententiam qui Mæonas eosdem cum Lydis faciunt contrariæ præfert Strabo, de Sardibus Lydiæ urbe loquens, Crœsi, & cæterorum Lydiæ regum (qui Asiæ intra Halyn imperarunt) regia; Βασίλειον ὑπῆρξε τῆς Λυδῶν, ἃς ὁ ποιητὴς καλεῖ Μήονας, οἱ δὲ ὕστερον Μαίονας, οἱ μὲν δοῦ ὡιλὸς τοῖς Λυδοῖς, οἱ δὲ ἕτερος ὑποφαίνοντες· δοῦ δὲ αὐτὸς ἀμεινόν ἐστι λέγειν: *Regia fuit Lydorum, quos poeta Meonas vocat, posteriores Mæonas, eosque alii eosdem cum Lydis esse indicant, alii ab his diversos: præstat vero pro iisdem habere.* Aliæ memorabiles Lydiæ urbes sunt Laodicea ad Lycum, ex Ptolemæi sententia, quam alii Cariæ ascribunt, Philadelphia, Magnesia ad Sipylum, à qua Magnes lapis ferrum attrahens nomen sortitus est, ut idem à Lydia Lydius, ab Heraclea Lydiæ urbe Heraclius dictus est. Sed quod ad Lydiæ & Mæoniæ nomina spectat, *Lydiæ* nomen à *Lud* Shemi filio, quem gentis conditorem censent, Josephus, Eusebius, & alii plurimi deducunt, quibus facile assentior. Inde vero sequetur revera antiquius non esse Mæoniæ quam Lydiæ nomen, licet apud veteres Græcos, poetas præsertim, magis obtinuerit. *Mæoniæ* quidem nomen vel Lydiæ toti, vel parti Mæandro, Caystro, & Tmolo monti proximæ, à Græcis inditum fuisse videtur à *Mæandro* fluvio, qui & *Mæon*, ut è Stephano notat Bochartus, Geog. lib. 2. cap. 12. Μαιονία ἡ Λυδία ἀπὸ Μαίονος τοῦ ποταμοῦ: sicut iidem Ἰβηρίαν ab Ibero fluvio vocarunt, quæ aliis Hispania dicta.

V. 832. Χρυσοῦ ὁμοῦ δίνησιν] Pactolum fluvium in Hermum influentem auri ramenta arenis mista olim volvisse, (unde fabula orta de Midæ aureo voto ibi abluto, de quo vide Ovid. Metam. l. 11) ab auctoribus passim proditum; unde eum *Chrysorrhoan* etiam dictum Plinius refert. Aureas istas arenas ante ætatem suam defecisse Strabo testatur: tantum tamen abest ut quæ ab antiquis ea de re prodita sunt in dubium vocet, ut inde potius occasionem veteribus datam censeat Crœsi divitias (quæ in proverbium abierunt) adeo celebrandi. Nihil tamen obstat quin è converso, Pactolus Χρυσορρόας dici potuerit propter ingentes urbis Sardium, Crœsi regiæ, quam fluvius is alluebat, divitias: vide in vers. 1058.

V. 834.

V. 834. Κύκνων εἰσαίοις λιγυρὸν ὄπα] In Mæoniæ campis, fluminibus Hermo, Pactolo, Cayſtro, & Mæandro riguis, cygnos abundare Homerus & alii auctores teſtantur; præſertim vero in pratis & paluſtribus locis circa Cayſtrum & Mæandrum, (quorum hic meminit auctor verſ. 836) ubi Ἀσιῷ λειμῶν ab Homero nominatur: hinc Propertius

— *Cygnæi viſenda eſt ora Cayſtri.*

Cygnæi etiam cantus, cujus hic meminit auctor, plurima fit apud veteres mentio; ut apud Theocritum Idyll. 19, Horatium Od. 3. lib. 4, Senecam in Hippolyto, Ovidium, (ut alios taceam) qui iis ipſis in locis de quibus hic agitur eos canere affirmat, idque inſtante morte, (quod etiam vulgo proditum) quaſi fati ſui præſcios;

Sic ubi fata vocant, udis projectus in herbis
Ad vada Mæandri concinit albus olor.

Sed nihil mirum apud poetas hæc legi, quibus fabulari, ut aratori incurvo eſſe, convenit. Miror vero Ariſtotelem, hiſt. anim. lib. 9, Ælianum, Ciceronem, alioſque graves viros, horum fabulis ſeductos, idem affirmaſſe, aut ſaltem innuiſſe; imo philoſophos quoſdam adeo deliraſſe, ut hujus rei cauſam reddere conati ſint. Fabulis quidem his effectum, ut in proverbium abierit *Cygnea cantio.* Plinius tamen, lib. 10. cap. 23, experimentis aliquot edoctus, ſe hoc falſum arbitrari affirmat. Vere ea de re Eraſmus, *Cygnos inſtante morte mirandos quoſdam cantus edere tam omnium literis eſt celebratum, quam nulli compertum.* Nec minus vere Scaliger in Ariſtot. hiſt. anim. *Cygnos cantores malos eſſe* affirmat, *nec melius anſere canere.*

V. 836. ἐν Ἀσίδι] *In Aſia* ſtrictiſſime ſumpta, quæ Mæoniæ pars eſt circa Cayſtrum & Mæandrum fluvios, (ut non modo Strabo, verum & Euſtathius in hunc locum, aliique teſtantur, vide in verſ. 9.) ubi Ἀσιῷ λειμῶν ab Homero nominatur,

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,

Aſio in campo (ſeu *prato*) *circa Cayſtrii fluenta.*

Hunc etiam imitatus Virgilius Aſiam paludem ibi locat,

— *ſonat amnis, & Aſia longe*
Pulſa palus. —

V. 837. ἀμπεδίον] Pro ἀνὰ πεδίον, præpoſitione cum nomine coaleſcente, deinde eliſa litera α per Syncopen Æolicam, ut in nominibus & verbis cum ἀνὰ compoſitis, ut ἄμπαυμα pro ἀνάπαυμα, ἀμβαίνω pro ἀναβαίνω.

V. 838.

V. 838. ἐμπρέθει] Non hæc vox ita accipienda, ac si Cayster fluvius in Mæandrum influeret, quod falsum est, (licet ita sentiat Eustathius, vocula hac ei imponente:) diversis enim ostiis in mare se exonerant, ut ex Ptolemæo, lib. 9. cap. 2, & aliis constat. Sed Μαιάνδριον πεδίον, *Mæandrius campus*, latum est terræ spatium, ut ex Strabone constat, qui, ipsum juxta Magnesiam, quæ ad Mæandrum dicitur, & Tralles statuens, Lydos, Cares, Iones, & Æolenses Magnesios eum incolere affirmat; & juxta campum hunc Cayster Mæandro appropinquat. Ἐμπρέειν itaque hic est *fluendo prope accedere*, ut ἐπίνειν est *instare* vel *appropinquare*: & hic indicatur multa esse prata & loca irrigua in tota Asia stricte sumpta, plurima vero in ea parte qui *Mæandrius campus* dicitur, inter Caystrum & Mæandrum interjectus, ubi Cayster ad Mæandrum proxime accedit, quod circa Tralles fit.

V. 839. οὐδὲ γυναῖκας ὀνόσεαι] Ὀνόσεαι, *Ion.* pro ὀνόσῃ, 2a pers. ab ὀνόσομαι fut. 1. med. à verbo ὀνόω *reprehendo*. In his vero verbis Liptote esse videtur; qualis est illa Virgilii, *Munera nec sperno*, quum ea grata esse innuit: Ita hic Dionysius, *Mulieres non vituperabis*, eas laudandas esse innuens, tum pulchritudine, ut Eustathius arbitratur, tum saltandi peritia, (quam pluribus hic auctor poetico more describit,) & vestitus elegantia & splendore Lydorum divitiis passim celebratis (præsertim regnante Crœso) conveniente.

V. 840. Θεῖον ἔδωκε] Epitheton hoc Lydiæ additur sive ob fertilitatem eximiam, ut Eustathius opinatur, sive ob Rheæ, & his conjuncta Bacchi, sacra Lydis cum Phrygibus communia, & Attin Rheæ comitem, (quem alii Mæonium, hoc est Lydum, alii Phrygem statuunt,) aliosque ἐγχωρίους θεούς, ut Asium & Caystrium juxta Asium campum & Caystrum fluvium cultos, teste Strabone lib. 14.

V. 842. Εὖτε Διωνύσοιο] Εὖτε, cum modo sit χρονικὸν, significans *quando*, modo ὁμοιωματικὸν, significans *veluti*, vix satis evidens est uter sensus huic loco magis conveniat. Si verba quidem spectes, videtur potius ὁμοιωματικὸν esse, quia *verbum* τελέειν *Optativi modi* ei subjungitur; ut sensus sit, Lydas præ lascivia (quæ passim apud auctores notatur) saltationi deditas esse, perinde ac si Bacchi sacra celebrarent. Non tamen rejicienda videtur Eustathii & Hen. Stephani sententia, quod ὅτε hic significet *quando*, cum Bacchum à Lydis cultum constet; unde auctor Hymni in Bacchum, inter alia epitheta secundum ordinem literarum in eum congesta, ut Θρῄκιον

Thracem,

Thracem, ita & Λυδὸν *Lydum*, vocat. In sacris quidem Matris deûm (quæ non tantum apud Phrygas, verum etiam apud Lydos ipsis vicinos peracta fuisse ex Pausania in Achaicis & aliis constat,) Σαβάζιον seu Ἴακχον, hoc est *Bacchus*, Rheæ seu Matri deûm comes additus fuit, teste Strabone. Quod & confirmat Claudianus, de rapt. Pros. l. 1, in Mæonia etiam sacra illa peracta fuisse innuens, sed Rheam Hecates nomine notans, & eo nomine Lunam intelligens, (ut nominibus iisdem & communi cultu Lunam & Terram veteres complexi sunt, vide Voss. de Orig. Idol. lib. 2, Pythagoreis fortasse consentientes, qui Lunam γαῖαν esse credidérunt, terræ nostræ per omnia similem, teste Plutarcho)

Ecce procul ternis Hecate variata figuris
Exoritur, lætusque simul procedit Iacchus,
Crinali florens hedera, quem Parthica velat
Tigris, & auratos in nodum colligit ungues,
Ebria Mæonius fulcit vestigia thyrsis.

V. 846. Ἀλλὰ τὰ μὲν Λυδοῖσι] Lydorum luxum & lasciviam hic notat, quæ ab Athenæo lib. 12, & aliis, perstringitur; unde Λυδιάζειν Græci dicunt, dum intelligere volunt vitam in omnimodo luxu & deliciis, Lydorum more, agere. Eos quondam strenuos fuisse, sed, quum Crœsus à Cyro victus est, dempta iis arma, atque *exinde effœminatos mollitie in luxuriam lapsos*, *cauponas* (unde adagium Λυδὸς κάπηλος) & *ludicras artes exercuisse*, ex Herodoto refert Justinus lib. 1; & non modo *ludos* quosdam ab iis inventos fuisse, verum & ipsum *ludorum* nomen ἀπὸ τῶν Λυδῶν Romanos creasse Hesychius arbitratur. Neque hoc veri dissimile est, si (quod plurimi tradunt) Tyrrheni, qui Hetruriam Romæ vicinam occuparunt, *Lydorum* ἄποικοι fuerint.

V. 847. Πρὸς δὲ ἄλλα κικλήσκουσι Λύκιοι] A Lydia statim ad Lyciam transit, Sarpedonis olim regnum, (in qua urbes nobiles Patara, Pinara, Olympus, & fluvius Xanthus Troico cognominis) omissa Caria; sive quod eam sub Ionia comprehendat, quod partem ejus Iones occuparint, ut supra notatum, sive quod poetæ Lyciam & Cariam confundant, uti & Pamphyliam & Ciliciam, teste Strabone lib. 14. In montana Lyciæ parte, Pisidiam versus, Solymos statuunt auctores, ad quos Bellerophontem missum ferunt: eos Milyas postea dictos censet Strabo; Pisidas vero quondam Solymos appellatos Plinius arbitratur, lib. 5. cap. 27.

V. 850. Παμφύλων καὶ μέχρι] *Pamphyliam* sic dictam à Pam-

amphyla, aut Pamphylo, nescio quibus, refert Eustathius: robabilius vero est à Græcis sic dictam à πᾶν omne, & φῦλον atio, quod variæ gentes, Græci scil. Argivi & Cretes, hryges, Pisidæ, Cilices, Milyæ, Thracii generis, ex Plinii ntentia, aliique eam incolerent: μιγάδας τινὰς fuisse Hero-otus indicat.

Κράγον δὲ ἑ φασίζουσι] *Cragum* Lyciæ montem, cui urbs Pi-ara subjecta, à Tauro distinguunt Ptolemæus, Mela lib. 1. ap. 14, & alii plerique Geographi; Ptolemæus etiam eum n mediterraneis locat, cum Plinius promontorium vocet. A auro quidem diversus esse videtur, cum Cragus non longe Caria situs sit, Tauri vero initium plerique ad Sacrum pro-ontorium adversus Chelidonias insulas, in Lyciæ & Pam-hyliæ confinio, constituant, ubi Masicytus mons Ptolemæo ictus, qui Straboni Climax, Tauri pars, cum quo Cragum ic confundere videri possit Dionysius. Sed revera Cragus auro conjungitur; nam à continente Rhodo proxima ad isidicos montes, Tauri partes, continua quædam juga pro-rrunt, teste Strabone, quod etiam hic innuit auctor: cujus ntentiam etiam Plinius amplectitur, lib. 5. cap. 27, inter auri partes Cragum nominans, tanquam brachium ab eo currens.

Crago vero fabulam de Chimæra igniyomo monstro poe-s affingere testatur Strabo; inde scil. quod ejus pars, Chi-æra dicta, instar Ætnæ ardeat; *Mons Chimæra noctibus fla-ans*, Plin. lib. 5. cap. 27. Chimæram tamen Plinius à Cra-o distinguit, diversis montium inter se continuatorum par-bus diversa ista nomina imponens, cum Dionysius & alii otam montium seriem à Lycio mari ad Pamphyliam usque ragi nomine complectantur. Sic cum Cragus modo stri-ius, modo latius sumatur, late sumptus partim in maritima ra est, unde Plinio promontorium vocatur, partim in Lyciæ editerranea recedit, ubi à Ptolemæo statuitur, inde vero odicis clivis ad Climacem seu Masicytum Tauri partem xta Pamphyliam protenditur, ut à Dionysio hic notatur. *asicytum* autem dictum hoc Tauri brachium ab Hebræo no-ine מצוקות *mesucoth*, quod *angustias* notat, Bochartus ihi plane persuasit; quod binæ fuerint in eo monte angu-iæ memorabiles, aliæ portarum instar ad Termessum, aliæ d mare juxta Phaselidem. Phœnices etiam loca hæc tenuis-ab eodem probatur, de Phœn. colon. lib. 1. cap. 6, tum Chœrilo à Josepho citato, qui γλῶσσαν Φοίνισσαν Soly-

mis,

mis, antiquis horum montium incolis, tribuit, tum è Q. Smyrnæo, qui loca Masficyto vicina Φοίνικον ἔδαφος, *Phœnicium solum* vocat, his versibus,

Πάντες ὅσοι Φοίνικον ἔδαφος ἀμφὶ πάσσυδα νέμονται,
Αἰπύ τε Μασσικύτοιο ῥίον, βωμόν τε Χιμαίρης.

Phœnicum quicunque solum, jugaque ardua montis
Masficyti quicunque colunt, aramque Chimæræ.

Non absurdum igitur ex Hebraica lingua vocem illam deducere.

V. 851. ὑπερμήλιον πολίεθρον Ἀσπενδόν] Ὑπερμήλιον hic *marítimum* significare non potest, ut vocem explicat Hen. Stephanus, nisi manifesta in auctore sit ἀγνωγεφρησία. Aspendum enim inter mediterraneas Pamphyliæ civitates à Ptolemæo lib. 5. cap. 5. numeratur, & longius à mari ab eo statuitur; & Strabo quidem, lib. 14, 60 stadiis à mari distare affirmat. Μετὰ ταῦτα Εὐρυμέδων ποταμὸς, ὃν ἀναπλέουσιν ἑξήκοντα σταδίους Ἄσπενδος πόλις Ἀργείων κτίσμα. Salmasius igitur statuit ὑπερμήλιον hic, prorsus è contrario, *à mari remotum* significare; ut ὑπὲρ τῆς θαλάττης apud Strabonem est *à mari dissitum*, ut lib. 15, εἶτα Μύρα ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐν εἴκοσι σταδίοις, *deinde Myra viginti stadiis à mari distans.* Sic Ἀγχίαλη μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης. Mihi tamen videtur Aspendum potius ὑπερμήλιον dici quasi oppidum *supra mare eminens*, (quod cum alteri Hen. Stephani interpretatione satis convenit,) quia licet à mari nonnihil distet, in excelso tamen colle situm mare prospectat, teste Mela, lib. 1. cap. 13, *Mare quo pugnatum est* (inter Athenienses scil. & Persas) *ex edito admodum colle prospectat Aspendus.*

V. 852. πολυμοῖο παρὲκ ῥόον Εὐρυμέδοντος] Cum auctore nostro consentiunt Arrianus, Philostratus, & Strabo, verbis modo citatis, qui quidem omnes ad Eurymedontem fluvium, Cimonis Athenienses victoria in bello navali adversus Persas gesto clarum, Aspendum urbem statuunt; quibus & Mela consentire videtur: clare vero astipulatur Plinius, lib. 5. cap. 27, *Amnis Eurymedon* (inquit) *juxta Aspendum fluens.* Ex tot igitur auctorum consensu corrigendus est Ptolemæus, & qui ejus tabulas confecerunt, qui Aspendum ad Catarracten fluvium longe ab Eurymedonte statuunt. Neque interim credibile est quod hic affirmare videtur Dionysius, Aspendum, in Orientali Pamphyliæ latere sitam, à Crago, etiam ea parte qua Pamphyliam attingit, nisi à Lynceo aliquo, conspici potuisse. Ideo vocem κεῖται non ad vo-

cem

ι Κεράν sed ad Παμφύλων referendam censeo, ut tantum in-
tur in Pamphylia Aspendon urbem conspici.

V. 853. Ἔνθεν συαλοίνησι] Aspendios affirmat *suibus occi-*
enerem placare, propterea scil. quod Adonidem Veneri di-
um ab apro interemptum fabulose tradatur; vid. Ovid. Met.
10. Veneris tamen pro Adonide luctum nihil aliud signi-
re, quam terræ aut Lunæ mœrorem pro Sole absente, cum in
ro hemisphærio est, quod inferos seu Acherontem vocant,
Adonidem raptum queruntur Ἀδωνιάζουσι, Theocrit. Idyll.
supra monuimus.

V. 854. Ἄλλαι δ' ἐξείης] Aspendo modo obiter nomina-
quæ reliquis omnibus Pamphyliæ urbibus hic nominatis
ntalior est, hic innuit se reliquas *ordine* seu *consequenter* enu-
aturum: ordo vero, quo progredi deberet, est ab Occi-
te & Lyciæ finibus ad Orientem, Ciliciam versus. Primæ
inter Pamphylias urbes ab Occidentali latere occurrunt
ycus & Phaselis, in ipso Lyciæ & Pamphyliæ confinio si-
Rectus vero ordo non servatur, dum Perga inter has duas
s interponitur, quæ utraque longe Orientalior; ideoque
selidem consequi deberet, nisi versui claudendo nomen
selis optime conveniret: neque enim accuratus semper or-
ab auctore observatur, etiam ubi se loca ἐξείης enumeratu-
affirmat, (qua voce fortasse non tam accuratum locorum
pso situ ordinem, quam in orationis suæ serie, notat;)
ondonandum quidem ei, si metri legibus astrictus ea in re
ntius agat. Nimis severus est Salmasius, qui accuratum hic
nem quærit.

V. 855. Κώρυκ@-] Non Corycum Ciliciæ urbem hic in-
gere convenit, quam nominant Ptolemæus, lib. 5. cap. 8, &
ius, lib. 5. cap. 27, (ubi Corycus mons, & in eo *Corycius*
s croco florentissimus, quem multis describit Mela lib. 1.
13.) Coryci enim illius situs huic loco non congruit; sed
m urbem cognominem, cujus Ptolemæus non meminit,
yciæ & Pamphyliæ confinio. Hanc quidem cum Coryco
ciæ aliqui confundunt, ut Stephanus in voce Ἀταλεία, tum
omen commune, tum quod crocus juxta utramque pro-
ret, teste Dioscoride; qui primas dat Corycio croco Ci-
, secundas ei qui ex Coryco hac Lyciæ vicina afferebа-
, δευτερεῖ δὲ ὁ ἐκ τῆς πρὸς Λυκίαν Κωρύκου: unde crocum à
yco dictum, (quod sentit Isidorus) aut è converso, non
sus veri dissimile redditur. Communis proculdubio est
sque nominis origo; & rem quidem acu tetigisse vide-

tur Bochartus, qui tam crocum quam Corycum à כרכם *carcom* deducit, quod Hebræis crocum significat, Cant. vers. 14. Sed ut Coryci Ciliciæ plerique Geographi meminerunt, ita aliam in Lyciæ & Pamphyliæ confinio non tanti Dioscorides, verum & Strabo nominat, lib. 14; ubi nor nata Olympo Lyciæ urbe, statim Corycum litus subjicit, ut ter ipsam & Phaselidem interjectum, εἶτα Κάρυκος αἰγιαλὸς, τὰ Φασηλίς. Idem etiam urbem eo nomine ibi agnoscit; *Attaliam* enim *ab Attalo Philadelpho conditam* refert, *atque ab eod auctam Corycum urbeculam vicinam, & mœnibus cinctam*: Ἡ πόλις Ἀτταλεια ἐμώνυμος τῷ κλίσαντι Φιλαδέλφῳ, καὶ οἰκίσαντι εἰς Κάρυκον πολίχνιον ἄλλῳ καταικίαν ἔμοιγον, καὶ μικρὸν προϊόντι προϊόντι. Κάρυκον etiam Pamphyliæ promontorium nomi Suidas; à quo adagium ortum refert Κορυκαῖος ὑπεξάσθω, *rycæus auscultavit*: quod usurpatur cum secreti quippiam nol invitis curioso alicui innotuit; quod Coryci litus prædor quidam insiderent, inde *Corycæi* appellati, qui colloquia m catorum auscultare solebant, & navigantes postea adori Strabo vero à Coryco Ioniæ promontorio, Erythris & Teo cino, adagium illud ortum tradit.

Πέργη τε] Vrbem hanc inter Cestrum & Catarracten fluvi statuit Mela lib. 1. cap. 14; ad Cestrum Scylax Caryandæt & Strabo lib. 14, qui stadiis 60 adverso fluvio ad eam navig affirmat. Itaque & hic corrigendus videtur Ptolemæus, c Pergen, recta fere ad Boream ab Aspendo, juxta Catarract fluvium statuit, cum potius ab ea ad Occasum sita sit. Dion sium quidem hic ἐξῆς non progredi, dum Coryco & Phaseli locis vicinis urbem hanc longius diffitam interjicit, supra m nuimus.

καὶ ἠνεμόεσσα Φασηλὶς] Vrbem hanc, quæ piratarum quo dam perfugium fuit, unde in bello Piratico à Romanis cap est, Lyciæ adjiciunt Ptolemæus & Strabo, cum in ipso Lyc & Pamphyliæ collimitio sita sit, ut supra notatum. Cum a ctore vero nostro consentiunt Plinius, lib. 5. cap. 27, & Mel lib. 1. cap. 15, in Pamphylia eam statuentes: ultimam vero ej ejus oræ urbem, & Pamphyliæ finem, (versus Lyciam scil iidem affirmant.

V. 856. Τῶν δὲ πρὸς ἀντιλίβα] A maritimis regionibus Lycia & Pamphylia, ad montanas & mediterraneas (ut ip innuit dum μεσόγειον χθόνα vocat) jam digreditur auctor, Ly caoniam scil. & Pisidiam; quarum maximam partem in Pam phylia late sumpta Ptolemæus comprehendit. Lycaoniam:

Ortum

tum à Pamphylia stricte sumpta, in qua urbes modo memo-
æ, hic statuit, quod de Ortu æstivo accipiendum; Lycao-
enim pars præcipua, in qua urbes Iconium & Derbe, ab eo
mphyliæ latere, inter ipsam & Cappadociam, qua Gala-
contiguæ sunt, sita est, adeo ut singulis hisce regionibus ali-
e Lycaoniæ partes à Ptolemæo accenseantur. Isaurica etiam
caoniæ pars à Strabone habetur, in qua urbes Lystra, &
Isaura, prædonum olim receptaculum, unde Servilio, à
capta est, Isaurici cognomen, Strab. lib. 12. Verum &
Lycaones ad Lycum fluvium, in Phrygia qua Lyciæ con-
a est, à Ptolemæo lib. 5. cap. 2, Plinio, & aliis nomi-
tur; ut probabile sit illam antiquissimam fuisse Lycaonum
m, eosque à Lyco fluvio nomen sortitos.

. 858. Τοῖς δ' ἔτι, Πισιδίην] Non recto ordine hic pro-
litur, neque enim Pisidia à Lycaonia modo descripta Orien-
versus, sed è diverso, sita est: veligitur Lycaones ad Ly-
, quibus Pisidæ Orientaliores, cum iis qui inter Pam-
liam & Cappadociam siti confundit; vel hæc ita solum-
do accipienda sunt, quod Pisidia Lycaoniæ contigua sit,
a ordinis habita ratione. Pisidiam autem duplicem habet
emæus: aliam quam Pisidiam Phrygiam vocat, in qua ur-
Antiochia & Seleucia; aliam absolute Pisidiam dictam,
ua urbs Selge ab ipso statuitur, cui vicinæ Termessus &
pe; quanquam illam Carbaliæ Pamphyliæ provinciæ, hanc
ciæ asperæ, Ptolemæus accenseat. Sed non novum est de
in regionum confiniis sitis auctorum sententias nonnihil
re. Termessum quidem, cum auctore nostro, in Pisidia
it Stephanus, uti & Strabo lib. 13, Τερμησσὸς Πισιδικὴ πό-
qui & eam supra Phaselidem statuit in montium anguſtiis
uas in Milyadem transitus est, situ à Ptolemæi descriptio-
orsus diverso.

πεδὸν πέδον] In hoc, ut in aliis plurimis, cum Strabone
ntit, qui montanam regionem, quam Pisidæ, Selgenses
ipue, incolunt, mirabilis esse naturæ affirmat; ipsas enim
i ἀκεραιείας frugum, vini, & olei admodum feraces esse, &
a plurima pascere, & tum aliarum arborum sylvis, tum
e abundare.

860. μεγαλάνυμος ἐν γένει Σίλγη] Selgen à Lacedæmo-
onditam (quos Amyclæorum nomine hic notat Diony-
quod Amyclæ antiqua Laconiæ urbs fuerit, Lacedæmo-
ina, ut supra notatum) refert Strabo lib. 12, qui & Sel-
s Πισιδῶν ἀξιολογωτάτους inter Pisidas maxime memorabiles vo-

cat, & 20 virorum millia olim in ea urbe fuisse, ac prudente reipublicæ administrationem laudat; qua effectum ut ab alieno imperio semper liberi permanserint, donec tandem Romanis cesserunt. Si igitur vox ἀσελγὴς *lascivus*, à Σέλγη deducta sit, ut Grammatici volunt, α potius *privativum* erit, quod Eustathio magis placet, quam ὀπταπικὸν, ut Suidæ videtur: Selgenses enim Laconicorum morum tenaces, potius quam in luxuriam & lasciviam solutos fuisse, è Geographo constat. Hæc etiam urbs ab eo statui videtur circa Taurum montem, non longe à fontibus fluviorum Cestri & Eurymedontis, quos Selgicis montibus oriri tradit, cum non longe à Cestri ost. in Ptolemæi tabulis statuatur, ut Pergæ debitum locum i occupare videatur, de cujus situ vide in vers. 855. Ipse etia Taurus Pamphylius nimium à mari in Ptolemaicis tabulis r movetur, ut siquis Strabonis & aliorum Geographorum sci pta cum iis conferat facile constabit; quod quidem ex par inde accidit, quod Pamphylium mare (quem vastum sinu vocant Mela & Plinius) in tabulis illis non satis introrsum r cedit.

V. 861. Κεῖθεν δ' εἰς ἀγχὶς] Iuxta Pamphyliam mare Se tentrionem versus flectitur, in terras se insinuans, ubi σφῆν ista efficitur, de qua vide vers. 127, qui *vastus* est *sinus quem Tauri promontorio & Sidæ portu claudi* Mela affirmat. A Pamphiliæ vero & Ciliciæ confinio, ut hic notatur, ad Ortum exporgitur, & sinus Issicus ab urbe Isso, aut à regione quam allu Cilicius dicitur, (nam sub Issico sinu, quem alii strictius munt pro extremo tantum recessu, totum Cilicium mare Dinysius complectitur, vide vers. 118, &c.) donec juxta Amaportas, ad Issum urbem sitas, versus Meridiem reflectitur.

V. 863. Γείτων Εὐξείνοιο] Non absolute, sed comparat quanquam enim longa sit à Cilicio mari ad Euxinum dista tia, ea tamen aliquanto propius ad se invicem accedunt qua aliæ Mediterranei & Euxini maris partes; unde Asiam min rem pro peninsula habens Strabo, hoc in loco constituit ej isthmum, inde Cappadociam, hinc Pamphyliam & Ciliciar comprehendentem; & maximam quidem isthmi hujus ang stiam esse refert inter Amisum Ponti, & Tarsum Ciliciæ u bem.

V. 864. Κιλίκων περισύρετον ἔθνεα] Ciliciam utramque, qu rum altera Pamphyliæ proxima τραχεῖα *aspera*, altera, Syr propior, πεδιὰς *campestris* Straboni dicitur, quæ Ptolem *Cilicia proprie dicta est.*

V. 86

V. 865. Ἀσίης δὲ στεναὶ κληῖδες] Dubium est an ad ultima
rba, Μακρὸς ἐπ' ἀντιπόλιν, -- hæc referenda sint, ut sensus
, quod locum illum ubi ultimus est Issici sinus ad Orientem
ressus Ἀσίης στεναὶ, hoc est *Asiæ angustias*, vocat, quod è
ria per angustias illas transitus sit versus Asiam minorem;
vero quicquid Ciliciæ Tracheæ inter Taurum & mare pa-
, quod spatium satis angustum est, *Asiæ angustias* vocari
dat. Posteriore quidem sensu auctoris verba capit Salma-
s. Angustias vero ad Issum urbem, secundo Alexandri
agni prælio adversus Darium gesto claram, quæ inter Ama-
m montem Tauri brachium & sinum Issicum sunt, (ut Ther-
opylæ inter Oetam & Mare Ægæum) πύλας *portas* absolute
cat Strabo lib. 14, αἱ πύλαι λεγόμεναι ὄρειον Κιλίκων τε καὶ Σύ-
ν; Ptolemæus & Plinius *Amani portas*: & Plinius alias ab
s *Ciliciæ portas* juxta Mallum urbem nominat, alio (ut vide-
r) Tauri brachio, eo excurrente. Male autem, ut à Salmasio
tatur, angustias has tam cum illis quæ ad Phaselidem sunt
nfundit Eustathius, (eæ enim ad Occidentem sitæ sunt ab
bibus vers. 859 nominatis, cum angustias has longe inde
Orientem juxta mare Cilicium statuat auctor) quam cum
is quas Alexander aperuit, ut liberior exercitui transitus es-
, quæ quidem juxta Termessum urbem in mediterraneis
ere, inter Pamphyliam proprie dictam & Pisidiam, teste
rabone lib. 14, qui & Termessum in ipsis faucibus positam
Alexandro dirutam refert, ut fauces illas aperiret.

V. 866. Καὶ πρὸ μὲν] *Issico sinui* seu *Cilicio mari*. Non autem
cto ordine flumina nominat quæ in sinum hunc se exone-
nt, (uti nec Ciliciæ urbes, vers. 875.) primo enim occur-
Cydnus, deinde Pyramus Mallum urbem alluens, & tan-
m Pinarus juxta Amani portas, ubi Pinara urbs: sed Cyd-
m in ultimum locum distulit, pluribus dicturus de Tarso
be celebri, cujus mœnia fluvius is præterlabitur, dulcedine
frigiditate insignis, vide Strab. lib. 14 & Solin. cap. 41, in-
vero infamis redditus, quod Alexandrum Magnum im-
odica frigiditate in vitæ discrimen conjecerit.

V. 869. Ταρσὸν ἐυκλείμοιο, ὅθι δή] *Tarsum* pluribus com-
emorat, tum ob inclytam loci famam, (nam & præpoten-
m & populosam urbem fuisse, & philosophiæ & liberalium
ium studiis Alexandriam & ipsas Athenas superasse Strabo
. 14 testatur,) tum ut fabula vulgata de Pegaso ibi lapso le-
orem oblectaret. Fabulæ occasionem dedit *Tarsi* nomen:
m enim ταρσὸς Græce *ungulam* aut *alam* notet, hinc Bellero-

phontem, Pegaso alato equo vectum, ibi decidisse, & a ungula, ut censet Eustathius, aut potius ala ejus delapsa Tarsi nomen urbi impositum fabulantur. Alii non de Bellerophonte, sed Perseo hæc narrant, quem hujus urbis conditorem statuunt Solinus & Antipater in Epigram.

Περσέα σὺν κλισίῃ, Ταρσὸ Κίλισσα πόλις.

Tarsum tamen alii à Sardanapalo conditam tradunt, cujus rei testimonium in vers. 875 proferetur. Sed quod ad fabulam de Pegaso, quo Bellerophontes vectus fingitur, nihil profecto aliud Pegasi nomine quam navis qua vectus est intelligendum videtur, ut *Pegasi* nomen formatum sit à πήγνυμι *compingo* equus vero ænigmatice vocetur, quod perinde à gubernatore ac equus à sessore regatur (unde Seneca,

Tiphyn novam frænare docuisti ratem:)

propter vela vero alis similia, alatus fingatur. Cætera autem quæ hic adduntur, poetæ, pro more suo, temere finxisse videntur.

V. 871. Ἐς Διὸς] Elliptica est phrasis, εἶκον enim subintelligitur, ut cum ἐς ᾅδου dicitur; atque hic ἐς Διὸς, *in cœlum*, *Jovis domicilium*, significat. Ἰεμένῳ vero, potius quam ἰέμενον: hic legendum non male notat Ceporinus; non enim Bellerophontem, sed Pegasum, in cœlum sublatum produnt, atque in astra relatum, *ungulam* vero aut *alam* ejus hic delapsam, & Bellerophontem ejus tergo dejectum hic errasse. Est autem ἰέμενος *participium verbi medii* ἵεμαι, ab activo inusitato ἵημι pro εἶμι, *eo*.

V. 872. πεδίον τὸ Ἀλήϊον] In campo *Aleio*, sic dicto ἀπὸ τῆς ἄλης, Bellerophontem à Pegaso dejectum errasse refert Homerus,

Ἦτοι ὁ καὶ πεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,

Ille quidem in campo Aleio solus vagabatur.

Campum illum juxta Tarsum locat Dionysius, ut & Plinius lib. 5. cap. 37, ut Tarsum à Pegasi ungula sic dictam inde confirment. Alias quidem campi Aleii Etymologias affert Eustathius, ut ab urbe, nescio qua, Ale Aleius dictus fuerit, vel ab ἀ priv. & λήϊον *seges*, quasi frugum minime ferax. Sed merito dubitari potest an ipsum Aleii campi nomen (quam vis Herodotus, Strabo, & Plinius ejus meminerint) ab Homero primo fictum non fuerit, (alios enim Aleium campum alibi quam in Cilicia statuere affirmat Strabo lib. 14:) quod si ita se habeat, frustra quæritur alia nominis ratio quam quæ cum fabula ipsa inventa est.

V. 873.

V. 873. ἐνδιάασαι] Ion. & poet. pro ἐνδίᾳ, Aor. 1. ab ἐνδιάω, *meridior*, seu *sub dio maneo*: nam ἔνδιος *meridianus* dictum videtur ab ἐν & Διὸς (voce Διὸς pro *aere* posita, vide in Il. 502) quod meridie homines, hyeme præsertim, in alto aere apricari soleant, mane & vesperi ob frigiditatem in ædibus se continentes.

V. 874. Πολλαὶ δ' ἐξείης] Si quis ordo hic servatur, retrogradus certe est; nam ut Lyrnessum mittam, de qua vix aliquid constat, ab Oriente ad Occidentem tres reliquæ enumerantur; prima enim ad Orientem est Mallus ad Pyramum flumen, deinde Anchiale, & post hanc Soli, ut ex Strabone & Dione lib. 5. cap. 27. constat. Tarsus quidem media his interposita est, sed quia pluribus de ea agere instituerat auctor, seorsum eam memoravit; ut vox ἐξείης ad illam non referenda sit, sed tantum ad reliquas urbes quæ postea nominantur.

V. 875. Λυρνησσὸς] Cilices quosdam in Troadis parte circa Adramyttenum sinum statuit Homerus, quibus Eetion imperavit. Aliquos igitur ὁμωνυμία ista induxit ut crederent Cilices ipsos, ipsorum urbibus à Græcis eversis, in regionem hanc profugos, quæ ab ipsis deinceps Cilicia dicta est. Hic etiam urbes Lyrnessum & Theben, Troicis cognomines, eos condidisse aliqui affirmant, ut videre est apud Strabonem lib. 14. quæ Menonysii hic sententia est in Cilicia Lyrnessum nominantis, cui & Curtius consentit lib. 3, de Cilicia enim scribens, *Monstratur* (inquit) *urbium sedes Lyrnessi & Thebes.* Alii vero, Strabone teste, in Pamphylia Lyrnessum illam & Theben locant; quam quidem Callisthenis sententiam esse refert ipse Geographus, eamque etiam Plinius amplectitur. De Lyrnesso quidem nihil comperti; melioris notæ Geographi ejus non meminerunt, nec quisquam aut suo tempore in Cilicia extitisse affirmat, aut certum aliquem situm ei assignare audet. Dubitari igitur potest an Lyrnessus hæc ficta non fuerit, ad confirmandam conjecturam quod Cilices hi Troicorum ἄποικοι fuerint, quod quidem in ejus rei argumentum arreptum fuisse ex Strabone constat: sic enim ille tam de Ciliciæ hujus incolis quam de Troicis Cilicibus loquutus, Οἱ μὲν δὴ Καππαδόκαι φασὶν ἀρχηγέτας σφῶν ἐν τῇ Τρωϊκῇ τοὺς Κίλικας, καὶ δεικνύουσί τινας τόπους μετωνομασμένους ἐνταῦθα, ὥσπερ καὶ τὴν Παμφυλίαν Θήβας καὶ Λυρνησσόν. Malim ego Bochartti conjecturam lib. de Phœn. l. 1. c. 5. de nominis Ciliciæ origine amplecti, quam à Cilicibus Troicis deducere: is sic dictam censet ab Hebræo חלק *Chelec*, quod est *lapis* (unde & Græcum κάχληξ, *lapillus*, *calculus*) quia aspera & lapidosa est regio magna ex parte, unde

pars ejus Trachea seu Aspera vocata est, cui primo & præcipue Ciliciæ nomen inditum putat. Quam saxosa ibi sint Tauri juga tum aliis pluribus, tum illo Silii probat, è lib. 13,

Hinc Cilicis Tauri saxosa cacumina viset.

Μαλλός τε καὶ Ἀγχίαλος] De *Malli* situ satis constat, eam scil. a Pyrami ostia positam fuisse: *Anchiale* vero, cujus Ptolemæus non meminit, inter Tarsum & Solos à Strabone & Plinio statuitur, exiguo à mari intervallo, unde nomen. Hanc, una cum Tarso, à Sardanapalo rege eodem die conditam fuisse affirmat Aristobulus apud Strabonem, atque ibi monumentum ejus conspici, in quo imago plaudentis, cum hac inscriptione Σαρδανάπαλος ὁ Ἀνακυνδαραξέω παῖς Ἀγχίαλόν καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἐν ἡμέρῃ μιῇ. Σὺ δ', ὦ ξένε, ἔσθιε, πίνε, παῖζε, ὡς τ' ἄλλα τὰ οὐκ ἄξια. *Sardanapalus Anacyndaraxis filius Anchialen & Tarsum una die condidit. Tu vero, hospes, ede, bibe, lude: reliqua enim homini non digna sunt; digitorum* scil. *complosione*, ut Strabo explicat.

Σόλοι τε] Urbs hæc, ab Achæis & Rhodiis condita, teste Strabone, Chrysippi Stoici & Arati Astronomi patria, ultima est ad Occidentem Ciliciæ proprie dictæ, seu πεδιάδος, urbs inde vero usque ad Pamphyliæ terminos Cilicia Trachea porrigitur. Cum vero Græcorum ibi inter Cilices agentium sermo tandem corrumperetur, hinc effectum ut qui vitiose loquerentur σόλοικοι, quasi *Solis degentes*, & ipsa corrupta loquutio σολοικισμὸς vulgo à Græcis diceretur. In hanc urbem post piraticum bellum quidam ex Piratis à Pompeio deducti sunt, ipsaque urbs exinde Pompeiopolis dicta, teste Strabone: *Solæ Cilicii, nunc Pompeiopolis*, Plin. lib. 5. cap. 27.

V. 876. Αἱ μὲν ἐπ' ἠπείρου] Non hæc ad urbes tantum proximo versu memoratas referenda sunt, eæ enim omnes mari vicinæ sunt; sed ad Ciliciæ urbes in genere, vers. 874; quarum aliæ mediterraneæ sunt, ut Tarsus & Cæsarea, aliæ maritimæ.

V. 877. Τῆς δ' ἔπι, Κομμαγηλωὶν ἔδω] Κομμαγηλωὶν hic pro Κομμαγηλωὶν ponitur, per Epenthesin τοῦ ε metri causa factam. Commagene vero, in qua urbs Samosata, Luciani patria, inter Syriæ partes à Ptolemæo, Strabone, & cæteris Geographis numeratur. Nescio vero qua auctoritate fretus Eustathius eam Cappadociæ partem faciat, cum Amano monte à Cilicia & Cappadocia dirimatur. Hoc quidem eum in errorem duxisse videtur, quod Commagenen & Syriam eodem versu hic nominet Dionysius, unde arbitratur ille Commagenen à Syria prorsus diversam esse. At notat Strabo eam loquendi formam

Homero

Homero familiarem esse, ut de toto & partibus interposita co-
pula, quasi de diversis, loquatur: sic Iliad. β.

Οἵτ' Εὔβοιαν ἔχον, καὶ Χαλκίδα τ', Ἐρετρίαν τε,

Qui Eubœam tenuerunt, Chalcidemque, & Eretriam.

tum tamen Chalcis & Eretria Eubœæ urbes sint. Hanc loquen-
di rationem Dionysium, utpote poetam, imitari nihil prohi-
bet: nisi potius Commagenen non Syriæ absolute sic dictæ,
sed Syriæ maritimæ opponat, quam secundum litus Syriaci
maris ad Casium Ægypti promontorium produci affirmat,
tum Commagene mediterranea sit.

Συρίης τε πόλιες] De *Syriæ* nomine jam sat dictum in vers.
772. Illud vero à Græcis huic regioni impositum est, in sacris
literis enim *Aram* dicitur, nomine deducto ab *Aram* filio Shem,
Gen. 10. 22, & incolas se *Arammæos* vocare testatur Strabo
lib. 1. Græci vero plerique non tantum Syriam proprie dic-
tam, quæ indigenis Aram dicitur, (quæ Cœlesyriam, cum
Palmyrena, Apamena, & aliis regionibus inter has & Ama-
num montem interjectis complectitur,) verum & Phœnicen
comprehendunt, vide vers. 905, & Ptol. lib. 5. cap. 15. Palæ-
stinam etiam sub Phœnice Ptolemæus complectitur; & proin-
de toti terrarum tractui, qui Syriaco mari, Amano monte,
Arabia, & Ægypto includitur, Syriæ nomen tribuit. Quibus-
dam etiam latius sumitur Syriæ nomen, ut non tantum regio-
nes modo dictas, verum & Mesopotamiam, (quæ & ipsa He-
bræis אֲרָם נַהֲרַיִם *Aram Naharaim*, quasi *Syria interam-
nis*, dicitur) Babyloniam, & Aturiam (hoc est Assyriam pro-
prie dictam) comprehendat, cujus pars Adiabene. Sic Pli-
nius, lib. 5. cap. 12, *Syriam quondam terrarum maximam* in
partes illas olim divisam fuisse testatur.

V. 878. Θινὸς ὅθ' ἑρπύζης παρεμήκεες] Syriæ urbes oblongo
tractu juxta litus oblique flexum exporrigi affirmat: Syriacum
enim mare ab Isso & Amani portis ad Casium promontorium
& Ægypti terminos oblique flectitur versus Meridiem, in Oc-
casum etiam vergens, ut hic indicatur; & secundum litora-
lem ejus oram Syria hic dicta extenditur, multo magis in lon-
gitudinem patens ab Amano ad Casium prom. quam in latitu-
dinem à Syriaco mari ad Arabiam desertam.

V. 879. Ἐς δύσιν] *In Occasum* hybernum; nonnihil enim ad
Occasum, magis vero ad Meridiem vergit is maris flexus, ut
modo expositum: nisi intelligatur ipsum Syriacum mare ab
Occidentali latere Syriam terminare.

V. 881, Πρηΐδιος δ' ἐν τοῖ] Descripta jam Asia minore, cum
Scythia

Scythia & reliquis regionibus à Boreali Tauri latere sitis, ad reliquarum Asiæ regionum (quas γαίας, *terras*, vocat, quod apud Latinos frequens est, ut apud Martialem,

Terrarum dea gentiumque, Roma)

περιήγησιν jam se accingit. Lectorem vero ad attentionem hic excitat, ne verba ipsius *in ventos abeant*; cum lector attentus & diligens tantum cognitionis inde percipere possit, ut de locorum singulorum situ apud alios perite differere possit, perinde ac si ipse regiones plurimas peragrasset.

V. 883. Μηδ' ἀνέμοις] Vide in vers. 751.

V. 884. κέλευθον] Descriptionis ordinem & methodum, quam Metaphorice hic *viam* vocat, ut *dicendi via & ratio* Ciceroni dicitur. Dictio vero hæc nomini περιηγήσεως (quod libro huic pro titulo inscribitur) optime congruit, qua, ut voce ipsa innuitur, lectoris animus ita per omnia ducitur, ac si ipse loca singula pedibus obiret.

V. 887. Σχῆμα μὲν οὖν] Meridionalem Asiæ partem, quæ jam describenda restat, inter Taurum montem & mare Rubrum interjectam, quam *Asiam extra Taurum* vocat Strabo lib. 11, quadrilateri figuram habere affirmat, sed oblongi, quod mensæ communis formam referat. Hujus longitudo est ab Occidente ad Orientem, qua in maximum terræ spatium exporrigitur; à Nilo scil. & Syriaco mari, Mediterranei parte, ad Gangem fluvium & mare Eoum, seu Indicum ipsi dictum: latitudo à Septentrione ad Meridiem, à Tauro scil. ad Mare Rubrum seu Oceanum Meridianum, qui quidem sinubus subinde in terram excurrentibus Meridionale quadranguli istius latus ἀνωμαλώτερον facit.

V. 888. Πεπλαμένον] Pro πεπτασμένον, per *Syncopen*, à πετάω vel πετάζω *expando*.

V. 889. Οἶδα] Pro οἶδας, à quo per *Paragogen Æoliçam* fit οἶδασδε, deinde per *Syncopen* οἶδε. Mons autem de quo hic loquitur Taurus est, à Cilicia usque ad Indiam exporrectus, licet pluribus nominibus distinctus, vide in vers. 647. Cum autem Taurus varie divaricatus juxta Armeniæ & Mediæ terminos feratur, Borealia ejus brachia ab Antitauro potius quam Tauro proprie dicto proxime prodeuntia, Moschici scil. montes, Paryardes, Chaboras, & alii his conjuncti, pro Septentrionali quadranguli hic descripti latere habendi sunt; alioqui enim Media & Armenia extra ejusdem terminos positæ essent.

V. 891. Κεῖνό τοι] Terminos hujus Asiæ partis, quæ *extra Taurum*

aurum dicitur, satis evidentes hic statuit ipse Dionysius; qui-
is & nos explicationis gratia aliquid adjecimus in vers. 887.
Quas vero regiones ea Asiæ pars complectatur, apud Strabo-
em, lib. 11, videre est, ubi de *Asiæ intra Taurum* gentibus lo-
uutus, mox subjungit, Τῶν δὲ ἄλλων τῶν ἐκτὸς τοῦ Ταύρου, τιθῶ
Ἰνδικὸν πέλαγος, καὶ τὸν Ἀραβικὸν, μέχρι τῶν ἐθνῶν τῶν κατὰ-
ντων πρός τε τὸν κόλπον Πέρσας θάλατταν, καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον,
καὶ τὸν Νεῖλον, καὶ πρὸς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος, καὶ τὸ Ἰσσικόν: *Inter*
teras vero regiones quæ extra Taurum sitæ sunt, Indicum & Aria-
um statuimus, usque ad gentes illas quæ ad Persicum mare, & Ara-
icum sinum, & Nilum, & mare Ægyptium, & Issicum pertingunt.
a *Asia* hæc *extra Taurum* complectitur quicquid terrarum ab
ndia ad Syriam & Arabiam protensum est, has ipsas includen-
o. Armeniam tamen & Mediam ab hoc censu excludit Geo-
graphus, (Niphaten & Parchoatran & his junctas Tauri par-
s pro termino Boreali habens) quas Dionysius in censum re-
pit, Tauri brachia ulteriora Septentrionem versus pro termi-
o habens, ut modo notatum.

V. 894. ὑπὸ πέζαν ἐπ' ἀυγὰς] ὑπὸ hic valet *ad*, ut apud Ho-
erum Iliad. β'. — ὑπὸ Ἴλιον ἦλθες, — *ad Ilium venit.*
ic igitur lectorem observare jubet, quomodo à Syria inci-
ens, ad ultimum & infimum (unde πέζα hic dicitur) tetrago-
modo descripti latus Orientem versus πρὸς ἀνίσχοντα suam per-
ucat. Ultimum autem latus πέζαν vocat, voce à triangulis,
uorum unum latus βάσιν (cui vox πέζα fere æquipollet) vo-
nt Geometræ, reliqua vero duo *crura*, ad quadrilaterum transi-
a. Orientale vero potius quam Occidentale latus πέζαν, *pe-*
n seu *basin*, vocat, quia India quo latus illud pertingit in ex-
ma est οἰκουμένης parte; ideoque propter terræ devexitatem,
æ ob sphæricam ejus figuram contingit, in horizonte ratio-
li deprimitur respectu Græciæ & vicinarum regionum, Sy-
vero & loca vicina elevantur, ut in sphæra videre est.

V. 897. ὑπερὰλὸς ἐχθόθεν ἐρτὴ Ἐς νότον, ἀντολίην τε] Sen-
s est, quod *ultra mare Syriacum, cui propinquum est, serpit*, seu
nari illo recedit, Ortum & Meridiem versus: ὑπὲρ enim hic vel
nificat *ultra*, vide in vers. 138, vel distantiam qua recedit
nari notat, vide in vers. 851.

V. 899. Ἥν Κοίλῃ ἐπέρασιν] *Cœle*, seu *Cava*, *Syria*, sic dicta
od sub montibus jaceat, vide in vers. 414, alias stricte &
pprie sumitur, pro regione ea quæ sub Libano & Antilibano
et, in qua Damascus urbs insignis, unde & eadem Dama-
ne dicitur; alias latius, pro tota regione quæ à Seleucide ad
Arabiam

Arabiam & Ægyptum exporrigitur, teste Strabone lib. 16 Ἅπασα μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Σελευκίδος ὡς ὅδε ἡ Αἴγυπτον καὶ ἡ Ἀραβίαν ἀνίσχουσα χώρα Κοιλοσυρία καλεῖται, ἰδίως δ' ἡ τοῦ Λιβάνου καὶ τοῦ Ἀντιλιβάνου ἀφοριζομένη: *Universa igitur regio à Seleucide usque ad Ægyptum & Arabiam pertingens Cœlesyria vocatur, proprie vero quæ Libano & Antilibano terminatur.* Strictiores quidem limites plerisque placuere, quos tamen Ptolemæus nonnihil dilatat; nam non tantum regionem inter Libanum & Antilibanum interjacentem, verum & eam quæ ab Australi Antilibani late re jacet (in qua Ammonitarum regio, Arabiæ Petrææ confinis,) sub Cœlesyriæ nomine comprehendit. Dionysius vero latissimo fere sensu eam sumit, ut Κοίλη, *Cava*, dicatur, non respectu Libani & Antilibani, sed respectu Libani & Casii promontorii in Ægypti confinio, sub quibus humilis jacet.

V. 901. Ἐσπερίη Κασίοιο] Non Casium seu Cassium Syriæ montem juxta Laodiceam & Marathum intelligit, cujus Plinius lib. 5. cap. 22, & alii meminerunt, & à qua Casiotis Syriæ regio Ptolemæo dicta denominationem sortita est; is enim ad Septentrionem respectu Libani situs est, neque inter ipsum & Libanum Cœlesyria proprie dicta, aut cætera loca quæ Cœlesyriæ late sumptæ à Strabone, aut hic à Dionysio, accensentur, sita sunt: sed Casium Ægypti montem juxta Serbonidem paludem, qui ultimus est Cœlesyriæ late sumptæ a Occasum hybernum terminus, ut Libanus in extrema ejus ori ad Ortum æstivum situs est. Pro Libani quidem parte Casii Syriæ mons à Dionysio haberi videtur, dum Phœnicem (quam pro Syriæ hujus parte maritima habet,) ad Antiochiam usque protendit, vide vers. 917. Ita Syriam totam in duas partes dividit: alteram, quam *Cœlen* hic vocat, inter Libanum & Ægyptum sitam, quæ maxima ex parte maritima est; alteram quæ supra Libanum ad Ortum & Septentrionem jacet, quæ regiones mediterraneas inter Libanum & Amanum sitas cum ora maritima ad Issicum sinum, & Cappadociam, seu Leucosyriam, comprehendit; ut facile constabit, si quis vers. 97 cum loco hoc contulerit.

V. 904. Οἱ μὲν ἐπ' ἠπείρῳ] In duas partes Cœlesyriam latè sumptam dividit, mediterraneam, quæ Syria proprie dicitur (quæ ipsi Cœlesyriam proprie dictam, cum aliqua regionis illius parte quæ Arabia Petræa dici solet, comprehendit,) cujus incolæ, ipso teste, Σύριοι absolute vocantur; & maritimam, cujus incolæ *Phœnices* appellantur. Ita Phœnices nomen toti maritimæ regioni tribuens, ab Ægypto Antiochiam usque, non tantum

PHRYGIÆ PARS
Lycaonia
LYCAONIA
CAPPADOCIÆ PARS
ARMENIÆ MINORIS PARS
Taurus mons
Isaura
Tauro
Antiochia
Iconium
Derbe
Comana Cappadociæ
Euphrates fl.
PISIDIA
Cabalia
Milyas
Termessus
Solga
Lycus fl.
Taurus mons
Magena
Samosata
Singa
Pamphylia
Attalia
Cilicia aspera
Salaucia trachea
CILICIA PROPRIE
Lamus
Tarsus
Adana
Mopsuestia
Cæsarea seu Anazarbus
Amanus mons
Pinara
Cyrrestica
SYRIA
Lyciæ pars
Cestrus fl.
Eurymedon fl.
Side
Nephelis
Selinus
Domitiopolis
Issicus Sinus
Alexandria
Amani portæ
Hierapolis
Mare Pamphylium
MARIS MEDITERRANEI PARS
Soli
Lapithus
Tichas
Pieria mons
Arsinoe
CYPRUS
Elea
Salamis
Seleucia
Seleucis
Chalcis
Chalibon
Paphos nova
Paphos vetus
Citium
Orontes fl.
Posidium
Laodicea
Antiochia
Daphne
Cicidice
Arad ins.
Eleutherus fl.
Antiochena
Palmyra
Palmyrena Pars
Amathus
SYRIACUM
Orthosia
Tripolis
Byblus
Marathus
Apamia
Apamena
Seu Adonias fl.
Berytus
Botrys
Epiphania
PHŒNICIUM
Leontes fl.
Tyrus
Heliopolis
Libanus
Emesa
Laodicea sub Libano
Cœlesyria
Ecdippa
Ptolemais seu Acre
Sidon
Carmelus mons
Damascena
Damascus
Chersonesus
Iturea
Cæsarea Philippi
Trachonitis
Auranitis
Seu Hermon mons
Basan Ptol.
Batanæa
Ascalon
Gaza
Azotus
Ioppe
Samaria
Sebaste
Gadara
Gerasa
Ammonitæ
Gilead
Rabbath seu Philadelphia
Bosor Ptol. Bostra
Moabitæ
Medaba
Kirmoab Ptol. Characmoba
Arabiæ Deserta Pars
Judæa
Lydda
Bethel
Gibeon
Emmaus
Bethlehem
Hebron
Engada
Tamar
Asphaltites lacus seu Mare Mortuum
Idumea
Saracena
Phara-nitæ
Sinai mons
Ptol. Mesaua
Elana
Pharan
Cedrei Montana
Arabiæ Felicis Scenitæ
Madianitæ
Elanites Sinus
SINUS ARABICI PARS
Pelusium
Serbonis palus
Beersheba
Arbithis
Bubastus
Busiris
Heliopolis
Heroum
Babylon
Memphis
Aphroditopolis
Heracleopolis
Arsinoe
Hermopolis
Lycopolis
Thebaidis Pars
Ægyptium Pelagus
Ægyptii parte
Tabula antiqua

ntum Phœnicen proprie dictam, quæ à Carmelo monte ad radum insulam extenditur, verum & Palæstinam inter hanc Ægyptum sitam, & Syriam Casiotidem, quæ Seleucidis traboni dictæ pars est, sub Phœnices nomine complectitur. ed ab aliis Geographis hic dissentit Dionysius: licet enim to- Phœnice παραλία sit, tota tamen παραλία ista Phœnice non t; sed in Syria ἰδίως appellata, extra Phœnices terminos, int ipsa loca maritima Arado insula Borealiora: in hoc tamen m Dionysio consentit Strabo, quod Palæstinam sub Phœice comprehendat, eam τὴν πρὸς Λιγύπτῳ Φοινίκην *Phœnicen xta Ægyptum* vocans, & usque ad Rhinocolura producens. trabo enim lib. 16 Syriam in 5 partes dividit: à Boreali Li- ani latere *Commagenen* in mediterraneis versus Euphraten, *Se- ucidem* vero in ora maritima; ab Australi vero ejusdem mon- s latere in mediterraneis *Cœlesyriam*, in ora maritima *Phœni- n*, quam ad Ægyptum producit; & ab Australi ejus parte mediterranea recedentem *Iudæam*. Vbi notandum, eum ommagenes & Seleucidis nomina laxe sumere, ut alias re- iones ipsis vicinas, hæc maritimas, illa mediterraneas, com- ectantur.

V. 905. Φοίνικας] De nomine dicetur in vers. 906.

V. 906. Τῶν δ' ἀνδρῶν γνῶσις οἱ Ἐρυθραῖοι γεγέασι] Hæc ver- a ita reddit Hen. Stephanus, ut sensus sit, Phœnicum origi- em ab Erythræi maris accolis deduci. Norat scil. receptam lam esse apud auctores plurimos opinionem, ideo auctoris erba sic intelligi debere arbitratus est. Strabo enim, l. 16, Ty- m & Aradum in Persico sinu nominat, (quæ pro parte ma- s Rubri quibusdam habetur;) & mox subjicit, *earum incolas is cognomines Phœnicum urbes & insulas pro coloniis suis vendicare*, ἀσπ γε οἱ ἐν αὐλῶσι οἰκοῦντες τὰς ὁμωνύμους τῶν Φοινίκων πόλεις καὶ νή- ους Φοίνικας ἑαυτῶν. Idem etiam innuitur à Plinio lib. 3. cap. 22, Solino cap. 26, ubi affirmant Tyrios Atlantici maris insu- m, in quam coloniam deduxerunt, *Erythiam*, vel *Erythræam* sic enim habet Solinus) *nominasse*, *quod ipsi Tyrii orti ab Ery- hræo mari ferebantur*. Sed auctoris nostri verba ἀμφίβολα plane unt, nec satis manifestum est an hoc an contrarium potius in- uant, Erythræos scilicet, hoc est Rubri maris accolas, ab is ortos fuisse; quam etiam quorundam opinionem fuisse trabo lib. 1 testatur, utramque opinionem his verbis recitans, οἱ μὲν γὰρ καὶ τοὺς Φοίνικας καὶ τοὺς Σιδονίους τοὺς καθ' ἡμᾶς Φοίνικας φ- τῶν δὲ τὰ ὠκεανὰ φασι, περιστέλλες καὶ διά τι Φοίνικες ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ ἡ θάλασσα ἐρυθρὰ, οἱ δ' ἐκείνης τούτων: *Alii Phœnices & Si-*

donios

donios nostros colonos eorum esse ferunt, qui in Oceano habitant, adde tes eos Phœnices à puniceo colore *vocari, quod mare sit rubrum alii illos nostrorum colonos esse volunt.* Sed fingi tantum Sidonios & Phœnices in Persico mari, aut Oceano vicino, Strabo ve bis proxime hæc præcedentibus se arbitrari indicat; qua cer in re conjectura eum non fefellit. Quas enim Persici maris i sulas hi, quorum sententiam hic citat Strabo, Tyrum & Ar dum vocant, Phœniciis cognomines facientes, alii Tylum, Arachum, vel Araciam, appellant; neque ullos Sidonios qui quam melioris notæ Geographus circa sinum Persicum aut Oceanum Rubrum statuit. *Sidonem* quidem, Phœnices urbem antiquissimam, teste Strabone, à *Sidon*, filio Canaan, filii Cham nuncupatam, & ab eodem Canaan *Arvadios* (quos Græci *Aradios* vocant) oriundos è Gen. cap. 10, vers. 15 & 18 apparet ut non possunt coloniæ haberi à mari Rubro deductæ, cum ip & alii posteri Canaan Phœnicem & Palæstinam à Sidone a Gazam statim à diluvio tenuerint, ut ex eodem cap. vers. 19 manifestum est: unde mulier quæ Syrophœnissa dicitur Marc. 7 Canaanitis dicitur Matth. 15. Et quod ad Φοινίκων nomen spectat, (quod in argumentum arripiunt auctores modo citati, u probent Phœnicum gentem à Rubro mari ortam, quia φοῖνιξ Græcis *ruber* est) potuit illud Canaanitæ isti genti à Græci imponi à purpuræ tinctura, quâ gens illa olim celebrata est, un de purpura *Tyria* & *Sarrana* dici solet, (à Tyro urbe, quæ cum Hebraice sit צֹר *Tsor*, & Græcis & Latinis nulla sit litera צ æquipollens, quæ valet *ts*, modo Τύρος, modo Σώρα & *Sarra* redditur:) hoc Salmasio placet, not. in Solin. p. 1331. Nec minus probabilis est Vossii conjectura, quod *Idumæam* ab *Edom*, qui & Esau, denominatam Græci μεταλαζόνλες *Phœnicen* interpretati sint, quod אדם *Edom* Hebræis, perinde ac φοῖνιξ Græcis, *rubrum* significet. In hoc tamen docto illi viro non assentior, quod Phœnices proprie dictos ab Idumæis ortos opinatur; hi enim ab Edom filio Iacob oriundi, illi è posteris Canaan; sed quod Idumæa Phœnices late sumptæ pars fuerit, ut Phœnicen Strabo lib. 16 ab Orthosia ad Ægyptum protendit, cujus sententiam & hic Dionysius sequitur. Nomen igitur partis hujus Ægypto vicinæ, quam incolæ Edom dixerunt, Græci per interpretationem quandam Φοινίκη reddidisse videntur; deinde nomen quod primo parti huic proprium, toti litorali oræ commune feciſe, (ut Palæstinæ & Iudææ nomina Ptolemæus longe ultra terminos proprios protendit, & inter se confundit,) & specialius quidem de alia parte

ıfurpaſſe quam de ea cui primo impoſita eſt, ſut de nomine ſyriæ notatum in verſ. 772.

V. 907. Οἱ πρῶτοι γήϊωσι] Phœnices mercatura & nautica e celebres fuiſſe paſſim perhibetur: (unde כְּנַעֲנִים *Cananæi*, orum reliquiæ Phœnices, pro *mercatoribus* ponuntur Iobi 40.) *mare navibus adire eos commentos* refert Mela lib. 1. cap. 12. ſtronomiæ etiam inventum, ὡς ἐμπορικὸν καὶ ναυτικὸν, *mercaturæ & nauticæ arti commodum*, Sidoniis tribuit Strabo: ſuccinit Plinius, his alia etiam addens, lib. 5. cap. 12, *ſa gens Phœnicum in gloria magna literarum inventionis, & ſyde-n, navaliumque & bellicarum artium.* Sed quod ad Aſtrono-am attinet (neque enim alia de cauſa literarum inventum iis ɔui videtur, quam quod Græci earum uſum à Cadmo Phœ-e edocti fuerint,) rudimenta tantum quædam intelligenda ıt, ut nomina ſyderibus quibuſdam impoſita, & eorum ıverſiones obſervatæ ad navigationes nocturnas dirigen-ɨ; circulorum enim cœleſtium inventionem, & perfectio-n Aſtronomiam Ægyptiis tribuit Dionyſius verſ. 236; alii ɔyloniis, ut ibi notatum.

V. 909. βαθὺ πείρων] Βαθὺ vel Metaphorice hic ſumitur, *ntellectu difficilem* notat, ut ab Heſychio ἐμβαθὺς pro *ſa-ıte* ponitur, quippe qui *profunda & obſcura* rimatur; vel oc-ium ſyderum, & depreſſionem reſpectu horizontis (poſt nmam elevationem, alternis factam) denotat.

V. 910. Οἵτ' Ἰόπλου, καὶ Γάζαν] Hæ Palæſtinæ proprie tæ urbes ſunt, quam pro Phœnices parte habet Dionyſius. tota in litorali ora poſita eſt Ægypto vicina; ab ea vero Iu-a, cujus metropolis Hieroſolyma, in mediterranea verſus ɔhaltiten lacum (de quo vide Plin. lib. 5. cap. 13 & 14) re-ɨit. Sed Palæſtina ab auctoribus pleriſque laxius ſumitur, & ra terminos proprios ad vicina extenditur. Iudæa etiam ɔdo ſtricte, modo late ſumitur: & *Palæſtinam* quidem, ſeu *ſæam* late ſumptam (ea enim pro ſynonymis habet) Ptole-ɛus, lib. 5. cap. 16, ab Ægypto & Arabia ad Carmelum ɔntem protendit, qua à Phœnice dirimitur. Sic nomine æſtinæ, ſeu Iudææ late ſumptæ, *Palæſtinam proprie dictam*, ı terram Philiſtim) *Idumæam*, *Iudæam proprie dictam*, (ſic ɛatam, quod maximam ejus partem tribus *Iuda* occupa-,) *Samariam* (ab urbe primaria appellationem ſortitam,) & *lilæam* (ſic dictam à גְּלִיל *Galil*, *limes*, quod limitanea ſit ræ Iſraeliticæ regio Phœnicen & Syriam verſus,) Ptole-ɛus comprehendit. Ioppe ubi fabula de Andromeda aſſin-

gitur,

gitur, ut supra notatum. *Gazam* vero sic dictam censet Mel lib. 1. cap. 11, *quod cum Cambyses armis Ægyptum peteret, hu belli opes & pecuniam intulerat, ærarium enim Persæ gazam vo cant.* Sed fallitur, dum ab hac causa Gazam dictam putat, ga za enim pro thesauro, ut notat Martinius, per ג scribitur, a hujus urbis nomen per ע, עזה quod *validam* seu *munitam* significat; quod nomen jure ei competere ex ipso Mela con stat, *munita* (inquit) *admodum Gaza*: quod & Alexander Ma gnus, Curtio teste, expertus est. Nomen etiam illud urb huic longe ante Cambysem natum impositum fuisse ex sacri literis constat. Cum vero Phœnices ipsi dictæ περιήγησιν, cuju partem Palæstinam statuit, ab Australi parte Dionysius ordia tur, urbes has non recto ordine recenset; primo enim occu rit Gaza, deinde Ioppe.

Ἐλαίδα τ'] *Elais* hæc obscurior vicus fuisse videtur, qui apud Geographos melioris notæ nulla ejus mentio fit. Ἐλαί autem quandam juxta Tyrum & Sidonem statuit Stephanus quod ex hoc loco sumpsisse videtur. Eleas etiam vicus ab He gesippo, & Isidoro, Orig. lib. 14, cap. 3, in Samaria nomi natur, cujus mentio etiam extare videtur Maccab. lib. 1. cap. 5 *Samaria incipiens à vico cui nomen est Eleas*, Isid. Ea quidem E lais Dionysii esse videtur, atque eadem etiam esse cum Ela Stephani.

V. 911. Καὶ Τύρον ὠγυγίην] Ad Phœnicen proprie dictar jam accedit, cujus duæ primariæ urbes Tyrus & Sidon. Ty rus, quidem maxima, & ipsa admodum vetusta fuit, und hic ὠγυγίη dicitur; *Sidon* tamen (*Thebarum Bœotiarum parens, c vitri artificio celebris*, teste Plinio) antiquitate ei non cedit, e Strabonis sententia: imo Sidonem Tyri parentem esse prod Iustinus lib. 18. Ipsa autem Tyrus, in insula sita, donec ag gere Alexander continenti eam adnecteret, non tantum mer catura & purpuræ tinctura, ut jam notatum, verum & *urb bus ex se genitis clara est*, *Lepti*, *Vtica*, *Gadibus*, & *Carthagi Romani imperii olim æmula*, Plin. lib. 5. cap. 19. De Tyri no mine aliquid dictum in vers. 906: Phœniceas vero urbes no recto ordine hic recenset Dionysius; Tyro enim proxima el Sidon, deinde Berytus, & post hanc Byblus.

V. 913. ἐφ' ὕδασι Βοστρηνοῖο] *Bostreni* fluvii non alibi, quo sciam, mentio extat. Dubium an Tamyras sit Strabonis, quen inter Sidonem & Berytum statuit, qui proculdubio is est quem Leontem vocat Ptolemæus, situs enim omnino convenit, & juxta Tamyran Λεόντων πόλιν locat Strabo. Aut igitur hæ

omni

nia synonyma sunt, aut Bostrenus fluviolus est alius, ab Tamyræ seu Leontis latere quod Sidonem spectat.

V. 914. Καὶ Τρίπολιν] Tripolis sic dicta est tam quod è us urbibus condita est, Tyro, Sidone, & Arado, teste bone lib. 16, quam quod è tribus quasi urbibus consta- Tyriis illis, Sidoniis, & Aradiis, separatim ibi habitanti-, ut Diodorus lib. 16 testatur.

V. 915. Λαοδίκειαν δ'] Finita jam Phœnices proprie dictæ criptione, ad Syriæ proprie dictæ regionem acceditur, *Seleucis* lato sensu à Strabone vocatur; quam & *Tetra-* dictam testatur *à 4 urbibus* illustribus, quæ sorores vo-, à Seleuco Nicatore ibi conditis, quarum maximam à is Antiochi nomine *Antiochiam* denominavit, munitissi- à nomine suo *Seleuciam*, tertiam *Apamiam* ab uxore Apama, quartam à matre Laodice *Laodiceam*. Hæ sin- singulas satrapias habuere ab ipsis denominatas; uni- as tamen sub nomine *Seleucidis* late sumpto comprehen- Geographus, sub nomine *Antiochenæ* Mela lib. 1. cap. 12, ium nomina per Synecdochen toti imponentes.

κεῖται] Videtur hoc à Dionysio additum, ut Laodiceam , maritimam urbem, ab alia mediterranea distingueret, Laodicea ad Libanum Straboni vocatur.

. 916. Καὶ Ποσιδήϊα ἔργα] *Posidium* oppidum sic φευσεξῆς, ens fortasse à Neptuno conditum fuisse, ut de Ilio fabu- ir, vide vers. 817. A Neptuno quidem, qui Græcis Πο-, sic dictum fuit, sive quod maritimus esset locus, un- lurima promontoria & loca maritima eodem nomine llantur; sive quod fanum aliquod ibi conditum esset uno sacrum, unde *Posidium* Bithyniæ promontorium ropontidem *Neptuni fanum* vocat Mela.

ἱερὰ τέμπεα Δάφνης] Periphrasis *Daphnes* vici Antio- vicini, ubi Apollinis & Dianæ fanum, cum luco iis- sacro, aquis fontanis irriguo teste Strabone lib. 16. un- ἱερὰ τέμπεα hic vocat Dionysius; Græci enim loca irri- & arboribus opaca, qualia sunt *Tempe* Thessalica, com- ter τέμπεα vocare solent.

917. Ἧχι ἀπ' Ἀντιόχοιο] A nomine Antiochi, qui Se- Nicatoris pater fuit, Antiochiæ nomen inditum modo imus: quod vero juxta Daphnen Antiochia hæc con- sset, hinc Ἀντιόχεια ὑπὸ Δάφνῃ vulgo vocata est, distin- is causa, cum plures essent huic cognomines urbes, uti res Seleuciæ, Apamiæ, & Laodiceæ, quæ fere om-

nes à Macedonicis Asiæ & Syriæ regibus in variis impe
sui partibus conditæ sunt; quarum celeberrimæ Seleucia
Tigrin, & Antiochia hæc, regia sedes, & Syriæ metropol
teste Strabone.

V. 920. Ἀντίοχειο μέσην διὰ γαῖαν ἐείζων] Tmesis, p
γαῖαν διοείζων. Sive autem Antiochenam regionem, sive ipsa
urbem Antiochiam hic intelligat, utramque Orontes fluvi
(ab Oronte satrapa sic vocatus, qui eum ponte junxit, te
Strabone) mediam secat: quod de regione quidem e
dens est; de urbe vero ipsa idem affirmat Plinius lib. 5. c.
*Antiochia libera Epidaphnes cognominata, Oronte amne di
ditur.*

V. 921. Πᾶσα δέ τοι] Ad totam Syriam (sub qua & Ph
nice comprehenditur) hoc refertur, non tantum ad Ant
chenam, cum ad Arabiam Petræam eandem produc
vers. 923. Non injuria vero Syriæ fertilitatem deprædic
quippe cujus maxima pars rerum omnium eximie ferax fu
ut ex Strabone & aliis constat, cum vicina Arabia sterilis
deserta fuerit. Inter cæteras vero arbores nobiles fuere q
balsamum in Iudææ parte circa Hiericuntem olim protu
runt, vide Strab. lib. 13, & Solin. cap. 38; & quæ styrac
circa Casium Seleuciæ montem, Plin. lib. 12. cap. 25.

V. 923. Τῆς δ' ἂν ἴδοις περτέρω] Ad Arabicum sinum
que Syriam protendit; cujus duo sunt μυχατιαίτεροι, hoc
extremi recessus, quorum alter Ægypto propior *Heroopol
sinus*, ab Heroum urbe ei imposita, vocatur; alter, ad Ori
tem & Arabiam vergens, *Elanites*, ab Elanis urbe, qui
Dionysii sententia Syriam ab Arabia disterminat, cum Pto
mæus, lib. 5. cap. 16, & lib. 6. cap. 7, eum inter Arabi
Petræam & Felicem terminum constituat. Ita Syriam ul
constitutos à Ptolemæo terminos Dionysius extendit:
cum plerisque triplex sit Arabia, *Petræa, Deserta*, & *Feli
Petræa*, à *Petra* primaria urbe sic vocatæ (quæ & ipsa sic di
est quod in *petra* condita esset, ut ex Strabone liquet,) p
tem saltem Occidentalem Syriæ Dionysius accenset, si
eadem tertia Palæstina Stephano dicitur, Πέτρα πόλις καὶ
τρίτης Παλαιστίνης, *Petra, urbs tertiæ Palæstinæ jam dictæ*; Pa
stinam vero Syriæ partem habitam supra ostensum. Str
etiam lib. 16 Syriam terminari affirmans πρὸς νότον τῇ Δ
μοι Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ, *Felice Arabia & Ægypto ad Mi
diem*, eandem sententiam manifesto amplectitur. Regio
mirum inter Iudæam & Arabicum sinum interjecta par

rabibus, ex Ismaelitarum genere, qui late diffusi, vide
f. cap. 25, vers. 18. partim ab Idumæis tenebatur; sed
quando Judæi, aliquando Syri imperarunt ad Elana us-
ut è 2 Reg. cap. 16. vers. 6 constat: hinc fieri potuit ut
à quibusdam accenseretur, quod Syris pareret. Ve-
men quod plerique ejus incolæ νομαδικῶς degerent, &
ici generis haberentur (Saracenos enim quosdam ibi
it Ptolemæus, ut alios in deserta Arabiæ Felicis parte,)
plurimi Arabiæ eandem accensent. Ita etiam Mesopo-
e partem, in qua urbes Edessa, & Carræ Crassi clade
es, quia ab Arabibus Scenitis tenebatur, Arabiæ adji-
inius lib. 5. cap. 24. Totam vero Mesopotamiam alii
yria late sumpta comprehendunt, ut supra notatum.

925. Ἀραβίαν εὐδαίμονα] Epitheto hoc innuere videtur
abiam Felicem intelligere, ad quam usque Syriam pro-
, consentiente ea in re Strabone, ut modo notatum:
& vers. 927.

926. ἄχει Σελαινῶν] Lectionem hanc agnoscit Eusta-
& Selanos Arabicam esse gentem affirmat. Sed corru-
esse scripturam illam satis manifestum est, & ἄχεις Ε-
legendum esse; quia nulli ibi Selani à Geographis no-
ntur; Ἔλανα autem urbs ad illum μάλιστα πόρον est cu-
c mentio sit, qui inde Ἐλανίτης dicitur, ut apud Ptole-
n lib. 5. cap. 17, & alios videre est. Hanc lectionem
mat etiam Priscian auctoritas, qui locum hunc sic
,

Et tangit vergens Orientem versus Elanos.

λανῶν eum legisse ex ipsa versione constat; *Elanos* ta-
ro gente accepit, cum tamen Ἐλανῶν nomen non à
deductum sit (nulli enim Elani reperiuntur, nisi ut-
us incolas pro Elanitis Elanos vocarit) sed ab urbe
ἡ Ἔλανα dicta, quibusdam etiam Αἴλανα: sic Plinius
cap. 11, *Inter duo oppida, Ælana, & in nostro mari Ga-*
Hebræis Elath dicitur, 1 Reg. 9. v. 26, & 2 Reg. 16.
.

927. ὀλίζων Ἀρχέων] Recte hic Eustathius, οἱ ὀλίζοι
, τυτέστιν οἱ εὐδαίμονες, ut auctor epitheto hoc notet
æ illius incolas quam Græci Εὐδαίμονα vocant, Latini
ne *Felicem*, Plinius lib. 5. cap. 11, & Solinus eum
us *Beatam* interpretantur. Arabiæ hujus terminos con-
, ab Oriente sinum Persicum, ab Occidente Arabi-
Meridie & Ortu brumali Oceanum, quem Rubrum

vocant: & iidem quidem termini Arabiæ Felicis, peninsul in modum inter hæc maria exporrectæ, à Ptolemæo statuu tur. Arabiæ autem nomen deductum censetur ab ערבה *Arabah*, quod Hebræis *solitudinem* seu *campestrem regione* notat, & primo quidem Arabiæ desertæ inditum fuiss postea vero ad loca ulteriora protensum.

V. 929. ἑκάτερ] Metri gratia, pro ἑκατέρωθεν, nam de duob tantum loquitur, sinu Persico & Arabico, cum ἑκάτερ pr prie ad plura referatur.

V. 931. Πέζα δὲ] Australe scil. latus, quæ infima pa est respectu horizontis loci illius ubi Dionysius versabatu sive is in Græcia, sive in regione aliqua vicina fuerit: vi in vers. 138.

V. 934. πολύολβα καὶ ἀγλαὰ φῦλα] Arabum horum, qui rabiam Felicem dictam incolunt, divitias passim celebr auctores. Plinius lib. 5. cap. 11. Arabiam Felicem παραδ ζων, *odoriferam illam*, & *divitem*, & *Beatæ cognomine inclyt* vocat. Sic Horatius,

Icci, beatis nunc Arabum invides
Gazis. ---

Sed plura ea de re dicendi occasio mox dabitur.

V. 936. κνώεσσα θυόις] Vox κνώεσσα proprie significat qu dum incenditur suavem reddit odorem, ut suffimentis p cipue conveniat, cum à καίω *uro* vox deducta sit, ὅτι τὰ θυ τὰ θυμιάματα, teste Hesychio, licet abusive pro re qua suaveolente quandoque usurpetur. Suffimenta vero qua odorata θύα hic dici videntur, (sicut eadem θυμιάματα vu vocantur, voce à θύω *sacrifico* deducta) quia aris inspers adoleri solita: sic aromata generaliter θύα dici ex Calli cho notat Hesychius; & Suidæ θυόεις τεθυμιαμένῳ & reddit eadem tamen vox particulari cuidam odoramento mox s cialiter à Dionysio tribuitur.

ὑπὸ λαῳὸν ὄδωδεν] Tmesis, pro λαῳὸν ὑπόδωδεν. Non λαῳὸς, *gratum & jucundum* significans, à λα particula ep tica (quæ valet λίαν *valde*) & ἀρηὸς, quod *acceptum & tum* significat, deduci videtur. Λαῳὸς, inter alios sens περισωὸς, ἡδὺ, à Suida redditur. Conformia vero sunt quæ ab auctore hic traduntur, iis quæ refert Plinius de rabia ab aliis veterum narrari, *Inenarrabilem* scil. *quendam litum ex illa peninsula existere, tot generum auræ spirante con tu; Magnique Alexandri classibus Arabiam odore primum tiatam in altum.* Et ipse Plinius, lib. 12. cap. 17. refert Sa

is coquere thuris ligno aut myrrhæ, oppidorum vicorumque non quam ex aris fumo atque nidore. Similia habet Artemidorus id Strabonem lib. 16.

V. 937. Ἡ θύα] Θύον, quod pro quovis odoramento à onysio usurpatum est loco modo expositi, hic pro speciaiuodam odoramento ponitur, quod à thure & myrrha diguitur. Θύα, tanquam rei ad suffitus aptæ, meminit Horus Odyss.

— πόλυς δ' ὀδμὴ
Κέδρε τ' ἠδὲ θύων τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
Δαιομένων. —

— *Procul vero odor*
Cedri fissilis & thyi per insulam redolebat,
Quæ incendebantur.

hoc de ligno quodam odorato intelligendum recte censet hius, lib. 13. cap. 16, quia cum cedro ibi conjungitur. Ipse dem *citrum*, unde *citreæ mensæ*, maximi apud Romanos tii (alia enim est huic ὁμώνυμος arbor, quæ *mala citrea*, *Medica* profert, teste ipso Plinio capite eodem) Homeesse θύον vel θύην arbitratur; quod admitti potest, si citri hum incensum ullam odoris gratiam habeat. Arborem v, seu θυίαν, aut θύον describit Theophrastus, hist. plant. 5. cap. 5, quod sit arbor procera, cupresso similis, ligno do, odorato, instar cedri: hanc ἀγριελαιοπάρεισον aliqui inpretantur. Sed quamvis concedatur hanc Homeri θύον t, incertum tamen est an eadem res ab auctore nostro hic lligatur; neque enim arborem illam in Arabia nasci cern est, nec cum arborum lignis, sed cum thure & myrrha jungitur; ut non prorsus absurda mihi videatur Avieni rpretatio, qui θύον hoc loco *ladanum* reddit, *eo* enim *ad ius Arabes plurimum utebantur*, teste Herodoto, θυμιῶσι μάλιστα τοῦτο Ἀραβίοι. Fortasse etiam suaveolens illud θυμα apud Sabæos nascens, quod λάειμνον apud Strabonem bitur, non aliud est quam quod λάδανον aliis dicitur, Γίνεται ν τοῖς Σαβαίοις λάειμνον εὐωδέστατον θυμίαμα. An λάδανον pro ειμνον substituenda sit, quærant eruditi.

σμύρνης] Hæc Hebræis est מֹר *mor*, à quo factum nomen ticum ὠρρα, & hinc Latinum *myrrha*; quod Iones per δοσιν τοῦ σ, ut cum σμικρὸς pro μικρὸς ab iisdem dicitur, cundo etiam ρ in ν mutato) σώρνα fecerunt. De myrrhia arbore & myrrhæ generibus, apud Minæos & alias Arabas gentes provenientibus, legatur Plinius l. 12. c. 15, & 16.

ἢ εὔοδμα κάλαμοι] Vox κάλαμος, quæ *arundinem* qua vis significat, hic pro specie illa ponitur quam Græci p rique κάλαμον ἀρωματικὸν, ab aromatico odore & sapore, P nius & Solinus *calamum odoratum* appellant, ut Dionysi hic εὔοδμον aut εὐωδίαν. Eum in India nasci plerique affirma Theophrastus ad Libanum montem: Plutarchus, & Ar midorus apud Strabonem lib. 16. Dionysio nostro conse tiunt, in Arabia provenire affirmantes. In omnibus his locis nasci refert Plinius lib. 12. cap. 22, *Calamus odoratus Arabia nascens, communis Indis atque Syriæ est.* Hic hodie v notus est, neque enim in has oras afferri solet; Clusius t men se vidisse affirmat à monacho è Syria allatum: sed que vulgo Seplasiarii *calamum aromaticum vocant*, non aliud e quam acori veri radicem Manardus, Mathiolus, & docti pl rique medici hodie statuunt. Notas enim non habet calam aromaticus vulgo dictus quæ calamo aromatico à Dioscoride tribuuntur lib. 1. cap. 18, & à Plinio lib. 12. cap. 22; in ne ex arundinaceo quidem genere est, ut nomen calami congruere non possit, quod arundinem significat, uti & H bræa vox קָנָה *canna*, quam etiam pro calamo odora poni Ezech. 27. vers. 19. docti plerique statuunt. Olim v ro calami aromatici vice acorum substitutum fuisse consta quod Græci recentiores calamum aromaticum acorum exp nunt, Κάλαμος ἀρωματικὸς ὁ ἄκορος, Neophytus: vide S mas. in Solin. p. 1301.

V. 938. πταινοῦφρα λιβάνοιο] Quod Latinis dicitur *thu* voce deducta à θύω aut θύον, (ut *pus* à πύω aut πύον) quc suffimentum suaveolens aris adoleri solitum generaliter si nificat, sicut idem hodie Italis *incenso*, & Gallis *encense* v catur, voce generali ad specialem significationem per Syne dochen restricta, hoc Græcis λίβανος dicitur, voce origir Hebraica, Hebræis enim לְבוֹנָה, *lebona*, dicitur. Nomen i lud à לָבָן, *laban*, quod *album* notat, deducitur, (ut ca didus thuris color inde notetur) unde & *Libanus* mons n men sortitus, à niyium scil. candore; non quod in eo thu creseceret, quod in una tantum Arabiæ Felicis parte prov niisse; quam inde Λιβανοφόρον χώραν vocarunt, Plinius lib. 1 cap. 14. & alii veteres magno consensu testantur. Multipli quidem errore Isidorus *Libanum* montem (quem in Syria es quis nescit?) in Sabæis statuit, quod ab eo *thus* λίβανον d ctum censeret. Epitheto autem πταινοῦφρα Dionysius limp dum illud & candidum thus significare videtur, quod Au

tumn

mno colligitur sole æstivo excoctum, cum ruffum sit quod ie colligitur, solis calore non maturatum, nec priori n parandum, teste Plinio lib. 12. cap. 14. Quod ad epi-eton θεσπεσίου attinet, illud impositum esse constat ob uris in sacris usum, quia aris adoleri solitum.

V. 939. Ἡ κασίης] Cortex hic aromaticus Latinis etiam *sia* dicitur, eamque describunt Theophrastus lib. 4. (qui m auctore nostro, cui & alii veteres Græci consentiunt, in rabia nasci affirmat,) & Plinius lib. 12. cap. 19, qui tamen, p. 18, *cinamomum & Casiam Arabum non esse* affirmat; quod hodierna confirmat experientia, neque enim alibi quam India aut Indicis insulis (præcipue vero in Zeilan) repe-ur: quia vero ex India in Arabiam, & inde in alias regio-s ferretur, Græci quidam in Arabia nasci opinati sunt. t vero arboris cortex odoratus, qui, quum decerptus in so-arefit, convolvitur instar fistulæ, (unde veteres fabulati nt lignum interius putrescens à vermiculis erodi, cortice licto, vide Plin. loco citato) atque inde Græcis quibusdam ία σύριγξ, *casia fistula*, dicitur; quod nomen recentio-s ab hac ad catharticum quoddam siliquosum veteribus notum transtulerunt. Eadem etiam hodie Italis *canella*, mine à canna deducto, (quod idem valet quod σύριγξ) mmuniter appellatur; nam quod hodie vulgo canella & namomum vocatur, veram esse veterum casiam multis pro-t Salmasius in Solino, cui medici non pauci & alii docti nsentiunt. Et quod ad casiam jam vulgo dictam, quæ in-lora fere est, eam veterum pseudocasiam esse Fuchsius alii-ie contendunt, cum casiæ veræ notæ ei non conveniant, am describunt Galenus, & Dioscorides lib. 1. cap. 12, iod colore sit ruffo, gustu dulcis & simul mordax, aro-atico & vino simili odore: quæ canellæ conveniunt, ne-iaquam casiæ vulgo vocatæ. Nomen κασία deductum est ab ebraico קְצִיעָה, *ketsia*, quod eo sensu accipitur Psal. 45. rs. 9: nam cum Græci myrrham, casiam, cinamomum, & ia aromata & odoramenta ex Orientalibus regionibus pete-nt, nihil mirum si nomina cum rebus ipsis ex Oriente ac-perent.

V. 940. Ζεὺς ἀυτὸν Διόνυσον] Fabulosam hic causam poe-co more reddit, cur Arabia hæc odoramentis & aromati-is, aliisque benignæ naturæ dotibus, adeo abundet, ut δαίμων dici mereatur; quod scil. Bacchus ibi in lucem edi-is fuisse dicatur (è Iovis femore, in quo eum aliquandiu

occultatum ferunt) & natali loco hæc munera contuliſſ: Vulgata ſcil. fabula eſt, Iovem ex Semele Bacchum genuiſſe eam vero Iovis fulmine arſiſſe, infantemque imperfectum adhuc ex utero prodeuntem Iovis femori inſutum, (und εἰραφιώσης dicitur verſ. 576) donec juſtum partus tempu impletum eſſet, unde *bis natus* dicitur: ſic Ovidius Metam lib. 3.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo
Eripitur, patrioque tener (ſi credere dignum eſt)
Inſuitur femori, maternaque tempora complet.

Si ad fabulam hanc explicandam illud Curtii, lib. 4, affer rem, (quod & Mela, lib. 3. cap. 7, & alii tradunt) *Nyſam natalem Bacchi locum*, (quem ipſe in India, aliqui vero i Arabia ſtatuunt,) *eſſe ſub radicibus montis quem Meron inco vocant, inde Græcos mentiendi ſumpſiſſe licentiam, Iovis femine Liberum patrem eſſe celatum, quod μηρὸς femur ſonet*; verec ne hoc eſſet tantum ὑφεσπλογεῖν (ut Strabonis verbo utar) *fabulam fabula ſolvere velle.* Bacchum eundem cum Sole eſ probant Macrobius Saturn. cap. 18, & Diodorus Siculus biblioth., ſic Ulpianus in Demoſt. τὸν Διόνυσον καὶ Ἀπόλλω καὶ ἥλιον καλοῦσι. Hic *Iovis* filius dictus, hoc eſt *ætheris*, & hi Latinis *Liber*, quaſi *Iovis liber*, hoc eſt *filius*, ut Proſerpi (quæ Luna eſt) Κόρη, & Latinis *Libera*, hoc eſt Iovis, a Cereris, *filia. Ignigena* dicitur Bacchus, quia Sol natu igneæ eſſe videtur: *Iovis femore occultatus*, & *bis natus* fi gitur, quia in inferiore ætheris parte, (quæ femori comp ratur, quod ex inferioribus humani corporis partibus eſt altero ſcil. hemiſphærio, nocte conditus (quo in ſtatu Αἰσ νὸς dicitur, teſte Archia in Epigram.

Βάκχῳ ἐνὶ ζαέτσιν, ἐνὶ φθιμένοις Αἰσωνίς.)

inde rurſus emergit, quaſi iterum natus, ut Horatius Phœbo,

— aliuſque & idem
Naſceris. —

Eadem plane ratione qua Sol modo Bacchus, modo Aid neus eſt, Proſerpina, hoc eſt Luna, modo apud Cerere matrem, hoc eſt ſupra terram, modo cum Plutone in inf ris, in altero ſcil. hemiſphærio, agere dicitur. Quia vero Orientali plaga Sol primo apparet, inde dicitur in Ny (Arabiæ urbe, ut vult Diodorus, vel Indiæ, ut à Curtic Strabone, & Mela ſtatuitur) educatus fuiſſe: atque hinc fe tur Διόνυσος dictus ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ Νύσης, à *Iove*, cujus filii

perh

perhibetur, & *Nysa*, ubi educatus fertur. Fingitur etiam Bacchus (uti & Hercules, qui etiam Sol est, vide in vers. 454) omnia ab Indis usque & ultimo Oriente victoriis peregrasse, ut Solis cursus, quo orbem terrarum circuit, denotetur. Tandem hic vini (& aliorum etiam fructuum, ut aliqui statuunt) auctor perhibetur, quod Solis calore uvæ & alii fructus maturentur: sicut nomine *Osiridis frugiferi* Sol ab Ægyptiis colebatur, ut supra notatum, quem quidem Herodotus & alii Græci Διόνυσον interpretantur. Sic Ausonius in Epigram.

Ogygia me Bacchum vocat,
Osirin Ægyptus putat.

Cur vero *Nysam*, qui natalis Bacchi locus habebatur, alii in Arabia, alii in India statuerent, jam explicandum. Ninirum veteres quidam Græci sensisse videntur Arabiam, quia longe à Græcia ad Orientem recedit, in extremo Oriente sitam fuisse; quos & Ovidius imitatur, lib. 1, apud Nabathæos, Arabiæ gentem, Eurum & Auroram statuens,

Eurus ad Auroram Nabathæaque regna recessit.

Hinc Διόνυσον, hoc est Solem, ibi natum fuisse fabulati sunt, ti & Mimnermus in Colchide, qua Orientalior maxima Arabiæ pars, Solis cubile locat;

Αἰήταο πόλιν, τόθι δ' ὠκέος ἠελίοιο
Ἀκτῖνες χρυσέῳ κείαται ἐν θαλάμῳ.

Æetæ urbem, ubi velocis Solis
Radii in aureo jacent cubili.

Alii vero, quod Indiam longe ultra Arabiam ad Ortum siam agnoscerent, Bacchum in India ortum tradunt, atque ibi etiam Nysam constituunt. Utramque opinionem miscuit Dionysius, Nysam quidem in India statuens v. 1159, Bacchū amen in Arabia editum tradens. Alia etiam ratio potest eddi cur aliqui in Arabia, aliqui etiam Thebis, Bacchum ditum ferunt; quod scil. antiquissimus esset in Arabia Dioysi seu Bacchi cultus: sic Herodotus de Arabibus, Διόνυσον δὲ θεὸν μοῦνον καὶ τὴν Οὐρανίην ἡγέονται εἶναι, ὀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν Διόνυσον Οὐροτάλτ, τὴν δὲ Οὐρανίην Ἀλιλάτ: *Bacchum & Vraniam solos esse deos censent, Bacchum vero appellant Vrotalt, Vraniam autem Alilat.* Ubi ut nomine Οὐρανίης Luna, *cœli regina*, ita nomine Διονύσου Sol intelligendus, ex doctorum sententia. Ab Arabibus ad Phœnices, ab his ad Thebanos ipsorum colonos derivatus videtur hujus dei cultus, quem

cum

cum Græciæ Thebani primum inducerent, hinc eum Thebis natum Græci plerique fabulati sunt.

V. 941. Τῷ καὶ γενεθλίῳ] Sic de Apolline in Delo nato Theognis, Πέσσε μὲν ἐπλήθη Δῆλος ἀπειρεσίη
Ὀδμῆς ἀμβροσίης. —

Aromatum autem & rerum odoratarum in Arabia proventum Baccho acceptum referre poterant, quod Solis calorem ea desiderant ut maturentur: quin & ipsius Solis radiis halitus suavis ex iis expirat, ut videre est apud Plinium, lib. 12. cap. 19. Auri etiam abundantia, de qua vers. 951, Baccho tribui potest, quod in terræ visceribus Solis calore percoqui censeatur. Cætera quæ hic habentur, de densis ovium velleribus, & aquis sponte scaturientibus, quasi ad terram rigandam, de suo addit poeta, omnimoda bona in gratiam Bacchi ibi editi Arabiæ huic collata affirmans; quæ & poetico more amplificat Euripides in Bacchis. Sed lepide hæc irridet Plinius lib. 12. cap. 18, maximas Arabum divitias, quas Baccho ibi edito acceptas referunt, ab odoramentorum mercatura comparatas fuisse indicans, quæ cum ad cadaverum condituram præcipue insumi solerent, hinc festive ludens ille, *Felix appellatur Arabia, falsa & ingrata cognominis, quæ hoc acceptum superis ferat, cum plus ex eo inferis debeat. Beatam illam facit hominum etiam in morte luxuria, quæ diis intellexerat genita adhibens urendis defunctis.*

V. 944. Ὄρνιθες δ' ἐτέρωθεν] Fabulam vulgatam hic innuit, qua ferebatur cinnamomum ab avibus è desertis quibusdam insulis in Arabiam delatum, ut eo nidos extruerent, inde vero plumbatis sagittis ab Arabibus decuti. Ita Plinius lib. 5. cap. 12, *Cinnamomum & casias fabulosa narravit antiquitas, princepsve Herodotus, avium nidis, & privatim phœnicis, in quo situ Liber pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Ex fabula ea elici potest, ut recte notat Eustathius, ignorasse veteres illos ubi cinnamomum nasceretur, cum ex *insulis non habitatis* (quas & *incognitas* fuisse oportet, alioqui enim homines, non aves solæ, inde petiissent) ab avibus afferri affirmant. Hebræis quidem קִנֵּן, *kinnen*, est *nidificare*: fortasse nomen inde ortum aliqui opinati sunt, & inde fabulæ occasio. In Arabia quidem nasci Græci plurimi statuunt; Plinius negat, in Æthiopia (ubi & *Cinnamomiferam regionem* statuunt Ptolemæus & Strabo) nasci affirmans, inde vero in Arabiæ portum Ocilam deferri. Verum ut rarum omnino apud veteres fuit, adeo ut duplo auro re-

per-

penderetur, ut è Plinio probat Salmasius; ita hodie huc afferri desiit, & nobis prorsus ignoratur, ut Salmasius in Solin. pag. 1305, & alii docti statuunt. Nam quod vulgo *cinnamomum* & *canella* vocatur, è Zeilan insula & aliis Indiæ locis allatum, cinnamomi veterum notas non habet, sed ipsa veterum casia esse videtur. Est enim cortex instar fistulæ convolutus, ut casiam veteres describunt: cinnamomum autem veterum in surculis, non cortice solo, afferebatur; Theophrastus enim ῥάβδους vocat, Dioscorides ῥάβδια (qui cinnamomum illud optimum esse statuit quod sit λεπτὸν τοῖς ῥαβδίοις καὶ λεῖον) Galenus πλανία, Herodotus κάρφεα: quæ voces inanem corticem (qualis est quem vulgo cinnamomi nomine hodie appellant) notare non possunt, cum *ramulos*, *virgulas*, aut *surculos* significent: & quod lauri surculis cinnamomum adulterari soleret, constat ipsum cinnamomi in surculis afferri solitum. Plinius etiam idem innuit, dum de casia loquens hæc habet, *corticem abire atque exinaniri, contra atque in cinnamo, pretium est.* Ubi cinnamum corticem inanem non fuisse instar casiæ, indicatur.

V. 945. φῦλλα φέρουσες ἀκηρασίων κιναμώμων] Nomen κινάμωμον, seu κιννάμωμον, fit ab Hebraico קִנָּמוֹן, *kinnamon*, quod Cant. 4, & alibi in sacris literis hoc ipsum significat. Græcis autem κιννάμωμον dictum voce composita, quasi ἰνναμον ἄμωμον, censet Salmasius. Quod si ita se habeat, epitheton ἀκηρασίων à Dionysio hic additum videri possit, ut Etymologiam istam insinuaret, idem enim valet ἀκήρατον & ἄμωμον, *sincerum* scil. & *non adulteratum.* Ἀκήρατον deducitur, vel ab α priv. & κῆρ (quod non tantum *fatum* significat, verum & vitium quodvis quo aliquid corruptioni obnoxium redditur) ut valeat *quod ab omni vitio & corruptionis labe immune est*, vel ab α priv. & κηρὸς *cera*, ut proprie congruat nelli puro, quod nihil ceræ admixtum habet, inde vero ad lia transfertur: & cinnamomo epitheton hoc additur ut sinerum cinnamomum intelligi lector cognoscat, *Cinnamomum* nim *styrace & tenuissimis lauri surculis adulterari solitum* scrit Plinius. Iure tamen dubitari potest an κιννάμωμον comosita sit dictio, nam nomen κίνναμον apud Græcos raro ocurrit (quibus fortasse vocalem longam ῑ per α potius quam er ο reddere placuit, terminatione postea addita linguæ ropriæ conveniente) & apud Latinos cinnamum & cinnaomum tanquam synonyma mera usurpantur. Sed veram ominis originem Dionysium latuisse verisimile est, eumque

que à Græco nomine ἄμωμον tam ἄμωμον herbam quam κιννάμωμον deduci arbitratum, utrumque hic confundere; quod & ab Hesychio fieri à Salmasio notatur, dum κιννάμωμον πόαν ἡδυοδμοτάτην, *herbam suavissimi odoris* interpretatur. Folia quidem cinnamomi nullo in usu fuerunt: cum igitur folia cinnamomi ab avibus in Arabiam delata hic tradat auctor, quod Herodotus de furculis affirmat, eum credidisse verisimile est amomi folia, unguentis suaveolentibus misceri solita, ex frutice fuisse cujus furculos cinnamomum vocarunt.

V. 946. νεβρίδα] Vide in vers. 703.

V. 947. Κισσῷ δ'] Vide in vers. 573. Baccho autem, ut vini auctori, risum & hilaritatem tribuit vers. 949, quippe quæ vino poto excitari solent; & talem hic ejus habitum & gestum describit, qualis partim Bacchantibus partim ebriis convenit. Bacchantes quidem hedera se coronasse, & thyrsos, hoc est hastas hedera (ut Baccho sacra) involutas gestasse vulgo notum. Sidonius Apollin. Carm. 5,

— *rotat enthea thyrsum*
Bassaris, & maculis Erythrææ nebridis horret.

V. 948. Ἀκρηχάλιξ] Eustathio ἀκρηχάλιξ est ἄκρως κεχαλασμένος, *summe relaxatus*, vel per Syncopen quasi ἀκρατοχάλιξ, *mero relaxatus*, ὁ πρὸς ἀκράτῳ χαλασθεὶς τῷ φρονεῖν. Sed cum vocem χάλιξ *vinum* significare Grammatici testentur, inde ἀκρηχάλιξ dici posse videtur *qui perpotat vinum infundens ad summum usque poculi marginem.*

V. 951. Οὖρια δὲ χρυσῷ] Aurum in Arabia & è terra effodi, & flumina ejus ramenta deferre refert Artemidorus apud Strabonem, lib. 16, qui & de aurea Arabum, Sabæorum præcipue & Gerrhæorum, supellectile, & cæteris divitiis mira refert, sed vix credibilia. Sabæorum etiam regionem non tantum thuris, verum & auri feracem esse, non modo Plinius (qui eorum bona sic enumerat, lib. 6. cap. 28, *Sabæos ditissimos sylvarum fertilitate odorifera, auri metallis, agrorum riguis, mellis ceræque proventu*) verum & sacræ literæ indicant, ut Esaiæ cap. 60. vers. 6.

ποταμοὶ δ'] Ita refert Artemidorus apud Strabonem, ἐν ταῖς ποταμίαις, *in locis fluminibus irriguis*, qualia multa ab illo describuntur, thus, myrrham, & aromata nasci.

V. 954. Ἀλλ' ἤτοι φορέοντι μὲν] Quanquam à Syria (sub qua Arabiæ Petrææ partem comprehendit) ad Arabiam Felicem, ei circa Elana contiguam, mox transierit, nulla habita Arabiæ desertæ mentione; hic tamen, ubi ad gentium enumerationem

ationem acceditur, Arabiæ Petrææ & deſertæ etiam po-
ulos commemorat, Nabathæos, Chablaſios, & Agræos,
& Arabiæ initium à monte Libano facit, propè quem Syriæ
ontermina eſt Arabia deſerta, inter ipſam & Arabiam Feli-
em interjecta.

ὑπὲρ κλιτῶν Λιβάνοιο] Ὑπὲρ pro *ultra* hic ſumendum eſt, ut
ntelligatur Nabathæos ultra Libanum ad Auſtrum habita-
e, nonnihil etiam Ortum verſus vergentes.

V. 955. Ναβαλαῖοι] Hi à *Nebaioth* Iſmaelis filio, de quo
ide Geneſ. cap. 25, originem traxerunt, ut à *Kedar Cedræi*,
uos his vicinos ſtatuit Plinius; & ipſa Nabathæorum regio
Nebaioth dicitur Eſaiæ cap. 60. Eos quidem in Arabia Pe-
æa, quæ ſinui Arabico vicina, plerique ſtatuunt, nam ipſam
etram Nabathæorum urbem vocant Strabo lib. 16, & Pli-
ius lib. 6. cap. 28; potuere tamen eorum termini à Petra
ropius Libanum extendi, quod hic innuere videtur Dio-
yſius, ad ultimos ſcil. verſus Septentrionem Arabiæ *Pe-*
ææ terminos, à Libano non longe diſſitos. Eos divites hic
ocat auctor, reſpectu ſcil. Chablaſiorum & Agræorum, quos
roxime memorat, qui Arabiam deſertam incoluerunt, cum
atis culta & fertilis fuerit Petræa, quam Nabathæi tenue-
unt. Veruntamen & ipſam Petræam ſub deſertæ nomine
omprehendit Eratoſthenes apud Strabonem, qui Arabiam
niverſam in duas partes dividit; πρὸς ἄρκτον καὶ ἐρήμην, *Septen-*
rionalem & deſertam, quam tenuere Nabathæi, Chaulotæi, &
Agræi; & Εὐδαίμονα, *Felicem*, quam tenuere (præter quoſdam
Scenitis paſſim per loca inculta vagantibus) quatuor præ-
ipuæ gentes, in Auſtrali ejus parte adverſus Æthiopiam ſi-
æ, Minæi, Sabæi, Catabanes, & Chatromotitæ: atque hu-
us quidem veſtigiis in gentibus enumerandis Dionyſius hic
nſiſtit. Sed ut Arabiæ Felicis deſerta memorat Ptolemæus,
ta in Arabia Deſerta Eratoſtheni vocata quædam felicia lo-
a fuiſſe nihil prohibet. Pecoris quidem in Nabathæa regio-
ne abundantia ut ab auctore notatur, ita innuitur Eſaiæ
60, 7.

V. 956. Ἄλλοι δὲ Χαλδαῖοί τε καὶ Ἀγραῖοι] Hæ duæ gentes
Arabiæ deſertæ partem tenuerunt, ut ex Eratoſthene modo
ndicavimus. Dionyſius vero poetico more terminationes
& literas quaſdam mutaſſe videtur; qui enim hic Χαλδαῖοι
καὶ Ἀγραῖοι, Eratoſtheni & aliis Χαυλοταῖοι, voce metro mini-
me idonea, καὶ Ἀγραῖοι nominantur. *Chaulotæi* ſeu Chaula-
æi terræ *Chavilah* ſeu *Havilah* in ſacris literis dictæ incolæ
fuerunt;

fuerunt; (à *Chavilah* filio Cush, nepote Cham, de quo Gen. 10. cap. 7, denominatæ) literam vero *vau*, quam per *v* alii reddiderunt, Dionysius per β expressit, (ut in nomine *David*, quod Græci Δαβὶδ scribunt, & aliis fit,) quod probabile est Græcos veteres instar *v* consonantis enuntiasse, ut à Græciæ ipsius incolis hodie fieri solet. *Agræi* iidem esse videntur qui *Agareni* seu *Hagareni* in Sacro Codice nominantur; *Ismaelitæ* enim ab *Ismaele* filio Hagar oriundi maximam Arabiæ Desertæ & Petrææ partem tenuerunt, *à Chavilah* Babyloniæ propinqua *ad Ægypti confinia*, Gen. 25. 18.

εἰς ἣν γαῖαν Χαλεκμὶς ἐναίει] Ad Arabiam Felicem jam acceditur: hæc autem verba ita accipienda ut illud Virgilii,

Proximus huic, longo sed proximus intervallo:

hæc enim gens, cum reliquis tribus quæ vers. 959 nominantur, τὰ ἔσχατα πρὸς νότον, teste Eratosthene apud Strabonem, *extremas ad Meridiem Arabiæ Felicis partes* tenuerunt, ut maxima Arabiæ Felicis pars inter gentem hanc & illas modo memoratas interposita fuerit, quod è Ptolemæi descriptione etiam constat. Sed ignobiles fuere reliquæ Arabiæ, quamvis *Felicis* vocatæ, gentes (quanquam numerosas fuisse Dionysius hic indicet vers. 961.) Magnam quidem ejus partem tenuere *Scenitæ*, sic dicti quod in tentoriis νομαδικῶς viverent; qui *Saraceni* postea appellati, teste Ammiano lib. 23. non à *Sara* sic vocati, (quasi à libera, non serva, se ortos jactent, ut quidam prodidere) sed à *sarak*, quod Arabice *vagum* & πλανητὸν notat, ut à Fullero & aliis doctis observatum, in quorum regione Madiama à Ptolemæo statuitur, quæ & olim Madianitarum caput fuisse videtur, & hodierna Medina esse, ubi Mahometis sepulcrum visitur. Quatuor vero gentes hic memoratæ thure, myrrha, aliisque odoramentis apud ipsas nascentibus celeberrimæ fuere; è quibus Chatramitæ quidem, ex Strabonis sententia auctoris nostri methodo congruente, propius Arabiam desertam positi fuere quam reliquæ tres gentes, quamvis & ipsi longe dissiti fuerint. Sed de situ harum gentium, ut & nominibus, mox agetur. Notandum interim vocem ἐναίει passive hic usurpari pro *incolitur*: quod quamvis Salmasius non ferat, qui legendum censet Χαλεκμὶς ἠδὲ Μάκαι, Prisciani auctoritate fretus, qui locum sic vertit,

Chatramis atque Macæ contra sunt Persidis æquor;

nulla tamen necessitas cogit receptam lectionem solicitare, cum passive, eodem plane modo, voce simplice ναίω utatur Ho-

Homerus (quem imitari solet auctor) Iliad. β.

Νάσων αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, —

Insularum quæ habitantur ultra mare.

& notum sit Dionysii interpretes non pauca de suo inter-ferere.

V. 959. Μιναῖοί τε, Σάβαί τε, καὶ ἀγχίγυοι Κλεταξωνοὶ] Varie apud varios scriptores concipiuntur harum gentium nomina: qui enim hic Μιναῖοι, quibusdam Μειναῖοι· qui hic Σάβαι, aliis Σαβαῖοι· qui hic Κλεταξωνοὶ, aliis Καταβανοὶ, Κιτταβανοὶ, & Καταβανεῖς vocantur: & fortasse hic Καταξωνοὶ scribendum, cum Καταβανεῖς ab Eratosthene nuncupentur, quem in his gentibus enumerandis Dionysius imitatur. Quos etiam Chatramitas vocari innuit Dionysius, dum regio ipsa Χαλεσμὶς ab eo nuncupatur, aliis Χαλεσμῖται & Χαλεσμῶται & Χαλεσμανῖται nominantur. De situ vero harum gentium longe majus dissidium, cum Græcis & Romanis parum cognitæ fuerint hæ regiones, ut ex Strabone & aliis constat. Plinius quidem sibi & aliis pugnantia de Arabicarum gentium situ scribit, Solinus ἀπαράλλακτα, neque omnium ea de re sententias conciliare possibile est; tentabimus tamen Græcorum Geographorum opiniones, qui Latinis ea ex parte faciliores extitere, cum auctoris nostri sententia, quantum fieri potest, concordes reddere. Eratosthenes (ex quo auctor noster pleraque sua excerpere solet) *Minæos*, teste Strabone, *in Arabiæ parte statuit ad Rubrum mare sita, post hos Sabæos, deinde Catabanenses ad fauces Arabici sinus, ultimos vero ad orientem Chatramotitas.* Ita ab Occidente ad Orientem gentes has enumerando pergere videtur, nam Minæi & Sabæi ex his maxime ad Occidentem vergunt, ex Ptolemæi & aliorum sententia. Sed qui fieri potest ut Minæi, & post hos Sabæi, ad oram Maris Rubri siti sint, & tamen Catabanenses ad ipsas fauces Arabici sinus positi sint, ubi Rubri maris initium est, si eo nomine non nisi Oceanus Meridianus intelligendus sit, quem solum eo nomine notare solet Dionysius? Videri possit Eratosthenes nomine Rubri maris non Oceanum tantum Arabiam alluentem, verum & sinum Arabicum comprehendere, juxta quem Minæorum & Sabæorum sedes. At hoc à Dionysio certe non fit; quanquam enim hic Minnæos, Sabæos, & Catabenos ad Arabiæ latus Mare Rubrum spectans statuat, ipse tamen Mare Rubrum, à Meridie Arabiam alluens, à sinu Arabico, Occidentali ejus termino, distinguit vers. 930 & 931, ut καλῶς Ἐρυθραίης θαλάσ-

σης

ens non stricte hic sumendum videatur de ipsa Rubri maris ora, sed laxius de ulteriore Arabiæ parte, quæ Marc Rubrum spectat, nec longe ab eo remota est, cum ab Oceano illo longe distet magna Arabiæ Felicis pars à Scenitis & aliis gentibus occupata, atque aliquanto etiam longius ab Oceano illo Chatramitas, propius Persicum sinum, statuat Dionysius. Ut vero constet quæ ex his gentibus Oceani Rubri accolæ sint, quanto vero intervallo reliquæ distent, quærendum ubi habendus sit Oceani finis & Arabici sinus principium. Nimirum ubi fauces sunt seu angustiæ maximæ: Ita Marcianus Heracleota, Μετὰ τὰ στενὰ τῦ Ἀραβίε κόλπε ἐκδέχεται ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα, *Post Arabici sinus fauces excipit Rubrum mare.* Atque illi quidem Oceani parti à faucibus istis ad Syagrum promontorium Rubri maris nomen proprium facit Ptolemæus, lib. 6. cap. 7. Quod ultra Syagrum est non Rubrum mare, sed mare à Persico sinu effusum vocat. Arabici sinus fauces, sinum ipsum ab Oceano disterminantes, sunt juxta Diren Troglodyticæ promontor., Plin. lib. 6. cap. 29, cui adversa est Ocelis Arabiæ emporium; hinc non longe Minæi ad Septentrionem siti, ut ad Arabiæ latus Mare Rubrum spectans (hoc est, Oceanum, quem ea parte Azanium vocat Plinius) situm eorum vergere recte dici possit. Sabæos prope ipsas Arabici sinus fauces sitos, ex Arriani & aliorum sententia, manifestum est Maris Azanii (quod *Rubrum* peculiariter vocatum est) accolas fuisse; eorumque fines aliqui longissimo tractu protendunt, secundum Maris Rubri seu Azanii oram: Pars enim eorum Atramitæ, ex Plinii sententia lib. 6. cap. 28, qui & alias gentes vicinas iisdem adjicit, Thuriferam regionem intra eorum terminos statuens, quam Ptolemæus sub Cattabanis locat, Κατταβανοὶ μεχρὶ τῦ Ἀσαβὰν ὄρεος, ὑφ' ὃς ἡ Λιβανοφόρος: *Cattabani usque ad Asabos montes; sub quibus est Thurifera regio:* cui etiam Eratosthenes & alii plerique in hoc consentiunt, thuriferam regionem apud Catabanos statuentes. Sed omnes fere Arabes Oceani accolas, quanquam particularibus appellationibus inter se distinctos, sub communi tamen Sabæorum nomine Plinius comprehendere videtur; *Sabæi* (inquit) *Arabum propter thura clarissimi, ad utraque maria porrectis gentibus.* Sic quamvis Sabæa stricte & proprie sumpta, in qua Sabe regia, prope Arabici sinus fauces sita fuerit; eadem tamen late sumpta totam Oceani oram usque ad Sachaliten sinum, ubi Thurifera regio, complexa est: unde Thurifera-

ram

n regionem apud Sabæos (ut Myrrhiferam tam apud eos-
n Sabæos quam Chatramitas & Minæos) non modo Pli-
s statuit, verum & alii Latini: sic Virgilius Georg. lib. 2.

——*solis est thurea virga Sabæis.*

quis tamen censuerit hos in eo deceptos fuisse, quod in Sa-
a thus nasci putarent, ideo quod à mercatoribus inde pete-
ur, quanquam eo ab aliis locis antea allatum, & eosdem,
ignorantiam locorum istorum, vicinas gentes cum Sabæis
fudisse; cum eo non contendam. Ex Esaiæ quidem cap. 60.
stat è *Sabæa* (quæ in Sacris literis *Sheba* dicitur, nomine à
ba è posteris Chus, Gen. 10. 7. vel à *Sheba* filio Ioctan de-
to, Gen. cap. 10. vers. 28.) thus exportari solitum, sive
natum, sive aliunde antea advectum. Quod ad Cataba-
um sedem spectat, eos Eratosthenes statuit πρὸς τὸ στενὸν καὶ
ξασιν Ἀραβίας κόλπου, *ad fauces & trajectum Arabici sinus:*
tra Ptolemæus prope Persicum sinum, Dionysius Sabæis
pinquos facit; ut Solinum mittam, qui eos in Arabia de-
a absurde locat. Discrepantes ea in re Eratosthenis & Pto-
æi sententias conciliare impossibile, veram gentis sedem
ere haud facile est; facillime tamen cum utravis sententia
ciliari possunt Dionysii verba. Sabæa enim stricte sum-
vicina fuit faucibus Arabici sinus, ubi Catabanos statuit
tosthenes; eadem vero late sumpta, secundum Plinii & a-
um sententiam, usque ad Thuriferam regionem pertingit,
ta quam Catabani à Ptolemæo locantur. Sed quod ad ve-
i Catabanorum sedem, Salmasium & Bochartum, magnos
os, ad Eratosthenis sententiam accedere video; quæ & au-
tis nostri verbis optime congruit, & Plinii auctoritate sta-
ri videtur, qui Catabanos Gebanitis conjungit, lib. 6. cap. 28,
n idem Gebanitas ad Arabici sinus fauces statuat, *Ocelin*, seu
lam, *Gebanitarum emporium* vocans. A Ptolemæo vero Ca-
ani ultra Sachaliten sinum statui videntur, quod Thurifera
o ibi sita fuerit, & à Catabanis thus afferri plurimi veterum
entur; quod tamen aliunde, (ab Adramitis scil. ex Plinii
entia, aut à Sachalitis) ad ipsos antea advehi potuit, ut
Sabæis modo notatum. Plinium quidem consentaneum
Catabanos & Gebanitas, uti & Atramitas, pro parte Sa-
rum habere, quos variis gentium particularium nomini-
ad utrumque mare exporrigi affirmat. Eosdem fuisse Ca-
anos & Gebanitas, eosque Catabanos à Syris mercatori-
, quasi *scribas*, vocatos, à כתב *catab*, quod est *scribere*, Ge-
itas vero à גבא *gaba*, quod est *tributum exigere*, probabi-

liter ſtatuit Bochartus, quod vectigalia pro thure expor
ipſis penderentur, teſte Plinio lib. 12. cap. 14: *Evehi thu*
potest niſi per Gebanitas; itaque & horum regi penditur vecti
ſunt & quæ ſacerdotibus dantur portiones ſcribiſque regum c
Chatramotas ſeu Chatramotitas (ſic enim plerique voc
ab Hebraico חצרמות *Hatſermoth*, quod Arabice effertur
dramauth ſeu Chadramoth, & *mortis atrium* ſignificat (q
peſtilens ibi aer ſit, uti de locis ubi thus naſcitur teſtatur
rianus, ὀθόνοσι δεινῶς οἱ τόποι καὶ θανατώδεις, quodque lethi
ſerpentibus loca ea infeſta ſint, teſte Diodoro lib. 3.) ded
Bochartus, Geog. lib. 2. cap 16. *Hatſermaveth*, ſeu *Ha*
moth, inter filios *Ioctan* numeratur, Gen. cap. 10. verſ.
quo innuitur, *Chatramotas* hos ab uno ex poſteris Ioctan
tos: quanquam *Hatſermoth* regionis, non hominis nomen
videatur; neque enim hominum ſemper particularium,
aliquando gentium nomina, ut Iebuſæi, Amorræi, &c. in
nealogiis illis filiorum loco recitantur. Terram autem Ha
mauth à mediterraneis verſus Arabicum ſinum recedenti
ubi Chatramitas ſtatuit Dionyſius, (uti & Ptolemæus &
Chatramotitas in mediterraneis locant) uſque ad Ocean
ram, ubi Atramitæ à Ptolemæo locantur, ab Arabe geogra
protendi affirmat Bochartus; unde *Atramitas* & *Chatran*
eandem eſſe gentem affirmat late protenſam, ſed literam
aliis prorſus omitti, ab aliis per χ reddi, quod & in aliis
cibus fit.

V. 961. Ἄλλα δέ τοι καὶ πολῆας] Reliquarum Arabica
gentium, quæ his minus celebres fuere, nomina videre l
apud Ptol. lib. 5. cap. 19, & lib. 6. cap. 7, & Plin. lil
cap. 28.

V. 962. Τῆς δὲ πρὸς ἀντιπερταίας] E regione Arabiæ jam
ſcriptæ, ab altero (hoc eſt Occidentali) Arabici ſinus late
inter ſinum ipſum & Nilum fluvium, qui Dionyſio Africa
Europæ terminus habetur, unde Troglodyticam regior
Arabiæ hic accenſet.

V. 963. ἔδας Ἐρεμβῶν] *Troglodytarum regio*, quos Hom
co more *Erembos* nominat, (vide in verſ. 180.) & epitheto
dito ὀρεσκώους etiam vocat, ab ὄρος *mons*, & κέω inuſitat.
de κεῖμαι *jaceo*, quod cavernas terræ ob aeris æſtum pro
mibus haberent, (unde tam Τρωγλοδυτῶν quam Ἐρεμβῶν
pellatio deducta) ferarum inſtar, quæ & inde ὀρέσκωοι ab H
mero vocantur. Troglodytas autem alii Arabibus, alii
thiopibus, ob viciniam, accenſent, alii ab utriſque diſtingui

t apud Strabonem (qui lib. 7° Τραχλοδύτας Ἀραβας vocat, li-
ro vero 17° Æthiopibus eos accenſet) & alios videre eſt : uti
x Hebræum nomen כוש *Cush*, à *Cush* Chami filio dedu-
tum, Gen. 10. 7. Arabum parti cum Æthiopibus commune
ſſe docti ſtatuunt.

V. 965. ὀπιδεύες] Ab ὄπι, & δέομαι, per *Epentheſin poeticam*
ro δέομαι, *indigeo*.

V. 968. ἀβρογίων Ἀράβων] Ita Sabæos, Arabiæ Felicis gen-
em, *molles* vocat Virgilius, Georg. lib. 1.

— *molles ſua thura Sabæi.*

V. 969. δαίμων] Δαίμονες plerunque pro *diis inferioribus* po-
untur, quos & ἥρωας vocant; unde apud Ariſtoph. θεοὶ καὶ
αίμονες quaſi diverſa ponuntur : hic vero δαίμων pro ſummo
eo ponitur, qui providentia ſua res humanas gubernat.

V. 970. ὑπὲρ Λιβάνοιο πρὸς ἠῶ] Ὑπὲρ hic, quamvis Geni-
vo junctum, ab ipſo Hen. Stephano redditur *ultra* : quod ſi
dmittatur, verſu hoc & proximo de Palmyrene tantum agi-
ur, ubi alterius Syriæ principium, & proximis regiunculis,
uæ à Libano ad ortum jacent Babyloniæ & Meſopotamiæ
onfines, & proinde ultra Libanum reſpectu Græciæ, quæ
nge inde ad Occidentem ſita. Verſu vero 973 indicatur quan-
ſpatio reliquus Syriæ iſtius tractus inde ad Septentrionem
otendatur, ſcil. uſque ad Sinopen in Ponti Euxini litore ſi-
m.

V. 971. Τῆς ἑτέρης Συρίης] *Alteram* hanc *Syriam Cœleſyriæ*
pponit, totam Syriam in duas partes dividens; (*cœleſyriam*
ſi dictam, ad Occaſum brumalem à Libano ſitam, vide verſ.
91, & *alteram*, de qua hic loquitur, cujus prima pars extra
aurum jacens ad Ortum æſtivum à Libano ſita eſt, Meſopo-
miæ contermina, (ad quam referenda verba illa ὑπὲρ Λιβά-
ιο πρὸς ἠῶ,) reliqua vero in Septentrionem ad Pontum uſ-
ue exporrigitur. Ita altera hæc Syria, de qua hic ſermo,
yriæ extra Taurum mediterraneam partem, (in qua Hierapolis,
targatis ſeu Syriæ deæ ſacris clara, & Samoſata Luciani pa-
ia) à Palmyrene ad Amanum montem complectitur, (totam
him fere maritimam oram ſub Phœnices nomine Dionyſius
mprehendere videtur, vide verſ. 905.) & *Cappadociam utram-
ue ; magnam* ſcil. ſeu proprie dictam, quæ & *Cappadocia ad
aurum* vocata eſt, & alteram, quæ *Cappadocia ad Pontum* Stra-
oni & aliis nominatur.

V. 974. Καππαδόκαι] Cappadociæ magnæ, ſeu proprie
ctæ, incolas præcipue hic intelligit Dionyſius; cum eos ab

Assyriis ipsi vocatis distinguat, quorum regio pars Cappadociæ quam ad Pontum vocant ab aliis habetur, & *strictius Leucosyria* dicta est, cum Leucosyriæ nomen late sumptum Cappadociæ universæ commune fuerit. Ita Cappadoces in medio statuit hujus Syriæ à Libano ad Pontum patentis, quippe qui inter *Syros* τοὺς ἐντὸς Ταύρου & *Assyrios* hic vocatos siti sunt. Cappadociæ hujus urbes olim celebres fuere Comana Cappadociæ, (cui alia cognominis Pontica cognominata) Mazaca postea Cæsarea vocata, & Tyana, Apollonii magi celeberrimi patria. De nomine Cappadociæ, uti & Assyriæ, jam satis dictum in vers. 772. Adagio vero isto, Τρία κάππα κάκιστα *Tria Cappa pessima*, Cappadocum, Cretum, & Cilicum mores notantur.

V. 975. Λευκόσυροι] *Leucosyri* stricte, vide in vers. 772.

V. 977. Εὐφράτου] Fluvius hic (quem ἀπειρέσιον merito vocat Dionysius, uti & *fluvius magnus*, & *fluvius κατ' ἐξοχὴν* in Sacro codice quandoque vocatur,) Hebræis Pherath dicitur à פרה *fructuosus fuit*, ut ab Isidoro innuitur, *à frugibus vel à bertate nomen accepit*, quod scil. Mesopotamiam inundatione fertilem reddat, uti à Plinio, & Solino cap. 40, indicatur. In nomine isto, addita syllaba ευ, nomen Εὐφράτης seu Εὐφρήτης Græcis formatum est. Integer ejus cursus à Plinio lib. 5. cap. 24, & Strabone lib. 11. describitur.

V. 978. ἀπ' ὄρεος Ἀρμενίοιο] A Tauri Septentrionali brachio in Armenia majore, teste Strabone, quem *Capoten* ibi ab indigenis dici tradunt Plinius & Solinus. Straboni quidem *Abus* dicitur, qui & Araxen ex eodem monte oriri affirmat qua in re ei cum Plinio convenit, *Araxes eodem monte quo Euphrates oritur*, lib. 5. cap. 9. Is vero Paryardis pars esse videtur, qui & ipse Tauri brachium habetur in Septentrionem excurrens.

V. 979. Μακρὸς ὅπη νότον εἶσι] Triplicis hujus fluvii flexus Plinius & Strabo meminerunt, quorum primum hic omittit Dionysius. Primo quidem per Armeniam majorem ad occasum fertur, Pyxirates ibi nominatus, si Plinio fides; deinde ad Meridiem flexus, ut hic indicatur, Armeniam majorem à minore dirimit, & *postquam Taurum perrupit, Euphrates tum demum nomen ittus*, Syriam à Mesopotamia disterminat; deinde, relicta Syria, circa Thapsacum ad Orientem flectitur Babylonem versus, *flexu cursui solari contrario*, ut à Dionysio hic indicatur, cum sol diurno suo motu ab Oriente in Occidentem feratur. Mediam autem Babylonem permeare, cum auctore,

refert

fert Plinius, lib. 5. cap. 26; uti & Solinus, qui *Babylonem videre* affirmat.

V. 981. Περσίδ' εἰς ἄλλος οἶδμα] Cum auctore noſtro conentit Strabo, qui de flexu Euphratis ad Orientem Babylonem verſus, cujus hic meminit Dionyſius, & ingreſſu in ſinum erſicum, hæc habet; Φέρεσιν ὅπι τὴν Συρίαν, καὶ λαμβάνει πάλιν ἄλλο ὄπισθοφλοῦ εἰς τὴν Βαβυλωνίαν καὶ τὸν Περσικὸν κόλπον, *Proedit in Syriam, & alium denuo flexum habet in Babyloniam & erſicum ſinum.* Diſſentire vero videtur Plinius, lib. 5. cap. 26, ui *altero alveo per Seleuciam vadere, & Tigri infundi, altero Babylonem petere, & diſtrahi in paludes*, affirmat. Alveus etiam nedius fuit inter eum qui Seleuciam & eum qui Babylonem etit, Aſſyriis *Armalchar* dictus, Plinio teſte, rectius *Naarmalca*, ut habet Ammianus, rectiſſime *Nahar malcha*, quod *fluium regium* ſonat; ſic dictum, quod alveus fuerit regio ſumtu ſciſſus, unde eundem Βασίλειον *Regium*, per interpretatiem nominis illius, Ptolemæus appellat. Plinii etiam ſententiam modo recitatam amplecti videtur Ptolemæus, cum nulla uphratis oſtia, ſed bina Tigridis, nominet, Teredonem urem ambientia, lib. 6. cap. 20. Sed non difficile eſt ſententias as conciliare. Euphrates enim altero alveo juxta Seleuciam, tero è paludibus prodeunte juxta Apamiam, cum Tigri comiſcetur, Ptol. lib. 6. cap. 18. Oſtia igitur iſta Teredonem mbientia vel Tigris vel Euphratis haberi poſſunt, cum in ſuerioribus locis uterque fluvius commiſceatur: & plurimi uidem ea pro Tigris oſtiis habent, quod is rectiore curſu eo eratur; unde *Tigris* à Solino, cap. 40, dicitur *Euphraten deferin ſinum Perſicum.* Dionyſius vero eadem pro Euphratis quippe fluvii inſignioris) oſtiis habet, aut ſaltem, cum Strabone, oſtium occidentale Euphratis, orientale vero Tigris eſſe enſet; quamvis oſtium occidentale, quod Euphratis habeair, ante ætatem ſuam *ab accolis agros rigantibus præcluſum* fuiſ: Plinius affirmet.

V. 983. ποταμῶν ὥκιστος ἁπάντων Τίγρις] Fluvio huic in Arenia etiam orto à *celeritate nomen* ipſum *inditum* Plinius lib. 6. ap. 27, (ubi integrum eius curſum deſcribit) Solinus cap. 40, ti & Strabo, aliique affirmant; *ſic enim ſagittam*, ipſis teſtius, *Medi appellant*. Negat vero Plinius nomen illud per tegrum decurſum fluvio huic convenire, *qua tardior fluit Diito, unde concitatior à celeritate Tigris incipit vocari*: ut propius ntes Diglito, poſtquam vero è Thonitide palude egreſſus t, ubi concitatius fertur, teſte Dionyſio, aut poſtquam Tau-

rum transiit, Tigrin appellari innuat. Sed nomen *Diglito* Arabum esse notat Salmasius, à quibus *Degel* vel *Deglath*, ipso teste nominatur, voce deducta ab Hebraico חדקל *Hiddékel*. Cum igitur nomen *Hiddékel* fluvio huic in inferiore etiam parte in Sacris literis tribuatur, nomen *Diglito* non potest superiori tantum partis proprium haberi; sed nomen *Hiddékel*, aut *Degel*, vel *Deglath*, nomen fuisse videtur Syris & Arabibus usitatum, Tigris vero Medis, si verum sit eos sagittam sic appellasse. Merito tamen dubitari potest an à Græcis nomen hoc inditum non fuerit à *tigri animali*, de quo ambigit Eustathius cum appellationi illi Græcæ occasio etiam dari potuerit à fluxus celeritate, quod tigris omnium velocissimum sit animal. Opinioni huic favet quod refert Eustathius, oraculum quod dam Juliano redditum promisisse eum illustria facturum πρὸς ἐπὶ τὸν ποταμόν, *ad fluvium bestiæ cognominem*: & fluvios duos Assyriæ in Tigrin se exonerantes, Λύκον & Κάπρον, bestiarum nomine, similiter Græci appellant.

V. 984. ῥοὸν ἴσην ἐλαύνων] Euphrati diu quasi parallelus fluens, cum uterque à Septentrione in Meridiem feratur, & hic ab Orientali latere Mesopotamiam claudat, Euphrates vero ab Occidentali, donec tandem Euphrates in Orientem conversus relicto recto illo cursu, ipsum adit, ut cum eo misceatur.

V. 987. Ἔστι δέ τις καὶ μέσσε] Non quidem in *medio* plane Tigris fluvii cursu, seu medio inter fontes & ostia spatio, est *Thonitis palus*; nam in Armenia est, Strabone teste, in qua Tigris oritur, & prope fontes ejus *Thospitis palus* (quæ eadem cum *Thonitide* esse videtur) à Ptolemæo statuitur: sed *medium* hic vocari videtur quicquid extremum non est; neque enim ex ipsa palude prima fluvii origo est, sed loco paulo superiore ortus in paludem hanc influit, & rursus egreditur. Fortasse autem apud Eratosthenem, aut alium auctorem, legerat Dionysius Tigrim in Thonitidem paludem influere κὴ μέσον, quod Dionysius de *medio fluvii cursu* accepit; cum nihil aliud intelligeretur, quam Tigrim *in mediam paludem* influere; ut habet Strabo lib. 16, Διαῤῥεῖ δ' ὁ Τίγρις τὴν Θωνίτην καλουμένην λίμνην κὴ πολύστομον μέσην, *Fluit Tigris per lacum qui Thonitis dicitur, per medium secundum latitudinem.*

V. 988. Ὄνομα Θωνῖτις] Paludem hanc *Thonitin* cum auctore nostro Strabo appellat, qui tamen eandem *Arsenen* etiam dictam refert. Idem vero lacus Plinio, lib. 6. cap. 27, & Ptolemæo, lib. 5. cap. 13, Thospites vocari videtur; quem à Tigri fieri prope fontes Ptolemæus affirmat, Plinius vero inferiore

iore loco ſtatuit, Tigrin affirmans *primo per Arethiſſam nitro-ſum lacum labi, non permiſtis undis ob curſus velocitatem*, (quod de *Thonitide* ſeu *Arſena* refert Strabo,) *poſtea vero Taurum montem ſubterraneo meatu perrumpere, & poſtquam emerſit alterum tranſire lacum qui Thoſpites appellatur, rurſuſque in cuniculos mergi.* Hoc quidem eidem è Thonitide egredienti contingere affirmant Strabo & Dionyſius, ut Thoſpiten & Thonitin eundem eſſe oporteat: quamvis Thoſpitæ alienus locus à Plinio tribui videatur, dum Tigrin alium lacum perlabi, & Taurum perrumpere ſtatuit, antequam ad Thoſpiten perveniat, cum ipſum Thoſpiten prope Tigris fontes ſtatuat Ptolemæus. E tanta quidem opinionum diverſitate haud facile eſt veritatem eliceſe; ſed ex nominum ſimilitudine veriſimile fit *Arethiſſam* Plinii non aliam eſſe quam *Areeſam* Ptolemæi, inter quam & Tigrin fluvium intervallum non exiguum ab ipſo ſtatuitur. Sin verum ſit, Tigrin *Arethiſſam* perlabi, eadem certe erit cum *Thonitide*, eamque πολυώνυμον eſſe oportet, ut Ἀρσηνὴς nomen Latini ſcriptores in *Arethiſſam* ſeu *Arethuſam* mutarint, eadem vero à *Thoſpia* urbe vicina *Thoſpites* dicatur, quod nomen Strabo & Dionyſius paulo aliter efferunt, Thonitin appellantes. Straboni quidem fides non deneganda videtur, qui paludem eandem, binominem faciens, Arſenen & Thonitin vocari affirmat, Ἀρσηνὴ, ὃν καὶ Θωνῖτιν καλοῦσι, lib. 11: certiſſimum enim eſſe videtur illius indicium, cum ipſe Armeniam peragrarit. Potuere vero Plinio duo iſta nomina imponere, ut duos eſſe lacus crederet.

ἧς ἕλκει] ἐς μυχὰς Τίγρις, Διώιαν πολλὴν ἔνερθε] Hæc verba ita ſonare videntur, ac ſi de flumine abſorpto in lacus penetralia intelligenda eſſent: eaque Priſcianus & Avienus ita reddunt, ac ſi ſenſus eſſet, Tigrin Thoſpiten lacum intrantem ita per eum fluere, ut aquæ non miſceantur, ſed diſcluſa hinc inde ſtagni aqua quaſi ſolidis ripis valletur. Ita hæc verba ad illa Straboni accommodant, qui de Thonitide palude loquens hæc habet; Φέρεται δι' αὐτῆς ὁ Τίγρις ἀμικτον φυλάττων τὸ ῥεῦμα διὰ τὴν ὠκυτητα, *Fertur per illam Tigris impermiſtum ſervans fluentum ob celeritatem.* At ſi Tigris εἰς τὰ μυχὰ, ut habet Dionyſius, *in intima lacus penetralia*, ſeu *fundum*, abſorbeatur, quodnam indicium erit aquas non miſceri, cum nec *fluvii curſus, nec color diſſimilis*, in profundo conſpici poſſit; quibus argumentis utitur Plinius ut probet Tigrim cum Arethiſſa lacu non miſceri? Melius Euſtathius, qui hic intelligi cenſet, Tigrin κατὰ μυχὸν τῆς λίμνης εἰς βάραθρον ἐμπιπτεῖν, *in penitiore lacus parte in barathrum*, ſeu cuniculum ſubter-

raneum, absorberi, & longo decursu sub terra fluere, deinde rursus emergere; ut alia Strabonis verba quæ de eodem fluvio & la habet hic respiciat Dionysius, Κατὰ δὲ τὸν μυχὸν τῆς λίμνης βάραθρον ἐμπίπτων ὁ ποταμὸς, καὶ πολὺν τόπον διεξελθὼν ὑπὸ γῆς, ἀν τίλλει κ᾽ τὴν Χαλωνῖτιν. Sed constat ex Strabone, lib. 16, ut r cte notat Salmasius, non *in intima voragine*, seu *fundo* paludi Tigrin terram subire, ipse enim ibi affirmat eum *per media paludem fluere, & postquam ad alteram ripam pervenit, tum demu terram cum multo fomitu subire*; Διαῤῥεῖ δ᾽ ὁ Τίγρις τὴν Θωνῖτιν κ λεμβώλη λίμνῃ κ᾽ πλάτῳ μέσῃ, περαιωθεὶς δ᾽ ὅτι θάλερον χ λῳ κ᾽ γῆς δύεί μ᾽ πολλοῦ καὶ ψόφου καὶ ἀναφυσημάτων. Plinii etiam Tigrim, *postquam transiit lacum qui Thospites appellatu in cuniculos mergi* affirmat. Itaque ut Dionysius cum Strabo & Plinio, & ipse Strabo secum consentiat, nomine μυχοῦ nc intelligendus est fundus, seu intimæ paludis partes; sed μυχὸς τῆς κόλπου est *ultimus sinus alicujus recessus*, τῷ σόμαλι seu fa cibus oppositus, ita μυχὸς τῆς λίμνης est *extrema lacus pars*, quai vulgo *caudam stagni* vocant, ut σῶμα pars superior, ubi fluvii in ipsum ingreditur, sicut à Clar. Salmasio recte notatur Ἕλκει vero nihil aliud hic valet quam *fertur*, aut *fluit*, ut alil apud Dionysium Ἕλκει ἀκεανὸς: quo etiam sensu σύρεσθαι ab e dem usurpatur, ut de Tanai, vers. 16, Σύρεται ἐς Σκυθίλην. I sensus hujus loci est, *Ferri Tigrin per Thonitin lacum usque ad ult mum ejus recessum, deinde terram subire, & post longum subterraneu cursum rursus emergere, atque exinde velocius fluere quam superio sui parte antequam lacum ingressus est.*

V. 993. μέσῃ ποταμῶν ἐπέτρασι] Ut Neapolin νέῃ πόλιν, it Mesopotamiam μέσῃ ποταμῶν vocat, per *tmesin*, seu *dialysi* compositæ dictionis. Cum vero regionem hanc, inter Tigri & Euphraten comprehensam, Niphate vero monte ab Arme nia divisam, Mesopotamiam ab incolis vocari affirmet, ho de sensu intelligendum, non de ipsa voce (nisi ad Græcos ta rum incolas referatur, ab Alexandro & Seleucidis, Syriæ regi bus, eo deductos) apud indigenas enim Græca lingua in usi non fuit; sed Hebræis, quorum lingua Syriacæ affinis, ארם נהרים, *Aram Naharaim*, quasi *Syria interamnis*, dicitur, quoc nomen Græci Μεσοποταμίαν recte interpretati sunt. Male han cum *Mesene*, insula amnica, inter duo Tigris fluvii brachia in tercepta, in qua Apamia urbs, recentiores nonnulli confun dunt. Mesopotamiam plerique Syriæ adjiciunt, quorum sen tentiæ nomen Hebraicum favet: Plinius vero partim Syriæ partim Arabiæ; quippe cujus partem non exiguam Arabe occupa

occuparant. In ea celebres fuere urbes Edessa & Nisibis, & *Carræ* (in Sacris literis *Charran* seu *Haran*) Crassi cæde nobilitatæ, nec non Nicephorium in Euphratis ripa ab Alexandro conditum. Clarissima vero *Seleucia*, Seleucidarum regia, *Babylonia* seu ad Tigrin cognominata, quæ à Seleuco Nicatore condita est in Euphratis & Tigris confluente, teste Plinio lib. 6. cap. 26, Babyloniorum colonia eo deducta; cujus vicinia Babylon paulatim exhausta est, teste Strabone lib. 16; uti & *ad hanc exhauriendam*, cum libera ageret, *Ctesiphon* postea *in proximo à Parthis condita est*, & eorum regia (teste Plinio) constituta.

V. 994. Οὐ ἀρότοι κείνης] Uberi pascuorum fertilitate Mesopotamiam hic celebrat, uti & fructuum proventu vers. 997, & Cerealium frugum vers. 998, pulchroque ipsorum hominum aspectu vers. 1000. *Seleuciæ* quidem *agrum totius Orientis fertilissimum* esse affirmat Plinius, lib. 6. cap. 26; reliqua etiam Mesopotamia ἄγαν καὶ ἐρινὴς à Strabone vocatur (quod tamen non de tota, sed præcipua saltem parte, intelligendum) & *annuis Euphratis fluvii inundationibus invectam Mesopotamiæ soli fœcunditatem* refert Solinus cap. 40; quam quidem *tam uberi & pingui solo* esse affirmat Curtius, lib. 5, *ut à pastu repelli pecora dicantur, ne satietas perimat.*

V. 995. Οὐδ' ὅσις σύριγξι] Periphrasis *upilionis*, seu *ovium pastoris*. Hoc vero hominum genus, uti & cæteros pastores, Pana præcipue præ reliquis diis coluisse, eosque *lentos in umbra* [illegible] *acentes* fistula se oblectasse, cujus inventionem Pani tribuunt, ex Theocrito & Virgilio in Bucolicis constat.

Pan primus calamos cera conjungere plures
Instituit; Pan curat oves, ovinmque magistros.

πεφύυκα Πᾶνα] *Panos* nomine totam mundi compagem veteres colebant, consentiente ipso nomine (πᾶν enim Græce *universum* sonat) & *Panos* ipsius effigie, quæ præcipuas quasque Universi partes aliqua ex parte repræsentavit. Cornutus ingebatur, ad radiorum solis & cornuum lunæ similitudinem sicut numina solem aut lunam particulariter repræsentantia ornuta ficta sunt, vide in vers. 140, & vers. 213) rubuit ejus acies, ad ætheris imitationem; in pectore nebridem maculoam habuit, cœli stellati imaginem, vide in vers. 703; pars jus inferior hispida fuit, propter arbores & virgulta, quibus onsita est terra, & feras ibi alitas; caprinos pedes habuit, ut pitheto πεφύυκα hic innui videtur (quo *ungulas instar cornu* um habuisse indicatur) ad soliditatem terræ, infimæ Universi

partis,

partis exprimendam. Eustathius quidem κεφάνυχα hic ὀξύκερων reddit, quasi *acuta cornua habentem*, ac si ὄνυξ nihil aliud quam *acutum* hic significaret: sed hoc nimis coactum videtur, neque enim ulla vel auctoritate vel analogia probari potest ejusmodi significationem voci ὄνυξ convenire posse. Fistula, quam gestavit Pan, ex septem disparibus calamis compacta, sphærarum cœlestium harmoniam à philosophis quibusdam decantatam notasse videtur. Ideo vero pastorum deus habitus est, quod in Arcadia antiquissimus esset ejus cultus, atque inde ad alias gentes derivatus, (unde Virgilio *deus Arcadiæ* vocatur) Arcades vero pastoralem vitam maxima ex parte agerent.

V. 997. ἀθερίσασθε] Homerica dictio, Il. α'. usurpata, quæ notat *contemnere tanquam aristam* (rem nullius pretii,) quæ Græcis ἄθηρ dicitur; ut ἀθερίζειν æquipolleat phrasi Latinæ, *flocci* aut *pili facere*.

V. 1002. Ἀνέρες Ἀρμενίοι τε] *Armenia* duplex fuit, *Minor*, (quæ pro Cappadociæ late sumptæ parte habita est) ad Occidentalem Euphratis ripam sita, & *Major*, de qua sola hic agitur, à Mesopotamia monte Niphate divisa, Araxe fluvio & Euphratis ac Tigris ortu clara, in qua urbes etiam inclytæ Artaxata, Arsamosata, & Tigranocerta. Armenios autem Syris cognatos esse, quod prodit Strabo lib. 1, argumento est tum nomen ipsum (quod ab Armenio nescio quo Iasonis comite quidam fabulose deducunt) Aramæorum nomini, quo Syri se appellant, non dissimile, tum similitudo tam morum quam linguæ, teste Strabone. Linguam quidem Syriacæ cognatam fuisse indicio est, quod urbium plurium nomina in *certa* terminantur, quod fit à Syriaca voce קרת urbem significante: sic Tigranocerta nihil aliud quam Tigranis urbem denotat. Terminatio etiam *sata* Syris, quibus urbs est Samosata, cum Armeniis communis est, facta fortasse à שתו *fundatio*, quod deducitur à שתו *posuit*.

Ματιανοί] *Matiana*, seu *Mattiana*, Mediæ regio est, ex Herodoti & Stephani sententia, sed in Occidentali ejus latere sita qua Armeniæ contermina est, ubi *Matiana palus*, quæ Ptolemæo *Martiana* vocatur, quam quidem Strabo in Armenia majore statuit, Matianam tamen regionem tam ab Armenia quam Media distinguens. Atque huic consentire videtur Dionysius, Matianos Mediæ non accensens, quippe qui solam Mediam magnam, ubi Ecbatana urbs, pro Media proprie dicta habet: vide vers. 1020.

V. 1003. Οὔρεσι κεκλιμένοι] Montes Moschici, Paryardes

Abos

bos, Niphates, Gordiæi, in Armenia; aut circa illius termi-
os, à Ptolemæo ſtatuuntur, lib. 5. cap. 13, & Strabone lib. 11;
ixta Matianam vero Chaboras & Caſpii montes; quæ qui-
em ſingula Tauri brachia habentur.

ποταμὸς ὁ Εὐφράτης] Hoc ad Armenios præcipue refe-
endum, cum in Armenia majore Euphrates oriatur, ut ſupra
otatum: Matiani quidem (qui quaſi obiter hic nominantur,
t Armeniis finitimi) ab Euphrate longius remoti ſunt.

V. 1004. Ἴονες ἀρεταί τε] Armeniam magna ex parte mon-
oſam & ſterilem eſſe, planities vero quaſdam eximie fertiles
abere, præcipue Araxenos campos, cum vicina *Sacaſena* re-
ione (quæ Ptolemæo *Sacapene* eſt, unde *Sagapenum* allatum)
x Strabone conſtat, qui & Matianæ felicitatem prædicat. Idem
iam Armeniæ terminos, cum primo anguſti fuerint, incola-
um fortitudine, quæ hic notatur, auctos fuiſſe indicat, idque
rtaxiæ præcipue, à quo Tigranes genus duxit, & Thariadæ
pera, qui ab Antiocho magno deſciſcentes in Armenia re-
na duo erexerunt, domitis etiam finitimis quibuſdam genti-
us, ipſiſque regionibus Armeniæ adjectis.

V. 1005. Πρὸς δ' ἑσπέρου Βαζυλὼν ἱερὴ πόλις] Deſcripta jam Ar-
enia ad Septentrionem à Meſopotamia ſita, Babyloniam
m regionem adit, ab urbe Babylone denominatam, quæ ab
uſtrali Meſopotamiæ latere poſita eſt. Tota ea regio Plinio
: Solino Chaldæorum (qui Hebræis *Chaſdim*, à *Cheſed* filio
achor, gentis auctore, ſic dicti) ſedes haberi videtur, dum
abylon Chaldaicarum gentium caput ab ipſis nominatur: Ptole-
æus vero & Strabo Chaldæos in ſola ejus parte Arabiæ de-
rtæ contigua ſtatuunt. Chaldæos aſtrologiæ ſtudio (de quo
ide in verſ. 236.) adeo deditos fuiſſe conſtat, ut hinc aſtro-
gi, tanquam communi nomine, Chaldæi dicerentur. Baby-
n autem (quæ *diu ſummam in toto orbe claritatem obtinuit*, teſte
linio lib. 6. cap. 26.) ἱερὴ hic dicitur, ſeu tanquam magna,
ide in verſ. 298, ἱερῷ, θείῳ, ἅτοι μεγάλῳ, Suidas; ſive quod
onditor ipſius Belus pro deo coleretur. Nomen Βαζυλὼν à
ræcis factum à nomine בבל *Babel* (quo ab Hebræis appella-
ir) *confuſionem* notante, quod pro בלבל *balbel* factum eſſe, al-
ro ל extrito, ex Onkelo notat Bocharus, qui habet Gen. 10. 9,
deo vocavit nomen ejus Babel, quia ibi בלבל *bilbel*, id eſt *confudit*,
minus ſermonem totius terræ.

V. 1006. Τείχεσιν ἀμφάγαγεν Σεμίραμις ἱππεύσασα] Semiramin
ginam aliqui urbis hujus conditricem fuiſſe ferunt: ita Mela
b. 1. cap. 11, & Strabo lib. 16, Ὁ μὲν Νῖνος ὁ πρὸ τοῦ Νῖνον ἐν τῇ

Ἀτ-

Ἀσσυρίᾳ κτίσας· ἡ δὲ τούτου γυνὴ Σεμίραμις, ἧς ἐστι κτίσμα ἡ Βαβυλών. *Ninus qui Ninum urbem in Assyria condidit; uxor vero ejus Semiramis, cujus structura est Babylon.* Plerique vero non urbem ipsam ab ea conditam, sed muris tantum cinctam, cum auctore nostro produnt; non quidem æreis (ut ex fabuloso nescio quo auctore hic refert Eustathius) sed *ex coctlo latere, bitumine interstrato.* Ita Justinus lib. 1, & Ovidius,

— *ubi dicitur altam*
Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem.

Ex ea quidem materia turrim Babel extructam sacræ literæ docent. Idem de muris à Ctesia etiam proditum, uti & ab aliis Græcis, ut ab Eustathio infra indicatur. Centum vero æneas portas habuisse refert Herodotus. Urbem sexaginta millia passuum amplexam muris, ducenos pedes altis, quinquagenos latis, refert Plinius lib. 5. cap. 26: murosque eos inter septem θεάματα, seu orbis miracula, habitos refert Strabo lib. 16, dimensiones tamen illas aliquanto moderatius tradens, urbisque ambitum 385 stadiis definiens; à quo minimum discrepant Herodotus & Curtius. Notandum, Seleuciam hic ab Eustathio perperam cum Babylone confundi, quod tamen & à Stephano fit, Βαβυλὼν Περσικὴ πόλις Σελευκία καλεμένη, & eandem tam ab hoc quam ab illo *Persicam urbem* vocari. Sed Babylonem Persicam urbem vocant, non quod in Perside sita fuerit, sed quod ad Persicum imperium post Cyri regnum pertineret; ut Parthiæ nomen ad totum Parthorum imperium à Solino extenditur, cap. 59. Alter vero error hinc ortus videtur, quod *Seleucia*, non longe ab antiquæ Babylonis sede condita, *Babylonia* διαλεκτικῶς, à regione, cognominata fuerit, ut à *Seleucia Pieria* & aliis hujus nominis urbibus distingueretur; hinc factum ut *Seleuciam* cum ipsa urbe *Babylone* (quam & *Babyloniam* nonnulli vocant, licet regioni nomen illud magis proprie congruat) auctores hi confuderint.

V. 1007. μέγαν δόμον ἔστεφε Βήλῳ] Beli templum intelligere videtur, cujus Herodotus, Plinius, & Solinus, locis mox citandis, meminerunt. *Domum* autem pro *templo* poni ut Hebræis frequens, sicut è sacris literis constat (ubi inter cætera *Beth baal*, *domus Baal*, pro templo Baal ponitur, 1 Reg. cap. 16.) ita Latinis & Græcis non prorsus inusitatum est; unde ὁ θεὸς καὶ ποιόδομος etiam dicitur: Ita Pollux de templo, Τὸ δὲ περὶ αὐτὸ ποιόδομος, καὶ τὸ καλούμενον ὀπισθόδομος. Belus vero hic primus Assyriorum rex Servio dicitur, eumque Babylonem condidisse (quam postea Semiramis mœnibus cinxit) testantur

tantur tum alii, tum Dorotheus Sidonius, Ἀρχαία Βαβυλὼν Τυ-ῶν Βήλου κτίσμα, *Antiqua Babylon Tyrii Beli structura.* Ambi-it ea de re Curtius lib. 5. *Semiramis eam condiderat, vel, ut plu-que credidere, Belus, cujus regia ostenditur.* Notandum vero eum Dorotheo Tyrium vocari, & tamen Babylonis conditorem tatui, ut idem videatur esse Belus quem Phœnices regem Vir-ilius & alii statuunt, quippe qui non modo Assyriæ & Baby-oniæ, verum & Syriæ postea stricte vocatæ, cujus pars Phœ-ice, imperarit. Eo nomine Nimrodum, qui *Babel* condidit, primæ monarchiæ fundamenta jecit, (vid. Gen. 10,) ab ethni-is appellatum Theologi statuunt; vide Voss. de orig. Idol. b. 1. cap. 24. Hunc à Nino filio (sic dicto à נין *nin*, quod fi-ium notat) à quo Assyria monarchia in majus provecta, pro eo consecratum testantur tum alii, tum Hieronymus in Hoseæ ap. 11. *Ninus in tantam pervenit potestatem, ut patrem suum Belum eferret in deum, qui Hebraice dicitur* בל Bel. *Hunc Sidonii & Phœ-ices appellant* בעל Baal. Hoc vero nomen *dominum* significare otum, ideoque tanquam cognomen merito Nimrodo addi otuit, qui dominium in gentes plures sibi assumpsit. Belum unc *Iovem* Græci quidam & Latini (quasi summum illarum entium numen) interpretantur. Ita Herodotus templum Be-, cujus hic mentio, ἱερὸν Βήλου Διὸς appellat; & Solinus cap. 60, e Babylone loquens, *Beli ibi Iovis templum, quem inventorem cæ-stis disciplinæ tradidit etiam ipsa religio, quæ deum credit;* quæ ex linio habet, lib. 6. cap. 26. Dubitatur tamen an Sol nomine Baal seu Bel non coleretur, quod Servio in Æneid. 1 visum: *Assyrios constat Saturnum (quem eundem & Solem dicunt) Iunonem-ue coluisse, quæ numina etiam apud Afros postea culta sunt, unde & ingua Punica* Bal *deus dicitur: apud Assyrios vero* Bel *dicitur qua-am sacrorum ratione & Saturnus & Sol.* Et hoc quidem eo pro-abilius redditur, quod *Baal* seu *Beel* à Phœnicibus cultus in-er cætera cognomina *Beelsamen*, quasi בעל שמים *dominus cœli*, iceretur, ut ex Sanchoniathone notat Eusebius, Evangel. æp. cap. 7. Τὸν ἥλιον θεὸν ὑπάρχοντα μόνον, οὐρανοῦ κύριον, Βεελσά-μην, καλοῦντες, *Solem deum unicum existimarunt, cœli dominum, eelsamen, vocantes.* Quo nomine quod aliud Soli convenien-ius? Is quidem & Adoneus Arabibus aut Syris dictus, teste Ausonio Epigr. 29, ab אדון *Adon*, *dominus*; unde Græcorum Ἄδωνις, qui & Sol est, Macrob. Sat. lib. 1. cap. 21, ut supra otatum. Belum etiam eundem cum Ammone facit Nonnus, uem solem esse probatum est in vers. 212; atque is Jupiter mmon, ut hic Belus Jupiter dicitur, diversa nomina Am-

monis

monis & Beli apud gentes diversas fortitus,

Βῆλ@ ἐτ' Εὐφράτου, Λιβύῃ κεκλημέν@ Ἄμμων.
Ad Euphraten Belus, in Libya Ammon vocatus.

Verisimile igitur Soli, seu cœli domino, & Belo regi, terrestri domino, eos cultum communem tribuisse.

V. 1009. Καὶ τῆς τοι πεδίον εὐρύσιον] Ita de Babylone Herodotus, κεῖται ἐν μεγάλῳ πεδίῳ, *in magna planitie sita est*; quam *planitiem*, seu *campum*, *terræ Sinaar* sacræ literæ vocant, Gen 11.2. Nec tantum de vacuis campis urbem circumjacentibus verum etiam de ipso solo ab urbe, cum arce & hortis pensilibus, occupato, hoc auctoris intelligendum videtur, ut eorum magnitudo insinuetur.

V. 1010. Ἀκρόκομοι φοίνικες ἐπιρρεῖς] *Palmæ* duplici epitheto hic ornantur, ob ipsam arboris naturam, & crescendi modum, ex Eustathii sententia. Ἀκρόκομοι enim dicuntur quia in summitate sola ramis ornantur, eosque non in latum spargunt, sed in altum efferunt; ἐπιρρεῖς vero Eustathio dicti videntur, quod in modum tecti fornicati rami fastigiantur. Dubitari tamen potest an horti pensiles Babylonii, ab auctoribus passim celebrati, hic non notentur, ubi super pilas lapideas fornicatas, terra instrata, arbores proceræ consitæ fuerunt; de quibus consuli potest Strabo lib. 16, & Curtius lib. 4. Ita φοίνικες ἐπιρρεῖς πεύκαι hic reddendum erit, *Palmæ super tectum crescunt*: ut enim ἀνήρρεις est *quod tecto caret*, Apollon. in Argon. ita ἐπιρρεῖς hic erit *quod super tectum nascitur*: sic significatio præpositionis ὀπί, quæ sæpe valet *super*, ut in ὀπίπεδος, ὀπιχθόνι@, & similibus, melius retinebitur. Et verisimile est auctorem majus aliquid indicare voluisse quam palmas in Babyloniæ campis nasci; cur enim hoc memorabile videretur, cum in Africa & Asia passim proveniant? Sed communem sententiam, quæ satis commoda est, non rejicio, nec sententiam meam profero, sed conjecturam tantum propono, quam doctiorum judiciis subjiciendam censeo.

V. 1012. Ὑγρῆς βηρύλλου γλαυκῷ λίθου] *Beryllum* in Babylonia nasci refert, quam auro præfert; uti & Plinius, lib. 37. cap. 5, de eadem gemma loquens, *Indos* affirmat *carere auro malle*. Eam ὑγρὸν *liquidam* vocat (male enim *humidam* H. Stephanus interpretatur) propter pellucidiatem, sicut *liquidi æthres* Latine dicuntur, & *liquidus æther*, Horat. unde *liquidum* pro *claro & manifesto* usurpatur. Recte notat Eustathius ὑγρὸν dici τὸν βήρυλλον ὡς ἁπλῶς γλαυκὸν σωμάτων ὑγρῶν, εἰ δὲ διαυγῆ διὰ τὸ διαφανὲς, *quod corpora glauca liquida esse videantur propter pellucidi-*

pelluciditatem. Sic Plinius de ſmaragdo, *Doſque eorum eſt in colore liquido imitante translucidum maris*: & paulo poſt *dilucidum* ac *liquidum* ab eo, tanquam ſynonyma, conjunguntur. Glaucum vero colorem, qui beryllis hic tribuitur, felinorum oculorum colorem imitari è Servio notat Salmaſius in Solinum; qui & aquas marinas berylli colorem nonnihil referre ex Epiphanio indicat, qui berylli colorem ſic deſcribit, ἔστι γλαυκίζων μᾶλλον ἐστὶ θαλασσοβαφής, *ad glaucum quidem accedit, marino colore tinctus.*

V. 1013. ἐν προχολῇς, ὀφίτιδ' ἔνδοθι πέτρης] Non recte προχολὰς *effluvia torrentium* hic reddit H. Stephanus; inde ſcil. in errorem ductus, quod beryllos naſci ἐν προχολῇσιν ἀναύχην verſ. 1115. legeret, atque ibi *effluvia torrentium* ſignificari putarit, & eundem utrique loco ſenſum congruere exiſtimarit. Sed aliud eſt ἐκβολὴ, quod *effluvium* recte reddi poteſt, aliud προχολὴ, quod *prominentiam* notat: προχολὴ, ἐξοχὴ, & προχόλοι, λίθοι, Heſychio. Ita προχολὰς ἀναύχην, verſ. 1118, ſunt *eminentes fluviorum ripæ*; hic vero προχολὰς (ut recte notat Salmaſius, not. in Solin. pag. 341.) ſunt *prominentiæ cautium in quibus cæditur Ophites marmor.* Ὀφῖτις pro Ὀφίτης hic dicitur per *Epentheſin poet.* ut πολίτης pro πολίτης: eſt autem marmoris ſpecies à ſerpentium maculis ſic dicta, teſte Plinio lib. 36. c. 7. Errat igitur interpres Avienus, cui Ὀφῖτις πέτρα pro proprio loci nomine accipitur, dum hæc Dionyſii verba ſic reddit,

— *Ophietidis arcis in arvis:*

nec diſſimili modo Priſcianus, in eodem errore verſatus,

— *Ophianæ ad mœnia petræ.*

Beryllum intra Ophiten lapidem naſci tradit hic Dionyſius; neque hoc mirum, ſimilia enim ab aliis feruntur: ita Theophraſtus de lapidibus, εἰ δὲ καὶ ἐν ἑτέροις διάκεινται ὁμοίως, *inveniuntur aliqui in aliis lapidibus dum cæduntur.* Sic Plinius de Sarda, *Laudatiſſima circa Babyloniam, cum lapidicinæ quædam aperirentur, hærens in ſaxo, cordis modo*; ſcil. ut cor in medio corpore. Et ſimiliter beryllos ibidem natos fuiſſe nihil prohibet. Ita & hic Euſtathius, metaphora non ineleganti, beryllum μαρμάρῳ λίθῳ ἐνθαλαμεύεσθαι, *in marmore tanquam in thalamo recubare*, affirmat, neſcius interim Ophiten marmoris eſſe ſpeciem, ſed pro loco accipiens; verba enim ejus ſic ſe habent, Τόπος γάρ τις ἐκεῖ ὀφίτης ἐκβαλλων μάρμαρον λίθον, ᾧ ἡ βήρυλλος ἐνθαλαμεύεται. niſi ὀφίτιδι pro ὀφίτης ibi legendum ſit, quod illum nobis conciliabit.

V. 1014. ἐκ Βαβυλῶνος ἐπὶ πρωτοῖο Βορίαο] A Babylonia jam

jam ad Assyriam proprie dictam transit, Nino urbe, Babylone olim majore, & prima insigni monarchia celebrem (in qua etiam Arbela urbs tertia Alexandri victoria clara) quæ incolis propria dialecto *Aturia* dicta est, teste Strabone; ut אתור pro אשור apud Chaldæum paraphrasten perpetuo legitur. De nominis Assyriæ ratione jam dictum in vers. 772. Cum vero Græci sub Assyriæ nomine, quod postea in Syriam mutarunt, regiones pleraque Assyrio imperio subditas comprehenderent, ut ibi notatum, hinc factum ut alii alias hujus imperii partes Assyriæ stricte sumptæ nomine notarint. Et Dionysius quidem Leucosyriam, aut ejus partem, pro Assyria stricte sic vocata sumit: hinc licet gentes quasdam Assyriam incolentes enumeret, regionem tamen ipsam Assyriam non nominat, quippe quam longe alibi statuit. Gentes quas hic recenset ὑπὲρ Βαβυλῶνος, hoc est *ultra Babylonem*, ad ortum scilicet sitas esse affirmat, ita tamen ut ad Boream simul vergere indicet: quod de Messabatis quidem & Chalonitis, Assyriæ incolis, verum est; de Cissis vero quid sentiendum sit mox disquiretur. Obiter interim notare libet eam Assyriæ partem in qua Ninus, seu Ninive, urbs sita (quam quidem alii ad Tigrin, alii ad Lycum fluvium statuunt, qua de re vide Fulleri Miscell. lib. 3. cap. 6.) *Adiabenen* dictam; quod nomen licet Græci ab α priv. & διαβαίνω deductum opinati sint, Fullerus tamen, Ammiani auctoritate fretus, qui *à fluvio Diava* sic vocatam refert, fluvium illum Syris ואבא ab Hebræa voce זאב *lupus*, ab Assyriis vero, ז in ר verso, דאבא dictum censet, atque inde regionem *Adiabenen* nominatam, quam Λυκίαν interpreteris; sicut Græci fluvium ipsum Λύκον, & hinc Latini *Lycum*, per nominis interpretationem reddiderunt.

V. 1015. Κισσοὶ] Interpres Dionysii Avienus non Κισσοὶ sed Κοσσοὶ hic legisse videtur, ipse enim *Cossi* reddit. Et profecto Cossorum, seu Cossæorum, situs non male huic loco congruit. Polybius & alii Mediæ eorum regionem accensent, Ptolemæus in Susianæ parte Assyriæ proxima locat, Strabo Elymæis conjungit. Ex his vero omnibus, atque etiam ex Plinii lib. 6. c. 27, constat eos montana tenuisse inter Assyriam, Mediam, & Susianam interjecta; unde regionem eorum in ipso confinio sitam alii Mediæ, alii Susianæ adjiciunt. Ita ad Orientem quidem respectu Babyloniæ siti sunt, inde vero nonnihil ad Boream potius quam ad Austrum vergunt, situ populo hic nominato satis conveniente. Cissios quidem eosdem cum Susiis facit Strabo lib. 15, Ἀσσυρίαν δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σούσιοι, ac si plane syno-

nonyma forent: Ptolemæus vero Ciſſiam Suſianæ partem cit; ſed ab Aſſyria remotam, & ad Auſtrum magis quam oream à Babylone vergentem, qui ſitus huic loco non conve-it. Sed Ciſſios aliqui à Suſiis prorſus diſtinguunt, ut à Ca-ubono in Strabonem ex Æſchylo notatur; & Philoſtratus qui-em in Media Ciſſiam ſtatuit, ſed non longe à Babylone: ut collatis horum ſententiis colligi poſſit eos in Suſianæ, Me-iæ, & Aſſyriæ collimitio ſitos fuiſſe, ubi plerique Coſſæos iam ſtatuunt; ut dubitari poſſit an eadem non fuerit gens uam antiquiſſimi Græci Ciſſos & Ciſſios, (quos & aliqui poſt-a ſequuti) poſteriores vero plerique Coſſos & Coſſæos ap-ellarint. Et hoc quidem propius ad nomen *Chus* accedit quam iſſiorum nomen, quod tamen à *Chus* deducit Bochartus, *Ciſ-os* è poſteris *Chus* filii Cham fuiſſe cenſens, à Nimrodo (qui abyloniæ & vicinis regionibus imperavit) huc deductos. tolemæus tamen pro diverſis gentibus Ciſſios & Coſſæos ac-epit, quod diverſa hæc nomina apud diverſos auctores inve-erit, & ſitum non prorſus eundem, cum vagi fuerint, & ſparſi egerent; unde vox νέμονται, quæ hic à Dionyſio uſurpatur, lomadicis gentibus congrua, his & Meſſabatis optime con-enit. Coſſæos quidem latrociniis deditos fuiſſe, & ex alieno ivere ſolitos, refert Geographus, quod & innuit Plinius, *Coſ-æos latrones* vocans: atque aliquam eorum partem in Mediæ ontanis prope Parthiam vixiſſe iidem teſtantur.

Μεσαβάται τε] *Meſſabatas* in Perſide juxta Paræticenen ſta-uit Ptolemæus, lib. 6. cap. 4: idem vero Sambatas in Aſſy-a nominat, lib. 6. cap. 1, prope Sittacenos & Apolloniatas: bi dubito an Σαβάται non ſcribendum ſit, quod eodem ſitu rbs Sabata à Plinio ſtatuatur, lib. 6. cap. 27, & Meſabatene b eodem ſupra Coſſæos ad Septentrionem poſita eſſe dicatur, uod in eundem ſitum cum urbe Sabata regionem illam dedu-t, Dionyſii etiam deſcriptioni convenientem. Strabo etiam, b. 11, Σαβατικὸν ad Zagrium montem Mediam ab Armenia irimentem ſtatuit; ubi tamen Μασαβατικὸν legendum monet aſaubonus, quod Μασαβατικὴν ab eodem, lib. 16, eo ipſo in u ſtatuatur, quam Ἐλυμαίας ἐπαρχίαν ibi vocat. Utcunque ve-de ea dictione ſe res habeat, ibi certe Meſſabatarum regio iit, ex Dionyſii, Plinii, & ipſius Strabonis ſententia, ubi Sam-atæ (niſi corrupta ſit ea ſcriptura) à Ptolemæo ſtatuuntur: uos & Sabatas dici potuiſſe non modo ex Strabone, lib. 11, urbe quæ Sabata Plinio vocatur, verum & inde arguitur, uod *Sabtha* Hebræis dici tradit Arias Montanus, ſi Ortelio

fides. Levem quidem esse servilis literæ ϖ, cum vocali adjuncta, adjectionem vel jacturam norunt Hebraicæ linguæ periti cui cognatæ harum gentium linguæ. Quod si Messabatæ etiam aliqui in Persíde fuerint, ubi à Ptolemæo statuuntur, hoc incontigisse censendum quod vaga gens fuerit, latrociniis vicinos infestans, & aliena loca occupans; quod de Elymæis, quorum pars Messabatæ, tradit Geographus, & de Cossæis modo notatum.

Χαλωνῖτάι τε] Chalonitis Assyriæ regio inter Ctesiphontem urbem & Zagrum montem à Plinio, lib. 6. cap. 27, statuitur ab eodem etiam, cap. 26, *Ctesiphon* ipsa, Parthici regni caput *in Chalonitide à Parthis condita* fuisse dicitur. Prope Zagrum etiam Chalonitis à Polybio, lib. 6, statuitur, uti etiam à Strabone lib. 16. ut à Casaubono locus ille restituitur, cum in editis plerisque Χαωνῖτις scribatur. Ita de situ hujus gentis nullus restat dubium.

V. 1016. Ἀρμενίων ὀρέων] Non eosdem *Armenios montes* hic intelligit è quibus Euphraten oriri vers. 978 affirmarat: Abo enim seu Paryardis parte Euphratis origo est, Caspii vero montes Ptolemæo vocati, quos sub Parachoatræ nomine Strabo complectitur, Armeniam à Media disterminant. Unde constat, quod alibi notavimus, Dionysium nomine Armeniæ montis, quod sæpe usurpat, non particularem aliquem montem, sed quemvis qui intra Armeniæ terminos est, intelligere.

V. 1017. Μηδικὰ πίμπρεα] Mediam ἀειφρύζων Μηδικὰ τέμπεα vocat, quod inter montes sita sit, & maxima ex parte aquis irrigua, & sylvis opaca (unde vers. 1032. λασίας ἐλάμβρας, *præ densis arboribus consita*, in eadem nominat) quæ propriæ sic notæ locorum quæ *Tempe* vocantur, qualia sunt Thessalica inter Ossam & Olympum per quæ Peneus fluit. Τέμπη καὶ μέτα μεταξὺ τῆς ὀρέων, καὶ οἱ συνδένδρεοι τόποι, *Tempe convalles inter montes, & loca arboribus consita*, Suidas.

V. 1019. Γηλοί τε, Μάρδοί τε, καὶ ἀνέρες Ἀτροπατῆνοι] De Geelis (quos eosdem cum Caduśiis facit Plinius) & Mardis jam dictum in vers. 732. Eos in Atropatena regione plerique habituunt: ipsos tamen ab Atropatenis distinguit Dionysius, nisi cultiores regionis illius incolas Atropatenos vocans; ceteri Geli, Mardi, & alii monticolæ μετανάσται καὶ λῃστρικοὶ, *latrones aliunde eo migrarint*, teste Strabone lib. 11, & quidem Scythici generis, fuerint. Cætera Atropatenes δίδαιμονα χωρία, *felicia loca*, vocat Strabo, ut Dionysius hic ἐρισθενέα γαῖαν. Atropatene

vero seu Atropatia, sic dicta ab *Atropato* duce, qui eam à Macedonum imperio liberam servavit, teste Strabone lib. 11. (pro qua falso Ptolemæus provincias duas, quarum alteram *Tropatenen*, alteram *Antropatiam* vocat, substituit, ut ante nos notavit Salmasius) Mediæ late sumptæ pars est. *Medorum, quorum pars sunt Atropateni*, Plin. lib. 6. cap. 13. Mediam enim in *Atropatenen* hanc, quæ Borealior, & *Mediam magnam* Persis proximam (cujus maximam partem *Choromithrenen* vocat Ptolemæus) dividit Strabo; & Ptolemæus Mediam ab Hyrcanio mari ad Persidis terminos extendit. Dionysius vero Mediæ tantum Magnæ nomen Mediæ tribuit, quippe quæ à solis Medis coleretur sine Scythicarum gentium mistura, quæ maximam Atropatiæ partem occuparant.

V. 1020. ἀγαυῶν ἔθνεα Μήδων] Mediæ Magnæ, seu propriè dictæ, Persidi vicinæ, incolæ (quos ἀγαυὸς vocat, ob imperium quod, victis Assyriis, diu tenuerunt) ubi Ecbatana urbs, Medorum olim regia, & in qua Macedonicis & Parthicis regibus æstiva sedes, ut hyberna illis in Seleucia, his in Ctesiphonte, este Strabone.

V. 1021. Κείνης τοι γλυκίης] A Medea Medorum originem fabulose deducit, Mediam ἰμώνυμον γαῖαν, ipsi *cognominem terram* vocans vers. 1026. (quam ἐπώνυμον potius cum Strabone dicere debuit, neque enim idem plane nomen Μήδεια fœminæ, & Μηδία regionis appellatio:) uti apud Græculos vulgatum fuit à Medo Medeæ filio, aut ipsa Medea, Medorum originem accersere, ut ex Strabone lib. 11. constat. Sed ex sacris literis facile colligi potest, quod statuit Josephus, à *Madai* filio Japheth, de quo Gen. cap. 10, Medorum nomen deductum; perpetuo enim gens ea in Scriptura sacra *Madai* vocatur, & cum Elam jungitur.

V. 1022. ἀμώμου θ' ἡρῴνης] Medea hic ἡρῴνη dici potest, uti & modo ἡρωϊδὸς dicta est, tam ob fortem & heroicum animum ac inclyta facinora, quam quod genus à diis ducere proderetur, & proinde ἀμίθεος haberi potuerit. Ea enim Æetæ Colchorum regis filia fuit; eum vero Solis filium fuisse fabulati sunt, quod Colchidem, quia ibi ultimus est ad Orientem interni maris processus, antiquissimi Græci pro ultimo Oriente, & loco unde Sol ipse oriretur, acciperent, ut è Mimnermo notatum in vers. 940. Ob ejusmodi vero causas heroas dictos testatur Suidas, Ἥρως, ἡμίθεος, δυνατὸς, γενναῖος, *Heros, semideus, potens, generosus.* Quis autem Medeam *inculpatam* dici feret, ut vocem ἀμώμου hic reddit H. Stephanus, cum veneficii, quo

Thesea privignum è medio tollere conata est (ut cætera horrenda illius facinora mittam) à Dionysio hic accusetur? Censendum igitur nomen ἀμύμονα (quamvis Grammatici plerique *inculpatum* reddant, quasi ἄμωμον dictum opinantes) *inclytam* potius aut *strenuam* hic significare, ut in illo Homeri loco,

— ἀμύμονά τε κρείοντά τε.

Ἀκταίοιο παρὲξ ῥόον Ἰλισσοῖο] Athenis, quas Ilissus fluvius præterlabitur, qui Ἀκτὴ & hic dicitur, quod Attica, in qua Athenæ, olim Ἀκτὴ vocaretur. vide in vers. 423.

V. 1024. γόνῳ Πανδιονίδαο] Thesei, cujus pater Ægeus rex Athenienſis Pandionis filius, qui cum ex priore uxore Æthra Thesea genuisset, postea Medeam ab Iasone repudiatam matrimonio sibi junxit. Ea vero Iasonem, qui diu domo abfuerat, reducem, nec à patre cognitum, veneno tollere conata est: unde ipsa ab Ægeo (agnito postea filio) Athenis pulsa est, teste Plutarcho in Theseo, aut præ pudore fugit, ut auctori nostro placet; deinde cum Medo filio ab Ægeo suscepto in Mediam, à Colchide patria non longe dissitam, eam concessisse fabulantur, cum in Colchidem reverti non auderet. Paulo aliter has Græculorum fabulas refert Justinus lib. 41 Iasonem narrans cum Medea in has oras venisse, & à Medo Medeæ filio Mediam, ab Armenio Iasonis comite Armeniam denominatam: uti & Albanos ab Iasone ortos refert Pliniu lib. 6. cap. 12, & Persas à Perse Medi filio Eustathius & al denominatos tradunt: tam late arma sua Iason & ejus comites, aut Græculi certe fabulas suas, circumtulerunt!

V. 1028. Οὐ οἱ ἔλω] Ἔλω hic significat *licebat*, sicut ἔξεστι pro ἔξεσται à poetis Græcis sæpe ponitur, & aliquando *est* pro *licet* apud Latinos, ut apud Horatium,

Mansuri oppidulo quod versu dicere non est.

V. 1029. πολυφάρμακοι ἄνδρες ἔασι] Nescio cur Medos accusetur quasi veneficiis deditos, tanquam à Medea hoc edoctos; nisi forte propter oleum quod Medicum vulgo vocatum est de quo Solinus, cap. 24, de Mysia agens, *Apparet herba qua inficitur oleum quod vocant Medicum; hoc ad incendium excitatum, obruere aqua gestias, ardet magis.* Ammianus etiam, lib. 23, i Persida affirmat oleum confici Medicum, quo illitum telum, hæserit uspiam tenaciter, cremat. Idem & Φαρμακὸν & Μηδικὸν dici interpres Nicandri testatur. Μηδείας ἔλαιον, *Medeæ oleum* Procopio dicitur, Goth. lib. 4, ex quo (uti etiam è Plinio lib. 11. cap. 105) naphtham sic vocatam constat. Φάρμακα (inquit Procopius) ἔνιοι μὲν νάφθαν καλοῦσιν, Ἕλληνες δὲ Μηδείαν

ρείας ἔλαιον : *Pharmacum quod Medi naphtham vocant, Græci vero Medeæ oleum.* Medeæ oleum hoc vocarunt, quod eo crederetur Creüsam pellicem à Medea crematam, ut Plinius testatur. Medicum vero, tam quod Medi eo crebro uterentur, quod innuit Procopius, quam quod in Media, aut saltem prope Mediam in Astacene scil. Parthiæ regione Mediæ proxima, Plinio teste) ebulliret: nisi forte Medicum per errorem aliqui nominarint, cum ἔλαιον Μηδίας, *Mediæ*, legerent, quod Μηδείας, *Medeæ*, scriptum fuit. Non tamen simplex naphtha Medeæ oleum dictumque est, sed σκευαστὸν φάρμακον, *pharmacum factitium*, ex naphtha herba quadam infecta, ut modo è Solino notatum. Herbam eam Κολχικὸν & ἐφήμερον vocarunt: Colchicum quod in Colchide nascereturq; ephemerum, quod gustata uno die interimeret: de qua Dioscorides lib. 6, Ἐφήμερον, ὃ ἔνιοι Κολχικὸν, διὰ τὸ ἐν Κολχίδι γίνεσθαι, *Ephemerum, quod aliqui Colchicum vocant, propterea quod in Colchide nascatur.* Ea ipsa herba Μηδείας ῥίζα à Nicandro vocatur; vide Cl. Salmasium in Solinum p. 241, cui nos hæc debere fatemur. De oleo hoc Priscianus Dionysii interpres,

Ignipotens oleo commisto gignitur herba,
Medica cui nomen, cujus compescere flammas
Si quis aqua cupiat, plus ignis pascitur illa.

ed ut Mediæ nomen pharmaco hoc deleterio infame reddidum est, ita prima alexipharmacum protulit non incelebre, trea scil. mala, quæ & Medica vocata, de quibus Virgilius eo g. lib. 2.

Media fert tristes succos, tardumque saporem
Felicis mali, quo non præsentius ullum,
Pocula si sævæ quondam infecere novercæ.

V. 1030. οἱ ὑπὲρ ἄντικρυς Πέρσας --] Innuit Mediæ partem utibus asperam esse, extimas scil. oras, ubi Zagrus, Parchoaas, & alii montes; atque in cautibus iis Narcissiten lapidem bscuri coloris nasci affirmat, cujus meminit Plinius lib. 37. p. 11, quem à narcissi floris colore sic dictum Eustathius artratur. Cæteris vero partibus, quæ à montibus longius abnt, pascua læta esse affirmat Dionysius, quod & Strabo lib. 11. nfirmat; eo enim teste, in vallibus βαθυλείμων σφόδρα ἐστὶ, καὶ εἰμερος, καλλιέλαιος, ἱππόβοτος δὲ διαφερόντως, *uberrima est, omnium ferax, dempta olea, equis vero alendis aptissima*, præsertim in Nisæo campo: uti & oves optime alere Dionysius affirmat. Et Strabo quidem herbam quandam, quæ equos

maxime alit, *Medicam*, quod in Media abundet, appellatam notat: ea trifolii species est.

V. 1034. ἄχει πυλάων Κασπαίδων] Κασπαίδων hic legendum esse ex Eustathio constat, qui hæc sic repetit, οἱ Μῆδοι ἄχει τῆς Κασπαίδων διήκουσι πυλῶν, infra etiam notans Caspias portas Κασπαίδας à Dionysio vocari παρωνύμως, οὐχ ὑπονοεῖ τικῶς, *denominative, non diminutive*. Obstat quidem metri ratio ne Κασπαίων legatur, ut à Stephano editum est (ministrorum forte incuria) tunc enim penultima produci deberet, ut vers. 1039. Caspiæ hæ Portæ (quæ Mediam ab Oriente termi nant, ut hic indicatur, ultra quas Parthia ad Ortum sita est, vers. 1039.) Πύλαι, seu *Portæ* dicuntur, quod inter invios montes & scopulos angustus ibi transitus sit, quasi per *portam*; Caspiæ vero quod ad loca Caspio mari vicina è Parthia & Persidis parte non alibi transitus pateat, vide vers. 1038. Portæ hæ describuntur à Plinio, lib. 6. cap. 14, & Solino cap. 50. *Caspiæ portæ* (inquit Solinus) *panduntur itinere manu facto, longo octo millibus passuum, nam latitudo vix est plaustro permeabilis.* Et quod de rupibus impendentibus hic habet Dionysius à Plinio confirmatur, *Dextra lævaque ambustis similes impendent scopuli.*

V. 1036. Κληῖδες γαίης Ἀσιήτιδος] *Asiæ claves*, si proprian vocis significationem spectes (quanquam *claustra* non male reddat Hen. Stephanus, cum κλεὶς *clavis* à κλείω *claudo* derivetur) quod ibi tantum aperiatur, & quasi referetur, iter, tam Media & aliis regionibus quæ ad Occidentem spectant in Parthiam, Arianam, & alias Orientales regiones tendentibus quam è Carmania, Persidis parte, & aliis Meridionalibus regionibus (uti hic indicatur) ad Hyrcaniam, & alia loca Septentrionalia Caspio mari vicina. Minus probabile est ex nulla Persidis parte alibi quam per Portas has ad Hyrcaniam transitum datum, sed de Persidis parte Orientali Parthiæ vicina hoc intelligendum videtur, unde (intercluso recto aditu in Median objectu Parchoatræ invii montis) per Parthiam & Portas has in Septentrionem iter facere necesse habebant. Fortasse Dionysius, dum è Perside ad Caspium mare & Hyrcanios per Caspias Portas transiri affirmat, partem Carmaniæ desertæ Ptolemæo vocatæ Persidi accensет; quod à Strabone, lib. 16, fit dum Carmaniam à Septentrione Perside ambiri affirmat: Τὴν μὲν οὖν Καρμανίαν ἐγκυκλοῦται πρὸς Ἄρκτον ἡ Περσὶς πολλὴ οὖσα, *Carmaniam à Septentrione circumdat Persis, quæ magna est regio.* Sec per Caspias Portas è Media & regionibus Caspio mari vicinis in Orientem præcipue itinera facta (& è converso) è Strabone constat;

:onſtat, qui intervallum à Caſpio mari per Caſpias Portas ad Bactra, & ab ipſis Caſpiis Portis ad Indiæ fines, ex Eratoſthe-ne commemorat. Quod vero ibi celeberrimus eſſet in media ere Aſia tranſitus, hinc Geographi in dimenſionibus itine-um per Aſiam deſcribendis, ad Caſpias Portas præcipue reſpi-iunt, diſtantiam locorum ab illis notantes, ut apud Strabo-em lib. 2. & 11, & alios videre eſt. Sic Plinius, lib. 6. cap. 15, e Portis his loquens, *Hunc cardinem Alexandri Magni itinera :cere.*

V. 1040. Πάρθοι ναιετάουσιν ἀρήϊοι] Ad Parthiam ſeu Parthye-en deſcribendam jam accedit, proxime Caſpias Portas ad O-entem ſitam. Parthiam quidem à Parthyene, ut totum à par-:, diſtinguit Ptolemæus, Parthyenen Parthiæ provinciam fa-ens: ſed ab eo hac in re diſſentit Strabo, lib. 11, cui tota re-io quæ Parthia Ptolemæo eſt Parthyene dicitur; cum quo olybius & alii conſentiunt. Ut enim eadem regio Bactria & actriana, atque incolæ Bactri, Bactrii, & Bactriani vocati; ita e hac gente & regione ſe res habuit, Stephano teſte, Λέγονται ἡ καὶ Πάρθοι καὶ Πάρθιοι καὶ Παρθυαῖοι· καὶ Παρθυαία ἡ χώρα καὶ ἀρσυλών. Regionem ſcilicet quam Parthi incoluerunt anti-uiores plerumque *Parthyenen*, poſteriores vero ſcriptores (La-ni præſertim) *Parthiam*, ut & incolas Parthos, appellarunt. ed cum antiquæ Parthorum ſedis limites peranguſti fuerint, uos ſenſim ad vicina propagarunt, teſte Juſtino lib. 41, re-junculam quam primo tenuerunt, nomine antiquiore; *Par-yenen*, totam vero regionem quam ante Arſacis imperium :cuparunt *Parthiam* nominat Ptolemæus, Hyrcania, Media, armania, & Aria cinctam, quæ etiam tota *Parthyene* Straboni ocatur: & de ea quidem tota à Dionyſio hic agitur. Recen-ores vero Latini aliquando Parthiæ nomen ad totum Parthi-m imperium ſub Arſacidis acquiſitum extendunt: Ita Soli-us, cap. 59, *Parthiam, quanta omnis eſt, à Meridie Rubro mari, à ptentrione Hyrcanio claudi* affirmat, & *regna in ea duodeviginti* merat. Parthos è Scythia primum profectos Parthiam ab ſis dictam occupaſſe refert Juſtinus, lib. 41, idque nominis dicio probat, quod *Scythico ſermone Parthi exules dicantur*, iod & Euſtathius aliique confirmant. Huc accedit quod ſer-o ex Scythico & Medico mixtus eſſet, & armorum Scythi-s mos, teſte eodem Juſtino: utraque quidem gens ſagittis æcipue uſa eſt, ut de Parthis hic affirmatur, de Scythis vero rſ. 740.

V. 1041. ἐ γὰρ ἀεύτῳ] Parthorum horum (quorum belli-

cam fortitudinem hic celebrans auctor, eos neque agriculturæ, neque nauticæ rei, neque armentis aut gregibus pascendis deditos esse affirmat, sed ab infantia bellicis studiis, equitatione scilicet & sagittarum jactu exerceri) mores & instituta legi possunt apud Iustinum, loco citato, ubi etiam de imperii Parthici (ab Arsace erecti, & ab ejus posteris ab Ariana ad Euphraten propagati, ut Romani imperii æmulum esset) origine & incremento agitur.

V. 1045. Νηπίαχοι πέξοισι] Hoc non de ingenuis tantum pueris, verum etiam de servis (è quibus maxima exercituum Parthicorum pars constabat) intelligendum esse docet Iustinus; de servis enim agens, *Hos*, inquit, *pari cura ac liberos suos habent, & equitare & sagittare magna industria docent.*

V. 1050. Φέρονται δ' ἄγριοι] Ita Iustinus, *Carne non nisi venatibus quæsita vescuntur.*

V. 1052. Αὐτὰνὶς βασιλῆ] Incertum est an Augustum intelligat, quod Eustathius opinatur, & his verbis ad pacem & amicitiam Romanam à Parthis tunc quæsitam, remissis signis Crasso ablatis, respiciatur, (hoc enim Romanis armis non effectum, nisi arma alibi terrarum mota intelligas, quibus Augustus terrorem nominis sui late circumtulit) an Neronem potius, cujus auspiciis res magnæ in Armenia à Corbulone contra Parthos gestæ, donec Tiridates supplex pacem à Nerone peteret, & obsidem filiam traderet. vide Tacit. Annal. lib. 15.

V. 1053. Εἴ δέ σε καὶ Πέρσας] *Persarum* nominis haud certa origo est: indicio quidem est à *Perse* aut *Perseo* aliquo deductum esse Περσαίων apud ipsos familia, cujus meminit Herodotus, (unde à *Perseo* illo fabula de Andromeda liberata decantato, aut *Perse* nescio quo, quem Medi filium, Medeæ nepotem fingunt, Græculi nomen deducunt;) alioqui doctis judicandum relinquerem an à פרס *paras, divisit*, *Persis* vocata fuerit, quod perpetuis montium jugis à Media & Susiana dirimatur: vide verf. 1063. Ab Elymæis (ab *Elam* filio Shem denominatis) Persas originem trahere affirmat Iosephus, Antiq. lib. 1. cap. 7; unde עלם *Elam*, in sacris literis Persas significare interpretes plerique arbitrantur. *Elymais* quidem nomen illud *Elam* primario convenit, quorum regio Mediæ, Persidi, & Susianæ ex plurimorum sententia interjecta est: sed *Elam* seu *Elymaidem* olim latius extensam fuisse, & magnam Persidis postea dictæ partem includisse probabile est; unde Persarum apud sacros scriptores nulla est mentio ante Cyri tempora, sub quo

nomen

nomen ipsum ortum videtur, frequens vero in Daniele, Ezechiele, Esther, & aliis libris sub Cyro, aut post ejus regnum, scriptis. Hoc à Bocharto notatum, cujus sententiam (non nisi nuper mihi cognitam post cætera hac de re exarata) de nominis Persarum origine, cæteris repudiatis, libens jam amplector. Nimirum is *Persas* post Cyri imperium sic dictos putat, quasi *equites*, ob summum post Medos victos equitandi studium, (nempe à פרש *paras*, *eques*) vix enim unquam melioris notæ quisquam pedes conspiciebatur, teste Xenophonte, Οὐδεὶς ἂν πώ καλὸν κἀγαθὸν ἐκὼν ὀφθείη Περσῶν οὐδαμοῦ πεζός. Pluribus hoc probatur tam à Bocharto quam Brissonio de regno Pers. lib. 3.

V. 1056. Ἀσίης βασιλεύτατον ἔθνος] Nulla nimirum Asiatica gens tantum imperium tenuit quantum Persæ, quippe qui imperio illi quod Assyrii & Medi antea tenuerunt Lydorum etiam regnum & Ægyptum adjecerunt, imperii sui terminis ab Indiæ finibus ad Hellespontum usque (vel, ut testantur sacræ literæ, Esther. cap. 1, ab India ad Æthiopiam) prolatis. Hinc Persarum rex ὁ βασιλεύς, *Rex*, κατ' ἐξοχήν, & Μέγας βασιλεύς, *Rex Magnus*, appellatus est; ἐδεδίσμεθα γὰρ Περσῶν βασιλέα Μέγαν προσαγορεύειν, *cum soliti essent Persarum regem Magnum appellare*, Plutarch. in Apophtheg. Imo & *Rex regum*, ut tam historia sacra, Ezræ cap. 7. vers. 12, quam profanæ testantur. De origine imperii hujus (quod Cyri virtute acquisitum est) consulatur Herodotus, & Iustinus lib. 1. De interitu ejusdem (Dario ultimo rege ab Alexandro magno tribus præliis superato) legantur Curtius, Iustinus, & Plutarchus in Alexandro.

V. 1058. Ὁππότε Μηονίλω] Innuit ditissimos antea habitos Lydos, qui & Μήονες dicti, quorum præcipua urbs Sardes, Crœsi regia (cujus divitiæ in adagium abierunt, uti & Pactolus fluvius Sardes alluens χρυσορρόας dictus, vide in vers. 832.) Persas vero Lydorum spoliis adeo ditatos, ut equi virique postea auro fulgerent: qualem Persicorum armorum apparatum in prælio ad Issum cum Alexandro gesto describit Curtius lib. 3. *Illi aureos torques, illi vestem auro distinctam habebant, manicataſque tunicas gemmis etiam adornatas.* Et quod ad aureos frænos attinet, eorum meminerunt tum alii, tum Dion Chrysost. Orat. 2. de Regno; ubi cum mentionem fecerit χρυσῶν φαλαρῶν καὶ χαλινῶν, *phalerarum & franorum aureorum*, subdit, ὁπῖα δὴ Πέρσας φησὶν ὁπιπδεύειν, *qualia Persas affectaſſe ferunt.* Et splendidis hisce indumentis post victum demum Crœsum eos consuevisse testatur Ammianus lib. 24, *Armillis uti, monilibusque aureis, & gem-*

mis assuefacti post Indiam victam & Crœsum: priscam enim eorum frugalitatem describit Xenophon, Κύρ. παιδείας lib. 1, & constat apud omnes ante Cyri imperium Persas inopes fuisse. Indiæ vero nomine apud Ammianum Ariana intelligenda videtur, quam aliqui Indiæ adjiciunt, vide in vers. 1107. India enim proprie dicta nunquam Persis paruit.

V. 1064. Καασπίων πυλέων] Verum quidem hoc quod à Caspiis Portis ad meridiem Persis sita est, non tamen ipsæ Portæ Persidem attingunt; eæ enim inter Mediam & Parthiam, inter Mediam vero & Persidem Parchoatras situs, Ptol. lib. 6. cap. 4, qui Persidis terminus Borealis fuit, ut Persicus sinus Australis, vide vers. prox. Eratosthenis vero sententiam Dionysius hic sequi videtur, qui Persidis terminum Borealem facit Caspias Portas; sive quod Carmaniæ desertæ & Parthiæ partem sub Persidis nomine comprehendat, vide in vers. 1036, sive quod montes ipsos in quibus *Portæ* proprie dictæ (qui quidem ad Persidem procurrunt) *Caspias Pylas* vocet κατ' ἀχρηστικῶς (quomodo & Thermopylarum nomen à quibusdam usurpari in vers. 438 notatum:) sic Mela, lib. 1. cap. 15, inter Tauri brachia Caspias Pylas, cum Paropamiso & Niphate, nominat.

V. 1069. Περῶται Σάβαι] Tribus hisce gentibus triplicem situm sigillatim assignare videtur, quem diversis Persidis populis competere præcedentibus versibus indicaverat; ut prope Parachoatram montem, qui Mediam à Perside disterminat, sint Sabæ seu Sabæi, in Persidis mediterraneis Pasargadæ, in maritima ora Tasci. Certe hic non recensentur maritimæ tantum gentes ultimo loco nominatæ, ut statuit Salmasius; cum Sabæi à mari longe dissiti fuerint, & Pasargadæ urbs satis à mari remota, ut ex Ptolemæo & aliis constat. Σαβαῖοι, quos in Persidis ora Carmaniæ obversa supra Suzæos versus Mediam habet Ptolemæus (ubi corrupte interpretes Stabæos reddunt) illos esse quos hic Σάβας vocat Dionysius (ut his ἐμωνύμως Sabæos Arabicos Σάβας etiam vocat) apertius est quam ut probatione indigeat. Probabile mihi visum fuerat, ut *Sabæos* Arabas à *Sheba* & *Seba* posteris Chus oriundos, ita *Sabas* seu *Sabæos* hos à *Sheba* filio Ioktan ortos fuisse, cujus posteros Orientalia loca tenuisse historia sacra testatur, Gen. 10. vers. 30. Sed doctissimus Bochartus mihi plane persuasit Arabiam felicem posterorum Ioktan sedem fuisse; cui rei ipsorum Arabum scripta fidem facere testantur.

μετὰ δὲ Πασαργάδαι] *Pasargadæ* Persidis urbs fuit prope Carmaniam, à Cyro ibi loci condita ubi Astyagen prælio vicit:

cit: & nomen quidem ipsum Περσῶν στρατόπεδον, *Persarum castra*, significare, testatur tum Eustathius, tum Stephanus de urb. cujus verba sic se habent; Τὰς δὲ Πασαργάδας ἔκτισεν ὁ Κῦρος ἐφ' ᾧ τόπῳ παρατάξαμενος Ἀστυάγει ἐνίκησεν· ὀνομάζεται δὲ ἡ πόλις διερμηνευθεῖσα Περσῶν στρατόπεδον. *Pasargadas vero condidit Cyrus, quo in loco instructa acie Astyagen vicit: urbs vero, si interpreteris, Persarum castra nominatur.* Hebræis scil. (quorum linguæ aliæ Orientales cognatæ fuere) פרסי־גדוד *Parsi-gedud*, valet *Persarum exercitus*, פרסי־גדר vero, *Parsi-gader*, Persarum στρατόπεδον seu *septum*. Urbem hanc veterem fuisse Persarum regiam, & Cyri monumento nobilem, testatur Strabo, cui Persicis literis hoc inscriptum fuisse refert; ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρός εἰμι, ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις κτησάμενος, καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας, μὴ οὖν φθονήσῃς μοι τοῦ μνήματος· *O homo, ego Cyrus sum, qui imperium Persis acquisivi, & Asiæ imperavi; monumentum igitur mihi ne invideas:* una cum hoc Epigrammate Græco,

Ἐνθάδ' ἐγὼ κεῖμαι Κῦρος βασιλεὺς βασιλήων.

Urbis hujus meminit Ptolemæus lib. 6. cap. 4. (ubi interpretes corrupte *Pasarracha* habent) eamque in extremis Persidis finibus, ubi Carmaniæ conjungitur, describit; cui & Strabo consentit, Persepolin & Pasargadas in ferace Persidis convalle Carmaniæ juncta statuens, & Plinius, lib. 6. cap. 26, *Passargadas castellum quod Magi obtinent* in Orientali Persidis parte describens. Hic vero Dionysius Pasargadas non tanquam urbem, sed tanquam gentem, nominat; cui genti procul dubio Pasargadæ urbs, quam cum locis vicinis tenuere, nomen dedit. Hoc indicat Stephanus, qui monet urbem τὰς Πασαργάδας θηλυκῶς, *Pasargadas fœminine*, τοὺς δὲ οἰκήτορας τοὺς Πασαργάδας ἀνδρωνύμως, *incolas vero Pasargadas masculine* dici oportere: uti & Curtius, qui, quas alii Pasargadas, *Pasargadûm urbem* appellat, incolas Pasargadas dici innuens. Nec alii certe sunt Pasargadæ illi quos inter Persidis populos Herodotus recenset, & nominatis aliis populis mox subdit, Πασαργάδαι εἰσὶν ἄμισοι, ἐν τοῖσι καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ φρήτρη. Ptolemæus tamen, lib. 6. cap. 8, populum Pasargadas, uti & Corium fluvium qui Pasargadas urbem alluit (qua de re vide in vers. 1073) in Carmaniæ partem à Perside & Pasargadis urbe satis diffitam ablegat, inde fortasse deceptus, quod aliqui (inter quos est Eratosthenes apud Strab. lib. 15.) Persepolin Orientalem Persidis terminum statuunt; ex qua sententia sequi deberet Pasargadas, cum Corio fluvio, extra Persidem, & quidem in Carmania proxima ad Orientem regione, statuendos. Ex horum igitur sententia populum Pa-

sargadas

sargadas in Carmania locat Ptolemæus, quamvis ipse ex communiore sententia Pasargadas urbem in Persida statuat, Persidem longe ultra Persepolin ad Ortum producens. Curtius quidem, lib. 9, Alexandrum ab India reducem in Carmaniam processisse affirmat, cujus Satrapes erat Aspastes: libro vero 10, *Ventum est*, inquit, *inde Pasargadas; Persica est gens, cujus Satrapes Orsines erat*: & mox subjicit Alexandrum Cyri sepulcrum ibi aperuisse (quod in urbe Pasargadis fuisse Strabo, Plinius, Solinus, Arrianus, & tot alii affirmant:) ut dubitari non possit quin in Persida cum Pasargadis urbe cognominis etiam gens statuenda sit.

ἔχει δὲ Ταοκοὶ] *Tascorum* non alibi mentio fit; Salmasio igitur libens assentior, qui Ταοκοὺς pro Ταόκους in auctore aliquo male exarato Dionysium legisse arbitratur. In maritima enim Persidis ora, non longe à Pasargadis, *Taocene* regio, ubi *Taoce* urbs cum promont. cognomini, à Ptolemæo statuitur; & Taoces hujus meminit tum Arrianus, tum Strabo lib. 15, urbem regiam nominans; ubi enim in editis libris est ἐν τῇ παραλίᾳ κατὰ τὸν Ὦκλον λεγομένῳ, pro τὸν Ὦκλον Ταόκλῳ legendum esse equidem Casaubono & Salmasio assentior. Ut vero regio in qua urbs ea sita Ταοκλωὴ, ita & incolæ Τάοκοι dici poterant, ut vicinæ Mardienes incolæ Mardi vocati.

V. 1070. Ἄλλοι δ' οἳ ναίουσι] Aliarum Persicarum gentium, ut & fluviorum, nomina videre licet apud Ptolemæum, lib. 6. cap. 4; in quibus tamen nominandis plurimum variant auctores, cum ea loca parum cognita habuerint, utpote extra Romanum imperium sita, nec à Macedonibus diu retenta. Notare vero libet fluvium Persepolin, regiam Persarum urbem, alluentem, qui Ptolemæo *Rhogomanes* dicitur, à Strabone, Curtio, Diodoro, & plerisque aliis *Araxem* vocari, idque eodem sensu, ut Salmasius opinatur, Plin. exercit. p. 202.

V. 1073. Χωρὶς μὲν Κόρος ἐστὶ μέγας] Doctissimo Salmasio facile assentior, qui hunc versus hujus sensum esse statuit, quod ab una Persidis parte sit Corus fluvius, ab altera Choaspes; Corus scil. ab Orientali latere, Choaspes ab Occidentali, circa Susa; nam Susianam ipsam aliqui pro Persidis parte habent, sic Strabo lib. 15. χέρσον δέ τινα καὶ Σουσὶς μέρος γεγόνοτα τῆς Περσίδος, *Susiana Persidis quasi pars est*. Corus hic Straboni Κῦρος dicitur, (quamvis alius ab hoc Cyrus sit Mediæ fluvius) quem à Cyro rege sic nominatum esse, & Pasargadas præterfluere, affirmat. Ἔστι δὲ καὶ Κῦρος ποταμὸς διὰ τῆς κοίλης καλουμένης Περσίδος ῥέων περὶ Πασαργάδας, (ἐκ μετέβαλε τὸ ὄνομα ὁ βασιλεὺς) ἀντὶ Ἀγεσάτου

μεγανο-

μετωνομασθεὶς Κῦρος: *Est & Cyrus fluvius per Persidem, quam cavam vocant, juxta Pasargadas fluens, cujus nomen mutavit Cyrus rex, ut pro Agradato Cyrus vocaretur.* Κόρον à Dionysio hic vocatum *Cyrum* reddit ejus interpres Avienus, Strabonem imitatus: Priscianus vero *Corum*, uti & Mela, lib. 3. cap. 8, *Zethis per Carmanios, in Pasargadis Coros effluunt.* Parum quidem inter nomina hæc intercst: ad primitivam linguam magis respiciunt qui Κόρον, ad Græcum loquendi morem qui Κῦρον vocant; ipse enim rex qui Græcis Κῦρος, Hebræis כורש *Coresh* dicitur. Quod si Pasargadas præterfluat Corus hic seu Cyrus, Bagradam Ptolemæi esse oportet, quem ille Persidem à Carmania distcrminare affirmat; & *Bagradæ* quidem nomen ab *Agradato* (quo nomine fluvium hunc olim appellatum refert Strabo) non multum abludit. Eodem vero errore Κόρων fluvium (qui non alius certe est quam Κόρος Dionysii & Melæ) in Carmaniam transferre videtur Ptolemæus, & à Bagrada diversum facere, (nomina duo, quorum alterum vetus est, alterum novum, pro fluviis duobus sumens) quo Pasargadas populum procul ab urbe cognomini in Carmaniam ablegat. De Choaspe mox dicetur.

V. 1074. Ἕλκων Ἰνδὸν ὕδωρ, παρά τε ῥείων χθόνα Σούσων] Crasse hic à Dionysio erratur; Choaspen enim Indicum fluvium (cujus Curtius lib. 8. & Strabo lib. 15. meminerunt) cum cognomini fluvio Susa præterlabente confundit. Et ridicule Eustathius Choaspen ἕλκειν Ἰνδὸν ὕδωρ interpretatur, ὡς ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἀζόμενον ποταμοῦ, *tanquam ab Indo fluvio abscissum*, quo quid absurdius vel fingi potest? Indicus quidem Choaspes cum Cophete in Indum fluvium fertur, non ex eo prodit; at Choaspes hic tanto terrarum spatio dissitus nihil cum Indo, nec quicquam cum Indico Choaspe, præter nomen, commune habet: in Media enim, teste Plinio, oritur. Unde facilem medelam, à Salmasio acceptam, plagæ huic adhibere possemus, legendo Ἕλκων Μῆδον ὕδωρ, nisi ex interpretum omnium consensu ipsius auctoris, non scribarum erratum esse constaret. Choaspes hic Susa præterlabens eo præcipue nomine celebratur, quod solam ejus aquam reges Persici biberent. Hoc refert Herodotus, & ex eo Athenæus lib. 2, subjungens aquam decoctam, quoquo rex iter faceret, circumferri solitam: Ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὡς φησιν ὁ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεως πεῖν λέγεται, τοῦ παρὰ Σοῦσι ῥέοντος, τοῦτο δὲ μόνον πίνει ὁ βασιλεύς· *Persarum rex, ut libro primo refert Herodotus, aquam ex Choaspe, qui circa Susa fluit, bibere dicitur, & de hac sola bibit.* Idem refert Solinus cap. 41,

&

& Isidorus lib. 13. cap. 21; & Plutarchus, lib. de exilio, idem vulgo proditum fuisse indicat. Hinc Tibullus lib. 4.

—— *& regia lympha Choaspes.*

At nullius Choaspis in Susiana meminit Ptolemæus; & cum auctores modo citati, atque etiam Strabo lib. 15, Choaspen urbem Susa alluere affirment, idem de Eulæo ab aliis affirmatur. Sic Plinius lib. 6. cap. 27, *Amnis Eulæus ortus in Medis, medioque spatio cuniculo conditus, & rursus exortus, per Mesobatenen lapsus circuit arcem Susorum.* Et mox de Eulæo affirmat quod alii de Choaspe produnt, *Reges non ex alio bibunt, & ob id in longinqua portant.* Eadem etiam de Eulæo narrat Solinus cap. 36, quæ postea de Choaspe cap. 41. Nisi igitur Plinium aliis, Solinum vero sibi, contraria scribere putandum sit, Choaspem cum Eulæo eundem esse oportet; ut antiquis quibusdam Græcis Χοάσπης seu Χόασπις nominetur, posterioribus vero Græcis, & Latinis plerisque, Εὐλαῖος *Eulæus*, nomine à patrio vocabulo deducto, nam Hebraice אוּלַי *Ulai* dicitur, Dan. cap. 8. Quod si quis objiciat Plinium & Polycletum apud Strabonem Choaspen ab Eulæo distinguere, & à Plinio quidem, lib. 31. cap. 3, Choaspi Eulæum socium adjungi, *Parthorum*, inquit, *reges Choaspe & Eulæo tantum bibunt*, & ab eodem Plinio, lib. 6. c. 27, affirmari *Choaspem ex Media venientem in Tigrim influere*, cum Eulæus, ex Ptolemæi & aliorum sententia, in Persicum sinum se exoneret; at meminerit, non minus de Eulæo quam Choaspe hoc à veteribus quibusdam per errorem tradi; nec obstat quin qui in hoc errarint errare etiam potuerint Choaspem ab Eulæo distinguendo. Polycletus is, cujus modo meminimus, Choaspem, Eulæum, & Tigrim in lacum quendam confluere, deinde in mare exire affirmat: alii *fluvios Susa alluentes in unum Tigris fluvii alveum illabi* olim prodiderunt, teste Strabone, Ἄλλοι δέ φασι τοὺς διὰ Σούσων ποταμοὺς εἰς ἓν ῥεῦμα τὸ τοῦ Τίγρητος συμπίπτειν. ubi per fluvios Susa alluentes, Choaspem & Eulæum, tanquam diversos fluvios, intelligere videntur. Ipse vero Strabo Choaspem in Persicum mare deducit, ut Eulæum accuratiores plerique Geographi, affirmans eum εἰς τὴν παραλίαν τελεύτᾶν, *in maritimam oram desinere.* Restat igitur ut vel Choaspes sit ipse Eulæus (eadem enim de Eulæo quæ de Choaspe traduntur, Susa scil. præterlabi, & de eo solo Persarum reges bibere; utriusque ortum Plinius in Media statuit; utrumque alii in Tigrin, alii in mare Persicum exire affirmant) vel cum duplicem Eulæi fontem statuat Ptolemæus, in Media alterum, alterum in Susiana; ex horum altero Choaspem proprie dictum,

ex

ex altero Eulæum prodire censendum, eosque circa Susa confluere.

χθόνα Σούσων] Susa urbs, à qua regio circumjacens Susiana dicta est, una fuit è regiis Persicorum regum urbibus, & gazophylaciis celeberrimis, ubi reges vere agebant (ut æstate Ecbatanis, hyeme vero Babylone) teste Xenophonte Κύρ. παιδ. ob loci scil. amœnitatem. Susa enim à floriditate sic dicta vere scribit Eustathius, Τὰ δὲ Σοῦσα οὕτω καλοῦνται διὰ τὸ τῆ τύπτ. ἀνθεῖν, Σοῦσα γὰρ ἑρμηνείως τὰ κρίνα· *Susa sic vocantur à floriditate loci, lilia enim vernacula ipsorum lingua susa nominantur.* Nec dissimiliter Stephanus, lib. de urb. Susa vocata ait, ἀπὸ τῶν κρίνων, ἃ πολλὰ ἐν τῇ χώρᾳ πφύκε ἐκείνῃ, *à liliis, quorum multa in regione illa nascuntur.* Nec de hisce nominis rationibus dubitare licet, cum norimus שושן *Shushan*, quod Hebræis ipsissimum urbis nomen est, Esth. cap. 1, *lilium* illis significare. Vrbem hanc à Dario Hystaspis filio conditam refert Plinius, lib. 6. cap. 27: sed ea verba non aliter accipienda, quam quod à Dario aucta, & ædium regiarum magnificentia ornata fuerit, quod testatur Ælianus lib. 1. cap. 59. A Memnone quidem primo condita fuisse dicitur, unde Μεμνόνειον ἄστυ Herodoto lib. 5. vocatur, uti & regia βασίλεια Μεμνόνεια. Sed alium oportet hunc Memnonem fuisse ab eo cujus nomen tot in Ægypto monumenta servant, cujus meminit Dionysius vers. 250, quamvis fabulæ eos confundant. Nec constat an Memnon hic qui Susa condidisse fertur rex fuerit, an potius architectus: hoc potius innuit Cassiodorus lib. 7. Epist. 15, *Cyri regis domum, quam Memnon arte prodiga illigatis auro lapidibus fabricavit*, inter septem orbis miracula numerans. Fortasse tamen Memnonem illum decantatum alii Æthiopem, alii Susium faciunt; ob gentium ὁμωνυμίαν, quod nomen *Chus* Susianæ incolis (qui Græce Κίσσιοι, nomine à *Chus* deducto, ut Bocharto placet) cum Æthiopibus commune fuerit: vide in vers. 1015.

V. 1075. ἰδοὺς εὐωπὸν Ἀχάτην] Egregie delirat hic Eustathius, dum *Achaten*, quo nomine gemmam intelligi manifestum est, pro fluvii nomine hic accipit, ὅτι τὸν Ἀχάτην ποταμὸν ὅτι πλεύρας ἔχει τῷ Χοάσπῃ φησὶ, &c. *Achaten fluvium ad latus Choaspis esse dicit*, quasi dici posset fluvium *instar cylindri jacere*, aut fluvium *è rupe à fluvio devolvi*. Est quidem Achates Siciliæ fluvius, à quo lapidi nomen; sed hic non de fluvio, sed lapide fermo est, quem & in Persis nasci Plinius testatur, quorum pars Susiani quibusdam habentur, Strabone & Solino testibus. Lapidem illum describit Plinius, lib. 37. cap. 10, plura ejus genera recen-

sens,

sens, & Solinus cap. 11. his verbis, *Achaten lapidem Sicilia primum dedit in Achatis fluminis ripa repertum, non vilem cum ibi tantum reperiretur, quippe interscribentes eum venæ naturalibus sic notant formis ut, cum optimus est, varias præferat rerum imagines: talis est Indicus, reddens nunc nemorum, nunc animalium facies.* Eviluisse eum postquam pluribus locis repertus est, ex iisdem auctoribus constat: utque in Achatis Siciliæ fluvii ripis primum repertus est, ita in Choaspis ripis reperiri cylindracea forma, è petris à fluvio hybernis imbribus aucto devolutum, hic refert Dionysius. Ita cum variæ sint Achatis species, ut ex Plinio & Orpheo constat, coloribus suis distinctæ, fortasse hic est quem *Choaspiten*, eo capite in quo de Achate agitur, Plinius appellat, *Choaspites à flumine dicta est, viridis, fulgoris aurei.* Eum licet Achatis speciem esse non notet ibi Plinius, potest tamen illa Achatis species esse quam αἰγλήεντα μάεσγδον *fulgentem smaragdum*, referre ab Orpheo traditur, quasi qui *viridis* sit & *simul fulgidus.*

Πολλὰ μὲν ἔνθ' ἔστιν Ἀχάτεω χρώματ' ἰδέσθαι,
Ἐν δὲ οἱ ἄλλοις ὑρόωνυάλωπον ἔασιν,
Σάρδια θ' αἱματόεντα, καὶ αἰγλήεντα μάεσγδον.

Epitheto quidem εὔωπον, quod à Dionysio hic additur, innuitur non de vulgari Achate hic agi, qui rubentibus & albis venis distinguitur, sed de nobiliore aliqua specie, quarum una est illa cujus tertio loco meminit Orpheus, quam viridi colore esse Smaragdi instar, sed fulgore simul conjuncto, indicat; quod cum Choaspitæ descriptione à Plinio tradita optime convenit.

V. 1078. λιαρὸῖο γηθόσυνοι ἐξ ἀνέμοιο] Vocem γηθόσυνος notat Eustathius ab hominibus inde lætitia affectis ad fructus ipsos translatam esse; sic *læta seges* Virgilio dicitur Georg. lib. 1. Vox λιαρὸς, qua utitur etiam Homerus, Odyss. ε' & η', per Aphæresin facta videtur à χλιαρὸς *tepidus*. Notatur vero frigidis ventorum flatibus fructuum maturitatem ibi nunquam impediri; non vero perpetuum ibi esse teporem, & quasi vernam temperiem: quamvis enim cæteris anni partibus summa ibi temperies sit, unde adeo florida est regio, æstate tamen media immodicum ibi calorem esse testatur Strabo (unde reges inde Ecbatana tunc migrabant;) sed calor ille fructibus maturandis non obest, ut venti frigidi, sed potius prodest.

V. 1079. ἐπίπνοιοι] vide in vers. 758.

V. 1081. πίζα] Ultima Asiæ ora Orientem versus, quæ infimo

simo loco respectu horizontis Græciæ deprimitur. vide in vers. 931.

V. 1082. παρὰ χεῦμα τὸ Περσικὸν ὠκεανοῦ Καρμανοὶ ναίουσιν] Indicat Carmanos juxta fauces Persici sinus habitare. Manifestus quidem in faucibus ejusmodi fluxus esse solet, quo aqua ex Oceano in sinum illabitur, vide in v. ... ideo χεῦμα τὸ Περσικὸν ὠκεανοῦ fluentum notat quod ex Oceano per fauces in Persicum sinum immittitur. A faucibus his & Persici sinus ora, juxta quam Persidi ipsi Carmania contermina est, vers. 1084, Carmaniam ad Solis Ortum exporrigi indicat, ita ut pars ejus Occidentalis Persicum sinum attingat, Orientalis vero secundum Oceani oram inde exporrigatur.

V. 1085. Οἱ μὲν ὑπερθάλλοι] Ita Carmaniam in duas partes dividit Ptolemæus: quarum alteram absolute Carmaniam vocat, à Carmana metropoli sic dictam, quæ maxima ex parte maritima est, eamque lib. 6. cap. 8. describit; alteram Carmaniam desertam vocat, quam cap. 6. describit, eaque tota mediterranea est, à Carmania proprie dicta versus Parthiam exporrecta. Prioris Carmaniæ felicitatem deprædicat Strabo lib. 15. πάμφορον, καὶ μεγαλόδενδρον, πλὴν ἐλαίας, καὶ ποταμοῖς κατάρρυτον, *omnium rerum feracem, & magnarum arborum altricem, præter oleam, & fluminibus irriguam* esse affirmans.

V. 1086. Γεδρωσῶν ἔλκεται αἶα] Gedrosia, inter Carmaniam & Indiam interjecta, Arianæ late sumptæ pars Straboni habetur; cui & Dionysium consentire manifestum, dum Arianos Ἐρυθραίους vocat, vers. 714, quasi *ad Rubrum mare pertingentes*; & Aribas seu Arbias pro Arianorum parte habet vers. 1096, quum Arbitas inter Gedrosiæ populos Ptolemæus & alii recenseant. Diodoro regio hæc Κεδρωσία vocatur. Arrianus cætera sterilem, sed nardi & myrrhæ feracem esse refert; quod & confirmat Strabo lib. 15.

V. 1087. ὠκεανοῦ μεγακήτεϊ] Epitheti vim non plene exprimit Hen. Stephanus, dum *Oceano vasto* reddit, quum *Oceano vastos cetos alenti* reddi deberet: Rubrum enim mare intelligitur, ubi immania cete esse Auctor antea indicarat, vers. 597, idque epitheto hoc innuitur. Μεγακήτης quidem Homero, Il. λ', pro *magno instar ceti* ponitur: unde Suidas, μεγακήτης, ὁ μέγας: sed sensus is huic loco non convenit; quis enim Oceanum *magnum instar ceti* dici toleraret?

V. 1088. Ἰνδὸν παρ' ποταμὸν] *Indum* fluvium, Indiæ & Arianæ terminum habitum teste Eratosthene apud Strabonem lib. 15., à quo *India* ipsa nomen sortita est, ab accolis *Sandum*

appellari refert Plinius lib. 6. cap. 20; ubi *Sinthum* pro *Sando* scribendum censet Salmasius, Arriani auctoritate motus, cui Σίνθ@ vocatur, & codicum quorundam in quibus *Sindus* scribitur: huc accedit quod unus ex Indi ostiis *Sinthus* Ptolemæo nominatur. Indum fluviorum omnium post Gangem maximum esse, & his proximos Nilum & Istrum, ex quadam Crateri Epistola refert Strabo lib. 11. Consulatur de eo Plinius loco citato.

νότιοι Σκύθαι] Quos *Australes Scythas* hic vocat Dionysius, eos *Indo-Scythas*, quasi Scythas Indi accolas, aut quasi Indicos Scythas, Ptolemæus appellat. Ii proculdubio è Boreali Scythia evagati (ut Scythicis gentibus mos, vide in vers. ...) regionem hanc occuparunt; uti hodie *Mogores*, origine Scythæ seu Tartari, magnam Indiæ partem tenent.

V. 1091. ἀπὸ Καυκάσου] Ita Plinius Indum è jugo Caucasi montis effundi affirmat: sed ψευδώνυμον esse Caucasum illum Indicum vulgo dictum (quanquam Ptolemæus Caucasios montes proprie dictos ibi statuat) supra in vers. 714 notatum. Errorem illum agnovit Strabo; cum vulgo tamen loquutus lib. 15. affirmat omnes Indiæ fluvios (memorabiles scil.) ἀπὸ τοῦ Καυκάσου τὴν ἀρχὴν ἔχειν, *à Caucaso oriri*: & Arrianus Indum oriri refert ἀπὸ τοῦ Παροπαμίσου, ἢ Καυκάσου, è Paropamiso, scil. parte ea qua Indiam contingit, ubi Caucasus à Græcis vulgo vocatus est.

V. 1092. Διαὶ δὲ οἱ στόματ' ἐσὶ] Cum Auctore nostro consentiunt Strabo, Mela, & Arrianus, hist. lib. 5 & 6, duo tantum Indi ostia nominantes: Ptolemæus tamen septem ejus ostia numerat, quæ singula nominatim percensetj cui & auctor Peripli consentit, unde eum ab Arriano diversum esse colligit Salmasius. Verisimile est quidem pluribus ostiis se exonerare, (plura enim in Tabulis recentiorum pinguntur) Dionysium vero & reliquos qui duo tantum recensent, solum præcipua aut extima duo nominare, quæ in duos diversos sinus exeunt, cætera vero ab his divisa reticere, cum omnia (præter unum quod maxime Orientale est in proprium sinum exiens) in Canthi sinum confluant. Ostia quidem extima & maxime distantia eos intelligere constat qui duo tantum nominant, cum mille stadiis ea distare ex Aristobulo tradat Strabo, quibus octingenta Nearchum addere affirmat: nec veridissimile est eos æstuaria duo, seu sinus in quos omnia ostia exeunt, ostiorum nomine intelligere.

V. 1093. Παταλήνῃ] Insula hæc inter Indi ostia concluſa, ubi

ubi jam regni Cambaiæ pars præcipua, ab urbe quæ Patala vocata nomen accepit. Straboni Παττάλη vocatur geminato τ, uti & urbs ipsa Πάτταλα, Ἐν δὲ τῇ Παττάλῃ πόλις ἐστὶν ἀξιόλογος καὶ τὰ Πάτταλα, ἀφ' ἧς καὶ ἡ νῆσος καλεῖται: *In Pattalene vero urbs est memorabilis Pattala, à qua insula nominatur.* Insulam eam *Delta* nominat Arrianus, uti & Onesicritus apud Strabonem, à similitudine Ægyptii *Delta* inter Nili ostia inclusi: & illi quidem, uti & alii plerique è veteribus Græcis, totum terræ spatium inter extima Indi ostia, seu sinus duos modo memoratos, comprehensum, Patalenes nomine intelligere videntur. Ab illis vero dissentiunt Ptolemæus & Plinius. Plinius enim duas insulas inter Indi ostia constituens, minorem *Patalen*, majorem vero *Prasianen* nominat: Ptolemæus circa primam ostiorum divisionem *Patalenen* insulam, & in ea *Patala* urbem, statuit; inferius vero ad Oceanum *Syrastrenen.*

V. 1094. Κεῖνός τοι] Indum fluvium limitem constituit Arianæ gentes ab Indicis disterminantem: ut Ariana in plures gentes divisa ab Occidentali ejus ripa sit; vide vers. 1095; India vero ab Orientali, vide vers. 1107. Ita Indum Indiæ & Arianæ terminum constituit Eratosthenes apud Strabonem, lib. 15, Arianam terminans, Ἐκ μὲν τῆς πρὸς ἕω τοῦ Ἰνδοῦ, πρὸς νότον δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τοῦ Παροπαμισοῦ· *Ad Orientem Indo, ad Meridiem mari magno, ad Septentrionem Paropamisso:* ex Eratosthene vero non modo Dionysium, verum & Arrianum, ipsumq; Strabonem, in India describenda pleraque sumpsisse, notat Casaubonus; quod de se quidem fatetur Strabo.

V. 1096. Ὠρίτας τ', Ἀρείδας π] Arianæ gentes hic enumerare aggreditur, quam quidem (ex Strabonis & aliorum sententia) Ariam strictius sumptam, Paropamisadûm regionem, Drangianam, Arachosiam, & Gedrosiam complecti supra notavimus. Particularem earum regionum situm sic describit Strabo ex Eratosthene; ut primi post Indum occurrant parte Septentrionali Paropamisadæ, & post hos ad Meridiem Arachoti, & tandem Gedrosii; post eos vero omnes ad Occidentem siti sint Arii & Drangæ: τοῖς Παροπαμισάδαις παράκειται πρὸς τὴν ἑσπέραν Ἄριοι, τοῖς δ' Ἀραχωτοῖς Δράγγαι καὶ τοῖς Γεδρωσίοις· *Paropamisadis ad Occasum adjacent Arii, Arachotis vero & Gedrosiis Drangæ.* Horum proculdubio sententiam amplectitur Dionysius, quamvis non integras regiones, sed quasdam earum gentes, nominet: 1° *Oritas*, in Carmaniæ & Gedrosiæ confinio sitos, ab *Ora* urbe sic vocatos, quam Carmaniæ accenset Ptolemæus; 2° *Aribas*, Gedrosiæ gentem, qui Straboni Ἄρβιες, Pli-

nio *Arbii*, Ἀρβίοι Arriano, quibusdam *Arbitæ* vocantur, *Arbis* fluvii (quem & Ἄραβιν aliqui vocant) accolas, eoque ab Oritis divisos; 3° *Arachotos*; 4° *Satraïdas* (quo nomine *Arii* stricte sumpti, aut eorum pars, intelligi videntur;) 5° *Paropamisadas*, de quibus mox dicetur.

λινοχλαίνους τ' Ἀραχώτας] *Arachotas*, quos aliqui *Arachotos* & *Arachosios* vocant (uti & eorum regio aliis *Arachosia*, aliis *Arachotis* dicitur) λινοχλαίνους adjecto epitheto hic vocat Auctor, innuens eos *lineis vestibus indui solitos*. Sic Indos quosdam *lineis peplis vestiri* refert Solinus cap. 55; & *centum legatos duarum gentium, quæ Arachosiis tributariæ fuerunt, lineis vestibus auro intextis indutos fuisse*, refert Curtius lib. 9. Quale fuerit hoc linum vide in vers. 1116.

V. 1097. Σατραΐδας θ'] Nusquam alias (quod sciam) *Satraïdarum* mentio est, sed *Sotira* Ariæ urbs à Ptolemæo & Stephano nominatur: cujus nomen nisi in *Sotra* Dionysius aut alii contraxerint, ut urbis illius & regionis vicinæ incolis Σατραΐδων nomen inde imponatur (pro quo corrupte Σαταΐδας per α hic legitur) sicut Paropamisadæ vocati sunt vicina gens quæ regionem Paropamiso subjectam tenuit, non habeo unde me hic expediam, aut in qua Arianæ parte Satraïdas hosce inveniam.

ὅσσοι τε παρὰ πυχὶ Παροπανισσῷ] *Paropamisadas* hic ἀμφοτέρους, regionem tenentes quam Ptolemæus *Paropanisum* vocat, monti cui subjecta est cognominem faciens; quam & ipse Παροπανισὸν vocat, uti & hic Dionysius per syncopen Παροπανισὸν, plerique vero auctores Παροπαμισὸν. De *Paropamisi* montis nomine arrideret mihi quod ab Henrico Jacobio, philologo apud Mertonenses nostros πολυγλαπάτῳ, affertur, cui Paropamisus dictus videtur quasi פאר במשא *Peer bemassa*, hoc est, *altitudine insignis* aut *glorioſus*, si probabile videretur gentes Indicas, aut Indiæ confines, linguis Hebraicæ cognatis usas fuisse; sed hoc mihi non facile persuaserit.

V. 1099. Οὐχέτι γαιετάοντας ἐπήρατον] Quam sterilis sit Gedrosia, Arianæ pars, indicio est, quod Alexandri exercitus ex Indiæ revertens tot difficultatibus ibi conflictatus fuerit, ex aquæ & victus penuria; quas multis exponunt Arrianus & Strabo lib. 15.

V. 1100. Ψάμμῳ πτληθῆναι] Ita Strabo de Alexandri itinere, Περὶ δὲ τὴν ὁδοιπορίαν, χαλεπὸν ὕδωρ καὶ τὸ χοῦμα, καὶ τὸ βάθος τῆς ψάμμου, *Præter regionis penuriam, molestus fuit & æstus, & arenæ profunditas*: ut præ arenis & aquæ penuria

Ly-

Libyæ desertis regio hæc non dissimilis fuisse videatur.

βωμοὶ δασεῖαι] *Virgultis densam*, aut *sentibus hirtam seu asperam*: Βάτος, δασεῖα ὕλη, ἡ κατάκεντος καὶ πύμυτος τόπος, Suidas. Virgultorum quorundam, uti & spinarum, ibi nascentiū meminerunt Strabo & Plinius lib. 12; quorum illa gustata Alexandri jumentis lethalia fuerunt, spinæ vero oculos contactu excæcarunt.

V. 1101. κέλευθοι] Κέλευθος hic Metaphorica dictio est, *modum* aut *rationem* significans; quo sensu *via* quandoque Latine usurpatur. vide in vers. 884.

V. 1102. ἀκήρατον] Vide in vers. 945.

V. 1103. ἐμφερὲς κοραλλίοις] *Corallium*, quod Græcis recentioribus κοράλλιον, antiquioribus vero κόραλλον, (sic enim non à poetis modo, verum etiam à Theophrasto nominatur, ut notat Salmasius) passim in Ariana nasci affirmat, in Mari Rubro scil. illam alluente. Sic Plinius, lib. 32. cap. 2, de Corallio agens, *Gignitur quidem & in Rubro Mari.* Neque alibi quam in mari nasci constat: Κοράλλιον, λίθος θαλάσσιος, *Corallium lapis marinus*, Hesych. Atque hinc κόραλλον vocatur, uti innuit Plinius his verbis, *Acri ferramento præcidutur; hac de causa curalium vocitatum interpretantur*: scil. ἀπὸ τῆς κορῆς ἐν ἁλὶ, *quod in mari resecetur*, ut ibi notat Dalechampius. Rejiciendum igitur fabulosum ejus etymon quod affert Eustathius, ἀπὸ τῆς κόρας, à Gorgone *puella*, cujus sanguinem in corallium concreviisse poetæ fabulantur. Fateor interim Gorgoniam quibusdam vocari; hoc enim refert Plinius lib. 37. cap. 10, & ipse nominis rationem ibi reddit, *Gorgonia nihil aliud est quam Curalium, nominis causa quod in duritiem lapidis mutatur.* Nimirum quod cum molle in mari esset, & fruticis forma ibi crescret, (ut testatur ipse Plinius, lib. 32. cap. 2.) inde exemptum mox lapidescat, (uti res à Gorgone visas aut tactas in lapides transformari poetæ fabulati sunt:) quod testantur tum alii, tum Ovidius,

Sic & curalium quo primum contigit aura
Tempore durescit, mollis fuit herba sub undis.

Consulantur de eo Orpheus περὶ λίθων, & Plinius locis modo citatis.

V. 1104. φλέβες ἀδῖνες] Metaphora elegans, qua gemmarum origo (de qua vide in vers. 781) partui animalium comparatur; quasi in venis petrarum, tanquam in utero, foveantur.

V. 1105. Σαπφείρου κυανῆς τε] *Sapphirum* (cujus nomen purum putum Hebraicum est, nam in sacro codice ספיר *Sappir* vocatur, Exod. 28. 18, & Cant. 5. 15) *auream* simul & *cæru-*

leam vocat, quod utrumque colorem referat, ut vere hic Eustathius, si de una tantum Sapphiri specie hoc intelligatur. Sapphirus enim quædam aureis punctis sparsa est, quæ inde χρυσογὶς ab Epiphanio vocatur. Testatur & hoc Plinius, lib. 37. cap. 9, *Sapphirus & aureis punctis collucet: cæruleæ & sapphiri, raroque cum purpura.* Ubi innuitur sapphiros alias totas cæruleas esse, aut cum purpuræ mistura, (& cyaneas quidem illas mares haberi notat idem Plinius) alias cum punctis aureis interlucentibus. Species eas diversas confundere videtur Isidorus, lib. 16. cap. 9, *Sapphirus cæruleus est cum purpura, habens pulveres aureos sparsos.*

Voce πλάκα, quæ *crustam* quandoque significat, durities Sapphiri innui videtur; ut notetur Sapphiros in petris, tanquam crustas duriores, mollioribus lapidibus adhærere cere.

V. 1107. Πρὸς ἑῷας] Ab Orientali scil. Indi fluvii ripa (vide in vers. 1094.) quem Indiæ terminum Occidentalem statuit Dionysius Eratosthenem sequutus; quamvis aliqui Indiam ad Arbin fluvium protendant, Arianam Indiæ adjicientes, ut ex Plinio & aliis constat.

V. 1108. Πασάων πυρήτη] Quo respectu Indiam terrarum omnium ultimam vocet mox sese explicat vers. 1110, ubi ad Ortum ultimam esse indicat. Ultima quidem ad Meridiem etiam Asiæ regio est, sed Æthiopia ulterius ad Meridiem protenditur: & dum ad Oceani litora Indiam positam affirmat, non modo Rubrum Oceanum (quo ad Meridiem alluitur) verum & Eoum intelligit, cujus pars Gangeticus sinus, à quo reliquum Eoum mare recta produci, donec Scythico Oceano conjungatur, Dionysium (cui ignota India extra Gangem) censuisse consentaneum est. His positis, congruum est ut pro ultima ad Ortum continentis parte Indiam haberet, vide vers. 1162 & 1163; Chrysen autem, quam ad Ortum ultimam statuit vers. 590, pro insula accepit mari Eoo undique circundata. *Indiam & Eoo appositam pelago, & eo quod Meridiem spectat*, refert Mela lib. 3. cap. 7; cui & Solinus consentit cap. 55: sic Indiam πελάζειν πρός τε τὴν ἑῴαν θάλατταν καὶ τὴν νοτίαν affirmat Strabo lib. 2.

V. 1111. ὑπὸ χρόα πυρσέουσι] Tmesis, pro χρόα ὑποπυρσέουσι: χρόα vero accusandi casus est per Synecdochen, vel Ellipsin præpositionis κατά. Πυρσὸς quidem apud Auctorem pro *nigro* ponitur, vide in vers. 586: ὑποπυρσῆν vero significat *subnigrum* seu *subfuscum esse*, præpositione ὑπὸ simplicis significationem minuente, ut in ὑπόλευκος, ὑπέρυθρος, & similibus. Indi enim

plerique

plerique fusci sunt, sed non prorsus atri ut Æthiopes: *Tinguntur sole infecti quidem, non tamen Æthiopum modo exusti*, Plin. lib. 6. cap. 19. Meridionales quidem Indos colore Æthiopes referre, aspectu tamen & capillis (qui Indis crispi non sunt) ab iis differre, Boreales vero Ægyptiis similes esse, testatur Eratosthenes apud Strabonem, lib. 15.

V. 1112. Θεσπέσιον λιπόωντες] Vel *pingui & nitido corporis habitu* eos fuisse his verbis innuit, (quem hominibus decorem conciliare veteres plerique censuerunt, unde θεσπέσιον hic additur, quasi talis corporis habitus diis ipsis similes redderet;) vel *unguentis delibutos*, quibus capillos perfundi solitos mox indicat, dum ipsos *pinguissimos* vocat.

ἠεροειδέας δ' ὑακίνθῳ] *Nigras* scil.: quamvis enim hyacinthus revera cæruleo sit colore, capillis tamen colorem illum natura nullibi gentium tribuit; poetæ vero *cæruleum* cum *nigro* confundunt, ut in vers. 586 notatum; & hyacinthi quidem, uti & violæ, colorem nigrum vocat Theocritus Idyl. 10.

Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστί, καὶ ἀγεράτα ὑάκινθος.

Plinius quidem cæruleos capillos Agathyrsis tribuit, sed supponit colorem illum *Agathyrsis*, quos *pictos* vocat Virgilius, pictura conciliatum. Quod si cui placeat de tinctura cærulea hæc etiam accipere, non repugno, cum Indos cæruleo capillos inficere prodat Solinus cap. 55. *Indis omnibus longa & promissa cæsaries, non sine fuco cærulei & crocei coloris.*

V. 1113. κρήτεσσιν] Pro κρασὶν (Gen. à κρὰς *caput*) per Paragogen poet. syllabæ σιν, quæ ubi accidit vocibus 5ae Declinationis in ης terminatis, ο in ε mutatur, ut πίστης πίστεσσι.

V. 1114. μεταλλεύσι] Vox hæc, ἀπὸ τῆς μετάλλου deducta, proprio sensu hic usurpatur, quæ Metaphorice sæpe usurpatur de *curiosa rei cujusvis scrutatione*, sicut metallici latentia in terræ visceribus metalla rimantur. Auro quidem & argento Indiam abundare & hodie constat, & veteribus compertum fuit: unde Χρυσοῦ καὶ Ἀργυροῦ χώραν Ptolemæus in ea constituit; & Plinius, lib. 6. cap. 20, Indos quosdam *late auri & argenti metalla fodere* affirmat. Segniores tamen fuisse Indos in iis eruendis, utpote rei metallicæ imperitos, prodit Onesicritus apud Strabonem, lib. 15. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ μεταλλείας καὶ γωνείας ἀπείρως ἔχοντες, οὐδ' ἂν ὑπορύττειν ἴασιν, ἀλλ' ἁπλούστερον μεταχειριζόμενοι τὸ πρᾶγμα. Μέταλλα vocata videntur quia μετ' ἄλλων, *alia cum aliis*, in eadem fodina reperiri soleant, quod quidem metallicis compertum; vel quod μετὰ ἄλλα, *alia post alia*, inveniantur, quod Plinio placet,

cet, lib. 33. cap. 6. *Vbicunque* (inquit) *una inventa vena est, non procul invenitur alia: hoc quidem in omni fere materia* (metallica scil.) *unde μέταλλα Græci videntur dixisse.*

V. 1116. Οἱ δ' ἴσασι ὑφάσιν λινεργέας] Hoc de telis è lino vero confectis intelligi potest, si verum sit, linum & milium in India seri dum imbres æstivi, qui ibi anniversarii, cadunt, quod refert Eratosthenes apud Strabonem lib. 15; & Indos quosdam lineis vestibus uti, ut in vers. 1096. è Solini cap. 55. notatum: quas quidem ab iis quæ ex arborum lana fiunt distinguit Mela lib. 3. cap. 7. Præcipue vero de telis intelligendum videtur è gossypio aut tomento ex quibusdam arborum malis in India nascentium, quod alii *lanam*, alii *linum* nominant: linum quidem vocat Plinius lib. 19. cap. 1; nec certo constat aliud illis linum fuisse. Nearchus apud Strabonem, lib. 15, arboribus quibusdam Indicis tomentum innasci refert, ἐκ τούτου δὲ τοῦ ξύλου ὑφαίνεσθαι σινδόνας, *ex hoc sindonas subtili stamine texi.* Sic Arrianus ex eodem Nearcho, Ἐσθῆτα δὲ χρῶνται λινῆν οἱ Ἰνδοὶ, λίνα τὰ ἀπὸ τῶν δενδρέων. Nec dissimiliter Plinius, lib. 12. cap. 11, *Indos suæ arbores vestiunt.* Et hic quidem frutices gossypium ferentes, ex quo Indi hodie lintea conficiunt, eo capite arbores gossampinas vocat, sed in India nasci non indicat: at è malis in arboribus genitis Indos lina carpere refert loco supra citato, & gossypii fructus malis cotoneis confert lib. 12. cap. 10. Eæ quidem præcipuæ linigeræ, seu lanigeræ, arbores fuisse videntur: alias tamen præter has lanigeras vel linigeras arbores olim fuisse, quarum veteres meminerunt, non eo inficias, (omnia enim quæ de arboribus lanigeris olim tradita gossypio vix conveniunt) uti & hodie tales reperiuntur; nuci enim Indicæ filamenta quædam innasci dicuntur velis conficiendis idonea.

οἱ δ' ἐλεφάντων] Ἐλέφας, *elephas*, sic dictus videtur ab אלף, *alluph*, *bos*; ut iidem antiquissimis Latinis *Lucæ boves* vocati, quasi *Lucanici boves*, quod in Lucania (in bello Tarentino cum Pyrrho rege gesto) eos primum conspexissent, neque aliud animal notum iis similius, quam bovem, haberent.

V. 1117. Ἀργυφέας ὀδόντας] Vox ἀργύφεος ab ἀργὸς *albus* deducitur, unde & ἄργιλος *argilla*, & ἄργυρος *argentum*; quippe quæ colore candicant. Qui vero hic *elephantum dentes* vocantur (*quod solum ebur est*, ut habet Plinius) quibusdam *cornua* dicuntur, ut hic notat Eustathius, & Plinius lib. 8. cap. 3. *Iuba cornua appellat; Herodotus tanto antiquior, & consuetudo, melius dentes.* Jubæ consentit Varro *cornua* appellans; eamque sententiam

tentiam propugnat Pausanias in Eliacis; contrariam vero Philostratus, quam & nos cum Plinio alteri præferendam censemus: quamvis enim usum cornuum præstent, cum arma elephanti sint, ut cornua cornutis animalibus, manducationi vero non inserviant; tamen si situm & ipsam eorum substantiam spectes, pro peculiari dentium genere haberi possunt. Tales enim sunt quales dentes ii quibus ex ore exertis aper armatur, quos quis unquam cornua vocare ausus est, quamvis arma sint, non manducandi instrumenta?

V. 1118. ἰχνεύουσιν] Metaphorica dictio, ab animalibus ducta quæ à venatoribus *per vestigia indagantur*; quo quidem Metaphorico sensu *investigare* apud Latinos frequenter usurpatur.

ὄπι παρρολῆσιν ἀναύρων] *in eminentibus torrentium ripis*, vide in vers. 1013. Ἄναυρος pro *torrente* hic ponitur, ut Apollonio Arg. lib. 1, quasi *qui nullas auras expiret*, quod fluviis quibusdam peculiare esse creditur. De Nilo hoc prodit Plinius lib. 5. cap. 9, & cunctis Libyæ fluviis commune esse censet Brodæus, cap. 30, 1. Atque Anauros Thessaliæ fluvius sic vocatus creditur, quod nullas emittat auras. De eo Lucanus lib. 6.

Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aera, nec tenues ventos expirat Anaurus.

V. 1119. βηρύλλῳ] Vide in vers. 1012, ubi beryllum describit Auctor tanquam in Babylonia nascentem: at ibi certe rarius, hic frequentius, si Plinio fides, qui beryllos in India originem habere, & raro alibi reperiri affirmat, lib. 37. cap. 5. De Adamante etiam dictum in vers. 318. Indicum primo loco memorat Plinius.

V. 1120. ἢ χλωρὸς διαυγάζεται ἴασπιν] Iaspidis περσίτης & ὑδατίτης antea meminerat, vers. 724 & 782: jam *viridis* mentionem facit, quam & pellucidam esse indicat: ita Plinius, *Viret & sæpe transluet Iaspis.* Et viridem quidem Indiæ propriam cum auctore nostro facit Plinius, lib. 37. cap. 8, ubi de Iaspide agens, *Plurimæ*, inquit, *eam ferunt gentes, Smaragdo similem Indi.*

V. 1121. γλαυκίζοντα λίθον καθαρεῖο τοπάζου] *Topazius* lapis, (Græcis etiam plerisq; τοπάζιος & τοπάζιον, Auctori vero nostro, uti & Orpheo, τόπαζος) sic dictus creditur *à Topazo Arabici sinus insula, ubi repertus est*, ut habet Plinius, quod & innuit Strabo lib. 16; aut Indiæ urbe aut insula, ut ab Epiphanio & Stephano proditum. Ipsam vero insulam sic vocatam refert Plinius, lib. 37. cap. 8, ex Jubæ sententia, *quod solicite à nautis*

quæra-

quæratur, cum topax in Troglodytarum lingua significationem habeat quærendi. Sed Græcis (quibus τοπάζειν est conjectura aliquid indagare) potius quam Troglodytis significationem hanc habere censet Salmasius, Not. in Solin. pag. 1083, cui & ego assentior. Idem vero insulam illam, quam Τόπαζον vocant Græci, in sacris *Pax* & *Vphax* vocari existimat, uti & Πάζιον quibusdam Græcis; quo nomine etiam gemmam ipsam ab Hesychio vocari notat: Πάζιον, τὸ καὶ τοπάζιον, λίθος πολύτιμος. Hinc כתם פז, aut אופז כתם, *Topazium lapidem* significare opinatur, quasi *gemmam ex Pax aut Vphax*, ut כתם *kethem* sit *gemma*, *Pax* vero seu *Vphax* proprium loci nomen, quod ad linguæ suæ formam Græci in Τόπαζον & Τοπάζιον mutarunt, quasi à verbo τοπάζω deductum. De hoc docti judicent. Interim quod ad colorem Topazii spectat, is vitro ab auctoribus comparatur, qui quidem glaucescit, ut γλαυκιόωντα τόπαζον hic vocat Dionysius; Orpheus enim ὑαλοειδέας τοπάζους vocat, & Diodorus vitro similem esse affirmat; sed ut aureum quiddam simul refulgeat: Τοπάζιόν ἐστι λίθος διαφαινόμενος, ὑπόπυρρος, ὑάλῳ παραπλήσιος, καὶ θαυμαστὴν ἔγχυσιν πορφυρᾶν ὑποδιδούς. Colorem ejus ad viride vergere ex Plinio & aliis constat; sed peculiaris quædam viriditas intelligenda, qualis est vitri, ut Servius in illud Virgilii —— *hyali saturo fucata colore*, *hyali colorem vitreum & viridem* interpretatur: & Topazium aureum simul fulgorem habere (quod refert Diodorus) à Strabone confirmatur.

V. 1122. Καὶ γλυκερὸν ἀμέθυσον] *Amethystos* Græci sic vocarunt ab *α priv.* & μεθύσκω *inebrio*, quod amuleti vim habere ad ebrietatem prohibendam crederent; quod Magicæ vanitatis esse censet Plinius, lib. 37. cap. 9, *Magorum vanitas resistere ebrietati eas promittit, & inde appellatas.* Colorem ejus indicat Dionysius, quod sit ὑπερέμπορφυρέουσα, per *Tmesin*, pro ἐμπερὲς ὑπερπορφυρέουσα, *leniter*, seu *leviter*, *purpurascens*, vide in vers. 1111. Violæ colorem ejus confert Plinius tam loco citato, quam lib. 37. cap. 7, ubi affirmat *optimos esse carbunculos amethystizontas, hoc est, quorum extremus igniculus in amethysti violam exeat*; uti & lib. 21. cap. 8. *Purpureum esse* etiam affirmat Isidorus lib. 16. cap. 19, *permixto violaceo colore & quasi rosæ nitore*; qui & *Amethystum Indicum inter gemmas purpureas principatum obtinere* statuit: quod quidem ex Plinio habet, lib. 37. cap. 9: & is quidem *aspectu leniter blandum esse* ibidem affirmat, *neque oculos instar carbunculi vibrantem*; quæ plane congruunt cum his Dionysii verbis, cum γλυκερὸν καὶ ἠέμα πορφυρέουσαν vocat.

V. 1123. Παντοῖον] Pluribus celebratur Indiæ fertilitas

&

& omnimoda felicitas ab Eratosthene & aliis apud Strabonem, lib. 15.

V. 1124. Ἀινάοις ποταμοῖσι] Ita Strabo, Ἅπασα δ' ἐξ ἡμέρης ποταμοῖς ἢ Ἰνδική. Ex fluviis his *clarissimi Ganges*, & *Indus undeviginti recipiens amnes*, teste Plinio lib. 6. cap. 20; ex quibus præcipui, ex Melæ sententia, Cophes, Acesines, Hydaspes, infra memorati. *Hypasin* etiam *nobilissimum fluvium* vocat Solinus.

V. 1125. λειμῶνες ἀεὶ κομόωσι φυτήλοις] Ne hyeme decidua sint plantarum folia efficit regionis calor; ne æstate exaresçant, flumina quibus prata rigantur. Indiam itaque δίκαρπον καὶ δίφορον esse, *bis* scil. *in anno fructus ferre*, affirmant Megasthenes & Eratosthenes apud Strabonem, & ἄφορον μηδέποτε τὴν γῆν εἶναι, *terram nunquam fructuum expertem esse*. Ac milii quidem inter cæteras fruges sati meminit Eratosthenes, ut supra notatum in vers. 1116. æstate seri linum, milium, oryzam; hyeme alias quasdam Cereales fruges, affirmans.

V. 1127. Ἐρυθραίῃ καλάμοιο] Quem *calamum* aut *arundinem* hic intelligat Dionysius vix satis constat. Eustathius de *calamo aromatico* hæc accipit, Ἐρυθραίῃ καλάμῃ, τῷ ἀρωματικῷ δηλαδή: eum vero Ἐρυθρὸν dictum censet non *à colore*, sed quod juxta *Erythræum* seu *Rubrum mare* crescat, quod à Dionysio ad Indiam usque producitur, ut ex vers. 1133, & aliis locis constat. Dalechampius etiam, in Plin. lib. 12. cap. 22, calamum aromaticum hic intelligi vult; sed ἐρυθρὸν non à natali loco, sed à colore russescente, dictum censet: quæ & Prisciani sententia est, qui locum hunc sic vertit,

Et pretio rubræ persloret arundinis illa.

Sed his objicit Salmasius, not. in Solin. pag. 1053, ἐρυθρὸν pro *rubro* positum nusquam reperiri; præterea κάλαμον hic inter res edules, cum milio scil., recenseri: nec verisimile est Dionysium, cum ὕλας, *sylvas*, vocet, de pumila planta loqui, qualis est calamus odoratus, qui inter arundines minutas numeratur, ut è Lexico medico notat Salmasius, κάλαμος ἀρωματικὸς λεπτῷ δένδρει ἐοικώς. Probabilis igitur est docti illius viri opinio, qui existimat loqui hic Dionysium de calamo illo Indico qui in proceritatem non modicam surgebat, & cujus radices edules erant Indis propter eximiam & melleam dulcedinem. Arundinem scil. saccharinam hodie dictam intelligit, unde veteres quamvis saccharum arte non conficerent, ut hodie fit, (aliud enim fuisse veterum *sacchar*, mannæ scil. speciem, seu melleum rorem, salis modo super arundinum folia concretum,

è Plinio

è Plinio, uti & Paulo Ægineta & Archigene, constat, qui & *salem Indicum* vocant) melleum tamen succum inde exugere, exprimere, & decoquere solebant. Sic de Indis Lucanus Pharsal. lib. 3.

Quique bibunt tenera dulces ab arundine succos.

De eadem arundine sic canit Varro ab Isidoro citatus,

Indica non magna nimis arbore crescit arundo:
Illius è lentis premitur radicibus humor,
Dulcia cui nequeant succo contendere mella.

Eratosthenes etiam de India loquens, apud Strabonem lib. 15, affirmat τὸς τε ξύλινος καρπὸς ἡδυτάτους πολλοὺς, καὶ τὰς ῥίζας τῶν φυτῶν, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάμων, γλυκείας καὶ φύσει καὶ ἑψήσει· *& fructus arboreos multos ibi nasci, & radices stirpium, præsertim magnarum arundinum, & natura & decoctione dulces.* Similia de arundine Indica prodit Solinus, cap. 55, maximas tamen cannas Indicas (de quarum prodigiosa magnitudine, ut scaphæ ex iis fiant, mira produnt veteres, sed quæ confirmat Christ. Acosta) cum saccharinis male confundens: *Palustria* (Indiæ scil.) *arundinem creant ita crassam, ut fissis internodiis, lembi vice vectitet navigantes: è radicibus ejus exprimitur humor dulcis ad melleam suavitatem.* Si placeat de isto calamo (saccharino scil.) Dionysii verba accipere, eum Ἐρυθραῖον dici censendum eo sensu quo Eustathius interpretatur, πικρῶς scil. ut Ariani Ἐρυθραῖοι dicuntur vers. 714, scil. à Rubro mari.

V. 1128. Φεύζεο δ' ὡς τοι χῆμα] Indiæ, de cujus opibus & fertilitate quædam prælibaverat, formam cum fluviis & gentibus jam describere aggreditur. Eam quidem veteribus parum cognitam fuisse vere fatetur Strabo, (quamvis Mela notissimam perhibeat) prodigiosas enim fabulas de ea narrarunt Alexandri comites, (è quibus Onesicritum fabulatorum potius quam Alexandri classis ἀρχιψευδογράφων appellandum censet Strabo) & Daimachus, Megasthenes, aliique ejusdem farinæ; quorum fabulæ credulis (ut Plinio, Melæ, & Solino) imposuerunt, emunctioris vero naris hominibus ea suspecta reddiderunt quæ verius de India narrata. Eratosthenem se præcipue hic sequi, ut auctorem cæteris fide digniorem, fatetur Strabo lib. 15; & ejusdem vestigiis tam Arrianum quam Dionysium insistere norat Casaubonus: ab his tamen omnibus Plinius, & tam à cæteris, quam ab hoc ipso, Ptolemæus in India describenda plurimum recedit, nomina fere omnia aliter enuntians, neque in forma ipsa parum discrepans. Omnes vero veteres alia

plane

plane facie Indiam exhibent quam in hodiernis Tabulis depingitur.

V. 1131. ἀλλ' οὐκ εἰς ῥόμβε] Quod quadrangularis sit Indiæ figura, non tamen æquangula, sed ῥομβοειδὴς, Auctori nostro cum Strabone convenit, (qui de Indiæ forma hæc habet, Γίνεται ῥομβοειδὴς τὸ τῆς χώρας σχῆμα.) uti & de terminis omnibus præter Orientalem; cum Strabo Indiam universam, Dionysius vero solam Indiam intra Gangem, describat, ut mox dicetur. Non tamen rhombum exactum refert, ex Straboris sententia, quamvis ῥομβοειδὴς sit latiore illo sensu quo *rhomboïdes* à Geometris accipitur. Nimirum illis aliud est *rhombus*, aliud *rhomboïdes*. *Rhombus* figura est quadrilatera, æqualia habens latera, sed inæquales angulos, duos sibi invicem oppositos acutos, alios duos sibi itidem oppositos obtusos, qualis est tessellarum vulgariū in vitreis fenestris figura: *Rhomboïdes* vero latera etiam inæqualia habet. Disertis vero verbis de India prodit Strabo, eam longius produci ab Ortu ad Occasum quam à Septentrione ad Meridiem; & latus quidem Orientale Occidentali, Meridionale vero Septentrionali productius esse, ut *rhomboïdes* sit ejus figura potius quam *rhombus* accuratus. Ad eundē etiam sensum trahi possunt Dionysii verba, qui *figuræ rhombi* tantum *similem esse* refert, (quod de *rhomboïde* Geometris dicto vere affirmaveris) non rhombum prorsus repræsentare. Sed aliter se habent laterū proportiones in India à Strabone delineata quam in ea quæ à Dionysio describitur: ille enim productiorem ab Ortu ad Occasum quam à Septentrione ad Meridiem facit; at in India à Dionysio descripta (quæ illius tantum pars est, avulsa Orientali portione) plane è contrario se res habet. Nec profecto Indiæ intra Gangem figura rhombi aut rhomboïdes (quæ ab India tota ad illam solam partem à Dionysio traducitur) recte accommodari potest, si Ganges toto suo decursu, à fontibus usque ad ostia, pro termino Orientali statuatur, nisi fluvius ipse plus æquo ad Orientem removeatur; nam Indi & Gangis adeo vicini sunt fontes, ostia vero adeo remota, ut latus Boreale ad Meridionale nullam debitam proportionem haberet. Ideo in Tabula universali, ut Indiæ figuram ῥομβοειδῆ exhiberem, terminum Orientalem punctulis signavi ab Emodis montibus ad medium Gangis cursum, ut Ganges non toto decursu, sed Meridionali tantum parte, pro termino Orientali haberetur. Quod si veram Indiæ formam spectes, ea quidem ῥομβοειδὴς est, sed ita ut anguli, non latera, quatuor mundi cardinibus respondeant; & Septentrionalis angulus sit ad Caucasios

sios montes vulgo dictos, inter Indi & Gangis fontes, Meridionalis ad Comariam promont. longe ulterius in Meridiem procurrens quam à veteribus describitur, Occidentalis ad Indi fluvii, Orientalis ad Gangis, ostia. Et sic quidem in Asiæ Tabula depinximus.

V. 1133. ἁλὸς οἴδματ' Ἐρυθρῆς] Vide in vers. 597.

V. 1134. Γάγγης δ' εἰς ἁλὸς] Tam Dionysius quam Strabo Indum fluvium pro termino Indiæ Occidentali (quamvis cis Indum Ptolemæus, nonnulli ad Arbin fluvium, Indiæ initium faciant) montes Caucasios vulgo dictos pro Septentrionali, Rubrum mare pro Meridionali constituit: sed Dionysius Gangem terminum Orientalem statuit; Strabo vero Oceano (quem Atlanticum mare vocat, toti Oceano nomen illud tribuens, vide in vers. 30.) tam Orientale quam Meridionale latus terminat; Τὸ δὲ νότιον καὶ τὸ πρὸς τῷ ὠκεανῷ πλεῦρον, πολὺ μείζω τοῦ ἑτέρου ὄντα, προσπίπτειν εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος. Straboni in terminis Indiæ assignandis plane consentit Arrianus, à Dionysio in hoc solo discrepans, quod ex ipsius sententia Oceano duo Indiæ latera terminantur, Τὸ πρὸς νότου καὶ τὸ πρὸς ἕω μεγάλη θαλάττα ἀπείργει· Meridionale scil. latus Mari Rubro, Orientale vero Eoo. Nimirum solam Indiam intra Gangem describit Dionysius, quippe quæ sola Græcis tunc cognita fuit ad Palibothra usque, teste ipsomet Strabone: τὰ δ' ἐπέκεινα (inquit) στοχασμῷ λαμβάνεται, *ulteriora vero conjectura deprehenduntur.* Non immerito igitur Indiam extra Gangem, tanquam *terram incognitam*, omittit Dionysius, & Gangem Orientalem Indiæ cognitæ terminum constituit: quamvis ignorare non potuerit, Indiæ partem parum detectam ulterius protensam, cum ultimam terrarum omnium Indiam constituat vers. 1108, terram vero aliquam ultra fluvium quemvis esse necesse sit; & cum Oceano terram universam circundari ab ipso statuatur, consentaneum est ut India, terrarum ex ipsius sententia ultima, ad Oceanum usque producatur. Ptolemæus Indiam ultra Gangem describit, quæ ipsius ætate plenius detecta fuit, atque etiam ultra eam ad Orientem Sinarum regionem constituit, quam antiquiores sub India complexi fuisse videntur.

ὁ δὲ Καύκασος] *Caucasus* ὀδοδώνυμος, qui ex Paropamiso, Imao, & Emodo montibus consistit, præcipue parte ea qua hi omnes conjunguntur: sic Strabo lib. 15, Οἱ ὄπιθεν μέρος Παροπάμισόν τε, καὶ Ἠμωδὸν, καὶ Ἰμάον, καὶ ἄλλα ὀνομάζουσι, Μακεδόνες δὲ Καύκασον. vide in vers. 1091.

εἰς πόλον ἄρκτων] *Versus polum Arcticum*, à Septentrionali sc. latere, vide in v. 582.

V. 1137. ποταμὸς μὲν ἀπειρεσίας πίλας Ἰνδοῦ Δαρδανίης] Hi Plinio & Stephano *Dardæ*, Ptolemæo *Daradræ* vocantur, à quo quidem juxta Indi fluvii fontes statuuntur, situ Dionysii nostri descriptioni apprime congruente, cum Plinius ulteriore ad Ortum situ eos constituat. Quod ad fluvios à Dionysio hic enumeratos spectat, *Cophen, Aceſinen, & Hydaſpen in Indum influere* affirmat Mela lib. 3, cap. 7. Reliqui vero fluvii qui in Indum se exonerant à Strabone, de Indica Alexandri expeditione loquente, hoc ordine recensentur: Primi ad Occidentem statuuntur Choaspes in Cophen influens, & ipse Cophes, deinde Indus, postea Hydaspes, inde Acesines, post hunc Hyarotis, postremo Hypanis, Ἡ δὲ μετὰ τὸν Κώφην ὁ Ἰνδὸς, εἶτ' ὁ Ὑδάσπης, εἶθ' ὁ Ἀκεσίνης, εἶθ' ὁ Ὑδάορτης, ὕστατος δὲ ὁ Ὑπανις. Curtius, lib. 8, eandem expeditionem describens (ut quæ ille sparsim habet hic in unum contrahamus) Alexandrum primo Choaspen transiisse affirmat, deinde alium fluvium in Assacani regno (quem Cophen, seu Cophetem, esse convenit) deinde Indum, postea Hydaspen, post hunc Hydraoten, & tandem Hypasin. Ita præterquam quod Curtius Acesinen non inter hos, sed alieno loco nominet, & alios quosdam fluvios, quorum apud cæteros mentio, prætereat Mela, quippe qui insigniorum tantum meminit; inter auctores hos omnes satis convenit tam de nominibus, quam de ordine fluviorum qui ab ipsis hic memorantur. Ptolemæus vero nominibus plane ab his diversis plerosque ex fluviis hisce appellat: nam post innominatum quendam primo Coas ab ipso nominatur, qui aliis Choaspes dici videtur; 2° Suastus, quem, si ordinem spectes (ut recte notat Salmasius) fluvium illum esse convenit qui aliis Cophes, seu Cophen, vocatur; 3° Indus; 4° Bidaspes, qui aliis Hydaspes; 5° Sandabilis, qui aliis Acesines vocari videtur; 6° Adris, qui Curtio Hydraotes aliis Hyarotis; 7° Bipasis, qui Curtio & Solino Hypasis, Straboni Hypanis; 8° Zadadrus.

V. 1138. τὸ δὲ λοξὸν ἀπὸ σκοπίλων Ἀκεσίνεω] *Acesinen* in Hydaspen se exonerare hic refert Dionysius: at cum Hyarotide eum miscerì affirmat Aristobulus apud Strabonem, & in Indum eundem influere affirmant Plinius lib. 6. cap. 20, & Mela lib. 3. cap. 7. Hæc tamen omnia facile conciliari possunt: nam Acesines in Hydaspen se exonerat, ut hic asseritur, Hydaspes deinde cum Hyarotide mistus in Indum influit, & proinde ipse Acesines in Indum, licet non immediate, defertur. Errat vero,

procul-

proculdubio, Curtius lib. 8. (in quo turpem ἀγαγεχρωσίαν non raro notare licet) qui contra horum omnium sententiam Acesinen in Gangem defert; *Acesinem* (inquit) *Ganges decursurum in mare intercipit*: idem tamen lib. 9°, quasi sui oblitus, *Acesinem Hydaspi confundi* affirmat, cum Auctore nostro consentiens.

V. 1140. Τοῖς δ' ἔπι, καὶ Κώφης τρέπεται ἐπαρέλαν] In errore proculdubio versatur Dionysius, si Cophen ordine tertium, Ortum versus, inter fluvios in Indum se exonerantes, post Hydaspen & Acesinen, hic statuat; nam Strabo, Mela, aliique Geographi inter primos ad Occidentem, ante Indum ipsum, eum numerant: statuendum igitur Dionysium non ad ordinem situs hic respicere, sed fluvios in Indum influentes confuse tantum enumerare.

V. 1141. Τῶν δὲ μέσσοι] Inter quatuor fluvios modo memoratos, Cophen, Indum, Hydaspen, & Acesinen.

Σάβαι καὶ Τάξιλοι ἀνέρες] Qui hic Σάβαι, Σίβαι *Sibæ* vocantur ab Arriano & Stephano, & tam à Strabone, quam Eratosthene ab ipso citato, lib. 15; quem auctorem cum in plerisque sequantur Dionysius, corrupta videtur hæc lectio, quæ gentem hanc duabus aliis (alteri Arabicæ, alteri Persicæ) ὁμώνυμον facit, & Σίβαι hic pro Σάβαι reponendum censemus. Diodorus Siculus eosdem Ἰβῆς vocat (nisi corrupta sit lectio.) Eos Herculis comitum in Indica expeditione posteros fuisse narrant plerique ex auctoribus modo citatis (quibus & Curtius suffragatur, eos tamen *Sobios* vocans) *indicio clavæ & pellium ferinarum*, quæ illis in usu: quod tamen merito pro fabula habet Eratosthenes à Macedonibus conficta. Qui Τάξιλοι in multis Dionysii exemplaribus vocantur, teste Eustathio, (unde in nonnullis olim aliter se habuisse conjecturam facere licet) aliis Τάξιλοι, *Taxili*, nominantur, & eorum urbs *Taxila*, & rex ipse *Taxilus*, qui Alexandrum comiter excepisse dicitur, vel (ut Curtius habet) *Taxiles*, *sequente nomine imperium*, Curtio teste. Nullum igitur dubium restat quin Τάξιλοι hic scribendum sit. Quod ad situm harum gentium spectat, Taxilis regnum inter Indum & Hydaspen statuit Curtius; & Taxila urbs non longe ab Orientali Indi ripa à Ptolemæo, Strabone, & Curtio statuitur. Sibas vero cum Mallis & Oxydracis infra hos locat Strabo, situ scil. magis Australi; cui & Curtius suffragatur lib. 9, Sobios (qui aliis Sibæ & Sibi) ad Hydaspis cum Acesine confluxum, Mallos & Oxydracas, seu Sydracas, paulo inferius ad Indum statuens.

V. 1142. Σκάδραι δ' ἐξείης] In nonnullis exemplaribus Σκύθραι hic legitur: quinam vero sint hi, sive *Scadri* sive *Scythri*,

aut

aut quis accuratus eorum situs, difficile est conjecturam facere: nullam enim eorum mentionem alibi reperire possum. Sed cum *Sodri* ab Avieno Dionysii interprete reddantur, unde constat eum Σόδρους legisse, & Σόδραι à Diodoro in hoc tractu nominentur ad inferiores Indi fluminis partes, Σόδρους aut Σόδραι potius legendum censeo, quam ut habent vulgata exemplaria.

V. 1143. Πευκαΐτας] Πευκαλίων in quibusdam codicibus hic legi indicat Eustathius, Ὅτι ἔθνος Ἰνδικὸν Πευκαλεῖς, ἄγεια φῶλα, τινὲς δὲ διὰ τοῦ ν γεγράφασι Πευκαῖς. Incorruptissima certe fuere exemplaria illa in quibus Πευκαλίων legebatur, atque ita hic rescribendum. Priscianus enim interpres (sive is Rhemmius Fannius fuerit) *Peucaleos* vertit, & Peucolaitæ aut Peucelaitæ aliis vocantur, & urbs eorum Straboni Πευκελαῖτις, Arriano Πευκελιῶτις, Plinio Peucelaitis. Urbs ea ad Occidentalem Indi ripam, inter ipsum & Cophen seu *Copheta* (quem *Cephta* corrupte scribunt in vulgatis Plinii codicibus) à Plinio, Strabone, & aliis statuitur: eo igitur in tractu Πευκαλεῖς locandi.

Διωνύσου δὲ ἐξέπεσον Γαργαρίδαι] Nusquam alias, quod sciam, Gargaridarum mentio: sed in manuscriptis codicibus est Πανδαρίδαι, idque ab Hen. Stephano inter varias lectiones reponitur; ex utraque vero scriptura collata vera elicitur, Γανδαρίδαι scil. sic enim à Strabone, Diodoro, ac Plutarcho nominantur: & quid proclivius quam Γ in Γ mutare? De Gandaridarum situ variæ sunt auctorum sententiæ: Strabo enim inter Hyarotin & Hypanim fluvios superiore parte Cathæam à quibusdam locari affirmat, sub hac vero Gandaridas statuit; eodem etiam situ Arrianus eosdem locat: & hi quidem cum Dionysio prorsus consentiunt, qui ultra Peucolaitas & Taxilos ad Ortum eorum sedes statuit, prope Hypanim fluvium. Diodorus vero & Plinius ad Gangem *Gandaridas* locant; qui tamen ea in re erraße videntur, erroris ansa hinc data (ex Salmasii sententia, Plin. exerc. pag. 993.) quod Gandaridæ (quorum regio ultra Hyarotin sita, Poro cuidam, teste Strabone, subdita fuit, consobrino Pori illius qui inter Hydaspen & Acesinen regnavit, & ab Alexandro prælio victus & captus fuit) ultimi fuere ex Indiæ gentibus ab Alexandro devictis; ideo juxta Hypanim, qui itinerum Alexandri meta fuit, plerique eos constituunt, nonnulli vero juxta Gangem, quod eo usque Alexandrum processisse aliqui prodiderint, & inter cæteros Craterus in epistola ad matrem scripta, quam mendacii arguit Strabo: sed id sequitur Auctor Peripli, Alexandrum radens ἄχει τοῦ Γάγγου διαβάν. Cum vero ad Gangem nonnulli

Gándaridas locent, ut modo dictum (quos *noviſſimam gentem*, hoc eſt, ultimam ad Orientem, vocat Plinius lib. 6. cap. 19) inde quoſdam in *Gangaridas* nomen mutaſſe veriſimile eſt (quaſi à *Gange* voce deducta:) ſic enim Curtius & Solinus eos appellant, uti & Ptolemæus, Latinos, ut videtur, pro more ſuo ſequutus. Hic quidem *Gangaridas* juxta *Gangis* oſtia locat, alios vero ab his *Ganidaras* habet inter Suaſtum & Indum fluvios. Sed is locus accurate cum ſitu non convenit quo *Gandaridem* ſeu *Gandaridarum* regionem (qui certe iidem cum *Gandaris* hiſce) ab aliis ſtatuuntur: & merito dubitari poteſt an *Gangaridæ* aliqui fuerint à *Gandaris* ſeu *Gandaridis* diverſi, cum *Gandaridas* Diodorus & Plinius, (quamvis per errorem) ubi alii *Gangaridas* locant, *Gangis* accolas eos facientes. Conſulatur hac de re Salmaſius loco citato. Quod vero de Gandaridis hic refert Dionyſius, eos ſcil. Bacchi comites fuiſſe, hoc de Oxydracis perhiberi prodit Strabo; Ὀξυδράκας, ἃς τοῦ Διονύσου συγγενεῖς ἔφασαν μεμυθεῦσθαι, *Oxydracæ, quos Bacchi cognatos eſſe fabuloſe tradi diximus*: idem etiam ipſe cum aliis plurimis de Nyſſæis tradi memorant.

ὑπὲρ χυσοῖο γένεθλα] Prope Catheam ſcil. regionem, Sophitis ſeu Sophitis regnum, ad Hypanim paulo ſupra Gandaridas ſitam, teſte Strabone, qui cum ſalem copioſum ibi effodi affirmaſſet, mox ſubjungit, καὶ χρυσεῖα δὲ καὶ ἀργυρεῖα οὐ πολὺ ἀπέχειν, *nec longo inde intervallo auri & argenti fodinæ.*

V. 1145. Ὑπανίς τε φέρει] Fluvium hunc (quem Tagi & Patoli inſtar *auriferum* facit Dionyſius) Strabo cum auctore noſtro Ὑπανιν vocat, *Hypani* Scythico cognominem faciens, Arrianus Ὑφασιν, Curtius & Solinus *Hypaſin*, Ptolemæus *Bibaſin*. Eum expeditionis Alexandri terminum faciunt Curtius, Plinius, Solinus, & alii plerique. *Hypaſis nobiliſſimus fluvius, qui Alexandri Magni iter terminavit, ut aræ in ejus ripa poſitæ probant.* Solin. cap. 55 quæ quidem ex Plinio habet, lib. 6. cap. 17.

θεῖός τε Μέγαρσος] Quis tandem fluvius ſit *Megarſus* hic meneſcire fateor, (cum nuſquam alibi, quod ſciam, ejus mentio ſit) niſi is ſit quem Zadadrum vocat Ptolemæus; quod ex ordine probabile eſt, cum is fluvius *Hypani*, quem ille *Bibaſin* vocat, propinquus ſit, loco ulteriore ad Ortum ſitus, & tandem cum eo confluens.

V. 1147. ὅθι Γαγγητίδα χῶρον] *Gangetica regio* dici poteſt totus Indiæ tractus Orientalis per quem *Ganges* fertur: & cui Hypanis & Megarſus (ſi is Zadadrus ſit) ultimi ſint fluviorum in Indum influentium, exiguo intervallo à Gange diſtante non abſurdum eſſet Gangeticæ regionis nomen eo uſque extendi

tendere. Sed aliud innuere videtur Dionysius, hos scil. fluvios versus Gangem potius quam versus Indum tendere, & longe in Meridiem delatos in *Colide* regione (scil. juxta *Coliacum* promontorium, quod in extrema Indiæ parte est ad Meridiem) in Oceanum se exonerare. At hoc de Hypani falsum, qui in Indum influit; ita Plinius, lib. 6. cap. 20, *Indum* præter alios fluvios, *navigabiles Acesinen & Hypasin recipere* affirmat, cui & alii Geographi suffragantur: nec quisquam alius est fluvius Hypani vicinus qui in *Coliacam* regionem fertur. Sed nihil mirum si Dionysius sic errarit, cum Curtius Acesinen, citeriorem Hypani fluvium, in Gangem deducat, ut in vers. 1138 notatum.

V. 1148. παρὰ τέρματα Κωλίδ' ἄκης] Κωλίδ' pro Κωλιάδ' per syncopen hic poni notat Eustathius, at errans interea, dum Κωλιάδα νῆσον, *Taprobanen* scil. intelligi putat; extrema enim ad Meridiem ipsius Indiæ pars, ad *Coliacum* promontorium, intelligitur, ubi Australem esse Indiæ terminum illis verbis, πρὸς νότον παρὰ τέρματα, innuitur. Eadem quidem videtur esse Indiæ regio cujus incolas Κωλιακοὺς *Coliacos* Strabo appellat, (corrupte fortasse pro Κωλιακοὺς) quamvis ille nimium in Ortum eos amoveat, quasi extremum Indiæ populum tam ad Ortum quam Meridiem, cum tantum ad Meridiem ultimi fuerint, ad *Coliacum* promontorium Taprobanæ insulæ adversum, vers. 591, quod & Dionysius hic describit, Ἄορνιν appellans.

V. 1151. ὅπλεύσαν Ἄορνιν] Nescio quo auctore fretus Dionysius Coliacum promontorium Oceano imminens Ἄορνιν cognominari affirmet. Celebris quidem est apud auctores eos qui Alexandri res gestas scriptis mandarunt Ἄορνος petra (per hyperbolen sic vocata altitudinis causa, ab ἀ privandi & ὄρνις *avis*, ac si *volucribus quoque invia videretur*, ut de Macedoniæ montibus L. Florus lib. 2.) quam ab Hercule frustra obsessam ferunt, ab Alexandro vero expugnatam: vide Curtium lib. 8, & Arrianum lib. 4. Sed petra illa longe à Coliaco promontorio dissita, ad Indum sc. fluvium, qua Alexander Indiam ingressus iter fecit. *Radices ejus* (inquit Curtius) *Indus amnis subit*: & prope ipsos Indi fontes eum statuit Strabo lib. 15, Ἄορνόν τινα πέτραν, ἧς τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ὑποῤῥεῖ πολὺ πλησίον τῶν πηγῶν. Dionysius igitur nomen hoc, quanquam ab *Aorno petra*, ut videtur, desumptum, loco longe dissito imponit. Aliis quidem locis *Aorni* nomen imponitur; ut cuidam Epiri loco, à tetro & pestilente vapore, ut aves eum impune transvolare non posse crederetur; unde & *Avernum* Campaniæ lacum dictum volunt, quasi Ἄορνον, (Æolico digamma, quod valet v, vocalibus interposito, ut in ὄϝον

ovum, ὄις ovis, & similibus) de quo Virgilius Æneid. 6.

Quem super haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis, talis sese halitus atris
Faucibus effundens supera ad convexa ferebat;
Vnde locum Grai dixerunt nomine Aornon.

V. 1152. Ἔστι δέ τις Διωνύσου] Bacchi sacra, quæ sæpius describit Dionysius, jam ante exposita sunt. Bacchus sc. qui tanquam bellator hic describitur orbem terrarum peragrans, ab extremo Oriente, ubi Emodi montes & Eous Oceanus, v. 1162, in Occidentem, ubi Thebæ, v. 1165, Solem significat cursum suum ab Ortu in Occasum peragentem: & veluti Mænadum nebrides maculis interstinctæ cœlum stellis variegatum, & cingula Zodiacum repræsentarunt, ut prius expositum; ita nomine *Nyssææ viæ*, quam Bacchus calcasse dicitur, nihil aliud quam *Zodiacum* intelligi, in quo Sol cursum suum peragit, quique Indiæ impendet parte ea qua ad Tropicum Cancri accedit, mihi quidem probabile videtur. Indos vero debellasse dicitur, quia cum ad Tropicum Cancri accesserit (eorum vertici tunc impendens qui circa Gangis ostia degunt, ubi Nyssæam viam statuit Dionysius) immodico calore eos torret. Fabulas quidem decantatas de Bacchi rebus gestis fidem non mereri ostendit Eratosthenes apud Strabonem l. 15; *neque ullum unquam Bacchum bellatorem extitisse, aut virilia arma induisse*, censet Arrianus, ab Eustathio hic citatus: οὐ ξῶσιν αὐτῶν δοκεῖ οὔτε ὁ Θηβαῖον τὸν τῆς Σεμέλης τῆς Κάδμου, ὅτι ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ τελετῇ τῶν Διὸς καὶ Κόρης παῖδα σέβουσι, οὐ μὴν οὐδὲ ἄλλον οὐδαμοῦ Διόνυσον ἀρῖσα [illegible] ἀνδρὸς πόλεμον. Ubi notandum, in Athenienſium mysteriis *Bacchum* Jovis & Proserpinæ filium haberi; quod *Soli* convenit, quem non modo *Jupiter*, supera scil. cœli pars, verum etiam *Proserpina*, infera scil. pars sub horizonte nostro depressa, sibi vendicat, cum per vices in utroque hemisphærio agat.

εὐῤῥείτῳ παρὰ Γάγγῃ] Non immerito hoc Epitheto Gangem ornat, is enim non modo inter Indicos, verum inter omnes orbis totius fluvios, maximus à quibusdam perhibetur, teste Strabone lib. 15.

V. 1154. ὅτ' ἀλλάσσοντο μορφὰς

Λυκάονι νεξάμενοι εἰς ἀστοιβάς] Fabulam hanc non alibi reperio, sed varias Metamorphoses, quas illis accidisse fabulantur qui Bacchicos ritus contemnere ausi, legere licet apud Ovidium lib. 3. & 4: inter cætera vero Mincidum Bacchum spernentium telas in hederas & vitis palmites ut hic è converso nebrides & thyrsos Bacchantium in arma, & cingula ac plexos vitis capreo-

los

los in serpentes) conversas fuisse apud Ovidium l. 4. narratur:

—— *cœpere virescere telæ,*
Inque hederæ faciem pendens frondescere vestis;
Pars abit in vites, & quæ modo fila fuerunt
Palmite mutantur, de stamine pampinus exit.

Cur vero hinnulorum pelles, nebrides dictæ, ac cingula, & thyrsi in Bacchi sacris gestarentur, modo in vers. 1152 & alibi ratio reddita.

V. 1157. ἐλικὰς πεπολυγνάμπτης ἐλίνοιο] Ἕλικες ab εἱλίσσω seu ἑλίσσω, *involvo* vel *flecto*, deducitur; & ἕλικες ἐλίνοιο *capreolos vitis*, aut *vitis palmites plexos* hic significant, quales tam thyrsis involvere quam capiti in modum coronæ imponere in Bacchi sacris solebant. Ἔλινον quidem *vitem* Eustathius hic interpretatur, & ab aliis sic usurpari affirmat: Ἔλινον ἢ ἄμπελον, κεῖται μὴν καὶ παρ' ἄλλοις. Confirmat hoc Nicandri Scholiastes; cum enim apud Nicandrum habeatur vox ἐλίνοιο, ἐν ψιθύρῃς ἐλίνοις, ea verba sic exponit Scholiastes, ἐν τοῖς κλάδοις τῆς ἀμπέλου, *è palmite vitis*. Hæc in honorem Bacchi, ut vini auctoris, gestata, quod Sol calore suo uvas maturet, ut alibi dictum.

V. 1158. ἀτίμησαν ἑορτάων] Ἀπίτησαν potius legendum videtur, quod inter varias lectiones reposuit Hen. Stephanus; alioqui Systole hic erit (quæ nescio an toleranda sit) πιμὰ enim & πιμάω cum compositis apud Homerum & alios poetas perpetuo produci solent, & inter cætera ἀπιμάω, ut Hom. Il. α'.

Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρεΐδης.

V. 1159. Τοὔνεκα Νυσαίλιν] Quanquam per *Nyssæam viam* Zodiacum, aut ejus partem Indiæ impendentem, mystice significari, ut per Bacchum Solem, modo notatum sit; cum tamen ipsum nomen fabulosum à *Nysa* seu *Nyssa* deductum sit, à qua & Bacchum Διόνυσον dictum volunt, quod urbem quandam nomine Nysam Bacchi natalem locum fuisse fingant (unde is Juvenali *dominus Nysæ* vocatur; sic Lucanus

—— *Bacchumque avertere Nysa*)

visum est mihi de *Nysa* ipsa nonnulla commentari. Eam in Oriente omnes statuunt, quia inde Sol oritur: alii quidem in Arabia, quæ Orientalis est regio respectu Græciæ,

Eurus ad Auroram Nabathæaque regna recessit,

Ovid. Met. lib. 1; alii in India, ultima ad Orientem regione, ut supra notatum: & ex his quidem plerique qui Alexandri res gestas narrant, ut Arrianus & Curtius, Nysam in citeriore Indiæ parte prope Paropamisum montem statuunt, ubi & Μηρὸν

montem

montem fingunt; uti & Caucasum, & plurima loca fabulis celebrata, in ea loca trahunt quæ ab Alexandro & Macedonibus peragrata, ut recte notat Eratosthenes apud Strabonem. Dionysius vero in extrema Indiæ parte ad Orientem, juxta Gangem fluvium (cui vicinum Oceanum Eoum, orbis terminum, existimavit) *Nysam* statuere videtur, si *Nysæam viam*, quam ibi statuit, sic dictam censuerit quod à *Nysa* ducat. Nec male profecto ea in re sic statuere videtur, cum congruum sit, extremum ad Ortum locum *Bacchi*, hoc est *Solis*, natalem locum haberi, & ejus itineris terminum unde cursum auspicatur, seu curriculi Solaris metam primam, si diurnum ejus motum respicias. Et profecto cum νύσσα Græce *metam* significet, (Νύσσα, καμπτήρ, τέρμα, Suidæ) ea voce nihil aliud quam *metam* seu terminum cursus solaris antiqui notasse videntur. Dionysio consentit Mela, lib. 3. c. 7, in Orientali Indiæ parte inter Gangem & Coliacum promontorium *Nysios* statuens; *A Gange* (inquit) *ad Colida Nysii*: sic emendat Salmasius, cum *ad Iolida* in editis perperam scriptum sit. *Colidis* quidem *promontorii*, seu *Indiæ anguli*, idem Mela alibi meminit.

V. 1162. Ἠμωδῶν ὀρέων ἐπεβήσατο] *Emodi montes* in ultima Indiæ parte versus Oceanum Orientalem, ultra Paropamisum & Imaum, ab antiquis summo consensu statuuntur: hos ascendere dicitur Bacchus, hoc est Sol, cum in Tropico æstivo constitutus iis impendet Sol, aut proxime saltem accedit.

V. 1163. Ἠοίου μέγας ῥόος Ὠκεανοῖο] De *Eoo* seu Orientali *Oceano* jam sat dictum. Eum autem veteres plurimi nominant non tam certa aliqua cognitione (saltem quoad maximam ejus partem) quam conjectura ducti, quod terram Oceano undiquaque ambiri censerent; à Ptolemæo vero prorsus reticetur, & Orientalis terræ tunc cognitæ pars terra incognita ab eo terminatur.

V. 1164. Ἔνθα δύο στήλας] De columnis his jam actum in vers. 624. His Orientis Solis metam, & diurni motus principium, ac Orbis terminum Orientalem, ut columnis Herculis (qui etiam Sol est) Occidentalem, poetico more designare videntur antiqui. Ita testatur Cassiodorus in Circo; *metas geminas, quas ad instar Solis quadrigæ celeres pervagantur, Orientis & Occidentis terminos designare.* Quod confirmat etiam vetus Epigramma de Circo,

Namque axes gemini ortum obitumque notant.

Ubi *axium* nomine *metæ geminæ* notantur, quarum altera in principio curriculi prope carceres, altera in fine constituta. vide Salmas. Plin. exer. p. 907.

V. 1165.

V. 1165. μὴ χθὼν μὲ κεκλήνθειν Ἰσμηνοῖο] Ad fluvium Ismenum, hoc est ad Thebas Bœotiæ urbem quam Ismenus fluvius alluit, quam Bacchi patriam Græculi plerique prædicant (quamvis alii Nysam ejus patriam statuant) ob rationem supra redditam, quod scil. Græci ejus cultum à Thebanis primum edocti fuerint. Cum vero Græcia longe in Occidentem ab India dissita sit, diurnus solis motus ab Ortu ad Occasum hic innui videtur.

V. 1166. ὑψίστατον] *præcipui*; ὑψίτατος enim aliquando valet *potissimus*, ut ὑψίτερος *potior*, *præstantior*; ὑψίτερον, κρεῖττον, Suidas: se enim præcipua enarrasse, singula vero nequaquam enumerare potuisse, hic, ut vers. 612 & alibi passim, indicat Auctor, cum plurima mortales lateant, ideoque ab iis enarrari non possint.

V. 1169. μῦνοι δὲ θεοὶ] Gnome hæc de deorum omnipotentia & omniscientia, ut qui singula cognita habeant, quæ homines latent ut ea describere non valeant, viam ipsi præstruit, & ansam præbet de sapientia divina in mundo condendo, vers. 1170, & providentia in rebus humanis ordinandis & dispensandis, vers. 1173, eleganter, & pie (si deo uni hæc tribuantur) differendi.

V. 1170. θεμείλια πηξάσαντο] Metaphorica vox θεμέλια, *fundamenta*, ab ædificiorum fundamentis translata, eodem etiam sensu in sacra pagina sæpe occurrit; in Psalmis præsertim, ubi *fundamentorum terræ* à deo positorum non semel mentio, ac si mundus sit tanquam domus affabre à deo architecto constructa.

V. 1172. Αὐτὰρ ὅ γ' ἕμπεδα πάντα] Innuere videtur deum stabili ordine singulas mundi partes statuisse; ut sidera singula statis temporibus cursum suum peragerent, & tam ipsa, quam reliquæ mundi partes, diversa munia, sibi à deo assignata, ad humanæ vitæ commoda obirent.

V. 1175. Τῷ ῥα καὶ ἀλλοίῳ ῥυσμοῦ φύσιν] De voce ῥυσμὸς aliquid supra dictum, ubi notatum est vocem eam propria Abderitarum dialecto σχῆμα, hoc est *formam*, significare. Hic autem indicatur varias esse terræ in colore & aliis qualitatibus differentias, ut humanæ vitæ usus postulat, quod variis rebus ad humanos usus necessariis creandis & alendis variæ terræ qualitates & temperamenta conveniant: alia enim in gleba pingui, alia in terra macra & arenosa; rursus alia in terra alba & argillacea, alia in ruffescente & rubricæ simili, alia in pulla (ut Pliniano verbo utar) melius proveniunt. Hoc notat Plinius,

Plinius, lib. 17. cap. 4. Sic Virgilius Georg. lib. 1.

Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ,
Arborei fœtus alibi, atque injussa viresçunt
Gramina. —

Et paulo post providæ naturæ hoc tribuit, quo nomine Dei conditoris providentiam intelligere licet;

Continuo has leges æternaque fœdera certis
Imposuit natura locis. —

V. 1178. Ἀσυρίης ἀναιγκὰς ἀνθεῖ μίλτῳ] Ἀσυρίη μίλτος pro *rubrica Sinopica* hic ponitur, de qua Plinius, lib. 35. cap. 6, *Sinopidem* vocans: *Sinopis* (inquit) *inventa est primum in Ponto, inde nomen à Sinope urbe.* Μίλτον Σινωπικὴν vocat Dioscorides. Μίλτον vero Latine non *minium* reddendum, sed *rubricam*, bene monet Salmasius Plin. exerc. pag. 267, quod Homeri ætate (qui naves μιλτοπαρῄους vocat) *minium* nondum cognitum esset, longe post in Hispania circa Minium flumen repertum, ut ex Plinio & aliis constat. Plinii autem locum, lib. 33. cap. 7, ubi de minio agit, (quo male dispuncto nonnulli inducti μίλτον pro *minio* sumunt, cum *minium* revera κιννάβαρι Græcis vocetur) sic interpungendum censet: *Auctoritatem colori fuisse non miror; jam enim Trojanis temporibus rubrica in honore erat, qui naves ea commendat, alias circa picturas pigmentaque rarus: milton vocant Græci; minium quidam cinnabari.* In codicibus plerisque perperam editur, *milton vocant Græci minium, quidam cinnabari*; unde ansa errori data. Græcis vero *quibusdam, non omnibus, minium cinnabari dici* affirmat, quod ab antiquioribus, nondum cognito minio, nomen κιννάβαρι gummi cuidam tribueretur quod vulgo *sanguis draconis* vocatur, cui posteri *minium* ὁμώνυμον fecerunt. Sinopicam vero rubricam μίλτον Ἀσυρίλλω hic nominat Dionysius, quod ipse *Assyriam*, quam vocat, (*Leucosyriam* aliis appellatam) ad Sinopen usque in Paphlagonia sitam extendat, ut ex vers. 772 & sequentibus constat. Vocibus autem illis, ἄνθει μίλτῳ, innuitur Sinopidem *floridi*, hoc est vegeti, coloris, impensius scil. rubentem (cum *alia sit rubra, alia minus rubens*, Plinio teste) ab ipso notari; ut Plinius colores in *floridos* & *austeros* distinguit, *Sunt autem colores austeri aut floridi*, lib. 35. cap. 6. Ἄνθος scil. Græcis pro *nitore*, ut *floridum* Latinis pro *nitente*, usurpatur: ut ἄνθος πορφύρας, *flos purpuræ*, hoc est purpura florida & nitens; sic ἄνθος πυρὸς &c. Vulgo etiam *flos juventæ* dici solet nitor ille juvenilis, & vegetus color & aspectus, quem Virgilius sic πεφραδεῖ Æn. 1.

lumenque

— *lumenque juventæ*
Purpureum —

Synopide autem *usi sunt veteres ad splendorem*, teste Plinio loco citato.

V. 1181. Ὑμεῖς δ' ἠπειροί τε] *Epilogi* loco *Apostropha* hic utitur auctor (quam *suavem poematis Catastropen* esse notat Eustathius) qua continentibus & insulis, ac aliis rebus in periegesi hac ab ipso descriptis, tanquam animatis & intellectu præditis, valedicit; cujusmodi est illa Ciceronis Apostrophe, *Vos Albani tumuli atque luci*, &c.

V. 1185. ἀλλά μοι ὕμνων] Ὕμνος, ab ὑμέω, *celebro, canto*, modo stricte, pro carmine in honorem dei composito, usurpatur; ut ὕμνος εἰς Δία, εἰς Ἀπόλλωνα, *hymnus in Iovem, in Apollinem*, &c. modo late pro *carmine quovis*, ut cum Pindarus ὀπνίκια sua ὕμνους vocat, & *nuptiale carmen* γαμικὸς ὕμνος Athenæo dicitur. Incertum est igitur dum ὕμνων ἀμοιβὴν à diis petit auctor, an totius θεογόνιας carmine conscriptæ renumerationem petat, tanquam rei diis gratæ (quod terra deorum opificium, & alia opera divina in iis describantur) an solummodo proximorum aliquot versuum, vers. 1169, quibus divinæ laudes data opera celebrantur, ut hymni proprie dicti haberi possint.

Ego vero ne piissimis operibus à nobis præstitis, nedum nugis hisce, quicquam meriti arrogo. Quid habemus quod non accepimus? Qua fronte igitur operum nomine mercedem à deo postulare audeamus, cui, si quid sumus, omnia accepta debemus? Equidem *laureolam ex mustaceo non quæro*; quanquam *sibi quisque Suffenus* esse soleat: quantula sint hæc ipse agnosco. Succisivas horas his impendere visum, ne prorsus perirent. Quod si aliquid commodi ex hoc qualicunque opella studiosis accesserit, deo (à quo Bezaleelis manus etiam sculpturæ artificium edoctæ) quicquid id est, acceptum referant.

Μόνῳ τῷ Θεῷ δόξα.

INDEX

Rerum & Verborum memorabilium quæ in Commentariis hiſce continentur.

Abantes Euboææ incolæ unde dicti. 128
Abſyrtides inſ. unde dictæ ferantur. 117
Abyla & Calpe montes, Herculis columnæ. 16
Acarnanes unde ſic vocati. 97
Aceſines fluv. in quem fluvium ſe exonerat. 303
Achæi, Pontica gens, unde orti. 172
Achaia proprie Peloponneſi regio. 89. *olim Ægialeia & Ionia vocata.* 18, & 93
Achaiæ nomen à Romanis toti Helladi impoſitum. 89
Achati lapidi unde nomen. 287
Achillis dromon unde dictum ferunt. 67
Achelous fluv. Ætoliam alluens. 97. *unde fabula de Acheloi cornu ab Hercule abſciſſo.* 98
Aconitum unde dictum. 205
Acroceraunia, vide *Ceraunii.*
Adamas unde ſic vocatus. 70
Adiabene Aſſyriæ regio unde ſic dicta. 272
Veneris pro Adonide luctus quid ſignificet. 225
Adriaticum mare unde ſic dictum. 19. *rapido æſtu agitatur.* 21
Adriaticus Sinus, Ionius olim vocatus. 19
Adriatici maris nomen totum mare Siculum tandem complexum eſt. ibid.
Ægæum mare unde dictum. 27. *Late ſumptum Icarium & Myrtoum tanquam partes complectitur.* ibid.
Ægæum mare cur turbidum. 27
Æginæ incolæ Myrmidones vocati. 126
Ægyptii in tres ordines diviſi. 52. *an aratri uſum invenerint.* ibid. *Aſtronomiæ ſtudioſi.* ibid. & 54
Ægypti qualis forma. 54. *Montibus utrinque cincta.* 55. *in Thebaidem, Heptanomiam, & Delta, diviſa.* ibid.
Ænus mons ubi. 96
Æoliarum inſ. nomina varia. 109. *quot fuerint.* 111
Fabula de Æoli in ventos imperio unde. 110
In Æolidem Myſiæ nomen mutatum. 213
Æolica lingua vetus quam late extenſa. ibid.

Æolicæ coloniæ quando in Asiam missæ. ibid.
Æthiopes unde sic dicti. 36
Æthiopia duplex. 37
Æthiopes ultima ad Meridiem gens. 43. *Virinsque Oceani accolæ.* ibid.
Æthiopiæ nomen toti Meridianæ plagæ impositum. 142
Ætolia quibusdam Acarnaniam comprehendit 97
Africa unde dicta. 5
Africa pro tertia orbis parte, vide *Libya.*
Africa proprie quæ. 5, & 39
Agathyrsos ubi statuunt veteres. 68. *unde sic vocati.* ibid. & 69
Agræi, Arabiæ desertæ gens, unde dicti. 254
Alani Scythæ. 67, & 68
Albion, quæ & Britannia, unde dicta. 147
Aldescus fluv. 69
Alex fluvius inter Rheginos & Locros. 81
Alexandria Ægypti urbs ab Alexandro Magno condita. 57
Aleium campum unde dictum ferant. 230
Alpium principium ubi sit. 64, & 76
Alpes unde sic dictæ. 76
Alpheus fluv. ab Eurota dividi quomodo dicatur. 91. *cum Paniso confluit & rursus dividitur.* 92
Alyba & Abyla idem mons, à Dionysio loco Calpes falso positus. 73
Amazones Marte genitæ ferebantur. 168. *unde dictæ.* ibid. *è Cappadocia in Sarmatiam pulsæ feruntur.* ibid. *unde fabulæ de Amazonibus oriri potuerint.* ibid.
Amethystus gemma unde dicta. 298
Ammon, Iupiter Libycus, unde dictus. 41. *cur Corniger.* ibid.
Amnisus Cnossi navale. 119
Amnitarum insulæ quæ. 149
Amnitæ Dionysio, Straboni Samnitæ, verius Namnitæ. ibid. & 150
Anaximander Sphæræ inventor habitus. 54
Quæ de Andromeda feruntur ubi gesta. 142
Anitis Persis Diana. 165
Antiochia ad Daphnen Syriæ urbs unde dicta. 241
Bœoti Aones olim dicti. 95, & 114
Aornis petra Dionysio Coliacum prom. sed aliis alibi. 307
Ab Ἄορνος & Averni nomen. ibid.
Apennunus mons unde dictus. 76. *mediam Italiam secat.* ibid.
Ἀρκάδες cur vocati Arcades, 92

Apſinthus quis fluvius. 151
Apollo, Sol, cur Delius *dictus.* 132
Apollinis epithetorum ratio. ibid. *cur* Τωμαρεύς & Λοξίας *dictus.* 165
Apollinis & Dianæ Perſica & Arabica nomina. ibid.
Ἀφροδίτη, vide *Venus: unde nomen.* 126
Apulia duplex. 85. *unde dicta.* 86
Aquileia Carnorum urbs. ibid.
Arabia unde dicta. 244. *in Felicem, Deſertam, & Petræam diviſa.* 242. *Petræa unde dicta.* ibid. *Petræam aliqui Syriæ accenſent.* ibid.
Arabiæ felicis termini. 243. *divitiæ.* 244. *Odoramentorum ibi proventus cur Baccho tribuatur.* 250
Arabiæ Felicis 4 gentes præcipuæ. 253
Arabiam totam in Felicem & Deſertam aliqui dividunt. ibid.
Arabicum ſinum à Mari Rubro veteres plerique diſtinguunt. 14, & 256
Arabici ſinus fauces ubi. ibid.
Arachoſia Arianæ regio. 291
Araxis nomen pluribus fluviis tribuitur. 187
Araxes Armeniæ fluv. 260, & 266
Araxes Perſidis fluv. Ptol. Rhogomanes. 284
Aradus inſula tota oppidum. 126
Aracynthus mons ubi. 97
Arbitæ ſeu Arbies ubi. 292
Arbis ſeu Arabius fluv. ibid.
Arcades πρόσελωοι *dicti.* 93
Arcades in Italiam profecti. 77
Arcadiam ambientes montes. 92
Arethiſſa ſeu Arſene nitroſus lacus. 263
Ἀριπάδης *pro Agamemnone quare.* 173
Argivi Græci ab Argis urbe. 93
Argonautæ qua via navigaſſe feruntur. 117
Aribes, vide *Arbies.*
Aria ſtricte Arianæ pars. 91
Ariana quatuor Satrapias complexa. 178. *quibuſdam quinque.* 291
Arimaſpi qui, & unde unoculi finguntur. 8
Armenia duplex. 266
Armenii Syris cognati. ibid.
Armenii montes varii. 266, & 267
Armenius mons Dionyſio quivis Armeniæ mons. 175
Arpi, Apuliæ urbs, unde dicti. 115

Arundines saccharinæ in India olim notæ. 300
Asbystæ Libyca gens. 41. *in eorum solo Cyrenæ conditæ.* ibid.
Asia tertia orbis pars. 4. *Conicæ formæ.* 59
Asia minor quam Europa & Africa conjunctæ. 166
Asiæ extra Taurum extensio. 234
Asiæ minoris termini. 29. *ea peninsula est, & ubi isthmus.* 228
Asia maritima Dionysio quæ. 207
Asia strictissime quæ. 220. *unde dicta.* 5
Asiæ angustiæ ubi. 229
Aspendus non maritima urbs. 224. *de ejus situ error Ptolemæi.* ib.
à Crago monte conspici non potest. ibid.
Aspendii cur sues Veneri mactent. 225
Assyria Dionysio quæ aliis Leucosyria. 199
Assyria proprie dicta ab Assur sic vocata. ibid.
Assyria incolis Aturia. 272
Assyriæ nomen cum Assyrio imperio late protensum, & in Syriam mutatum. ibid.
Astaboras & Astapus fluvii cum Nilo confluentes. 49
Astarte Phœnicibus Veneris nomen. 125
Asterius lapis unde sic dictus. 72
Atlanticum mare unde dictum. 8
Atlanticum mare pro toto Oceano. ibid.
Atlantici Oceani cum Æthiopico ξύρτις. 44
Atlantia Æthiopia Hesperia. 15
Atlas mons aliis duplex, aliis unicus. ibid.
Atlas cur cœlum sustinere fingitur. ibid.
Atramitæ an à Chatramitis diversi. 258
Atropatene Mediæ regio. 274. *unde dicta.* 275
Attica unde dicta. 94. *olim Ionia vocata.* ibid.
Auditus ad scientiam comparandam plus valet quam visus. 178
Aurea Chersonesus, vide *Chryse.*
Ausoniæ nomen unde Italiæ impositum. 17
Ausonum sedes quæ. 17
Ausonium mare Siculi pars. 18
Azanium mare peculiariter Rubrum vocatum. 258
Babylon unde sic dicta. 267
Babylonia regio, quæ & Chaldæa. ibid.
Babylon à quo condita. 268, & 269
Babylonis muri stupendi. 268. *horti pensiles.* 270
Bacchi nomina & epitheta unde. 150. *hedera cur Baccho sacra.* 151
Bacchi Orgia nocte peracta, unde Nyctileus dictus est. ibid.

Bacchi

Bacchi nomine Sol cultus. 166, & 177. *cur* Αλωεὺς *dictus.* ibid. *cur Thebis natus feratur.* 166. *cur Liber dictus.* 248. *cur bis natus, & è Iovis femore prodiisse fingatur.* ibid.
Bacchus etiam Αἰσυμνὴς *dictus.* ibid. *idem Ægyptiis Osiris dicitur.* 249. *cur in Nysa natus feratur, & Orientem peragrasse.* ibid. *cur Indos debellasse dicatur.* 308
Bacchi columnæ quid significent. 310
Bacchantes cur cingula & nebrides induerint. 166
Bactri, Bactrii, & Bactriani iidem. 187. *ubi siti.* 189
Baleares inf. unde sic vocatæ. 107
Balsamum ubi nascebatur. 242
Battus Cyrenarum conditor. 42
Belus Assyriorum rex pro deo cultus. 265. *Nimrodus fuisse videtur.* ibid.
Baal seu Bel fortean Sol. ibid.
Belus & Ammon idem. 270
Bendis & Cotys Thraciæ deæ. 152
Beryllus intra ophiten lapidem quandoque nascitur. 271
Bistones Thracia gens. 151
Bithyni origine Thraces. 793
Blemyes gens ad Nili Catarractas. 47
Bœoti unde vocati. 95. *olim Aones & Hyantes.* ibid.
Borysthenes fluv. ubi oritur. 69
Bosphorus Thracius Ponti fauces. 30, & 207. *unde dictus.* 30. *per eum continuus è Ponto effluxus.* ib. *passus tantum* 500 *latus.* 31
Bostrenus fluv. ubi. 240
Britannicæ inf. unde sic vocatæ. 146. *dubium an veterum Cassiterides.* 143
Britannia peculiariter quæ & Albion. 147. *maxima credita orbis insula.* 148
Britanni in Gallia nulli Dionysii ætate. 61
Brumæ vox unde facta. 155
Brutii unde dicti ferantur. 80
Bulliones, Dion. Βελιναῖς, *ubi.* 87
Byrsa ab Hebr. voce בצרה *sic vocata.* 39
Byzerum & Bechirum quæ sedes. 765
Byzantium à quo conditum & appellatum. 208
Cabiri Samothracii dii. 130. *qui fuerint, & unde vocati.* 131
Cadmum & Harmoniam ubi in serpentes conversos ferant. 88. *unde fabula orta.* ibid. *Cadmi nomen unde.* ibid.
Caduſii Plinio iidem qui Gelæ, aliis diversi. 185

Calabria ubi. 85
Calamus odoratus qualis fuerit. 246
Calauria inſ. ubi ſita. 119
Calpe Herculis columna. 16. *unde dicta.* 73
Camaritæ Heniochi à navigiis quæ Καμάραι *vocata.* 174, & 176
Campaniæ fertilitas, & unde dicta. 79
Canopus Κάνωβος, *à quo nominata.* 6
Cappadocia olim Syriæ pars habita. 199
Cappadocia duplex. 259
Carambis prom. unde ſic dicta. 154. *cur cum* Κριοῦ μετώπῳ *concurrere dicatur.* ibid.
Carmaniæ prom. Ἄρμοζον. 163
Carmania duplex, quo ſitu utraque. 289
Carteia quibuſdam Tarteſſus. 74
Carthago à qua condita, & unde dicta. 39. *Phœnicum, & poſtea Romanorum, colonia.* ibid.
Caſia unde dicta. 247
Caſia veterum quæ hodie Canella & Cinamomum. 251
Caſpium mare falſo ſinus creditus. 13
Caſpii maris quæ fauces habitæ. 14. *qua magnitudine ſit.* 180
Caſpii, & Caſpius mons, vario ſitu locati. 183
Caſpiæ portæ quibuſdam quæ aliis Caucaſiæ. 184, & 185
Caſpiæ portæ proprie quæ. 278, & 282
Caſſiterides inſ. quo ſitu locatæ. 143, & 144. *earum ſitum Phœnices celarunt.* 143. *dubium an aliæ à Britannicis.* 145
Catabani unde dicti. 257. *variæ de eorum ſitu ſententiæ.* ibid.
in Catabanis Thurifera regio. 256
Catarracta quid. 47
Catarractæ Nili ubi. ibid.
Catarracta minor juxta Syenen. 55
Caucaſus verus ubi. 175. *incolis Caſpius.* 184
Caucaſias portas cum Caſpiis multi confundunt. 185
a Caucaſo orti montes Riphæi annectuntur. 169
Caucaſii montes proprie dicti Ptolemæo qui. 189. *Paropamiſus Macedonibus Caucaſus dictus.* 178, & 190
Caunus non inſula ſed Cariæ urbs. 133
Cayſter fluv. in Mæandrum non influit. 221
Celtarum nomen modo ſtricte modo late ſumptum. 62, & 75
Celtici Hiſpaniæ populus. 142
Cempſi in Hiſpania nulli. 75
Cephallenia inſ. Homero Same. 98
Cephallenes continentis etiam incolæ. ibid.

Cephisus fluvius ubi. 99
Ceraunii montes ubi, & unde dicti. 87
Cercetii, Toretæ, & Achæi ubi. 172
Ceres quæ, & cur Græcis Δημήτηρ. 129. *eadem cum Rhea.* 131
De Cernes situ opiniones variæ. 44. *eam Dionysius Meridionalem facit.* ibid.
Chablasii seu Chaulatæi Arabes unde dicti. 253
Chalonitis Assyriæ regio. 274
Chaldæa, quæ & Babylonia, unde dicta. 267
Chaldæi Astrologiæ periti. ibid.
Chalybes, Straboni Chaldæi, ubi. 197. *fabrili arte clari, & ab iis Chalybs dictus.* 198
Charybdis unde dicta. 113
Charræ Heb. Haran. 265
Chatramitæ seu Chatramotæ Arabes unde dicti. 258
Chimæra ignivoma unde ficta. 223
Chelidoniæ inf. unde dictæ. 123
Chio inf. vino Ariusio nobilis. 135
Choaspes fluvius duplex. 285. *hos confundit Dionysius.* ibid.
Choaspes Susianæ fluv. idem cum Eulæo esse videtur. 286. *ex eo solo reges Persici bibere soliti.* ibid.
Chryse & Argyre veterum quæ. 157
Chryse non insula, sed peninsula. ibid.
Cinnamonum ex avium nidis decuti proditum. 250. *unde fabulæ occasio.* ibid.
Cinnamomum veterum jam ignotum. 151. *unde nominis origo.* ib.
Cimmerii ad Bosphorum Gomeri posteri. 34
Cimbri horum ἄποικοι. ibid.
de Cimmeriis tenebris fabula unde orta. ibid.
Cissi Susiana gens. 272. *an à Cossis diversi.* ibid. & 273. *unde dicti.* 273
Citrus arbor duplex. 245
Ciliciæ nomen unde. 231
Cilicia duplex. 228
Cilicium mare Dionysio sinus Issici pars. ibid.
Circe, & Circæum solum, vide *Colchis*.
Cius fluv. ubi. 209
Clarus, oraculo celebris, ubi, & unde dicta. 101
Cletabeni, vide *Catabani*.
Colchi Ægyptiorum coloni habiti. 174
Colchis tam Circe quam Medea. 175
de aureo vellere Colchico unde fabula orta. 14

Cæle-

Cœlesyria unde sic vocata. 235. modo stricte modo latius sumpta. ibid.
Κωλιὰς Dionysio non Venus, sed Coliacum promontorium. 159
Coliacum Indiæ promontorium Australe. ibid.
Colis, seu Coliaca terra, Australis Indiæ pars ad Coliacum promont. 307
Κολοσσεῖς à Colossis Phrygiæ urbe. 23
Columnæ Herculis quæ. 16
Commagene Syriæ regio. 232
Cophes fluv. Ptol. Suastus. 30
Corallium frutex lapidescens. 293. unde nomen. ibid.
Corcyræ, Phæacum insulæ, nomina. 118
Corcyra nigra. ibid.
Corinthus, olim Ephyre. 93
Corocondama peninsula. 137
Corsica unde sic dicta. 109
Corus, qui & Cyrus, Persidis fluvius, unde sic dictus. 284, & 285
Corybantes Rheæ sacrorum ministri. 121. iidem cum Gallis. 130. unde dicti. ibid. an à Cabiris & Curetibus diversi. ibid.
Corycus duplex, uterq; croci ferax. 225. Corycus, & ipse Crocus, unde dictus. ib. & 226. unde Adagium, Corycæus auscultavit. 226
Cossi seu Cossæi unde dicti. 273
Cretam ambientis maris nomina confusa. 23
Creticum mare à qua Cretæ parte. ibid.
Cretæ nomen unde. ibid.
Creta centum urbibus celebris. 120. Iovis natalis locus habita. ibid. anguibus caret. 121
Cragus Lyciæ mons Tauro continuus. 223
Criu metopon prom. vide Carambis.
Cronium mare quod, & unde dictum. 9
Croton cur ἰώσῃφαν & dicta. 82
Crystallus unde dicta. 202. è glacie non fit. ibid.
Crystallus in Scythia optima. 181
Ctesiphon Parthorum regia. 265
Curetes Ætoliæ incolæ, unde sic dicti. 98
Curetes Cretici sacrorum ministri. 121. an à Corybantibus diversi. 130. unde sic appellati. 129
In Q. Curtio turpis sæpe ἀγωγοφωνία. 304
Cyaneæ petræ, quæ & Symplegades. 144. olim vixisse finguntur. ib. cur coire & rursus discedere fingantur. ibid.
Cyclades unde sic vocatæ. 131
Cycladum nomina. 132

Cygni an ante mortem canant. 220
Cydnus fluv. insigni frigiditate. 229
Cyprus inf. olim Ceraſtis, ære nobilis. 124. *Veneri ſacra, quæ inde* Κύπρις. ibid.
Cyrenaicæ pars Pentapolis unde dicta. 42. *in Cyrenaica Laſer piciſera regio.* ibid. *Cyrenæi Theræorum coloni.* ibid. *cur Laconum coloni dicantur.* ibid.
Cyrnus, quæ & Corſica, unde ſic dicta. 109
Cyrus fluvius duplex. 284
Cythera, unde Venus Cytherea, ubi. 119

Daci, qui & Δάοι, *an à Getis diverſi.* 67
Δαίμονες *non ſemper dii minores.* 131
Dalmatia unde dicta. 20
Danai unde dicti Græci. 93
Danubius fluv. vide *Iſter.*
Daphne Apollinis fano clara. 241
Δαρδανεῖς *Dion. aliis Dardæ & Daradræ.* 303
Deli inſ. nomina varia, & unde orta. 132. *cur olim fluctuaſſe dicatur.* ibid. *ritus Apollini ibi peracti.* ibid.
Delphos à Pythia falſo diſtinguit Ptolemæus. 99. *Delphines & Python idem draco.* ibid.
Delta Ægypti pars à forma literæ Δ. 51. *ad quam orbis partem ſpectet.* 38
Δημήτηρ, *quæ Latinis Ceres, unde dicta.* 129
Dialecti in Græcia olim tantum duæ, Αἰολὶς & Ἰάς. 214
Diana Luna, cur Τριοδῖτις. 164. *Medis* Ἀνῆτις. ibid. *cur venatrix fingatur.* 217. *cur* Ἑκάτη *dicta.* ibid.
Diomedes in Apuliam profugus. 115. *quo ſenſu Iberos acceſſiſſe dicatur.* 116
Diomedea inſ. an una, an plures. 114
Diomedeæ aves quam varie deſcriptæ. 115
Dione aliis Venus, aliis Veneris mater. 124
Διόνυσος, vide *Bacchus.*
Διονύσα *nomen unde.* 248
Dioſcurias unde dicta. 174
Dis (qui & Pluto, & Iupiter Stygius) quis ſit, & unde ſic dictus. 204
Divinæ ſapientiæ in mundo condendo elogium. 311
Dodone, oraculo celebre, ubi. 97
Δόμος *domus pro templo.* 268
Drangiana Arianæ regio. 291
Dyris barbarum Atlantis nomen. 15

Ebusus inſ. Pityuſarum una. 108
Echinades inſ. unde appellatæ. 98
Εἰδοθέα *Protei uxor.* 58
Ἐλεληϊεύς *Bacchi cognomen unde.* 152
Elana urbs, Heb. Elath, ad Elaniten ſinum. 243
Elais oppidum ubi. 240
Electrum unde dictum. 63. *quid ſit, & ubi naſcatur.* 64, & 70
Elephantum dentes quibuſdam cornua dicta. 297
Elephas unde dictus. 296
Elymais Heb. Elam. 280
Emodus mons ubi. 189
Empuſa quid, & unde dicta. 182
Eoum mare quodnam ſit. 10
Epheſus urbs quam celebris. 217
Epheſi, aut partium ejus, nomina. 218. *Epheſius rex qualis.* 217.
Epheſium Dianæ templum an ab Amazonibus conditum. ibid.
Epirus unde ſic dicta. 97
Erembi unde ſic dicti. 370. *iidem qui Troglodytæ.* ibid. & 258
Eridanus fluv. pleriſque Padus. 63
Erythiæ, Geryonis ſedi, varius ſitus tribuitur. 139. *vel ipſa Gadium inſula, vel in proximo fuit.* 140
Erythiæ incolæ Phœnices. 141
Erythræum mare, vide *Rubrum. Ariani cur* Ἐρυθραῖοι *dicti.* 178
Erythræus rex an proprio nomine ſic vocatus. 164. *an idem cum Edomo.* ibid.
Euboea inſ. Euripo à Bœotia diviſa. 127. *varia ejus nomina.* ibid.
Eulæus fluv. vide *Choaſpes.*
Eudoxus Aſtronomiam ab Ægyptiis didicit. 53
Euphrates unde dictus. 260. *ubi oritur.* ibid. *an in ſinum Perſicum ſe exoneret.* ibid.
Europa tertia pars orbis. 4
Europa unde dicta. 5
Europæ tria magna promontoria. 72
Europa & Africa Conum unum efficere creditæ. 59
Europæ pars Occidua Dionyſio parum cognita. ibid.
Eurotas cum Alpheo non miſcetur. 91. *Laconicus, non Meſſenius, fluvius.* ibid.
Euxinus Pontus, quondam Axenus. 32. *unde utrumq; nomen.* ibid. *quaſi in duo maria diremptus.* ibid. *Scythico arcui ſimilis.* 53
Hus quandoque pro Meridie ponitur. 55, & 73

Gades inſula prope fretum Herculeum. 102. *an ab Erythia diverſa.* 139, & 140

Gades urbs à Phœnicibus condita. 102
Γάδειρα *unde dicta.* 104
Gaddir Phœnicum à Gadibus non diversa. 105
Gætuli Mauris proximi ad Meridiem. 43
Gallia alia Cisalpina, alia Transalpina. 62. *Transalpina in 4 partes divisa.* ibid. & 63
Galli, Γαλάται, *& Celtæ iidem.* 6, & 62. *unde sic vocati.* ibid.
Γαλάται *in Asia Latinis Gallogræci.* 203
Galilæa unde dicta. 239
Gandaridæ (perperam Gargaridæ) ubi siti. 305
Ganges fluviorum maximus habitus. 308
Garamantes aliis Libyes, aliis Æthiopes. 44
Gaza urbs unde dicta. 240
Gedrosia Arianæ pars. 289. *quam sterilis.* 292
Germani bellicosi. 61. *unde dicti.* ibid.
Germaniæ termini. ibid.
Geryonis sedes quæ fuerit. 138, & 139
Getæ aliis Thraciæ, aliis Scythica gens. 66
Getæ & Davi, nomina servilia, unde. 67
Getæ & Daci an diversi. ibid.
Gir fluvius è Nigri prodire videtur. 48. *Ptol. à Nilo diversus.* 50
Gortynam advecta Europa à Iove rapta. 18
Græciæ nomen unde. 89
Græcia proprie dicta quæ. ib. *Late sumpta 4 partes complectitur.* ib.
Graias Alpes unde dictas velint. 71
Gymnesiæ ins. quæ & Baleares, unde dictæ. 107
Halys fluv. unde dictus. 203. *Lydii & Medici imperii terminus.* ibid.
Hellas proprie quæ. 89. *quam late nomen postea protensum.* ibid.
Hellespontus tantum 7 stadia latus. 28. *unde sic vocatus.* 127
de Helle fabula quo sensu sumenda. ibid.
Heniochi, Pontica gens, unde sic dicti. 173. *variis locis sparsi.* 174
Hercules Tyrius coloniæ Gaditanæ dux. 16
Herculis columnæ quæ. ibid.
Herculem Abylam & Calpen divulsisse unde fingatur. ibid.
Herculis antiquissimi nomine Sol cultus. 103
Hercules Libycus quis. 108
Hermonassa, vide *Phanagoria.* 44
Hesperi cornu, quod promontorium Terræ finis creditus. ibid.
Hesperium mare pro mediterraneo. 12
Hesperiæ cur dictæ Italia & Hispania. ibid.
Hesperidum hortis varius situs tribuitur. 42, & 43

Fabula

Fabula de Heſperidum malis unde. 143
Heſperides inſulæ ubi. ibid. *A Caſſiteridibus diverſæ.* ibid.
Hetruria unde dicta. 77
Hibernia, vide *Ierne*.
Hippomolgi Sarmatæ unde ſic dicti. 68
Hiſpaniæ nomen unde. 60. *cur Græcis Ἰβηρία vocata.* ibid. *in tres partes diviſa.* ibid. *Corio bubulo ſimilis.* 62
Homeri patria Smyrna habita. 215
Bœoti Hyantes & ὗες olim dicti. 95
Hydaſpes fluv. in Indum fluens, Ptol. Bidaſpes. 303
Fabula de Hylæ raptu unde. 210
Hyllis peninſula ubi. 87
Hypanis ſeu Hypaſis Indiæ fluv. Ptol. Bibaſis. 303
Hypanis fluv. expeditionis Alexandri terminus. 306. *In Indum, non in Gangem, ſe exonerat.* 307
de Hyperboreis ænigma. 155
Hyrcania ubi ſita. 116
Hyrcanium mare, quod & Caſpium, vide *Caſpium*.
Hyrcanii pro quibuſvis Hyrcanii maris accolis. 176

Ἰακάδις *inſula quæ, & unde dicta.* 158
Ialyſus Rhodi urbs unde dicta. 123
Iapygia unde ſic vocata. 83. *aliis pro Apulia, aliis latius ſumpta.* ibid. *Iapyx ventus inde dictus.* ibid.
Iaſpidis ſpecies & colores varii. 181, & 203, & 297. *pro amuleto habita eſt.* 181
Iaxartæ fluv. nomen in Araxem corruptum. 188
Iberia, vide *Hiſpania*.
Iberi Aſiatici an Hiſpanorum coloni. 176
Icarus ſinus Perſici inſula. 164
Icarium mare Ægæi pars. 27. *unde ſic appellatum.* ibid.
Fabula de Icaro & Dædalo quid ſibi velit. 133
Ichnuſa, vide *Sardinia*.
Ida Cretæ mons, ubi Iupiter educatus fertur. 121
Idæi Dactyli qui & Curetes. ibid.
Ierne inſula Britannica unde dicta. 147. *anguibus & ranis caret.* 148
Ἱερὸν *quandoque pro magno.* 65
Ilii mœnia cur Apollo & Neptunus condidiſſe ferantur. 211
Ἴλιος *Græcis urbs, Τρὼϊν regio.* 212. *cur Minervæ & Iunonis ope à Græcis everſa dicatur.* ibid.
Iliſſus fluv. unde dictus. 94
Illyris modo latius, modo ſtrictius ſumitur, 29, & 87. *pleriſque Liburniam*

burniam & Dalmatiam comprehendit. 87
Illyris Dionysii aliis Macedoniæ pars. 20
India ultima ad Ortum regio habita. 294. *gemmis variis abundat.* 297
India διπαρτ&. 299
Indiæ termini. 302
India extra Gangem Dionysio ignota. 302
India veteribus parum cognita, & alia plane facie quam hodie picta. 301
India ἐρυθρὰ olim habita. 301
de India prodigiosæ fabulæ olim narratæ. 300
Indiæ fluvii clarissimi. 299
Indi quo colore. 295
Indus fluv. accolis Sinthus. 290. *ubi oritur, & quot ostiis se exonerat.* ibid.
Indiæ & Arianæ limes 291
Indiæ Arianam aliqui adjiciunt. 294
in Indum quinam se exonerant fluvii. 303
Indicum mare aliis idem cum Eoo, aliis idem cum Rubro. 10
in Indico, seu Rubro, mari balænæ maximæ. 163
Insula unde dicta. 3
Insulis peninsulæ sæpe annumerantur. 137
Io cur in bovem versa fingitur. 30
Ionia olim quæ postea Achaia. 18
Ionia etiam olim quæ postea Attica. 94
Iones Asiatici ex Attica deducti. 214
Ionum nomen unde. 215
Ionium mare unde dictum. 18
Ionius sinus Adriaticus, aut ejus pars. 19
Isis Luna, unde cornigera fingitur. 30
Ismaricus Boreas Θρασιὰν notat. 24
Isicum sinum ultra morem Dion. protendit. 25
Ister & Danubius idem fluvius. 65. *ubi nomen mutet, & quot ostia habeat.* ibid. *nullum ostium in Adriaticum mare emittit.* ibid.
Isthmi appellatio καταχρηστικῶς 20
Italia stricte quæ, & unde nomen. 17
Iudæa unde dicta. 239
Iuno aer crassior, & unde nomen Hex. 134. *cur in Samo nata feratur.* ibid.
Iupiter in Creta natus fertur. 120. *alius historicus, alius Physicus.* 121. *de Iove Physico, qui æther est.* 122. *cur Græcis dictus.*

ἕτυς ΖΘς, Ζλωὸς. ibid.
Κ Ἀλαμ& Ἐρυθρᾶ& *Dionysio quis.* 299
Κυάνη& *cæruleus pro nigro.* 156, & 295
L *Acedæmon, quæ & Sparta.* 93
Laciniæ Iunonis templum. 82
Latii antiqui & novi termini. 78
Leuce insula unde sic dicta. 137. *varia ejus nomina.* ibid.
Lemnos insula terra Lemnia nobilis. 128. *Vulcanus cur ibi decidisse feratur.* ibid.
Lesbos insula, non urbs. 135. *quibus rebus celebris.* 136
Leucosyria Cappadocia, aut ejus pars. 260
Liburnides insulæ quæ. 117
Libanus mons unde sic vocatus. 246
Lilybæum promont. unde sic dictum. 112
Libya proprie quæ, & unde dicta. 4, & 5
Libya tertia orbis pars. 4, & 35. *Trapezio similis habita.* 35
Libyæ pars magna olim parum cognita. ibid. *pantherinæ pelli similis.* 37
Linum Indicum, gossypium. 296
Locri Epicnemidii & Ozolæ ubi. 95
Locri Epizephyrii Ozalarum coloni. 80
Longitudo & latitudo terræ unde sic dicta. 3
Lotophagorum terra quæ. 40
Lotus Homerica arbor, non herba. 41
Lucani ubi, & unde dicti. 80
Luna dicta quasi Lucina. 218
Lunæ & terræ communia sacra. 222
Lycaonia duplex. 227
Lyciam cum Caria poetæ confundunt. 222
Lycus Assyriæ fluv. unde sic dictus. 272
Lydia unde dicta, & an à Mœonia diversa. 219
à Lydis Bacchus cultus. 221
ἀπὸ τῶν Λυδῶν *ludi dicti.* 222
M *Acedonia (olim Emathia) unde dicta.* 96. *primo angusta, postea latius protensa.* ibid.
Mæandri fluv. flexus adagio celebrati. 216
Magna Græcia ubi, & unde sic dicta. 80
Macrobii Æthiopes ubi, & unde sic dicti. 141
Macrones postea Sanni vocati. 197
Mardus, & Margus, fluvii diversi. 186
Mardis, qui & Amardi, quæ sedes. 185
Margus Margianæ fluv. Dion. Mardus. 186

Mariandynorum sedes ubi. Cerberus ibi extractus fertur. ibid.
Mæonia unde dicta. 219. *an à Lydia diversa.* ibid.
Mæotis, mater Ponti, unde sic vocata. 53
Mæotæ ejus accolæ. ibid. & 168
Masæsylii & Massyliæi Numidicæ gentes. 38
Masicytus mons unde sic dictus. 223
Μασσαλία *Latinis Massilia.* 17
Massagetæ Scythæ ubi positi. 188. *sanguinis equini potores.* 189
Mathematicæ disciplinæ laudes. 179
Matiana regio juxta Mediam. 266
Matiana palus, ibid.
Mauri unde dicti. 37
Mauritania primum unica, Romanis duplex. 38
Mauritania Cæsariensis olim Numidia. 38
Mausolæa unde dicta. 215
Media unde dicta. 275. *in duas partes divisa.* ibid.
Medicum oleum quid. 277
Megaris olim Atticæ pars. 94
Melanchlæni Sarmatæ. 68
Melas fluv. & Sinus. 136
Melicerta, seu Palæmon, Hercules. 103
Memnonis statua Auroram salutans. 56
Memnon quis, & cur Auroræ filius dictus. ibid. *aliqui Susium faciunt.* 287
Meninx inf. quibusdam Lotophagites. 114
Meroe inf. quibus fluviis circumfusa. 49
Messapia quæ regio. 85
Mesopotamia Heb. Aram Naharaim. 264. *ejus fertilitas.* 265
Messabatæ ubi siti. 273
Metalla unde dicta. 295
Metapontum unde dictum. 82
Metropolis quid. 78
Miletus Apollinis oraculo celebris. 101, & 216. *antiqua ejus gloria, & coloniæ inde ductæ.* 216
Μίλτος *rubrica, non minium.* 312
Μίλτος Ἀσσυρία, *rubrica Sinopica.* ibid.
Minerva artium præses. 75
Sol Persis Mithras. 165
Musæ quid significent, & unde nomen. 179. *cur Iovis & Mnemosynes filiæ.* 180
Mygdones alii in Phrygia, alii in Macedonia. 211
Myrmidones unde sic vocati. 126

Myrrha unde dicta. 245
Myrtoum mare ubi, & unde dictum. 23, & 27. *Ægæi pars est Cycladas alluens.* ibid.
Mysia Europæa, quæ & Mœsia. 71
Mysia in Asia duplex. 209. vide *Æolis.*
Mysi Asiatici an Europæorum coloni. 209. *unde appellati videantur.* ibid.
Mysorum & Phrygum fines parum discreti. ibid.

Nabathæi unde dicti, & ubi positi. 253
Nasamones superum contemptores. 209. *quando, & cur, à Romanis deleti.* ibid. *unde dictos statuat Plinius.* ibid.
Neapolis eadem cum Lepti magna. 40
Neapolis Campaniæ urbs, olim Parthenope. 79
Nebrides in Bacchi sacris quid significent. 177
Νίκαια urbs, postea Leucas. 118
Neritus Ithacæ insulæ mons. ibid.
Νυμφόδωρος non nomen proprium. 148
Niger fluvius, cujus accolæ Nigritæ. 43. *à Nilo diversus, contra Plinium.* 48. *Africæ & Asiæ terminus dici non potest.* 49
Nigritæ ultra Gætulos. 43
Nigira urbs eorum metropolis. ibid.
Nigrum poetis pro quovis obscuro colore. 151, & 156
Nilus fluv. Æthiopibus Siris. 50. *quando nomen mutet.* ibid.
Nilus unde dictus. 51
Nili ostia quot & quæ. ibid.
Nilum in Mauritania oriri falso proditum. 48. *verus Nili ortus.* 49
Nili exundatio, & ejus causæ. 52
Νειλομέτριον quid. ibid.
Nino urbi, quæ & Ninive, varius situs tribuitur. 272
Nomades, qui & Numidæ, unde dicti. 38
Numidia olim lata, postea contracta. ibid.
Nubæ Libyca gens ad Nili flexum. 49
Nysæ, Bacchi natali loco, varius situs tribuitur. 249, & 310
Nysæa via, quam Bacchus permensus est, Zodiacus est in qua Sol fertur. 308

Oceani nomen unde, 2. *Oceano an terra ambiatur.* ibid. *Oceani Borealis initium.* 60
Ogyges rex Thebanus, à quo ὠγύγια antiqua. 56
Ogyris insula Erythræi regis tumulo clara, Straboni falso Tyrrhena. 163
Olympia, ludis clara, unde dicta. 83
Ὄσσης πέτρα v. 1013. *male pro proprio loci nomine à quibusdam acci-*

accipitur. 271
Orithya à Borea rapta cur fingatur. 54
Orontes fluv. unde dictus. 242
Osiris quis fuerit. 53. *Aratrum invenisse dicitur.* ibid.
Oxus fluvius ubi. 189
Pachynum prom. unde dictum. 470
Pactolus fluv. cur Χρυσορρόας *dictus.* 219
Palæstina Ptolemæo quam lata. 239
Panionia ubi celebrata. 216
Panos nomine quid cultum. 265. *cur pastorum deus habitus.* 266
Panticapes fluvius ubi. 69
Pallene aliis Thraciæ aliis Macedoniæ prom. 72
Pamphylia unde dicta. 223
Pamphylium mare ab Isico sinu diversum. 124
Paropamisi etymon quoddam. 292
Paropamisadæ gens. ibid.
Parthia proprie quæ & Parthyene. 279
Parthi unde dicti. ibid.
Pasargadæ unde dictæ. 283
Patallene insula. 290
Pegasus equus alatus quid significet. 230
Pelasgi aliis Arcades, aliis Thessali. 77. *Ionicas insulas olim tenuerunt.* 134
Pelinnæus, non Pollenæus, Chii mons. 135
Peloponnesus unde dicta. 90. *antiqua ejus nomina.* ibid. *cujus formæ, & in quot partes divisa.* ibid.
Peloro prom. unde nomen. 112
Peluſio Ægypti urbi unde nomen. 58
Penninæ seu Pœninæ, Alpes unde dictæ. 76
de Pergæ urbis situ error Ptolemæi. 226
Persæ unde sic vocati. 281. *quam locupletes.* ibid.
Persarum rex rex magnus appellatus. ibid.
Peucalei ubi sita. 305
Phœnices unde dicti. 238
Phœnicum origo an à Rubro mari. 237
Phœnicibus unde tribuatur Astronomiæ & literarum inventio. 239
Phœnices in Thasum pervenerunt. 131
Phœnice Dionysio Syriæ pars. 236
Phæstus Epimenidis patria. 19
Phanagoria & Hermonassa urbes unde appellatæ. 137
Pharus insula & turris. 58
Pharium mare pro Ægyptio. 25

Phasis fluvius ubi oriatur. 175
Phaselis aliis Lyciæ, aliis Pamphyliæ urbs. 226
Phrygia duplex, major, & minor. 210. *Minor aliter Troas dicta.* 211. *Phrygiæ nomen unde.* ibid.
Phryges an è Macedonia aut Thracia orti. ibid.
Picentini Campanis vicini unde orti. 80
Picti in Britannia qui, & unde dicti. 146
Pisidia quam ferax. 227
Pityusæ insulæ unde appellatæ. 108
sub Polo perpetuus sex mensium dies. 155
Pontus κατ' ἐξοχὴν pro Euxino mari. 31
Ponti accolæ Scythicæ gentes habitæ. 206
Pœni unde vocati Carthaginenses. 39
Pœni è Carthagine migrare coacti. ibid.
Πόλις quandoque pro regione. 135
Πόλος varia significat. 154
Propontis unde sic vocata. 28
Proserpina cur Κόρη & Libera dicta. 148
Proteus è Pallene in Pharum migravit. 58
Pyrenæus mons unde dictus. 62
Pythia seu Pytho, eadem cum Delphis urbs, unde sic appellata. 99
Python draco, & de eo fabula, 100, & 101
Rhea nomine, quæ & Cybele, terra culta. 121, & 131
Rhegium unde appellatum. 113
Rhodos insula soli sacra. 122
Rhodii à Colosso non dicti Κολοσσεῖς. ibid.
Rhodi nomina varia. 123
Rhiphæi montes unde sic vocati. 70. *nulli tales montes reperiuntur.* ibid.
Rubrum mare unde sic dictum. 10
Rubrum mare quodnam sit. 14. *non sinus Arabicus solus, sed & Oceani pars.* ibid.
Rubrum mare aliis quod aliis Indicum. 163. *ab Æthiopia ad Taprobanen protensum.* 179
Ῥυσμὸς quid significet. 59
Sabæa modo stricte, modo late sumpta. 256
Sabæ in India, vide *Sibæ.*
Sabæa unde dicta. 257. *Latinis Thurifera regio habita.* ibid.
Sabazii nomine Bacchus à Thracibus cultus. 151
Sabæ Persica gens. 282
Sacæ celeberrima gens Scythica. 190. *ubi positi.* ibid.
Sacrum promontorium ubi. 142

Salamis inſ. ubi Xerxes victus. 126
Salentini ubi ſiti. 85
Samnites Græcis Saunitæ. 84
Samothracia, olim Samos, unde ſic vocata. 129. *Cabirorum ſedes.* ibid.
Samos alia Iunoni ſacra. 134
Sangarius fluv. qui & Sagaris. 211
Saraceni Arabes unde ſic dicti. 254
Sardanapali Epitaphium. 232
Sapphiri nomen unde. 293
Sardinia, quæ & Ichnuſa, unde ſic dicta. 108
Sarmatiæ termini. 302. *aliis Scythiæ pars, aliis ab hac diſtincta.* ibid. *alia Aſiatica, alia Europæa.* 168. *hyeme ibi perpetuæ nives.* 170
Saronicus, qui & Megaricus, Sinus unde dictus. 422
Satraidæ quæ gens incertum. 292
Saturnus, Κρόνος, quid ſignificet. 121
Scandinavia, quæ & Baltia, ingens peninſula. 154
Scodri, ſeu Sodri, ubi ſiti. 305
Scyllæ ſcopulo unde nomen. 113. *unde fabulæ de ea ortæ.* ibid.
Scyrus inſ. neque è Cycladum neque Sporadum numero. 128
Scythæ Nomades & ἀμαξόβιοι. 171. *in Scythia aſini nulli.* ibid. *pecora ibi ſub dio morantur.* ibid. *cur è loco in locum migrent.* ibid.
Scythicus Oceanus veteribus ignotus. 157. *Caſpio mari vicinum falſo credidere.* 182
Scythia parva quæ. 6, & 53, & 66
Scythia veteribus quam late patuerit. 66. *ſtrictè ſumpta quos terminos habuerit.* 182
Scythæ Auſtrales, qui & Indoſcythæ. 290
Scenitæ Arabes unde ſic vocati. 254
Seleucia Babylonia à quo condita. 265. *male cum Babylone confunditur.* 268
Selge Laconum colonia, unde vox ἀσελγὴς. 227
Serapis quis, & unde dictus. 57. *ejus imago è Sinope Alexandriam advecta.* ibid.
Serbonis palus in Ægypto. 57. *cum Aſphaltite lacu à Strabone confunditur.* ibid.
Seres Sacis vicini Dionyſio viſi. 191
Serica veterum hodiernæ Chinæ pars. ibid.
Sericum veteres unde fieri putarint. 193. *à bombycibus fit, qui & σῆρες vocati.* 194. *à bombyciño non differt.* ibid. *quam ſero notum*

tum à vermiculis fieri. 196
Seſtus & Abydus ubi. 127
Sibæ Indica gens. 304
Sicilia unde dicta. 111
Siculi cur aliter Sicani dicti. ibid.
Sicilia ab Italia olim avulſa creditur. 113
Siculi maris termini. 18
Siculum mare Ptolemæo Adriaticum. 19. *quibuſdam Ionii pars eſt, aliis contra.* 18. *ad Acheloi oſtia porrigitur.* 98
Silaris fluvius. 80
Sidonium mare, Phœnicium ſc. ſeu Syriacum. 25
Simois & Xanthus fama quam natura majora flumina. 212
Sinope urbs Pontica. 201
Sinope à Iove amata unde fingitur. ibid.
Sinarum regio quæ. 192, & 193. *à nomine Sian nomen deduci potuit.* ibid.
Sindi ubi. 172
Sinus maris quid. 12
Sirenibus quæ forma tribuitur. 79. *unde fabula orta.* ibid.
Sirenia petra quæ. 80
Siris, Æthiopicum Nili nomen, unde. 50. *Gir & Diris non inde corrupta.* ibid. *quando in Nilum nomen mutetur.* ibid.
Sogdianæ qui termini. 189
Sol igneus eſſe quibuſdam videtur. 156
Sol & Luna quo nomine à Perſis culti. 165
Solymi olim in Lyciæ parte. 222
Soli urbs, unde vox σολοικισμός. 232
Solſtitium veteribus ſolum æſtivum. 155
Sporades inſ. unde ſic dictæ. 133. *earum nomina.* ibid.
Succinum unde dictum. 66
Suſa unde dicta. 287
Sybaris à quibus condita. 82
Sybaritarum luxus exitii cauſa. 83
Syene Ægypti urbs prope Tropicum æſtivum. 55
Symplegades, quæ & Cyaneæ, unde dictæ. 31
Syria quam late olim patuerit. 233. *in 5 partes diviſa ſecundum Strabonem.* 237. *Libano monte in duas partes diviſa ſecundum Dionyſium.* 236, & 259
Syriæ nomen ex Aſſyria factum. 199
Syria Seleucis, quæ & Antiochena, Tetrapolis vocata à 4 urbibus. 241. *unde 4 illæ urbes nomina ſortitæ.* ibid.
Syri inter ſe Aramæi dicti. 199, & 233

Syri Græcis dicti qui Persis Cappadoces. ibid.
Syros inf. Cycladum una, à Scyro diversa. 128
Syrtes duæ, major & minor. 23. *unde Syrtes dictæ.* ibid.

Tabin promontorium ubi. 132
Tanais fluv. ubi oriatur. 169. *an congeletur.* 170
Taoce Persidis urbs, & Taocene regio. 284
Tapyri vaga gens. 186
Taprobane quæ sit insula. 161. *eam veteres pleriq ue nimis extendunt.* 160. *elephantis abundavit.* ibid. *ejus incolæ olim Σάλαι vocati.* 161. *Æquatori quam Tropico vicinior est.* 162
Tarsus à quo condita & unde dicta feratur. 229
Tarentum, Græcis Τάρας, à quibus conditum. 84
Tarteſſus aliis Carteia, aliis Gades. 74, & 105. *Bætica Hispania Ταρτίς, & inde Ταρτησίς.* 106
Ταυροπόλος Apollo aut Diana, quare. 164
Tauri Scythæ, à quibus Taurica Cherſonesus. 34, & 66. *ad Tauricam Taurus Cilicius non protenditur.* ibid.
Tauri montis initium ubi sit. 167. *per totam Asiam exporrectus eam in duas partes dividit, varia nomina sortitus.* 168
Taxili, Indica gens, ubi siti. 304
Telchines unde dicti. 123
Tempe qualia loca. 174
Tenedos inf. unde appellata. 136
Tergeſte urbs Aquileiæ vicina. 86
Termeſſus ubi sita, contra Ytol. 227, & 229
Terra in tres partes olim divisa. 4. *Ovalis figuræ quà olim cognita.* 3. *quibus terminis partes divisæ.* 6
Thasi insulæ ubertas adagio celebrata. 129
Thebæ, quæ & Diospolis, Ægypti urbs. 55
Thebæ Bœotiæ cur Herculis & Bacchi patria ferantur. 95
Thermopylæ ubi, & unde dictæ. 99
Iuxta Thermodontem fluv. Amazonum sedes. 200
Theſſalia in 4 partes divisa. 95. *unde nomen.* ibid. *nomina antiqua.* ibid.
Thonitis seu Thospitis palus, quam Tigris prælabitur. 262, & 263. *quomodo hoc fiat.* 263
Thraces Herodoto maxima gens. 71
Thraciæ multa olim accensita quæ postea Macedoniæ. 72
Thule inf. pleriſque sub Arctico circulo. 152. *quam insulam eo nomine notarint.* ibid. *in Thule solstitio nullæ noctes.* 155
Thurifera regio ubi, 256
Thus unde dictum. 246

Thuſci, qui & Tyrrheni, unde dicti. 77
Tibareni ubi. 198
Tiberis fluv. Latium ab Hetruria dividit. 78
Tigris fluv. aliter Diglito. 261. *unde nomina deducta.* 262
Tocharis, ſeu Tacharis, varius ſitus tribuitur. 190
Topazio lapidi unde nomen. 298
Toretæ, vide *Cercetii.*
Toxili, vide *Taxili.*
Trinacriæ nomen unde Siciliæ impoſitum. 111. *Siciliæ prom. tria.* 112
Triphylis terra pro Elide, quare. 91
Tripolis apud Phœnices urbs unde ſic dicta. 241
Trapezium qualis figura. 36, *quali Trapezio Africa ſimilis.* 35
Triton fluv. & Tritonis palus ubi. 59
Troglodytæ unde dicti. 37. *aliis Arabes, aliis Æthiopes habiti.* 258
Troja, vide *Ilium.*
Tyrrheni unde dicti. 18, & 76
Tyrrhenum mare, quod & Thuſcum & Inferum. 18
Tyrus urbs, aliter Σώρα & Sarra. 238. *coloniis clara.* 240. *an Tyrus aliqua in Rubro mari.* 238
de VEnere *Minervæ & Iunoni à Paride prælata fabula quid ſibi velit.* 212
Veneti unde orti ferantur. 86
Venti veteribus tantum quatuor. 21. *aliis* 8, *aliis* 12 *poſtea numerati.* ibid. *ventorum typi.* ibid. *Omnes ab antiquiſſimis ad Boreales & Auſtrales reducti.* 138
Venus φωσφόρος Lucifer, vel Luna. 125
Vnni Scythica gens, è quibus Hunni. 183
Vulcani nomen à Tubalcaino factum. 199
Vulcaniæ inſ. quæ & Æoliæ, unde vocatæ. 110
Vulcani & Hiera eadem inſula. 111
XAnthus *fluv. aliter Scamander.* 212

Υ *ἐγρὸς liquidus quandoque pro pellucido.* 270
Ὑπὲρ quandoque pro ultra etiam Genitivo junctum. 28, & 29
Ὑπέρθεσις & ἔκθεσις Geographis quid. ibid.
ZEphyrus *unde dictus.* 8
Zephyrium promont. unde. ibid. & 80
Zona torrida habitabilis, contra Dion. 11
Zygii Pontica gens. 173

FINIS.